

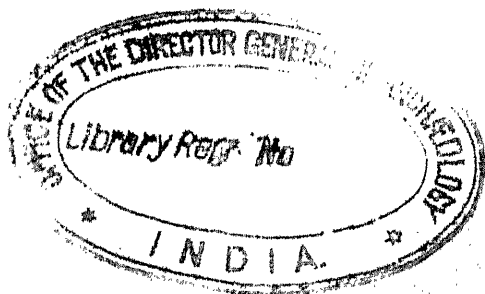
GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 13456

CALL No. 186.2/Plu

D.G.A. 79

NOT TO BE ISSUED

PLUTARCHI CHAERONENSIS

MORALIA

RECOGNOVIT

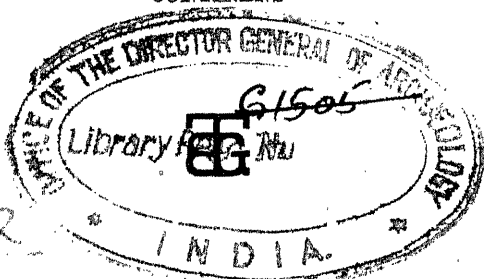
GREGORIUS N. BERNARDAKIS

VOL. VII.

PLUTARCHI FRAGMENTA VERA ET SPURIA MULTIS

ACCESSIONIBUS LOCUPLETATA

CONTINENS

LIPSIÆ

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCXCVI.

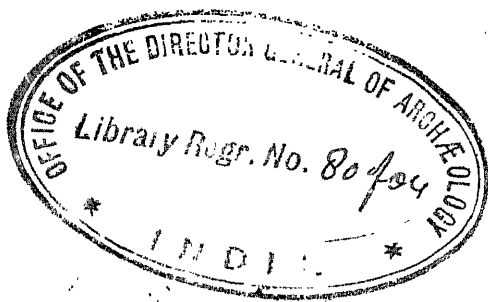
CENTRAL LINGUISTICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 13456 .....

Date ..... 13.7.1962 .....

Call No. .... 186.2 ..... Vol (7)

Plu

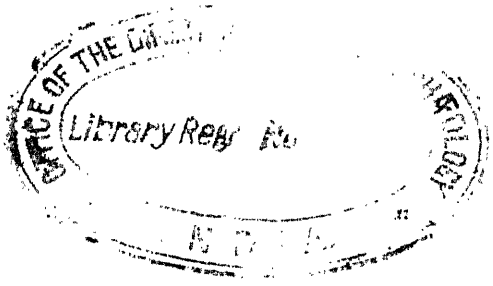

ΤΗΙ ΑΓΗΡΩΙ ΜΝΗΜΗΙ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΤΟΝ ΦΕΡΩΝΤΙΜΟΝ ΑΓΩΝΑ ΘΕΝΤΟΣ.

PRAEFATIO.

Quamquam hoc Fragmentorum volumine Plutarchi Moraliū editio concluditur, tamen neque invidia et obtrectatio, quas conflaverat, neque inimicitiae, quas concitaverat, evanuerunt. Quod autem auspicate editio absoluta est, id cum diuturno labori et perseverantiae et constantiae debetur tum exhortationibus impulsionibusque tam publicis quam privatis eorum, qui Plutarchi amici veri et sinceri exstiterunt; quibus omnibus summam gratiam habeo et semper habebo. Neque h. l. praetereundus est Augustus Nauckius, vir ille vere clarissimus, unus ex omnibus Graecae linguae peritissimus, qui animum meum numquam non confirmabat atque cohortabatur, ut in via quam iniissem perseverarem et mihi persuaderem editione Moraliū absoluta optime me de litteris Graecis meritum esse. Sed de his rebus fortasse alibi, nunc ad huius praefationis argumentum pergo.

Ac primum quidem hoc in volumine fontes, ex quibus fragmenta petita sunt cum alia tum ea quae primus ego sive ex codicibus sive ex libris editis desumpsī, ubique adnotandos curavi. De quibus apud alios iudicium esto. Mihi autem h. l. pauca dicenda sunt de libellis pseudepigraphis, ex quibus primum de tractatu, qui pro Nobilitate inscriptus est, aperte dicam quod sentio. Hic libellus inde a Wyttēbachio

fuit condemnatus eo quod spurius et minime Plutarchi nobili nomine dignus fuisset. Res ita se habere et meo et aliorum iudicio videtur. Olim fuerat liber pro Nobilitate, qui sub Plutarchi nomine circumferebatur, graece scriptus, postea vero quam in Latinum sermonem conversus est deperditus. Deinde aliquis latine magis quam graece doctus librum iam Latinum in linguam Graecam transferre conatus est, sumptis ex Stobaeo omnibus qui ibi servati erant de Nobilitate locis genuinis, multis ex ceterorum numero barbaris ut ipse interpretatus erat relictis, quibusdam praecipueque poetarum versibus in Graeca interpretatione prorsus omissis, ut postea supplererentur. Duos locos solos excudendos hic curavi, ut quid aera a lupinis distarent melius intellexeretur. Sunt autem hi:

Interpres (pro Nobil. c. 2):

Ἐν τῇ πολυκηδεστάτῃ
ἐκείνῃ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχῃ
γενόμενος ὑπὸ Φιλίππου
Δημάδης αἰχμάλωτος ἔρω-
τῶντι αὐτῷ 'ποῦ τῶν Ἀθη-
ναίων εὐγένεια; ποῦ τῶν
Κεκροπιδῶν γένος; ποῦ
δῶμη;' οἷσθα' φησὶν ἄν,
ὦ βασιλεῦ, εἰ τῶν μὲν Ἀθη-
ναίων ὁ Φίλιππος, τῶν δὲ
Μακεδόνων ἦρχεν ὁ Χάρης.'

Stobaeus Flor. 54, 47:

Δημάδης ὁ δῆτωρ λη-
φθεὶς αἰχμάλωτος ἐν τῇ
κατὰ Χαιρώνειαν μάχῃ ὑπὸ
Φιλίππου καὶ συσταθεὶς
αὐτῷ, ἐκείνου παρὰ πότον
σεμνυνομένου 'ποῦ ἡ εὐ-
γένεια καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῆς
Ἀθηναίων πόλεως;' ἔγνων
ἄν,' ἔφη ὦ βασιλεῦ, τὴν
τῆς πόλεως δύναμιν, εἰ
Ἀθηναίων μὲν Φίλιππος,
Μακεδόνων δὲ Χάρης ἐστρα-
τήγει.'

In interpretatione praeter alia observandum est οἷσθα ἄν in Graeco sermone inauditum. Subsequatur exemplum alterum luculentius:

Interpres (pro Nobil. c. 15):

Ταῦτα μὲν Θεόγνιδος περιφέρεται τοῦ Μεγαρέως, ὥς Ξενοφῶν λέγει· οὗτος δὲ ποιητῆς περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων λόγους ποιεῖται, καὶ εὐκότως περὶ ἀνθρώπων βίου ἀπομνημόνευμα καλεῖσθαι δύναται, παραπλησίως εἰ τῆς ἱππικῆς ἐπιστήμων τις περὶ αὐτῆς ἐγγράφει. τούτου τοῦ ποιήματος, ὥς οἶμαι, συνισταμένη ἐστὶν ἀρχή, ὅταν ἀπὸ τοῦ καλοῦ τοῦ γένους προοιμιάζει. οὕτω γὰρ ἐδόκει οὐτ' ἀνθρώπων οὐτ' ἄλλο τι τῶν φυομένων μέλλειν ἔσεσθαι καλόν, εἰ μὴ καὶ αὐτὰ τὰ αὐτὸν γεννήσουντα καλὰ ἦ. διὰ τοῦτο καίριον ᾤκηθη τῶν ἄλλων ζώων παραδείγμασι χρῆσθαι, ἅπερ οὐκ εἰκῇ ἀλλὰ σπουδαιοτέρως τρέφεται, ὥνπερ τὴν κηδείαν καὶ τὴν θεραπεῖαν οὐ μικροῦ ποιούμεθα, οὐκ ἄνευ τέχνης τινός, ὥς γενναιότατα τυγχάνωσι, ὅπερ καὶ δηλοῖ διὰ τὰ ἔπη τάδε· 'Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους διζήμεθα — — πλοῦτος ἔμιξε γένος.' ὅσον καθήκει τὴν τῶν υἱῶν

Stobaeus Flor. 88, 14:

Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ περὶ Θεόγνιδος.

Θεόγνιδός ἐστιν ἔπη τοῦ Μεγαρέως· οὗτος δὲ ὁ ποιητῆς περὶ οὐδενὸς ἄλλου λόγου πεποιήται ἢ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων, καὶ ἔστιν ἡ πόλις σύγγραμμα περὶ ἀνθρώπων, ὥσπερ εἴ τις ἱππικὸς ὢν συγγράψειεν περὶ ἱππικῆς. ἡ οὖν ἀρχὴ μοι δοκεῖ τῆς ποιήσεως ὁρθῶς ἔχειν· ἀρχεται γὰρ πρῶτον ἀπὸ τοῦ εὖ γενέσθαι· ᾤετο γὰρ οὔτε ἀνθρώπων οὔτε τῶν ἄλλων οὐδὲν ἂν ἀγαθὸν εἶναι, εἰ μὴ τὰ γεννήσουντα ἀγαθὰ εἴη. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ παραδείγμασι τοῖς ἄλλοις ζώοις χρῆσασθαι, ὅσα μὴ εἰκῇ τρέφεται ἀλλὰ μετὰ τέχνης ἕκαστα θεραπεύεται, ὅπως γενναιότατα ἔσονται. δηλοῖ δ' ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι· 'Κριοὺς μὲν καὶ ὄνους — — — ἔμιξε γένος.' ταῦτα τὰ ἔπη λέγει τοὺς ἀνθρώπους οὐκ ἐπίστασθαι (add. ὁρθῶς Bergkiius II p. 136) γεννᾶν ἐξ ἀλλήλων, κατὰ γίνεσθαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων κάκιον ἀεὶ μινγύμενον τὸ χεῖρον τῷ

γένεσιν, ἐν τούτοις τοῖς ἔπεσιν ἢ τῶν ἀνθρώπων ἄγνοια δηλοῦται· καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνειν τοὺς ἐν-δόξους οἴκους ἀμαυροῦσθαι τῷ τοὺς εὐγενεῖς τοῖς ἀγενέσι συζεύγνυσθαι. οἴονται μέντοι πολλοὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιθυμίαν καὶ φιλοχρηματίαν ἐν τούτοις κατηγορεῖσθαι, διότι οὐδεὶς παραιτεῖται βουλόμενος χρηματίζεσθαι τῇ μὲν ἀγειῇ καὶ ἁδοξῳ τῇ δὲ κακῳ καὶ αἰσχρῳ γίνεσθαι. οὐ μὴν ἄλλ' ὥς ἐγὼμαι τὴν τῶν ἀνθρώπων ἄγνωϊαν μᾶλλον αἰτιᾶται τῶν διὰ φιλοχρηματίαν τὴν εὐγένειαν ἀνεχομένων κατὰ σχολὴν ἐξέτηλον γίνεσθαι.

βελτίονι (μιννυμένου τοῦ χείρονος τῷ βελτίονι corr. Bergkius). οἱ δὲ πολλοὶ ἐκ τούτων τῶν ἔπων οἴονται τὸν ποιητὴν πολυπραγμοσύνην (φιλοχρημοσύνην idem) τῶν ἀνθρώπων κατηγορεῖν, καὶ ἀντὶ χρημάτων ἀγένειαν καὶ κακίαν ἀντικαταλλάττεσθαι εἰδότας (ὥς ἀντὶ χρημάτων ἀντικαταλλάττεσθαι εἰδότητων idem)· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄγνωϊαν κατηγορεῖν περὶ τὸν αὐτῶν βίον.

Verba ὡς Ξενοφῶν λέγει ex inscriptione vitiosa, quae apud Stobaeum servata est (Ξενοφῶντος ἐκ τοῦ περὶ Θεόγνιδος), petita compiler h. l. interpolavit; vid. Bergk. II p. 136 adnot. Ceterum quamquam hoc caput paullo melius translatum est, tamen vitiis scatet (εἰ — ἐγγράφει: συνισταμένη ἐστὶν ἀρχή: προσοιμιάζει: ἄλλο τι τῶν φουομένων: σπουδαιοτέρως: κηδεῖαν: διὰ τὰ ἔπη τάδε: ὅσον καθήκει τὴν — γένεσιν: παραιτεῖται, ut alia omittam). Denique verbis τῶν διὰ φιλοχρηματίαν — ἐξέτηλον γίνεσθαι interpres Graecus reddidit ea quae Latinus interpolaverat: 'qui nobilitatem tam praeclarum thesaurum opum amore sensim delabi patiantur'.

Sed praeter breves ex Stobaeo eclogas, quas accu-

rate Duebnerus, Wytttenbachio in interpretatione quidem Latina praeunte, distinxit, etiam alia fragmenta genuina hic illic latent, quae omnia ego quoque accurate definiam et distinguam in editione maiore. Ceterum operam perdunt omnes fere qui interpretis vitia corrigere sibi videntur aut quod multo plura in interpretatione ista vitia inveneris aut quod plurima non gracie sed barbare corrigenda sunt: id quod ego interdum feci. Mendae plurimae sunt non solum in vocibus singulis sed etiam in constructione, in periodorum conformatione, in vocabulis electis.

Venio ad Vitam Homeri, partem posteriorem, nam quae praemittitur prior pars brevior non eiusdem esse, qui posteriorem conscripserat, auctoris omnes consentiunt. Quam Vitam, longiorem dico, neque Porphyrio vindicandam esse neque Plutarcho abiudicandam aut quod allegorias admiserit contra consuetudinem suam, quod iudicium falsum est (cf. liber de Daedalis Plataeensibus; de Iside et Osiride c. 20; de facie Lunae c. 27 p. 942 f. 950 e. 1008 a cett. Westerwick. de Plut. studiis Hesiodicis p. 54 sq. Baedorf. de Plut. Vita Homeri p. 14 sq.), aut quod enneadem in Graeciam invexisse videatur, id quod non minus falsum est, ut infra videbimus; neque eam quam nos tenemus Vitam ex enchiridio Homericō, quod ex antiquo allegoriarum corpore brevium fuisset, multis additis omissis variatis fluxisse; neque hanc vitam unum fuisse librum atque primum Plutarchi *Ὅμηρικὸν μελετῶν*: mihi certum est. Quid esse censeam, antequam dicam de Stobaei quorundam fragmentorum Homericorum origine disputandum est. Stobaei excerpta sunt haec. Lib. I, 1, 2 p. 1 Meinek. (= p. 16 Wachsm.). I, 1, 10 p. 6 (= p. 21 W.). I, 10, 11 p. 77 (= p. 121 W.). I, 21, 4 p. 124 (= p. 183 W.). I, 22, 2 p. 76 (= p. 120 W.). I, 25, 3 p. 147 (= p. 214 W.). I, 35, 10 p. 206 (= p. 292 W.). Floril. 14, 24. 33, 17.

Quae omnia ex uno fonte deducta esse etiam alii suspicati sunt. Nunc videamus unum et alterum et comparemus, ac primum quidem

Stob. I 1, 10

cum Vit. Hom. c. 145:

Πυθαγόρας πλείστη σπουδῇ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἐχρήσατο, τὰς τε τῶν ζώων γενέσεις ἀνῆγεν εἰς ἀριθμοὺς καὶ τῶν ἀστέρων τὰς περιόδους. ἔτι δὲ τοῖς θεοῖς ἀπεικάζων ἐπωνόμαζεν, ὥς Ἀπόλλωνα μὲν τὴν μονάδα οὔσαν, Ἀρτεμιν δὲ τὴν δυάδα . . . τὴν δὲ ἑξάδα Γάμον καὶ Ἀφροδίτην, τὴν δὲ ἑβδομάδα Καιρὸν καὶ Ἀθηνᾶν, Ἀσφάλειον δὲ Ποσειδῶνα τὴν ὀγδοάδα καὶ τὴν δεκάδα Παντέλειαν. αὐτοῦ δὲ πάλιν τοῦ ἀριθμοῦ τὸν μὲν ἄρτιον ἀτελεῖ, πλήρη δὲ καὶ τέλειον ἀπέφηνε τὸν περιττόν, ὅτι μιγνύμενός τε πρὸς τὸν ἄρτιον αἰεὶ ποιεῖται περικρατεῖν τὸν ἕξ ἀμφοῖν περισσόν, αὐτῷ τε πάλιν συντιθέμενος γεννᾷ τὸν ἄρτιον, ὃ δ' ἄρτιος οὐδέποτε τὸν περισσόν ὥς οὐ γόνιμος ὢν οὐδ' ἔχων δύναμιν ἀρχῆς. ὥστε ἐν τῷ δαιρειῖσθαι δίχα πολλοὶ τῶν ἀρτίων εἰς περισσοὺς τὴν ἀνάλυσιν λαμβάνουσιν, ὥς

ἔχεται δὲ τῆς αὐτῆς θεωρίας καὶ Ἀριθμητικῇ καὶ Μουσικῇ, ὥς καὶ Πυθαγόρας διαφερόντως ἐτήμυσεν. ἰδῶμεν οὖν εἰ καὶ τούτων ἔστι παρὰ τῷ ποιητῇ λόγος. ἀλλὰ μὴν πλείστος ὀλίγα δὲ ἐκ πολλῶν παρατεθέντα ἐξαρκέσει. ὁ γὰρ Πυθαγόρας τοὺς ἀριθμοὺς μέγιστην δύναμιν ἔχειν ἡγούμενος καὶ πάντα εἰς ἀριθμοὺς ἀναφέρειν, τῶν τε ἄστρον τὰς περιόδους καὶ τῶν ζώων τὰς γενέσεις, δύο τὰς ἀνωτάτω ἀρχὰς ἐλάβανε, τὴν μὲν ὠρισμένην μονάδα τὴν δ' ἀόριστον δυάδα καλῶν, τὴν μὲν ἀγαθῶν τὴν δὲ κακῶν οὔσαν ἀρχήν. ἡ μὲν γὰρ τῆς μονάδος φύσις ἐγγενομένη τῷ μὲν περιέχοντι εὐκρασίαν, ψυχαῖς δ' ἀρετὴν, σώμασι δ' ὑγίειαν, πόλεσι δὲ καὶ οἴκοις εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν παρῑέχε· πᾶν γὰρ ἀγαθὸν συμφωνίας οἰκείον ἐστίν. ἡ δὲ τῆς δυάδος πᾶν τοῦναντίον, ἀέρι χειμῶνα, ψυχᾷς

ὁ ἐξῆκαίδεκα, τῶν δὲ περισ-
σῶν εἰς ἄρτιους οὐδεῖς·
ἀδιαίρετον γὰρ ἡ ἀρχὴ καὶ
τὸ στοιχεῖον εἰς ἕτερα, τοῖς
δ' ἄλλοις εἰς τὰ αὐτὰ πᾶ-
σιν αἰ διαλύσεις. ἔτι δὲ τῇ
μονάδι τῶν ἑφεξῆς περισσῶν
γνωμόνων περιτιθεμένων
ὁ γινόμενος ἀεὶ τετράγωνός
ἐστι· τῶν δ' ἄρτιων ὁμοίως
περιτιθεμένων ἑτερομήκεις
καὶ ἔνισοι πάντες ἀποβαλ-
νουσιν, ἴσος δ' ἰσάκεις οὐ-
δεῖς. καὶ μὴν εἰς δύο διαι-
ρουμένων ἴσα, τοῦ μὲν
περισσοῦ μονὰς ἐν μέσῳ
περίεστι, τοῦ δ' ἄρτιου
κενὴ λείπεται χώρα καὶ ἀδέ-
σποτος καὶ ἀνάρτιμος, ὥς
ἂν ἐνδεοῦς καὶ ἀτελοῦς
ὄντος. περὶ δὴ τοῦ κοινοῦ
λόγου τῶν ἀριθμῶν τοῦτον
διέξεισι τὸν τρόπον.

κᾶκίαν, σώμασι νόσους, πό-
λεσι δὲ καὶ οἰκίαις στάσεις
καὶ ἔχθρας ἐγέννησε· πᾶν
γὰρ κακὸν ἐκ διαστάσεως
καὶ διαφορᾶς γίνεται. ὅθεν
καὶ τῶν ἑφεξῆς ἀριθμῶν
τὸν μὲν ἄρτιον ἐνδεᾶ καὶ
ἀτελεῖ, τὸν δὲ περισσὸν πλήρη
τε καὶ τέλειον ἀπέφηνεν,
ὅτι μιγνύμενός τε πρὸς τὸν
ἄρτιον ἀεὶ τὴν ἑαυτοῦ δύνα-
μιν διασφῆζει. τοῦ περισσοῦ
καὶ ἐν τοῦτοις ἐπικρατοῦν-
τος· ἑαυτῷ τε συντιθέμενος
γεννᾷ τὸν ἄρτιον· γόνιμος
γάρ ἐστι καὶ ἔχει δύναμιν
ἀρχῆς καὶ διαίρεσιν οὐκ
ἐπιδέχεται, ἀεὶ τῆς μονάδος
ἐν αὐτῷ περιούσης. ὁ δὲ
ἄρτιος οὔτε γεννᾷ ποτε τὸν
περισσὸν συντιθέμενος ἑαυ-
τῷ οὔτε ἐστὶν ἀδιαίρετος.

Hos locos primus Dielesius comparavit, post eum alii, velut Wachsmuthius, qui in ea re a Dielesio pendet, Baedorfius, qui cum Stobaei eclogam ex Vita fluxisse censuit, a vero aberravit, fort. alii. Melius iudicavit, ut par erat, Dielesius 'genuinam magis esse Stobaei eclogam, Plutarchi (i. e. Vitae) amplificatam et variatam'; qui si Plutarchi dicendi consuetudinem melius cognovisset, non dubito quin veritatem inventurus fuerit. Nam Stobaei excerptum ex Plutarchi veri et sinceri scripto desumptum est. Primum enim de eisdem rebus non semel Plutarchus scripsit

(infra producam locum luculentissimum); tum verbis non solum huius excerpti sed etiam aliorum eisdem idem alibi usus est; postremo, id quod non parvi momenti est, non solum hac in ecloga sed etiam in aliis ex eodem ut videtur scripto excerptis hiatus prorsus evitatur, eodem modo quo in aliis quoque ex aliis Plutarchi libellis excerptis, nisi quod duos hiatus duae emendationes, altera Mullachii, altera Meinekii, invexerunt: *ποιεῖται ἐπικρατεῖν* pro *ποιεῖται περικρατεῖν* et ὥς δὴ ἐνδεοῦς pro ὥς ἂν ἐνδεοῦς. Sed neutra recta est; nam Vitae auctor *ἐπικρατεῖν* scripsit, non quod id exemplo in suo invenerat, sed quia *περικρατεῖν* verbum rarum et inusitatum videbatur. Plutarchus genuinus neque *ἐπικρατεῖν* neque *περικρατεῖν* dicit, sed *κρατεῖν*. Neque altera, Meinekianam dico, melior est, nam ὥς ἂν cum participio apud Plutarchum frequens est. Corr. vid. *ποιεῖ κρατεῖν*, ut *ποιεῖται περικρατεῖν* ex *ποιεῖ τὸν περι(τὸν) κρατεῖν* ortum videatur. Sed in propositum. In auctoris Vitae oratione, cuius et res et verba ipsa ex Plutarcho sincero mutuatus est, nisi quod paullulum verborum ordinem et constructionem mutavit, videas quaeso hiatus hos: *ἐπιδέχεται ἀελ: ἑαυτῷ οὔτε: τὰς ἀνωτάτω ἀρχάς*, qui omnes compilatori debentur, nam Plutarchus ne uno quidem laborat. Quid quod ne *πλήρη τε καὶ τέλειον* quidem, sed *πλήρη δὲ καὶ τέλειον* verus Plutarchus dicit. Nunc componas mihi hunc locum ex p. 388a sq.: *ἕπει γάρ' ἔφη·ν ἑῖς τὸ ἄρτιον νενεμημένου παντός ἀριθμοῦ καὶ τὸ περιττὸν ἢ μὲν μόνας ἀμφοτέρων ἐπλκινός ἐστι τῇ δυνάμει (διὸ καὶ προστιθεμένη τὸν μὲν περιττὸν ἀριθμὸν ἄρτιον ποιεῖ τὸν δ' ἄρτιον περιττόν) ἀρχὴν δὲ τοῦ μὲν ἀρτίου τὰ δύο τοῦ δὲ περιττοῦ τὰ τρία ποιοῦνται, τὰ δὲ πέντε γεννᾶται τούτων πρὸς ἀλλήλους μιγνυμένων· εἰκότως ἔσχηκε τιμὴν πρῶτος ἐκ πρώτων ἀποτελούμενος, καὶ γάμος ἐπωνόμασται τῇ τοῦ ἀρτίου πρὸς τὸ θῆλυ περιττοῦ δ' αὖ πρὸς τὸ ἄρρεν*

ὁμοιότητι· ταῖς γὰρ εἰς ἴσα τομαῖς τῶν ἀριθμῶν, ὁ μὲν
 ἄρτιος πάντῃ διυστάμενος ὑπολείπει τινὰ δεκτικὴν ἀρχὴν
 οἶον ἐν ἑαυτῷ καὶ χώραν, ἐν δὲ τῷ περιττῷ ταῦτο πα-
 θόντι μέσον αἰεὶ περιέσσι τῆς νεμήσεως γόνιμον· ἥ καὶ
 γονιμώτερός ἐστι τοῦ ἑτέρου, καὶ μινύμενος αἰεὶ κρατεῖ
 κρατεῖται δ' οὐδέποτε· γίγνεται γὰρ ἐξ ἀμφοῖν κατ' οὐδε-
 μίαν μῖξιν ἄρτιος ἀλλὰ κατὰ πάσας περιττός. ἔτι δὲ μάλ-
 λον αὐτός ἐπιβάλλων αὐτῷ καὶ συντιθέμενος δείκνυσιν
 τὴν διαφορὰν ἐκάτερος· ἄρτιος μὲν γὰρ οὐδεὶς ἀρτίῳ
 συνελθὼν περισσὸν παρέσχευ οὐδ' ἐξέβη τὸ οἰκεῖον ὑπ'
 ἀσθενείας ἀγνοῶν ὡς ἑτέρου καὶ ἀτελῆς· περισσοὶ δὲ μινύ-
 μενοι περισσοῖς ἀρτίους πολλοὺς διὰ τὸ πάντῃ γόνιμον
 ἀποτελοῦσι.' Ubi vides et verba similia et sententias: μι-
 γνύμενος ἀριθμός: συντιθέμενος: γεννᾶν: κρατεῖν et
 κρατεῖσθαι: ἀτελής et τέλειος: γόνιμος: μέσον περιέσσι =
 μονάς ἐν μέσῳ περιέσσι: τοῦ δὲ ἀρτίου κενὴ λείπεται
 χώρα καὶ ἀδέσποτος = ὁ ἄρτιος — διυστάμενος ὑπο-
 λείπει τινὰ δεκτικὴν ἀρχὴν — καὶ χώραν cett. Sed ut
 omnis dubitatio eximatur cf. alterum locum hunc p. 288c:
 ἡ καθάπερ οἱ Πυθαγορικοὶ τοῦ ἀριθμοῦ τὸν μὲν ἄρτιον
 θῆλυν ἄρρενα δὲ τὸν περιττὸν ἐνόμιζον; γόνιμος γὰρ ἐστι
 καὶ κρατεῖ τοῦ ἀρτίου συντιθέμενος· καὶ διαιρουμένων εἰς
 τὰς μονάδας ὁ μὲν ἄρτιος καθάπερ τὸ θῆλυ χώραν με-
 ταξὺ κενὴν ἐνδίδωσι, τοῦ δὲ περιττοῦ μόριον αἰεὶ τι
 πληρὲς ὑπολείπεται — —. ἥ ὅτι τῶν ἀριθμῶν ἀπάντων
 τὰ μὲν ἐννέα πρῶτός ἐστι τετράγωνος ἀπὸ περιττοῦ καὶ
 τελείου τῆς τριάδος, τὰ δ' ὀκτὼ πρῶτος κύβος ἀπὸ ἀρτίου
 τῆς δυάδος. atque p. 264a. Denique cf. 'Les Scolies
 Genevoises' Tom. II p. 15, 21. Ceterum de nume-
 rorum ratione, eorum et deorum assimulatione, unus
 scriptor maxime consentit, ipse Plutarchus. Cf. p. 354 f:
 δοκῶ δ' ἔγωγε καὶ τὸ τὴν μονάδα τοὺς ἄνδρας ὀνομάζειν
 Ἀπόλλωνα καὶ τὴν δυάδα Ἀρτεμιν, Ἀθηνᾶν δὲ τὴν
 ἑβδομάδα, Ποσειδῶνα δὲ τὸν πρῶτον κύβον, εἰοικέναι τοῖς
 ἐπὶ τῶν ἱερῶν ἰδρυμένοις cett.; p. 381 f: οἱ δὲ Πυθαγό-

ρειοι καὶ ἀριθμοὺς καὶ σχήματα θεῶν ἐκόσμησαν προσηγορίαις. τὸ μὲν γὰρ ἰσόπλευρον τρίγωνον ἐκάλουν Ἀθηνῶν κορυφαγεννή καὶ τριτογένειαν — — — τὸ δ' ἐν Ἀπόλλωνα πλήθους ἀποφάσει καὶ δι' ἀπλότητα τῆς μονάδος· ἔρην δὲ τὴν δυνάδα καὶ πόλεμον· δίκην δὲ τὴν τριάδα cett. De septenario numero (ἑβδομάς) cf. p. 738 d. 1027 e. f. Vit. Lyeurg. c. 5 fin. De octonario cf. p. 354 f. 738 f. (mea in edit.). Vit. Thes. c. 36 fin. Denique de senario cf. p. 1018 e. Quae statim de numero binario et de unitate dicuntur cf. cum p. 370 e. 428 f.

Sed antequam ad alia Stobaei excerpta transeamus, operae pretium est quae eodem in capite proxime sequuntur inspicere. Pergit hunc in modum:

Vit. Hom. c. 145:

Ἀεὶ δὲ τῷ περισσῷ ἀριθμῷ χρῆται ὥς κρείσσονι· καὶ γὰρ τὸν σύμπαντα κόσμον πέντε μοίρας ἔχοντα ποιῶν, τὰς τρεῖς τούτων οὖσας μέσας διαιρεῖ, τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς' (O 189). Cf. cap. 97: καὶ ὅτι ἐν τῇ τοῦ παντὸς νομῇ Ζεὺς μὲν ἔλαχε τὴν τοῦ πυρὸς οὐσίαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν τοῦ ὕδατος, Ἄιδης δὲ τὴν τοῦ ἀέρος· τοῦτον γὰρ λέγει 'ζόφον ἡερόεντα', ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον καταλάμπεται. τετάρτη δὲ κατελείφθη καὶ κοινὴ πάντων ἡ γῆ. Cf.

De E ap. Delphos p. 390 c:

Ὀῖον' εἶπον — πεπύονθ' αὖτε, ὀλίγου παρελθόντες τὸν Ὀμηρον, ὥς οὐχὶ πρῶτον εἰς πέντε νεύμαντα μερίδας τὸν κόσμον, ὃς τὰς μὲν ἐν μέσῳ τρεῖς ἀποδεδέωκε τοῖς τρισὶ θεοῖς, δύο δὲ τὰς ἄκρας, Ὀλυμπον καὶ γῆν, ὧν ἡ μὲν ἔστι τῶν κάτω πέρας ἡ δὲ τῶν ἄνω, κοινὰς καὶ ἀνεμήτους ἀφῆκεν' (= p. 422 f. cf. Vit. Pomp. c. 53). Stob. I 10, 11 (p. 121 Wachsm.): ἀέρα δὲ τὸν Ἀιδωνέα, ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρον καταλάμπεται (cf. I XLIX = p. 448, 11 Wachsm.). Add. p. 279 a: ἡ καθάπερ Ὀμήρω

cap. 94. De numero autem impari ut praestantiore libellum peculiarem scripsisse vid. Plutarchus; vid. Lampriae index nr. 74.

πεποιήται τὸ 'γαῖα δ' ἔτι ξυνή πάντων', ὅπως οἱ ἄνθρωποι — τιμῶσι τὴν γῆν κοινῶς ἔχοντες. Ceterum cf. Stob. I 21, 4 (p. 183 W.).

Sed his laciniis, quamquam omnes ad Plutarchum recurrunt, missis, eiusdem capituli ultima verba componamus:

Vit. Hom. c. 145: Quaestiones convivales p. 744 a:

Τί δὴ ποτ' οὖν ἐστὶν ὁ τῶν ἐννέα ἀριθμὸς τελειότατος; ὅτι ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πρώτου περισσοῦ τετραγώνος, καὶ περισσάκις περισσός, εἰς τρεῖς διαιρούμενος τριάδας, ὧν ἐκάστη πάλιν εἰς τρεῖς μονάδας διαιρεῖται.

Πᾶσι γὰρ διὰ στόματός ἐστι καὶ πάσαις ὑμνούμενος ὁ τῆς ἐννεάδος ἀριθμὸς, ὡς πρῶτος ἀπὸ πρώτου περισσοῦ τετραγώνου ὢν καὶ περισσάκις περισσός, ἅτε δὴ τὴν διανομὴν εἰς τρεῖς ἴσους λαμβάνων περισσοῦς. Cf. etiam p. 288 d. 744 e.

Enneadem igitur vides, quam primum Porphyrium in Graeciam invexisse contendunt, inde a Plutarchi temporibus in omnium ore et virorum et feminarum esse. Num dubitandum est unde Vitae auctor, quae de enneade dicit, hauserit? Minime sane.

Veniamus ad alterum:

Stob. I 35, 10 (p. 292 W.):

Ὡσαύτως δὲ καὶ Ὅμηρος ἐδήλωσε· τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων ἀεὶ δέμας προσ-αγορεύει, ὡς ἐν τοῦτοις

ἔπει οὗ ἐθέν ἐστι χερσίων,
οὐ δέμας οὐδὲ φυήν·
(A 114 sq).

Vit. Hom. c. 124:

Καὶ τοῦτο δ' Ὅμηρος πρῶτος ἐδήλωσε· τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων ἀεὶ δέμας προσ-αγορεύει, ὡς ἐν τοῦτοις

οὐ δέμας οὐδὲ φυήν·
— — τὸ δ' ἀποβεβληκὸς τὴν ψυχὴν οὐδὲν ἄλλο ἢ σῶμα καλεῖ ὡς ἐν τοῦτοις

τὸ δὲ ἀποβεβληκὸς τὴν
ψυχὴν σῶμα καλεῖ

‘σῶμα δὲ οἷκαδ’ ἐμὸν δόμε-
ναι πάλιν, ὅφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι
λελάχῳσι θανόντα’.

τὸ γὰρ αὐτὸ τῆς ψυχῆς
δεσμὸς μὲν ἦν καὶ δέμας
κρατουμένης, σῶμα δὲ ἀπο-
λείπεται, τουτέστι σῆμα καὶ
ἵχνος, ἀπελθούσης.

Quae simillima ut ovum ovo esse quis non videt? Nunc
comprobas mihi locum Plutarcheum hunc (Vol. VII
p. 22, 14): ἀπολύεσθαι γὰρ τὸν ἀποθνήσκοντα καὶ τὴν
τελευτὴν ἀπόλυσιν καλοῦσιν, ἃν δὲ ἔρημαι σώματος
(corrupta, fort. ὡς ἂν δεσμοῦ τοῦ σώματος ὄντος).
τοῦτο γὰρ ‘δέμας’ ὀνομάζουσιν, ὡς ‘δεδεμένης’ ὑπ’ αὐτοῦ
τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα παρὰ φύσιν. (F. etiam p. 23, 22.
25, 9. 926c. Platon. Phaed. p. 67d. Gorg. p. 493a.
Cratyl. p. 400b. Theodoret. Graec. Affect. cur. p. 544.
Clem. Alex. p. 434. Macrob. Somn. Scip. I 11.

Nunc duos locos subiungam, alterum ex Stobaei
Florilegio Plutarchi nomine insigni praemisso nota-
bilem, alterum ex Vita, quo melius Vitae auctoris in
excerpendo non semper sibi constantis ratio intellegatur.

Stob. Flor. 33, 17:

Πλουτάρχου. Περὶ τῆς
καθ’ Ὅμηρον ἐχεμυθίας διὰ
τούτων σαφῶς δέκνυνται·
λέγει γάρ

‘Θερσῖτ’ ἀκριτόμυθε, λιγύς
περὶ ἔων ἀγορητῆς
ἴσχεο, μηδ’ ἔθειλ’ οἷος ἐρι-
ζέμεναι βασιλῆι’.

‘σῶμα δὲ οἷκαδ’ ἐμὸν δό-
μεναι πάλιν’

— — — τὸ γὰρ αὐτὸ
ζῶντος μὲν τοῦ ἀνθρώπου
δεσμὸς ἦν τῆς ψυχῆς, τε-
λευτήσαντος δ’ ὥσπερ εἰ σῆμα
καταλείπεται.

Vit. Hom. c. 149:

‘Ἐπεὶ δ’ ἐν τούτοις καὶ
Πυθαγόρου ἐμνημονεύσα-
μεν, ὃ μάλιστα ἤρεσκεν ἡ
ἐχεμυθία καὶ τὸ σιγᾶν δὲ
μὴ χρὴ λέγειν, θεασώμεθα
εἰ καὶ Ὅμηρος ταύτην ἔσχε
τὴν γνώμην. ἐπὶ τε γὰρ
τῶν παροινούντων ἔφη

καὶ τοῦ Τηλεμάχου εἰπόντος·

‘ἦ μάλα τις θεῶν ἔνδον, οἷ
οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν’

ἐπιλαμβανόμενος ὁ πατήρ
ἔφη

‘σὺ γὰρ καὶ κατὰ σὸν νόον
ἴσχανε μὴδ’ ἐρέεινε·
αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν
οἷ Ὀλυμπον ἔχουσι’.

τοῦτο ἐκσίγησιν (corr. Gom-
perzius: ἐξήγησιν) οἱ Πυ-
θαγορικοὶ καλοῦντες οὐδὲν
ἀπεκρίνοντο τοῖς περὶ θεῶν
ὅ τι τύχοιεν ἰταμῶς καὶ
εὐχερῶς ἐρωτῶσι.

‘καὶ τι ἔπος προέηκεν ὅπερ
τ’ ἄρρητον ἄμεινον’.

καὶ τῷ Θεοσίτῃ ἐπιπλήττει
‘ἴσχεο,

Θεοσίτ’ ἀκριτόμυθε, λιγύς
περὶ ἐὼν ἀγορητής’.

καὶ τοῦ Ἰδομενέως καθ’ ἀπτό-
μενος ὁ Αἴας λέγει

διὸ καὶ τοὺς φρονιμωτά-
τους ἐγκρατεστάτους γλώσ-
σης πεποίηκε· καὶ τὸν Ὀδυσ-
σεά τῷ νῆϊ διακελευόμενον

καὶ πάλιν αὐτῷ παραινεῖ

‘σὺ γὰρ καὶ κατὰ σὸν νόον
ἴσχανε μὴδ’ ἐρέεινε’.

Cf. p. 25 c.

Reliqua Stobaei excerpta aut a Vitae auctore con-
firmantur aut ab ipso Plutarcho, ut in utriusque ge-
neris eclogis facile Plutarchus genuinus agnoscatur.
Videamus singula.

Stob. I 21, 4 (p. 183 W.):

‘Ὅμηρος φησι πεπερασμέ-
νον εἶναι τὸν κόσμον, δη-
λοῦται δὲ διὰ τούτων

‘τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται,
ἕκαστος δ’ ἔμμορε τιμῆς’
(O 189).

τοῦτο τοίνυν ἐνὶ στίχῳ διαφ-

Vit. Hom. c. 103. 97. 94:

Καὶ τοῦτο ὑποδεικνύς
‘Ὅμηρος φαίνεται ὅτι εἰς
ἐστὶν ὁ κόσμος καὶ πεπε-
ρασμένος. εἰ γὰρ ἄπειρος
ἦν, οὐκ ἂν εἰς ἀριθμὸν πέρας
ἔχοντα διηρεῖτο.¹⁾ De inter-
mediis vid. p. XIV. Cap. 97:

1) Videtur aut post διηρεῖτο excidisse versus

‘τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ’ ἔμμορε τιμῆς’

aut post ἔχοντα supplendum πάντα.

ρήδην ἐδήλωσεν, τὸ γὰρ ἄπειρον οὐκ ἔστιν εἰς μόρας διελεῖν. καὶ ἐν τούτοις δὲ τὸ αὐτὸ σημαίνει (sequuntur versus O 190—192)

‘γαῖα δ’ ἔτι ξυνὴ πάντων
καὶ μακρὸς Ὀλύμπος’
ὥς τῶν ἐν μέσῳ φύσεων
πεποιημένος τὴν νέμεσιν τὰ
δ’ ἄκρα καὶ περατοῦντα
ἀνέμητα καταλελοιπώς. καὶ
εἶναι τὴν γῆν μὲν κατωτάτω
πάντων τὸν δ’ Ὀλύμπου
ἀνωτάτω δεδήλωκεν ἐν τού-
τῳ·

‘ἀλλ’ ὅτε κεν (δὴ Home-
rus) καὶ ἐγὼ πρόφρων
ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ’
αὐτῇ τε θαλάσῃ·
σειρὴν μὲν κεν ἔπειτα περὶ
βίον Οὐλύμποιο
δησαίμην, τὰ δέ κ’ αὖτε
μετήορα πάντα γένοιτο’
(© 23—26).

τὴν γὰρ γῆν μετέωρον γε-
νήσεσθαι φησιν ἐξ ἔδρας
ἀνασπασθεῖσαν ὥς τὴν κα-
τωτάτω.

Καὶ ὅτι ἐν τῇ τοῦ παντός
νομῇ Ζεὺς μὲν ἔλαχε τὴν
τοῦ πυρός οὐσίαν — — —
τετάρτη δὲ κατελείφθη καὶ
κοινὴ πάντων ἡ γῆ — — —
ὥστε κατὰ τὸ εἰκὸς κοινὰ
ὑπέθετο εἶναι, τὴν τε γῆν
κατωτάτω — καὶ τὸν Ὀλύμ-
που ἀνωτιώτεω. Cap. 94: Ὅτι
μὲν γὰρ ἡ γῆ κατωτάτω
πάντων ἐστὶ θεασόμεθα·
σφαιροειδοῦς γὰρ ὄντος τοῦ
κόσμου ὁ μὲν περιέχων τὰ
πάντα οὐρανὸς τὸν ἄνω
τόπον ἐπέχειν εἰκότως λέ-
γοιτ’ ἄν, ἡ δὲ γῆ — κατω-
τέρω τοῦ περιέχοντός ἐστι.
τοῦτο δὴ ὁ ποιητὴς ἐν τού-
τοις μάλιστα δηλοῖ, ἐν οἷς
φησιν, εἰ ὁ Ζεὺς ἀπὸ τοῦ
Ὀλύμπου σειρὰν ἀνάψαιτο,
τὴν γῆν καὶ τὴν θαλάσσαν
ἀνασπάσειν ὥς πάντα με-
τέωρα γενέσθαι·

‘ἀλλ’ ὅτε κεν καὶ ἐγὼ πρό-
φρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ’
αὐτῇ τε θαλάσῃ·
σειρὴν μὲν κεν ἔπειτα περὶ
βίον Οὐλύμποιο
δησαίμην, τὰ δέ κ’ αὖτε
μετήορα πάντα γένοιτο’.

Stob. I prooem. 2 (p. 16 W.):

Ὅτι καὶ τὴν περὶ τοὺς
ἀριθμοὺς θεωρίαν Ὀμηρος
ἠπίστατο, τοὺς μὲν ἐχθροὺς
καὶ πολεμίους 'ἀναρσίους'
προσαγορεύων

ἥδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες
ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου'
(κ 459)

τὸν δ' Ἰλεων (correxī: Ἰλεω)
καὶ φιλικὸν 'ἄρθμιον'

ἥκαχε Θεσπρωτοῦς, οἱ δ'
ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν'
(π 427)

καὶ πάλιν

ἥ μὲν ἐμαρνάσθην ξριδος
περὶ θυμοβόροιο
ἥδ' αὖτ' ἐν φιλότῃτι διέτμα-
γεν ἄρθμήσαντε'
(H 301),

ἀναρμοστίαν μὲν τὴν ἐχθραν
ἡγούμενος ἄρμονίαν δὲ τὴν
φιλίαν· τὸ γὰρ ἄρθμιον
ἐναρμόνιον ἐστίν, ὅτε δὴ
πάσης ἄρμονίας ἐν λόγοις
ἀριθμῶν τὴν γένεσιν ἐχού-
σης.

Plut. Mor. p. 1030a:

Τὸ μὲν γὰρ ἀριθμῶ πάντα
ἐπεικέναι κατὰ τὴν Πυθα-
γορικὴν ἀπόφασιν λόγον
δεῖται· τὸ δὲ πᾶσιν, οἷς ἐκ
διαφορᾶς καὶ ἀνομοιότητος
ἐγγέγονε κοινωνία τις πρὸς
ἄλληλα καὶ συμφωνία, ταύ-
της αἰτίαν εἶναι μετριότητα
καὶ τάξιν, ἀριθμοῦ καὶ ἄρ-
μονίας μετασχοῦσιν, οὐδὲ
τοὺς ποιητὰς λέληθεν 'ἄρθ-
μια' μὲν τὰ φίλα καὶ προσ-
ῆνῃ καλοῦντας 'ἀναρσίους'
δὲ τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς
πολεμίους, ὥς ἀναρμοστίαν
τὴν διαφορὰν οὖσαν.

Neque dubitandum est quin etiam Stob. Flor. 11, 24
de veritate quid sentiat Homerus eodem ex fonte pe-
titum sit. Cf. p. 32b. 49a: Εἰ δὲ θεῖον ἡ ἀλήθεια καὶ
πάντων μὲν ἀγαθῶν θεοῖς πάντων δ' ἀνθρώποις ἀρχή
κατὰ Πλάτωνα cett. p. 208d: Ἀλλὰ μὴν δεῖ τοὺς βασι-
λεῖς ἐπιτελεῖν ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσωσιν et Wytt.

animadversionem. Ceterum cf. p. 32a. Vit. Mar. c. 29. Vit. Artox. c. 28.

Haec sunt Stobaei excerpta, quae originem Plutarcheam produnt. Multo plura essent, si Stobaei opus incolume et integrum superesset. De vestigiis quibusdam quae supersunt infra dicam. Quae omnia ex libro Plutarcheo, fort. Ὀμηρικῶν μελετῶν, sumpsisse et excerptis Stobaeum eadem ratione qua alia Plutarchi fragmenta satis demonstratum est; neque dubitari licet quin Stobaeus ipse neque invenerit neque excerptis, sed ab aliis inventas et excerptas eclogas (velut Homericas a Plutarcho in Ὀμηρικῶν μελετῶν libris) in suum usum accommodaverit. Nunc alios locos ex Vita Homeri sumptos afferam, quorum originem Plutarcheam ex locis Plutarchi Moraliū similibus comprobabo. Sunt autem plerique omnes ex ordine collocati hi:

Vit. Hom. c. 112:

Θεοὺς εἶναι πάντες οἷ γε ὁρθῶς φρονοῦντες νομίζουσι, καὶ πρῶτος Ὅμηρος. αἶψά γάρ μέμνηται τῶν θεῶν, λέγων

‘μάκαρες θεοί’ ‘ῥεῖα ζῶοντες’.

ἄθάνατοι γὰρ ὄντες ῥαδίαν καὶ ἄπαιστον ἔχουσι τὴν τοῦ ζῆν φύσιν καὶ οὐ δέονται τροφῆς, ἧς δεῖται τῶν θνητῶν ζώων τὰ σώματα.

‘οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ’, οὐ πίνουσ’ αἰθοπα οἶνον· τοῦνεκ’ ἀναλμόνες εἰσι καὶ ἄθάνατοι καλέονται’.

Mor. p. 20 c. 160a:

Καὶ νοεῖς νῆ Δία καὶ λέγεις κρείττον ἀλλαχόθι καὶ βέλτιον τὰ τοιαῦτα

‘θεοὶ ῥεῖα ζῶοντες’

— — αὐταὶ γὰρ εἰσιν ὑγιαίνουσαι περὶ θεῶν δόξαι καὶ ἀληθεῖς. P. 160a: Οἷμαι γὰρ εἰς τοσαῦτα βλέψαντα τὸν Ὅμηρον ἀποδεῖξει κεχρησθῆαι περὶ θεῶν τοῦ μὴ ἀποθνήσκειν τῷ μὴ τρέφεσθαι.

‘οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ’, οὐ πίνουσ’ αἰθοπα οἶνον· τοῦνεκ’ ἀναλμόνες εἰσι καὶ ἄθάνατοι καλέονται’.

Of. Schol. Hom. B: Οὐ διὰ τὸ μὴ ἄρτον αὐτοὺς ἐσθλύνειν μήτε οἶνον πίνειν θεοὶ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀθανάτους εἶναι τῶν τοιούτων τροφῶν ἀπέχονται.

Vit. Hom. c. 123:

Ἐναργέστατα δὲ καὶ κεῖνο ἀπέφηνεν, ὅτι τὸν ἄνθρωπον οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ψυχὴν νομίζει, ἐν οἷς λέγει

ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θηβαίου Τειρεσίαο, χρύσειον σκῆπτρον ἔχων·

ἐπίτηδες γὰρ ἀπὸ τοῦ τῆς ψυχῆς ὀνόματος εἰς τὸ ἄρρενικὸν μετέβαλεν, ἵνα δείξῃ ὅτι ἡ ψυχὴ ἦν ὁ Τειρεσίας. καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς πάλιν

τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βλήν Ἡρακληέην, εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι·

καὶ γὰρ ἐν τούτοις πάλιν ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ μὲν εἶδωλον, ὅπερ ἦν ἀποπεπλασμένον τοῦ σώματος, οὐκ ἐτι τῆς ἐκείνου ὕλης ἐφελκόμενον ἐφαιτάνετο· τὸ δὲ καθαρώτατον τῆς ψυχῆς ἀπελθὼν αὐτὸς ἦν ὁ Ἡρακλῆς.

Mor. p. 944f:

Καὶ Ὅμηρος ὧν εἶπε πάντων μάλιστα δὴ κατὰ θεὸν εἰπεῖν ἔοικε περὶ τῶν καθ' Ἅιδου

τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βλήν Ἡρακληέην, εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·

αὐτὸς τε γὰρ ἕκαστος ἡμῶν οὐ θυμὸς ἐστὶν οὐδὲ φόβος· οὐδ' ἐπιθυμία — — ἀλλ' ὧ διανοοούμεθα καὶ φρονοῦμεν· ἢ τε ψυχὴ τυπομένη μὲν ὑπὸ τοῦ νοῦ τυποῦσα δὲ τὸ σῶμα καὶ περιπτύσσουσα πανταχόθεν ἐκμάττεται τὸ εἶδος· ὥστε καὶ πολλὴν χρόνον χωρὶς ἑκατέρου γένηται, διατηροῦσα τὴν ὁμοιότητα καὶ τὸν τύπον, εἶδωλον ὀρθῶς ὀνομάζεται.

Vit. Hom. c. 212:

Οὐδὲ ταῦτα οὖν Ὅμηρος
ἠγνόησεν· ἀλλ' οἷδε μὲν
μάντις καὶ ἱερεῖς καὶ ὄνει-
ροπόλους, ἔτι δὲ καὶ οἰωνι-
στάς καὶ τινα ἐν Ἰθάκῃ
σοφόν

‘ὄρνιθας γινῶναι, καὶ ἐναλ-
σιμα μυθήσασθαι’.

καὶ Ὀδυσσεύς φησιν εὐχό-
μενος

‘φήμην τίς μοι φάσθω
ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἔνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς
τέρας ἄλλο φανήτω’.

καὶ παρὰ αὐτῶν δὲ παρ’ αὐτῶν
σύμβολον ἀγαθὸν γίνεται.
τοῖς δὲ μνηστῆρσιν ἐφίστα-
ται ἔνθεος μάντις, ἐκ τινος
ἐπιπνοίας σημαίνων τὰ μέλ-
λοντα· ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Ἑλε-
νος αὐτήκοός φησι θείας
φωνῆς γεγενῆσθαι

‘ὥς γὰρ ἐγὼν ὅπ’ ἄκουσα
θεῶν αἰειγενετῶν’,

παρέχει πιστεύειν ὅτι καὶ
Σωκράτης ἀπὸ τῆς τοῦ δαι-
μονίου φωνῆς ἐμαντεύετο.

Stob. I 10, 11^b (p. 121 W.):

‘Τέσσαρα τῶν πάντων ῥι-
ζώματα πρῶτον ἄκουε,
Ζεὺς ἀρχῆς Ἡρῆ τε φερέσ-
βιος ἡδ’ Αἰδωνεύς

Mor. p. 593c:

Φαίνεται δὲ γινώσκων
καὶ Ὅμηρος ἣν λέγομεν δια-
φορὰν ἡμεῖς· τῶν γὰρ μάν-
τεων οἰωνοπόλους τινὰς κα-
λεῖ καὶ ἱερεῖς, ἑτέρους δὲ
τῶν θεῶν αὐτῶν διαλεγο-
μένων συνιέντας καὶ συμ-
φρονοῦντας ἀποσημαίνειν
οἶεται τὸ μῆλλον, ἐν οἷς
λέγει — —

‘ὥς γὰρ ἐγὼν ὅπ’ ἄκουσα
θεῶν αἰειγενετῶν’.

ὥσπερ γὰρ — — τοῖς πι-
στοῖς καὶ συνήθεσιν αὐτοῖς
(οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ στρα-
τηγοί) φράζουσιν, οὔτω τὸ
θεῖον ὀλίγοις ἐντυγχάνει δι’
αὐτοῦ καὶ σπανίως, τοῖς δὲ
πολλοῖς σημεῖα δίδωσιν, ἐξ
ᾧ ἡ λεγομένη μαντικὴ συν-
έστηκε.

Vit. Hom. cap. 97. 93. 99. 100:

De verhis τέσσαρα τῶν
πάντων ῥιζώματα — —
φερέσβιον τὴν γῆν cf. De
Daedalis Plat. c. 4. Theo-

Νῆσις θ', ἢ δακρύοις τέγει, κρούνωμα βρότειον· τῶν δὲ συνερχομένων ἐξ ἔσχατον ἴστατο νεῖκος'.

Ἐμπεδοκλῆς Δία μὲν λέγει τὴν ξέσιν καὶ τὸν αἰθέρα, Ἥρην δὲ φερέσβιον τὴν γῆν, αἶρα δὲ τὸν Αἰδωνέα, ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ ἄστρον καταλάμπεται, Νῆστιν δὲ καὶ 'κρούνωμα βρότειον' τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὕδωρ. ἐκ τεσσάρων οὖν στοιχείων τὸ πᾶν, τῆς τούτων φύσεως ἐξ ἐναντίων συνεστώσης, ξηρότητός τε καὶ ὑγρότητος καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος ὑπὸ τῆς πρὸς ἄλληλα ἀναλογίας καὶ κράσεως ἐναπεργαζομένης τὸ πᾶν καὶ μεταβολὰς μὲν μερικὰς ὑπομενούσης, τοῦ δὲ παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδεχομένης. λέγει γὰρ οὕτως

ἄλλοτε μὲν φιλότῃ συν-
ερχόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα,
ἄλλοτε δ' αὖ δίχ' ἕκαστα
φορεύμενα νεῖκος ἔχθει'.

Ὅμηρος δὲ τὴν φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος τῶν τοῦ παντὸς μερῶν ἐν τούτοις αἰνίσσεται, ἐν οἷς φησιν ἡ Ἥρα

doret. Gr. Affect. cur. I 515 c (= p. 46, 30 Vol. VII). Zeller p. 199 adnot. Diels p. 88.

Cap. 97: ... Αἰδης δὲ τὴν τοῦ αἵρος (ἔλαχε) — ἐπειδὴ φῶς οἰκεῖον οὐκ ἔχει ἀλλ' ὑπὸ ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον καταλάμπεται. Cap. 93: Ἡ δὲ μάλιστα ἀληθείης δόξα τέσσαρα στοιχεῖα συνίστησι, πῦρ αἶρα ὕδωρ γῆν. ταῦτα δὲ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς φανεται (cf. p. 389 f. 427 sq. 951 c. Zeller p. 180 sq.). Cap. 99: Τῆς δὲ τῶν στοιχείων φύσεως ἐξ ἐναντίων συνεστώσης, ξηρότητός τε καὶ ὑγρότητος καὶ θερμότητος καὶ ψυχρότητος, ὑπὸ δὲ τῆς πρὸς ἄλληλα ἀναλογίας καὶ κράσεως ἐναπεργαζομένης τὸ πᾶν καὶ μεταβολὰς μὲν μερικὰς ὑπομενούσης, τοῦ δὲ παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδεχομένης, Ἐμπεδοκλῆς ἔφη τὰ ὅλα συνεστάναι οὕτως

ἄλλοτε μὲν φιλότῃ συν-
ερχόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα,
ἄλλοτε δ' αὖτις ἕκαστα φο-
ρεύμενα νεῖκος ἔχθει'.

ἔϊμι γὰρ ὀψομένη πολυ-
φύρβου πείρατα γαίης,
ᾠκεανόν τε θεὸν γένεσιν
καὶ μητέρα Τηθύν·
τοὺς εἴμ' ὀψομένη καὶ σφ'
ἄκριτα νείκεα λύσω·
(Ξ 201).

Stob. I 10, 2 et 6 (p. 119.
120 W.):

ᾠκεανός θ' ὅσπερ γένεσις
πάντεσσι τέτυκται·
(Ξ 246).

Ὅμηρος δὲ σημαίνει τὴν
ἀνάλυσιν εἰς τὰ γεννητικὰ
στοιχεῖα τοῦ παντός λέγων
ἄλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες
ὔδωρ καὶ γαῖα γένοισθε·
(Η 99).

— — Cap. 100: Πρὸ δὲ
τούτου Ὅμηρος τὴν φιλίαν
καὶ τὸ νεῖκος αἰνίσσεται
ἐν οἷς φησιν ἡ Ἥρα παρ'
αὐτῷ

ἔϊμι γὰρ ὀψομένη πολυ-
φύρβου πείρατα γαίης,
ᾠκεανόν τε θεῶν γένεσιν
καὶ μητέρα Τηθύν·
τοὺς εἴμ' ὀψομένη καὶ σφ'
ἄκριτα νείκεα λύσω·.

Vit. Hom. c. 93:

Ἀρξώμεθα τοίνυν ἀπὸ
τῆς τοῦ παντός ἀρχῆς καὶ
γενέσεως, ἣν Θάλῃς ὁ Μιλή-
σιος εἰς τὴν τοῦ ὕδατος
οὐσίαν ἀναφέρει· καὶ θεα-
σώμεθα εἰ πρῶτος Ὅμηρος
τοῦθ' ὑπέλαβεν, εἰπὼν

ᾠκεανός θ' ὅσπερ γένεσις
πάντεσσι τέτυκται·.

μετ' ἐκεῖνον δὲ Ξενοφάνης
ὁ Κολοφώνιος, ὑφιστάμενος
τὰς πρώτας ἀρχὰς εἶναι τὸ
ὔδωρ καὶ τὴν γῆν, ἔοικε
σπάσαι τὴν ἀφορμὴν ταύ-
την ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν τού-
των

ἄλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὔδωρ
καὶ γαῖα γένοισθε·.

σημαίνει γὰρ τὴν ἀνάλυσιν
εἰς τὰ γεννητικὰ στοιχεῖα
τοῦ παντός.

Cf. Mor. p. 364d: Οἴονται δὲ καὶ Ὅμηρον ὥσπερ
Θαλῆν μαθόντα παρ' Αἰγυπτίων ὕδωρ ἀρχὴν ἀπάντων
καὶ γένεσιν τίθεσθαι. p. 938e: Ἀλλὰ σὺ τὸν Ἀρίσταρχον
ἀγαπῶν αἰεὶ καὶ θαυμάζων οὐκ ἀκούεις Κράτητος ἀνα-
γινώσκοντος Ὁκεανός, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται'.
p. 1105a: Αὐτὸ γὰρ τοῦτ' ἐστὶν ὃ δέδοικεν ἡ φύσις
ἄλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε', τὴν
εἰς τὸ μὴ φρονοῦν μηδ' αἰσθανόμενον διάλυσιν τῆς ψυχῆς.

Stob. I 25, 7 (p. 214 W.):

Vit. Hom. c. 105:

Ὅμηρος μὴ εἶναι πῦρ
τὸν ἥλιον ἀλλὰ φῶς καθα-
ρώτατον. δείκνυσι δὲ τοῦτο
σαφῶς διὰ τῶν ἐπῶν· λέγει
γὰρ οὕτως

... Ἐξ ὧν δηλοῖ ὅτι
οὐ πῦρ ἐστὶν ὁ ἥλιος ἀλλ'
ἐτέρα τις κρείστων οὐσία·
ὑπερ καὶ Ἀριστοτέλης ὑπέ-
λαβεν· εἴ γε τὸ μὲν πῦρ
ἐστὶν ἀνωφερὲς καὶ ἄψυχον
καὶ ἀδιάληπτον καὶ φθαρ-
τόν, ὃ δὲ ἥλιος κυκλοφορη-
τικὸς καὶ ἔμψυχος καὶ ἀίδιος
καὶ ἀφθαρτος.

Cf. p. 400a: Τὴν ἐξ ὑγρῶν
ἤνλξατο τροφὴν τοῦ ἡλίου
καὶ γένεσιν καὶ ἀναθυμίασιν
ὁ δημιουργός.

σειῶν Πηλιάδα μελίην
κατὰ δεξιὸν ὦμον
δεινὴν, ἀμφὶ δὲ χαλκὸς
ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ
ἢ πυρὸς αἰθομένου ἢ
ἡλίου ἀνιόντος'.

τί οὖν φαίνεται ποιῶν ἄλλο
ἢ τῇ διαζεύξει μαρτυρούμενος
ὅτι πῦρ οὐ νομίζει τὸν
ἥλιον ἀλλ' ἕτερον μὲν πυ-
ρός, φαινόμενον δ' ἐν ταῖς
ἀνατολαῖς πυρώδη διὰ τὴν
ὕγρότητα καὶ τὴν ἀναθυ-
μίασιν, ἢ μινύμενον ἐρυ-
θραίνεται πᾶν τὸ λαμπρόν;

Stob. I 22, 2 (p. 197 W.):

Vit. Hom. c. 95:

Ὅμηρος τὸν αἰθέρα τοῦ
ἄερος ὑψηλότερον εἶναι φη-
σιν· εἴρηκε δ' οὕτως

Ἵπὲρ δὲ τῆς γῆς ὄντος
τοῦ ἄερος, τὸν αἰθέρα ὑψη-
λότερον εἶναι φησιν οὕτως

ἑῖς ἐλάττην ἀναβὰς περι-
μήκετον, ἢ τότε ἐν Ἰδῇ
μακροτάτῃ πεφρυῖα δι'
ἡέρος αἰθέρ' ἔκανεν.
(Ξ 287).

ἐπέκεινα δὲ τοῦ αἰθέρος
τὸν οὐρανὸν ὑπάρχειν ἀπε-
φάνετο· λέγει γὰρ τοιῶσδε

ἥως οἱ μὲν μάρναντο· σιδή-
ρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἔκε δι'
αἰθέρος ἀτρυγέτιο·
(P 424).

ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸν Ὀλυμπον
ὑπάρχειν κατ' ἐξοχὴν τινα
καὶ θειότητα· φησὶ γὰρ
οὕτως

ἡερίῃ δ' ἀνέβη μέγαν οὐρα-
νὸν Οὐλυμπόν τε·

τὸ γὰρ ἀπατάτω τῆς γῆς
καὶ μήτε τὴν σκιὰν αὐτῆς
μήτε τὰς ἀναθυμιάσεις προσ-
δεχόμενον, ὥς ἀειλαμπὲς
καὶ δολαμπὲς Ὀλυμπον
οἱ παλαιοὶ προσηγόρευσαν.
τοῦτο δὲ καὶ δι' αὐτῶν
(δι' ἄλλων susp. Wachsm.)
δηλοῦται, ἐν οἷς φησὶ τοι-
ῶσδε (sequuntur versus
ζ 42—45, quos om. Vitae
auctor).

ἑῖς ἐλάττην ἀναβὰς περι-
μήκετον, ἢ τότε ἐν Ἰδῇ
μακροτάτῃ πεφρυῖα δι' ἡέ-
ρος αἰθέρ' ἔκανε·

τοῦ δὲ αἰθέρος ἀνωτέρω τὸν
οὐρανόν

ἥως οἱ μὲν μάρναντο· σι-
δήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἔκε δι'
αἰθέρος ἀτρυγέτιο·

καὶ ἔτι ἐν τούτῳ

ἡερίῃ δ' ἀνέβη μέγαν οὐ-
ρανὸν Οὐλυμπόν τε·

τὸ γὰρ καθαρώτερον τοῦ
ἡέρος, ἀνωτίτω ὄν, καὶ τὸ
μάλιστα ἀπέχον τῆς γῆς καὶ
τῶν ἐξ αὐτῆς ἀναθυμιά-
σεων ὥς ὅλον λαμπρόν φα-
σιν Ὀλυμπον προσηγορευ-
σθαι.

Vit. Hom. c. 142:

Mor. p. 465e:

Οὕτω γὰρ προσεῖπε τὸν
τῇ ἀπραξίᾳ ἀνωφελεῇ ποι-
οῦντα τὴν ἀρετὴν. ὁ δ'
Ἀχιλλεὺς τὴν ἀπραξίαν ταύ-
την ὀδυρόμενός φησιν

‘ἀλλ’ ἦμαι παρὰ νηυσὶν
ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
τοῖος ἐὼν οἷος οὔτις Ἀχαιοῶν
χαλκοχιτώνων’.

ἄχθεται γὰρ ὅτι τὴν ἀρε-
τὴν κεκτημένος οὐ κέχρηται
αὐτῇ, ἀλλὰ μηνίων τοῖς
Ἀχαιοῖς

‘οὔτε ποτ’ εἰς ἀγορὴν πω-
λέσκετο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ’ ἐς πόλεμόν γ’, ἀλλὰ
φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αὔθι μένων, ποθέεσκε δ’
αὐτὴν τε πτόλεμόν τε’.

Ἐνίους δὲ καὶ τὸ μὴ
πράσσειν αὐτὸ πολλάκις εἰς
ἀθυμίαν καθίστησιν, ὥς
τοῦτον

‘αὐτὰρ ὁ μήνιε — — πό-
δας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς’
οὔτε ποτ’ εἰς ἀγορὴν πωλέ-
σκετο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ’ ἐς πόλεμον <γ>,
ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον
κῆρ

αὔθι μένων, ποθέεσκε δ’
αὐτὴν τε πτόλεμόν τε’.

καὶ λέγει περιπαθῶν ἐπὶ
τούτῳ καὶ ἀσχάλλων αὐτός

‘ἀλλ’ ἦμαι παρὰ νηυσὶν
ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης’.

Cf. Vit. Pyrrh. c. 13. Vit.
Cleom. c. 34. Mor. p. 776e.

Vit. Hom. c. 151:

Mor. p. 164c:

Τῆς δ’ Ὀμήρου σοφίας
κάκεινα καταμαθεῖν ἔστι
δείγματα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ
σοφῶν ἀνδρῶν ἀποφθέγ-
ματα προανεφώνησεν· οἷον
τὸ ἔπου θεῶ

‘ὅς κε θεοῖς ἐπιτείδηται,
μάλα δ’ ἔκλυον αὐτοῦ’.

καὶ μηδὲν ἄγαν

Σπουδάζων δὲ (Χερσίας)
τούτων (sc. τοῦ ‘μηδὲν ἄγαν’,
τοῦ ‘γνώθι σαυτόν’ καὶ τοῦ
‘ἐγγύα, πάρα δ’ ἄτα’) Ὀμη-
ρον εὗρετὴν ἀποδεικνύσει καὶ
φησι τὸν μὲν Ἐκτορα γι-
γνώσκειν ἑαυτόν· τοῖς γὰρ
ἄλλοις ἐπιτιθέμενος

‘Αἴαντος ἀλέεινε μάχην
Τελαμωνιάδαο’.

‘καὶ δ’ ἄλλω νεμεσῶ, ὅς
κ’ ἔξοχα μὲν φιλέησιν,
ἔξοχα δ’ ἐχθαίρησιν· ἀμεί-
νω δ’ αἴσιμα πάντα’.

καὶ ἐγγύα, πάρα δ’ ἄτα
‘δειλαὶ τοι δειλῶν γε καὶ
ἐγγύαι ἐγγυάσθαι’.

καὶ τὸ τοῦ Πυθαγόρου πρὸς
τὸν πυθόμενον τίς ἐστι
φίλος ρηθὲν ἄλλος ἐγὼ
‘ἴσον ἐμῇ κεφαλῇ’.

τὸν δ’ Ὀδυσσεύα τοῦ ‘μηδὲν
ἄγαν’ ἐπαινέτην τῷ Διομή-
δει παρακελεύεσθαι

‘Τυδείδῃ, μήτ’ ἄρ’ με μάλ’
αἴνεε μήτε τι νείκει’.

τὴν δ’ ἐγγύην οἱ μὲν ἄλλοι
λοιδορεῖν αὐτὸν ὡς πρᾶγμα
δellaιον καὶ μάταιον οἴονται
λέγοντα

‘δειλαὶ τοι δειλῶν γε καὶ
ἐγγύαι ἐγγυάσθαι’

cett.

Haedem sententiae aliis
exemplis explicantur p. 36 a.

Quod h. l. non prorsus eidem versus apud utrumque
citantur, nullius est momenti, quippe quod ex eo
ortum esse videatur, quod in fonte communi multo
plures versus, quibus quodque apophthegma confir-
maretur, fuissent; ex quorum numero uterque suos
elegit. Idem observandum est etiam de cap. 124.

Vit. Hom. c. 135:

Τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
δμοίων, λύπης τε καὶ ὀργῆς,
χρὴ νοεῖν. τοιοῦτόν ἐστι
κάκεινο

‘Τρῶας μὲν τρόμος αἰνὸς
ὀπήλυθε γυῖα ἔκαστον,
Ἐκτορὶ τ’ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ
στήθεσσι πάτασεν’.

οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι καὶ ὀργῶν-
τες ἔτρεμον· ὁ δ’ ἐν τῷ

Mor. p. 29f:

Τοῦ δὲ ποιητοῦ λέγοντος
ὅτι τὸν Αἴαντα τῶν ὀπλων
ποιούντων λαμπρὸν οἱ μὲν
Ἕλληνες ἔχαιρον ὀργῶντες,

‘Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς
ὀπήλυθε γυῖα ἔκαστον,
Ἐκτορὶ τ’ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ
στήθεσσι πάτασσε’.

τίς οὐκ ἂν ἀγάσασαιτο τὴν
διαφοράν; τοῦ μὲν κινδυν-

κινδύνῳ καθεστὼς ἀνδρεῖος
ὦν μόνον ἡγωνία.

νεύοντος ἡ καρδία πηδᾷ
μόνον, ὥσπερ παλαίειν νῆ
Δί' ἢ σταδιοδρομεῖν μέλλον-
τος, τῶν δὲ θεωμένων τρέ-
μει καὶ πάλλεται τὸ σῶμα.
Cf. Schol. B ad II. H 215.

Vit. Hom. c. 135. 129:

Φαίνεται δ' ἐν ἑκατέροις
ἡ τοῦ μετρίου διαφορά· καὶ
ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς τῆς ἑαυ-
τοῦ γυναικὸς ἔρῳν καὶ
κλαίουσιν ἐπ' αὐτῷ ὄρῳν
φέρει,

ᾠφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα
ἔστασαν ἥε σίδηρος·

Cap. 129: Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ
ποιεῖ τὸν λογισμόν τῷ θυμῷ
παραινοῦντα καὶ ὥσπερ ἄρ-
χοντα τῷ ὑποτεταγμένῳ κε-
λεύοντα

ᾠτέλαθι δὴ καρδίη, καὶ
κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης·

καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ
πειθεται τὸ θυμούμενον, ὡς
ἐν τούτοις

ὥς ἔφατ', ἐν στήθεσσι κα-
θαπτόμενος φίλον ἦτορ·
τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ καρδίῃ
μένε τετληνυῖα·

Mor. p. 506 a sq.:

Ὁ δὲ ποιητὴς τὸν λογιᾶ-
τατον Ὀδυσσεᾶ σιωπηλότη-
τον πεποίηκε — — αὐτὸς
δὲ τῇ Πηνελόπῃ παρακαθή-
μενος

ᾠθυμῷ μὲν γούωσαν ἔην
ἐλέαιρε γυναῖκα,
ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα
ἔστασαν ἥε σίδηρος·

— — οὕτω τὸ σῶμα μεστὸν
ἦν αὐτῷ πανταχόθεν ἐγκρα-
τείας, καὶ πάντα ἔχων ὁ
λόγος εὐπειθῇ καὶ ὑποχείρῃ
προσέταττε τοῖς ὄμμασι μὴ
δακρύειν — — — μὴδ'
ὕλακτεῖν·

ᾠτῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ καρ-
δίῃ μένε τετληνυῖα·

μέχρι τῶν ἀλόγων κινήμα-
των διήκοντος τοῦ λογισμοῦ
καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἶμα
πεποιημένου κατήκοον ἑαυ-
τῷ καὶ χειρόθεις.

Cf. p. 441 f. 26 e. 445 e.
475 a. 1008 sq.

Plane consentiunt, ut alterum ex altero exscriptum vel potius utrumque ex eodem fonte manasse videatur,

Vit. Hom. c. 106: et Schol. Odyss. E 272:

Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν
κατὰ τὸν οὐρανὸν ἄστρον
ὅτι οὐκ ἀπείρως Ὅμηρος
εἶχεν, φανερόν ἐστιν ἐξ ὧν
πεπολῆκε

Ἐπιγιάδας θ' Ἰάδας τε τό
τε σθένος Ὠρίωνος·

καὶ τὴν Ἄρκτον τὴν αἰ-
στρεφομένην περὶ τὸν αἰ-
φανῇ πόλον τὸν βόρειον
καὶ διὰ τὸ μετέωρον μὴ
ἀπτομένην τοῦ ὀρίζοντος,
ὅτι ἐν ἴσῳ χρόνῳ ὃ τε μι-
κρότατος κύκλος, ἐν ᾧ ἐστὶν
Ἄρκτος, καὶ ὁ μέγιστος, ἐν
ᾧ Ὠρίων, στρέφεται ἐν τῇ
τοῦ κόσμου περιφορᾷ· καὶ
τὸν βραδέως δυόμενον Βοώ-
την, ὅτι πολυχρόνιον ποιεῖ-
ται τὴν κατάδυσιν, οὕτω
πεπτωκῶς θέσει, ὥστε ὀρθὸς
καταφέρεσθαι καὶ συγκατα-
δύεσθαι τέσσαρσι ζῳδίοις,
τῶν πάντων εἰς ὅλην νύκτα
μεριζομένων ἕξ ζῳδίων.

Vit. Hom. c. 109:

Τὴν δὲ τάξιν αὐτῶν ὥς
ἔχει διέθηκε

Ὅτι οὐδὲ τῶν κατὰ τὸν
οὐρανὸν ἄστρον ἀπείρως
Ὅμηρος εἶχε, φανερόν ἐστιν
ἐξ ὧν πεπολῆκε

Ἐπιγιάδας θ' Ἰάδας τε τό
τε σθένος Ὠρίωνος·

καὶ τὴν Ἄρκτον τὴν αἰ-
στρεφομένην περὶ αἰφανῇ
πόλον τὸν βόρειον καὶ διὰ
τὸ μετέωρον μὴ ἀπτομένην
τοῦ ὀρίζοντος, ὅτι ἐν ἴσῳ
χρόνῳ ὃ τε μικρότατος κύ-
κλος, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ Ἄρκτος,
καὶ ὁ μέγιστος, ἐν ᾧ ὁ
Ὠρίων, στρέφεται ἐν τῇ τοῦ
κόσμου περιφορᾷ· καὶ τὸν
βραδέως δυόμενον Βοώτην,
ὅτι πολυχρόνιον ποιεῖται
τὴν κατάδυσιν, οὕτω πεπτω-
κῶς τῇ θέσει, ὥστε ὀρθὸν
καταφέρεσθαι καὶ συγκατα-
δύεσθαι τέσσαρσι ζῳίοις τῶν
πάντων εἰς ὅλην τὴν νύκτα
μεριζομένων ἕξ ζῳδίων.

Schol. Odyss. ε 295:

Ἐν δ' Εὐρώς τε Νότος
τε] τὴν τάξιν αὐτῶν ὁ ποιη-

ἴσων δ' Εὐρύος τε Νότος τ'
ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαής,
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης
μέγα κῦμα κυλίνδων'.

τούτων γὰρ ὁ μὲν ἀπὸ ἀνα-
τολῆς ὁρμᾶται ὁ δ' ἀπὸ
μεσημβρίας ὁ δ' ἀπὸ δύ-
σεως ὁ δ' ἀπὸ ἄρκτου· καὶ
ὁ μὲν Ἀπηνιώτης ὕγρὸς ὢν
μεταβάλλει εἰς Νότον θερ-
μὸν ὄντα, ὁ δὲ Νότος
λεπτυνόμενος εἰς Ζέφυρον,
ὁ δὲ Ζέφυρος ἔτι μᾶλλον
λεπτυνόμενος εἰς Βορέαν
ἀποκαθαίρεται· διό

ᾧσεν ἐπὶ κραίπνυν Βορέην,
τὰ δὲ κύματα ἄξεν'.

καὶ τὴν ἀντίθεσιν δ' αὐτῶν
φυσικῶς ἐξηγήσατο

ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορέη
προέηκε φέρεσθαι,
ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὐρύος Ζε-
φύρου εἴλασκε διώκειν'.

Cap. 110: Ἠπίστατο δὲ
κἀκεῖνος ὅτι ὁ βόρειος πόλος
ὑπὲρ γῆν ἔστι μετέωρος, ὥς
καθ' ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ κλί-
ματι τούτῳ κατοικοῦντας,
ὁ δὲ νότιος ἐκ τοῦ ἐναντίου
βαθύς· ὅθεν ἐπὶ μὲν τοῦ
βορείου φησί

καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης,
μέγα κῦμα κυλίνδων',

τῆς ὥς ἔχει διέθηκε· τού-
των γὰρ ὁ μὲν ἀπὸ ἀνα-
τολῆς ὁρμᾶται, ὁ δ' ἀπὸ
μεσημβρίας, ὁ δὲ Ζέφυρος
ἀπὸ δύσεως, ὁ δ' ἀπὸ ἄρ-
κτου. καὶ ὁ μὲν Ἀπηνιώτης
ὕγρὸς ὢν μεταβάλλει εἰς
Νότον θερμὸν ὄντα, ὁ δὲ
Νότος λεπτυνόμενος εἰς Ζέ-
φυρον, ὁ δὲ Ζέφυρος ἔτι
μᾶλλον λεπτυνόμενος εἰς
Βορέαν ἀποκαθαίρεται· διό
'ἐπὶ κραίπνυν Βορέην, τὰ
δὲ κύματα ἄξε'. καὶ (κατὰ
codd.) τὴν ἀντίθεσιν δ'
αὐτῶν φυσικῶς ἐξηγήσατο

ἄλλοτε μὲν τε Νότος ἐπέ-
εικε φέρεσθαι,
ἄλλοτε δ' Εὐρύος Ζεφύρου
εἴλασκε διώκειν'.

ἡπίστατο δ' ὁ ποιητῆς ὅτι
ὁ βόρειος πόλος ὑπὲρ γῆν
ἔστι μετέωρος, ὥς πρὸς
ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ κλίματι
τούτῳ κατοικοῦντας, ὁ δὲ
νότιος ἐκ τοῦ ἐναντίου βα-
θύς· ὅθεν ἐπὶ μὲν τοῦ
βορείου φησί

καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης
μέγα πῆμα κυλίνδων'

τὴν ἄνωθεν ἐμπέπτουσαν
φορὰν τοῦ ἀνέμου σημαί-
νων, τῷ δὲ ὥθεϊ (ita corr.
ex Od. γ 295 G. Dindorfius:

ἐπὶ δὲ τοῦ νοτίου

ἔνθα νότος μέγα κύμα
ποτὶ σκαιὸν ὄλον ὤθει·

καὶ τῷ μὲν κυλίνδων τὴν
ἄνωθεν ἐμπίπτουσιν φορὰν
τοῦ ἀνέμου ἐμφαίνει, τῷ δὲ
ὤθει τὴν ἀπὸ τοῦ κοιλο-
τέρου πρὸς τὸ ἄναντες βίαν.

Vit. Hom. c. 201:

Ἔστι δὲ τῆς ἱατρικῆς θεω-
ρητικὸν μὲν τὸ διὰ τῶν κα-
θολικῶν λόγων καὶ διὰ μεθό-
δου ἐπάγον ἐπὶ τὴν τῶν
κατὰ μέρος γνῶσιν· τούτου
δ' αὖ μέρη τὸ μὲν σημειω-
τικὸν τὸ δ' αἰτιολογικόν.
πρακτικὸν δὲ τὸ διὰ τῆς
ἐνεργείας αὐτῆς βαδίζον·
τούτου δὲ μέρη τὸ μὲν διαι-
τητικὸν τὸ δὲ χειρουργικόν
τὸ δὲ φαρμακευτικόν. πῶς
οὖν ἐκάστω τούτων Ὅμηρος
ἐπιβέβληκεν; ὅτι μὲν γὰρ
θεωρητικόν τι εἶναι ἐπί-
σταται ἐν τούτῳ αἰνίσσεται
(sequitur versus ex Od. δ
227). μητιόεντα γὰρ λέγει
δηλονότι κατὰ τέχνην θεω-
ρητικὴν ἐσκευασμένα.

ξώθῃ) τὴν ἀπὸ τοῦ κοι-
λοτέρου πρὸς τὸ ἄναντες
βίαν.

Schol. Odys. δ 227:

Φάρμακα μητιόεντα] * *
(lacunam indicavit G. Din-
dorfius, ut δραστήρια vel
simile quid exciderit; sed
fort. pro ἢ scrib. ἤγουν)
ἢ τὰ ὑπὸ συνέσεως εὐρη-
μένα καὶ κατὰ τέχνην θεω-
ρητικὴν ἐσκευασμένα. τῆς
γὰρ ἱατρικῆς τὸ μὲν θεω-
ρητικόν, τὸ διὰ (ita scripsi:
τὸ δὲ διὰ) τῶν καθολικῶν
λόγων καὶ διὰ μεθόδου
ἐπάγον ἐπὶ τὴν τῶν κατὰ
μέρος γνῶσιν· τούτου δ'
αὖ μέρη τὸ μὲν σημειωτικόν
τὸ δ' αἰτιολογικόν. τὸ δὲ
πρακτικὸν ταύτης ἐστὶ τὸ
(ita correxi: αἰτιολογικόν,
τὸ δὲ πρακτικόν — ἐστὶν δ)
διὰ τῆς ἐνεργείας βαδίζον
(βαδίζων codd.)· τούτου δὲ
μέρη τὸ μὲν διαιτητικόν
τὸ δὲ χειρουργικόν τὸ δὲ
φαρμακευτικόν. Cf. Schol.
Il. A 515.

Vit. Hom. c. 175:

Ὅτι δὲ δύναμιν τῶν νόμων οἶδεν, εἰ μὴ καὶ ἐν γραφαῖς ἀλλ' ἐν ταῖς γνώμαῖς τῶν ἀνθρώπων φυλάσσομένην, ἐν πολλοῖς παραδίδοται . . . . Θέμιστες γὰρ καὶ θεσμοὶ οἱ νόμοι, ὧν τὸν Δία εἰσηγητὴν παραδίδωσιν, ὃ καὶ τὸν Μίνωα τὸν τῶν Κρητῶν βασιλέα φησὶν διμилεῖν· ἡ δ' διμилία νόμων μάθησις ἦν, ὥς καὶ Πλάτων μαρτυρεῖ.

Mor. p. 780 c. Vit. Dem. c. 42:

Τίς οὖν ἄρξει τοῦ ἄρχοντος; ὁ νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς· θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων· ὥς ἔφη Πίνδαρος, οὐκ ἐν βιβλίοις ἔξω γεγραμμένος οὐδέ τις ξύλοις, ἀλλ' ἐμψυχος ὢν ἐν αὐτῷ λόγος, αἰὲ συνοικῶν καὶ παραφυλάττων καὶ μηδέποτε τὴν ψυχὴν ἔκω ἐρημόν· ἡγεμονίας. Vit. Dem. c. 42: Νόμος δὲ πάντων βασιλεὺς· κατὰ Πινδαρόν ἐστι· καὶ τοὺς βασιλεῖς Ὅμηρος φησιν — θέμιστας παρὰ τοῦ Διὸς λαμβάνοντας εὖεσθαι καὶ φυλάσσειν, καὶ τοῦ Διὸς οὐ τὸν πολεμικώτατον οὐδὲ τὸν ἀδικιώτατον καὶ φονικώτατον τῶν βασιλέων ἀλλὰ τὸν δικαιοτάτον ὀαριστήν καὶ μαθητὴν προσηγόρευκεν. Add. Mor. p. 776 e: Ἀκούομεν δὴ Ὅμηρον τὸν Μίνωα· θεοῦ μεγάλου ὀαριστήν· ἀποκαλοῦντος· τοῦτο δ' ἐστίν, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, διμилητὴν καὶ μαθητὴν. οὐδὲ γὰρ ἰδιώτας οὐδ' οἰκουροὺς οὐδ' ἀπράκτους ἡξίουν εἶναι θεῶν μαθητάς ἀλλὰ βασιλεῖς cett. Cf. p. 550 b. Bergk I p. 439 et adnot.

Vit. Hom. c. 120:

Τὴν δὲ περὶ τῆς εἰμαρ-
μένης δόξαν δεικνυσιν ἐν
ἐκείνοις σαφῶς

‘μοῖραν δ’ οὐ τινά φημι πε-
φυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν,
ἐπὶ τὰ πρῶτα γένηται’.

καὶ ἐν οἷς ἄλλοις κρατύνει
τὴν δύναμιν τῆς εἰμαρμέ-
νης. ἡγεῖται μέντοι καὶ αὐ-
τός, ὥσπερ καὶ μετ’ αὐτὸν
οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλο-
σόφων, Πλάτων καὶ Ἀρι-
στοτέλης καὶ Θεόφραστος,
οὐ πάντα καθ’ εἰμαρμένην
παραγίνεσθαι, ἀλλὰ τι καὶ
ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι,
ὧν ὑπάρχειν μὲν τὸ ἐκού-
σιον, τούτῳ δὲ πῶς συνά-
πτειν τὸ κατηναγκασμένον,
ὅταν τις, πράξας ὃ βούλε-
ται, εἰς ὃ μὴ βούλεται ἐμ-
πέση. καὶ ταῦτα σαφῶς ἐν
πολλοῖς δεδήλωκεν, ὥσπερ
καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐκατέρας
τῆς ποιήσεως, ἐν μὲν τῇ
Ἰλιάδι λέγων τὴν ὁργὴν
τοῦ Ἀχιλλέως αἰτίαν τῆς
ἀπωλείας τῶν Ἑλλήνων γε-
νέσθαι καὶ τότε τὴν Διὸς
βούλησιν ἐκτελεσθῆναι, ἐν
δὲ τῇ Ὀδυσσεύῃ τοὺς ἐταί-
ρους τοῦ Ὀδυσσεύς διὰ τὴν

Mor. p. 23d. 24b:

‘Ὅταν δὲ ταῖς αἰτίαις πάν-
των τῶν γιγνομένων ἐπονο-
μάζωσι τὸν Δία καὶ λέγωσι
— — — Διὸς δ’ ἐτε-
λείετο βουλή’, τὴν εἰμαρ-
μένην (λέγουσιν). οὐ γὰρ
τὸν θεὸν ὁ ποιητὴς οἶεται
κακὰ μηχανᾶσθαι τοῖς ἀν-
θρώποις, ἀλλὰ τὴν τῶν
πραγμάτων ἀνάγκην ὁρθῶς
ὑποδείκνυσιν, ὅτι καὶ πό-
λεσι καὶ στρατοπέδοις καὶ
ἡγεμόσιν, ἂν μὲν σωφρονῶ-
σιν, εὖ πράττειν πέπρωται
καὶ κρατεῖν τῶν πολεμίων.
ἂν δ’ εἰς πάθη καὶ ἁμαρ-
τίας ἐμπεσόντες ὥσπερ οὗτοι
διαφέρονται πρὸς ἀλλήλους
καὶ στασιάζωσιν, ἀσχημονεῖν
καὶ ταράττεσθαι καὶ κακῶς
ἀπαλλάττειν (cf. etiam in-
sequentia, ubi de fortunae
sententia agitur). Add.
p. 24b: Οὕτω δὲ τὰ πολλὰ
τῶν ἀτόπως περὶ τοῦ Διὸς
λέγεσθαι δοκούντων ἐπανορ-
θωτέον — — — ὥς περὶ
τῆς τύχης ἢ τῆς εἰμαρμέ-
νης λεγομένων, ἐν αἷς (po-
tius ἐν οἷς) τὸ ἀσυλλόγιστον
ἡμῖν τῆς αἰτίας σημαίνεται
καὶ ὅπως οὐ καθ’ ἡμᾶς.
Add. p. 740d: Ἀεὶ μὲν γὰρ
ἄπτεται τῶν τριῶν αἰτιῶν,

αὐτῶν ἀβουλίαν ὀλέθρῳ περιπεσεῖν· ἐξήμαρτον γὰρ ἀψάμενοι τῶν ἱερῶν τοῦ Ἥλιου βοῶν, ἐξὸν ἀποσχέσθαι αὐτῶν· καὶ γὰρ ἦν προειρημένον

ἑτάς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἔαας νόστου τε μέδῃαι, καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἴκοισθε· εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον'.

οὕτως τὸ μὲν μὴ ἀδικῆσαι ἐπ' αὐτοῖς, τὸ δὲ ἀδικήσαντας ἀπολέσθαι ἐκ τῆς εἰμαρμένης ἀκόλουθον ἦν.

ἅτε δὴ πρῶτος ἢ μάλιστα συνιδὼν ὅπη τὸ κατ' εἰμαρμένην τῷ κατὰ τύχην αὐθιγῆς τε τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐκατέρῳ καὶ συναμφοτέροις ἐπιμίγνυσθαι πέφυκεν. νῦν δὲ θαναμαστιῶς ἦν ἔχει δύνάμιν ἐν τοῖς ἡμετέροις πράγμασιν ἕκαστον ὑποδεδήλωκε, τὴν μὲν αἵρεσιν τῶν βίων τῷ ἐφ' ἡμῖν ἀποδιδούς· ἀρετὴ γὰρ ἀδέσποτον καὶ κακία· τὸ δ' εὖ βιοῦν τοὺς ὀρθῶς ἐλομένους καὶ τῶναντία τοὺς κακῶς εἰμαρμένης ἀνάγκη συνάπτων. Denique conf. Fragm. XV: 'Οὐ γενησόμεθα (χάσμα δυσμενέεσσιν)' φησὶ τις 'οὐδ' ἂν καθεύδωμεν, εἰ πεπερωμένον ἔστι μὴ ἁλῶναι τὸν ναύσταθμον.' τίς οὖν οὐκ ἂν εἴποι πρὸς τοὺς ταῦτα ληροῦντας, ὅτι καθεύματα μὲν ἴσως ἔπαντα ταῦτα, συγκαθεύματα δ' ἐκάστω τὸ διὰ τούτων καὶ τὸ ἐν τούτοις καὶ οὕτω καὶ τὸ μὴ ἄλλως συντελεῖσθαι δίχα τούτων; οὐ γὰρ ἔστι φυλακὴ καθευδόντων οὐδὲ νίκη φευγόντων οὐδὲ θέρειναι μὴ σπειράντων τὴν ἀγαθὴν γῆν καὶ καθαράν cett.

Cf. p. 467 b. 1057 b sq.

1076d sq. 1050b, ubi causam videbis cur in Plutarchi fragmentis exempla ex Iliadis et Odysseae initiis petita sint. Quae omnia composui propter argumenti gravitatem. Cf. etiam *Fragm.* XV, 2 et Zeller p. 179.

Insequentis autem capituli (121) sententia maxime illustratur Vit. Clorol. c. 32.

Vit. Hom. cap. 102:

Ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις καὶ τὸ παρὰ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς εἰρημένον, ὅτι ἐκ τῆς Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης συνουσίας Ἀρμονία συνέστηκεν, ἐξ ἐναντίων, βαρέων τε καὶ ὀξέων, κίρναμένων ἀλλήλοις ἀναλόγως. ὅπως δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις τὰ τῆς ἐναντίας φύσεως τετυχηκότα, αἰνίττεσθαι ἔοικεν ὁ ποιητῆς καὶ ἐν τῇ παρατάξει τῶν θεῶν, ἐν ᾗ πεποίηκε τοὺς μὲν τοῖς Ἑλλησι τοὺς δὲ τοῖς Τρωσὶ βοηθοῦντας, ἀλληγορικῶς ἐμφανῶν τὰς δυνάμεις ἐκαστου· καὶ τὸν μὲν Φοῖβον τῷ Ποσειδῶνι ἀντιτάσσει, τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν τῷ

Ex pagg. insequentibus componi potest:

P. 370c: Ἐκ δ' Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος Ἀρμονίαν γεγενῆσθαι μυθολογοῦνται, ὧν ὁ μὲν ἀπηνῆς καὶ φιλόνηκος ἢ δὲ μειλίχιος καὶ γενέθλιος (cf. p. 757b). P. 950e: Ὅμηρος δὲ τῷ ποταμῷ τὸν Ἡφαιστον καὶ τῷ Ποσειδῶνι τὸν Ἀπόλλωνα κατὰ τὴν μάχην φυσικῶς μᾶλλον ἢ μυθικῶς ἀντέταξεν. P. 46, 1sq. (Vol. VII): Τῶν ἐμπυρωτάτων ἄστρον ὁ μὲν ἥλιος Ἀπόλλων κέκληται (cf. p. 375 f. 400d. 433d). P. 757b: Τὸ μαχητικὸν ἐν ἡμῖν καὶ διάφορον καὶ θυμοειδὲς Ἀθηνα κεκλησθαι νομίζουσιν. ἕτεροι δ' αὖ φήσουσι τὴν

ὄργῳ καὶ ψυχρῳ· τὴν δ' Ἀθηναίαν τῷ Ἄρει, τὸ λογι-
στικὸν τῷ ἀλογίστῳ, του-
τέστι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ·
τὴν δ' Ἥραν τῇ Ἀρτέμιδι,
τὸν ἄερα τῇ σελήνῃ, καὶ
ὅτι ὁ μὲν σταθερός, ἡ δὲ
πολυκίνητος· τὸν δ' Ἑρμῆν
τῇ Ἀητοῖ, ὅτι ὁ μὲν λόγος
ἀεὶ ζητεῖ καὶ μέμνηται, ἡ
δὲ λήθη τοῦτω ἐστὶν ἐναν-
τίον· τὸν δ' Ἥφαιστον τῷ
ποταμῷ κατὰ τὸν αὐτὸν
λόγον, καθ' ὃν τὸν ἥλιον
τῇ θαλάσῃ· θεατὴν δὲ τῆς
μάχης τὸν πρῶτον θεὸν καὶ
ἐπὶ τούτῳ γεγηθότα.

Ἀφροδίτην ἐπιθυμίαν εἶναι
καὶ τὸν Ἑρμῆν λόγον (cf.
p. 373 b: τοῦ Ἑρμοῦ, του-
τέστι τοῦ λόγου, μαρτυροῦν-
τος καὶ δεικνύοντος. p. 176, 9
Vol. VII: ὁ — Ἑρμῆς ἀληθῶς
δ' ὁ λόγος ἐντυγχάνων καὶ
δεικνύων) — καὶ φρόνησιν
τὴν Ἀθηναίαν. P. 19 f (cf.
p. 47, 22 Vol. VII): Τὸν δὲ
τῆς Ἥρας καλλωπισμὸν
ἄερος τινὰ κάθαρσιν εἶναι
βούλονται. P. 659 a (cf.
p. 938 f): Ὅθεν οἶμαι καὶ
τὴν Ἀρτεμιν Λοχίαν καὶ
Εἰλείθυιαν, οὐκ οὔσαν ἐτέ-
ραν ἢ τὴν σελήνην, ὠνο-
μάσθαι. P. 166, 10 Vol.
VII: Πλούταρχος — προσ-
ηγόρευε — Ἀητῶ τὴν λή-
θην ἢ τὴν νύκτα, ἐν ᾗ
οἶόν τινα λήθην ἢ διάνοια
δέχεται ex p. 45, 10 Vol. VII.

Propter simile argumen-
tum conferatur cap. 202
cum p. 26 c: Οἶον δ' Ἀχιλ-
λεὺς ἐκκλησίαν συνάγει τῶν
στρατιωτῶν νοσοῦντων —
ἰατρικὸς ὢν καὶ μεθ' ἡμέ-
ραν ἐνάτην ἢ ταῦτα κρῖνε-
σθαι πέφυκεν αἰσθόμενος
οὐκ οὔσαν συνήθη τὴν νό-
σον οὐδὲ συνεστῶσαν ἀπὸ
κοινῶν αἰτιῶν. Ceterum cf.
locos supra collatos, ma-

ximeque Schol. Odys. θ
267. Iliad. T 67.

Nunc fragmina quaedam inter se comparari possunt,
velut

Vit. Hom. c. 122:

— — — ἐν δὲ τῇ
Ὀδυσσεΐα δι' ὅλης τῆς Νε-
κυίας τί ἄλλο ἢ τὰς ψυχὰς
δείκνυσιν μετὰ θάνατον δια-
μενούσας καὶ φθεγγομένας
ἅμα τῷ πιεῖν τοῦ αἵματος;

Vit. Hom. c. 168:

— — — ὁ μὲν Διομήδης
ἄτε τὸ ἐκ τῆς νεότητος θρά-
σος καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀρι-
στείας παρρησίαν ἔχων, πρὸ
τοῦ ἐπιδείξασθαι τὴν ἀν-
δραγαθίαν, σιωπῆς ἀξιῶσας
τὸ παρὰ τοῦ βασιλέως ὄνει-
δος, τότε ἐπιπλήσσει τῷ
Ἀγαμέμνονι cett.

Vit. Hom. c. 169:

— — — καὶ τὴν αἰτίαν
λέγει (ὁ Φοῖνιξ) ὅπως τρέ-
φειν αὐτὸν ἐπιστεύθη παρὰ
τοῦ Πηλέως νήπιον παρὰ-
λαβὼν, καὶ διδάσκαλος ἔργων
καὶ λόγων εἶναι ἡξιώθη·
παραδιηγεῖται δὲ καὶ τὰς
ἐπὶ τῆς νεότητος ἁμαρτίας
αὐτοῦ, ἐμφαίνων ὥς καὶ
ἄβουλον ἢ τοιαύτη ἡλικία
cett.

Mor. p. 740e:

Τὴν δὲ Τειρεσίου ταῖς
ἄλλαις οὐκ ἄξιον δῆπου
συγκαταριθμεῖν, ὅτι καὶ τε-
θνεῖωτι νόον πόρε Περσε-
φόνεια —' καὶ διαλέγεσθαι
καὶ ξυνιέναι τῶν ζώντων,
πρὶν ἢ πιεῖν τοῦ αἵματος.

Mor. p. 29c:

"Ἀριστα δ' ὁ Διομήδης ἐν
μὲν τῇ μάχῃ σιωπᾷ κακῶς
ἀκούων ὑπὸ τοῦ βασιλέως,
μετὰ δὲ τὴν μάχην παρρησίᾳ
χρῆται πρὸς αὐτὸν.

Mor. p. 72b:

"Ὅθεν οὐχ ἀπλῶς ὁ Φοί-
νιξ ἐνέβαλε τὰ περὶ αὐτὸν
ἀτυχήματα, δι' ὁργὴν ἐπι-
χειρήσαντος ἀνελεῖν τὸν πα-
τέρα καὶ ταχὺ μεταγρόντος
— ἵνα μὴ δοκῇ νοουθετεῖν
ἐκεῖνον ὥς αὐτὸς ἀπαθὴς
ὢν ὑπ' ὁργῆς καὶ ἀναμάρ-
τητος.

Vit. Hom. c. 210:

Τὸν δ' Εὐρύπυλον κατὰ τοῦ μηροῦ τετρωμένον — ἀπονίψας ὕδατι λιαρῶ, ὥς ἀνωδυνώτερον γένοιτο, ῥίζαν ἐπιβάλλει· πολλὰ γὰρ πανταχῇ πρὸς ἰασιν ἑλκῶν πεφύκασιν. ἔγνω δὲ καὶ τοῦτο, ὥς τὰ πικρὰ φάρμακα πρὸς τὸ ξηραίνειν ἔστιν ἐπιτήδεια· ξηραίνεσθαι δὲ χρήζει τὰ ἑλκη.

Vit. Hom. c. 131:

— — — κατεῖδε τὴν μὲν ὀργὴν ὑπὸ λύπης ἐγγινομένην, ξέσιν δὲ τινὰ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ πνεύματος οὖσαν ἐμφαίνων, ὥς ἐν τούτοις.

Mor. p. 624e:

Καὶ τὰ ἑλκη τοῖς πικροῖς ἀπισχναίνουσι φαρμάκοις, ὥς ὁ ποιητὴς φησιν
 ἔπι δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν
 χερσὶ διατρύψας ὀδυνήφατον, ἣ οἱ ἀπάσας
 ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἑλκος
 ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἶμα'.

τὸ γὰρ τῇ γεύσει πικρὸν τῇ δυνάμει ξηραντικὸν ὁρῶς προσηγόρευσε.

Schol. Il. Σ 110:

ἥντε καπνός] θυμός ἐστι ξέσις τοῦ περὶ καρδίαν αἵματος δι' ὄρεξιν ἀντιλυπῆσεως. τοῦτον δὲ τὸν ὄρον πρῶτος Ὅμηρος παρέδωκε . . . ξέσις δ' οὐκ ἂν χωρὶς πυρώσεως γένοιτο. Cf. Moral. Vol. VII Fragm. I p. 2: ὃ γε μὴν θυμός εἴτε τῆς ἐπιθυμίας ἐστὶν εἶδος κατ' ὄρεξιν ἀντιλυπῆσεως ὑφιστάμενος. Cf. Eustathius p. 1134, 6. Porphyrii Quaest. Hom. ed. Schrader. p. 306.

Eadem fere ratione quae de ominibus, sternutationibus, signis, simil. in cap. 112 sub fin. dicuntur concinunt cum p. 580 d. f. 582 a. 593 c. Item cap. 88 consentit cum p. 988 d, cap. 94 cum p. 19 f. p. 47, 20

Vol. VII, cap. 96 cum p. 19f. p. 47, 2 Vol. VII, cap. 101 cum p. 23f, cap. 117 cum p. 580d, cap. 126 cum p. 1064a. p. 373b (vid. supra). p. 174, 20 Vol. VII. p. 998c sq., cap. 143 cum p. 30f. 580c, cap. 144 (cuius finis cf. cum Schol. B ad Il. I 443) cum p. 31f. 795e. 801e, de quo capite observandum est virtutis definitionem esse quod ad rem pertinet Stoicam, si verba spectas Plutarcheam; quod non est mirandum in eo, qui p. 24 tota Stoicorum definitiones suas faciat neque inconstantiae crimine vacuus sit, qua de re satis recte iudicasse mihi vid. Westerwick. p. 56. Tum cf. cap. 150 med. de Epicuro cum Schol. Odys. i 28. Similiter consentit cap. 182 cum p. 826f sq., cap. 186 cum p. 333c, cap. 211 cum p. 614b, cap. 213 cum p. 32b.c, cap. 216 cum p. 19f. 748a. — Neque prorsus dissentiunt sed quodam modo comparari possunt fragmina quaedam velut cap. 104 cum p. 364d. 400a, cap. 107 cum p. 434c, cap. 111 (med.) cum p. 365e. 366b, cap. 118 fin. cum p. 542e, cap. 108 fin. cum p. 931f. Vit. Sol. c. 25, cap. 116 cum p. 55c, cap. 121 cum Vit. Coriol. c. 32, cap. 131 fin. cum p. 735f, cap. 137 init. cum p. 451b sq. (cap. 12). 608c, cap. 137 fin. cum p. 778f. 1065e. 1075e, cap. 140 cum p. 25a, cap. 147 cum p. 712f. 745d. 1029c, cap. 157 fin. cum p. 333c, cap. 170 cum p. 801e, cap. 170 (cf. Schol. B ad Il. I 137 sq.). 171. 172. 173 cum p. 801c sq., cap. 177 cum p. 789e, cap. 200 cum p. 15c. Vit. Nic. c. 9, cap. 213 med. cum p. 32c, cap. 214 fin. cum p. 18f. 20a, cap. 214 pars posterior de comoedia cum p. 711f sq. 854a sq., cap. 72 (*Αὐτοῦ δὲ τὸ ἰσχυρόν*) cum p. 42d et Dion. Halic. de composit. verb. c. 21.

Sunt alia quaedam quae pluribus verbis aut peculiariter tractavit, velut de animae partibus (cap. 129) diligentius et accuratius egit in scripto 'De virtute morali'. Cf. p. 441f sq. 445e; sed cf. Schol. Il. Σ 113

et Scolies Genevoises II p. 8 ad vs. 24. De quaestione 'num virtus doceri posset' libellum scripsit ubi idem atque cap. 144 demonstravit; de animalium virtutibus, quas Vitae auctor strictim attingit cap. 86, Plutarchi libellum peculiarem 'de solertia animalium' habemus; cum eiusdem cap. fine cf. p. 494e. 781c; item de triplici reipublicae forma cap. 182 cum p. 826e (cap. 3). Similiter de victus ratione, de vino, de laboribus, de lavacris cf. capp. 205, 206, 207, 208 cum 'Praeceptis de sanitate' et singillatim cum p. 131b. 132b. 136a. 645b. 692b.

Denique de cap. 125 et 126 observandum est nihil in eis inesse quod a Plutarchi ingenio alienum sit; nam quod defectorum animae in alias corporum species transeant, eius rei ipsius Plutarchi testimonia certa et indubitata habemus; cf. p. 565d: ὦν αἱ μὲν πάλιν καὶ πάλιν κολασθεῖσαι τὴν προσήκουσαν ἔξιν καὶ διαθέσιν ἀναλαμβάνουσι, τὰς δ' αὖθις εἰς σώματα ζώων ἐξήνεγκε βιαιότης ἀμαθίας καὶ φιληδονίας ἥλος. p. 567e: ἔσχατα δ' ὁρῶντος αὐτοῦ τὰς ἐπὶ δευτέραν γένεσιν τροπομένας ψυχὰς εἰς τε ζῶα παντοδαπὰ καμπτομένας βλά καὶ μετασχηματιζόμενας ὑπὸ τῶν ταῦτα δημιουργούντων — τῶν μὲν ὅλα τὰ μέρη συνελανόντων — ἕνια δ' ἐκλεαινόντων καὶ ἀφανιζόντων παντάπασιν, ὅπως ἐφαρμύσειεν ἑτέροις ἡθεσι καὶ βίοις· ἐν ταύταις φανῆναι τὴν Νέρωνος ψυχὴν cett. Cf. p. 379f. 998e. d sq. Deinde ex versibus Homericis (x 239. 240. 287 sq.) Plutarchum hanc praecipue allegoriam elicere potuisse satis indicant p. 139a. 1064a. Ceterum Mercurium esse Plutarcho λόγον supra vidimus. Una sola res deest in Plutarcho, Circes interpretatio allegorica; quod fortuitum est, neque dubito quin Plutarchus, si opus fuisset, eam commemoraturus fuerit. Sed Circes allegoria, sicut alia quae supra attigimus, accurate et luculenter enarratur in fragmento, quod, Porphyrio subditum, primus Plutarcho vindicavi; nam

verba, res, sententiarum expositio, verborum constructio, conformatio, compositio, ubertas, delectus, hiatus evitandi studium (neque ullus est), omnia denique, quae ut facile in Plutarcho inveneris, ita frustra in Porphyrii scriptis quaesiveris, exstant; neque deest in Plutarcho animarum palingenesia (παλιγγενεσία, μεταβολή καὶ μετακόσμησις), Empedoclis memoria, eiusdem versus commemoratio, ortus secundus (δευτέρα γένεσις), cetera, cf. l. l. et p. 998 c. d., p. 23, 2 et adnot. (Vol. VII); ceterum cf. p. 567 a. b sq. 943 a. 945 a sq. Sed hac de re hactenus nunc quidem, cum apud alios iudicium sit; postea occasione oblata plura dicam.

Restat ut pauca de capitibus prioribus (15—71) dicam, nam ne pluribus verbis ea disseram huius loci fines impediunt. Generatim atque universe praeter minutias quasdam cum Baedorfio consentio; mihi quoque plurima, quae a Plutarcho orta sint, sed multo pauciora quam Baedorfio, quae interpolationi debeantur, videntur. Definire non possum, nam et rationes reddi oportet; nisi quod haec quaestio cum altera de versibus discrepantibus aut apud Homerum non occurrentibus cohaerere mihi quidem videtur. Sed antequam ad hanc quaestionem transeam, duos locos subiungam, ut inter Vitae auctorem et Plutarchum necessitatem quandam intercedere melius appareat; neque dubito quin de rebus grammaticis et rhetoricis si Plutarchus saepe disseruisset, eadem fere atque Vitae auctor dicturus fuerit. Alter est ex p. 747 d et cum cap. 16, ubi de onomatopoeia agitur, conferendus est. Est autem hic: ὥς γὰρ οἱ ποιηταὶ τοῖς κυρίοις ὀνόμασι δεικτικῶς χρῶνται, τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ὀδυσσεά καὶ τὴν γῆν καὶ τὸν οὐρανὸν ὀνομάζοντες, ὥς ὑπὸ τῶν πολλῶν λέγονται· πρὸς δὲ τὰς ἐμφάσεις καὶ τὰς μιμήσεις καὶ ὀνοματοποιίας χρῶνται καὶ μεταφοραῖς, 'κελαρύξεν' καὶ 'καχλάξεν' τὰ κλόμενα τῶν δεινμάτων λέγοντες, καὶ τὰ βέλη

φέρεσθαι 'λilaiόμενα χρὸς ἄσαι', καὶ τὴν ἰσόρροπον μάχην 'ἕσας ὑσμίνῃ κεφαλᾷς ἔχειν'. Alter est ex p. 1010 e et pertinet ad cap. 40 Vitae. Est hic: καὶ μὴν οὔτε ζῶον — οὔτε ἄλλο τῶν ὄντων οὐδὲν οὐκείου μέρους ἀφαιρέσει καὶ στερήσει πέφυκε γίνεσθαι κάλλιον οὐδ' ἐνεργέστερον οὐδ' ἥδιον· λόγος δὲ συνδέσμων ἐξαιρεθέντων πολλάκις ἐμπαθεστέραν καὶ κινητικωτέραν ἔχει δύναμιν (sequuntur exempla). διὸ καὶ σφόδρα τὸ ἀσύνδετον σῆμα παρὰ τοῖς τέχναις γράφουσιν εὐδοκιμεῖ. Cf. Longini cap. 19, 2.

De Homeri versibus, quos Vitae auctor citat, pauca dicenda sunt. Primum enim sunt versus, velut cap. 20. 23. 55. 132, quos frustra in Homeri editionibus quae-siveris. Ex quibus cap. 20 versum Anonymus quoque περὶ τρόπων (vid. Spengel III p. 228) ex capite nostro probabiliter sumptum laudavit, alterum citat Plutarchus de Iside et Osiride c. 66, tertius nullo alio loco occurrit; de quarto vid. p. 246 et Wytt. animadversionem. Deinde praeter versus, quos a Stobaeo et a Vitae auctore laudatos supra attulimus, sunt alii, quorum lectiones discrepantes nullo alio loco occurrant nisi apud Stobaeum, velut versus 'νοῦσῳ ἐν ἀργαλή φθίσει κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα' (X 61) ita scriptus invenitur in Vitae cap. 67 et Stob. Flor. 104, 1. Exempla Homeri edita omnia pro νοῦσῳ exhibent αἴσῃ. Accidit quod alii versus Homericī Stobaeo et Vitae auctori communes, quamquam nullam varietatem exhibent, tamen communem originem produnt, velut versus quos legimus et in cap. 120 de Fato et apud Stobaeum cap. V 1 (p. 74 Wachsm.) sunt mea quidem sententia ex libro aliquo 'Ομηρικῶν μελετῶν sumpti, nam et capituli argumentum apud utrumque simile et sequitur in Stob. l. l. n. 19 ecloga Plutarchea de Fato notabilis (cum altera lib. II cap. 8, 25 W. coniungenda), quam vellem Zellerus respexisset quaque Vitae caput (120) de Fato

luculenter illustratur. Similiter Stob. Flor. 11, 6 versus Homerici praecedunt, ad quos quae sequitur s. n. 24 ecloga (fort. Plutarchea) pertinet. — In Moraliū textu Homerici versus aut dissidentes aut in Homeri editionibus desiderati sunt multi, velut p. 26f. 739d. 938d. 1009b (Θ 409). Multo plures sunt in hac de Homero commentatione, neque tamen corrupti quidam desunt velut cap. 63, ubi legunt *καὶ ἐπιρρήματά τινα ἐναλλάσσει — τοῖς ἐκ τόπου ἀδιαφόρως χρώμενος* 'νῖωνοι δ' ἐτέρωσε κάθιζον' et interpretantur 'nepotes autem alio considerant', quamquam neque de nepotibus neque de aliis parentibus agitur, sed corrigendum est *χρώμενος, ὅλον* 'οἱ δ' ἐτέρωσε κάθιζον' ex *T* 151. Quos versus si exceperis et omnem reliquorum discrepantiam collegeris (atque collectam fere omnem habes in annotatione textui subiecta), facile intelleges novam textus Homerici recensionem nondum cognitam nobis prostare.

Transeamus ad aliam quaestionem. In editionibus praegressis Vitam Homeri excipiebant Proverbia quae vocantur Alexandrina (*παροιμιαὶ αἷς Ἀλεξανδρεῖς ἐχρῶντο*). Quae ego omisi. Nunc enim omnes fere cum Crusio consentiunt haec proverbia non esse Plutarchea sed Zenobii tertium librum. Cuius libri proverbia 'Didymum ipsum primum ex variis auctoribus excerpta composuisse neque ab aliis ea collecta accepisse' pariter consentio cum eodem. Quare optimo iure ea omisisse mihi videor. Sed eorum loco quartae collectionis, cuius initium *Οἶδα Σίμωνα καὶ Σίμων ἐμὲ*, proverbia poni debuisse contendat aliquis, quae recte Plutarcho a Crusio vindicata et bis adhuc ut Plutarchea ab eodem edita esse. Quocum ut in ceteris consentio, ita hac in re plane dissentio, atque nollem a viro doctissimo, cuius *πολυμαθίαν* semper admiror, haec proverbia Plutarcho, a cuius ingenio prorsus aliena sunt, attributa

fuissent. Verba illa *Πλουτάρχου παροιμιαὶ αἰς Ἀλεξανδρεῖς ἐχρῶντο*, tertiae collectionis subscriptionem, ut male Gronovius ad eandem collectionem pertinere intellexit, ita nunc Crusius haud melius quartae collectionis inscriptionem fuisse contendit, quamquam lacuna intercedit. Sed neutrum verum, ipsa res adversatur. Gronovii opinionem falsam esse luculentissime demonstravit ipse Crusius, neque in ceteris proverbiorum collectionibus inscriptiones in fine ponuntur. Sed Crusianam quoque opinionem non minus falsam esse ipsius Crusii verba ostendunt haec: 'Succedunt enim, licet vacua paginae parte intercedente seiuncta, ipsa haec proverbialia "anonyma" quartae collectionis. Quam lacunam ad nihilum redigere his verbis conatur: 'Librarius autem spatium illud vacuum reliquit aut ineptiens negligentia et oscitatione, cuius plurima praebuit et praeclara exempla, aut nescio quid consilii secutus, suppleturus fortasse quae omiserat omissave inveniebat vel novum opus nova pagina incohaturus'. Verum tamen neque haec verba Crusii codicis lacunam complere possunt neque codex Londinensis, ex Laurentiano exscriptus, Crusii opinionem confirmare valet. Inter verba illa *παροιμιαὶ αἰς Ἀλ. ἐχρῶντο* et quartam collectionem lacunam intercedere nulla est dubitatio. Sed quanta haec lacuna inde ab initio fuerit, maiorne, quae mea est sententia, an ea quam codex Laurentianus exhibet (Londinensis enim in hac re nihil valet), dubitari licet. Verum utcumque haec res se habet, verba quae ad lacunam complendam desiderantur proverbialia Plutarchea (quae inscriptioni responderent) fuisse videntur. Contra subscriptio illa etiamsi quartae collectionis inscriptio in Laurentiano esset, haec collectio a Plutarcho oriri non poterat. Primum enim nullo pacto credere possum Plutarchum, qui eandem sententiam eisdem vel similibus verbis

repetere assolet (vid. Praefat. I p. LVII), non repetiturum ullum quartae collectionis proverbium neque, si repetivisset, eodem modo explicaturum fuisse. Quaevis alia proverbiorum collectio propinquior Plutarcho esse potest. Exempli gratia de proverbio *Οὐδέν πρὸς Διόνυσον* quae dicit scriptor 'anonymus' cum eis quae verus Plutarchus scripsit p. 615a conferantur. Item de proverbio *Μερίς οὐ πνίγει* totum caput Plutarchus conscripsit (p. 642f sq.), sed nihil recurrit in eis quae Plutarchus Crusianus brevissime rettulit p. 11. Deinde si sermonem spectamus, toto coelo distat oratio vere Plutarchea; neque vocabulis *ἔνιοι* sive *μᾶλλον δέ* sive *παροιμιάζεσθαι* sive *προπάτωρ*, quibus plurimi scriptores utuntur, iudicium de sermonis affinitate et propinquitate niti potest. Sed videamus 'singula multa quae colorem Plutarcheum habent' (vid. p. XIX edit. I). Sunt autem sex. 1) *φήμην ἀπαλείψαι* locutio nullo loco invenitur. 2) *συγκηδεύειν* legitur in scripto spurio, in quo multa alia *ἔπαξ εἰρημένα* sunt, atque diverso usu (vid. p. 114e). 3) *μεταφράζειν* verbum apud Plutarchum proprie dicitur. 4) vox *ἐπίβαθρον* in proverbio 12 orta est ex fragmento Callimacheo *νεὼς ἀχερουσίας ἐπίβαθρον* proverbii 5. 5) *κατὰ τοὺς προπάτορας ἡμῶν* locutio nullo loco occurrit, *προπάτωρ* autem vox nuda multo frequentior apud alios. Item 6) *διαβόητος ἐπὶ* locutione multo saepius alii utuntur. Haec sunt 'singula multa', quae etiam si essent, nullum argumentum grave efficeretur. Neque interpretandorum proverbiorum ratio eadem est apud verum Plutarchum. Denique miraculum esset, si Plutarchus narratiuncularum et fabellarum et apophthegmatum non minus quam rerum studiosus nihil tot exemplorum historicorum commemorasset.

Postremo, indici qui dicitur Lampriae maxime opportunum atque idoneum esse locum puto quem nunc

occupat in fine libellorum Pseudoplutarcheorum propeque ad ceteros indices.

Denique propositum erat h. l. subiungere interpretationem Graecam scripti pseudepigraphi 'de Exercitatione' (*περὶ ἀσκήσεως*), quam ego paravi, libelli 'pro Nobilitate', nec non quaestionum octo ex translatione Gyberti Longolii, quae omnia melius duxi editioni maiori, si quando fiat, reservare. Volumen, quo Longolii translatio continetur, inscriptum est sic: 'Plutarchi Chaeronei philosophi et historici, Ethica seu Moralia opuscula, quae quidem in hunc usque diem è graeco in latinum conversa extant, universa, quorum catalogum proxima post indicem pagina monstrabit. Parisiis, ex officina Michaelis Vascosani — M.D.LXIII cum privilegio'. Catalogus autem incipit sic: 'Plutarchi opuscula hoc volumine contenta, servato graeci codicis ordine. De liberis educandis — — — Stephani Nigri de Fraterna benevolentia opusculum', adscripto ubique interpretis nomine. Ordo est hic: 2. 6. 15. 7. 3. 5. 16. 18. 1. 22. 29. 34. 59. 60. 33. 20. 62. 51. 61. 40. 48. 64. 44. 45. 46. 4. 55. 9. 10. 11. 12. 17. 19. 56. 57. 28. 35. 52. 30. 58. 65. 24. 47. 39. 67. 49. 50. 78. 23. 63. 13. Quae omnia accurate adnotanda curavi, ut acutioribus ansam quandam ad quaestionem melius pervestigandam darem. Fol. 332 haec adnotavit Longolius: '*Hucusque Aldinum exemplar sumus secuti: quae sequuntur ex Mediolanensi sunt exemplari'. Quae adnotatio diu et multum me torsit, sed frustra; nam quamquam omnes codices Plutarcheos scriptos et editos (potiusque Aldinam quandam editionem Longolius intellegi vult) cum pulvisculo excussi, nihil aliud invenire potui nisi hanc (in cod. n. 115 varias lectiones continenti fol. 30) adnotationem: 'Desunt problemata octo quae in eo quod verum est exemplari inveniuntur', quae etiam in edi-

tionem Aldinae bibliothecae Ambrosianae manu scripta, sed ut atramentum evanidum sit, repetitur. Eandem investigationem inquisitionemque etiam alibi institui, sed nullo eventu. Fortasse apud bibliothecae Longolianae heredes etiam codex (vel potius Aldinae cuiusdam editionis margo) quaerendus est. Videant feliciores.

ADDENDA ET CORRIGENDA AD VOL. I--VII.

Vol. I p.4, 5 corr. *πόνω* 9, 20 corr. *τοῦ μηδενὸς* cum Blassio 10, 20 *μικρὰν ἡδονήν* scr. cum Herwerdeno ib. 27 *τῶν ἀξίων* scr. cum Cobeto 18, 20 *τί οὖν*; *ἂν τις εἴποι*, *ᾧ δὲ* cett. Blass. coll. Demosth. I, 19. VIII, 70 19, 20 contulit Plat. Lys. p. 210 e P. Nikitin 25, 1 *πέμψας* superfluum esse libenter Herwerdeno assentior 27, 2 *ἐπὶ τὸ τούναντίον* Blass et Nikitin 36, 7 cf. Theophr. de C. Pl. 3, 1, 5 39, 3 in Adnot. pro X 63 scr. X 210 40, 8 corr. *παλιρροία* 55, 23 add. *κῶδιστε μέγιστε, δὸς τέλην* *Αἰάντι* ex cod. Barb et V²; ex iisdem codd. supplenda quae paullo post (p. 56, 4) inter *προΐαφεν* et *Διὸς* interciderunt verba *ἡρώων* — *οἰωνοῖσι τε πᾶσι* ib. 14 fragmentum Sophocli attribuit adnotatio, quam m. 2 cod. V² adscripsit i. e. *κατὰ τὸν Σοφοκλέα* 58, 25 scr. *καταλυσαμένους* cum Musgravio 65, 21 scr. *Οὐράνιον* (nomen proprium) cum Pantazide 67, 10 scr. *Τρώασι* 94, 23 scr. vid. *ἐκφυγεῖν* vid. Dressler p. 22 143, 15 corr. *πρόεισι* cum Nikitin 170, 9 Larseni coniecturam *πρὸς σὲ εἰπεῖν* confirmat cod. Vind. 173, 20 *ἐπιμελεῖσθαι* libri 174, 9 scr. vid. *ἀνέχεται* 176, 8 omisso cum codd. *διελὼν* participio corr. *τὴν παρορησίαν* 186, 19 corr. *μνήμη* 192, 2 cf. Aristoph. Nub. 972 202, 19 *καίρια* suadet Nikitin 203, 24 in Adn. corr. 215e 205, 3 in Adn. corr. 524 pro 953 208, 2 in Adn. corr. *ποῦλχεσ' ἄταρ* 213, 22 scr. *ἐνδυνθι* ib. 25 corr. *ἐλκεσιν* 228, 22 in Adn. corr. 251 pro 215 233, 21 Stephani correctio falsa est 236, 10 vid. Demosth. de Coron. 324, 24. cf. Clem. Alex. p. 682 Pott. 239, 9 in Adnot. corr. 697 pro 300 241, 14 *εἰς τὰς πράξεις* Nikitin et Larsen probabiliter 252, 13 fort. *μεγίστοις ὄγκον ὀχεῖται* 258, 7 scr. vid. *τί οὖν ποιοῦμεν*; *οὐδέν*, deleto *πλέον* ut glossemate 259, 18 *ἀνιᾶν* scr. pro *ἂν* *αἶαν* cum W 261, 25 *οἶσθα γ' ἦν ἔχει* exhibet cod. Pal. 272, 4 vid. Bergk. 3 p. 523 275, 2 rectius esse *νεῶρες* suadet Ar-

cadius 277, 28 sq. cf. Callim. Fragm. 363. Nauck, Bemerk.
zu Kock Fragm. Comic. p. 126 281, 15 νομίζομεν (νομί-
ζειν) delendum ut glossema ad ἡγοούμεθα 282, 9 προηγά-
γετο Contus 309, 5 scr. παρέχονσι χρηματίζεσθαι καὶ
στρατηγεῖν 309, 11 in Adn. pro 506 corr. 508 317, 18
ὑπολείπειν meum confirmat cod. Ambr. 361, 21 add.
ὅτι S: ὃ 362, 13 τὸ δὲ Turnebus: πρὸς δὲ τὸ ib. 18
καὶ Turnebus 375, 1 ὃ τι πρὸ καλὸν ἔστι B optime
380, 6 χρήματα Plutarchi libri 392, 27 ser. ἔττα 393, 24
add. οἱ*: οὗ 398, 9 supplendum vid. τὸν ζῆλον ἀπεργασάμενον
τὸν φόνον 406, 24 corr. vid. ἀλλ' ὃ γ' ὁ κομικός — —
ἔστι καὶ πρὸς τὸν δεισιδαίμονα ἐπιπλύν deleto δὲ post ἔστι
ut apodosis sit 415, 1 ἀρότον R: ἀρότρον

Vol. II p. 37, 25 κολούουσι | λαιδοροῦσι genuina est lectio,
unde corr. vid. φιλοδοροῦσι 50, 15 ἐπὶ δὲ ser. cum
Ambr. pro ἐπειδὴ 60, 26 ser. τί οὖν; 90, 23 πλείον
Basileensis: πλείστον 99, 9 corr. vid. μίσης pro πάσης
109, 14 προάγειν Hatteni est 153, 22 W coniecturam
Ἀγησιλάου confirmant duo optimi codd. 176, 20 ser. εἶπε
pro εἶπε δὲ 186, 23 ser. παρέχειν, quod ego quoque cur
tentaverim nescio 209, 20 ser. ἀδελφὸν καὶ κραταίδα (Adnot.)
211, 26 corr. καὶ μάλιστα τὸ τὰς ἀνακλάσεις coll. Anonymo
de Incredib. p. 322, 30 sq. (ed. Westermann) 244, 1 ser.
ἀπαγγέλλοντας 271, 3 ser. τοῦ Μαίον μινός 326, 25
corr. Κίρρα Contus 337, 18 comma post ἐξαίφνης trans-
posuit Kurtz 345, 1 ser. κήρυξ 354, 16 pro τυφλὸς ἐγένετο
corr. τυφλὸς ὢν ἀνείλε τεσσ. καὶ οὕτω, Dressler ex Stob. deinde
κατέχων pro κατασχών idem ex eodem recte 359, 1 corr.
χάσμα cum Stegmanno 367, 12 corr. Πόπλιος 370, 26
recte δ' transposuit post μετὰ Stegmann et melius distinxit
386, 5 corr. ἐπιτρέχει cum eodem 391, 17 ser. ἦς 400, 4
verba μεγάλη — — πράγματα Demosthenis sunt, vid. Wytt.
animadv. 411, 2 deleto Πτολεμαῖος inserendum ὁ Ἀβρέας
post πύλην ib. vs. 14 pro ἡ ser. ἦν 425, 9 πέρας —
θάνατος] Demosthenis sunt 429, 3 ser. ἀπολωλεκέναι
431, 19. 20 bis corr. τί δέ; cum Stegmanno 432, 14
scribendum et distinguendum cum P Pal ita: εἰ μὲν γὰρ —
ἀκούει, τὰλλα δὲ κωφὰ καὶ τυφλά, τυγχάνει λόγον δεόμενον,
ut solus R locum recte intellexisse videatur: 'nam mentem
videre et audire, reliqua autem hominis coeca et surda
esse, ut credatur asseveranti Epicuro, demonstratione adhuc
opus est' R 443, 15 corr. Abresch 446, 19 del. μὲν
cum Stegmanno et duobus codicibus 468, 16 verba

Demosthenis sunt 474, 13 corr. *λεινομένοις* cf. p. 410e.
 Athen. p. 260e 483, 8 scr. *Ἀρούρηον* 490, 22 *ἀπορίας*
 codd. 498, 19 *πολυπλανῆς* exhibet cod. A 501, 21
μηδ' ὄνω Leonici est, nam etiam F² exhibet *μὴ δεομένω*
 518, 19 respicitur Sophoclis versus, vid. p. 767e
 Vol. III p. 33, 18 οὐ καλῶς et ἀλλὰ recte se habent
 50, 7 scr. *εἰπεῖν τὴν εἰς αὐτὸν* Turnebus: *εἰς αὐτὴν* 52, 13
 corr. *ἐπόρουμεν* 53, 5 pro *περὶ* scr. *καὶ περὶ* 58, 8
 corr. *μελιγάρους* 68, 7 *αὐτῶν* B¹ 79, 10 corr. *ὄσπερ εἰ*
 83, 13 scr. *περιόδοις* 84, 21 scr. *καὶ τὰ Ὀρφύως* 85, 3
αὐτῷ Stegmanni est 94, 14 *πομπῇ* Leonici: *πομπῆς*
 101, 23 scr. *ὅ τι δὴ* 111, 19 *αὐτομάτως* meum est: *αὐτὸ*
μάτῳ 113, 9 *ἔστιν* Leonici: *ἔπει* 117, 23 τοῦ *πε-*
ριτοῦ non Emperio sed W debetur 119, 17 *τέκνα* W est
 121, 8 *ἄλλαις οἱ libri* 126, 9 *ἔμμερων* W est 128, 9 scr.
καταμίσσεται ἀκτίς 133, 23 scr. *τοῖς θεοῖς* 138, 19
τρόμον Turnebus: *τρόπον* 161, 1 in Adn. pro p. 782 d
 corr. p. 911 ib. 14 *ὑποτρομέουσι* Nauck 188, 8 fort.
παιδιᾷ μέμικται cf. p. 707e 192, 10 cf. *Mélanges* Miller
 p. 383, 1 194, 2 Stobaei scripturam *Σατύρων τοῦ Σαμίων*
 confirmat unus codex 231, 26 *αὐτοῖς* Stegmanni est
 242, 12 *Ἀρίστανδρος* corr. Nauck coll. Suida et Steph.
 Byzantio 257, 16 *τῷ πλέονι* — *τοῦλάχιστον* scr. et di-
 stinguendum ut scripsi et distinxī in Vol. insequenti IV
 p. 643 f ante Kurtzii censuram. Est enim ex Eurip. *Phoen.*
 vs. 539 288, 10 *ὦν* Patzigio debetur 291, 4 verba
 οὐ πολλῆς διὰ τέφρας fort. etiam *πορευομένην* et *περιφλεγο-*
μένην Euripidea esse videntur 295, 12 supplendum ex
 uno codice *μαλακὸν γινόμενον κακία* ib. 23 proverbium
 latet. Similiter p. 145, 24. 225, 13. 236, 25. 309, 13. 317, 24.
 324, 7. 397, 4. 535, 23. IV p. 13, 2. 353, 15. 394, 8. V 389,
 26. I 47, 17. 360, 23 336, 1 scr. *εὔδειν* 360, 20 corr.
σαρκὰ γὰρ ἂ τρύξ Nauck 363, 16 post *αὐτῶν* add. *τοσοῦτον*
 366, 25 *δεομένην* debetur R 372, 6 corr. *ὁσθ'* et in
 Adnot. *προδιαφθείρουσα τοῦ ἀκολάστον* Mudvig 374, 4
ὁμολόγει Matthiaeus 384, 3 *διεξιλεῖν* unus codex 426, 12
 in Adn. corr. *αὐτοῦ*. Item p. 433, 2 del. *ἧ φησιν* 445, 24
 pro R scr. W 449, 1 *ἐκ Θετταλίας* Meineke 460, 24 τὸ
αὐτὸ W 466, 13 *κακῶ*] del. W, sed potius corr. *κακοῦ*
 494, 6 corr. *ἐπιχώσων* 496, 20 respic. Demosth. 12, 17 497, 3
 pro 1 corr. 3 in Adn. 502, 9 *μὲν γὰρ* B¹ 504, 1 *τί οὖν*;
 Stegmann 526, 21 *μαλακῶ πνρὶ* Hippocrateum est 580, 2
 malim *ψοφοδεᾷ* 583, 26 scr. *οἶδ'* 585, 6 corr. *αὐτῶν* Herwerden

Vol. IV p. 7, 13 in Adnot. corr. Hom. δ 242. 244 18, 16 del. Adnot. de ἐλέγομεν 32, 9 corr. κατὰ τὸν Σοφοκλέα Nauck optime 49, 8 male tentavi et ego et me secutus Herwerden συναγομένης, quod recte se habere ostendit Arist. et Cat. comp. c. 4: συνάγεται πρὸς τὸ ἐλάχιστον — ἡ χρεία 58, 6 δ' ἔν ἀνθυπάτῳ Herwerden 84, 19 scr. ἡ τ' 120, 13 κατὰ δέματα? 130, 18 cf. Kock. 3 p. 517 138, 11 φίλια X: φιλίαν 162, 24 verba ἐκατόμβῃ βού- πρῶτος ἄλφοι poetae esse videntur 174, 1 corr. κῆθ' 188, 5 ἡ κωλιὰς γῇ Winckelmanni est 204, 2 εὐρεσιλογίας in Adn. 224, 13 τὰλλα Madvig 239, 10 λιποθύμοῦντος Döhner 255, 3 διέντες Emperii est 259, 11 cf. Erasmi Adagia p. 70. Bergk 3 p. 670 adn. 293, 6 ita Madvig sed ordine inverso 314, 4 ἐρεμναίης Nauck 331, 15 μισκήρ Sickingen recte 380, 17 corr. ἀτέχνως 392, 14 cf. Callim. Fragn. Schneid. p. 788 393, 20 ἐγωνιῶ Vat. 394, 1 del. ἀνθεμόεντα in Adn. 396, 6 corr. ἀπαγγέλλειν; R. Keil 405, 22 τῶν et 408, 9 καθίσθω τὰς et 423, 13 οὐ μικρὰν ἀλογίαν G. Hermann debentur 412, 12 τῷ corr. R 416, 11 ἐκείνην corr. G. Hermann 425, 13 ad ἐπωδὴ θελκτήριος contulit Eurip. Hippol. 478 Nauck 450, 5 προκαλεῖται Contus 454, 1 ἔν Kok praemisit

Vol. V p. 5, 5 οὐ στάσις ἦν οὐ δῆρις ἀπαισίος Bergk, qui versum Empedocli tribuit 32, 19 διαφλέγεσθαι Madvig 46, 17 μητρὶς — καλοῦσι ex Plat. Rep. p. 575d petita esse Herwerden ostendit 64, 3 ἔν add. R post ἀπέδωκαν 106, 11 παραστάς in Adn. Herwerdeni est 108, 14 Hom. Δ 415 124, 11 cf. Aristot. p. 627, 28 125, 15 in ὥσπερ latere πέρας dixit Madvig 126, 11 παρίεντες Herwerdeni est 138, 4 πολυτόνους] πολυγόνους Rasmus 145, 17 αἰ W: ἀεὶ 203, 14 add. Kock in Supplem. 3 p. 725 209, 15 cf. Thucyd. 7, 50 240, 3 pro 31 scr. 32 250, 13 scr. αὐτοῦ 262, 13 τιμῶμεν ἔτους ἐκάστον Emperius 389, 15 ὄρον Herwerden 401, 7 cf. Aristot. p. 580, 15 466, 15 συγκαταράμενην Madvig

Vol. VI p. 17, 10 ἡ ταῦτέ γε Porphyrius, cuius scripturam male enotavit etiam Nauck 18, 3 μὲν γὰρ Hirschig 41, 16 ἀετὸν Emperius 88, 23 τευμησίαν X 89, 6 πρὸς ἐσχάρα Herwerdeni coniecturam confirmat cod. Pal. Item p. 92, 20 κτήμα τῶν idem codex exhibet 102, 16 ἡδονὰς ἄς codd. 103, 10 in Adn. pro οὐκ ὦν scr. οὐκ. Item p. 108, 6 pro 6 scr. 7 et Θηβαίων pertinet ad 6 118, 17 ἡ Turnebi est 141, 1 coniecturam meam confirmat unus

codex, Emperius autem ei. ἐπικλώσασα 193, 1 λέειπον
etiam B, et 17 τὸν οβ' idem B 227, 22 αὐτοῖς W 229, 2
δ δὲ Pal. quoque 247, 7 τῷ ἀναιτίῳ exhibet idem 251, 3
κατ' αὐτὸν id. 265, 12 προσβάλλουσι id. 293, 11 αὐτοῦ
Rasmus 406, 12 μενάνδρειον Pal. 409, 21 κολούουσι
idem 437, 14 fort. οὐ μὰ Δία 529, 16 quod conieci
παρέλαβε confirmat unus codex

Vol. VII p. 52, 4 καθ' α*: καθὰ 64, 3 fort. delend-
dum οὖν, ut καλῶς τοῦ Δάκωνος κτλ. verba cum praecedenti-
bus iungantur 71, 14 supplendum vid. hunc in modum:
τὸν <πλοῦτον· τὸν> μὲν γὰρ ὀλίγον cett. 77, 19 fort.
ὥς τε 113, 7 malim προηγάγετο 131, 15 malim
ζωγράφων φρένες 177, 15 De hoc fragmento alibi (in
'Recueil des notices et extraits des manuscrits' Aca-
demiae Franco-Gallicae) est satis dictum 178, 9 post
περιπτώματα exciderunt propter ὁμοιοτέλετον verba haec:
οὔτοι δὲ καὶ ἄγρουπνοὶ εἰσι μᾶλλον τῶν ἄλλων διὰ τὴν
ξηρότητα. — Ἐν ταῖς μασχάλαις οὐ λευκαίνονται τρίχες
(scrib. αἱ τρίχες), ὅτι ἀρτηριώδεις αὐταὶ καὶ φλεβώδεις καὶ
ἀραιώποροι (sic), καὶ διὰ τοῦτο διαφορεῖται τὰ φλεγματώδη
περιπτώματα. — 179, 5 ἀπέρματος recte se habet 201, 24
de emendatione nunc dubito 280, 2 ἀντήρετο? 293, 7
scrib. εἰς τοῦτον κατὰ χρησμοῦ προσταγὴν 309, 18 κόλ-
λορες? 348, 18 τὸ γένος? 353, 17 malim Ὑπάρχει δὲ
καὶ τὸ ὁμοιοτέλετον 369, 4 μὲν] deleam. In Epilogo
p. 4, 21 corr. quarum p. 32, 14 corr. reliquiae Denique
codex Ambrosianus n. 34 chart. recentissimus p. 271 exhibet
haec: Ἐκ τῶν Πλουτάρχου εἰς τὸν Πλάτωνος Γοργίαν: ὅρος
ζητορικῆς κατὰ Γοργίαν: ζητορικὴ ἐστὶ τέχνη περὶ λόγους
τὸ κῆρος ἔχουσα πειθοῦς δημιουργὸς ἐν πολιτικοῖς λόγοις περὶ
παντὸς τοῦ ποταθέντος (sic; fort. προταθέντος αὐτ' προτεθέν-
τος), πιστευτικῆς καὶ οὐ διδασκαλικῆς· εἶναι δὲ αὐτῆς τὴν
πραγματείαν ἰδίαν μάλιστα περὶ δίκαια καὶ ἄδικα, ἀγαθὰ καὶ
κακά, καλὰ τε καὶ αἰσχρά. Ἐνδιάθετος λόγος ἐστὶν ἐννοια
ἀνθρωπίνη, καθ' ἣν ἡμῖν προσγίνεται τί χρὴ λέγειν ἢ πράττειν.
Λόγος ἐστὶ προφορικὸς δῆλωσις ἐννοίας ἀνθρώπου διὰ φωνῆς
ἐνάρθρον.

HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

	pag.
<i>Πότερον ψυχῆς ἢ σώματος ἐπιθυμία καὶ λύπη</i>	
Utrum animae an corporis sit libido et aegritudo .	1
<i>Εἰ μέρος τὸ παθητικὸν τῆς ἀνθρώπου ψυχῆς ἢ δύναμις</i>	
Quod in animo humano affectibus subiectum, parsne sit eius an facultas	12
<i>Ἐν τοῦ περὶ ψυχῆς</i>	
Ex opere de anima. Lib. 1	18
<i>Ἐν τοῦ περὶ ψυχῆς</i>	
Ex eiusdem operis eodem libro	19
Ex eodem libro	20
<i>Ἐν τοῦ περὶ ψυχῆς</i>	
Ex opere de anima	21
<i>Περὶ ψυχῆς</i>	
De anima	28
<i>Ἐκ τῶν στρωματέων</i>	
Ex stromateorum opere	37
<i>Ἐκ τοῦ περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς Δαιδάλων</i>	
Ex opere de Daedalis Plataeensis	43
<i>Ἐκ τοῦ αὐτοῦ</i>	
Ex eodem	49
<i>Ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ὑπομνημάτων</i>	
Ex commentariis in Hesiodum	51
<i>Ὀμηρικῶν μελετῶν</i>	
Ex Homericis exercitationibus	99
<i>Αἰτίαι τῶν Ἀράτων διοσημιῶν</i>	
Quaestiones de Arati signis	102
<i>Ἐκ τοῦ εἰς τὰ Νικάνδρου Θηριακά</i>	
Ex commentariis in Nicandri Theriaca	110
<i>Ἐκ τοῦ εἰ ἡ τῶν μελλόντων πρόγνωσις ὠφέλιμος</i>	
Ex libro an utilis sit praenotio futurorum	111
<i>Ἐκ τοῦ περὶ μαντείας Β</i>	
Ex libro de divinatione altero	113

	pag
Ἐκ τοῦ περὶ φιλίας	
Ex libro de amicitia	114
Ἐκ τῆς περὶ φιλίας ἐπιστολῆς	
Ex epistola de amicitia	115
Ἐκ τοῦ περὶ ἡσυχίας	
Ex libro de tranquillitate	119
Ἐκ τοῦ κατὰ τῆς ἡδονῆς	
Ex libro contra voluptatem	121
Ἐκ τοῦ κατὰ πλοῦτον	
Ex libro contra divitias	123
Ἐκ τοῦ ὅτι καὶ γυναῖκα παιδευτέον	
Ex libro quod mulieres etiam crudiendae sint	125
Ἐκ τοῦ περὶ διαβολῆς	
Ex libro de calumnia	128
Ἐκ τοῦ κατ' ἰσχύος	
Ex libro contra vires corporis	129
Ἐκ τοῦ περὶ ἔρωτος	
Ex libro de amore	130
Περὶ κάλλους	
Pro pulchritudine	136
Ἐκ τοῦ περὶ ὀργῆς	
Ex libro de ira	138
Περὶ τοῦ γεγονέναι κατὰ Πλάτωνα τὸν κόσμον	
Mundum conditum esse statui a Platone	140
Περὶ δικαιοσύνης πρὸς Χρύσιππον	
De iustitia adversus Chrysippum	140
Περὶ ἡμερῶν	
De diebus	141
Περὶ κυνηγετικῆς	
De venatione	142
Περὶ μύθων ἢ μυθικῶν διηγημάτων	
De fabulis vel fabulosis narrationibus	143
Ἐκ τῶν βίων	
Ex vitis	144
Λείψανα συγγραμμάτων ἀδελῶν	
Reliquiae incertorum librorum	150
Institutio Traiani	183
Περὶ εὐγενείας	
Pro nobilitate	194
Περὶ ποταμῶν καὶ ὀρῶν ἐπωνυμίας καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐδρισκομένων	
De fluviorum et montium nominibus et de iis quae in illis inveniuntur	282

	pag
<i>Περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ποιήσεως Ὁμήρου. Α</i>	
De vita et poesi Homeri. Lib. I	329
<i>Περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ποιήσεως Ὁμήρου. Β</i>	
De vita et poesi Homeri. Lib. II	337
<i>Πλουτάρχου ἐκλογή περὶ τῶν ἀδυνάτων</i>	
Proverbia selecta de iis quae fieri non possunt . .	463
<i>Περὶ μέτρων</i>	
De metris	465
<i>Περὶ τῆς ἀναγραφῆς τῶν Πλουτάρχου βιβλίων</i>	
Plutarchi librorum index (Lampriae)	473
Index nominum	478

I.

*ΠΟΤΕΡΟΝ ΨΥΧΗΣ Η ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΚΑΙ ΛΥΠΗ.

1. Ἡ μὲν πρόθεσις περὶ ἐπιθυμίας γέγρονε καὶ
λύπης, πότερον σώματος πάθος ἐστὶν ἢ ἐπὶ σώματι
5 ψυχῆς· καὶ γὰρ εἰ τὴν αὐτοπάθειαν ἀπολύσεται τὸ
σῶμα τούτων, οὐ διαφεύξεται τὴν αἰτίαν, ἀλλ' ἂ
διὰ σώματος πάθη φαίνεται, καὶ περὶ ψυχὴν ἀπε-
λέγχεται. ἡ δὲ κοινότης τῷ λόγῳ καὶ τὰ λοιπὰ
πάθη ζητεῖ συνυποβάλλειν, φόβον καὶ ἡδονήν, ὧν
10 τὸ μὲν λύπη τὸ δ' ἐπιθυμία συμπεφυκεν· εἶγε πᾶς
ἄνθρωπος ὧν μὲν λυπεῖται παρόντων, ὧν δὲ δέδιε
μελλόντων, ὧν δ' ὀρέγεται καὶ μὴ παρόντων, οἷς δ'
ἡδεται γενομένοις. τὸν μὲν γὰρ κόσμον οἱ φυσικοὶ
λέγουσιν ἐκ τεττάρων σωμάτων πρώτων καὶ μεγί-
15 στων συνηρτησθαι, κατ' ἀντίθεσιν καὶ ἀντίταξιν
ἀλλήλοις ἄνω καὶ κάτω φύσει ῥεπόντων· τὴν δὲ
κακίαν καὶ ἀκοσμίαν τὴν ἐν ἡμῖν τέσσαρα πάθη τὰ

6 ἀλλ' ἂ Duebnerus: ἀλλὰ 7 τὰ πάθη idem praeter
necessitatem ib. idem: καὶ περὶ ψυχὴν ἐλέγχεται αὐτὴ καὶ
ἀπελέγχεται περὶ ψυχὴν. Malim καὶ περὶ ψ. ὅντ' ἐλέγχεται
8 τῷ λόγῳ*: τοῦ λόγου cf. p. 5, 5. 6, 12 9 συνυποβάλλειν*:
συναποβάλλει libri. τῇ ζητῇσει συνυποβάλλει W ib. φόβον
Tyrwhittus: φθόρον 10 εἴ γε] εἶτε Laurentianus (56, 4)
11 δὲ δέδιε μελλόντων W: δὲ διαμελλόντων 13 γενομένοις
Tyrwhittus: δεομένοις. 15 corr. Tyrwhittus: συνηρτησθαι

πρῶτα κινεῖ καὶ διαφέρει πρὸς τὸνναντίον ἀτάκτως καὶ ἀλόγως, ἄνω μὲν ἡδονὴ καὶ κάτω λύπη, πρῶσω δ' ἐπιθυμία καὶ ὀπίσω φόβος, ὥσπερ ἐξ ὀργάνων ἀμέτρων μετασχηματιζομένην. ἔπαρσις γὰρ αὐτῆς ἡδονή, συστολή λύπη· ἐκτείνεται δ' εἰς ἐπιθυμίαν, 5 φεύγει δ' ὃ δέδιεν. ὅ γε μὴν θυμός, εἴτε τῆς ἐπιθυμίας ἐστὶν εἶδος κατ' ὕρεξιν ἀντιλυπήσεως ὑφίστάμενος, εἴτε ἑτερόν τι καὶ διάφορον, πολλάκις δὲ καὶ μαχόμενον πρὸς ἐπιθυμίαν πάθος, ὡς ὑπενόει Πλάτων, οὐκ ἄδηλον ὅτι καὶ αὐτὸς παρέξει ζήτησιν 10 εἴτε τοῦ σώματος ἐκριπτούμενος χειμάζει τὸν ἄνθρωπον *.*.

2. Ἔοικε παλαιά τις αὕτη τῷ σώματι διαδικασία πρὸς τὴν ψυχὴν περὶ τῶν παθῶν εἶναι. καὶ Ἀημόκριτος μὲν ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἀναφέρων τὴν κακοδαί- 15 μονίαν ἡμῶν φησιν, εἰ, τοῦ σώματος αὐτῇ δίκην λαχόντος παρὰ πάντα τὸν βίον ὧν ὠδύνηται καὶ κακῶς πέπονθεν, αὐτὸς γένοιτο τοῦ ἐγκλήματος δικαστῆς, ἡδέως ἂν καταψηφίσασθαι τῆς ψυχῆς, ἐφ' οἷς τὰ μὲν ἀπώλεσε τοῦ σώματος ταῖς ἀμελείαις καὶ 20

3 φόβος idem: φόβος 4 ἐπὶ-τις: "propterea absonum et omissa quaedam esse a. . . .". 5 corr. Tyrwhittus: ἡδονῆς 10 Πλάτων] fort. in Legg. p. 863b 12 lac. exhibet solus Harleianus. εἴτε τῆς ψυχῆς ἐκπεφυκώς supplet W. Sed cum in Laurentiano nulla lac. significetur, potius suppleverim (lin. 11) εἴτε [τῆς ψυχῆς εἴτε] τοῦ σώματος 15 τὴν κακοδαί[Μονίαν ἢ] Μῶν*: κακοδαίμων libri. ὡς καταδαιτῶν Duebnerus. κακοδαίμονίαν Patzigius. cf. p. 135e 16 εἰ — αὐτῇ W: ἢ — αὕτη 17 corr. W: ὠδύνηται aut ὠδυνῆται ib. καὶ Tyrwhittus 18 δικαστῆς idem: δι 4 libri 20 οἷς] ἢς Laur. ib. ἀπώλεσε W: ἀπέλυσε

ἐξέλυσε ταῖς μέθαις, τὰ δὲ κατέφθειρε καὶ διέσπασε
 ταῖς φιληδονίαις, ὥσπερ ὀργάνου τινὸς ἢ σκεύους
 κακῶς ἔχοντος τὸν χρώμενον ἀφειδῶς αἰτιασάμενος.
 Θεόφραστος δὲ τοῦναντίον ἔφη τῷ σῶματι πολλοῦ
 5 τὴν ψυχὴν ἐνοικεῖν, ὀλίγου χρόνου βαρεῖς μισθοὺς
 ὑποτελοῦσαν, τὰς λύπας τοὺς φόβους τὰς ἐπιθυμίας
 τὰς ζηλοτυπίας, αἷς συμφερομένη περὶ τὸ σῶμα δι-
 καιότερον ἂν αὐτῷ δικάζοιτο πηρώσεως ὧν ἐπιλέ-
 λησται, καὶ βιαίων ἐφ' οἷς κατέχεται, καὶ ὕβρεων
 10 ὧν ἀδοξεῖ καὶ λοιδορεῖται, τῶν ἐκείνου κακῶν ἀνα-
 δεχομένη τὰς αἰτίας οὐ προσηκόντως.

3. Ἀγωνιστέον οὖν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· καλὸς
 γὰρ ὁ ἄγων, καὶ τῇ ψυχῇ ὁ λόγος πάντως χρήσι-
 μος, εἰ μὲν οὐκ αὐτῆς τὰ πάθη φαίνεται, πρὸς ἀπο-
 15 λογίαν· εἰ δ' αὐτῆς, πρὸς ἀπαλλαγὴν· ὥστ' ἢ φυ-
 λάξασθαι τὸ ἐκούσιον ἢ μὴ λοιδορεῖσθαι τὰλλότριον.

4. Ἔδει μὲν οὖν τοὺς δογματικούς καὶ κατα-
 ληπτικούς εἶναι φιλοσόφους φάσκοντας, εἰ μὴ περὶ
 ἄλλο τι, τὴν γε τῶν παθῶν ἐνέργειαν ὁμολογεῖν
 20 ἀλλήλοις καὶ συμφέρεσθαι. πολὺς δ' αὐτῶν ὁ παρά-
 λογός ἐστιν· οἱ μὲν γὰρ ἅπαντα συλλήβδην ταῦτα
 τῇ ψυχῇ φέροντες ἀνέθεσαν, ὥσπερ Στράτων ὁ
 φυσικός, οὐ μόνον τὰς ἐπιθυμίας ἀλλὰ καὶ τὰς λύ-
 πας, οὐδὲ τοὺς φόβους καὶ τοὺς φθόνους καὶ τὰς
 25 ἐπιχαιρεκακίας ἀλλὰ καὶ πόνους καὶ ὀδύνας καὶ

4 Θεόφραστος] cf. p. 135e   ib. πολλοῦ Tyrwhittus:
 πολλῶ 8 αὐτοῦ Laur. 13 corr. idem: τῆς ψυχῆς 16*: τὸ
 ἀλλότριον 17 οὖν* 23 οὐ μόνον — καὶ τοὺς φθόνους]
 om. Laur. 25 ὀδύνas W: ἡδονάs

ἀλγηδόνας, καὶ ὅλως πᾶσαν αἰσθησιν ἐν τῇ ψυχῇ
 συνίστασθαι φάμενος καὶ τῆς ψυχῆς τὰ τοιαῦτα
 πάντ' εἶναι, μὴ τὸν πόδα πονούντων ἡμῶν ὅταν
 προσκρούσωμεν, μηδὲ τὴν κεφαλὴν ὅταν κατὰξωμεν,
 μηδὲ τὸν δάκτυλον ὅταν ἐκτέμωμεν· ἀναίσθητα γὰρ 5
 τὰ λοιπὰ πλὴν τοῦ ἡγεμονικοῦ, πρὸς ὃ τῆς πληγῆς
 ὀξέως ἀναφερομένης τὴν αἰσθησιν ἀλγηδὺνα καλοῦ-
 μεν. ὥς δὲ τὴν φωνὴν τοῖς ὠσὶν αὐτοῖς ἐνηχοῦσαν
 ἔξω δοκοῦμεν εἶναι, τὸ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τὸ ἡγε-
 μονικὸν διάστημα τῇ αἰσθήσει προσλογιζόμενοι, 10
 παραπλησίως τὸν ἐκ τοῦ τραύματος πόνον οὐχ
 ὅπου τὴν αἰσθησιν εἴληφεν ἀλλ' ὅθεν ἔσχε τὴν
 ἀρχὴν εἶναι δοκοῦμεν, ἐλκομένης ἐπ' ἐκεῖνο τῆς
 ψυχῆς ὅφ' οὗ πέπονθε. διὸ καὶ προσκύψαντες ἀντίκα
 τὰς ὀφρῦς συνηγάγομεν, τῷ πληγέντι μορῖω τοῦ 15
 ἡγεμονικοῦ τὴν αἰσθησιν ὀξέως ἀποδιδόντος, καὶ
 παρεγκάπτομεν ἔσθ' ὅτε τὸ πνεῦμα· καὶ τὰ μέρη
 δεσμοῖς διαλαμβάνηται, ταῖς χερσὶ σφόδρα πιέζομεν,
 ἐνιστάμενοι πρὸς τὴν διάδοσιν τοῦ πάθους καὶ τὴν
 πληγὴν ἐν τοῖς ἀναίσθητοις θλίβοντες, ἵνα μὴ συν- 20
 ἄψει πρὸς τὸ φρονοῦν ἀλγηδὼν γένηται. ταῦτα
 μὲν οὖν ὁ Στράτων ἐπὶ πολλοῖς ὥς εἰκὸς τοιούτοις.

5. Ἐνιοι δ' ἀντικρυς καὶ δόξαν καὶ διαλογισμὸν
 εἰς τὸ σῶμα κατατείνουσιν, οὐδ' εἶναι αἰτίαν τὸ

5 μηδὲ *: μὴ 14 ὅφ' οὗ *: ἀφ' οὗ 15 συνηγάγομεν *:
 συνήγαγον libri. συνάγομεν Duebnerus 17 Madvigius:
 παρεγκάπτομεν cf. p. 130b ib. καὶ] ἂν W 18 ταῖς Dueb-
 nerus 19 ἐνιστάμενοι *: ἰστάμενοι 20 συνάψει* (α σύν-
 αψις): συνάψαι libri. συνάψασα W 24 τὸ παράπαν *: παρά-
 παν (παρ lac. 4 litt. Laur.). Sed malim τὸ παράπαν αἰτίαν

παράπαν ψυχὴν λέγοντες, ἀλλὰ τῇ τοῦ σώματος
 διαφορᾷ καὶ ποιότητι καὶ δυνάμει συντελεῖσθαι τὰ
 τοιαῦτα. τὸ μὲν γὰρ Περὶ τῶν ἐν ἥδου βιβλίον
 ἐπιγραφόμενον, ἐν ᾧ τὴν ψυχὴν τῇ οὐσίᾳ παρυσ-
 5 ἀρχειν ἀποφαίνεται ὁ λόγος, οἱ μὲν οὐδ' εἶναι τὸ
 παράπαν Ἡρακλείδου νομίζουσιν, οἱ δὲ πρὸς ἀντι-
 παρξαγωγὴν συντετάχθαι τῶν εἰρημένων ἐτέροις
 περὶ οὐσίας ψυχῆς· ὅτῳ δὴ γεγραμμένον ἄντικρυς
 ἀναιρεῖ τὴν οὐσίαν αὐτῆς, ὥς τοῦ σώματος ἔχοντος
 10 ἐν αὐτῷ τὰς εἰρημένους δυνάμεις πάσας. οἱ δ' ὥσπερ
 διὰ μέσου τῶν λόγων ἐπεχείρησαν ἀφορίζειν τὰ τῆς
 ψυχῆς ἴδια πάθη καὶ τὰ τοῦ σώματος, ἐν κοινῷ καὶ
 πλάτος οὐκ ἔχοντι φερόμενοι τύπῳ συνεχύθησαν.

β. Ὁ γέ τοι Ποσειδώνιος τὰ μὲν εἶναι ψυχικά,
 15 τὰ δὲ σωματικά, καὶ τὰ μὲν οὐ ψυχῆς περὶ ψυχὴν
 δὲ σωματικά, τὰ δ' οὐ σώματος περὶ σῶμα δὲ ψυ-
 χικά· ψυχικά δ' ἀπλῶς τὰ ἐν κρίσεσι καὶ ὑπολή-
 ψεσιν, οἷον ἐπιθυμίας λέγων φόβους ὀργάς· σω-
 ματικά δ' ἀπλῶς πυρετοὺς περιψύξεις πυκνώσεις
 20 ἀραιώσεις· περὶ ψυχὴν δὲ σωματικά ληθάργους με-
 λαγχολίας δηγμοὺς φαντασίας διαχύσεις· ἀνάπαλιν
 δὲ περὶ σῶμα ψυχικά τρόμους καὶ ὠχριάσεις καὶ
 μεταβολὰς τοῦ εἶδους κατὰ φόβον ἢ λύπην. Διό-

1 ψυχῆς Laur. 4 παρυσάρχω αὐτὸ φαίνεται idem
 5 οὐδ' εἶναι W: οὐν δεινοί 7 idem: τετάχθαι 8 ὅτῳ
 δὴ Duebnerus: οὕτω 10 αὐτῷ Laur. 11 τῷ λόγῳ Dueb-
 nerus coll. p. 6, 12 ib. τὰ τῆς idem: τῆς 16 σωματικά· τὰ
 δ' οὐ σώματος περὶ σῶμα δὲ ψυχικά supplevit W 17 ψυ-
 χικά δ' supplevi. καὶ ψυχικά μὲν W ib. τὰ ἐν κρίσεσι W:
 τὸ κρίσει αὐτὸ ἐκρίσει 23 Διόδωτος Tyrwhittus: δι-
 ὀδόντος αὐτὸ διόδοντος

δοτος πάλιν ἴδια μὲν τινα τοῦ λογικοῦ φησι τῆς
 ψυχῆς πάθη ἴδια δὲ τοῦ συμφυοῦς καὶ ἑλλόγου εἶναι,
 ῥιπταζόμενος ἐπὶ πάντα καὶ ψηλαφῶντι προσεοικῶς
 τὰς διαφοράς. ὅπου γὰρ ἐπὶ τῶν ἀγγείων ἔργον
 ἐστὶ διακρίναι πότε τῇ περὶ αὐτὰ κακίᾳ τὸ ἐγκυ- 5
 μένον διέφθαρχε, καὶ πάλιν πότε τῶν ὑγρῶν νοση-
 σάντων διαβέβρωται, κέκρυπται γάρ· ἡπού γε τῆς
 ψυχῆς ἀναμειγμένης εἰς τὸ σῶμα καὶ κατὰ σύγκρα-
 σιν ἐνωτικὴν συμπεφυκυίας εὐπορὸν ἐστὶν ἐκκαθᾶ-
 ραι τὴν διαφοράν; ὅρους ψυχῆς καὶ σώματος ἐπι- 10
 ζητεῖς, οὓς ἢ φύσις ἀνεῖλεν, ἐκ δυεῖν μίαν γενέσθαι
 σοφίζομένη· καὶ τῷ λόγῳ παρενδῦναι ἀρχόμενος δια-
 στέλλεις κοινωνίαν οὐδενὶ λυτὴν οὐδὲ χωριστὴν ἢ
 μόνῳ θανάτῳ. ἐκεῖνος δὲ τὰ πρὸς ἄλληλα συνδε-
 θέντα διακόψας ἢ ἀποκρίνας θάτερον ἐξελέγξει τὴν 15
 ἑκατέρου φύσιν ὅσον εἶχεν ἀλλότριον· μέχρι δὲ
 τούτου τὸ συγκεκραμένον ἢ κοινωνία δείκνυσιν,
 ἀρνούμενη ἐκ δυεῖν εἶναι καὶ ἀποκρύπτουσα τὰς
 ἀμφοῖν εἰς κοινὸν ἀρχὰς καὶ ἀναπιμπλάσαι θάτερου
 θάτερον, ὥς μήτε ψυχῆς εἶναι πάθος ὃ σώματος οὐ 20

5 corr. Duebnerus: ποτὲ — ποτὲ ib. αὐτὰ] bene se
 habet, si διέφθαρχε sanum est; si non, corrigendum αὐτὰ
 ib. corr. W: ἐκκεχυμένον 6 διέφθαρχεται? ib. corr. W:
 νοσήσαν 7 κέκρυπται] seclisit Duebnerus ut dittogra-
 phiam(?) ib. γάρ* ib. γε W: τε 8 κατὰ σύγκρα-
 σιν Duebnerus coll. p. 428 a: κατ' ἐγκράτησιν 9 W: συμ-
 πεφυκυίαν ib. ἐκκαθῆραι? 10 ὅρους Laurentianus 12 corr.
 W: παρενδοῦναι ib. idem: διαστέλλει 13 λυτὴν Tyrwhit-
 tus: αὐτὴν 14 συνδεθέντα διακόψας W: lac. 12 (Laurent.)
 κόψας 16 ἀλλότερον Laur. 18 ἀρνούμενη Tyrwhittus:
 ἀρνούμενην libri. ἀρνούμενη νή ΔΙ? 20 πάθος Laur.

καθάπτεται, μήτε σώματος μεταβολήν ἢ διὰ ψυχῆς
οὐ κεχώρηκε. κινδυνεύομεν ὅμοιόν τι ποιεῖν τῇ περὶ
τὸν Ὀρὸν ὑπ' Αἰγυπτίων μυθολογουμένη διανομῇ,
δικάσαντός τινος τῶν παλαιοτέρων θεῶν, ἐπεὶ τῷ
5 πατρὶ τιμωρῶν ἀπέκτεινε τὴν μητέρα· καὶ γὰρ τὸ
αἷμα αὐτοῦ καὶ τὸν μυελὸν καταλιπεῖν, περιελεῖν
δὲ τὴν πιμελὴν καὶ τὰς σάρκας, ὥς τούτων ἐν τῇ
μητρὶ τὴν σύστασιν λαβόντων, ἐκείνων δ' ἀπὸ τοῦ
πατρὸς κατὰ τὴν γένεσιν ῥυέντων αὐτῷ. καθάπερ
10 γὰρ οὗτοι τῶν σπερμάτων τὴν ἄνωθεν κατὰ φύσιν
κρᾶσιν ἀχώριστον ἐπιχειροῦντες διαιρεῖν ἄχρι λόγου
μυθώδους καὶ ἀπίστου προέρχονται, τὸν αὐτὸν τρό-
πον ἡμῖν σώματος καὶ ψυχῆς εὐθὺς ἐν πρώτῃ κατα-
βολῇ συγχυθέντων πάλῃ διαλαβεῖν καὶ χωρίσαι ξη-
15 τοῦντες ἀκριβοῦς σφύδρα λόγου καθάπερ ὀργάνου
λεπτοῦ πρὸς τὴν διαίρεσιν δεόμεθα.

7. Ταύτην ἀπογνόντες φιλόσοφοί φασι μήτε
σώματος εἶναι τι μήτε ψυχῆς ἴδιον πάθος ἀλλὰ τοῦ
κοινοῦ· τὸν γὰρ ἄνθρωπον ἡδεσθαι καὶ λυπεῖσθαι
20 καὶ φοβεῖσθαι, τὸν ἄνθρωπον, οὐχὶ τὴν ψυχὴν·
ὥσπερ γε πάλιν οὐ τὸ σῶμα βάλλειν καὶ ὀρχεῖσθαι
καὶ περιπατεῖν, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον ἀμφοτέροις
χρώμενον ὥσπερ ἐξ ἀμφοῖν συνέστηκε. καὶ οὐκ ἂν

1 ἢ W: δ 2 corr. vid. καὶ κινδυνεύομεν aut κινδυ-
νεύομεν οὖν 3 τὸν Ὀρὸν*: τὸν ὄρον 4 ἐπεὶ Tyrwhittus:
ἐπὶ 5 γὰρ* 9 κατὰ Tyrwhittus ib. αὐτῶν Laur. 10 τῶν
σπερμάτων τὴν ἄνωθεν W: ὥσπερ τῶν ἄνωθεν ib. κατὰ]
καὶ κατὰ Duebnerus 12 προέρχονται W: προερχόηται
13 ἡμῖν] ἡμεῖς Tyrwhittus 17 ταύτην] οἱ δὲ ταύτην Dueb-
nerus ib. ἀπογνόντες Tyrwhittus: ἀνολγόντες ib. τινὲς
φιλόσοφοι? 20 τὸν W: τινὰ

θαυμάσαιμι, εἰ τούτοις μάλιστα πως τὸ ἀληθὲς συμ-
 φέρεται. κρίσις γὰρ ἡ λύπη κακοῦ τινος αὐτῷ πα-
 ρόντος ἐφ' οὗ συστέλλεσθαι καθίηκει, καὶ ὁ φόβος
 κακοῦ μέλλοντος ἀφ' οὗ φεύγειν καθίηκει καὶ ἀνα-
 χωρεῖν· ὥστε τὸν λυπούμενον αὐτὸν αὐτῷ λέγειν 5
 ὅτι μοι κακὸν πάρεστι, καὶ τὸν φοβούμενον ὁμοίως,
 ὅτι μοι κακὸν ἔσται· ἐγὼ δ' οὐκ εἰμι ἡ ψυχὴ ἀλλ'
 ὁ ἄνθρωπος· καὶ τὸ κακὸν οὐκ ἔστι τῆς ψυχῆς
 ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου, πενία νόσος ἀδοξία θάνατος.
 διὸ τὴν τε λύπην καὶ τὸν φόβον ἀναγκαῖον εἶναι 10
 πᾶσιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ οὐχὶ τῆς ψυχῆς. καὶ γὰρ
 ἄλλως ὁρμὴ μὲν πρὸς τι πλεονάζουσα τὸ πάθος, τῷ
 ἀλόγῳ τὸ σφοδρὸν ἔχουσα καὶ ἀπειθές· ὁρμὴ δὲ τὸ
 ἥψον οὐχ ἡ ψυχὴ πρὸς τὸ κείρασθαι πρὸς τὸ ὁπλί-
 σασθαι πρὸς τὸ λούσασθαι καὶ κατακλιθῆναι· ταῦτα 15
 γὰρ ἔστι τῷ ἀνθρώπῳ πρακτὰ τῇ ψυχῇ δ' ἀσύμ-
 πτωτα· οἷς καὶ πιθανὸν ὁρμαῖν τὸν ἄνθρωπον οὐχὶ
 τὴν ψυχὴν· εἰ δ' ὁρμαῖν, καὶ ὁρέγεσθαι· οὐκοῦν καὶ
 ἀλόγως ὁρέγεσθαι, τοῦτ' ἔστιν ἐπιθυμεῖν· εἰ δ'
 ἐπιθυμεῖν, καὶ ἴδεσθαι· εἰ δ' ἴδεσθαι, καὶ λυπεῖ- 20
 σθαι καὶ φοβεῖσθαι· ταῦτα γὰρ ἐκείνοις ἐξ ἀνάγκης
 ἔπρεσθαι συμβέβηκεν. ὥστε μηδὲν εἶναι ψυχῆς ἰδίου,

1 εἰ idem ib. πως idem; ὡς ib. συμφέρεται Dueb-
 nerus: συμφέρεσθαι 2 κακοῦ Tyrwhittus: καὶ οὐ 3 idem:
 φεύγει 7 ἔστιν Laur. 10 τε λύπην idem: τελευταίην 12 ὁρμὴ
 W: ὁρμῇ ib. πρὸς τι πλεονάζουσα Duebnerus: προπλεονά-
 ζουσα αὐτ πρὸς πλεονάζουσα 13 τὸ σφοδρὸν W: σφοδρὸν
 15 καὶ Duebnerus 16 ἔστι Tyrwhittus: ἐπὶ 19 ἐπιθυμεῖν
 add. idem ib. corr. Duebnerus: εἰ δὲ ἐπιθυμεῖ (αὐτ ἐπι-
 θυμῶ) 21 ἐκείνοις — ἔπρεσθαι Tyrwhittus: ἐκείνοι — ἔσε-
 σθαι 22 μηδὲν idem: μηδ'

ἀλλὰ καὶ χαίρειν καὶ ἄχθεσθαι καὶ ὀρέγεσθαι καὶ φοβεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον.

8. Ταῦτα δ' ἐστὶν οὐ λύνοντων τὴν ἀπορίαν ἀλλ' ἀποδιδρασκόντων· καὶ γὰρ εἰ τὰ μάλιστα φαίη τις
 5 εἶναι τοῦ ἀνθρώπου ταῦτα πάθη, μένει τὸ ἀπορεῖν τίνι καὶ κατὰ τί ταῦτα πάσχει, πότερον κατὰ τὴν ψυχὴν ἢ κατὰ τὸ σῶμα. καὶ ὀρχεῖται δ' ἄνθρωπος, ἀλλὰ ταῖς χερσὶ καὶ λακτίζει δ' ἄνθρωπος, ἀλλὰ τοῖς σκέλεσι· καὶ βλέπει κατὰ τὴν ὕψιν, καὶ ἀκούει
 10 κατὰ τὰ ὦτα· καὶ ὕλως τὸ μὲν ἔργον ἐστὶ κοινὸν τοῦ ἐκ τῶν πάντων συνεστῶτος, τὴν δ' αἰτίαν τῆς συμπτώσεως ἔχει τὸ μέρος ᾧ προσχωρούμενος ἐνεργεῖ ἄνθρωπος. ἄλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάγκος πολέμοιο' φησὶν Ἀχιλλεύς 'χεῖρες ἐμαὶ διέπουσιν', οὐκ
 15 ἀποστερῶν ἑαυτὸν τῶν πολεμικῶν ἔργων, ὅτι ταῖς χερσὶν ἐπέγραψε τὴν αἰτίαν· ἀλλὰ δῆλον ὅτι ταῖς μὲν χερσὶ κατειργάζετο τοὺς πολέμους καὶ τῷ ξίφει, αὐτοὺς μέντοι ἦν ὁ διεργαζόμενος. καὶ ὁ λέγων 'θεῖνος κολαστὴς πέλεκυς ἀνχένος τομεύς' οὐ τὸ ὃ
 20 κολάζει εἴρηκεν ἀλλ' ᾧ κολάζουσιν. οὕτως οὖν ὁ τὴν λύπην καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἐπιζητῶν, πότερον τοῦ σώματος ἐστὶν ἢ τῆς ψυχῆς, οὐκ ἄγνοεῖ ὅτι τὸ λυπούμενον καὶ ἐπιθυμοῦν ἄνθρωπός ἐστι, πότερον

1 χαίρειν idem: ἀναιρεῖν 11 τοῦ ἐκ τῶν πάντων idem: τοῦ πάντων ib. τῆς] τε Laur. 13 Hom. A 165 16 δῆλον] malim δηλῶν 19 τομεύς W ex p. 813 f: τεμεῖν quod etiam defendi potest cf. Nauck. p. 918 ib. οὐ τὸ Tyrwhittus: αὐτὸ ib. ὃ κολάζει Nauck.: κολάζει δ 20 ᾧ Tyrwhittus: ὧς 21 λύπην καὶ τὴν W, nisi quod τὴν adiecit Duebnerus

δὲ τῇ ψυχῇ προσχρώμενος ἢ τῷ σώματι καὶ εἰ κατὰ τὸ σῶμα τοῦτο πάσχει, διηπόρηκεν. ὥστε τὰς προφάσεις ἐάσαντες ἀψώμεθα τοῦ λόγου καὶ κατὰ τὴν ζήτησιν ἥδη τραπώμεθα.

9. Ὅσοι τοίνυν τὴν ψυχὴν οὐκ ἔφθαρτον οὐ δ' ἀθάνατον μόνον ἀλλὰ καὶ ἀπαθῆ πειρῶνται διαφυλάττειν, ῥώμην τινὰ τῇ ἀπαθείᾳ τὴν ἀφθαρσίαν προβαλλόμενοι καὶ τὸ πάσχον ἀμωσγέπως ἤδη φθορᾶς ἀναδέχεσθαι πεῖραν οἰόμενοι τὰ δὲ πάθη πάντα καὶ τὰς ἀσθενείας ὥσπερ ἐκ ῥίζης τῆς σαρκὸς ἀναβλαστάνειν ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, τῶν διαφορῶν πρῶτον ἔξονται τῶν περὶ τὰ σώματα φαινομένων κατὰ χρόνους καὶ φύσεις καὶ μεταβολάς· οἷον εὐθύς ἐν νέοις ἀκμάζει τὸ ἐπιθυμητικόν, ἐν πρεσβύταις τὸ περίλμπον· τοῖς μὲν γὰρ αἷμά τε θερμὸν ἐγκέκραται καὶ πνεῦμα ῥαγδαῖον ἐπὶ τὰς ὀρέξεις παρέστηκε καὶ τὸ σῶμα τοῖς ὀργάνοις καθαροῖς καὶ ἀκραιφνεῖσιν ἐμμελὲς ἀεὶ καὶ πολύσφυκτον ἀνακινοῦν ἀναρριπίζει τὰς ἐπιθυμίας ὥσπερ ἐξ ὕλης νεαρᾶς ἀναπτομένης περιφορᾷ αἵματος, ἐξ ὧν μεταβαλλόμενον ἐπὶ πολλὰ 20

1 δὲ Tyrwhittus ib. εἰ Duebnerus 2 τοῦτο] τὸ Laur. 4 τραπώμεθα W cf. p. 12, 7 5 corr. Tyrwhittus: τῆς ψυχῆς 8 corr. W: ἀλλ' ὡς γέ πως 9 τὰ δὲ Duebnerus: τάδε 11 διαφόρων Laurentianus 14 ἀκμάζει] ἐκμάζει idem 15 τε θερμὸν ἐγκέκραται W: τὸ θερμαίνειν κέκραται 18 πολύσφυκτον*: πολύσφακτον cf. p. 134 c πολὺν ἔχουσαι σφυγμόν = πολύσφυκτοι. cf. p. 1088e. Contrarium est ἄσφυκτος quod legitur p. 132e. 446 d. 500 c ib. ἀνακινοῦν*: ἀνακινεῖ libri. ἀνακινεῖ καὶ Tyrwhittus 20 περιφορᾷ W: περιφέρειν unde fort. περιφερεία ib. ἐξ ὧν idem: ἐξόν

ταῖς ὁρμαῖς τὸν νέον ὁρῶμεν. ὁ δὲ πρέσβυς, τοῦ
 τε θερμοῦ προλιπόντος ἤδη, ᾧ τὸ ἐπιθυμητικὸν
 ἀνεξωπυρεῖτο, καὶ τῷ πνεύματι χαλῶν καὶ κατα-
 τετριμμένος τῷ σώματι περὶ τὰς ἡδονάς, ἀμβλὺς
 5 ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ δυσκίνητος ***

1 ὁρῶμεν idem ib. δὲ * ib. τοῦ τε θερμοῦ Tyr-
 whittus: τοῦτο θερμοῦ 2 ᾧ τὸ idem: ὥστε ib. corr.
 idem: ἐπιθυμητὸν 3 idem: ἀναξωπυρεῖ τὸ 4 ἀμβλὺς
 W: ἀμβλὺ 5 idem: δυσκίνητον aut δυσκίνηται (unde δυσ-
 κίνητος γίνεται?). In Laur. nulla lacuna

II.

*ΕΙ ΜΕΡΟΣ ΤΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΨΥΧΗΣ Η ΔΥΝΑΜΙΣ.

1. Περὶ τῆς παθητικῆς καὶ ἀλόγου ζωῆς, πότερα μέρος ἐστὶ τῆς ἀνθρώπου ψυχῆς ἢ δύναμις, ἐπισκεπτέον· εἰκόασι γὰρ καὶ τῶν ἀρχαίων οἱ μὲν οὕτως οἱ δ' ἐκείνως ἀποφηνάμενοι περὶ αὐτῆς. ἄξιον οὖν καὶ ἡμᾶς ἀπορήσαντας καὶ ἐπὶ ζήτησιν τραπομένους ταύτῃ δοξάσαι, ἥπερ ἂν καὶ ζητοῦσι φανεῖται πιθανώτερον.

2. Ὅσοι μὲν οὖν μέρος ἀποδιδύασιν αὐτήν, δό-10 ξαιεν ἂν οὐκ εἶναι λέγειν ἔμψυχα τὰ ἄλογα τῶν ζώων οὐδὲ ψυχὴν ἔχοντα, ἀλλὰ τι μῶριον ψυχῆς· εἴ γε τοῖς ἀλόγοις ἡ παθητικὴ μὲν ἔστιν ἡ λογικὴ δ' οὐδαμῶς. ὅσοι δ' αὖ δύναμιν, πρῶτον μὲν ἄτοπον ὅτι τῷ τόπῳ διαχωρίζουσιν αὐτήν ἀπὸ τῆς ἀντι-15 διαιρουμένης αὐτῇ δυνάμεως, τῆς λογικῆς· οὐ γὰρ διαιροῦνται ἀπ' ἀλλήλων αἱ δυνάμεις ὅσαι ταύτου τυγχάνουσιν οὔσαι· ἔπειτα καὶ συννύαρχειν ποιοῦσι τἀναντία κατὰ ταυτό. αἱ γὰρ δυνάμεις τοιαῦται

8 δοξάσαι] δοξάσθαι exhibit Laurentianus (non δόξα-σθαι) ib. ἥπερ Tyrwhittus: εἶπερ ib. ἂν] δὴ? ib. φανεῖται] φανείη τι Piccolos. φαίνεται? 11 οὐκ εἶναι W: ἐκείναι 13 εἴ γε idem: εἰ δὲ 14 αὖ idem: ἂν 17 διαιροῦνται] add. τόπῳ idem ib. *: τοῦ αὐτοῦ 18 συννύαρχει Laur.

ὥσθ' ἐκάστην, καὶν ὁποσαιοῦν ὧσι, περὶ ὅλον θεω-
 ρεῖσθαι τὸ ὑποκείμενον. τὸ δὲ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον
 οὐχ οὕτω περὶ ψυχὴν· ἀποτέμενεσθαι γὰρ δοκεῖ τῆς
 ὅλης καὶ ποιεῖν αὐτὴν τὸ μὲν ἄλλο τὸ δ' ἄλλο· καὶ
 5 τοῦτ' εἰκότως· ἐναντία γὰρ, τὰ δ' ἐναντία καθ' ἐν
 καὶ ταῦτὸ συννυπάρχειν ἀδύνατον νομίζεται. ἀλλὰ
 τοῦτ' ἐπισκεπτεόν εἰ ἔστιν ἀληθές· οὐδὲν γὰρ ἴσως
 κωλύει καὶ τὰναντία συννυπάρξαι τὸν εἰρημένον τρό-
 πον, ἐὰν δυνάμεις ὧσι καὶ μὴ ἐνέργειαι λαμβάνων-
 10 ται· λογίζεσθαι μὲν γὰρ καὶ ἀλογιστεῖν ἢ ὑγιάζειν
 καὶ κακοῦν ἅμ' ἅμω ἀδύνατον. ἡ μέντοι δύναμις
 τοῦ ὑγιάζειν καὶ τοῦ κακοῦν ἅμα περὶ ταυτό,
 καὶ ἡ τοῦ λογίζεσθαι καὶ τοῦ ἀλογιστεῖν περὶ τὴν
 ψυχὴν ἅμα· οὐ μέντοι καὶ αἱ κατὰ ταύτας ἐνέργειαι.
 15 καὶ πλείω δὴ ταῦτὸ δύνασθαι οὐδὲν κωλύει, οἷον
 τὸ ἀληθεύειν τὸν τε ἐπιστήμονα καὶ τὸν διαλεκτι-
 κόν· οὕτω δὴ καὶ ἀλογιστεῖν τὴν τε τῶν ἀλόγων
 ζώων καὶ τὴν ἀνθρώπου· ἀλλὰ τὴν μὲν τῶν ἀλόγων
 ἐν τῷ εἶναι αὐτῆς τὸ ἀλογιστεῖν ἔχειν, διὸ καὶ αἰ
 20 ἀλογιστεῖ, καὶ οὐχ ὅτε μὲν τοῦτο ὅτε δὲ τοῦναντίον·
 τὴν δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ μὲν ἀλογιστεῖν οὐκ ἐν
 τῷ εἶναι ἔχειν αὐτῆς· οὐ γὰρ ἂν καὶ ἐλογίζετο· τὸ
 δύνασθαι μέντοι ἀλογιστεῖν καὶ τὸ δύνασθαι λογί-

1 ἐκάστην] ἐκατέρα Laurentianus. ἐκατέραν? ib.*: ὁπό-
 σαι οὖν 5 ἐν] ἐνὸν Laur. 6. 12. 15 *: τὸ αὐτὸ 6 ἀδύ-
 νατον—εἰ ἔστιν inseruit W 11 ἅμα add. Duebnerus 12 ὑγι-
 άζειν καὶ τοῦ idem 13 καὶ ἡ τοῦ λογίζεσθαι W: ἢ ib. καὶ
 τοῦ Duebnerus: καὶ W 14 κατὰ ταῦτα Duebnerus 19. 22 *:
 αὐτῆς 20 corr. W: ὅτε bis ib.*: τὸ ἐναντίον 22 αὐτῆς
 Tyrwhittus: αὐτὴν

ξεσθαι. ἐνεργεῖ δὲ κατ' ἄμφω· κατὰ λόγον μὲν ὀπηνίκα' ἂν βλέψῃ πρὸς τὴν ἑαυτῆς οὐσίαν, αὕτη δ' ἐστὶν ὁ ἐν αὐτῇ νοῦς· κατὰ δὲ τὴν ἀλογίαν ὁπόταν νεύσῃ πρὸς τὰ ἔξω αὐτῆς, ταῦτα δ' ἐστὶ τὰ αἰσθητά. ἄλλο οὖν τὸ ἐν ἀνθρώπῳ ἄλογον καὶ ἄλλο τὸ ἐν τοῖς ζώοις· τὸ μὲν γὰρ ἐν τούτοις ψυχὴ, τὸ δ' ἐν ἀνθρώπῳ δύναμις· καὶ τοῦτ' ἂν εἴῃ τῆς τοῦ λογί-
ξεσθαι δυνάμεως ἀχώριστον. ὁρθῶς ἔρα καὶ Ἀρι-
στοτέλης τὴν ἀνθρώπου ψυχὴν δύναιμι συναποκα-
λῶν, ὅτι ποτὲ μὲν λογίζεται ποτὲ δ' οὐ.

3. Ὅταν οὖν μὴ λογίζεται, ἄλλο τι ἢ ἀλογιστεῖ;
ἄρ' οὖν ἢ κατὰ τὸ λογίζεσθαι δύναμις καὶ αὐτὸ τὸ
λογίζεσθαι ψυχῆς ἐστι, καὶ ἐν χάρτι, χάρτης δ' οὐ;
ἀλλ' εἰ τοῦτο, ἑτέρα ἔσται αὐτῆς οὐσία παρὰ τὸ
ἔργον καὶ τὴν πρὸς τοῦτο δύναμιν· καὶ ἔξει τὸ
ὑποκείμενον περὶ ὃ θεωρηθήσεται ἢ δύναμις αὐτῆς·
καὶ ἔσται τὸ ὄνομα τοῦτο ψυχὴ τὸ ὑποκείμενον μετὰ
τῶν περὶ αὐτὸ θεωρουμένων δυνάμεων· καὶ ζῶην
ἔξει οὐ διὰ πάσης ἑαυτῆς· κατὰ γὰρ τὸ ὑποκείμενον
ἄζως ἔσται, τάχα δὲ καὶ παντάπασιν· οὐδεμία γὰρ
αὐτῆς ἐν τῇ φύσει ἐνέργεια ζωτικὴ, ἀλλὰ πάντα
δύναμις. δυνάμει οὖν ἔσται ζῶσα.

4. Ἡ τὸ δυνάμει τὸ καθ' ἑξὶν ῥητέον, ἵνα πῶς

2 ἂν] addidi ex Laur. 4*: αὐτῆς 8 Ἀριστοτέλης] fort. respicitur p. 432, 25 sq. (= De Anima III, 9) 9 συν-
αποκαλῶν] fort. δηλὸς ἐστι συναποκαλῶν 11 corr. Duebne-
rus: λογίζεται 12 αὐτὸ τὸ W: αὐτὸ ζῆ exhibit Laur.
'quod (ζῆ) ambigas utrum ex mg. irrepserit (ζητητέον) an
αὐτὸ δητὸ λογίζ. sit scribendum' Duebnerus. Fort. ad λογί-
ζεται adscriptum erat ut λογίζεται corrigeretur 13 καὶ]
ὥς? 19 αὐτῆς Laur. 23 corr. Duebnerus: πῶς — πῶς

μὲν ἔχη ζωὴν πὼς δ' οὐκ ἔχη· δύο γὰρ ζωαί, ἡ
 μὲν ὥς ἕξις ἡ δ' ὥς τὸ ἐνεργοῦν· καὶ ἡ μὲν ὥς
 ἕξις ψυχὴ ἡ δ' ὥς τὸ ἐνεργοῦν ὁ νοῦς. εἰ οὖν ἡ
 ὥς ἕξις ζωὴ ἡ ψυχὴ, ἀπλῇ ἂν εἴη χωρὶς ὑποκει-
 5 μένου· τοιοῦτον γὰρ τι τὴν ψυχὴν ὑπολαμβάνομεν,
 ὃ τὴν ζωὴν ἔχει σύμφυτον καὶ οὐ παρ' ἑλλου ἀλλὰ
 παρ' αὐτῆς· σωμάτων γὰρ τὸ παρ' ἑλλου τὴν ζωὴν
 μεταλαγχάνειν. εἰ δ' ἦν τι σύνθετον ἡ ψυχὴ, ἐξ
 ὑποκειμένου καὶ εἰδους συγκειμένη, οὐκ ἂν ἔσχε
 10 παρ' αὐτῆς ἀλλὰ παρ' ἑλλου τὴν ζωὴν· παρὰ γὰρ
 τοῦ εἰδους· ὥσπερ καὶ τῷ πυρὶ τὸ θερμὸ εἶναι
 παρὰ τῆς θερμότητος καὶ οὐ παρὰ τῆς ὕλης. ἔπειτα
 καὶ σῶμα ἦν, τὸ γὰρ ἐξ ὑποκειμένου καὶ εἰδους
 συνεστηκὸς σῶμα.

15 5. Δύναμις οὖν ζωτικὴ ἡ ψυχὴ, δύναμις δ' ἡ
 ὥς ἕξις. διὰ τοῦτο καὶ ἐλευθέρα καὶ πρὸς τὰς
 ἐνεργείας ἀκώλυτος· ἔχουσα γὰρ ζωὴν, μᾶλλον δ'
 οὕσα ζωὴ, κινεῖται καθ' ἑαυτὴν ὅποτε βούλεται.
 τοῦτο δὲ περὶ τῆς ἕξω σωμάτων ψυχῆς ὑποληπτέον·
 20 ἡ γὰρ κρατηθεῖσα σώματι καὶ τοῖς ἐκ τούτου πά-
 θεσιν ἀπόλλυσι τὸ ἐλεύθερον, καὶ οὐχ ὅποτε βού-
 λεται κινεῖσθαι ἔαται, ἀλλὰ δεδουλωμένη πέπαιται
 τῆς ἐνεργείας· καὶ εἴ τις ἐπὶ ψυχῆς ὕλεθρος εἴη,
 οὗτος ἂν εἴη· οἶον γὰρ ἀπόλλυται σβεννυμένης ἐν
 25 αὐτῇ τῆς κατὰ νοῦν ἐνεργείας. ἃ δὲ δοκεῖ ἐνέρ-

1 corr. W: ἔχει — ἔχει (ἔχη Laur.) 7 αὐτῆς*: αὐτῆς
 10 *: αὐτῆς 11 τὸ W: τῷ 13 ἦν] ἡ Laur. 14 συν-
 εστηκός] addidi ex Laur. 24 οὗτος W: οὕτως 25 corr.
 W: ἐνεργεῖν ἀποστρέφει

γειαν ἀποστρέφειν, ταῦτα παθήματα ἂν εἴη μᾶλλον οὐκ ἐνεργήματα, καὶ οὐκ αὐτῆς ταῦτα ἀλλὰ τοῦ ζῴου· κατ' αὐτὴν μέντοι. τὸ γὰρ λογίζεσθαι καὶ θεωρεῖν μόνον αὐτῆς, καὶ τοῦθ' ἢ κυρίως ἐνέργεια· τὰ δὲ παρὰ τοῦτο τοῦ ζῴου πάντα, καὶ πάθη μᾶλλον οὐκ ἐνέργειαι. 5

6. Ἀλλὰ πῶς, εἰ κατ' αὐτὸ εὖ πάσχει τὰ ζῶα, οὐκ αὐτὴ παθητική; πάσχειν γὰρ κατὰ τὴν παθητικὴν εὐλογον ψυχὴν ὥσπερ καὶ ὑφαίνειν κατὰ τὴν ὑφαντικήν. ἢ τοῦτο μὲν ἀληθές καὶ διδόναι χρή, ἀπορητέον δὲ περὶ τῆς καλουμένης παθητικῆς καὶ 10 περὶ τοῦ πάσχειν ὅπως πῶς γίνεται, πότῃ μὴ ἐνεργεῖν τὴν ψυχὴν κατὰ λόγον ἢ ἄλλως. ἐπεὶ γὰρ τὸ μὴ ἐνεργεῖν οὐδὲν ἐστὶ πάθος ἐπαινετόν, φαίνεται δ' ἅπαντα ὁπόσα μετρεῖται ὑπὸ τοῦ λόγου χρησιμα ὄντα· ἀρετὰς γὰρ αὐτὰ καλοῦμεν πολιτικὰς 15 καὶ ἐπαινοῦμεν τὸν ἔχοντα αὐτάς, μετρεῖσθαι δ' οὐκ ἂν ἠδύνατο μὴ ἐφορῶντος αὐτὰ νοῦ καὶ ἐνδιδόντος αὐτοῖς ἀφ' αὐτοῦ μέτρον καὶ ὄρον· τοῦτο δ' οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἐνεργοῦντος περὶ αὐτά· ἐνεργεῖ τε ἅμα ὁ λόγος καὶ πάσχει τὸ ζῶον, καὶ ταύτῃ καὶ λογιζό- 20 μεθα ἅμα καὶ πάσχομεν· ἐν γὰρ εἶδος ἔχει· δυνάμεις δ' ἥσαν πλείους ἢ τε τοῦ ἐνεργεῖν καὶ μή, μᾶλλον δὲ μία δύναμις· τὸ γὰρ μὴ ἐνεργεῖν ἀδυναμίας ἂν εἴη, καθ' ὃ καὶ ἀλογιστεῖν ἐλέγετο τὸ ζῶον.

7. Ἀλλὰ τῇ γε ὑποθέσει ταύτῃ φαίνεται πλείω 25

6 κατ' αὐτὴν Duebnerus, coll. lin. 3   7 παθητή Laur.
11 τῷ W: τὸ   12 ἐπεὶ idem: εἴτε   19 ἐνεργεῖ τε W:
ἐνεργεῖται   ib. ἅμα*: οὖν ἅμα. Ab ἐνεργεῖ τε incipit apo-
dosis   20 *: τὸ αὐτὸ libri. τῷ αὐτῷ W   21 εἶδος Dueb-
nerus: ἡδη   25 γε W: τε

τὰ ἐπόμενα ἄτοπα, καὶ ἄλλως ἀποδοῦναι τὰ πάθη τοῖς ἀνθρώποις οὐκ εὔπορον. ἐπισκεπτέον δ' ἔτι, πῶς ἔφαμεν ἐνεργεῖν τε ἅμα τὸν λόγον καὶ πάσχειν τὸ ζῶον καὶ εἶναι τὰ πάθη περὶ τὸ συναμφοτέρου.
 5 φαίνεται γὰρ οὐχ ἅμα ταῦτα γινόμενα ἅμφω· μεινάσης μὲν ἀργῆς τῆς διανοίας ἐπεισελθόντα τὰ πάθη περὶ τὸ συναμφοτέρου, γινομένων δὲ τῶν παθῶν παρελθόντων αὐτῆς ὁ λόγος καὶ διακοσμήσας αὐτά. τίς οὖν ἡ καλουμένη παθητικὴ ψυχὴ; ἡ αὐτὴ ἦπερ
 10 καὶ λογιστικὴ. πάθος γάρ τι αὐτῆς τὸ μὴ ἀπαύστως ἐνεργεῖν· καὶ παθητικὴ, ὅτι θεωρεῖν αἰεὶ τε καὶ συνεχῶς ἀδύνατος. ὅταν οὖν μὴ θεωρῇ, πρὸς τὸ σῶμα ἐπέστραπται καὶ ἀπύστροφος ἐστὶ τοῦ νοῦ· τοῦ νοῦ δ' οὔσα ἀπύστροφος ἀνοηταίνειν εἰκότως
 15 λέγοιτ' ἂν καὶ οὐδὲν ὑγιὲς βλέπειν οὐδὲ κρίνειν ὁρθῶς, ἀλλὰ δοξάζειν τὰ τε μὴ ἀγαθὰ ὥς ὄντα ἀγαθὰ καὶ τοῦναντίον, ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης κρίσεως καὶ δόξης ἀποτελεῖσθαι τὰ πάθη περὶ τὸ σύνθετον, σύνθετον δ' ἐκ τε τοῦ σώματος καὶ τῆς ἐν αὐτῷ
 20 ζῶης, ἣν ἐνδίδωσιν ἡ ψυχὴ. ἐνδίδωσι γὰρ ἅπασα δύνამις τινὰ ἀφ' αὐτῆς ἀπύρροισιν τῶ ***

2 δ' ἔτι idem: δέ τι 3 πάσχειν τὸ ζῶον καὶ add. W
 5 μεινάσης] corr. vid. ἀλλὰ μεινάσης, ut insequentia participia a φαίνεται pendeant 6 μὲν] μὲν γὰρ Duebnerus et
 deinde, deletis verbis περὶ τὸ συναμφοτέρου ut repetitis, eorum loco proponit τὰ πάθη [κατέχει τὴν ψυχὴν· περιγίνεται] δὲ τῶν παθῶν cett. quae nullo modo probare possum
 13 τοῦ νοῦ add. Tyrwhittus 16 corr. W: δοξάζει ib. ὥς ὄντα ἀγαθὰ W 19 δὲ Duebnerus: τε

III. ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΤΥΧΗΣ Α.

Ἀντύλλω δὲ τούτῳ καὶ αὐτοὶ παρήμην ἕμα Σωσι-
 τέλει καὶ Ἡρακλέωνι διηγουμένῳ. νοσῶν γὰρ ἑναγχος
 ἀβιώτως ἔχειν ἐδόκει τοῖς ἰατροῖς· ἀνενεχθεὶς δὲ
 μικρὸν ἔκ τινος οὐ βιαίον καταφορᾶς, ἄλλο μὲν 5
 οὐδὲν οὔτ' ἐπραξεν οὔτ' εἶπε παρακινητικόν, ἔλεγε
 δὲ τεθνάναι καὶ πάλιν ἀφείσθαι καὶ μὴ τεθνήξασθαι
 τὸ παράπαν ὑπὸ τῆς ἀρρωστίας ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ
 κακῶς ἀκηκοέναι τοὺς ἀγαγόντας αὐτὸν ὑπὸ τοῦ
 κυρίου· πεμφθέντας γὰρ ἐπὶ Νικανδᾶν, αὐτὸν ἡκεῖν 10
 αὐτ' ἐκείνου κομίζοντας. ὁ δὲ Νικανδᾶς ἦν σκυτο-
 τόμος, ἕλλως δὲ τῶν ἐν παλαίστραις γεγυμένων καὶ
 πολλοῖς συνήθης καὶ γνώριμος. ὕθην οἱ νεανίσκοι
 προσιόντες ἔσκωπτον αὐτὸν ὡς ἀποδεδρακῶτα καὶ
 διεφθαρκῶτα τοὺς ἐκεῖθεν ὑπηρέτας· αὐτὸς μέντοι 15
 δῆλος ἦν εὐθύς ὑποθραπτόμενος καὶ δυσχεραίνων
 τέλος δὲ πυρετοῦ προσπесόντος, ἐξαίφνης ἀπέθανε
 τριταῖος. οὗτος δ' ἀνεβίω καὶ περίεστιν εὖγε ποιῶν,
 ἡμῖν ξένων ἐπιεικέστατος.

2 Ex Euseb. Praepar. Ev. 11, 36, 1. Theodoret. Cur.
 Gr. Affect. ed. Gaisford. p. 435, 35   ib. ἕμα — διηγου-
 μένῳ Theodoretus: ἀλλὰ — διηγησώμεθα Eusebius   5 οὐ
 βιαίον Theodoretus: οὐ βεβαίον Eusebius   12 καὶ πολλοῖς]
 aut supplendum aut corrigendum

IV.
ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ Α.

Super hoc eodem Chilone *Plutarchus* philosophus
in libro *περὶ ψυχῆς* primo verbis his ita scripsit:
Χείλων ὁ παλαιὸς ἀκούσας τινὸς λέγοντος μηδὲνα
⁵ *ἔχειν ἐχθρόν, ἠρώτησεν, εἰ μηδὲνα φίλον ἔχει· νο-*
μίζων ἐξ ἀνάγκης ἐπακολουθεῖν καὶ συνεμπλέκε-
σθαι φιλίας καὶ ἀπεχθείας.

2 Ex Gell. 1, 3, 31   5 ἔχοι?   6 *συνεμπλέκεσθαι* Duob-
nerus ex *συνενπαεκεσθαι* optimi cod. Parisini lectione corr
pro *συνεπάγεσθαι*   7 cf. p. 86c.

V.
EX EODEM LIBRO.

Plutarchus in librorum, quos περὶ ψυχῆς inscripsit, primo, cum de morbis dissereret in animos hominum incidentibus, 'Virgines' dixit 'Milesii nominis, fere quot tum in ea civitate erant, repente sine ulla evidenti causa voluntatem cepisse obcundae mortis, ac deinde plurimas vitam suspendio amisisse. Id cum accideret in dies crebrius, neque animis earum mori perseverantium medicina adhiberi quiret, decrevisse Milesios, ut virgines, quae corporibus 10 suspensis demortuae forent, ut hae omnes nudae cum eodem laqueo, quo essent praevinctae, efferrentur. Post id decretum virgines voluntariam mortem non petisse, pudore solo deterritas tam inhonesti funeris.'

13

---

2 Ex Gell. 15, 10. cf. p. 249b sq. ubi post γυμνάς fort. secundum Gellium supplendum τῶ ἀντὶ βρόχῳ δεδεμέναις

VI. ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ.

1. Ταῦτα τοῦ Τίμωνος εἰπόντος, ὑπολαβὼν ὁ Πατροκλέας ἡ μὲν λόγος' εἶπεν 'οὐχ ἦττον ἰσχυρὸς ἢ παλαιός, ἔχει δ' ὅμως ἀπορίας. εἰ γὰρ ἡ δόξα
5 τῆς ἀφθαρσίας παμπάλαιός ἐστι, πῶς αὖ πάλιν τὸ τοῦ θανάτου δέος πάντων πρεσβύτατον εἶναι τῶν φόβων; εἰ μὴ νῆ Δία καὶ πάντας ἡμῖν τοῦτο τοὺς ἄλλους ἐγγεγέννηκεν· οὐ γὰρ νεαρὸν οὐδὲ πρόσφα-
τόν ἐστι τὸ κλαίεσθαι τὸν τεθνηκότα, καὶ ταῦτα
10 δὴ τὰ θρηνώδη καὶ δύσφημα τῶν ὀνομάτων ἐπι-
λέγεσθαι, τὸν ἄθλιον καὶ τὸν οἰκτρόν.'

2. 'Ἄλλ' οὕτω μὲν' ἔφη ὁ Τίμων 'λογισόμενοι καὶ τὰ ἀφθαρτα δοξάζουσι συνδιαλύεσθαι τοῖς φθει-
ρομένοις. ὅτι μὲν οὖν τὸ μετηλλαχέναι καὶ μεθί-
15 στασθαι καὶ οἷχεσθαι τὸν τεθνηκότα δυσχεροῦς οὐδε-
νὸς ἀπλῶς, ἀμείψεως δέ τινος ἢ μεταβολῆς ὑπόνοιαν δίδωσιν, οὐκ ἔδηλόν ἐστι· ὅποι δ' αὕτη γίγνεται τοῖς μεταλλάττουσιν ἢ μεταβολή, καὶ πότερον εἰς

2 ex Stob. Flor. 120, 28   4 malim ἀπορίας τινάς
6 δέος φάμεν πάν. πρ. εἶναι aut ἂν εἴη pro εἶναι Dueb-
nerus. Possis etiam post φόβων supplere εἴπομεν ἂν, sed
res est incerta   13 συνδιαλύεσθαι τοῖς *: διανοεῖσθαι cf.
p. 1108c. De verbo cf. p. 823e. 1107b   16 ἀπλῶς δ' ἀμεί-
ψεώς τινος W   17 ὅποι Meinek. ὅπου

χειρον ἢ βέλτιον, ἐκ τῶν ἄλλων ὀνομάτων σκοπώ-
 μεν. αὐτὸ τοίνυν τὸ τοῦ θανάτου πρῶτον οὐχ ὑπὸ
 γῆν ἔοικεν οὐδὲ κάτω δεικνύναι χωροῦν τὸ μετῆλ-
 λαχὸς ἀλλ' ἄνω φερόμενον καὶ θεόν· διὸ δὴ καὶ
 λόγον ἔχει καθάπερ ἐκ καμπῆς τινος ἀνείσης οἶον 5
 ἐξάπτειν καὶ ἀναθεῖν τὴν ψυχὴν ἀποπνέοντος τοῦ
 σώματος ἀναπνέουσας αὐτὴν καὶ ἀναψύχουσας. ὅρα
 δὲ τὸ ἀντικείμενον θανάτῳ, τὴν γένεσιν, ὡς τοῦναν-
 τίον δηλοῖ ῥοπήν τινα κάτω καὶ νεῦσιν ἐπὶ γῆν,
 ἐκείνου τοῦ περὶ τὴν τελευτὴν πάλιν ἀναθεύοντος· 10
 ἢ καὶ γενέθλιον τὴν ἡμέραν καλοῦσιν, ὡς ἄθλων
 καὶ πόνων ἀρχὴν γενομένην. μᾶλλον δ' ἴσως ἀφ'
 ἐτέρας ταῦτο συζυγίας κατοφόμεθα καὶ σαφέστερον.
 ἀπολύεσθαι γὰρ τὸν ἀποθνήσκοντα καὶ τὴν τελευτὴν
 ἀπόλυσιν καλοῦσιν, ἂν δὲ ἔρημαι σώματος· τοῦτο 15
 γὰρ 'δέμας' ὀνομάζουσιν, ὡς 'δεδεμένης' ὑπ' αὐτοῦ
 τῆς ψυχῆς ἐνταῦθα παρὰ φύσιν· οὐδὲν γὰρ ἐν ᾧ
 πέφυκεν εἶναι κατέχεται βίᾳ, καὶ τὸ δεδέσθαι τὴν
 τε 'βίαν' ταύτην παραγαγόντες ὠνόμασαν 'βίον',
 ὥσπερ οἶμαι τὴν 'ἐσπέραν' Ὅμηρος 'ἔσπερον'. 20
 ὅθεν ἀντίφωνον τοῦ βίου ὄνομα γέγονε τὸ ἀνα-
 παύεσθαι τὸν θνήσκοντα, μεγάλης καὶ παρὰ φύσιν

3 δεικνύναι Valckenarius: μινύναι 4 διὸ *: ὁ 5 κα-
 θάπερ ἐκ καμπῆς Duebnerus: καθάπερ ἐκ κάμπης cf. p. 611 f
 6 ἐξάπτειν Koenius: ἐξάπτειν ib. ἀναθεῖν Gesnerus: ἀνα-
 θεῖναι 10 ὡς ἐκείνου W 11 ἢ W: οἷ 13 *: τὸ αὐτὸ
 14 τὸ ἀποθνήσκειν Meinekhus, nihil opus 15 ἂν δὲ ἔρη-
 μαι σώματος] corrupta. ἅτε δεσμοῦ τοῦ σώμ. Duebnerus.
 Malim ὡς ἂν ἀπὸ δεσμοῦ τοῦ σώμ. aut ὡς ἂν ἐξ εἰργμοῦ
 τοῦ σ. cf. p. 1091 f δεσμίων ἐξ εἰργμοῦ λυθέντων

ἀνάγκης ἀπαλλαττόμενον. οὕτω κατὰ τὴν εἰς τὸ
 ὅλον μεταβολὴν καὶ μετακόσμησιν ὁλωλέναι τὴν ψυ-
 χὴν λέγομεν ἐκεῖ γεγонуῖαν· ἐνταῦθα δ' ἄγνοεῖ, πλὴν
 ὅταν ἐν τῷ τελευτᾷ ἤδη γένηται· τότε δὲ πάσχει
 5 πάθος οἷον οἱ τελευταῖς μεγάλαις κατοργιαζόμενοι.
 διὸ καὶ τὸ ῥῆμα τῷ ῥήματι καὶ τὸ ἔργον τῷ ἔργῳ
 τοῦ τελευτᾷ καὶ τελεῖσθαι προσέεικε. πλάναι τὰ
 πρῶτα καὶ περιδρομαὶ κοπῶδεις καὶ διὰ σκότους
 τινὲς ὑποποτοὶ πορεῖται καὶ ἀτέλεστοι, εἴτα πρὸ τοῦ
 10 τέλους αὐτοῦ τὰ δεινὰ πάντα, φρίκη καὶ τρόμος καὶ
 ἰδρῶς καὶ θάμβος· ἐκ δὲ τούτου φῶς τι θαυμάσιον
 ἀπῆντησεν καὶ τύποι καθαροὶ καὶ λειμῶνες ἐδέξαντο,
 φωνὰς καὶ χορείας καὶ σεμνότητας ἀκουσμάτων ἱερῶν
 καὶ φασμάτων ἁγίων ἔχοντες· ἐν αἷς ὁ παντελεῖς
 15 ἤδη καὶ μεμνημένος ἐλεύθερος γεγонуῖας καὶ ἄφρετος
 περιῶν ἐστεφανωμένος ὀργιάζει καὶ σύνεστιν ὁσίοις
 καὶ καθαροῖς ἀνδράσι, τὸν ἀμύητον ἐνταῦθα τῶν
 ζώντων ἀκάθαρτον ἐφορῶν ὕχλον ἐν βορβόρῳ πολλῷ
 καὶ δμίχλῃ πατούμενον ὅφ' ἑαυτοῦ καὶ συνελανυό-
 20 μενον, φόβῳ δὲ θανάτου τοῖς κακοῖς ἀπιστία τῶν
 ἐκεῖ ἀγαθῶν ἐμμένοντα. ἐπεὶ τό γε παρὰ φύσιν
 τὴν πρὸς τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ συμπλοκὴν εἶναι καὶ
 σύνερξιν ἐκεῖθεν ἂν συνίδοις·

3. 'Πόθεν;' ἔφη ὁ Πατροκλέας. — "Ὅτι τῶν περὶ

2 μετακόσμησιν W: κατακόσμησιν cf. Vit. Sull. c. 7.
 Mor. p. 269a. 290a. Plat. de Legg. p. 892a μεταβολῆς τε
 αὐτῶν καὶ μετακοσμήσεως 3 γεγонуῖαν Cobetus: γεγονέναι
 4 τότε W: τὸ 5 corr. Gesnerus: τελευταῖς 6 τὸ ῥῆμα
 W: ῥῆμα 9 τινὲς idem: τινὸς 12 καὶ τ. Duebnerus: ἢ τ.
 22 τῆς ψυχῆς Nauckius 24 corr. Meinekios: πατροκλέας

ἡμᾶς παθῶν ὁ ὕπνος ἡδιστόν ἐστι. πρῶτα μὲν γὰρ αἰσθησιν ἀλγηδόνος πᾶσι σβέννυσιν διὰ τὴν ἡδονὴν πολλῷ τῷ οἰκείῳ κεραννυμένην· ἔπειτα τῶν ἄλλων ἐπιθυμιῶν κρατεῖ, καὶ ὧσι σφοδρόταται. καὶ γὰρ πρὸς ἡδονὴν οἱ φιλοσώματοι δυσανασχετοῦσιν, ἐπ- 5
 ιόντος αὐτοῖς τοῦ καθεύδειν, καὶ περιβολὰς ἐρωμένων προΐενται καταδαρθάνοντες. καὶ τί δεῖ ταῦτα λέγειν, ὅπου καὶ τὴν ἡδονὴν τὴν ἀπὸ τοῦ μανθάνειν καὶ διαλέγεσθαι καὶ φιλοσοφεῖν καταλαμβάνων ὁ ὕπνος ἀποκλείει τῆς ψυχῆς, ὥσπερ ἀπὸ ρεύματος 10
 λείου καὶ βαθέος ὑποφερομένης; ἡδονὴ δὲ δὴ πᾶσα μὲν ἴσως οὐσίαν ἔχει καὶ φύσιν ἀλγηδόνος ἀπαλλαγὴν, αὕτη δὲ καὶ παντάπασιν. οὐδενὸς γὰρ ἔξωθεν οἷον ἐπιτεροποῦς καὶ κινητικοῦ προσιόντος, ἡδόμεθα καταδαρθάνοντες· ἀλλ' ἐπίπονόν τινα καὶ κοπῶδη 15
 καὶ σκληρὰν ἔοικεν ἔξαιρῶν ὕπνος διάθεσιν ἡδιστον εἶναι· αὕτη δ' ἐστὶν οὐχ ἑτέρα τῆς πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν συνδεούσης. χωρίζεται γὰρ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ καθεύδειν ἀνατρέχουσα καὶ συλλεγομένη πρὸς ἑαυτὴν ἐκ τοῦ διατετάσθαι πρὸς τὸ σῶμα καὶ διε- 20
 σπάρθαι ταῖς αἰσθήσεσι. καίτοι λέγουσί τινες ὡς καταμίννυσιν μᾶλλον ὁ ὕπνος πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν, οὐκ ὀρθῶς λέγοντες· ἀντιμαρτυρεῖ γὰρ τῇ ἀναισθησίᾳ καὶ ψυχρότητι καὶ βάρει καὶ ὠχρότητι

3 corr. W: κεραννυμένης 5 φιλοσώματοι Valckenarius: φιλομονώτατοι 8 ὅπου Gesnerus: ὅτι οὐ ib. τὴν Duebnerus: τῶν ib. ἡδονὴν τὴν * 9 φιλοσοφεῖν] add. ἡδονὴν Duebnerus 11 δὲ δὴ W: δ' ἥδε 12 ἀπαλλαγὴν] ἀπαλλακτικὴν Ruhnkenius. Malim ἀπαλλαγῆναι, sed non opus 16 corr. W: ἔξαιρῶν ib. malim ὁ ὕπνος

τὸ σῶμα κατηγοροῦν τῆς ψυχῆς ἔκλειψιν μὲν ὅταν
 τελευτήσῃ μετὰστασιν δ' ὅταν καθεύδῃ. καὶ τοῦτ'
 ἐστὶ τὸ τὴν ἡδονὴν ποιοῦν, ἀπόλυσις καὶ ἀνάπαυλα
 τῆς ψυχῆς, ὥσπερ ἄχθος κατατιθεμένης καὶ πάλιν
 5 ἀναλαμβάνουσης καὶ ὑποδυομένης. φεύγειν γὰρ
 ἔοικε κομιδῇ τὸ σῶμα θνήσκουσα δραπετεύειν δὲ
 καταδαρθάνουσα. διὸ θνήσκουσι μὲν ἔνιοι μετὰ πό-
 νων καθεύδουσι δὲ μεθ' ἡδονῆς ἅπαντες· ὅπου μὲν
 γὰρ ἀπορρήγνυται παντάπασιν ὁ δεσμός, ὅπου δ'
 10 ἐνδίδωσι καὶ χαλᾷται καὶ γίγνεται μαλακώτερος,
 οἷον ἀμμάτων ἀφιεμένων τῶν αἰσθήσεων παραλυο-
 μένων καὶ προϊεμένων τὴν περὶ τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς
 ἔντασιν.'

4. 'Εἴτα πῶς' εἶπεν ὁ Πατροκλέας 'οὐ δυσφο-
 15 ροῦμεν οὐδ' ἀλγοῦμεν ἐργηγορότε;' — 'Πῶς δέ'
 ἔφη ὁ Τίμων 'κειρομένων μὲν αἰσθάνεται κουφό-
 τητος ἢ κεφαλῇ καὶ ῥαστώνῃς, κομώντων δὲ βαρύ-
 τητος αἰσθήσιν οὐ πάνυ παρεῖχεν; καὶ λυθέντες
 μὲν ἐκ δεσμῶν ἡδονταί, δεδεμένοι δ' οὐκ ἀλγοῦσι;
 20 καὶ φῶς ἐπεισενεχθὲν ἐξαίφνης συμποσίῳ θύρουβον
 καὶ κρότον ὅφ' ἡδονῆς ἐποίησε, πρότερον δὲ τὸ
 ἀλαμπές ἐδόκει μὴ ἐνοχλεῖν μηδὲ λυπεῖν τὴν ὕψιν;
 ἐν γὰρ αἴτιον, ὃ φίλε, τούτων ἀπάντων, ὅτι τῷ
 παρὰ φύσιν τὸ κατὰ μικρὸν σύνηθες καὶ σύντροφον

3 corr. Duebnerus: ἀπόλυσιν καὶ ἀνάπαυλαν αὐτὴ ἀνά-
 παυλαν καὶ ἀνάπαυσιν 5 corr. W: ἀποδυομένης 10 malim
 χαλᾷ 11 ἀμμάτων ἀφιεμένων τῶν W: ὀμμάτων ἀφαιμάτων
 13 ἔντασιν W: ἐν πᾶσιν 14 πατροκλέους libri 20 corr.
 W: ἐπισυνεχθὲν 23 idem: ὥφειλε ib. τῷ idem: τὸ

ἐποίει τὴν αἴσθησιν, ὥστε μὴ πάννυ δυσχεραίνειν
 πάσχουσιν, ἀπαλλαγείσης δὲ καὶ μεταβαλούσης εἰς
 τὴν φύσιν, φαίνεται παρευθύς, τῷ οἰκείῳ τῷ ἄλλό-
 τριον καὶ τῷ ἡδομένῳ τὸ λυποῦν ὅτι παρὴν καὶ
 βαρύνον. οὕτω δὴ καὶ τὴν ψυχὴν τῇ πρὸς τὰ
 θνητὰ πάθη καὶ μέρη καὶ ὄργανα κοινωνίᾳ τὸ παρὰ
 φύσιν καὶ ἄλλότριον οὐ πάννυ δοκεῖ πιέζειν ὑπὸ
 μακρᾶς συνηθείας· αἰσθάνεται δὲ ῥαστώνης καὶ κου-
 φότητος μεθ' ἡδονῆς ἀφιεμένη τῶν διὰ τοῦ σώματος
 ἐνεργειῶν· ἐκείναις γὰρ ἐνοχλεῖται καὶ περὶ ἐκείνας 10
 ἐκπονεῖται καὶ ἀπ' ἐκείνων σχολῆς δεῖται καὶ ἀνα-
 παύσεως· ἃ δ' αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἐνεργεῖ κατὰ φύσιν,
 τὸ σκοπεῖν ἀεὶ τι καὶ λογίζεσθαι καὶ μνημονεύειν
 καὶ θεωρεῖν, πρὸς ταῦτα ἄτρουτός ἐστι καὶ ἀκόρεστος.
 καὶ γὰρ ὁ κόρος κόπος ἐν ἡδοναῖς ἔοικεν εἶναι τῷ 15
 μετὰ σώματος τι τὴν ψυχὴν πάσχειν. ἐπεὶ πρὸς γε
 τὰς αὐτῆς ἡδονὰς οὐκ ἀπαγορεύει, συμπεπλεγμένη
 δέ, ὥσπερ εἴρηται, τῷ σώματι ταῦτ' αὐτῷ Ὀδυσσεὶ
 πέπονθεν· ὥς γὰρ ἐκεῖνος τῷ ἐρινεῶ προσφῶς εἶχετο
 καὶ περιέπτυσσεν οὐ ποθῶν οὐδ' ἀγαπῶν ἐκεῖνον, 20
 ἀλλὰ δεδιὼς ὑποκειμένην τὴν Χάρυβδιν· οὕτως
 ἔοικεν ἡ ψυχὴ ἔχεσθαι καὶ περιπεπλέχθαι τῷ σώ-
 ματι δι' εὐνοίαν οὐδεμίαν αὐτοῦ καὶ χάριν, ἀλλ'
 ὁρρωδοῦσα τοῦ θανάτου τὴν ἀδηλότητα.

3 φύσιν, φαίνεται παρευθύς Duebnerus: φύσιν· φαίνε-
 ται γὰρ εὐθύς ib. *: τὸ ἄλλότριον 8 μακρᾶς Gennerus:
 μικρᾶς 16 γε τὰς αὐτῆς W: τε τὰς αὐτάς 17 οὐκ ἀπ-
 αγορεύει idem: οὐ κατηγοροῦσι 18 εἴρηται] εἰρητῆ W
 22 τῷ σώματι add. Duebnerus cum W

ἑκρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι'
κατὰ τὸν σοφὸν Ἡσίοδον, οὐ σαρκίνοις τισὶ δεσμοῖς
πρὸς τὸ σῶμα τὴν ψυχὴν κατατείναντες, ἀλλ' ἓνα
δεσμὸν αὐτῇ καὶ μίαν φυλακὴν μηχανησάμενοι καὶ
5 περιβαλόντες, τὴν ἀδηλότητα καὶ ἀπιστίαν τῶν μετὰ
τὴν τελευτὴν· ἐπεὶ τὴν γε πεισθεῖσαν, ὅσα ἀνθρώ-
πους περιμένει τελευτήσαντας καθ' Ἡράκλειτον,
οὐδὲν ἂν κατὰσχοι.'

2 Ἡσίοδον] OD 42   7 Ἡράκλειτον] vid. Bywater. p. 47
fr. 122

VII.
ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ.

EX ΤΩΝ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ.

1. Ὅτι οὐ τὸ ἐπιστητὸν αἴτιον τῆς ἐπιστήμης, ὥς Ἀρκεσίλαος· οὕτω γὰρ καὶ ἀνεπιστημοσύνη τῆς ἐπιστήμης αἰτία φανεῖται. 5
2. Ὅτι οὐχ ἡ ψυχὴ τρέπει ἑαυτὴν εἰς τὴν τῶν πραγμάτων κατὰληψιν καὶ ἀπάτην κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς. πῶς γὰρ αἰτία ἑαυτῇ γνώσεως ἡ ψυχὴ, μήπω αὐτῆς ἔχουσα ἀρχήν;
3. Ὅτι μόνον τῷ Πλάτῳ δῆλον ἀποδοῦναι 10 τὸν λόγον, εἰς λήθην καὶ ἀνάμνησιν ἀναφέροντι τὴν γνώσιν καὶ τὴν ἄγνοιαν.
4. Ὅτι ἐννεοῖ μὲν αἱ ἐπιστῆμαι, κρύπτονται δ' ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπεισοδίων ὁμοίως τῇ ὑπὸ Δημοκράτου πεμφθείσῃ δέλτῳ. 15
5. Ὅτι καὶ τὸ ζητεῖν καὶ τὸ εὐρίσκειν δηλοῖ τὴν ἀνάμνησιν· οὔτε γὰρ ζητήσεις ἂν τις οὐ ἔστιν

1 ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ add. W qui haec adnotavit: 'Exstat in Olympiodori Commentario MS (Leid.) in Platonis Phaedrum inter Codd. MSS. Vossianos n. 15 Bibliothecae Lugduno-Batavae. Edidit partem Fabric. B. Gr. vol. XII p. 265. Addidi cetera.' Eadem invenit Duebnerus in Cod. Paris. Regio n. 1823 recenti, quem appellat Par. 9 αὐτῆς
Duebnerus: αὐτάς 10 Πλάτῳ] Phaedon. p. 72e sq.

ἀνευνόητος οὐτ' ἂν εὗροι διὰ γε ζητήσεως· λέγεται γὰρ εὐρίσκειν καὶ ὁ κατὰ περιπτώσιν.

6. Ὅτι ἄπορον ὄντως εἰ οἶόν τε ζητεῖν καὶ εὐρίσκειν, ὥς ἐν Μένωνι προβέβληται· οὔτε γὰρ ἂν ἴσμεν, μάταιον γάρ· οὔτε ἂν μὴ ἴσμεν, καὶ γὰρ περιπέσωμεν αὐτοῖς, ἀγνοοῦμεν, ὥς τοῖς τυχοῦσι. οἱ μὲν γὰρ Περιπατητικοὶ τὸν δυνάμει νοῦν ἐπενόησαν· ἡμεῖς δ' ἠποροῦμεν ἀπὸ τοῦ ἐνεργείᾳ εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι. ἔστω γὰρ εἶναι τὸν δυνάμει νοῦν, ἀλλ' 10 ἔτι ἀπορία ἡ αὐτή· πῶς γὰρ οὗτος νοεῖ; ἢ γὰρ ἂν οἶδεν ἢ ἂν οὐκ οἶδεν. οἱ δ' ἀπὸ τῆς Στοᾶς τὰς φυσικὰς ἐννοίας αἰτιῶνται· εἰ μὲν δὴ δυνάμει, ταὐτὸ ἐροῦμεν· εἰ δ' ἐνεργείᾳ, διὰ τί ζητοῦμεν ἂν ἴσμεν; εἰ δ' ἀπὸ τούτων ἄλλα ἀγνοούμενα, πῶς ἄπερ οὐκ 15 ἴσμεν; οἱ δ' Ἐπικούρειοι τὰς προλήψεις· ἅς εἰ μὲν διηρθρωμένας φασί, περιττὴ ἡ ζήτησις· εἰ δ' ἀδιαρθρώτους, πῶς ἄλλο τι παρὰ τὰς προλήψεις ἐπιζητοῦμεν, ὅ γε οὐδὲ προειλήφαμεν;

7. Ὅτι καὶ ἡ ἀλήθεια τὸ ὄνομα δηλοῖ λήθης 20 ἐκβολὴν εἶναι τὴν ἐπιστήμην, ὃ ἐστὶν ἀνάμνησις· ὅτι καὶ οἱ μητέρα τῶν Μουσῶν τὴν Μνημοσύνην εἰπύοντες αὐτὸ τοῦτ' ἐνδείκνυνται· αἱ μὲν γὰρ Μοῦσαι τὸ ζητεῖν παρέχονται, ἡ δὲ Μνημοσύνη τὸ εὐρίσκειν.

8. Ὅτι καὶ οἱ πολλοὶ τὸ ἀγνοεῖν ἐπιλελήσθαι 25 λέγοντες τῷ αὐτῷ μαρτυροῦσι· λανθάνειν γὰρ ἡμᾶς

1 ἂν εὗροι *: ἀνεύροι

3 corr. W: ἀπόρον ὄντος

4 Μένωνι] cf. p. 81d sq.

12 ταὐτὸ *: τὸ αὐτὸ

φαμεν ἅπερ ἀγνοοῦμεν, καὶ λαθραῖα πράγματα καλοῦμεν τὰ ἀγνοούμενα.

9. Ὅτι καὶ πρὸ βιοτῆς ἀναμνήσεις ἱστοροῦνται, οἷα καὶ ἡ τοῦ Μύρωνος.

10. Ὅτι καὶ ὅσοι γαλῆν φοβοῦνται ἢ σαῦρον ἢ χελώνην, οὓς εἰδέναι αὐτός· καὶ ὁ Τιβερίου ἀδελφιδοὺς ἄρκτους θηρῶν καὶ λέοντας, ὅμως ἀλεκτρούνα οὐδ' ἰδεῖν ἠδύνατο· φαρμακοπώλην δὲ τινα εἰδέναι ὑπὸ μὲν δρακόντων καὶ ἀσπίδων μηδὲν πάσχειν, μύωπα δὲ φεύγειν μέχρι βοῆς καὶ ἐκστάσεως. Θε-
μίσων δ' ὁ ἰατρός τὰ μὲν ἄλλα πάθη πάντα μετε-
χειρίζετο, τὸν δ' ὑδροφύβαν εἴ τις ὠνόμασε μόνον, ἐταράττετο καὶ ὅμοια ἐπάσχε τοῖς ὑπ' αὐτοῦ κατεχο-
μένοις· ὧν αἰτίαν εἶναι τὴν ἀνάμνησιν τῆς προ-
παθείας.

15

11. Ὅτι αἱ τῶν προπαθειῶν σφοδρότεραι τυ-
ποῦσι τὰς μνήμας εἰς δύο γενέσεις· οἷον τὸ Πολε-
μάρχου καὶ τῶν ἐν Κορίνθῳ ὑπὸ τῷ μεγάλῳ σεισμῷ
καὶ τὸ ἐν Ἀμοργῷ τοῦ Δημητρίου ἐγγεγραμμένου
τῷ τάφῳ.

20

12. Ὅτι ὅμοια πάσχουσι καὶ οἱ ποταμοὺς μᾶλλον
ἢ θάλατταν δεδοϊκότες καὶ οἱ πρὸς τὰ ὕψη ταραττό-
μενοι.

13. Ὅτι τὰ νεογενῆ παιδία ἀμειδῇ ἐστὶ καὶ ἄγριον
βλέπει μέχρι τριῶν σχεδὸν ἐβδομάδων, ὑπνώττοντα
τὸν πλείω χρόνον· ἀλλ' ὅμως ποτὲ καθ' ὑπνους καὶ
πολλάκις γελαῖ καὶ διαχεῖται. τίνα οὖν τρόπον

6 ὁ τιβερίου cod. 1823: ὅτι βερίου 19 *: ἀμόργω
ib. malim ἐπιγεγραμμένον 27 πολλάκις] πολλὰ p. 35, 16

ἄλλον τοῦτο συμβαίνει, ἢ τῆς ψυχῆς τότε ἀπὸ τῆς
δύνης τοῦ ξύου ἀναφερούσης καὶ κατὰ τὰς ἑαυτῆς
προπαθείας κινουμένης;

14. Ὅτι καὶ αἱ πρὸς τὰδε ἢ τὰδε εὐφύiai τοῦ-
5 τον ἀποβαίνουσι τὸν τρόπον.

15. Ὅτι τὸ μὲν λέγειν οὕτω πεφυκέναι παχύ τε
καὶ ἰδιωτικὸν καὶ ἄρκοῦν πρὸς πᾶσαν ἀπόκρισιν.
ἀλλ' οἶον τὸ πεφυκέναι ζητητέον ὅμως· ἄλλο γὰρ
ἄλλου, ὡς τῆς λογικῆς ψυχῆς τὸ ἀπὸ τῶν προεγνω-
10 σμένων τὰ παρόντα ἀναγνωρίζειν.

16. Ὅτι ἔσωθεν ἐκφέρομεν τὰς τῶν ζητημάτων
ἐπιστήμας, δηλοῖ τὸ πρὸς τὴν εὐρεσιν συντεινο-
μένους εἶσω βλέπειν.

17. Ὅτι καὶ ἡ εὐφροσύνη ἢ ἐπὶ τοῖς εὐρήμασι
15 δηλοῖ τὸν ἀναγνωρισμὸν τῆς ὅτι μάλιστα οἰκείας
ἡμῖν ἀληθείας ἐν τῷ μέσῳ χρόνῳ οἶον ἀπολομένης.

18. Ὅτι Βίων ἡπόρει περὶ τοῦ ψεύδους, εἰ καὶ
αὐτὸ κατ' ἀνάμνησιν ὡς τοῦναντίον γε, ἢ οὐ· καὶ
τί ἢ ἀλογία. ἢ ῥητέον ὡς καὶ τοῦτο γίγνεται κατὰ
20 τὸ εἶδωλον τοῦ ἀληθοῦς· τὸ δ' εἶδωλον εἶναι τοῦτο,
ὅπερ ἀληθές οὐκ ἂν τις νομίσαιεν, εἰ μὴ πῃ εἰδείῃ
τὸ ἀληθές.

19. Ὅτι Στράτων ἡπόρει, εἰ ἔστιν ἀνάμνησις,
πῶς ἄνευ ἀποδείξεων οὐ γιγνώμεθα ἐπιστήμονες·
25 πῶς δ' οὐδεὶς ἀνλητῆς ἢ κιθαριστῆς γέγονεν ἄνευ
μελέτης. ἢ μάλιστα μὲν γεγόνασί τινες αὐτοδίδακτοι·

11 ἐκφέρομεν Fabricius: ἐπιφέρομεν
add. Duebnerus 18 *: τὸ ἐναντίον
fort. excidit οἶον

14 ἢ posterius
26 αὐτοδίδακτοι]

Ἡράκλειτος, ὁ Αἰγύπτιος γεωργός, Φήμιος ὁ Ὀμήρου, Ἀγάθαρχος ὁ γραφεύς. εἶτα καὶ αἱ ψυχαὶ πολλῶ τῷ κάρῳ κατεχόμεναι τῆς γενέσεως πολλῆς πρὸς ἀνάμνησιν δέονται τῆς μοχλείας· διὸ καὶ τῶν αἰσθητῶν χρῆζουσιν.

5

20. Ὅτι, ὥς ἡ φαντασία ἀφ' ἐνός τινος ὀνόματος ὅλου ἀναμιμνήσκεται βίου, οἷον τοῦ Ἀλκιβιάδου· οὕτω καὶ ἡ λογικὴ μνήμη ἀπὸ τῆς τυχοῦσης ἀφορμῆς προσεξευρίσκει πλείονα.

21. Ὅτι ἔοικεν ἡ πρὸς τὸ σῶμα σύνδεσις ἐπι- 10 ληψία· καὶ γὰρ ἐν ἐκείνῃ ὁψέ ποτε ἀναφέρουσιν αἱ ψυχαὶ εἰς τὰ καθεστῶτα.

22. Ὅτι εἰ μὲν αἰεὶ πρὸς τὰ πρόσθεν δι' ἀνάμνησιν αἱ μαθήσεις, ἐπ' ἀπειρον ἴασιν αἱ ψυχαὶ ἐπὶ τὰ πρόσω, λείπει δὲ καὶ τὸ ἐπὶ θάτερον μέρος· 15 διόπερ οὕτω ἀθάνατοι. εἰ δ' ἀπὸ χρόνου γενομένη μετὰ τῆς ἐπιστήμης γέγονε, πῶς ἀποβάλλει αὐτὴν εὐθέως κατ' οὐσίαν; οὕτω γὰρ κάλλιον ἐπιλύσασθαι, ἢ περ ὥς ὁ ἐξηγητής· εἰς γὰρ ποικιλίαν ἐξη- 20 νέχθη πολλήν.

20

23. Ὅτι σαφῶς ὁ Κέβης οὐ τοῦ αὐτοῦ συμπε-
ράσματος ἐπάγει ἄλλην ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ τὸ ἀντί-
στροφον ἐννοεῖ τε καὶ τὸν Σωκράτην ὑπομιμνήσκει,
δειχθῆναι δυνάμενον τῷ πρὸ τοῦ σώματος εἶναι τὴν

12 εἰς (ἐς Duebnerus) *. 'singulari numero dici solet
τὸ καθεστὸς vel τὸ καθεστηκός' Duebnerus 13 ἀναμνή-
σεων Fabricius 14 ἴασιν Duebnerus; εἰσιν 18 οὕτω
γὰρ κάλλιον — πολλήν] 'haec add. Olympiodorus per ἐξηγη-
τὴν intelligens Iamblichum' Fabricius 24 τῷ Duebnerus:
τὸ cf. Plat. Phaeton. p. 73a

ψυχὴν· καὶ ταύτῃ οὖν λέγει τὴν ψυχὴν ἀθάνατον
 τι εἶναι, εἰ προϋπάρχει χωριστή.

24. Ὅτι τῶν ἄλλων οἰομένων τὴν ψυχὴν καὶ
 συγγίνεσθαι τῷ σώματι καὶ συμφθείρεσθαι, τοῦτο
 5 μὲν ἀνασκευάζει ὁ πρῶτος λόγος, ἐκεῖνο δ' ὁ δεύ-
 τερος.

25. Ὅτι ἡ μαιευτικὴ ἐρώτησις, πρόκλησις οὖσα
 τῆς κυουμένης ἐπιστήμης, ἀναγκαίως δείκνυσιν αὐτὴν
 προϋπάρχουσαν· ὡς ἔργῳ δείκνυσιν καὶ ὁ Σωκράτης
 10 ἐν τῷ Μένωνι.

26. Ὅτι ἔστι τὰ εἶδη, παρενδείκνυται πως ὑπο-
 τιθέμενος αὐτὰ σὺν ἀποδείξει. εἰ γὰρ πολλὰ τὰ
 ἴσα, ἀφ' ἑνὸς ἂν εἴῃ τοῖς πολλοῖς ταῦτό· καὶ δῆλον
 ὅτι ἐν τούτῳ ἐν οὐδενὶ τῶν καθ' ἕκαστα, ἐν οἷς τὰ
 15 πολλὰ ἴσα· πρὸ αὐτῶν ἄρα, εἶπερ ταῦτα ἀπ' αὐτοῦ·
 διὸ καὶ ἕτερα αὐτοῦ εἰρηται. εἴτα δευτέραν ἐνδεί-
 κνυται ἀπόδειξιν, τὰ ἐν ὕλῃ ἴσα παραχραινόμενα
 λέγων τῇ οἰκείᾳ στερήσει, τὰ δ' αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ
 ἀκραιφνή· πάντως δ' ὅτι τὰ τέλεια τῶν μὴ τελείων
 20 πρεσβύτερα.

27. Ὅτι ποτὲ μὲν ἴσον ποτὲ δ' αὐτὰ ἴσα λέγει,
 ἢ εἰς τοὺς πολλοὺς ἀποβλέπων νόας, ὧν ἐν ἑκάστῳ
 ταῦτό ἴσον· ἢ τὸ μὲν ἐν τῷ νῷ ἀποδοτέον τὸ δὲ
 πεπληθυσμένον τῇ ψυχῇ· ἐν ταύτῃ γὰρ καὶ τὸ ἐν
 25 πολλὰ διὰ τὴν ἐν αὐτῇ πρὸς ἑαυτὴν ὑπόβασιν.

28. Ὅτι κατ' οὐσίαν εἰκὼν θεοῦ οὖσα συμπάσχει

12 τῇ συναποδείξει W 13 corr. Duebnerus: καὶ δῆ-
 λον ὅτι ὄντος καὶ δῆλον ὅτι ἐν οὐδενὶ 15 εἶπερ W: ἦπερ
 23 *: τὸ αὐτό 26 θεοῦ W, quod propter οὖσα exciderit

τῷ οἰκείῳ παραδείγματι, καὶ ὁρέγεται αὐτοῦ ὡς αἰτίου· ὅπου γε καὶ αἱ τεχνηταὶ εἰκόνες κατὰ τὴν ψιλὴν ἀφομοίωσιν ὅμως ἐλλάμπονται ὑπὸ θεῶν.

29. Πῶς οὐ δυνατὸν ἐννοῆσαί πῃ διὰ τῶν αἰσθη-
τῶν τὰ νοητὰ τὰς γε πλείστας τῶν ψυχῶν; 5

30. Ὅτι ἡ μὲν ὁρέγεται ἀπ' αὐτῶν ἡ δ' ἐνδέε-
κτὸς αὐτῶν.

31. Ὅτι τὸ ὅ ἐστι δηλοῦ μὲν καὶ τὸ ὄντως ὄν,
δηλοῦ δὲ καὶ τὸ ἀπηλλαγμένον τῶν ἐν τῇ γενέσει
περιφρυομένων. εἰ τὰ ἐπιστητὰ πρὸ τῶν αἰσθητῶν, 10
ἀνάγκη καὶ τὰς ἐπιστήμας πρὸ τῶν αἰσθησέων·
ὥστε καὶ τοὺς ἐπισταμένους πρὸ τῶν αἰσθανομένων,
ὥστε καὶ ἕκαστος ἐπιστάμενος πρὸ αἰσθανομένου
αὐτὸς ἑαυτοῦ. εὐθύς δὲ γεννηθέντες αἰσθανόμεθα·
πρὸ τοῦ γεννηθῆναι ἄρα ἐπιστάμεθα. διό φησιν 15
ἐξ ὑποθέσεως εἶναι ταῦτα.

32. Ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ γενέσει ἡ σφοδροτάτη
μεταβολὴ ἐστίν· αὕτη δ' ἐκπλήσσει τὴν μνήμην καὶ
ταράττουσα λήθην ἐμποιεῖ· τότε ἄρα οὐκ ἂν ἐλάβο-
μεν ἐπιστήμην· πρότερον ἄρα τοῦ σώματος, ἦτοι 20
δὲ προσεχῶς ὡς ἐπὶ τῶν νεοτελῶν τῶν ἐκ φιλο-
σοφίας, ἢ καὶ ἐκ προγενεστέρων ἔτι βίων.

33. Ὅτι ὡς πρὸς τὸν δεύτερον λόγον ἀπιδὼν ὁ
Σιμίας οὐκ ἀποδεικνύναι φησὶν αὐτὸν τὸ ἐπιδιὰ-

3 ψιλὴν cod. Par. 1823: ψυχὴν, unde ἄψυχον W 4 πῃ
idem: μὴ 5 τὰς Duebnerus: ἢ τὰς 6 ἀπ'] del. Dueb-
nerus. Fort. ἔμ' 11 ἐπιστήμας] add. εἶναι cod. 1823
18 ἐκπλήσσει τὴν μνήμην] cf. Thucyd. 2, 87 21 τῶν ἐκ
W: ἢ τῶν ἐκ 24 Σιμίας? ib. τὸ W: τὸ δὲ

μένειν ἐν Αἰδου· οὐδὲ γὰρ ἐκείνουν τὸ πρὸ τῆς γενέσεως. διόπερ ὁ Σωκράτης ἐκ τῶν δύο λόγων συνάγει τὴν μίαν ὅλην ἀπόδειξιν.

34. Ὅτι ὁ παῖς ἐν μὲν τῷ λόγῳ παρὰ φύσιν ἀπαίδευτος, ἐν δὲ τῷ ἀλόγῳ κατὰ φύσιν τὴν ἑαυτοῦ, ἐν δὲ τῷ σώματι καθ' ἡλικίαν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΧΑΙΡΩΝΕΩΣ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ.

1. Εἰ ἀφ' ἑτέρου ἕτερον ἐννοοῦμεν. οὐκ ἂν εἰ μὴ προέγνωστο. τὸ ἐπιχείρημα Πλατωνικόν.

10 2. Εἰ προστίθμεν τὸ ἐλλεῖπον τοῖς αἰσθητοῖς. καὶ αὐτὸ Πλατωνικόν.

3. Εἰ παῖδες εὐμαθέστεροι, ὥς ἐγγίους τῆς προβιοτῆς, ἐν ᾗ ἡ μνήμη ἐσώζετο. ἐπιπόλαιος ὁ λόγος.

4. Εἰ ἄλλοι πρὸς ἄλλο μάθημα ἐπιτηδειότεροι.

15 5. Εἰ πολλοὶ αὐτοδίδακτοι ὄλων τεχνῶν.

6. Εἰ πολλὰ παιδιά ὑπνώττοντα γελᾷ, ὕπαρ δ' οὐπω· πολλὰ δὲ καὶ ὕπαρ ἐφθέργεατο, ἄλλως οὐπω φθεγγόμενα.

7. Εἰ ἔνιοι καὶ ἄνδρεῖοι ὄντες ὅμως φοβοῦνται
20 φαῦλ' ἄττα, οἶον γαλῆν ἢ ἀλεκτρούνα, ἀπ' οὐδεμίας φανεράς αἰτίας.

8. Εἰ μὴ ἔστιν ἄλλως εὐρίσκειν· οὔτε γὰρ ἂ ἴσμεν ζητήσκειν ἂν τις· οὔτε ἂ μηδαμῶς ἴσμεν πρότερον, ἀλλ' οὐδ' ἂν εὐροιμεν ἂ μὴ ἴσμεν.

25 9. Εἰ ἡ ἀλήθεια κατ' ἀφαίρεσιν τῆς λήθης ἐντενξίς τοῦ ὄντος ἐστί. λογικὴ ἢ ἐπιχείρησις.

10. *Εἰ ἡ μήτηρ τῶν Μουσῶν Μνημοσύνη, ὥς ἡ ἀδιάφθωτος μνήμη τῶν ζητήσεων αἰτία.*

11. *Εἰ, ἅπερ ἀδύνατον γινώσκειν, μηδὲ ζητοῦμεν. ἀλλὰ τὸ ἐπιχείρημα πάλιν ἀπὸ τῆς εὐρέσεως.*

12. *Εἰ τοῦ ὄντος ἡ εὐρεσις πάντως, ὅτι καὶ θεωρημάτων· ποῦ οὖν ὄντων; ἢ δῆλον ὅτι ἐν ψυχῇ.*

6 ἡ *: ἡ

VIII.

*ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΕΩΝ.

1. Θάλητα πρώτον πάντων φασὶν ἀρχὴν τῶν ὄλων ὑποστήσασθαι τὸ ὕδωρ· ἐξ αὐτοῦ γὰρ εἶναι τὰ πάντα καὶ εἰς αὐτὸ χωρεῖν.

5 2. Μεθ' ὃν Ἀναξίμανδρον, Θάλητος ἑταῖρον γε-
νόμενον, τὸ ἀπειρον φάναι τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἔχειν
τῆς τοῦ παντὸς γενέσεώς τε καὶ φθορᾶς· ἐξ οὗ δὴ
φησι τοὺς τε οὐρανοὺς ἀποκεκρίσθαι, καὶ καθόλου
τοὺς ἅπαντας ἀπείρους ὄντας κόσμους. ἀπεφήνατο
10 δὲ τὴν φθορὰν γίνεσθαι καὶ πολὺν πρότερον τὴν
γένεσιν, ἐξ ἀπείρου αἰῶνος ἀνακυκλουμένων πάντων
αὐτῶν. ὑπάρχειν δέ φησι τῷ μὲν σχήματι τὴν γῆν
κυλινδροειδῆ, ἔχειν δὲ τοσοῦτον βάθος ὅσον ἂν εἴη
τρίτον πρὸς τὸ πλάτος. φησὶ δὲ τὸ ἐκ τοῦ αἰθίου
15 γόνιμον θερμοῦ τε καὶ ψυχροῦ κατὰ τὴν γένεσιν
τοῦδε τοῦ κόσμου ἀποκριθῆναι, καὶ τινα ἐκ τούτου
φλογὸς σφαῖραν περιφυῆναι τῷ περὶ τὴν γῆν ἄερι
ὥς τῷ δένδρῳ φλοιόν, ἧς ἀπορραγείσης καὶ εἰς
τινας ἀποκλεισθείσης κύκλους, ὑποστῆναι τὸν ἥλιον
20 καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας. ἔτι φησὶν
ὅτι κατ' ἀρχὰς ἐξ ἁλλοειδῶν ζώων ὁ ἄνθρωπος

ἐγεννήθη, ἐκ τοῦ τὰ μὲν ἄλλα δι' ἑαυτῶν ταχὺ
νέμεσθαι, μόνον δὲ τὸν ἄνθρωπον πολυχρονίου
δεῖσθαι τιθηνήσεως· διὸ καὶ κατ' ἀρχὰς οὐκ ἔν
ποτε τοιοῦτον ὄντα διασωθῆναι. ταῦτα μὲν οὖν ὁ
Ἀναξίμανδρος.

3. Ἀναξιμένην δέ φασι τὴν τῶν ὄλων ἀρχὴν
τὸν ἀέρα εἶπεῖν, καὶ τοῦτον εἶναι τῷ μὲν μεγέθει
ἄπειρον, ταῖς δὲ περὶ αὐτὸν ποιότησιν ὀρισμένον·
γεννᾶσθαι τε πάντα κατὰ τινα πύκνωσιν τοῦτου καὶ
πάλιν ἀραιῶσιν. τὴν γε μὴν κίνησιν ἔξ αἰῶνος ἡ
ὑπάρχειν· πιλουμένου δὲ τοῦ ἀέρος, πρώτην γεγε-
νησθαι λέγει τὴν γῆν, πλατεῖαν μάλα· διὸ καὶ κατὰ
λόγον αὐτὴν ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι· καὶ τὸν ἥλιον καὶ
τὴν σελήνην καὶ τὰ λοιπὰ ἄστρα τὴν ἀρχὴν τῆς
γενέσεως ἐκ γῆς ἔχειν. ἀποφαίνεται γοῦν τὸν ἥλιον
γῆν, διὰ δὲ τὴν ὀξεῖαν κίνησιν καὶ μάλ' ἱκανῶς
θερμοτότητα λαβεῖν.

4. Ξενοφάνης δ' ὁ Κολοφώνιος, ἰδίαν τινὰ ὁδὸν
πεπορευμένος καὶ παρηλλαχυῖαν πάντας τοὺς προ-
ειρημένους, οὔτε γένεσιν οὔτε φθορὰν ἀπολείπει, 20
ἀλλ' εἶναι λέγει τὸ πᾶν αἰὲ ὅμοιον· εἰ γὰρ γίγνοιτο
τοῦτο, φησὶν, ἀναγκαῖον πρὸς τοῦτου μὴ εἶναι· τὸ
μὴ ὂν δ' οὐκ ἔν γένοιτο οὐδ' ἔν τὸ μὴ ὂν ποιῆσαι
τί οὔτε ὑπὸ τοῦ μὴ ὄντος γένοιτ' ἔν τι. ἀποφαί-

7 μὲν μεγέθει Zellerus: μὲν γένει. Possis etiam μεγέθει
17 θερμοτότητα Dielesius, θερμοτήτῳ^{ος} deleto τα αὐτ θερμοτά-
την libri. θερμοτότητος Usenerus, unde malim καὶ μάλ' ἱκα-
νῆς θερμοτότητος μεταλαβεῖν ib. λαβεῖν Zellerus: κίνησιν
λαβεῖν libri, nisi quod cod. D in mg κίνησιν exhibet

νεται δὲ καὶ τὰς αἰσθήσεις ψευδεῖς, καὶ καθόλου
 σὺν αὐταῖς καὶ αὐτὸν τὸν λόγον διαβάλλει. ἀπο-
 φαίνεται δὲ καὶ τῷ χρόνῳ καταφερομένην συνεχῶς
 καὶ κατ' ὀλίγον τὴν γῆν εἰς τὴν θάλασσαν χωρεῖν.
 5 φησὶ δὲ καὶ τὸν ἥλιον ἐκ μικρῶν καὶ πλειόνων πυ-
 ριδίων ἀθροίζεσθαι. ἀποφαίνεται δὲ καὶ περὶ θεῶν,
 ὥς οὐδεμιᾶς ἡγεμονίας ἐν αὐτοῖς οὕσης· οὐ γὰρ
 ὅσιον δεσπόζεσθαί τινα τῶν θεῶν, ἐπιδείσθαι τε
 μηδενὸς αὐτῶν μηδὲνα μηδ' ὅλως, ἀκούειν δὲ καὶ
 10 ὁρᾶν καθόλου καὶ μὴ κατὰ μέρος. ἀποφαίνεται δὲ
 καὶ τὴν γῆν ἄπειρον εἶναι καὶ κατὰ πᾶν μέρος μὴ
 περιέχεσθαι ὑπ' αἴρος· γίγνεσθαι δ' ἕπαντα ἐκ γῆς.
 τὸν δ' ἥλιόν φησι καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα ἐκ τῶν νε-
 φῶν γίγνεσθαι.

15 5. Παρμενίδης δ' ὁ Ἑλεάτης, ἐταῖρος Ξενοφά-
 νους, ἅμα μὲν καὶ τῶν τούτου δοξῶν ἀντεποιήσατο,
 ἅμα δὲ καὶ τὴν ἐναντίαν ἐνεχείρησε στάσιν· αἰδίου
 μὲν γὰρ τὸ πᾶν καὶ ἀκίνητον ἀποφαίνεται καὶ κατὰ
 τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν· εἶναι γὰρ αὐτὸ

20 'μοῦνον μονογενές τε καὶ ἀτρεμές ἡδ' ἀγένητον'.
 γένεσιν δὲ τῶν καθ' ὑπόληψιν ψευδῇ δοκούντων
 εἶναι· καὶ τὰς αἰσθήσεις ἐκβάλλει ἐκ τῆς ἀληθείας·
 φησὶ δ' ὅτι, εἴ τι παρὰ τὸ ὄν ὑπάρχει, τοῦτο οὐκ
 ἔστιν ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν ἐν τοῖς ὅλοις οὐκ ἔστιν.

5 πυριδίων Tourpius: πυρίων 11 καὶ κατὰ] καὶ τὸ
 κάτω Dielesius coll. p. 895 d. e. καὶ μὴ κατὰ πᾶν μέρος
 περιέχεσθαι Brandisius 13 τὰ ἄλλα] τὰ Dielesius 18 καὶ
 ante κατὰ] del. Duebnerus, sed recte expressum est in ver-
 sione: 'idque'.

οὕτως οὖν τὸ ὄν ἀγέννητον ἀπολείπει. λέγει δὲ τὴν γῆν τοῦ πυκνοῦ καταρρυνέντος ἀέρος γεγονέναι.

6. Ζήνων δ' ὁ Ἐλεάτης ἰδιον μὲν οὐδὲν ἐξέθετο, διηπόρησε δὲ περὶ τούτων ἐπὶ πλεῖον.

7. Δημόκριτος δ' ὁ Ἀβδηρίτης ὑπεστήσατο τὸ πᾶν ἄπειρον διὰ τὸ μηδαμῶς ὑπὸ τινος αὐτὸ δεδημιουργῆσθαι, ἔτι δὲ καὶ ἀμετάβλητον αὐτὸ λέγει· καὶ καθόλου, οἷον τὸ πᾶν ἐστὶ, ῥητῶς ἐκτίθεται, μηδεμίαν ἀρχὴν ἔχειν τὰς αἰτίας τῶν νῦν γιγνομένων, ἄνωθεν δ' ὅλως ἐξ ἀπείρου χρόνου προκατί-
10 χεσθαι τῇ ἀνάγκῃ πάνθ' ἁπλῶς τὰ γεγονότα καὶ ἔόντα καὶ ἐσόμενα. ἡλίου δὲ καὶ σελήνης γένεσιν φησί· κατ' ἰδίαν φέρεσθαι ταῦτα μηδέπω τὸ παρῶ-
παν ἔχοντα θερμὴν φύσιν μηδὲ μὴν καθόλου λαμ-
πρότητα, τούναντίον δ' ἐξωμοιωμένην τῇ περὶ τὴν
15 γῆν φύσει· γεγονέναι γὰρ ἐκάτερον τούτων πρότε-
ρον ἔτι κατ' ἰδίαν ὑποβολήν τινα κύσμου, ὕστερον δέ, μεγεθοποιουμένου τοῦ περὶ τὸν ἥλιον κύκλου, ἐναποληφθῆναι ἐν αὐτῷ τὸ πῦρ.

8. Ἐπίκουρος Νεοκλέους Ἀθηναῖος τὸν περὶ
20 θεῶν τῦφον πειράται καταστέλλειν· ἀλλὰ καὶ οὐδέν, φησί, γίγνεται ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ὅτι τὸ πᾶν ἀεὶ τοιοῦτον ἦν καὶ ἔσται τοιοῦτον· ὅτι οὐδὲν ξένον ἐν
τῷ παντὶ ἀποτελεῖται παρὰ τὸν ἤδη γεγενημένον
χρόνον ἄπειρον· ὅτι πᾶν ἐστὶ σῶμα, καὶ οὐ μόνον
25 ἀμετάβλητον ἀλλὰ καὶ ἄπειρον· ὅτι τέλος τῶν ἀγα-
θῶν ἡ ἡδονή.

4 πλέον Dindorfius
lesius: λαμπρότάτην

8 τὸ W
27 ἡ idem.

14 λαμπρότητα Die-

9. Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος τέλος ἀγαθῶν τὴν ἡδονὴν κακῶν δὲ τὴν ἀλγηδύνα· τὴν δ' ἄλλην φυσιολογίαν περιγράφει, μόνου ὠφέλιμου εἶναι λέγων τὸ ζητεῖν

5 ὅτι τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται'.

10. Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντῖνος στοιχεῖα τέσσαρα, πῦρ, ὕδωρ, αἰθέρα, γαῖαν· αἰτίαν δὲ τούτων φιλίαν καὶ νεῖκος· ἐκ πρώτης φησὶ τῆς τῶν στοιχείων κράσεως ἀποκριθέντα τὸν ἀέρα περιχυθῆναι
 10 κύκλῳ· μετὰ δὲ τὸν ἀέρα τὸ πῦρ ἐκδραμὸν καὶ οὐκ ἔχον ἑτέραν χώραν ἄνω ἐκτρέχειν ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν ἀέρα πάγου. εἶναι δὲ κύκλῳ περὶ τὴν γῆν φερόμενα δύο ἡμισφαίρια, τὸ μὲν καθόλου πυρὸς τὸ δὲ μικτὸν ἐξ ἀέρος καὶ ὀλίγου πυρός, ὅπερ οἶεται τὴν
 15 νύκτα εἶναι. τὴν δ' ἀρχὴν τῆς κινήσεως συμβῆναι ἀπὸ τοῦ τετυχηκέναι κατὰ τὸν ἀθροισμὸν ἐπιβρίσαντος τοῦ πυρός. ὁ δ' ἥλιος τὴν φύσιν οὐκ ἔστι πῦρ ἀλλὰ τοῦ πυρὸς ἀντανάκλασις, ὁμοία τῇ ἀφ' ὕδατος γιγνομένη. σελήνην δὲ φησὶ συστήναι καθ'
 20 ἑαυτὴν ἐκ τοῦ ἀποληφθέντος ἀέρος ὑπὸ τοῦ πυρός· τοῦτον γὰρ παγῆναι καθάπερ καὶ τὴν χάλαζαν· τὸ δὲ φῶς αὐτὴν σχεῖν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. τὸ δ' ἡγεμονικὸν οὗτ' ἐν κεφαλῇ οὗτ' ἐν θώρακι ἀλλ' ἐν αἵματι· ὅθεν καθ' ὅ τι ἂν μέρος τοῦ σώματος πλεον
 25 ᾗ παρεσπαρμένον, οἶεται κατ' ἐκεῖνο προτερεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

16 corr. vid. ἐπιβρίσαν τὸ πῦρ 25 οἶεται*: τὸ ἡγεμονικόν, οἶεται libri. Manifestum glossema eliminavi

11. Μητροδωρος ὁ Χίος αἰδίου εἶναι φησι τὸ πᾶν, ὅτι, εἰ ἦν γενητόν, ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἂν ἦν· ἀπειρον δέ, ὅτι αἰδίου· οὐ γὰρ ἔχειν ἀρχὴν ὅθεν ἤρξατο οὐδὲ πέρας οὐδὲ τελευτήν. ἀλλ' οὐδὲ κινήσεως μετέχειν τὸ πᾶν· κινεῖσθαι γὰρ ἀδύνατον, ἢ μὴ μεθιστάμενον· μεθίστασθαι δ' ἀναγκαῖον ἦτοι εἰς πλήρες ἢ εἰς κενόν**. πυκνούμενον δὲ τὸν ἀέρα ποιεῖν νεφέλας, εἶτα ὕδωρ, ὃ καὶ κατιὸν ἐπὶ τὸν ἥλιον σβεννύναι αὐτὸν καὶ πάλιν ἀραιούμενον ἐξάπτεσθαι· χρόνῳ δὲ πηγνυσθαι τῷ ξηρῷ τὸν ἥλιον καὶ ποιεῖν ἐκ τοῦ λαμπροῦ ὕδατος ἀστέρας, νύκτα τε καὶ ἡμέραν ἐκ τῆς σβέσεως καὶ ἐξάψεως, καὶ καθόλου τὰς ἐκλείψεις ἀποτελεῖν.

12. Διογένης ὁ Ἀπολλωνιάτης ἀέρα ὑφίσταται στοιχεῖον· κινεῖσθαι δὲ τὰ πάντα ἀπείρους τ' εἶναι τοὺς κόσμους. κοσμοποιεῖ δ' οὕτως· ὅτι τοῦ παντός κινουμένου καὶ ἢ μὲν ἀραιοῦ ἢ δὲ πυκνοῦ γιγνομένου, ὅπου συνεκύρησε τὸ πυκνόν, συστροφὴν ποιῆσαι, καὶ οὕτω τὰ λοιπὰ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον· τὰ κουφότατα τὴν ἄνω τάξιν λαβόντα τὸν ἥλιον ἀποτελέσαι.

7 post κενόν intercidisse quaedam vidit Zellerus. Unde lacunam cum Dielesio significavi. Fort. supplendum [KENON. ὅπερ ἀδύνατον· ἔξω γὰρ τοῦ παντός οὔτε πλήρες οὔτε] KENON 10 τὸν] om. Dielesius 15 δὲ τὰ] τε κατὰ idem 18 συστροφὴν] [sc. πνευμάτων καὶ νεφελῶν ... sed vide ne scribendum sit συστραφέν γῆν' Dielesius 20 τὰ δὲ idem. Sed fort. supplendum: λόγον [ὅπου δὲ συνέπεσε τὸ ἀραιόν], τὰ κουφότατα τὸν λόγον καὶ δὴ τὰ κουφότατα cett. aut κατὰ τὸν αὐτὸν οὖν λόγον τὰ κουφ. aut cum Duebnero καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον cett.

IX.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΠΛΑΤΑΙΑΙΣ
ΔΑΙΔΑΛΩΝ.

1. Ὅτι μὲν οὖν ἡ παλαιὰ φυσιολογία καὶ παρ'
Ἑλλησι καὶ βαρβάροις λόγος ἦν φυσικὸς ἐγκεκρυ-
5 μένος μύθοις τὰ πολλὰ καὶ δι' αἰνιγμάτων καὶ ὑπο-
νοιῶν ἀπόκρυφος καὶ μυστηριώδης θεολογία, τὰ τε
λαλούμενα τῶν σιγωμένων σαφέστερα τοῖς πολλοῖς
ἔχουσα καὶ τὰ σιγώμενα τῶν λαλουμένων ὑποπτό-
τερα, κατάδηλόν ἐστιν ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ἔπεσι καὶ
10 τοῖς Αἰγυπτιακοῖς καὶ Φρυγίοις λόγοις· μάλιστα δ'
οἱ περὶ τὰς τελετὰς ὀργιασμοὶ καὶ τὰ δρώμενα συμ-
βολικῶς ἐν ταῖς ιερουργίαις τὴν τῶν παλαιῶν ἐμ-
φάνει διάνοιαν.

2. Οἷον, ἵνα μὴ μακρὰν τῶν ἐνεστηκότων λόγων
15 βαδίζωμεν, οὐ νομίζουσιν οὐδ' ἀξιοῦσι κοινωνίαν
εἶναι πρὸς Διόνυσον Ἡρᾶ· καὶ φυλάσσονται δὲ συμ-
μειγνύναι τὰ ιερά, καὶ τὰς Ἀθήνησιν ιερείας ἀπαν-
τάσας, φασίν, ἀλλήλαις μὴ προσαγορεύειν, μηδ'
ὅλως κιττὸν εἰς τὸ τῆς Ἡρᾶς εἰσκομίζεσθαι τέμενος,

3 Fragm. ex Eusebii Praepar. Ev. 3, 1 4 ἐγκεκρυ-
μένος] aut hoc aut ἐγγεγραμμένος codices. ἐγκεκαλυμμένος
libri editi. συγκεκραμένος Piccolos 5 καὶ ante δι' Dueb-
nerus. Possis etiam δὲ δι' 8 ἔχουσα W: ἔχοντα 18 φα-
σίν Vigerus: φησὶν

οὐ διὰ τὰς μυθικὰς καὶ φλυαρώδεις ζηλοτυπίας,
 ἀλλ' ὅτι γαμήλιος μὲν ἦ θεὸς καὶ νυμφαγωγός,
 ἀπρεπὲς δὲ τὸ μεθύειν νυμφίοις καὶ γάμοις ἀναρ-
 μοστώτατον, ὥς φησιν ὁ Πλάτων· ἀκρατοποσία γάρ,
 φησί, ταραχὴν ἐμποιεῖ καὶ ψυχὰς καὶ σώμασιν, 5
 ὅφ' ἧς ἔπλαστα καὶ πεπλανημένα ῥιζοῦται κακῶς
 τὰ σπειρόμενα καὶ κυτσκομένα. πάλιν οἱ θύοντες
 τῇ Ἥρᾳ τὴν χαλὴν οὐ καθαγίζουσιν ἀλλὰ κατορύτ-
 τουσι παρὰ τὸν βωμόν, ὥς δεῶν ἔθνυμον καὶ ἔχολον
 καὶ καθαρεύουσιν ὀργῆς καὶ πικρίας ἀπάσης τὴν 10
 γυναικὸς καὶ ἀνδρὸς εἶναι συμβίωσιν.

3. Τοῦτο δὲ τὸ συμβολικὸν εἶδος ἐν τοῖς λόγοις
 καὶ τοῖς μύθοις ἔστι μᾶλλον· οἷον ἱστοροῦσι τὴν
 Ἥραν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ τρεφομένην ἔτι παρθένον ὑπὸ
 τοῦ Διὸς κλαπῆναι, καὶ διακομισθεῖσαν ἐνταῦθα 15
 κρύπτεσθαι, Κιθαιρῶνος αὐτοῖς ἐπίσκιόν τινα μυ-
 χὸν καὶ θάλαμον αὐτοφυῆ παρασχόντος· ἐλθούσης
 δὲ τῆς Μακρίδος κατὰ ζήτησιν (ἣν δὲ Ἥρας τιθήνη)
 καὶ βουλομένης ἐρευνᾶν, οὐκ ἔαν τὸν Κιθαιρῶνα
 πολυπραγμονεῖν οὐδὲ τῷ χωρίῳ προσάγειν, ὥς τοῦ 20
 Διὸς ἐκεῖ τῇ Αἰητοῖ συναναπαυομένου καὶ συνδια-
 τρίβοντος. ἀπελθούσης δὲ τῆς Μακρίδος, οὕτω τότε
 μὲν διαλαθεῖν τὴν Ἥραν, ὕστερον δὲ τῇ Αἰητοῖ χά-
 ριν ἀπομνημονεύουσιν ὁμοβῶμιον θέσθαι καὶ σύν-
 ναον· ὥστε καὶ Αἰητοῖ Μυχίᾳ προθύεσθαι· τινὲς δὲ 25
 Νυχίαν λέγουσι. σημαίνεται δ' ἐν ἑκατέρῳ τῶν ὀνο-
 μάτων τὸ κρύφιον καὶ διαλελήθός. ἐνιοι δὲ τὴν

Ἦσαν αὐτὴν ἐκεῖ τῷ Διδ. λάθρα συνοῦσαν καὶ λαν-
θάνουσιν οὕτω Αἰτωλῶ φασιν Νυχίαν προσηγορεῖ-
σθαι· φανερῶν δὲ τῶν γάμων γενομένων καὶ περὶ
τὸν Κιθαιρώνα πρῶτον ἐνταῦθα καὶ τὰς Πλαταιὰς
5 τῆς ὁμιλίας ἀνακαλυφθείσης, Ἦσαν Τελείαν καὶ Γα-
μήλιον αὐτὴν προσαγορευθῆναι.

4. Οἱ δὲ φυσικῶς μᾶλλον καὶ πρεπόντως ὑπο-
λαβόντες τὸν μῦθον οὕτως εἰς ταὐτὸ τῇ Αἰτωλῶ συν-
άγουσι τὴν Ἦσαν. γῆ μὲν ἐστὶν ἡ Ἦσα καθάπερ
10 εἴρηται, νύξ δ' ἡ Αἰτωλῶ 'ληθῶ' τις οὖσα τῶν εἰς
ὑπνον τρεπομένων. νύξ δ' οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο πλὴν
σκιά γῆς· ὅταν γὰρ πλησιάσῃ ταῖς δυσμαῖς ἀπο-
κρύψῃ τὸν ἥλιον, ἀναπλατυνομένη μελανεῖ τὸν
ἄερα· καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ ἐκλειπτικὸν ὀλίσιθμα τῶν
15 πανσελήνων, ὅταν τῆς σελήνης περιφερομένης ἡ
σκιά τῆς γῆς ἐπιψαύσῃ καὶ διαθολώσῃ τὸ φέγγος.

5. Ὅτι δ' οὐκ ἕλλη τις ἐστὶ τῆς Ἦσας ἡ Αἰτωλῶ,
μάθοιτ' ἂν ἐνθὲνδε. τὴν Ἄρτεμιν ἤδη πού θυμα-
τέρα Αἰτωλῶν καλοῦμεν, ἀλλὰ καὶ Εἰλείθυιαν τὴν
20 αὐτὴν ὀνομάζομεν· οὐκοῦν ἡ τε Ἦσα καὶ ἡ Αἰτωλῶ
δύο εἰσὶ μιᾶς θεοῦ προσηγορίαι. πάλιν ἐκ μὲν
Αἰτωλῶν ὁ Ἀπόλλων ἐκ δ' Ἦσας ὁ Ἄρης γέγονε·
μία δ' ἐστὶν ἀμφοτέρων δυνάμεις, καὶ κέκληται Ἄρης
μὲν ὥς 'ἀρήγων' τοῖς κατὰ βίαν καὶ μάχην συμ-
25 πτώμασιν, Ἀπόλλων δ' ὥς 'ἀπαλλάττων' καὶ 'ἀπο-
λύων' τῶν περὶ σῶμα νοσηματικῶν παθῶν τὸν ἄν-

4 ἐνταῦθα] εἰτα δὲ Piccolos, non opus 13 malim
πλατυνομένη 23 fort. καὶ Ἄρης μὲν κέκληται αὐτὴ καὶ κέκλ.
μὲν Ἄρης 26 νοσηματικῶν] malim νοσημάτων καὶ

θρωπον. διὸ καὶ τῶν ἐμπυρωτάτων ἄστρον καὶ πυριφλεγεστάτων ὁ μὲν ἥλιος Ἀπόλλων κέκληται ὁ δὲ πυροειδὴς Ἄρης ἐπωνόμασται. καὶ οὐκ ἀπότροπόν ἐστι τὴν αὐτὴν θεὸν Γαμήλιον λέγεσθαι καὶ μητέρα Εἰλειθυίας καὶ Ἥλιου νομίζεσθαι· γάμου γὰρ τέλος γένεσις ἐστι, γένεσις δ' ἡ εἰς ἥλιον καὶ φῶς ἐκ σκότους πορεία· καὶ καλῶς ἔφη ὁ ποιητής

ἄυτάρ ἐπειδὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
ἐξάγαγε πρὸ φώσδε καὶ ἡελίου ἰδεν αὐγάς·

εὖ δ' ὁ ποιητής τῇ μὲν προθέσει τὴν σύνθεσιν ἐθλίψεν, ἐμφαίνων τὸ βεβιασμένον τῆς ὠδίνος, τέλος δὲ τῆς γενέσεως ἐποίησεν ἥλιον ἰδεῖν. οὐκοῦν ἡ αὐτὴ θεὸς ἐποίησε καὶ γάμον συνελθεῖν, ἵνα γένεσιν παρασκευάσῃ.

6. Δεῖ δ' ἴσως καὶ τὸν εὐηθέστερον μῦθον εἰπεῖν. λέγεται γὰρ ὁ Ζεὺς, τῆς Ἥρας αὐτῷ διαφορομένης καὶ μηκέτι φοιτᾶν εἰς ταὐτὸ βουλομένης ἀλλὰ κρυπτούσης ἑαυτήν, ἀμηχανῶν καὶ πλανώμενος Ἀλαλκομένει τῷ αὐτόχθονι συντυχεῖν καὶ διδαχθῆναι ὑπὸ τούτου, ὥς ἐξαπατητέον τὴν Ἥραν σκηψάμενον γαμεῖν ἑτέραν. συνεργοῦντος δὲ τοῦ Ἀλαλκομένου, κρύφα τεμόντας αὐτοὺς εὐκέατον καὶ παγκάλην δρῶν μορφῶσαι τ' αὐτὴν καὶ καταστεῖλαι νυμφικῶς, Δαι-

8 malim πυρόεις ib. ἀπότροπον] ἀπὸ τρόπου Gaisfordus 8 Hom. π 187 10 εὖ δ' ὁ ποιητής] delenda cum Piccolo puto et deinde scrib. τῇ μὲν γὰρ αὐτὸ quidem corrig. οὐ (ubi) ὁ ποιητής 17*: τὸ αὐτὸ 20 corr. Huttenus: σκεψάμενον 22 ἐκτεμόντας αὐτοὺς Herwerdenus, sed cf. Vit. Marcell. c. 8 ib. εὐκέατον idem: εὐκτέανον cf. Vit. Marcell. l. l. variam lectionem εὐκτέανον

δάλην προσαγορεύσαντας· εἴθ' οὕτως ἀναμέλπεσθαι
 μὲν τὸν ὑμέναιον, λουτρὰ δὲ κομίζειν τὰς Τριτω-
 νίδας Νύμφας, αὐλοὺς δὲ καὶ κώμους τὴν Βοιω-
 τίαν παρασχεῖν· περαινομένων δὲ τούτων οὐκέτι τὴν
 5 Ἥραν καρτερεῖν, ἀλλὰ καταβᾶσαν ἐκ τοῦ Κιθαιρῶ-
 νος, τῶν Πλαταιῶδων αὐτῇ γυναικῶν ἐπομένων, ὑπ'
 ὀργῆς καὶ ζηλοτυπίας θέουσας ἐλθεῖν πρὸς τὸν Δία,
 καὶ τοῦ πλάσματος φανεροῦ γενομένου, διαλλαγεῖσαν
 μετὰ χαρᾶς καὶ γέλωτος αὐτὴν νυμφαγωγεῖν· τιμὴν
 10 δὲ τῷ ξοάνῳ προσθεῖναι, καὶ Δαίδαλα τὴν ἑορτὴν
 προσαγορεῦσαι, κατακαῦσαι δ' ὅμως αὐτὸ καίπερ
 ἄψυχον ὅν ὑπὸ ζηλοτυπίας.

7. Ὁ μὲν οὖν μῦθος τοιοῦτος, ὃ δὲ λόγος αὐτοῦ
 τοιόσδε. Ἥρας καὶ Διὸς διαφορὰ καὶ στάσις οὐδὲν
 15 ἄλλο πλὴν στοιχείων δυσκρασία καὶ τάραχός ἐστιν,
 ὅταν ἀλλήλοις μηκέτι συμμετρῇται κατὰ κόσμον,
 ἀλλὰ καὶ ἀνωμαλίας καὶ τραχύτητος ἐγγενομένης
 δυσμαχήσαντα λύσῃ τὴν κοινωνίαν καὶ φθορὰν τῶν
 ὅλων ἀπεργάσῃται. ἂν μὲν οὖν ὁ Ζεὺς, τουτέστιν
 20 ἡ θεορμὴ καὶ πυρῶδης δύναιμις, αἰτίαν παράσῃ τῆς
 διαφθορᾶς, αὐχμὸς τὴν γῆν καταλαμβάνει· ἐὰν δὲ
 περὶ τὴν Ἥραν, τουτέστι τὴν ὑγρὰν καὶ πνευματι-
 κὴν φύσιν, ὕβρις τις ἢ πλεονασμὸς γένηται, δεῦμα
 ἦλθε πολὺ καὶ συνώμβρισε καὶ κατέκλυσε τὰ πάντα.
 25 τοιούτου δέ τινος γενομένου καὶ περὶ τοὺς τότε
 χρόνους, καὶ μάλιστα τῆς Βοιωτίας βυθισθείσης,
 ὥς πρῶτον ἀνέδν τὸ πεδῖον καὶ ἡ πλήμμυρα ἐλώ-

27 πρῶτον ἀνέδν] πρότερον ἔφη codd. AH, unde πρῶ-
 τον ἀνεφάνη Piccolos

φησεν, ὁ μὲν ἐξ εὐδίας κόσμος τοῦ περιέχοντος
 δμόνοια καὶ διαλλαγὴ τῶν θεῶν ἐλέχθη. πρῶτον
 δ' ἀνέσχευεν ἐκ τῶν φυτῶν τῆς γῆς ἡ δρυς, καὶ ταύ-
 την ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι, τροφῆς βίου καὶ σω-
 τηρίας διαμονὴν παρασχοῦσαν. οὐ γὰρ μόνον τοῖς
 εὐσεβέσιν, ὥς Ἡσίοδος φησιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὑπο-
 λειφθεῖσι τῆς φθορᾶς

ἄκρη μὲν τε φέρει βαλάνους, μέσση δὲ μελίσσας'.

1 ὁ μὲν] deest apodosis   8 Hes. OD 231

X. ΕΚ ΤΟΥ ΑΤΤΟΥ.

Ἡ δὲ τῶν ξοάνων ποίησις ἀρχαῖον ἔοικεν εἶναί
τι καὶ παλαιόν, εἶγε ξύλινον μὲν ἦν τὸ πρῶτον εἰς
Ἀῆλον ὑπὸ Ἑρυσίχθονος Ἀπόλλωνι ἐπὶ τῶν θεω-
5 ριῶν ἄγαλμα, ξύλινον δὲ τὸ τῆς Πολιάδος ὑπὸ τῶν
αὐτοχθόνων ἰδρυθέν, ὃ μέχρι νῦν Ἀθηναῖοι διαφυ-
λάττουσιν. Ἦρας δὲ καὶ Σάμιοι ξύλινον εἶχον ἔδος,
ὥς φησι Καλλίμαχος

‘οὔπω Σκέλμιον ἔργον εὐξοον, ἀλλ’ ἔτι τεθμῶ
10 δηναῖῳ γλυφάνων ἄξοος ἦσθα σανίς.
ὦδε γὰρ ἰδρύοντο θεοὺς τότε· καὶ γὰρ Ἀθήνης
ἐν Ἀνδρῶ Δαναὸς λεῖον ἔθηκεν ἔδος’.

2 Fragm. ex Euseb. Praep. Ev. 3, 8 7 corr. Bentleius:
εἶδος 8 cf. Callimach. Fragm. 105 9 Σκέλμιον] i. e.
opus iis, quae Scelmis, artifex celeberrimus, faciebat simile.
Σκέλμιος Bentleius. Σμῖλιον Schneiderus coll. Clem. Alex.
p. 41 Pott. τὸ δὲ ἐν Σάμῳ τῆς Ἦρας ξοάνον σμῖλη τῇ Εὐκλεί-
δου πεποιῆσθαι, ubi corr. Σμῖλιδι Εὐκλείδου Schneiderus;
melius erat Σμῖλι (dat. ion.) τῷ Εὐκλείδου, cf. Σάις, Σάρα-
πης sim. ib. εὐξοον Bentleius: εἰς ξοάνον ib. corr. Meine-
kius: ἐπὶ τεθμῶν 10 δὴ νεόγλυφον ἀναξ θεᾶς: corr. Bent-
leius nisi quod pro Bentleiano δηναῖο γλυφάνῳ Schneiderus
cum aliis edidit δηναῖῳ γλυφάνων 12 λεῖον] λίθον codd.
meliores. κλον’ Bentleius. λιτὸν Vossius. λῶαν Toupius.
Fort. λισσὸν

λέγεται δὲ Πείρας ὁ πρῶτος Ἀργολίδος Ἦρας ἱερὸν
 εἰσάμενος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Καλλίθυιαν ἱέρειαν
 καταστήσας, ἐκ τῶν περὶ Τίρουνθα δένδρων ὕγχνην
 τεμὼν εὐκέατον, Ἦρας ἔγαλμα μορφῶσαι. πέτραν
 μὲν γὰρ εἰς θεοῦ κόπτειν εἰκόνα σκληρὰν καὶ δύσ- 5
 εργον καὶ ἄψυχον οὐκ ἐβούλοντο, χρυσὸν δὲ καὶ
 ἄργυρον ἡγοῦντο γῆς ἀκάρπου καὶ διεφθαρμένης
 χρώματα νοσώδη καὶ κηλίδας ἐξανθεῖν ὥσπερ μώ-
 λωπας ὑπὸ πυρὸς ῥαπισθείσης· ἐλέφαντι δὲ παίζον-
 τες μὲν ἔσθ' ὅπου προσεχρῶντο ποικίλματι τρυφῆς. 10

4 corr. Herwerdenus: εὐκτέανον 10 τρυφῆς] τροφῆς
 alii codd., unde γραφῆς suspic. W. Ceterum orationem
 mancā esse ostendit praegressum μὲν

XI.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΙΣ ΗΣΙΟΔΟΝ ΤΥΠΟΜΝΗ- ΜΑΤΩΝ.

1. 'Ἰθύνει σκολιόν.' Τὸν ποικίλον τὸ ἦθος
διὰ πανουργίαν 'σκολιόν' ὀνομάζει. τοῦτον οὖν
5 ἰθύνειν λέγει τὸν Δία, πάλιν εἰς τὸ ἀπλοῦν ἐπανά-
γοντα ἦθος, διὰ τὸ κολάζειν αὐτὸν ἐν τῇ πανουργίᾳ.

2. 'Καὶ ἀγήνορα κάρφει.' Τὸν αὐθάδη καὶ
ὑπερόπτην εὐτελεῖ ποιεῖ καὶ ταπεινόν. ἡ γὰρ αὐθά-
δεια πρὸς καταφρόνησιν ἐγείρει τῶν ἄλλων ἀπάντων,
10 ἡ δὲ ταπεινώσις εἰς ἔννοιαν ἄγει τοῦ μηδὲν ἡμᾶς
διαφέρειν τῶν ὁμοίων καὶ μετρίους ποιεῖ τὸ ἦθος.

3. 'Οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε.' Τὸν ἐκ τοῦ ῥά-
στου βίου λέγει, ἴσως δὲ καὶ ἀφ' ἱστορίας τοῦτο
λέγει. 'Ερμιππος γὰρ ἐν τῷ τῶν ἐπὶ σοφῶν περὶ
15 τῆς ἀλλίμου λέγει· μέμνηται δὲ τῆς ἀλλίμου καὶ 'Ηρό-
δωρος ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ καθ' 'Ηρακλέα λόγου, καὶ
Πλάτων ἐν γ' τῶν Νόμων. 'Επιμενίδην φησὶ μι-
κρόν τι ἐδεσμάτιον προσφερόμενον ὧδε διατελεῖν

8 Scholium Proculi ad OD vs. 7 add. Westerwickius
(De Plut. studiis Hesiodicis Monasterii 1893) 7 Schol.
ibid. add. idem ex eodem 12 Schol. Proculi ad vs. 41
add. Heinsius 14 τῷ fort. τῷ λόγῳ 15 'Ηρόδωρος Hein-
sius: 'Ηρόδοτος 17 fort. ἐν τῷ γ' 18 διατελεῖν ὅλην *:
διὰ ὅλην τελεῖν

ὅλην τὴν ἡμέραν, ἣν δ' ἐξ ἀσφοδέλου καὶ μαλάχης, ὅπερ αὐτὸν ἄλιμον καὶ ἄδιψον ἐποίει.

4. 'Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης.' Εἰ δὲ ἀγκυλομήτης ὁ Προμηθεύς (οὕτω γὰρ γράφειν δεῖ καθ' ἃ καὶ Πλούταρχος), Κρόνιός τις ἐστὶ καὶ νοερώς ἑαυτὸν νοῶν, καὶ ἀγκύλως εἰς ἑαυτὸν ἐπεστραμμένος.

5. 'Ἐθέλημοι.' Ἐκ παραλλήλου. 'ἐθέλημοι' γὰρ καὶ 'ἥσυχοι' ταῦτόν ἐστιν, ἡσύχως καὶ ἐκουσία γνώμη. ἐμφαίνει δὲ διάθεσιν ψυχῆς ἀρίστης ἀφ' ἧς ἐστὶ τὸ χαίρειν καὶ εὐφραίνεσθαι καὶ ἀλύπως εὐωχεῖσθαι, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἡδονῆς.

6. 'Τοὶ μὲν δαίμονες.' Τοὺς μεθισταμένους τοῦ ξῆν ὄντας δὲ φύλακας τοῦ βίου τῶν ἀνθρώπων 'δαίμονας' καλεῖ παρὰ τὸ 'δαῖναι' τὰ πάντα ἢ μερίζειν τὰ ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις. Ὅμηρος δὲ δαίμονας τοὺς ἀνθρώπους οὐ καλεῖ ἀλλὰ τοὺς θεούς. ἢ οὕτως· εἰς τέσσαρα διαιρεῖ τὴν λογικὴν πᾶσαν φύσιν, τὴν μὲν πρώτην θεῶν, τὴν δὲ δευτέραν δαιμόνων, τὴν δὲ τρίτην ἡρώων, καὶ τὴν τετάρτην ἀνθρώπων. καὶ τὸ μὲν θεῖον ἡμῖν ἀνεπίμικτον, δαίμονας δὲ τοὺς ἐφορῶντας τὰ ἀνθρώπινα, ὥς καὶ Πλάτων φησίν.

7. 'Τρίτον ἄλλο γένος.' Τοῦτο τὸ γένος εἰκότως τρίτον οὔτε νοθρὸν ὃν οὔτε πανοῦργον, ἀλλὰ δεινὸν ὄντως καὶ εἰς τυραννικὴν δυναστείαν ἐκλακτίσαν

3 Pr. scholium ad 48 add. W ut reliqua de quibus nihil adnotavi. Lemma addidi 7 Pr. ad 118 addidi ego 12 Pr. ad 122 22 Πλάτων] in Legg. p. 713c 23 Pr. ad 143 add. Westerwickius

καὶ φονικόν, τῶν σωμάτων μόνον ἐπιμελές. διό
φησιν

ἄπλατοι, μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι
ἐξ ὧμων ἐπέφυκον'.

5 δηλοῖ γὰρ ὅτι τῶν σωμάτων τὴν ῥώμην ἥσκουν οἱ
ἐν τούτῳ τῷ γένει, τῶν δ' ἄλλων ἀμελοῦντες περὶ
τὴν τῶν ὕπλων κατασκευὴν διέτριβον καὶ τῷ χαλκῷ
πρὸς τοῦτο ἐχρῶντο ὥς τῷ σιδήρῳ πρὸς γεωργίαν,
διὰ τίνος βαφῆς τὸν χαλκὸν στερεοποιοῦντες ὄντα
10 φύσει μαλακόν. ἐκλιπούσης δὲ τῆς βαφῆς ἐπὶ τὴν
τοῦ σιδήρου καὶ ἐν τοῖς πολέμοις χρῆσιν ἔλθειν.
τοῦτο δὴ τὸ χαλκοῦν γένος ἔκ μελιῶν εἶπε φῦναι
δωρικῶς, ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν μελιῶν τῶν δένδρων,
οὐχὶ ἐκ τῶν Μελιῶν Νυμφῶν. καὶ γὰρ Μελίας
15 Νύμφας εἶναι φασιν. ἄτοπον γὰρ τοὺς ἐκ τοῦ θείου
γένους ὄντας θηριώδεις φῦναι. ἀλλ' ὥς ἐκ δένδρων
στερεῶν καὶ δυσσῆπτων γεγονότας τὰ τε σώματα
γενέσθαι ἰσχύοντας καὶ τὰ ἥθη ἀτεράμονας καὶ
βιαίους· τοῦτο γὰρ αἰνίττεται ἡ ἐκ τῶν μελιῶν
20 αὐτοῖς γένεσις.

8. Ἐν μακάρων νήσοισι. Περὶ δὲ τῶν ἐν Ὠκεανῷ
νήσων Ὅμηρος καὶ οὐτοσὶν ὁ Ἡσίοδος καὶ Λυκόφρων
καὶ Πλούταρχος καὶ Φιλόστρατος καὶ Δίων καὶ
ἑτεροὶ τινες συγγεγραφήκεσαν, ὥς ἀγαθὴ τε ἡ χώρα
25 ἐστὶ καὶ ἀεὶ καταπνεομένη Ζεφύρῳ τρεῖς ἔτους ἐκάστου

8 ὥς τῷ σιδήρῳ] del. idem   ib. πρὸς γεωργίαν] trans-
ponit post τοῦ σιδήρου idem   11 ἔλθειν] ἦλθον idem
21 Tzetz. ad 171. Lemma addidi

ἀναδίδωσι τοὺς καρπούς· ἐκεῖσε δέ φρασι καὶ τὰς τῶν
 ἀποβεβιωκότων ψυχὰς διαπορθμεύεσθαι, γράφοντες
 τοιάδε· 'Περὶ τὴν ἀκτὴν τοῦ περὶ τὴν Βρεταννίαν
 νῆσον Ὠκεανοῦ ἄνθρωποι τινες οἰκοῦσιν ἰχθυοθῆ-
 ραι, κατήκοοι μὲν Φράγγοις φόρον δὲ μὴ τελοῦντες 5
 αὐτοῖς. οὗτοι περὶ τὰς αὐτῶν οἰκίας καθεύδοντες
 φωνῆς ἀκούουσι καλούσης αὐτοὺς καὶ κρότου περὶ
 τὰς θύρας αἰσθάνονται· ἀναστάντες δὲ πλοῖα εὐρί-
 σκουσί τινα, οὐχὶ τὰ αὐτῶν, ἐπιβατῶν μεστά. εἰς
 ταῦτα οὖν εἰσελθόντες μιᾷ ῥοπῇ πρὸς τὴν Βρεταν- 10
 νίαν νῆσον καταίρουσι κωπηλατοῦντες, καί περ μόλις
 ὕλῃ νυχθημέρῳ λαίφεσι πεπταμένοις καταπλέοντες
 εἰς αὐτήν, ὅτε ταῖς ἰδίαις ναυσὶ κέχρηται. ἐκεῖ
 γοῦν ἀποβάντες ἐξάγουσιν οὓς οὐκ εἰδότες φέρου-
 σιν ἐπιβάτας. οὐδένα δὲ δρῶντες ἀκούουσι φωνῆς 15
 τῶν ὑποδεχομένων αὐτοὺς κατ' ὄνομα καὶ κατὰ
 φυλὴν καὶ κατὰ συγγένειαν καὶ τέχνην καλούσης
 αὐτούς, καὶ αὐτῶν δὲ ὁμοίως ἀποκρινομένων. καὶ
 οὕτω πάλιν μιᾷ ῥοπῇ πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἀποπλέοντες
 αἰσθάνονται τῶν νηῶν ἐλαφροτέρων ἢ ὅτε οὓς εἶχον 20
 ἀπεκόμεζον.' ἐκ τούτου πάντες ἔφασαν παῖδες
 'Ελλήνων ἐκεῖ τὰς τῶν ἀποβεβιωκότων διάγειν ψυ-
 χὰς· ὃ νῦν καὶ Ἡσίοδος φησι περὶ τῶν ἡρώων.

9. 'Ομοίος.' Τὸ μὲν ὁμοίος δηλοῖ τὸ κοινω-
 νικὸν καὶ προσήγορον καὶ φίλιον· φιλία γὰρ δι' 25
 ὁμοιότητος ἐπιτελεῖται. πάντα δ' ἐκτραγῶδεῖ τὰ
 ἐπεισελθόντα κακὰ ἐν τῷ βίῳ μετ' αὐτόν, τὴν ἀπι-

στίαν τῶν παίδων καὶ πατέρων, τὴν τῶν ξένων καὶ
 ξενοδόχων, τὴν τῶν ἐταίρων πρὸς ἀλλήλους. τριττὴ
 γὰρ καὶ φιλία, συγγενικὴ ἐταιρικὴ ξενικὴ.

10. 'Τὰ δὲ λείπεται.' Τοντέστι τὸ τῶν κακῶν
 5 ἔσχατον. ἀναιδείας γὰρ κρατησάσης καὶ φθόνου
 τῶν ἀνθρώπων, πάντῃ τὸ γένος ἡμῶν ἀπολιπεῖν
 αἰδῶ καὶ νέμεσιν· τούτων γὰρ ἀπόπτωσις ἐστὶν ἢ
 ἀναιδεια καὶ ὁ φθόνος. ἀλλ' οὗτος μὲν εἰδωλον
 ὦν νεμέσεως· δοκεῖ γὰρ αὐτὸς ἐπὶ τοῖς παρ' ἀξίαν
 10 εὐτυχοῦσιν ἀγανακτεῖν· ἢ δ' ἀναιδεια οὐχὶ εἰδω-
 λον τῆς αἰδοῦς ἀλλὰ τὸ ἐναντιώτατον πρὸς αὐτὴν
 ὑποκρινόμενον τὴν παρρησίαν. εἰ δὲ λευκὰ τὰ
 φάρη τῆς αἰδοῦς καὶ νεμέσεως, ἐν φωτὶ μὲν αὐ-
 ταῖν ἢ ὑπόστασις νοερὰ δ' αἰ δυνάμεις, πόρρω
 15 δ' εἰσὶ τῆς ἀθέου καὶ σκοτώδους τῶν παθῶν οὐ-
 σίας. διὸ τὴν μὲν αἰδῶ θεῖον φόβον ὑμνοῦσι,
 τὴν δὲ νέμεσιν δίκης ἄγγελον. καλῶς οὖν καὶ
 Πλάτων ἐρωτηθεὶς τί ποτε προσγέγονε τοῖς κατ'
 αὐτὸν ἀνθρώποις, ἀπεκρίνατο μὴ αἰσχύνεσθαι κα-
 20 κοὺς ὄντας. ὅτι δὲ θεῖον πράγμα καὶ ἡ νέμεσις,
 δηλοῖ τὸ καὶ θεοῖς αὐτὴν ὑπάρχειν· 'νεμέσθησε δὲ
 πότνια Ἥρη' φησὶν ἢ ποιήσις. φθόνος δ' ἔξωθεν
 θείου χοροῦ παντός.

4 Pr. ad 200 add. Westewickius 9 oratio turbata.
 Fort. corr. ὦν νεμέσεως δοκεῖ καὶ αὐτὸς (αὐτ παρ' αὐτὴν)
 ἐπὶ τοῖς — ἀγανακτεῖν, ut audiat ἀληθῶς δ' οὐκ ἀγα-
 νακτῶν 10 ἀγανακτεῖν] add. ἀλλ' ἢ μὲν νέμεσις ἐπὶ τοῖς
 ὡς ἀληθῶς παρὰ τὴν ἀξίαν εὐτυχοῦσιν Dorvillii codex
 21 vid. Hom. © 198 22 φθόνος κτ.] cf. Plat. Phaedr.
 p. 247a

11. 'Οὐδὲ μὲν ἐσθλός.' Λέγει δὲ ἐσθλοὺς οὐ τοὺς τῇ τύχῃ καὶ τῇ δυνάμει προέχοντας, ὥς φησι Πλούταρχος, ἀλλὰ τοὺς κατ' ἀρετὴν προέχοντας, ἐκ τούτου μᾶλλον δεικνὺς τὴν ὕβριν ἀφόρητον. οἱ μὲν γὰρ ἐν δυνάμει καὶ σφόδρα δυσχεραίνουσιν ἐπὶ ταῖς 5 ἐκ τῶν ἀσθενεστερῶν εἰς αὐτοὺς ὕβρεσιν· οἱ δὲ κατ' ἀρετὴν ζῶντες καὶ ταύτας τὰς ὕβρεις διαπτύουσιν. οὐδὲ γὰρ χείρων ἐγώ, φησὶν ὁ Σωκράτης, ἂν ὁ δεῖνα ἐπὶ κόρῃς πατάξῃ με ἀδίκως.

12. 'Σκολιῇσι δίκῃσι.' Σκολιάς δὲ δίκας λέγει 10 νῦν τὰς κακῶς δεδικασμένας διὰ τὸ μηδὲν ὑγιὲς φρονεῖν τοὺς δικάζοντας ἀλλ' ἐμπαθῶς δικάζειν· πᾶν γὰρ πάθος σκολιόν, ὥς ἀπλοῦν τὸ ἀπαθές.

13. 'Ρόθος ἐλκομένης.' Τὸν ῥόθον οἱ μὲν ἤκουσαν τὸν ψόφον, ὅθεν καὶ ῥόθιον καλεῖσθαι τὸ κτυποῦν 15 κῦμα καὶ ῥεῦμα· Πλούταρχος δὲ βοιωτιάζων (οὕτω γὰρ καλεῖν φασι Βοιωτούς) τὰς ὀρεινὰς ὁδοὺς τὰς στενὰς καὶ δυσάντεις ῥόθους ὀνομάζεσθαι φησιν. εἰ οὖν τοῦτο κρατοίῃ, λέγοι ἂν ὅτι, τῆς δίκης ἐλκομένης ὑπὸ τῶν ἐπὶ δώροις τὰς δίκας κρινόντων σκολιῶς, 20 ῥόθος ἐστί, τουτέστι δυσάντης ἢ ὁδὸς καὶ τραχεῖα, δι' ἧς ἔλκεται ὑπὸ τῶν δικαστῶν· ἀντίκειται γὰρ τῷ εὐθεῖ τὸ σκολιόν καὶ τῷ λείῳ τὸ τραχὺ καὶ τῷ εὐδιοδεύτῳ τὸ στενὸν καὶ δυσχωρίαν ἔχον· τοιαύτη δ' ἐστὶ πᾶσα μοχθηρὰ κρίσις. 25

14. 'Πολλάκι καὶ ξύμπασα πόλεις.' Τοῦτο δοκεῖ

1 Pr. ad 214 ib. οὐ] transponit post ἀλλὰ (vs. 22)
 Westermickius 10 Pr. ad 219 add. idem 14 Pr. ad 220.
 Lemma addidi 26 Pr. ad 240 inseruit Patzigius

μὲν οὐκ εἶναι κατὰ δίκην, τὸ ἐνὸς ἔνεκα πονηροῦ
 πόλιν ὅλην διδόναι ποινήν. δύναται δὲ λέγειν ὅτι
 μοχθηροῦ ἐνὸς ὕντος ὥσπερ νοσήματος ἢ πόλις
 παραπολαύουσα πολλάκις εἰς ὅλην ἑαυτὴν ἀναμάτ-
 5 τεται τὴν πονηρίαν ἐξομοιουμένη τῷ ἐνί. δύναται
 δὲ ἀκρίβειο σημαίνειν ὅτι ἐνὸς ὕντος πονηροῦ δι-
 δωσιν ἢ πᾶσα πόλις δίκην, ὡς ἐξὸν καλύειν μὴ
 καλύουσα τὴν τοῦ ἐνὸς πονηρίαν. οὕτω καὶ τοῦ
 Ἀγαμέμνονος αὐθαδῶς τῷ ἱερεῖ προσενεχθέντος,
 10 εἰς πάντας Ἑλληνας διέτεινεν ὁ λοιμός, ὡς παρέντας
 βοηθῆσαι τῷ ἱερεῖ καὶ τοῦ Αἴαντος ἀσεβήσαντος
 περὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν, πάντες ἔνοχοι τῇ δίκῃ
 γεγόνασιν, ὡς μὴ ἀγανακτήσαντες ἐπὶ τῷ ἀσεβή-
 ματι. δεῖ γὰρ μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ὑβρισταῖς μηδὲ
 15 συνεπινεύειν τοῖς ἀδίκοις, δυναμένους μὲν παῦσαι
 περιορῶντας δὲ τοῦ παῦσαι τὴν ἐξουσίαν τῶν πο-
 νηρῶν.

15. Δεῖ δὲ συνάπτειν τῷ

ἑλμὸν ὁμοῦ καὶ λοιμόν, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί,

20 τοὺς ἐν τοῖς πολλοῖς φερομένους ὑπερβάντα δύο
 στίχους, τὸ

ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν

καὶ τὰ ἑξῆς. οὕτω Πλούταρχος.

16. Ἄν τις μιν βλέπτῃ. Ἐάν τις τὸ δίκαιον

16 malim τὸ παῦσαι 18 Pr. ad 242 ib. τῷ Gaisfordus: τὸ 19 Hes OD 244 20 τοὺς — φερομένους W: τοῖς φερομένοις 21 τὸ Duebnerus 22 εὐρὺν idem ex Hesiodo 24 Pr. ad 258 inseruit Westewickius

βλάβπη παραχαράττων. οὕτω γὰρ βλάπτει ὁ σκο-
 λιῶς τοῦτο πράττων καὶ διὰ πανουργίας ὄνοτάζων
 τὴν Δίκην, ἥγουν οὐχ ἀπλῶς λοιδορῶν ἀλλὰ καὶ
 ἐξευτελίζων ὥς εὐκαταφρόνητον διὰ τὸ τοῦ δικαίου
 καταφρονεῖν. ὁ γὰρ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ὑβρί- 5
 ζων αὐτοὺς ὑβρίζει τοὺς θεοὺς· ἄγαλμα δὲ τῆς
 Δίκης τὸ δίκαιον. ἐὰν οὖν τις τοιοῦτόν τι πράττη,
 καθημένη παρὰ τῷ Διὶ ἡ Δίκη γηρύεται· τὸν ἄδικον
 νοῦν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπαγγέλλει τῷ πατρί, ὥς
 ἂν ἀπ' αὐτοῦ δικάζειν ταχθεῖσα καὶ κρίνειν πάντα 10
 ὕσα ἐφορᾷ ὁ Ζεὺς. δηλοῖ δὲ τὸ καθῆσθαι τὸ παρὰ
 τῷ θεῷ τάξιν αὐτὴν καὶ ἔδραν ἔχειν ἀμετακίνητον,
 ὥς καὶ ἐκεῖνόν φησιν Ὅμηρος ἐν τῇ τοῦ Ὀλύμπου
 κορυφῇ ἄτερ ἡμενον ἄλλων·

17. 'Νῦν δὴ ἐγὼ μῆτ' αὐτός.' Τὸ μὲν λεγό- 15
 μενον φανερόν· εἰ μὴ ἔστι δίκη καὶ τιμωρία κατὰ
 τῶν ἀδίκων, μὴδ' ἔξουσιν τι πλεόν οἱ δίκαιοι τῶν
 ἀδίκων ἐν τῷδε τῷ παρόντι ὁ ἐφορᾷ ὁ Ζεὺς, μῆτ'
 αὐτὸς εἶην δίκαιος μῆτε παῖς ἐμός· δίκης γὰρ οὐκ
 οὔσης, ὄνομα μόνον ἔσται τὸ δίκαιον. εἰ δὲ δὴ τὸ 20
 δίκαιον καὶ αἰρετόν, κἂν μὴ ἦ πρόνοια, καὶ φευ-
 κτὸν τὸ ἄδικον, δῆλον ὅτι πᾶς οὗτος ὁ λόγος πε-
 ριττός. διόπερ ὁ Πλούταρχος τοὺς ἐπὶ τούτους
 στίχους ἐκβάλλει ἀπὸ τοῦ

ἅπαντα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμοὺς...

25

ἕως τοῦ

15 Fr. ad 270   ib. νῦν δὴ ἐγὼ μῆτ' αὐτός] addidi
 20 δὴ W: διὰ   25 Hes. OD 265

‘ἀλλὰ τάγ’ οὐπω ἔολπα τελεῖν Δία μητιόεντα’,
ὡς ἀναξίους τῆς Ἡσιόδου περὶ δικαίων καὶ ἀδίκων
κρίσεως.

18. ‘Ἐν δὲ δίκην βλάβας.’ Ὅς ἂν ψευδῇ μαρ-
5 τυρήσας ἐκὼν ἀποκρύψῃ τὸ δίκαιον καὶ ὅρκον προσ-
θεῖς νήκεστον βλάβην καὶ ἀνίατον ὑπομείνῃ διὰ
τῆς ψευδομαρτυρίας καὶ ἐπιπορκίας, ἀμαρυοτέρα ἢ
τούτου γενεὰ γίνεται, ὡς ἡ τοῦ εὐόρκου ἀμείνων ἢ
γενεά. τὰ γὰρ τῶν πατέρων ἀδικήματα χραίνει καὶ
10 τοὺς ἐκγόνους αὐτῶν καὶ ἐνόχους ἀποφαίνει ταῖς
τιμωρίαις· καὶ γὰρ ὀνειδῇ καὶ ἀδοξίαι ἐκ τῶν ἀδι-
κῶν συμβαίνουσι, καὶ τίσεις ἐκ τῶν ἀμαρτημάτων
ἀπολαμβάνοντες, ὧν ἔσχον ἀδικήσαντες οἱ πατέρες
αὐτῶν, συναπολαύουσι τῶν ὀφειλομένων ἐκείνοις
15 κολάσεων ἀνθ’ ὧν ἠδίκησαν. ἄλλως δὲ γινώσκει
τὸ θεῖον ὡς τοῖς ἡθεσιν αὐτῶν ἐμπέφυκὲ τι τῆς
ἀδίκου τῶν γεννησάντων προαιρέσεως καὶν ἡμᾶς
λανθάνωσι, καὶ εὐκότως ταύτην ἐν αὐτοῖς ὀρῶντες
τὴν ῥίζαν ἐκκόπτουσι διὰ τῶν τιμωριῶν καὶ τοῦ
20 μὴ ἐνεργῆσαι κωλύουσιν ὡς ἱατροὶ προκαθαίροντές
τινας ὧν ὑφορῶνται νόσους.

19. ‘Σοὶ δ’ ἐγὼ ἐσθλὰ νοέων.’ Κάλλιστα τὸ
φιλόσοφον ἦθος οἷόν ἐστιν εἶπε διὰ τούτων ὁ
Πλούταρχος δηλοῦσθαι. τὸν μὲν γὰρ Ἀρχίλοχον
25 καὶ τὸν Ἰππώνακτα βλασφημίας συγγράφαι κατὰ

1 Hes. OD 271 ib. μητιόεντα] τερπικέραννον Hesiodus
4 Pr. ad 283 add. Westerwickius 6 fort. ἀνήκεστον dixit
Proculus 10 ἐνόχους*: εὐνόχους 21 νόσους] malim νόσων
22 Pr. ad 286 σοὶ — νοέων] addidi

τῶν λυπησάντων· Τιμοκράτην δὲ καὶ Μητρούδω-
 ρον τοὺς Ἐπικουρείους, ἀδελφοὺς ὄντας καὶ προσ-
 κρούσαντας ἀλλήλοις, ἐκδοῦναι κατ' ἀλλήλων συγ-
 γράμματα. καὶ τί δεῖ τούτους λέγειν, ὅπου γε καὶ
 Ξενοφάνης διὰ δὴ τινα πρὸς τοὺς κατ' αὐτὸν φι- 5
 λосоφους καὶ ποιητὰς μικροψυχίαν σίλλους ἀτό-
 πους συνθεῖναι λέγεται κατὰ πάντων φιλοσόφων
 καὶ ποιητῶν; ἀλλὰ τὸν ὄντως μουσικὸν Ἡσίοδον
 μηδὲν τοιοῦτο παθεῖν· οὐ γὰρ μουσικοῦ τὸ μελαγ-
 χολᾶν· λυπηθέντα δὲ πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἀντὶ τοῦ 10
 βλασφημεῖν νουθετεῖν, εἰδόμενα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ
 Σωκράτους, ὅτι πᾶς ὁ κακὸς ἄκων ἐστὶ κακός· δεῖται
 οὖν νουθεσίας, καὶ ἴσως ἐπιγνώσεται ἑαυτὸν ὄντα
 κακόν.

20. 'Καὶ ἱλαδὸν ἔστιν ἐλέσθαι.' Οὐκ ἀποδε- 15
 κτέον τὸ ἱλαδόν, ὥς Πλούταρχος ἐξηγήσατο, τὸ
 πᾶσαν ἐγκολπίσασθαι κακίαν ὁμοῦ δηλοῦν.

21. Ζήνων μὲν ὁ Στωικὸς ἐνήλλαττε τοὺς στίχους,
 λέγων

ᾠδὸς μὲν πανάριστος ὅς ἐν εἰπόντι πίθηται· 20
 ἐσθλὸς δ' αὖ κακείνος ὅς αὐτῷ πάντα νοήσῃ·

τῇ εὐπειθείᾳ τὰ πρωτεῖα διδούς, τῇ φρονήσει δὲ
 τὰ δευτερεῖα. Ἀρίστιππος δ' ἀπ' ἐναντίας ὁ Σω-
 κρατικὸς ἔλεγε τὸ συμβούλου δεῖσθαι χειρὸν εἶναι
 τοῦ προσαιτεῖν. ὁ δ' Ἡσίοδος τοῦ μέτρου μάλιστα 25
 τυγχάνει, τρεῖς ἔξεις διελών, τὴν ἔμφρονα τὴν

6 σίλλους *: σιλλούς 15 Pr. ad 287 ib. καὶ ἱλαδὸν
 ἔστιν ἐλέσθαι] addidi 18 Pr. ad 293

ἀνόητον τὴν μέσσην· ὧν ἡ μὲν ἀρίστη καὶ τῷ θεῷ
 παραπλησία· καὶ γὰρ τὸ θεῖον αὐταρκες, ὥστε καὶ
 ὁ ἑαυτῷ πάντα νοῶν καὶ προορῶν ὅσα ἂν ἦ καὶ
 εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἀμείνω. ἡ δὲ φευκτοτάτη τὸ
 5 μῆθ' ἑαυτῷ δύνασθαι τὰ ὀρθὰ λογίζεσθαι μῆτ'
 ἄλλοις ἔπεσθαι συμβούλοις ἐθέλειν. μέση δὲ τούτων
 ἡ τοῦ συνορατικοῦ μὲν τῶν ἀμεινόνων οὐκ οὔσα
 δύναμις, ἐπακολουθητικὴ δὲ τοῦ συνορῶντος.

22. 'Πλούτῳ δ' ἀρετή.' Μηδεὶς λοιδορεῖτω τὸν
 10 στίχον εἰς τὸν πολυάρατον πλοῦτον ὁρῶν πόρρω
 τῆς ἀρετῆς ἐσκηνωμένον, ἀλλὰ πλοῦτον οἰέσθω νῦν
 λέγεσθαι τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων πορισθεῖσαν ἀφθονίαν
 τοῖς ἐργαζομένοις δικαίαν οὔσαν καὶ ἀπὸ τῶν οἰ-
 κείων πόνων ἡθροισμένην. εἴρηται γὰρ ἐν τοῖς
 15 ἔμπροσθεν ἐκ τῶν ἔργων τοὺς ἀνθρώπους γίνεσθαι
 πολυμήλους καὶ ἀφθύνους καὶ ἀφνειούς. τῷ δὲ τοι-
 ούτῳ πλούτῳ ἔπεσθαι πάντως ἀνάγκη τὴν ἀρετὴν
 καὶ τὴν δόξαν· ἔπεσθαι δ' οὐχ ὥς παρακολουθή-
 ματα ὄντα ταῦτα τῆς εὐπορίας ἀλλ' ὥς συνυπάρ-
 20 χοντα τῷ τοιούτῳ πλούτῳ· καὶ ὥς παντός, ὅς ἂν
 οὔτῳ πλουτῇ, καὶ δόξαν ἀγαθὴν κεκτημένου καὶ
 δηλοῦντος ὅτι ἀρετὴν ἔχει, δι' ἣν προσκαρτερεῖ τοῖς
 οἰκείοις ἔργοις.

23. 'Δαίμονι δ' οἶος ἔησθα.' Δαίμων οὐ μόνον
 25 ὁ ἀπονέμων ἡμῖν τὸν βίον καὶ διοικῶν τὰ ἡμέτερα
 κρεῖττον ἡμῶν καλεῖται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ ἀπ' ἐκεί-

2 ὥστε] auditur αὐτάρκης ἐστὶ 7 οὐκ ἔχουσα δύναμιν
 Duebnerus 9 Pr. ad 313 add. Scheerius 24 Pr. ad 314
 add. Westerwickius 26 correxi: κρεῖττων

νου βίος ἐκάστοις ἀπονεμόμενος, εἰς ὃν βλέποντες τοὺς μὲν εὐδαιμονεῖν φαμεν τοὺς δὲ κακοδαιμονεῖν· ὥς καὶ τύχη λέγεται ἢ τε ἐπιτροπεύουσα τοὺς βίους ἡμῶν καὶ τὸ ἀποδιδόμενον ἐκάστοις παρ' αὐτῆς· ὅθεν καὶ εὐτυχεῖν τινὰς καὶ δυστυχεῖν λέγομεν. 5 τοῦτο οὖν φησιν ὁ Ἑσίοδος προτρέπων εἰς τὸ μὴ ξῆν ἀργόν, ὅτι ὁποῖος ἂν ἐκάστῳ τυγχάνῃ βίος ἀποδεδομένος, τούτῳ ἕμεινον ἐργάζεσθαι, εἴτε ἀμείνων εἴτε χείρων· καὶ μὴ ποιεῖσθαι πρόφασιν ἀργίας ἡλικίαν ἢ τύχην ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἀλλὰ πάντως 10 ἔργον τι ζητεῖν ἢ γεωργικὸν ἢ τεκτονικὸν ἢ ἐμπορικὸν ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν.

24. 'Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθή.' Καὶ τοῦτον καὶ τὸν ἐξῆς στίχον παρεμβεβλήσθαι, ληφθέντας ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου, καὶ Πλούταρχος εἶπε. 15

25. 'Ἴσον δ' ὅς θ' ἰκέτην.' Διὰ τούτων καὶ τῶν ἐξῆς εἰρημένων στίχων ὁκτώ, τοῖς εἰρημένοις ἀμαρτήμασιν, οἷς ἔφατο δίκην ἀκολουθεῖν παρὰ τῶν θεῶν, ἀλλὰ συναριθμεῖ δι' ἔργων ἀμαρτήματα ἀπὸ ἀνοσίου γινόμενα ζωῆς· ταῦτα δ' ἐστὶν ἰκέτην παρ- 20 ιδεῖν, εἰς ξένους κακουργεῖν, ἀδελφοῦ διαφθείρειν εὐνήν, ἀμαρτάνειν περὶ ὀρφανούς, ὑβριζεῖν εἰς γονέας γέροντας. παντὶ γὰρ τῷ τοιούτῳ φησὶν ὁ 'Ζεὺς ἀγάζεται' τουτέστι μέμφεται καὶ τιμωρίαν ἐπάγει. διαφερόντως δὲ τοῦ Διὸς ἐμνημόνευσεν, 25 ἐπειδὴ πάσας εἰς τὸν θεὸν τοῦτον ἀνήγον τὰς τοιαύτας προσηγορίας 'ἰκέσιον' καλοῦντες ὡς ἔφορον

τῶν ἱκετῶν καὶ 'ξένιον' ὥς τῶν ξένων προστάτην
καὶ 'ὁμόγνιον' ὥς τῶν συγγενῶν μάλιστα φύλακα καὶ
τῶν πρὸς τοὺς ὁμογνίους καθηκόντων. οὕτω γὰρ
καὶ τῶν ἐν ὀρφανίᾳ ζώντων αὐτὸν ἔλεγον κηδεμόνα,
5 πατέρα νομίζοντες πάντων καὶ ὧν οὐκ εἰσιν ἄν-
θρωποι πατέρες, καὶ βοηθὸν τῶν ἀδικουμένων πα-
τέρων ὑπὸ τῶν παίδων. ἀγάλματα γὰρ εἰσιν οἱ
πατέρες τοῦ πάντων πατρός, τοῦ Διός· οἱ δ' εἰς τὰ
ἀγάλματα τῶν θεῶν δυσσεβεῖς, εἰς αὐτοὺς ἀναφέ-
10 ρουσι τοὺς θεοὺς, ὧν τὰ ἀγάλματα, τὴν δυσσέβειαν·
ὥστε εἰκότως ἔφη τὸν Δία καὶ νεμεσᾶν τούτοις
καὶ πᾶσιν ὁμοῦ τῶν ἀδίκων ἔργων, ἅπερ διηριθμή-
σατο, χαλεπὴν ἀποδιδόναι ἔκτισιν. αὕτη γὰρ ἡ
ἀμοιβὴ τῶν ἀδικημάτων τιμωρία τις οὔσα τῆς ἀδι-
15 κίας ἀκόλουθος.

26. 'Κὰδ δύναμιν δ' ἔρδειν.' Τὸ μὲν θύειν,
ὅπερ εἰώθασιν οἱ νεώτεροι λέγειν, ἔρδειν ὠνόμαζον
οἱ παλαιοὶ καὶ ῥέζειν. τὸ δ' ἀπάρχεσθαι τῶν παρ-
όντων διὰ τοῦ θύειν ἐδήλουν καὶ θυηλὰς τὰς ἀπ-
20 αρχὰς ἐκάλουν· 'ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλὰς' φησὶν
Ὅμηρος. ἀμφοτέρων οὖν ὁ Ἡσίοδος κελεύει λιπαρῶς
ἀντέχεσθαι, κατὰ δυνάμιν τε ἱερὰ ῥέζοντας, ἅψ' ὧν
εὐποροῦμεν, ἀγνῶς καὶ καθαρῶς, καὶ θύεσσι καὶ
σπονδαῖς ἱλασκομένους τοὺς θεοὺς ἀρχομένης ἡμέρας
25 — τοῦτο γὰρ τὸ 'ὅτ' ἂν φάος ἱερὸν ἔλθῃ' — καὶ εἰς
ὑπνον τρεπομένους νυκτὸς ἐπιούσης. τὸ μὲν οὖν

2 καὶ ὁμόγνιον *: ὁμόγνιον 14 cf. Plat. Legg. p. 728 c
16 Pr. ad 336 21 Ὅμηρος] I 220 23 θύεσσι *: θυέσει.
Idem correxi paullo post

κατὰ δύναμιν ἔρδειν ἀφαιρεῖται πᾶσαν τὴν πολυ-
 τέλειαν ἐπὶ τῇ προφάσει τῆς εὐσεβείας ἡδυπάθειαν
 εἰσάγουσαν. καλῶς οὖν τοῦ Λάκωνος εἰπόντος, ὅς
 ἐρωτηθεὶς 'διὰ τί εὐτελῇ θύουσιν' ἔφη ὅτι 'ἵνα πολ-
 λάκις θύωσιν'. οὕτω γὰρ καὶ Νομᾶς Ῥωμαίοις, ὡς 5
 Λυκοῦργος Λακεδαιμονίοις, προσέταξεν ἀπὸ τῶν εὐτε-
 λεστάτων θύειν. τὸ γοῦν μὴ ὑπερβάλλειν τὴν περι-
 ουσίαν ἐν τῇ θεωρείᾳ τῶν θεῶν προεπωδέστατόν
 ἐστὶ παράγγελμα τοῖς εἰς αὐτὸ μόνον βλέπουσι τὸ
 ὄσιον· τὴν δ' ἀγνείαν καὶ καθαρότητα μάλιστα προ- 10
 ηγουμένως δεῖ σπουδάζεσθαι τοῖς ἱερουργεῖν μέλ-
 λουσι, τὴν μὲν ἐν αὐτῇ τῇ ζωῇ — τοιαύτη δ' ἐστὶν
 ὅση ἂν ἐξάντης ἢ πάσης ἀσελγείας πάσης ἀδικίας
 πάσης ἐμπαθείας· ταύτην γὰρ ἂν εἴποιμεν κυρίως
 ἀγνεύειν, καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἀποχὴν τῶν βρωτῶν 15
 καὶ τῶν ποτῶν κατὰ τὰ πάτρια ἦδη· καὶ γὰρ ἄλλα
 ἄλλοις ἔστιν, ὧν ὁ μετασχὼν εἴργεται τῶν νομίμων
 θυσιῶν — τὴν δὲ ἐν τοῖς ὀργάνοις πᾶσι καὶ τοῖς
 ἱεροῖς τόποις, ἐν οἷς δεῖ θύειν, καὶ τοῖς περὶ τὸ
 σῶμα ἡμῶν κόσμοις· γελοῖον γὰρ τοῖς καθαρωτάτοις 20
 προσιόντας οἷς θύουσιν ἀκαθάρτοις χρησθαι τισιν,
 ἢ ἐν τοῖς μεμολυσμένοις οἴκοις τοῦτο πράττοντας
 ἢ μοῖραν τῷ ἱερῷ προσάγοντας ἐκ τινος μεμιασμένης
 ἐνεργείας ἢ ἐσθῆτα φέροντας ἀκάθαρτον, ὅπου γε
 καὶ τῷ πάντα καθαίρουσι πυρὶ παρήγγελλται χοῆ- 25
 σθαι μὴ ἐξ ἀκαθάρτου οἰκίας ληφθέντι. τὸ δ' αὖ
 ἰλάσκεσθαι τοὺς θεοὺς ταῖς ἀπαρалаίπτοις σπονδαῖς

5 fort. Νομᾶς 26 δ' αὖ *: αὖ 27 ἀπαρалаίπτοις *: ἀπαρалаίπτοις

καὶ τοῖς μετὰ τούτων θύεσσιν, ἀρχομένης ἡμέρας ἢ
 νυκτός, οἷον ψαιστοῖς ἢ ἄλλοις τισὶ τοιούτοις, ἐν-
 δεικνύται· καὶ ὅτι χρη ταῖς τοιαύταις ἀπαρχαῖς ταῖς
 εὐπορίστοις ἀπάρχεσθαι τῶν προσόδων αὐτοῖς, διὰ
 5 τῆς συνεχείας τηροῦντας αὐτῶν τὸ πρὸς ἡμᾶς εὐμε-
 νές· ἢ γὰρ ἰλέωσις οὐκ ἐκείνοις προστίθῃσιν ἢ μὴ
 εἶχον, ἀλλ' ἡμᾶς ἐπιτηδειοτέρους ποιήσῃ πρὸς τὸ
 μενόντων αὐτῶν ἀεὶ τοιούτων οἷοί περ εἰσι μετέχειν
 ἀκωλύτως· καὶ τοῦτο δηλοῖ τὸ εὐμενές, τὸ μένειν
 10 ἡμῖν τὸ εὖ ἀεὶ παρὰ τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐκείνοι
 διαμένουσιν ἀεὶ ὅμοιοι ὄντες.

27. 'Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα.' Ταῦτα καὶ τὰ
 ἐπόμενα τούτοις περὶ τῶν πρὸς τοὺς φίλους καὶ
 γονέας καθηκόντων ἔχει τὴν παραινέσιν οὐκ ὄντα
 15 ἡθικὰ ὥς τιςιν ἔδοξεν ἀλλ' εἰς εὐγενὲς ἥθος καὶ
 δεξιὸν προσάγοντα τὸν πειθόμενον. οὐ γὰρ δεῖ τὰ
 αὐτὰ φίλοις καὶ ἐχθροῖς ἀποδιδόναι οὐδ' ὁμοίως
 ἐκατέρους ὁμοτραπέζους ποιεῖσθαι καὶ ὁμοσπύνδους,
 ἡγουμένους καὶ τράπεζαν βωμὸν εἶναι τῆς ἐστίας
 20 καὶ πάντων τῶν τὴν τροφὴν δωρησαμένων. θύειν
 μὲν οὖν καὶ ἡμῖν νόμος πρὸ τοῦ τῆς τροφῆς ἀψα-
 σθαι· δεῖ οὖν μὴ τοὺς ἐχθροὺς ἄγειν ἐπὶ δαῖτα
 φιλίαν δὴ ὑποκρινομένους, ἀλλὰ τοὺς ὄντως φίλους,
 οἷς καὶ κοινωνεῖν ὅσιον ὡς τῆς ἄλλης φιλίας οὕτω
 25 καὶ ἄλῳν καὶ σπονδῶν καὶ ἐστίας θεῶν καὶ φιλο-
 φροσύνης. καὶ γὰρ εἰ ὡς ἔτυχε καὶ τοὺς ἐχθροὺς

8 τοιούτων *: τούτων
 wickius

12 Pr. ad 342 add. Wester-

ἔστιν ὧμεν, τί ποιήσομεν ἐκείνων ἡμᾶς ἐν μέρει κα-
 λούντων ἐπὶ τὰ ὅμοια; μὴ ὑπακούοντες γὰρ ἀδική-
 σομεν τοὺς ὑπακούσαντας, ὑπακούοντες δὲ προησό-
 μεθα ἑαυτοὺς ἀνθρώποις ἀπεχθῶς διακειμένοις.
 ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῶν φίλων καὶ ἐχθρῶν τῆς 5
 συνεστιάσεως. τὸν δὲ γείτονα τοῦ μὴ γείτονος
 αἰρετώτερον εἰς τοιαύτην ἡγεῖσθαι κοινωνίαν· ὁ-
 λον μὲν οὖν ὅτι λέγεται τῆς φιλίας κοινῆς οὕσης·
 οὐ γάρ που τὸν μὴ φίλον γείτονα δέ, δι' αὐτὸ τοῦτο
 παραινεῖ μάλλον τοῦ φίλου ποιεῖσθαι συνέστιον, 10
 προειπὼν 'τὸν φιλέοντα ἐπὶ δαῖτα καλεῖν'. τούτου
 δ' ὅντος φανεροῦ, πῶς οὐκ εὐλογον πλέον τοῖς γεί-
 τοσι νέμειν ἢ τούτους μὲν παρῆναι τοὺς δὲ μὴ
 γείτονας εὐφραίνειν ταῖς φιλοτησίαις; οὐδὲ γὰρ
 τὰς γειτονίας ἴσως οἴεσθαι δεῖ μάτην ἡμῖν ἰπονέ- 15
 μεσθαι τοιῶν ἢ τοιῶν ἀνθρώπων θεόθεν, ἀλλὰ
 καὶ τοῦτο εἰς τάξιν εἰμαρμένης ἔχειν, καὶ προσήκει
 καὶ πρὸς ταύτην ἀφοσιοῦσθαι τὸν ἔχοντα νοῦν·
 τρόπον γάρ τινα καὶ ὁ γείτων ἡμῖν σύνοικός ἐστι
 καὶ δμωρόφιός.

20

28. 'Πῆμα κακὸς γείτων.' Ταῦτα καὶ διὰ τῆς
 ἱστορίας ὁ Πλούταρχος ἐπιστάσας· καὶ γὰρ
 Αἰτωλοὺς καὶ Ἀκαρνανάς, Ἑλληνας ὄντας καὶ γεί-
 τονας, ἐκτρέψαι διὰ πλεονεξίαν ἀλλήλους, καὶ Χαλ-
 κηδονίους καὶ Βυζαντίους διὰ τὴν ἔμφυτον δυσμέ- 25
 νειαν περὶ σκαλμοῦ διενεχθέντας ἐν τῷ Βοσπόρῳ

12 εὐλογώτερον? 13 malim παρίεναι αὐτὸν μὴ παρῆναι
 16 τοίῳ? 21 Pr. ad 346 24 ἐκτρέψαι Duebnerus: ἐκ-
 τρέψας ib. corr. W: Καρχηδονίους

ναυμαχῆσαι· καὶ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν γειτνιάσεων
πολλὰ μὲν ἀγαθὰ συμβαίνειν διὰ ταύτας, ὡς ἐπὶ
Φλάκκον καὶ Κάτωνος· πολλὰ δὲ τὰ ἐναντία· τὰς
γὰρ γειτνιάσεις ἀφορμὰς προξενεῖν ἐνίοτε πολλῶν
ἐπήρειων. αὐτὸς μὲν οὖν τὸν βοῦν εἰς παρὰδειγμα
παρέλαβε· δεῖ δ' ἐκτείνειν ἐπὶ τὰ ὅμοια τὸν λόγον,
δοσαὺν ἂν ἀπόλοιτο διὰ τὸν γείτονα. πρὸς ἃ καὶ
οἱ παλαιοὶ νόμοι βλέποντες ἐδικαίωσαν τῶν ἀπολ-
λυμένων τοὺς γείτονας συναλλαγμαίων.

10 29. "Ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὕνειαρ." Δείκνυσι
τοῦτο Πλούταρχος. Θεμιστοκλέα γὰρ φησιν ἢ
Κάτωνα πιπράσκοντα τὸν ἀργὸν λέγειν ὅτι ἀγαθὸν
ἔχει γείτονα.

30. 'Βοῦς ἀπόλοιτ'.' Λέγεται ὅτι Θεμιστοκλῆς
15 χωρίον πιπράσκων ἐκέλευσε κηρύττεσθαι, ὅτι ἀγα-
θὸν ἔχει γείτονα. ἔνιοι δὲ βοῦν ἐδέξαντο τὴν
γυναῖκα ἀπὸ τοῦ ἀλφεσίβοια· ὅτι οὐδ' ἂν γυνὴ μοι-
χευθείη, εἰ μὴ γείτων κακὸς εἴη. ἢ οὐ μόνον τὸν
κατὰ τὴν κώμην γείτονα, ** ἀλλὰ τὰ κτήνη τὰ ἐν
20 τῇ ἀγροικίᾳ ἢ πᾶν ὄτιοῦν κτῆμα.

31. 'Τὸν φιλέοντα φιλεῖν.' Τούτους ὁ Πλού-

1 ναυμαχῆσαι idem: ναυμαχῆσαντας 7 ὅσαοῦν ἂν *:
ὡς οὐκ ἂν 8 εἰς τὰ ἀπολλύμενα τοὺς γείτονας συμβάλλε-
σθαι corr. Gaisfordus duce Heraclide c. 11: ἔθος ἦν τοῖς
Κυμαίοις εἰς τὰ κλοπιμαῖα συμβάλλεσθαι τοὺς γείτονας. Fort.
τῶν ἀπολλυμένων τοὺς γείτονας συνανα[ΠΡΑττεσθαι συμβο-
λὰς]ΠΡΑγμάτων 10 Tz. ad 346 14 Pr. ad 346 19 lac.
add. Duchnerus, quam W supplet ita: γείτονα [ἈΛΛΑ καὶ
τὸν ἐν τῇ πόλει· οὐδὲ μόνον βοῦν] ἈΛΛΑ τὰ κτήνη cett.
21 Pr. ad 353

ταρχος ἐκβάλλει τοὺς στίχους. ὁ γὰρ μέλλων λέγειν, ὅτι τοῖς ἀγαθοῖς τὸ διδόναι προσήκει καὶ ὡς χαίρουσι διδόντες, ἄτοπος ἂν εἴη λέγων καὶ διδόναι τῷ διδόντι καὶ μὴ διδόναι τῷ μὴ διδόντι· οὕτω γὰρ ἂν τὰς δόσεις ἀναγκαίως ἐποίει, τὰς δὲ προ- 5 καθηγουμένας τῶν εὐεργεσιῶν ἐξέκοψεν.

Ibid. Ὁ μὲν Πλούταρχος τούτους ὀβελίζει τοὺς στίχους, λέγων οὐδέποτε ἂν γενέσθαι φίλον, εἰ τῶν φιλιωθησομένων ἐκάτερος ἀναμένει παρὰ τοῦ ἑτέρου 10 προσφιλιωθῆναι.

32. Ἀώτη μὲν τις ἔδωκε. Ὁ Πλούταρχος εἰκάζει τοὺς τοιούτους, ὅσοι προαίρεσιν δωρητικὴν ἔχουσι, τοῖς σφαιρίζουσιν, οὐ λαβόντες τὴν ὑπ' ἀλλήλων διφειῖσαν σφαιραν οὔτε κατέχουσιν οὔτε ἀντι- 15 πέμπουσιν τοῖς μὴ εἰδόσι σφαιρίζειν, ἀλλὰ τοῖς ἀντιπέμψαι δυναμένοις.

33. Μισθὸς δ' ἀνδρὶ φίλῳ εἰρημένος. Τούτους δέ τινες τοὺς στίχους ἐξέβαλον· ὁ δὲ Πλούταρχος ἐγκρίνει· δεῖν γὰρ καὶ τὸν φίλον συνεργὸν παρα- 20 λαμβάνειν ἐπὶ ὠρισμένῳ μισθῷ· ἔχθραν γὰρ προξενεῖ τὸ τῆς ἀμοιβῆς μετὰ τὸ ἔργον ἐλλιπὲς ἀδόκητον ὑπάρξαν. τούτῳ δ' ὅμοιον καὶ τὸ τὰ πρὸς τοὺς ἀδελφούς συναλλάγματα μὴ ἀμάρτυρα ποιέσθαι. τὸ δ' ἐπαχθὲς ἀφαιρῶν εἶπεν ὅτι γελιάσας 25 τουτέστιν ὡς παίζοντας καὶ μὴ σπουδάζοντας· πολ- λούς γὰρ ἀπολέσθαι διὰ τὸ πιστεῦσαί τισιν οἷς

7 Tz. adoundem v. 353 9 ἀναμένοι? 10 *: προσφιλιωθῆ-
ναι 11 Pr. ad 355. Lemma addidi 13 ἄλλων? 17 eiusdem ad
356 21 τὸ τῆς W: τὸ μετὰ τῆς ib. ἀδόκητον? ἀδοκῆτως W

ἀπιστεῖν δέον, ἀπιστῆσαι δὲ πάλιν οἷς πιστεῦσαι δέον. διὸ χρεία τῆς ἐπὶ τῶν μαρτύρων ὁμολογίας καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν, καὶ τῆς τοῦ μισθοῦ προ-
ομολογίας καὶ ἐπὶ τῶν φίλων.

- 5 34. 'Εἰ γὰρ κεν καὶ σμικρὸν.' Δοκεῖ μὲν ἀπηρ-
τῆσθαι τοῦτο τοῦ προορηθέντος· ἔχει δὲ καὶ συνέ-
χειαν. ἐπειδὴ γὰρ εἶπεν ὅτι, κἂν ἢ σμικρὸν τὸ
ἀφαιρεθῆν, παχνοὶ τὸν ἀφαιρεθέντα διὰ τὴν ἀκούσιον
ἀφαίρεσιν, ἐπήγαγεν ὅτι τὸ σμικρὸν ἐπισωρευόμενον
10 μὲν μέγα τι γίνεται, ἀφαιρούμενον δ' εἰς τὸ μηδὲν
καταλήγει· ὥστε εἰκότως λυπεῖ καὶ τὸ σμικρὸν ἀφαι-
ρούμενον. καὶ εἰ τοῦτο ἀληθές, ὁρθῶς Ἀριστοτέ-
λης ἔλεγεν, ὅτι χείριστον τῶν ἐν τῷ βίῳ τὸ μὴ
παρὰ τοῦτο λεγόμενον· εἰ γὰρ καταφρονοῖτο ὡς
15 μικρὸν ἕκαστον καὶ ἐπιλέγοιμεν μὴ παρὰ τοῦτο,
κακῶς πράξομεν· ἐν μὲν οὖν οἰκονομίᾳς λιμῶξομεν,
τοῦτο ἀεὶ ἐπάδοντες· ἐν δὲ τῇ διαίτῃ νοσήσομεν,
πολλάκις μὲν παρορῶντες τὸ ὀρθόν, λέγοντες δὲ
ταύτην τὴν φωνήν· ἢ γὰρ καθ' ἕν ἕκαστον ἔλλειψις
20 μεγάλην ἀθροίζει τοῖς παρορῶσι τὴν βλάβην.

35. 'Ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος.' Καὶ
ἐν τοῖς πατρίοις ἐστὶν ἑορτὴ Πιθοίγία, καθ' ἣν
οὔτε οἰκέτην οὔτε μισθωτὸν εἶργειν τῆς ἀπολαύσεως
τοῦ οἴνου θεμιτὸν ἦν, ἀλλὰ θύσαντας πᾶσι μετα-
25 διδόναι τοῦ δώρου τοῦ Διονύσου. καλῶς οὖν εἴρη-

3 καὶ τῆς W: καὶ ἐπὶ τῆς 5 Pr. ad 361 12 Ἀρι-
στοτέλης] cf. p. 1303, 20a 16 Duebnerus: πράξοιμεν 21 Pr.
ad 368 22 ἐν τοῖς πατρίοις] ἐν τοῖς Ἀθηναίων πατρίοις
Westerwickius. Fort. ἐνίοις πατρίοις, sed cf. Thucyd. 3, 66
ib. πιθοίγία: corr. Duebnerus

ται δεῖν ἄρχομένου πύθου κορέσασθαι, καὶ τῇ ἐορτῇ
 συμφώνως· δεῖ δὲ καὶ φειδοῦς ταμεινομένοις τὴν
 ἀπόλαυσιν, ὥστε καὶ εἰσαυθις ἡμῖν γενέσθαι καὶ
 αὐθις. εἰ δ' ἀπαναλωθέντος τοῦ πλείστου τὸ λει-
 πόμενον ὀλίγον εἶη, χαλεπὴν εἶναι τὴν φειδῶ· τότε
 γὰρ, φησί, τάχα ἂν καὶ τραπεύῃ καὶ ἄχρηστον γέ-
 νοιτο τοῖς φεισαμένοις. τὸ μὲν οὖν ἄρχομένου κορέ-
 σασθαι παιδεύει πρὸς κοινωνίαν, τὸ δὲ μεσσοῦσι φει-
 δεσθαι πρὸς οἰκονομίαν, τὸ δὲ χαλεπὴν εἶναι τὴν ἐν
 τῷ πυθμένι φειδῶ πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν κατὰ καιρὸν. 10

36. Ὅς δὲ γυναικὶ πέποιθε, πέποιθ' ὅ γε φηλή-
 τησι. Τοῦτον δὲ Πλούταρχος χαράττει τὸν στί-
 χον· σημαίνειν δὲ τοὺς φηλήτας τοὺς ἀφαιρεῖσθαι
 τι καὶ ἐκφορεῖν ἐθέλοντας, παρὰ τὸ ἀφαιρεῖν καὶ
 ὑφελεῖν τοῦ ὀνόματος αὐτοῖς τεθέντος. 15

37. Μουννογενὴς δὲ πάσι σῶζοι πατρώιον οἶκον
 φερέμεν. Δόξειεν ἂν ἄτοπος ὁ στίχος εἶναι καὶ
 ἀγανακτοῦντος, ὅτι γέγονεν οὐ μόνος τῷ πατρί.
 μήποτε, φησὶν δὲ Πλούταρχος, καὶ Πλάτων ἔπεται
 τῷ Ἡσιόδῳ, καὶ Ξενοκράτης καὶ Λυκούργος πρὸ 20
 τούτων· οἱ πάντες ᾤοντο δεῖν ἓνα κληρονόμον κατα-
 λιπεῖν· καὶ τοῦτο ἦν τὸ ὑπὸ Ἡσιόδου λεγόμενον.
 δοκεῖ δ' ἡ λέξις εὐχομένου εἶναι καὶ οὐχὶ συμβου-
 λεύοντος· τὸ γὰρ ἑσῶζοι πατρώιον οἶκον εὐκτικὸν
 ἐστίν· ὥστε εἶναι τὸν λόγον εἰ καὶ μὴ πλείους εἶεν 25

2 ταμεινομένοις ὥστε τὴν ἀπόλαυσιν καὶ W 5 ὀλίγον]
 add. W, sed nihil enotavi ex A 11 Pr. ad 375 16 eius-
 dem ad 376 19 μήποτε] add. δὲ W ib. Πλάτων] 'Re-
 spicit fort. ad Legg. XI p. 923' Gaisfordus

παῖδες ἀλλὰ μονογενής, οὗτός γε σῶζοι τὸν οἶκον'.
τὸ δ' ἐπόμενον στιχίδιον ἔτι μᾶλλον λύει τὴν δια-
βολήν.

38. 'Γηραιὸς δὲ θάνοις.' Οἱ περὶ Πρόκλον καὶ
5 'Αρίσταρχον ἢ Πλούταρχον ἀδιανόητον τοῦτό φα-
σιν εἶναι καὶ περισπόν.

39. 'Πλείων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπι-
θήκη.' Μήποτε δέ, φησὶν ὁ Πλούταρχος, ἐκεῖνο
λέγει τὸ τοῦ Λάμπιδος, ὅτι πλείων μὲν ἢ φροντίς
10 ἐπὶ τοῦ πλείονος πλούτου, μείζων δ' ἢ ἐπίδοσις,
ἦν 'ἐπιθήκην' εἶπεν, αὐτοῦ συνανύξοντος ἑαυτὸν τοῦ
πλούτου διὰ τὴν τῶν ὀργάνων εὐπορίαν καὶ τῶν
ὑπηρετῶν. ὃ καὶ ὁ Λάμπις εἶρηκεν ἐρωτηθεὶς πῶς
ἐκτῆσατο. 'τὸν μὲν γὰρ ὀλίγον' ἔφη 'χαλεπῶς, τὸν
15 δὲ πολὺν ῥαδίως, πολλῶν ὕτων ἤδη τῶν ὑπουργ-
γούντων.'

40. 'Γυμνὸν σπείρειν.' Κάλλιον δέ, φησὶν ὁ
Πλούταρχος, μετὰ τὸν σπόρον ὑετὸν συμβῆναι ἢ
πρὸ σπόρου· δῆλον δέ· τὰ γὰρ μετὰ Πλειάδα σπα-
20 ρέντα καὶ πρὸ τροπῶν φύεσθαι ἐβδομαῖα, ἐν Αἰ-
γύπτῳ δὲ καὶ τριταῖα· τὸν δὲ μετὰ τροπὰς μόλις
ἐν τριπλασίῳ τούτου τοῦ χρόνου. οὕτω τὸ ἐπι-
γενέσθαι ὑετὸν ἀγαθὸν μᾶλλον ἢ τὸ προγενέσθαι.
οἱ δ' ἀρχαῖοι καὶ πρωιαίτερον ἔσπειρον, ὥς δῆλον
25 ἐκ τῶν 'Ελευσινίων τελετῶν, ἐν αἷς ἐλέγετο 'πάρῃθι
κόρη γέφυραν· ὅσον οὐπω τρεῖς πολέουσιν'.

4 Tzetz. ad 378 5 ἢ] καὶ Usenerus 7 Pr. ad 380 14 γὰρ]
addidi ex A 17 Pr. ad 391 25 ἐν οἷς ἔλεγε τοῦ πᾶσι κόρη
γεφύραν, ὅσον οὐπω τριπλόεον δέ: corr. Bergkiius (3 p. 658)

41. 'Ἡμος δὴ λήγει.' Ἐν τῷ χειμῶνι καὶ ἡ δύνα-
 μιν τοῦ ἡλίου ἀσθενεστέρα ἐστὶ καὶ αἱ ἡμέραι μικραὶ
 καὶ αἱ νύκτες μεγάλαι καὶ τὰ σώματα πικνοῦνται
 καὶ ἐλαφροῦνται· τότε οὖν λέγει δεινδοτομεῖν. 'ἀθη-
 κτοτάτη' δ' ἄβρωτάτη, ὅτι τότε σκώληξ οὐκ ἐσθίει 5
 τὴν ὕλην· καὶ ἐστὶ παραμονωτέρα, ἐπειδὴ διὰ τὴν
 ψύξιν τοῦ ἀέρος ἀποκέκλεισται ἐν βάρει ἢ ὑγρότης.
 καὶ τότε αἱ ῥίζαι τρέφονται καὶ αὖξονται καὶ τὰ
 φύλλα πίπτει μὴ ἐπιπολαξούσης αὐτῆς. ἐν φέρει δ'
 ἐπιπολάζει διὰ τὴν τοῦ καιροῦ θερμότητα· τὸ γὰρ 10
 ψυχρὸν οὐκ ἔξ τὴν θερμότητα εἰς τὴν τῶν ξύλων
 ἐπιφάνειαν ἐλθεῖν, οὐδὲ ποιεῖ σῆψιν ἢ ὑγρότης
 πλεονάζουσα, καὶ τότε στερεὰ ἐστὶν ἡ ὕλη μὴ
 εἰκονσα τᾶ· δάκνυσθαι.

42. "Ὀλμον μὲν τριπόδην." Πολὺς ἐν τοιούτοις 15
 ὁ Πλούταρχος ἀμυνόμενος τοὺς γελῶντας τὸν
 Ἡσίοδον τῆς σμικρολογίας, καὶ Πλέτωνα λέγων
 περὶ τῆς τῶν σκευῶν ἐν τοῖς οἴκοις διειλέχθαι συμ-
 μετρίας· καὶ Λυκοῦργον περὶ τῆς τῶν θυρῶν κατα-
 σκευῆς, ἔν' ἀπὸ πρίονος ὧσι καὶ πελέκει μόνον 20
 ἀποίικλοι. δεῖν οὖν ἀποδέχεσθαι καὶ τὸν Ἡσίοδον
 μέτρα παραδόντα καὶ ὕλμον καὶ ὑπέρον καὶ ἄξιον
 καὶ σφύρας. καὶ τοὺς ἀρχαίους δὲ πολλὴν καὶ τού-
 των ποιεῖσθαι λόγον· καὶ τῶν εὐρετῶν Πάμφων
 μὲν τιμᾶν, διότι τὸν λύχνον πρῶτος εὗρε καὶ τὸ 25
 ἐκ τούτου φῶς εἰσῆγαγεν εἰς τε τὰ ἱερὰ καὶ τὴν
 ἰδίαν χρῆσιν· τὸν δὲ τῶν Πιτθέων δῆμον ὀνομάσαι,

1 Pr. ad 414 ego addidi   15 Pr. ad 423   21 δεῖ;
 corr. W   26 εἰς τε Duebnerus: ὥστε   ib. καὶ Patzigius

διότι τῶν πίδων ἐπενοήσαντο τὴν πλάσιν· ὥστε μὴ τὴν πολυτέλειαν προσήκειν θανυμάζειν, ἀλλὰ τὴν τῶν χρειωδῶν, καὶν εὐτελεῖ τυργάνῃ, περιποιήσιν.

43. 'Φέρειν δὲ γύην.' Τὸν μὲν οὖν γύην εἶναι
5 κελεύει πρίνινον, προσθεῖς 'ἢ κατ' ἄρουραν εἰ εὐ-
ροις, ἢ κατ' ὄρος, πρίνινον'. οὐ γὰρ εὐπορος Βοι-
ωτοῖς ἢ πρίνος, φησὶν ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ τοῖς
πετεῖνοις ἀντὶ τῶν πρίνινων χρῶνται τοὺς γύας
κατασκευάζοντες.

10 44. 'Εὖτ' ἂν Ἀθηναίης δμωός.' Ὁ μὲν δὴ γύης
πρίνινος ἔστω· ὁ δ' ἱστοβοεὺς ἢ δάφνινος ἢ πε-
λέινος· οὕτω γὰρ ἄσηπτος ἔσται· τὸ δ' ἄσηπτον
ἐδήλωσεν εἰπὼν ἀκιδάτατον· ὁ δὲ Πλούταρχος
ἐξηγήσατο τὴν αἰτίαν, λέγων εἶναι τι θηρίδιον ὃ
15 καλεῖται κῖς, διεσθίον τὰ ξύλα· τοῦτο καὶ Πίνδαρον
οὕτω καλεῖν περὶ τοῦ χρυσοῦ λέγοντα

ῥεῖνον οὐ σῆς, οὐ κῖς δάμνεται,

ὥς ἄσηπτον· ἐγγίνεται δ' οὖν τὰ τοιαῦτα θηρίδια
τοῖς γλυκέσι καὶ μαλακοῖς ξύλοις, δάφνη δὲ καὶ
20 πελέα δριμύτατα.

45. 'Ρηίδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν.' Τούτων τὸ μὲν
'ἀβούτης' εἶποι ἂν ὁ αἰτῶν βόας ἵν' ἀροτριάσῃ τοῦ
καιροῦ καλοῦντος, τὸ δ' ὁ εὐπορῶν βοῶν ἀποκρί-
ναιτο ἔν, ὅτι καὶ οἱ παρ' αὐτῷ βόες ἔργα ἔχουσι,
25 καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἂν αἰτούμενος δοίῃ. ὁ καὶ ὁ

4 Pr. ad 427 4. 10 Lemmata addidi 10 eiusdem ad
430 17 κείνον οὐ Schol. Pindari (Bergk. 1 p. 455 fr. 222):
κεῖνο 21 Pr. ad 453 add. Gaisfordus 22 ὁ* 23 εὐπορῶν
Heinsius: ἀπορῶν 25 δ — Λάκων Gaisfordus: ὄν — λαβῶν

Λάκων τὴν κυνὴν αἰτούμενος εἶπεῖν λέγεται πρὸς
τὸν αἰτοῦντα 'εἰ μὲν εὐδία, ἔσται καὶ σοὶ ἄχρηστος·
εἰ δὲ χειμῶν, καὶ ἐμοὶ χρήσιμος'. καὶ γὰρ καὶ περὶ
τῶν βοῶν ἐρεῖ ταῦτόν ὁ αἰτηθεὶς 'εἰ μὲν μὴ καιρὸς
τοῦ ἄροῦν, καὶ σοὶ ἄχρηστος· εἰ δὲ καιρὸς, κάμωι 5
χρήσιμος'.

46. 'Εὐχέσθαι δὲ Διὶ χθονίῳ.' Ταῦτα καὶ θεο-
σεβείας ἐστὶ δόγματα, τρέποντα τοὺς ἔργων ἀπτο-
μένους ἐπὶ τὰς παρακλήσεις τῶν τὰ ἔργα ταῦτα
ἐφορῶντων καὶ τελειοῦν δυναμένων θεῶν· καὶ οὐδὲν 10
ἀπολείπει πρὸς τέρψιν, εἰ ἐννοήσομεν τὸν ἄροῦν
μέλλοντα, λαβόμενον τῆς ἐχέτης ἣν προείπομεν ὅ
τι ποτὲ δηλοῖ τοῦ ἄρότρου μέρος, πρὶν ἐλάσῃ τοὺς
βόας, μάρτυρα καλοῦντα τοῦ ἔργου τὸν Δία καὶ
τὴν Δῆμητραν, τὸν μὲν ὥς τελεσιουργὸν διὰ τῶν 15
ὕμβρων τῆς σποράς, τὴν δ' ὥς προστίτιν τῶν γο-
νίμων δυνάμεων τῆς γῆς. ὁ γοῦν πάντα τὰ παρ'
ἑαυτοῦ ποιήσας οὐχ ἀπλῶς αἰτεῖ τοὺς θεοὺς ἀλλ'
ὥσπερ ἀπαιτεῖ τὸ τέλος. ὥς οὖν ἔλεγε Σωκράτης
εὐχέσθαι δεῖν μουσικὴν τὸν μαυθάνοντα καὶ γονὴν 20
παίδων τὸν γαμοῦντα, οὕτω καὶ Ἡσίοδος καρπῶν
γονὴν τὸν τῆς ἐχέτης ἥδη λαμβανόμενον καὶ ὄρ-
πηκα φέροντα καὶ ἐπάγοντα τοῖς νῶτοις τῶν βοῶν
ὥστε κινηθῆναι καὶ ἐλκύσαι τὸ ἄροτρον.

47. 'Ὡδὲ κεν ἄδροσύνῃ.' Εἰ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν 25

1 κυνὴν Scaligerus: κοινὴν 7 Pr. ad 465 add. West-
wickius 12 λαβόμενον *: λαβόμενος ib. *: προείπαμεν
15 Δῆμητρα? 18 ἑαυτὸν? 25 eiusdem ad 473 addidi
ib. παρ' ἡμῶν?

γίγνουντο πάντα καὶ εὐξάμενοις ἐπακολουθήσει καὶ
τὰ παρὰ τοῦ Διός, οἱ στάχνες ἄδροι γενήσονται·
τοιοῦτοι δὲ γενόμενοι νεύσουσιν ἔραξε, ὡς εἰώθα-
σιν πλήρεις ὄντες καὶ ἐμβριθεῖς. τὸ γὰρ πλήρες
5 βαρῦνον τὸν στάχυν νεύειν ποιεῖ, ὃ δ' ἄσθενής
ὀρθὸς μένει διὰ κουφότητα.

48. 'Εὐοχθέων' τουτέστιν οὐ κεκοπιακώς, ὡς
τὸ 'κάματον εὐκάματον' παρ' Εὐριπίδῃ.

49. 'Εἰ δέ κεν ὕψ' ἀρόσης.' Τὴν μὲν οὖν ὀπλὴν
10 ἐπὶ βοὸς ῥηθεῖσαν ἢ οὐκ ἔστι τῶν μονωνύχων, συγ-
γνώμης ἀξιωτέον· διότι δὲ σημεῖον ἐξεῦρεν ἱκανὸν
ἀροῦντος ὕμβρου τοῖς περὶ ἄροτρα καὶ βοῦς ἀσχο-
λουμένοις, ἐπαινετέον. ὅτι δ' ὁ τοιοῦτος ὕμβρος
χρήσιμος, πιστοῦνται ἀπὸ τοῦ τὴν Σικελίαν εὐκαρ-
15 πεῖν, πολλοὺς δεχομένην ἔαρινους ὕμβρους· καὶ ἀπὸ
τοῦ προσηγὲς εἶναι τῇ γῇ τὸ ὕδωρ τότε ὑποθερ-
μαινόμενον, καὶ νηπίοις οὔσι τοῖς καρποῖς συμφέ-
ρον· καὶ ἀπὸ τοῦ τινὰς καὶ ἐν ἰσημερίᾳ σπεύραντας
ἔαρινῇ Μαρτίου μηνὸς κα' πολλοὺς θερίσαι καρ-
20 πούς· καὶ γὰρ ὁ τριμηνιαῖος λεγόμενος πυρὸς ὑπὸ
τοιούτων ὕμβρων ἐκτρέφεσθαι ἔοικε τῶν ἔαρινῶν.

50. 'Μὴ σε κακοῦ χειμῶνος — πόδα χειρὶ πιέ-
ξης.' Τῶν λιμωττόντων τοὺς πόδας παχύνεσθαι
φησι τὸ δ' ἄλλο σῶμα λεπτύνεσθαι. καὶ εἰς νό-
25 μος ἦν Ἐφεσίων, μὴ ἐξεῖναι πατρὶ παῖδας ἀποθιέ-

2 γενήσονται *: γεννήσονται 7 Pr. ad 477 add.
Patzigius 8 Εὐριπίδῃ] Bacch. 66 9 eiusdem ad 485
9. 22 Lemmata addidi 10 ἢ add. Duebnerus 19 Μαρ-
τίου μηνὸς κα'] glossema vid. esse 22 Pr. ad 496

σθαι, ἕως ἂν διὰ λιμὸν παχυνθῇ τοὺς πόδας. ἴσως δὲ καὶ τὴν ἀπὸ καθίσεως καὶ ἀργίας πάχυνσιν δηλοῖ τῶν ποδῶν· γίνεται γὰρ τοῦτο τοῖς ἐπὶ πολλὸν καθημένοις. ἐὰν οὖν ἐν τοῖς ἀλεεινοῖς οἴκοις ἀργὸς καθιζάνῃς, λεπτῇ χειρὶ διὰ λιμὸν τοὺς παχεῖς ὄντας 5 πόδας πιέσεις. ἔοικε δὲ καὶ ἡ ἐν τοῖς λιμοῖς πάχυνσις εἶναι κατὰ φύσιν, ὥς ὁ Ἰλίουταρχος· δεῖται γὰρ τὸ ἐν ἡμῖν θερμὸν, ἵνα μένῃ, τῆς ἐξωθεν τροφῆς, ἣν οὐ δεχόμενον διαπαντὶ τὸ σῶμα καὶ αὐτοῦ τι ἀποσπᾷ· δι' ἀσθενείαν δ' ἀδυνατοῦν ἀλλοιωσάι 10 τὸ ἀποσπώμενον ἔπεπτον ἀφίησι· καὶ αὐτὸ μὲν τὰ μέσα καὶ τὰ ἄνω λεπτύνει τοῦ σώματος, ἐν οἷς ἔστι πλεῖον· ἐκεῖνο δ' ἄρα τὸ ἔπεπτον εἰς τὸ κάτω φέρεται, καὶ οὕτω δὴ παχύνει τοὺς πόδας.

51. 'Δείκνυε δὲ δμώεσσι.' Διὰ τοῦτου τοῦ παρ- 15 ἀγγέλματος καὶ τὰ ὅμοια νοητέον· οὐκ ἀεὶ εὐτυχῆσομεν· παρασκευαστέον οὖν καὶ πρὸς τὰς περιστάσεις· οὐδ' ἀεὶ ὑγιανοῦμεν· φροντιστέον οὖν καὶ τῶν ταῖς νόσοις ἐπιτηδείων· οὕτως οὖν καὶ οἰκίσεων ἐν θέρει διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς τοῦ χειμῶνος προσβολῆς. 20

52. 'Μῆνα δὲ Ἀθηναίῳνα.' Ἰλίουταρχος οὐδένα φησὶ μῆνα Ἀθηναίῳνα Βοιωτοὺς καλεῖν· ὑποπτεύει δ' ἢ τὸν Βουκάτιον αὐτὸν λέγειν, ὅς ἐστιν ἡλίου τὸν αἰγόκερων διόντος, καὶ τὸ βούδορα τῷ Βουκατίῳ συνάδειν διὰ τὸ πλείστους ἐν αὐτῷ διαφθείρεσθαι 25

9 καὶ αὐτοῦ τι] malim ἑαυτοῦ τι καὶ vel ἑαυτοῦ τι ἀποσπῶν 15 Pr. ad 502 add. Westerwielius 21 Pr. ad 504 ib. οὐδένα φησὶ Ruhnkenius: οὐδὲ ἀφίησι 23 Βουκάτιον W: βούκαιρον 24 τὸ Duebnerus: τὸν ib. Βουκατίῳ W: βουκαίῳ 25 συνάδειν Duebnerus: συνάδοντος

βόας· ἢ τὸν Ἑρμαῖον, ὅς ἐστι μετὰ τὸν Βουκάτιον καὶ εἰς ταῦτόν ἐρχόμενος τῷ Γαμηλιῶνι, καθ' ὃν καὶ τὰ Ἀθηναῖα παρ' Ἀθηναίοις· Ἱωνες δὲ τοῦτον οὐδ' ἄλλως, ἀλλὰ Ἀθηναῖονα καλοῦσι. τοῦτον οὖν ὥς ψυχρόν
 5 κелеύει φυλάττεσθαι, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις μηνὶ τὰς ἐξαπίνης γινομένας πηγάδας, αἱ δὲ γίνονται πῆξεις τῶν ὑδάτων τοῦ Βορέου πνεύσαντος, ἃς οὐ ῥᾶδιον ὑπομεῖναι διὰ τὴν σφοδρότητα τῆς πῆξεως.

53. "Οὐ' ἀνύστεος ὃν πόδα." Ἀριστοτέλης φησὶ
 10 ψεῦδος εἶναι τὸ κατὰ τοὺς πολὺποδας· αὐτοὺς γὰρ ἑαυτοὺς μὴ κατεσθίειν ἀλλ' ὑπὸ τῶν παγούρων κατεσθίεσθαι.

54. "Ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδιλα βοὺς ἱφί καταμένοιο Ἄρμενα δῆσασθαι, πίλοις ἐνδοσθε πυκάσας." Ἐκ
 15 βοείων δερμάτων εἶναι κелеύει τὰ ὑποδήματα, καὶ τούτων τῶν ἰσχυρῶν· τοιαῦτα δ' εἶναι τὰ τῶν σφραγέντων βοῶν, ἀλλ' οὐ τὰ τῶν αὐτομάτως ἀποθνήσκοντων. εἰκότως· ἀποθνήσκουσι μὲν γὰρ ἢ νοσήσαντες ἢ γηράσαντες ὥστε ἡσθενηκότες· τῶν δὲ
 20 σφραγέντων ἢ ἐν τοῖς δέρμασιν ἐνοῦσα δύναμις μένει. δεῖν οὖν ἐκ τούτων εἶναι τὰ ὑποδήματα· δεῖν δὲ καὶ πίλοις ἐνδοθεν χρῆσθαι συμφύεσθαι τοῖς ποσσὶ δυναμένοις καὶ μειζύνως ἀλειφνῆναι· τὰ γὰρ ἄκρα μείζονος δεῖται βοηθείας, ὥς πορρώτερον ὂντα
 25 τοῦ μέσου, ἐν ᾧ τὸ ἔμφυτον θερμόν.

1 Βουκάτιον W: βούκαιον hoc significat scriptura compendiosa cod. A non βού καὶ 9 Pr. ad 524 add. Patzigius 13 Pr. ad 541 19 ὥστε] corruptum 23 καὶ] ὥς?

55. 'Τῆμος θῶμισυ βουσίν.' Διὰ τὸν χειμέριον μῆνα τροφήν πλείονα κελεύει διδόναι, ταῖς μὲν βουσὶ τὸ ἥμισυ τῆς εἰωθυίας προστιθέντα, τοῖς δ' ἀνθρώποις πλέον ἢ τὸ ἥμισυ· εἰ μὴ ἔρα τὸ ἥμισυ καὶ τὸ πλέον δεῖ συντάττειν, ἵν' ἀμφοτέροις πλέον ἢ τὸ ἥμισυ δίδωσί τις τοῦ ἔτους· πέττεται γὰρ χειμῶνος ὄντος ἡ τροφή μᾶλλον ἐν μήκει τῶν νυκτῶν· ἢ τε γὰρ θερμότης εἴσω καθεργγμένη διὰ τὴν ἔξωθεν πύκνωσιν πλείονα δαπανᾷ· καὶ μῆκος αἱ νύκτες ἔχουσαι πλείονα πέττουσι τροφήν, ἣν ἄρμαλιάν· 10 εἶπεν ὡς προσφιλῇ τοῖς τρεφομένοις καὶ εὐάρμοστον.

56. 'Ταῦτα φυλασσόμενος...' Τοῦτον καὶ τοὺς ἑξῆς δύο διαγράφει Πλούταρχος. δηλοῦσι δὲ χρῆναι δι' ὅλου τοῦ ἔτους βλέπειν εἰς τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας καὶ πρὸς ταύτας ἰσοῦν τὰ ἔργα, ἕως 15 ἂν μετὰ τὸν σπόρον ἡ ὥρα ἀφίκηται τῆς τῶν καρπῶν συλλογῆς. τούτων δὲ διαγραφέντων ἀκίλουθα τὰ ἑξῆς ἦ.

57. 'Ἡὼς ἦτε φανεῖσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου Ἀνθρώπους...' Ταῦτα περὶ τῆς ἐν τῷ ὄρθρῳ 20 σπουδῆς· ὡς οἷ γε τοῦτον τὸν καιρὸν ἄπρακτοι καὶ τὴν ἐν τοῖς ἄλλοις μέρεσι τῆς ἡμέρας ἀμβλύνουσι συντονίαν. τὸν μὲν οὖν Ὅμηρόν φησιν ὁ Πλούταρχος ἐπιθέτοις εἰς τέρψιν εὐδοκιμοῦσι τὴν ἡμέραν κοσμηῖσαι 'κροκόπεπλον' αὐτὴν λέγοντα καὶ ἥο- 25

1 eiusdem ad 559 add. Westerwickius 6 δίδωσι] διδῶν?
12 Pr. ad 561 13 ἀναγράφει: corr. W 16 τῶν] addidi ex A
17 fort. ἀκόλουθ' ἂν τὰ ἑξῆς εἴη aut del. ἦ cf. p. 84, 15
19 Pr. ad 580 21 οἷ γε W: οἷ τε 23 συντομίαν: corr. Duebnerus

δοδάκτυλον· τὸν δ' Ἑσίοδον μειζόνως ἀπὸ τῶν ἔργων, ἔφ' ἃ δὴ προοῖοντα κινεῖ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀπὸ τῆς ἐκλύσεως εἰς τὴν ἐνεργὸν μεθίστησι ζωήν.

58. 'Μαχλύταται δὲ γυναῖκες ...' ὥς ψυχρότε-
 5 ραι τὴν κρᾶσιν καὶ διὰ τοῦτο βράδιον ὀργῶσαι ἀνα-
 θερμαινόμεναι. οἱ δ' ἄνδρες ἀφανρότεροι διὰ τῆς
 ἔξωθεν θέρμης ἀφαναινόμενοι, φύσει θερμότεροι
 ὄντες καὶ ξηρότεροι τῶν γυναικῶν. τοιαῦτα δὲ καὶ
 τὸν Ἀλκαῖον ᾔδειν·

10 'τέγγε πνεύμονας οἶνω· τὸ γὰρ ἄστρον περικέλλεται,
 ἃ δ' ὦρα χαλεπά,
 ἄχεϊ δ' ἐκ πετάλων ἀδέα τέττιξ,
 ἀνθεῖ δὲ σκόλυμος· νῦν δὲ γυναῖκες μιαιρώταται,
 λεπτοὶ δέ τοι ἄνδρες, ἐπεὶ κεφαλὰν
 15 καὶ γόνα Σείριος ἄξει.'

59. 'Καὶ βοὸς ὕλοφάγοιο — — τὸ δὲ τέτρατον
 ἰέμεν οἶνου.' Ἐργάτῃ μὲν ἡ τροφή πρέπουσα πλη-
 ροῦν βοείων κρεῶν τὴν γαστέρα, καὶ ἐν σκιᾷ δὲ καθή-
 μενον καὶ ὑπὸ τοῦ ξεφύρου καταπνεύμενον πίνειν
 20 ἐπὶ τῇ κρεοφαγίᾳ, μίξαντα κρηναῖον ὕδωρ τῷ οἶνῳ,
 τρία μέτρα πρὸς ἓν· οὐ γὰρ διαρρέουσιν ἀνθρώποις
 γράφει δίαιταν, ἀλλ' ἐκπονοῦσι τὴν γῆν καὶ αὐτουρ-
 γοῖς καὶ βιωτικοῖς· τοῖς γὰρ τοιούτοις οὐδὲν προσ-
 φορώτερον τῆς ἰσχυρᾶς καὶ δυσφθάρτου ταύτης

3 ἐνεργὸν W: ἐναργὸν, nisi quod ex A nihil enotatum
 habeo 4 Pr. ad 586 5 βράδιον] ῥᾶον Piccolos 7 ἀνα-
 φαινόμενοι: corr. W 10 Bergk. 3 p. 163 ib. οἶνω πνεύ-
 μονα τέγγε A ib. περιστέλλεται idem 12 πετᾶλλον τᾶδε
 ἀντέττιξ ita A: corr. Duebnerus 13 δὲ Seidlerus: δὲ καὶ
 15 γόνατα: corr. Bergkius 16 Pr. ad 591

τροφῆς, οὐ χιόνων δεομένοις οὐδὲ ὑπιδίων, ἀλλὰ
φυσικῆς εὐπνοίας, οἷος ὁ ἀκραῆς ξέφυρος, καθα-
ρὸς ὢν ξέφυρος· τὰ γὰρ βύρεια λήγοντα συνάπτεται
τοῖς δυτικοῖς πνεύμασι. τὸ δὲ ταύτην ἐπαινέσαι
τὴν κραῖσιν τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ὕδατος ἱστοπον εἶναι
δοκεῖ· λέγεται γὰρ

ἢ πέντε πίνειν ἢ τρεῖς ἢ μὴ τέσσαρα·.

τὸ δὲ τρεῖς μινύειν πρὸς ἓν τοιοῦτον εἶναι δοκεῖ.
ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν αἱ κρασεις, δύο πρὸς ἓν καὶ τριῶν
πρὸς δύο, κατὰ λόγους διπλάσιον καὶ ἡμιόλιον, τοῖς
ἡγεμόνας τῶν πολλαπλασίων καὶ ἐπιμορίων, εἰς μέ-
θην εἰσὶ πινόντων· αὕτη δὲ σωφρόνως πινόντων,
καὶ μὴν καὶ περὶ ὕδατος ἄλλοι μὲν γράφουσιν εἰς
σταθμὸν ἀποβλέποντες ἐκλεγόμενοι τὸ κοινώτερον·
καὶ τινες καὶ ὕδροστάτας κατασκευάζουσι, δι' ὧν
τὸ βαρὺ καὶ κοῦφον ὕδωρ κρίνουσι· καίτοι πολλα-
χοῦ κοῦφον μὲν ἐστὶ πονηρὸν δέ, ὡς ἐν Χαλκίδι
Πλούταρχος ἱστορεῖ τὸ τῆς Ἀρεθούσης· οἱ δὲ καὶ
τὸ ῥαδίως οἶνω κραννύμενον δοκιμάζουσιν ὕδωρ
ἄριστον, πολλῆς δεόμενον πείρας καὶ διαφόρων
οἴνων εἰς τὸ μὴ φωραθῆναι τοιοῦτον ὄν· ἄλλοι δὲ
εἰς κεράμειον ποτήριον ὕδωρ ἐμβαλόντες ἔωσι δι'
ὅλης μεῖναι νυκτός, εἴτα γενομένης ἡμέρας ὀρώσιν
εἴ τινα ἐντὸς τῆς κύλικος ἔχει γειώδη περιφέρειαν
συστᾶσαν καὶ μελανίζουσαν· καὶ τοῦτο σημεῖον τί-
θενται τῆς τοῦ ὕδατος φανυλότητος, οὐδ' οὗτοι περ-

11 εἰς μέθην — πινόντων] cf. Plat. Legg. p. 775b
21 ὄν] οὐκ ὄν Duebnerus 24 γαιώδη; corr. W.

ραν παραδιδόντες εὐπόριστον. πάντων δὴ οὖν τῶν
 τοιούτων ἀπλούστερον ὁ Ἡσίοδος κελεύει τῷ γεωρ-
 γικῷ μιγνύναι τῷ οἴνῳ ὕδωρ ἐκ κρήνης ἀπορροῦτον,
 ἕν' ἣ κινούμενον λεπτὸν καὶ ἀθόλωτον, ἀλλὰ μὴ
 5 γεῶδες.

60. "Ὡσπερ ἐμός τε πατήρ..." Ταῦτα καὶ τὰ
 ἐξῆς εἰς ξῆλον ἀνεγείρει τοῦ πατρὸς τὸν Πέρσην, εἰ
 μὴ γεωργεῖν ἐθέλοι, ναυτίλλεσθαι· καὶ γὰρ ἐκεῖνον
 ἐκ τῆς Κύμης (μία δ' αὕτη τῶν Αἰολίδων πόλεων)
 10 ἦκειν εἰς Βοιωτίαν διὰ τὸ βίον ἐθέλειν ἑαυτῷ περι-
 ποιήσασθαι, οὐ πλοῦτον φεύγοντα ἀλλὰ πενίαν·
 καὶ οἰκῆσαι τοῦτο δὴ τὸ λυπρότατον πολίχνιον, τὴν
 Ἄσκησιν, χαλεπὴν καὶ θέρους ὥρα καὶ χειμῶνος.
 κεῖται μὲν οὖν ὑπὲρ τὴν ὁδόν, ἣν βαδίζουσιν οἱ ἐπὶ
 15 τὸ Μουσεῖον ἀπιόντες, ἣ Ἄσκη. τοῦ δ' Ἑλικῶνος
 ἐκκειμένου τοῖς ἀνέμοις, καὶ θαυμαστάς μὲν ἀνα-
 παύλας ἔχοντος ἐν θέρει δυσηνέμου δ' ὕντος ἐν
 χειμῶνι, τὴν Ἄσκησιν ἐν τῷ μεσημβρινῷ κειμένην
 τοῦ ὄρους τῆς μὲν ἐκ τῶν ἀνέμων ἀπολαύειν βίας
 20 ἐν δὲ τῷ θέρει τὸ εὐπνουν μὴ ἔχειν. ἀοίκητον δ'
 αὐτὸ ὁ Πλούταρχος ἱστορεῖ καὶ τότε εἶναι, Θε-
 σπιδέων ἀνελόντων τοὺς οἰκοῦντας, Ὀρχομενίων δὲ
 τοὺς σωθέντας δεξαμένων· ὅθεν καὶ τὸν θεὸν Ὀρχο-
 μενίοις προστάξει τὰ Ἡσιόδου λείψανα λαβεῖν καὶ
 25 θάψαι παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης φησὶ γρά-
 φων τὴν Ὀρχομενίων πολιτείαν.

4 ἀλλὰ μὴ γεῶδες] 'suspecta habeo verba inutilia' Her-
 werdenus: quae non probō 6 Pr. ad 633 12 τὴν Dueb-
 nerus: τὴν δὲ, ex A nihil enotavi 25 *: αὐτοῖς

61. 'Νῆ' ὀλίγην αἰνεῖν.' 'Αἰνεῖν' δέ τινες παραι-
τεῖσθαι παρέλαβον, ὥσπερ 'ἐπαινὴν Περσεφόνειαν'.

62. 'Οὐ γὰρ πώποτε νηὶ γ' ἐπέπλων.' Ταῦτα πάντα
περὶ τῆς Χαλκίδος, τοῦ Ἀμφιδάμαντος καὶ τοῦ ἄθλου
καὶ τοῦ τρίποδος ἐμβεβλήσθαι φησιν ὁ Πλούταρχος 5
οὐδὲν ἔχοντα χρηστύν. τὸν μὲν οὖν Ἀμφιδάμαντα
ναυμαχοῦντα πρὸς Ἑρετριέας ὑπὲρ τοῦ Ἀηλάντου
ἀποθανεῖν· ἄθλα δ' ἐπ' αὐτῷ καὶ ἀγῶνες ἐγένοντο
τελευτήσαντος παρὰ τῶν ἑαυτοῦ παίδων· νικῆσαι δ'
ἀγωνιζόμενον τὸν Ἰσίοδον καὶ ἄθλον μουσικὸν τρί- 10
ποδα λαβεῖν καὶ ἀναθεῖναι τοῦτον ἐν τῷ Ἑλικῶνι,
ὑπὸν καὶ κάτοχος ἐγεγόνει ταῖς Μούσαις, καὶ ἐπί-
γραμμα ἐπὶ τούτῳ θρυλοῦσι. πάντα οὖν ταῦτα λη-
ρώδη λέγων ἐκεῖνος ἀπ' αὐτῶν ἄρχεται τῶν εἰς τὸν
καιρὸν τοῦ πλοῦ συντεινόντων, ἥματα πεντήκοντα. 15

63. 'Μέτρα φυλάσσεσθαι.' Εἰπὼν μὴ δεῖν πάντα
τῇ νηὶ πιστεύειν ἀλλ' οἴκοι τὰ πολλὰ καταλείπειν
διὰ τὴν ἀδηλίαν τῶν ἀνέμων, καὶ παραδείγματι τῷ
τῆς ἀμάξης χρησάμενος (καὶ γὰρ ἐκείνῃ φόρτον ἐπι-
τιθέναι πολὺν οὐκ εὖ ἔχει, μήποτε κατάξῃ τις αὐτήν) 20
πανταχοῦ παρακελεύεται τοῦ μέτρου στοχάζεσθαι
καὶ πρὸ πάντων εἰς τὸν καιρὸν ὁρᾶν· ἔστι γὰρ
οὗτος ἱκανὸς συλλήπτωρ ὃν ἐνεργοῦμεν ὥσπερ καὶ
δύσμαχος παροφθεῖς· ἐναρμόζει γὰρ ἡμῶν τῷ παντὶ
τὰς πράξεις καὶ ποιεῖ πρὸς τὴν τοῦ παντὸς σύλλη- 25
ψιν αὐτὰς ἐπιτηδείας, ὁρθῶς καὶ τοῦ Ἰλάτωνος

1 Pr. ad 643 add. Heinsius. αἰνεῖν addidi 2 vid. Homer I
p. 569 3 Pr. ad 650. Lemma addidi 16 eiusdem ad 694
inseruit Westewickius 26 Ἰλάτωνος] cf. Legg. p. 709 b

αἰτιωμένου τῶν ἀποβαινόντων τὸν καιρὸν, οὐ μόνον
 ἐν τοῖς γάμοις τῆς τῶν παιδῶν τῶν εὐφυῶν καὶ
 ἀφυῶν γενέσεως ἀλλὰ καὶ ἐν πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς
 πρακτικοῖς τούτοις, τύχην αὐτοῖς ἐπιστήσας καὶ
 5 μετὰ θεοῦ τὰ ἀνθρώπεια κυβερνῶντος.

64. 'Εὖ δ' ὕπιν ἀθανάτων.' Τοῦτο μετὰ τοὺς
 περὶ γάμου λόγους προοίμιόν ἐστι τῶν ῥηθησομέ-
 νων παιδευμάτων· δεῖ γὰρ πρὸ πάντων στοχάζεσθαι
 τοῦ κεχαρισμένου τοῖς θεοῖς. καὶ γὰρ καὶ Πλάτων
 10 φησὶν ὁ βλέπων εἰς τὸ θεῖον ἐξ ἀσελγημάτων αὐτοῦ
 φυλάττειν ἑαυτὸν σπουδάζει καὶ ἀσεβημάτων πάν-
 των· καὶ γὰρ ὁ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας αἰσχυνόμενος,
 παρόντων αὐτῶν ἀπέχεται τούτων, μὴ ὅτι γε τοὺς
 θεοὺς. καὶ τί λέγω τοὺς ἀγαθοὺς αὐτούς; ἀλλὰ καὶ
 15 εἰκόνας ἀγαθῶν τινες σέβονται, καὶ ὑπ' αὐταῖς
 δκνοῦσί τινα πονηρὰν προᾶξιν προᾶξει, ὥς ἢ μὴ προσ-
 ιεμένη τὸν ἔραστήν ἐταίρα δρᾶσαι τι ἄσχημον ὑπὸ
 τῇ Ξενοκράτους εἰκόνι τοῦ σώφρονος.

65. 'Μηδὲ κασίγνητῳ.' Τὴν κατὰ φύσιν ἡμῶν
 20 σχέσιν πρὸς ἀλλήλους τῆς κατὰ προαίρεσιν εἶναι
 τιμιωτέραν φησὶν οὗτος ὁ λόγος. καὶ γὰρ τὴν μὲν
 ἀποθέσθαι ἐφ' ἡμῖν· τῆς δὲ τὸν δεσμὸν ἐπήγαγε
 τὸ πᾶν αὐτὴν φυλάττειν βέβαιον· δεῖν οὖν μείζονα
 τιμὴν νέμειν ἀδελφοῖς ἢ ἐταίροις· καὶ γὰρ καὶ τοῖς

4 ἐπιστήσας καὶ] corr. vid. ἐπιστήσαντος καὶ καιρὸν cf.
 Plat. l. 1. 6 Pr. ad 706 addidi 9 Πλάτων] cf. Legg.
 p. 716c sq. Phaedr. p. 250 sq. Plut. Mor. p. 550e 10 ὁ]
 ὅτι ὁ? ib. αὐτοῦ] del. W 13 malim μήτι γε 19 eius-
 dem ad 707

πατράσιν οὕτω φίλα πράξομεν, οὓς δεῖ μετὰ θεοὺς
τιμᾶν ὡς ἀγάλματα, φησίν, ὄντας ἐφ' ἑστία θεῶν.
οὕτω δὲ καὶ τὴν οἰκείαν πόλιν τινὲς εἶπον ἐγγυ-
τέραν τῆς μὴ οἰκείας, κἂν μᾶλλον τις ἐν ταύτῃ
τυγχάνῃ τιμώμενος, διὰ τὴν κατὰ φύσιν σχέσιν. ⁶
καὶ ὁρθῶς ὁ Παναίτιος, πολίτην αὐτὸν Ἀθηναίων
ποιεῖσθαι σπευδόντων, εἶπε τῷ σῳφροσι μίαν πόλιν
ἀρκεῖν. καὶ ὁ τῶν Σπαρτιατῶν βασιλεὺς πρὸς τὸν
Ἀρκάδα τὸν ξένου, εἰπόντα πρὸς αὐτὸν ὅτι φιλο-
λάκων οἴκοι καλοῖτο 'κἀλλιόν τοι' εἶπεν 'εἰ φιλό- ¹⁰
πολις ἐκαλοῦ μᾶλλον ἢ φιλολάκων'. οὕτως αἱ κατὰ
φύσιν ἡμῶν σχέσεις παρὰ πᾶσι τῶν κατὰ προαίρεσιν
εἶναι δοκοῦσι κρείττους. δεῖν μὲν οἷν τὸν ἀδελφὸν
τοῦ ἐταίρου πάντως ἐπὶ μείζονος ἄγειν σπουδῆς.
τούτῳ δ' ἀκόλουθον τὸ ἐξῆς, ὅτι, εἴ τινα ποιησό- ¹⁵
μεθα φίλον, ἀπροσκρούστους εἶναι δεῖ πρὸς αὐτόν.
καὶ γὰρ ἡ τῶν Πυθαγορείων παραίνεσις, οὐχ ὅτι
προτέρους ἀμαρτάνειν εἰς φίλον διακωλύσειεν ἄν,
ἀλλὰ καὶ τὰ ἀμαρτήματα τοῦ φίλου πρῶτος φέρειν,
ἕως ἂν δυνώμεθα, παρακελεύεται. καὶ ἔχει τὸ παρ- ²⁰
άγγελμα πρὸς τῇ ἄλλῃ δικαιοσύνῃ καὶ τὸ ἔμφρον.
εἰκὸς γὰρ ἡμᾶς καὶ θαρρήσαντας τυγχάνειν τινὰ
τῷ φίλῳ, καὶ δεῖ μηδὲν εἰς αὐτὸν ποιεῖν λῦον τὴν
σχέσιν.

1 πράξομεν οὓς Duebnerus: προξαμῆν ita A, quod po-
tius προξαμῆναι est 2 ὄντας] ὁ Πλάτων (de Legg. p. 931a)
Cobetius 3b. ἐφ' ἑστία idem quo ducit ἐφ' ἑστία A: ἐφ' ἑστία
ceteri 3 ἐγγυτέραν Herwerdenus: ἐγγιωτέραν, quod ex
lectionibus ἐγγίω et ἐγγυτέραν ortum vid. 19 πρῶτος φέ-
ρειν *: προσφέρειν

66. 'Μηδὲ ψεύδεσθαι γλώσσης χάριν.' Μὴ μόνον παραιτεῖσθαι τὸν φίλον λυπεῖν διὰ τινος ἔργον προσκρούοντα, ἀλλὰ μηδὲ ψευδόμενον πρὸς αὐτὸν φαίνεσθαι διὰ περιττήν καὶ ἀνόνητον τῆς γλώττης
 5 δομὴν· καὶ γὰρ τοῦτο· λυπηρὸν καὶ προάγον εἰς ἀπέχθειαν· ὁ γὰρ ψευδόμενος καὶ ἀπατῶν οὐ φίλος· ὅθεν τοῦτο παραιτητέον. ὁ καὶ Πλάτων εἶπε, τὸν ἐκουσίως ψευδόμενον ἄπιστον εἰκότως εἶναι, τὸν δ' ἄπιστον ἄφιλον. μέγα οὖν σημεῖον ἡθους οὐ φι-
 10 λητικοῦ τὸ ψευδολόγον εἶναι πρὸς ὃν οἴεται φίλον εἶναι καὶ ἐπιθολοῦν τὴν φιλίαν.

67. 'Εἰ δὲ σέ γ' ἄρχῃ ἢ τι ἔπος ἀποθύμιον.' Τοῦτο κινήτικόν ἐστι τοῦ ἀμυντικοῦ τῆς ψυχῆς· δεῖν γὰρ φησιν, ἐὰν ἐκεῖνος προκατάρχη λόγων ἡμῖν
 15 ἀποθυμίων ἢ ἔργων, ἐπεξέλεναι, διπλασίους τιννύμενον καὶ ἀμυνόμενον. ἐχθρὸν γὰρ αὐτὸν ἀντὶ φίλου τιθέναι χρῆναι καὶ ποιεῖν ὥς ἐχθρὸν κακῶς, ὥς μὴ φυλάξαντα τὰ φιλικὰ καθήκοντα. Σιμωνίδης γοῦν ταύτην εἶναι δικαιοσύνην ὠρίσατο, τοὺς
 20 φίλους εὖ ποιεῖν· ἄμεινον δ' ὁ Πυθαγόρειος λόγος, εἰπὼν χρῆναι φέρειν τὰ ἁμαρτήματα τῶν φίλων εἰς δύναμιν.

68. 'Εἰ δέ κεν αὖθις ἡγήτ' ἐς φιλότητα.' Καὶ ἀμύνασθαι τὸν ἁμαρτάνοντα παραινεῖ καὶ προσιόντα μὴ ἀτιμάζειν· καὶ μάλιστα εἰ ἑαυτῷ δίκην τινὰ ἐπ-

1 Pr. ad 709 add. Westerwickius 7 Πλάτων] in Legg. p. 730 c 12 Pr. ad 709 add. Westerwickius ib. verba ἢ τι ἔπος ἀποθύμιον addidi ex A 19 τοὺς φίλους εὖ ποιεῖν] supplendum vid. ΤΟΤΕ [τ' ἐχθροὺς κακῶς καὶ ΤΟΤΕ] φίλους εὖ ποιεῖν cf. Plat. Rep. p. 332 b 23 Pr. ad 711

ἀγειν ἔτοιμος εἶη τοῦ ἁμαρτήματος· δῆλος γάρ ἐστιν
 ἑαυτοῦ καταψηφισάμενος καὶ ἐν μεταμελείᾳ γεγο-
 νώς, ὥστ' εἰκὸς αὐτὸν μηκέτι ταῦτ' ἐκείν. κοι-
 νὸν δ' ἀπλῶς ἐπέθηκε παρὰγγέλμα τοῖς περὶ φιλίας
 λόγοις, τὰς εὐχερεῖς μεταβολὰς τῶν φίλων ἀνθρώ- 5
 ποις ἀθλοῖς οἰεσθαι πρέπειν· εἰσὶ δ' ἀθλοὶ πάντες
 οἱ τῶν θεσμῶν ὑπερόπται τῶν εἰς κοινωσίαν συν-
 τεινόντων, ὧν εἷς ἐστὶ καὶ ὁ περὶ τὰς τῶν φίλων
 καταστάσεις. ὅτι μὲν οὖν τὸ μεταβάλλειν τὰς φιλίας
 ἄτοπον, καὶ οὐχ ἀπλῶς, ἀλλ' ἀθλιον, εἶπε καὶ αὐτός. 10
 Πλάτων δὲ καὶ τῆς φρουρᾶς τῆς περὶ φιλίαν κα-
 νόνα παραδέδωκε, τὰς μὲν ἡμετέρας εἰς τοὺς φίλους
 εὐποίας μικροτέρας ἡγεῖσθαι τῶν φίλων τὰς δ'
 ἐκείνων εἰς ἡμᾶς μεῖζους ἐκείνων. τοῦτ' οὖν ὅμοιον
 καὶ τὸ τὰ μὲν ἡμέτερα εἰς τοὺς φίλους ἁμαρτή- 15
 ματα μεῖζω κρίνειν ἢ ἐκεῖνοι νομίζουσι, τὰ δ' ἐκεί-
 νων εἰς ἡμᾶς ἐλάττω νομίζειν ἢ ἐκεῖνοι κρίνουσι.
 ταῦτα φυλάττοντες ἀσάλευτον τὴν φιλίαν φυλά-
 ξομεν. φησὶ δ' οὖν ὁ Ἡσίοδος παραινῶν ἀφαι-
 ρεῖν τὴν εὐχέρειαν 'σὲ δὲ μήτι νόον κατελεγχέτω 20
 εἶδος'.

69. 'Μηδὲ πολύξεινον.' Τὸ μὲν μήτε πολύξει-
 νον εἶναι μήτ' ἄξεινον ὅρον ἐπιτίθησι μετὰ τὰς
 φιλικὰς παραινέσεις ταῖς περὶ τοὺς ξένους ἡμῶν
 σπουδαῖς, μήτε δι' εὐχέρειαν πλῆθος εἰσδέχεσθαι 25

6 οἰεσθαι] add. δεῖν W   7 malim τεινόντων cum A
 11 Πλάτων] de Legg. p. 720 d   ib. κατόνα Herwerdenus:
 εἰκόνα   15 ἁμαρτήματα inseruit Gaisfordus. Eius loco
 lac. 11—12 litt. exhibet solus A   22 Pr. ad 715

ξένων κελεύων μήτε δι' ἀγριότητα πρὸς πάντα ξένον
 ἀποκλείειν τὸν οἶκον. τὸ δὲ μήτε κακοῖς συγκολ-
 λαῖν ἑαυτὸν μήτ' εἰς τοὺς ἀγαθοὺς ὑβρίζειν καὶ
 Πλάτωνος κρατύναντος τὴν κρίσιν· αὐτὸς γοῦν ἔστιν
 5 ὁ λέγων ἐπ' οὐδενὶ τὸν θεὸν οὕτω νεμεσᾶν ὥς ἐπὶ
 τῷ τὸν ὅμοιον αὐτῷ ψέγειν ἐπαινεῖν δὲ τὸν ἀνό-
 μοιον· θεῷ δ' ὁ ἀγαθὸς ὅμοιος, ὃν οὐ δεῖ νεικεί-
 ειν, ὁ δὲ κακὸς ἀνόμοιος, ὃν οὐ δεῖ ἀσπάζεσθαι.

70. 'Μηδέ ποτ' οὐλομένην πενήν.' Τὴν πενίαν
 10 ἢ ἡμεῖς ἑαυτοῖς προξενοῦμεν διχῶς ἢ δι' ἀργίαν ἢ
 δι' ἀσωτίαν πενόμενοι, ἢ ἀπὸ τοῦ παντὸς ἔχομεν
 ἀποκληρωθεῖσαν ἡμῖν. ταύτην οὖν ἀξιοῖ μὴ ὀνει-
 διῆναι, ὥς τὴν γε παρ' ἡμᾶς ἀξίαν εἶναι μυρίων
 ὀνειδῶν οὐ βοηθουμένην ὑπ' ἡμῶν. οὕτω δὲ καὶ
 15 νόσον τὴν μὲν εἰμαρμένην οὐ δεῖ ὀνειδίξειν, τὴν
 δ' ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἀκρασίας διὰ τὴν ἀκρασίαν
 ὀνειδιστέον, οἷς ἔξθον ὑγιαίνειν οὐχ ὑπάρχει τοῦτο
 δι' αὐτήν.

71. 'Γλώσσης τοι θησαυρὸς ἐν ἀνθρώποισιν ἄρι-
 20 στος.' Ὁ μὲν θησαυρὸς τῆς γλώττης ἔστιν ἡ κρύ-
 ψις τῶν νοημάτων ἢ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῶν φαντα-
 σιῶν τῶν μὴ γενομένων ἐκφόρων ὑπὸ τῆς γλώττης
 προπετῶς κινουμένης· δεῖ γὰρ τὴν κίνησιν ἐπιμε-
 τρεῖν τῇ γλώσσῃ καὶ τὸν καιρὸν τῆς κινήσεως, ἀλλ'
 25 οὐ ταύτην κυρίαν εἶναι ἑαυτῆς. τὸ δὲ πλείστην μὲν
 αὐτῆς εἶναι χάριν μετρίας οὔσης, ἀρχὴν δὲ γίνεσθαι

1 κελεύων W: κωλύων   4 Πλάτωνος] Min. p. 319 a
 9 Pr. ad 717 add. Patzigius   10 ἢ ἡμεῖς idem: ἦν ἡμεῖς
 19 Pr. ad 719   26 αὐτῆς Duebnerus: ἑαυτῆς

μειζόνων καὶ ἀλγεινότερων ἀκουσμάτων τὴν προ-
πέτειαν αὐτῆς, ἄμφω παρέστησε, καὶ ὅτι αἰρετὸν
τοῦτο τὸ μόριον καὶ ὅτι φευκτόν· ὥς Πιττακόν
φρασι, πέμψαντος αὐτῷ τοῦ Ἀμάσιδος ἱερεῖον καὶ
ἀξιόσαντος ἀντιπέμψαι τῶν μορίων αὐτῷ τὸ κάλ- 5
λιστον ἅμα καὶ χεῖριστον, ἐξελόντα τὴν γλῶσσαν
ἀποστεῖλαι. καὶ ἔοικεν ἡ φύσις τὸ μὲν τῶν ὁδόν-
των ἕρκος αὐτῆς θεῖναι πρόσθεν, κατακλείουσα μα-
λακὴν αὐτὴν οὔσαν καὶ εὐκίνητον· τὸν δ' ἐγκέφαλον
ἔνωθεν εἶναι παρ' οὗ τοῦ λόγου τὸ μέτρον αὐτῇ 10
δεῖν ὑπάρχειν ἐνδεικνυμένη.

72. 'Μηδέποτ' ἐξ ἡοῦς Διὶ λείβειν αἶθοπα οἶνον
Χερσὶν ἀνίπτοισιν.' Τοῦτο καθαρότητός ἐστι παρ-
άγγελμα. πολλὰ γὰρ αἱ χεῖρες τῶν ἀναγκαίων μὲν
ἀκαθάρτων δὲ ποιοῦσιν· εἰς οὖν πρὸς τὸ θεῖον 15
ἐνέργειαν δέονται καθάρσεως, διότι τὸ θεῖον καθα-
ρόν. δεῖ δὲ τὸ ὅμοιον αὐτοῖς ὑπηρετεῖν· μὴ σπέν-
δειν οὖν μὴ προκαθήραντας τὰς χεῖρας· πολλῷ ἄρα
μᾶλλον τῷ ὅλῳ σώματι δεῖ καθαρώς πρέττειν τὰ
πρὸς θεούς· ἐκ γὰρ ἀκαθάρτων τῶν ὀργάνων εἰ 20
τιμᾶμεν αὐτούς, ἀποπτύουσιν ἡμῶν τὰς ἐπὶ τοῖς
ἔργοις τούτοις ἀράς· αὗται γάρ εἰσιν αἱ ἐπαραι-
ταῖς θυσίαις ἢ ταῖς σπονδαῖς ἐπαρόμεναι. ἐν μὲν

8 θεῖναι Duebnerus: εἶναι 10 εἶναι] seclussit idem,
sed cum ἐνδεικνυμένη coniungendum vid. 'esset, quod . . .'
et corrigendum δεῖ; aut eiecto εἶναι legendum παρὰ τοῦ
λόγου — δεῖν κτλ. 11 ἐνδεικνυμένην exhibet A 12 Pr.
ad 724 17 δὲ τὸ Duebnerus: τὸ 18 προκαθάραντας:
correxī ex A 23 ταῖς] αἱ ταῖς?

οὖν Σπάρτῃ τοῖς εἰς ἀρχὴν καθισταμένοις οἱ ἔφοροι
 προεκκήρυττον μὴ τρέφειν μύστακας, ἵνα τοὺς τὸ
 φαῦλον τοῦτο καὶ εὐτελεῖς παραβάντας μειζόνως κο-
 λάζωσιν· ὁ δ' Ἑσίοδος νίπτεσθαι τὰς χεῖρας παρ-
 5 αινῶν πρὸ τοῦ σπένδειν ἐνδείκνυται τὸν περὶ τοῦτο
 μὴ πεισόμενον μείζονος ἄξιον εἶναι καταγνώσεως,
 ὥς ἀνεπιτήδειον πρὸς παιδείαν.

73. 'Μηδ' αἰδοῖα γονῇ πεπαλαγμένος ἐνδοθεν
 οἴκου Ἑστίῃ ἐμπελαδὸν παραφαινέμεν, ἀλλ' ἀλέα-
 10 σθαι.' Ταῦτα τῆς ἀπαιδευσίας ὄντα ἔκγονα, καὶ
 σμικρὰ ἤ, δεῖ παραφυλάττειν, καλῶς τοῦ Πλου-
 τάρχου λέγοντος, ὅτι καθάπερ ἐν λόγοις τὸ μὴ
 σολοικίζειν οὐ θαναμαστόν, ἀλλὰ τὸ σολοικίζειν κατα-
 γέλαστον, καὶ ἐν τοῖς ἔργοις οὐ τὸ μὴ πράττειν τὰ
 15 τοιαῦτα ἐπαινετόν, ἀλλὰ τὸ πράττειν ἐπονείδιστον·
 δεῖν οὖν μεμολυσμένον ἀπὸ γονῆς ἀποκρύπτειν τὰ
 αἵτια τοῦ μολυσμοῦ, καὶ μὴ γυμνοῦν ἐγγὺς τῆς
 ἐστίας· βωμὸς γάρ καὶ αὕτη τῶν θεῶν καὶ καθη-
 μερινῶν θυσιῶν καὶ σπονδῶν ὑποδοχή. μὴ οὖν
 20 ἀπογυμνούμενον μολύνειν τὴν ἐστίαν.

74. 'Μηδ' ἀπὸ δυσφήμοιο τάφου.' Τὴν ἀρχὴν
 ἐκάστου τῶν σπουδαίων ἔργων θεῖόν τι δεῖ νομί-
 ζειν· μιμεῖται γὰρ τὴν κυρίως ἀρχὴν θεὸν οὖσαν.
 σπουδαῖον δὲ καὶ ἡ τέκνωσις ἔτε συντελοῦσα πρὸς
 25 τὴν ἀειγενεσίαν. οὐ δεῖ οὖν ποιεῖσθαι ταύτην ἀπὸ
 μiasμάτων ἀλλ' ἀπὸ καθαρότητος πρὸς τὸ καὶ ὑπ-

1 τοῖς — καθισταμένοις] εὐθὺς — καθιστάμενοι W 3 μὴ
 παραβάντας παραβαίνειν μείζονα καλύσσειν idem 8 Pr.
 ad 733 21 Pr. ad 735 add. Westerwickius

εναντίαν εἶναι τὴν τέκνωσιν τῇ τῶν τέφρων ἐννοίᾳ· καὶ γὰρ γένεσις ἐστὶ καὶ φθορά. δεῖ οὖν ἀπὸ δαι-
τὸς θεῶν, τουτέστι θεοῖς προσελθόντα καὶ εὐωχη-
θέντα καὶ παρακαλέσαντα τοὺς θεοὺς οὕτω παιδουρ-
γεῖν, ἀπὸ τῶν κοινῶν πατέρων τῆς τιμῆς ἀρχόμενον 6
τῆς παιδουργίας.

75. 'Μηδέ ποτ' ἀνείων ποταμῶν.' Οἱ παλαιοὶ
καὶ πᾶσαν μὲν τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν ὡς τρώγιμον
καὶ αὐξητικὴν τῶν φύσεων ἱερὰν ἐνόμιζον εἶναι
τῶν ζωογόνων θεῶν· μάλιστα δὲ τοὺς ἀνείους πο- 10
ταμοὺς θεῖους ἐνόμιζον, τὴν ἀνέκλειπτον τῶν θεῶν
οὐσίαν ἱκανῶς μιμουμένους, καὶ δυνάμεις ᾤοντο
θείας ἔχειν ἐφ'esτώσας αὐτοῖς. εἰκότως οὖν διὰ
πάντων ἡμᾶς παιδεύων εἰς εὐσέβειαν ἀξιοῖ μὴ δια-
βαίνειν εἰς ἀέναον ποταμὸν πρὶν εὐξώμεθα βλέ- 15
ποντες εἰς αὐτόν· εὐχεσθαι δ' ἀπονιψαμένους πρό-
τερον. τὸν γὰρ ἀνιπτον διόντα διὰ κακίαν τοῦτο
ποιεῖν τὴν καταφρονοῦσαν ὧν δεῖ μὴ καταφρονεῖν·
καὶ ἔστι καὶ τοῦτο σημεῖον θεοσεβοῦς ζωῆς, τὸ μὴδ'
ἐν τούτοις ἀμελεῖν τοῦ καθήκοντος. 20

76. 'Μηδ' ἀπὸ πεντόξιοι.' Πέντοξον μὲν καλεῖ τὴν
χεῖρα, τοὺς δακτύλους ὅξοις εἰκάζων. 'χλωρόν' δὲ
τοῦτο δὴ τὸ σαρκῶδες τῶν ὀνύχων ὡς ζῶν καὶ ὡς
ἑπαλόν· 'αῦον' δὲ τὸ ἄκρον τοῦ ὀνυχος, ὃ δὴ καὶ
ἄξωρόν ἐστι καὶ ἀναίσθητον. παρακελεύεται τοῖνυν 25
μὴ ἐν εὐωχίαις θεῶν τέμνειν τοὺς ὀνυχας· τεμόν-

2 ἐστὶ καὶ] om. A et omitti potest 7 Pr. ad 737
add. Westerwickius 21 Pr. ad 742 add. Scheerius 23 δὴ *:
δὲ 26 τεμόντας *: τέμνοντας

τας γὰρ καὶ καθηραμένους ἐκείναις δεῖ παραβάλλειν,
 ἀλλ' οὐκ ἐν αὐταῖς τοῦτο ποιεῖν· καὶ γὰρ τρόπον
 τινὰ νέκρωσίς ἐστι τῶν ἐν ἡμῖν μορίων τοῦτο, ἀφαι-
 ροῦντας αὐτὰ τοῦ σώματος, ὥς συμπεφυκότα τούτῳ
 5 καὶ συννύαρχοντα ᾧ τρέφεται. χρὴ οὖν, εἰ μὴ ταῦτα
 προαποθήσεις τοῦ λοιποῦ σώματος πρότερον, τουτ-
 ἐστιν ἐκτμηθέντα ποιήσεις, ἐν ταῖς τῶν ἄσβεστον
 ἔχόντων ζωὴν θεῶν εὐωχίαις μὴ ἀποστερεῖν ταῦτα
 ζωῆς· ἀλλότριον γὰρ ἐκείνων τὸ τοιοῦτον.

- 10 77. 'Μηδέ ποτ' οἴνοχόην.' Πολλὰ τοιαῦτα καὶ τοῖς
 Πυθαγορείοις ἐλέγετο· ζυγὸν μὴ ὑπερβαίνειν καὶ χε-
 λιδὸνα μὴ εἰσδέχεσθαι καὶ μαχαίρα πῦρ μὴ σκα-
 λεύειν, συμβολικῶς παραινοῦντας τῶν ὀργιζομένων
 μὴ ἐπεγείρειν διὰ λόγων παροξυντικῶν τὸ πάθος,
 15 καὶ φλυάρεους μὴ εἰσάγειν εἰς τὸν οἶκον καὶ λάλους
 καὶ μὴ δεῖν τὸ δίκαιον ὑπερβαίνειν. τοιοῦτον οὖν
 καὶ τὸ ἐπιτιθέναι τῷ κρατῆρι τὴν οἴνοχόην συμβο-
 λικὸν παίδευμα· τουτέστι μὴ ἐπίπροσθεν ἄγειν τοῦ
 κοινοῦ τὸ ἴδιον. ὁ μὲν γὰρ κρατὴρ προύκειτο κοι-
 20 νὸς ἐν ταῖς τραπέζαις, ἐκ δὲ τῆς οἴνοχόης ἀρνούμε-
 νοι ἔπινον οἱ συνδειπνοῦντες. μήτ' οὖν τὸ μέρος
 νομίζειν τοῦ ὅλου ὑπέρτερον μήτε τὸ ἴδιον τοῦ
 κοινοῦ προτιμότερον· χαλεπὴν γὰρ εἶναι τὴν ἐπ'
 αὐτῷ μοῖραν ὥς ἐπομένην ἔχοντι ποινην ἀπὸ τοῦ
 25 παντός, ἐν ᾧ τὰ ὅλα τῶν μερῶν ἐθέλει κρατεῖν.

78. 'Μηδὲ δόμον ποιῶν.' Οἱ μὲν ὅτι δεῖ τὰς

1 *: κα θ ρ μένους A ib. ἐκείναις *: ἐκείνῳ ib. δεῖ
 Gaisfordus: δὴ 10 Pr. ad 744 add. Westewickius 26 Pr.
 ad 746 add. Patzigius

οἰκίας πρὸ χειμῶνος συντελεῖν· ὁ γὰρ κρωγμὸς τῆς κορώνης χειμῶνος σύμβολον· οἱ δ' ὅτι μὴ ἀτελῇ δεῖ τὸν οἶκον ἔαν, μὴ ψόγον ἐπαγάγῃ παρ' ἄλλων, οὓς τῇ κορώνῃ ἀπείνασεν, ὥς πολλὰ ἂν φθερξαμένους νεμεσῶντας ἐπὶ τῷ ἐλλιπεῖ. δεῖ δὲ καὶ ἐπὶ 5 τὰ ἄλλα τὸ παράγγελμα διατείνειν καὶ μηδὲν τῶν ἡμετέρων ἔργων ἀτελὲς περιορᾶν φερόμενον ἀλλ' ἐκάστω τὸ προσῆκον ἐπάγειν τέλος.

79. 'Μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων.' Θυσίαν ταύτην ὁ Πλούταρχος πρόχειρον καὶ καθη- 10 μερινὴν εἶπεν ὀρθῶς, ἀφ' ὧν μέλλομεν ἐσθίειν, ἱερὰ πάντα ποιοῦντας διὰ τοῦ ἀπάρξασθαι. καὶ γὰρ αἱ τῶν ἱερῶν τραπεζώσεις τοῦτο εἶχον· ἀπαρξάμενοι γὰρ ἀπ' αὐτῶν ἐδαίνυντο. χρῆναι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λουτρῶν τὸ αὐτὸ δρᾶν· ἐλούοντο δὲ περι- 15 χεόμενοι 'κατὰ κρατὺς τε καὶ ὤμων'. χρῆν οὖν καὶ τούτου πρότερον ἀφορίσαι τι τῆς ἡμετέρας χρήσεως ἱερὸν θεοῖς, καὶ οὕτω τὸ λοιπὸν εἰς τὴν ἀναγκαίαν χρεῖαν παραλαμβάνειν.

80. 'Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι.' Μήποτε δὲ κάλλιον 20 ὁ Πλούταρχος, ὅτι μὴ δεῖ τὰ νεογνὰ ἀκίνητα ἔαν καὶ ἀποτίθεσθαι ἐν ἀκινήτοις· ἀσθενέστερα γὰρ γίνεται· κινεῖν δ' αὐτὰ ὅτι μάλιστα, κἂν ἐπὶ τινων αὐτὰ τις καθιζάνῃ, κινουμένων καθιζάνειν καὶ σαλεύειν διὰ τούτων, οἷά τιςιν εὐκίνητα κλινίδια 25 μεμηχάνηται πρὸς τὴν τῶν παιδίων εὐνήν.

3 δεῖ *: δεῖν 5 *: ἐλλειπεῖ 9 Pr. ad 748 18 ἱερὸν
 Duebnerus: ἱερῶν A ib. *: οὕτως 19 περιλαμβάνειν:
 corr. W 20 Pr. ad 750 24 ἐπὶ κινουμένων W

81. 'Μηδὲ γυναικείῳ λουτρῷ χροά φαιδρύνε-
σθαι.' Μη δεῖν συναπογυμνοῦσθαι ταῖς γυναιξί
τοὺς ἄνδρας· πρὸς γὰρ τῷ ἀσχήμονι καὶ ἀπόρροιαί
τινες ἐκ τῶν γυναικείων σωμαίων καὶ περιττωμά-
5 των χωροῦσιν, ὧν ἀναπίμπλασθαι τοὺς ἄνδρας μο-
λυσματῶδες ἐστὶ· καὶ τοῖς εἰς τὸν αὐτὸν ἄερα εἰς-
ιοῦσι καὶ τοῖς εἰς τὸ αὐτὸ ὕδωρ ἀνάγκη τούτων
ἀπολαύειν. διὸ καὶ ἐπὶ χρόνον τινά φασι ποινην
παραμένειν τοῖς τοῦθ' ὑπομείναςιν, ἐν ᾧ τὸν μο-
10 λυσμὸν ἀνάγκη μένειν ἐπ' αὐτοῖς.

82. 'Μηδέ ποτ' ἐν προχοαῖς ποταμῶν ἄλλαδε προ-
ρεύντων, Μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν, μάλα δ' ἐξ-
αλέασθαι, Μηδ' ἐναποψύχειν.' Ταῦτα διαγράφει
Πλούταρχος, ὡς εὐτελεῖ καὶ ἀνάξια παιδευτικῆς
15 Μούσης μὴ οὐρεῖν ἐν προχοαῖς ποταμῶν ἢ ἐπὶ κρη-
νῶν, μηδ' ἀποπατεῖν, τοῦτο γὰρ τὸ ἀποψύχειν.

83. 'Ὡδ' ἔρδειν· δεινὴν δὲ βροτῶν ὑπαλέυεο φή-
μην — — θιέος νύ τίς ἐστὶ καὶ αὐτή.' Τοῦτο τὸ
τέλος ἐστὶ τῶν παραγγελμάτων, ἱκανὸν εἰς τὸ παι-
20 δεῦσαι ἡμᾶς τὸ ἑαυτῶν ἥθος, εὐλαβουμένους τὴν
φήμην. οὐ γὰρ ὅσον ἀρετῆς οἱ ἄνθρωποι σφάλλου-
ται, τοσοῦτον καὶ κρίσεως ἀρετῆς, φησὶν ὁ Πλάτων·
τὴν οὖν χαλεπὴν φήμην φυλακτέον εἰς δύναμιν.
ἢ γὰρ κακὴ φήμη κούφη μὲν ἐστὶν ὑπολαβεῖν
25 δυσχερὴς δ' ὑπενεργεῖν, κεντοῦσα τοὺς ὑπ' αὐτῆς

1 Pr. ad 753 ib. χροά φαιδρύνεσθαι] addidi ex A
4 καὶ περιττώματα Duebnerus 11 Pr. ad 757 15 ἐπὶ] ad-
didi ex A 17 Pr. ad 760 ib. δεινὴν δὲ — — καὶ αὐτή]
addidi ex A 22 Πλάτων] locum non inveni 24 ὑπο-
λαβεῖν * 25 δυσχερὴς δὲ add. W

ἔπονειδίστους γινομένους· ἔτι δὲ καὶ ἀρξαμένην ταύ-
την παῦσαι χαλεπὸν· εἰώθασι γάρ οἱ ἄνθρωποι πολ-
λαπλασιάζειν ἄς ἂν παραλάβωσι φήμας καὶ ἐκ σμι-
κρῶν μεγάλας ποιεῖν. καὶ τέλος προσέθηκεν, ὅτι
κινδυνεύει καὶ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀληθείης εἶναι 5
πᾶσα φήμη ἣν λαοὶ πολλοὶ φημίξωσι, καὶ διὰ τοῦτο
ἔχειν τι καὶ αὐτὴν θείον· πολλάκις γοῦν ὁ μὲν ἄρ-
ξας αὐτῆς οὐκ ἔστιν, εὖστοχος δ' αὐτῇ δι' αὐτῶν
ἀναφαίνεται τῶν ἀποβαινόντων, ὥστε εἰκότως δεῖ
φυλάττεσθαι τὴν κακὴν φήμην. κατὰ τοῦτο οὖν 10
χρήσιμον τὸ δεῖν καὶ δόξαν ὑφορᾶσθαι τὸν παιδευό-
μενον. οὐ γὰρ ἀπλῶς ἀληθὲς ὃ ἔλεγε Γοργίας·
ἔλεγε δέ· τὸ μὲν εἶναι ἀφανὲς μὴ τυχὸν τοῦ δο-
κεῖν, τὸ δὲ δοκεῖν ἀσθενὲς μὴ τυχὸν τοῦ εἶναι.
παρὰ γὰρ τοῖς πολλοῖς καὶ τὸ δοκεῖν ἰσχὺν ἔχει 15
καὶ τὰ ἐκ τοῦ δοκεῖν ἀποβαίνοντα δυσχερῇ δείκνυ-
ται οὐκ ὄντα ὀλίγα. μᾶλλον οὖν, ὥς Ξενοκράτης
ἔλεγε· τοῦ μὲν οὖν φίλον Ἀλέξανδρον ἔχειν ἕνεκα
μηδ' ἂν τὸν δάκτυλον κινῆσαι, τοῦ δὲ μὴ ἐχθρὸν
πάντα ἂν πράξαι· οὕτω καὶ Ἡσίοδος τῆς μὲν παρὰ 20
τοῖς πολλοῖς δόξης ἀξιοῖ ποιεῖσθαι λόγον μηδένα, τῆς
δ' ἀδοξίας, ἵνα μὴ συμβῇ, πάντα ποιεῖσθαι λόγον.

84. 'Μηνὸς δ' ἵσταμένου.' Καλῶς ἐπέστησεν ὁ
Πλούταρχος, ὅτι τὸ σπεῖραι καὶ τὸ φυτεῦσαι οὐχ
ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἔοικεν ὠφελεῖσθαι. τὸ μὲν γὰρ 25
σπέρμα δεῖ καταβληθὲν κρυφθῆναι πρῶτον εἰσω τῆς
γῆς καὶ σαπῆναι, καὶ οὕτως ἑαυτοῦ διαδοῦναι τὴν

δύναμιν εἰς τὴν περικρύψασαν αὐτὸ γῆν, ἢν' ἐξ ἐνὸς
 πυροῦ τυχὸν ἢ κριθῆς γένηται πληθος. διὸ καὶ ὕετοῦ
 δεῖσθαι καὶ πάχνης αὐτὸ φασὶ τὴν ἀρχὴν πιεζούντων
 ἔσω καὶ χεόντων τὰς ἐν αὐτῷ φυσικὰς δυνάμεις. τὸ
 5 δὲ φυτὸν ῥιζωθὲν βλαστῆσαι χρὴ καὶ ἀναδοῦναι τὸν
 ἐν τῇ ῥίζῃ κρυπτόμενον λόγον, οἷον διοχευθείσῃ
 διὰ φωτός· ὥστ' εἰκότως τὴν τρισκαιδεκάτην πρὸς
 μὲν τὸ σπείρειν ἀνεπιτήδειον εἶναι, πρὸς δὲ τὸ φυ-
 τεύειν ἐπιτηδείαν· τὸ γὰρ προκαλέσασθαι τὸν ῥιζι-
 10 κὸν λόγον καὶ εἰς ἐπίδοσιν ἄγειν καὶ βλάστην ἐσθή-
 μινε διὰ τοῦ ὀνόματος, πρὸς ἃ συντελεῖ πλεῖον ὢν
 τὸ ἐκ τῆς σελήνης ἐν ταύτῃ φῶς.

85. "Ἐκτῇ δ' ἡ μέσση." Τὴν ἑκακαιδεκάτην μέ-
 σην ἑκτὴν εἰπὼν ὠφέλιμον εἶναι τοῖς φυτοῖς φησιν
 15 δι' ἣν εἴπομεν αἰτίαν· τὸ γὰρ φῶς θερμὸν ὢν τὸ
 σεληναῖον καὶ ὑγρὸν προκαλεῖται τὴν βλάστην αὐ-
 τῶν. τῶν δ' ἀνθρώπων πῶς ἄρρεσι μὲν σπέρμασι
 σύμφορον θήλεσι δ' ἀσύμφορον; αἴτιον δὲ τούτων
 ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ ξηρότερον τὸ δ' ὑγρότερον τῶν
 20 σπερμάτων, οἷς καὶ αὐτὸ τὸ ἄρρεν διαφέρει τοῦ
 θήλεος· καὶ διὰ ταῦτά φασὶ καὶ τὰς συλλήψεις τὰς
 μὲν βορείων πνευμάτων ὕντων γινομένας εἶναι ἀρ-
 ρενογόνους τὰς δὲ νοτίων θηλυγόνους· καὶ μέντοι
 καὶ τὰς διαρθρώσεις τῶν θηλέων ἐμβρύων βραδυ-
 25 τέρας γίνεσθαι ἢ τῶν ἀρρένων διὰ τὸ ἐκεῖ τὴν
 ὑγρότητα μὴ ῥαδίως κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς δημι-

6 διοχευθείσῃ editur: διοιχηθείσῃ 13 Pr. ad 782 ego
 addidi 16 προκαλεῖται: corr. Gaisford 18 αἴτιον δὲ]
 aut interrogatur aut in δὲ vitium est

ουργοῦσης τὴν θερμότητα φύσεως. φυσικῶς οὖν εἴρηται τὴν ἐκκαιδεκάτην ἀρρενογόνον μὲν ἄριστον εἶναι θήλεσι δ' ἀσύμφορον· ἔχει δέ τινα καὶ πρὸς γάμους ἐναντίωσιν, τῆς σελήνης πάμπολυ τοῦ ἡλίου διεστώσης. διὸ καὶ Ἀθηναῖοι τὰς πρὸς σύνοδον 5 ἡμέρας ἐξελέγοντο πρὸς γάμους καὶ τὰ θεογάμια ἐτέλουν, τότε φυσικῶς εἶναι πρῶτον οἰόμενοι γάμον τῆς σελήνης οὔσης πρὸς ἡλίου σύνοδον.

86. 'Πεφύλαξο δὲ θυμῷ.' Τοὺς πρὸ τούτων τέσσαρας στίχους οὐδὲ μνήμης ὁ Πλούταρχος 10 ἠξίωσεν, ὥς ἂν μὴ φερομένους· τούτους δ' ἐξηγούμενος ἄξιοι μὴ ἐγκαλεῖν τῷ Ἡσιόδῳ, ὥς ἂν γελοιῶς εἰπόντι μὴ χρῆναι λύπας ἑαυτῷ κινεῖν ἐν ταύταις, ὥς δέον ἐν ἄλλαις τισὶ τοῦτο ποιεῖν· οὐ γὰρ τοῦτο λέγειν, ἀλλ' ὥς ἐν ἱεραῖς ταύταις μάλιστα τὰς 15 πηρὰς ἀποσκευάζεσθαι ἐνεργείας· ἅς εἰ καὶ ἄλλοτε δεῖ ὥς ἀναγκαίως αἰρεῖσθαι, ἐν ταύταις οὐ δέον. τὰς δὲ τετράδας ἄμφω εἶναι ἱεράς, τὴν μὲν ὥς μάλιστα τὸ σεληνιαῖον ἐκφαίνουσιν φῶς, τὴν δ' ὥς τοῦτον ἔχουσιν πρὸς τὴν πρώτην τετράδα λόγον, 20 ὃν ἡ ἐβδόμη πρὸς τὴν νομηνίαν· καὶ γὰρ ἡ τετάρτη καὶ εἰκοστή ἐβδόμην ἔχει τάξιν πρὸς τὴν ἐσχάτην.

87. 'Ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθ' εἰς οἶκον ἄκοιτιν.' Ὅτι μὲν ἀρχαία ἡ διὰ τῶν οἰωνῶν μαν- 25 τεία καὶ ταῦτα δηλοῖ· καὶ ὅτι οἱ αὐτοὶ οἰωνοὶ πρὸς

9 Pr. ad 797   20 πρώτην W   22 εἰκοστήν: corr. W
24 Pr. ad 800 ego addidi

ἄλλα μὲν δεξιοὶ πρὸς ἄλλα δ' ἐναντίοι σαφῶς ἐδή-
 λωσεν εἰπὼν 'οἱ ἐπ' ἔργματι τούτῳ ἄριστοι'. τὴν
 δὲ τετάρτην εἶναι γραμμὴν εἰκότως ὥς πρώτην καὶ
 κατὰ σύνθεσιν ἐκ τῆς γονίμου γενομένην δυάδος
 5 ἥς τὸν γάμον ἱερὸν εἶναι φάμεν, καὶ ὥς τῶν ἁρμο-
 νικῶν λόγων περιεκτικὴν ὣν ἔμπροσθεν εἵπομεν,
 τοῦ διὰ τεσσάρων, τοῦ διὰ πασῶν, τοῦ δις διὰ πα-
 σῶν· καὶ ὥς μητέρα τῆς δεκάδος, ἥτις κοσμικός
 ἐστὶν ἀριθμός· καὶ ὥς μεσότης μονάδος καὶ ἐβδο-
 10 μάδος κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν μεσότητα· διὰ γὰρ
 ταῦτα πάντα γάμοις οἰκεία.

88. 'Τετράδι δ' ἄρχεσθαι.' Καὶ τοῦτο συμβαί-
 νει τοῖς περὶ τῆς τετράδος ἀξιώμασιν· εἰ γὰρ στιγμαῖ
 μὲν ἢ μονὰς ἀνάλογος γραμμῇ δ' ἢ δυὰς ἐπιπέδῳ
 15 δ' ἢ τριάς, δῆλον ὥς τῷ στερεῷ προσήκοι ἂν ἢ τε-
 τράς· εἰκότως οὖν ἐπιτηδεῖα πρὸς σύμπηξιν τῶν
 νεῶν. εἰ δὲ καὶ πρώτη τὸ ἰσάκεις ἴσον ἔχει καὶ
 πρώτη πάντας τοὺς ἁρμονικοὺς περιέχει λόγους,
 καὶ εἵπομεν καὶ ταύτῃ πρὸς τὸ εἰρημένον ἔργον
 20 εὐκαιρὰ ἰδίαν δίδωσιν ὥραν. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἁρ-
 μονίας δεῖται τῶν ἔργων, ὥς ναῦς μέλλουσα καὶ
 ἄερος κινήσει μαχεῖσθαι καὶ θαλάσση πολλῇ, καὶ
 μόνην ἔχουσα τὴν ἀπὸ τῆς ἁρμονίας βοήθειαν τοῦ
 σφῆζεσθαι, τάχα καὶ Ὀμήρου διὰ τοῦτο μόνον καλέ-
 25 σαντος Ἀρμονίδην τὸν ναυπηγόν· εἰ δὲ τὰς ναῦς

3 fort. suppl. εἶπεν εἰκότως aut simile quid 9 μεσότης]
 fort. μεσότητα aut μέσην τῆς 12 Pr. ad 809 ego addidi
 19 καὶ εἵπομεν] ὥς εἵπομεν? 20 εὐκαιρίαν δίδωσιν Gais-
 fordus omissio ὥραν quod A om.

ὥς κούφας ἀραιὰς ἐκάλεσε (δεῖ γὰρ αὐτὰς εἶναι κούφας ἐπιπλεῖν μελλούσας), δηλὸς ἐστὶ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν πύκνωσιν βαρύτητος αἰτίαν τὴν δὲ μάνωσιν κούφότητος ὑπολαβών.

89. 'Δεκαδῶρῳ ἀμάξῃ' ἥς ἡ διάμετρος τῶν 5 τροχῶν δεκάδωρος. δῶρον δέ, ὥς μὲν τινες, ἡ παλαιστή· ὥς δ' ἕτεροι, ὅταν τοὺς τέσσαρας δακτύλους συστρέψας ἐγείρῃς τὸν ἀντίχειρα, ὥς Πλούταρχος.

90. Id etiam, inquit, multo mirandum est magis, quod apud Plutarchum in quarto in Hesiodum commentario legi: 'Cepe tum revirescit et congerminat decedente luna, contra autem inarescit adulescente. Eam causam esse dicunt sacerdotes Aegyptii, cur Pelusiotae cepe non edint; quia solum olerum 15 omnium contra lunae augmenta atque damna vices minuendi et augendi habeat contrarias.'

5 ad v. 426 ex Hesychio 10 ex Gellio XX, 8 15 edunt:
corr. Hertz 16 augmenta idem: aucta

XII.

ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ.

1. 'Οὐ ψυχαγωγόν.' Ψυχαγωγοί τινες γόητες ἐν
Θεσσαλίᾳ οὕτω καλούμενοι, οἵτινες καθαρμοῖς τισι
καὶ γοητείαις τὰ εἰδωλα ἐπάγουσί τε καὶ ἐξάγουσιν·
5 οὓς καὶ Λάκωνες μετεπέμψαντο, ἥνίκα τὸ Πανσα-
νίου εἰδωλον ἐξετάραξε τοὺς προσιόντας τῷ ναῷ τῆς
Χαλκιοίκου· ὥς ἱστορεῖ Πλούταρχος ἐν ταῖς Ὀμη-
ρικαῖς Μελέταις.

2. 'Ανεμοτρεφές κῦμα', Ἰλιάδος Ο, τὸ ὑπὸ τοῦ
10 ἀνέμου ἠϋξημένον, ὑψηλόν· ὅταν δὲ τὸ Ἀγαμέμνονος
δόρυ ἀνεμοτρεφές φησιν, ὥς ἐν τῇ Α, ἀντὶ τοῦ
ὑπὸ ἀνέμου γεγυμνασμένου, ἰσχυρόν. τὰ γὰρ ὑπεύ-
δια καὶ κατασκιαζόμενα τῶν δένδρων εὐτενῇ μὲν
καὶ λεῖον τὸν ὄρηκα ποιεῖ, ἀσθενῇ δὲ καὶ μαλακόν
15 καὶ ἀγύμναστον ἀναδίδωσιν· οἷς δὲ προσπίπτει τρα-
χὺς ἀήρ καὶ ἀνεμώδης, ταῦτα ταῖς τῶν πνευμάτων
τριβόμενα πληγαῖς εὐτονον καὶ δύσθρυπτον ἔχει
τὴν στερορότητα, ὥς φησι Πλούταρχος ἐν Μελέταις
Ὀμηρικαῖς.

2 Schol. Eur. Alc. 1128. Lemma addidi 9 Etym. M. et
Schol. II. Ο 625 10 ὅταν] ὅτι Etym. M. fort. ὅτε 13 εὐ-
τενῇ W: εὐγενῇ 18 ἐν μελέτῃ Ὀμήρου Etym. M.

3. Ἐν οἷς ἐγὼ μὲν ἐκπλήττομαι τῆς μεγαλοψυχίας τὸν Χρύσιππον· δέον γὰρ ὡς ἄνθρωπον ἀνεγνωκότες τοσούτους ποιητὰς καὶ γινώσκοντα σαφῶς ἅπασιν τοῖς δόγμασιν αὐτοῦ μαρτυροῦντας ἄλλοτε κατ' ἄλλο τῶν ἐπῶν, ὥσπερ καὶ Πλούταρχος 5 ἐπέδειξεν ἐν τοῖς τῶν Ὀμηρικῶν μελετῶν, ἐκλέγειν μὲν ἐξ αὐτῶν ὅσα μαρτυρεῖ τῷ σπουδαζομένῳ πρὸς αὐτοῦ δόγματι παραλείπειν δὲ τὰ μαχόμενα καὶ πᾶν ἐνίοτε κατασκευάζοντα τοῦναντίον, ὃ δ' ὁμοίως ἐξῆς ἀπάντων μέμνηται. 10

4. *Plutarchus* quoque, homo in disciplinis gravi auctoritate, in primo librorum quos de Homero composuit, Aristotelem philosophum scripsit eadem ipsa de Pythagoricis scripsisse, quod non abstinuerint edundis animalibus, nisi pauca carne quadam. Verba 15 ipsa *Plutarchi*, quoniam res inopinata est, sub-scripsi: Ἀριστοτέλης δὲ μήτρας καὶ καρδίας καὶ ἀκαλήφης καὶ τοιούτων τινῶν ἄλλων ἀπέχεσθαι φησι τοὺς Πυθαγορικούς, χρῆσθαι δὲ τοῖς ἄλλοις.

5. *Plutarchus* secundo librorum, quos de Ho- 20 mero composuit, imperfecte atque praepostere atque inscite syllogismo esse usum Epicurum dicit verbaque ipsa Epicuri ponit: Ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς· τὸ γὰρ διαλυθὲν ἀναισθητεῖ, τὸ δὲ ἀναισθητοῦν οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς. 'Nam praetermisit' inquit 25 'quod in prima parte sumere debuit, τὸν θάνατον

1 ex Galen. Vol. V p. 115 c Ch. 6 malim ἀπέδειξεν
ib. ἐν τοῖς] fort. ἐν τοῖς περὶ ib. ἐκλέγει — — παραλεί-
πει: corr. W 11 ex Gellio IV 11 20 ex eodem II 8

εἶναι ψυχῆς καὶ σώματος διάλυσιν· tum deinde eodem ipso, quod omiserat, quasi posito concessoque ad confirmandum aliud utitur. Progredi autem hic' inquit 'syllogismus, nisi illo prius posito, non potest.'

- 5 6. In eodem libro idem *Plutarchus* eundem Epicurum reprehendit, quod verbo usus sit parum proprio et alienae significationis. Ita enim scripsit Epicurus: Ὅρος τοῦ μεγέθους τῶν ἡδονῶν ἢ παντὸς τοῦ ἀλγοῦντος ὑπεξαίρεσις. 'Non' inquit 'παντὸς
10 τοῦ ἀλγοῦντος sed παντὸς τοῦ ἀλγεινοῦ dicere oportuit. Detractio enim significanda est doloris non' inquit 'dolentis.'

XIII.

ΑΙΤΙΑΙ ΤΩΝ ΑΡΑΤΟΥ ΔΙΟΣΗΜΙΩΝ.

1. Ἡελίῳ καὶ μᾶλλον ἑοικότα σήματα κεῖται, Ἀμφότερον, δύνοντι καὶ ἐκ περάτης ἀνιόντι. Διὰ τί τοῦ ἡλίου τὰ σημεῖα βεβαιώτερα τῆς σελήνης φησί; καὶ λέγει, ἐπειδὴ πολλὴν ἔχων ἰσχὺν πρὸς τὸ διαλύειν ταῖς ἀκτίσι τὰ ὑποπίπτοντα παχέα, νικώ-
μενος ὑπ' αὐτῶν μείζονα τὸν χειμῶνα προαγγέλλει· ἢ ὅτι αἱ τοῦ ἡλίου πρὸς τὸν ἀέρα διαφοραὶ κυριώ-
τεραι τῶν τῆς σελήνης εἰσὶ· δυναστεύων γὰρ ἡμέ-
ρας σαφέστερα δείκνυσι τὰ τεκμήρια; ἢ ὅτι λαμ-
πρότερός ἐστι, καὶ εἰ μὴ μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ τοῦ
ἀέρος εἴη μεταβολή, οὐκ ἂν κρατηθεῖη· τὰς γὰρ
μικρὰς καὶ ἐλαφρὰς ἀναστέλλει; οὕτω Πλούταρχος.
διὰ τί δ' ἀνατέλλοντος μόνον καὶ δύνοντος, καὶ οὐ καὶ
μεσουρανοῦντος; ἢ ὅτι τότε φαίνεται διὰ τοῦ ἀέρος
τοῦ ὑπεργείου, τοῦ δεχομένου πάχην καὶ μεταβολὰς
διὰ τὰς ἀναθυμιάσεις ἃς ἡ γῆ ἀναδίδωσι, τοῦ ἡλίου
ταῦτα κινουῦντος· ἔξαρθεῖς γὰρ καὶ ὑψωθεῖς
τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ χρῶμα εἰλικρινὲς ἐμφαίνεται;

2. Ἄλλ' οὐχ ὁππότε κοῖλος ἐειδόμενος περι-

τέλλῃ.' Αἰ ἐν τῷ ἡλίῳ κοιλότητες οὐκ εἰσιν αὐτοῦ,
φαντασίαι δ' εἰσὶ τῆς ὕψεως κατ' ἐπιπρόσθησιν
ξοφεροῦ ἀέρος. οὐ γὰρ τὸ μέσον ὁράται ἀλλ' ἡ
κύκλῳ ἀψίς· λαμπρὰ δ' οὖσα δοκεῖ περιφέγγειν εἰς
5 τὸ ἐκλιπές, ὥς ἔμφασιν κοιλότητος παρέχειν. ὅν
γὰρ τρόπον οἱ ξωγράφοι ἀνθρώδεις τόπους γράφον-
τες φωτὶ τραχύνουσι τὴν ὕψιν, ἕτε φύσει τοῦ μὲν
λαμπροῦ προβάλλοντος ἔξω καὶ διωθοῦντος τὴν
φαντασίαν τοῦ δὲ μέλανος ὑποσκιάζειν καὶ βαθύ-
10 νεσθαι δοκοῦντος· οὕτω καὶ περὶ τὸν ἥλιον τὸ φαι-
νόμενον τῇ ὕψει κατὰ ἀντίφραξιν τοῦ ἀέρος ἐκκο-
πὴν τοῦ μέσου λαμπροῦ διὰ τὴν σκιὰν ποιεῖ ὑπο-
φαίνεσθαι. ἢ ὅτι τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἰστάμενα
νέφη, μελαινόμενα διὰ τὴν πολλὴν πύκνωσιν, τὴν
15 κοιλότητα ἀποτελεῖ· πέφυκε γὰρ πάντα τὰ διὰ τῶν
μελάνων ὁρώμενα κοιλότητος φαντασίαν παρέχειν·
καὶ γὰρ καὶ οἱ ξωγράφοι, ὅσα μὲν βούλονται προ-
εχῇ δεικνύναι, τῷ λευκῷ ἀπογράφουσιν, ὅσα δὲ
κοῖλα καὶ ἐν βάθει, τῷ μέλανι. ἐὰν οὖν, φησί,
20 τοιοῦτόν τι γένηται, ἢ τὰς ἀκτῖνας μὴ κατ' εὐθεΐαν
φερομένας ἔχῃ ἀλλ' ἐσχισμένας, καὶ τὰς μὲν τῇδε
τετραμμένας τὰς δὲ τῇδε (ὑπερ συμβαίνειν ὑπὸ τῆς
τοῦ ἀέρος παχύτητος οὐκ ἐωμένων αὐτῶν κατ'
εὐθεΐαν φέρεσθαι), ἢ ἄνεμον ἰσθι γεννησόμενον ἢ
25 ὑετόν. ἀπὸ κοινοῦ οὖν τὸ εὐδιος, ἢ ἢ, ἀλλ'

4 περιφέγγειν: corr. W   8 προβάλλοντος: corr.
idem   9 ὑποσκιάζειν] W requirit verbum, quod se re-
movere significet; sed recte se habere vid. mea quidem
sententia   17 προσεχῇ: corr. Duebnerus

οὐκ ἔσται εὐδιος, ὅταν ἀνατέλλων κεκοιλωμένον
 ἔχη τὸ μέσον τοῦ κύκλου δηλονότι ὥσπερ κακωθέν-
 τος τοῦ φωτός· ὃ δὴ συμβαίνει πάλιν ἐκ τῆς τοῦ
 ἀέρος δυσκρασίας. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τῶν ὑφθαλμῶν,
 ὅταν συμβαίνει κοιλαίνεσθαι αὐτούς, δηλονότι ἐξ- 5
 ασθενήσαντος τοῦ σώματος, ἢ ὥσπερ ὅταν βλέφαρον
 κατάρκοντες ἢ περιθλίψαντες τὴν ὕψιν τῷ λύχνῳ
 προσβάλλωμεν, οὐ φαίνεται συνεχὲς τὸ φῶς ἀλλὰ
 πλάγμαι καὶ σποράδες αἱ αὐγαί· οὕτως ὅταν ἐχλὺς
 ἢ νέφωσις ἀνώμαλος πρὸ τοῦ ἡλίου σταῖσα περιθλίψῃ 10
 καὶ σείσῃ τὸν τῆς ὕψεως κῶνον εἰς λοξὰς ἀκτῖνας
 καὶ ῥομβοειδεῖς, ὃ πάσχομεν αὐτῇ τῇ αἰσθήσει, τοῦτο
 περὶ τὸν ἡλίον εἶναι δοκοῦμεν. οὕτω Πλού-
 ταρχος.

3. Ὡς πῦρ αὖνεται σποδιῇ. Τὰ καυστὰ βρα- 15
 δέως ἐξάπτεται, παχυμεροῦς τοὺς πόρους ἐμφράτ-
 τοντος τοῦ ἀέρος· διόπερ οἱ τὰς δᾶδας ἄπτοντες
 προστρύβουσιν ἐν τῇ τέφρᾳ, ἵνα ἀποκρουσθῇ εἴ τι
 ἐνικμον ἦ, καὶ τὸ πῦρ τῆς ὕλης μᾶλλον ἔψηται.
 Οὕτω Πλούταρχος. 20

4. Προῖνοι δ' αὖ καρποῖο καταχθές, οὐδὲ μέ-
 λαται Σχῖνοι ἀπείρητοι. Ἀρχεται λοιπὸν ἀπὸ δέν-
 δρων τεκμήρια ἡμῖν διδόναι περὶ χειμῶνων καὶ
 καιρῶν, ἐπιτήδεια πρὸς γεωργίαν. δεῖ οὖν λαβεῖν
 ἀπὸ κρίνου καὶ σχίνου σημεῖα· ὁ μὲν γὰρ τῆς πρί- 25
 νου καρπὸς σύμμετρος ὢν τοιοῦτον χειμῶνα δηλοῖ·
 ὁ δὲ πλείων τοῦ συνήθους πλείονα αὐχμόν.— Ἄλλως.

μεταβέβηκεν ἐξῆς ἐπὶ τὰ τῆς γεωργίας σημεῖα καὶ
 νῦν διδάσκειν πειράται ἡμᾶς, καὶ φησιν ὅτι πρῖνοι
 καὶ σχῖνοι μετρίαν τὴν καρποφορίαν ὕταν ἔχωσιν,
 ** αὐχμηρὸν τὸ τέλος σημαίνουσιν. αἱ μὲν οὖν
 5 πρῖνοι μὴ ὑπὲρ τὸ δέον εὐποροῦντες μακρὸν ἐσό-
 μενον τὸν χειμῶνα σημαίνουσιν· ἐὰν δὲ πολυφο-
 ρῶσι, περὶ τὰ ἔσχατα μέρη τοῦ θέρους βλάβην τοῦ
 σιτικοῦ καρποῦ γενησομένην ὑπὸ αὐχμοῦ. ἡ δὲ τοῦ
 σχίνου καρποφορία τρισσὴ τυγχάνει· τρὶς γὰρ τοῦ
 10 ἐνιαυτοῦ ἀνθεῖ καὶ τρὶς τελεσφορεῖ, καὶ ἐκάστη
 καρποφορία ἴδιον σημεῖον ποιεῖ. ἐὰν γὰρ ὁ πρῶ-
 τος καρπὸς κατὰ πρόπον γένηται, πρῶτον δεῖ θέ-
 ρος προσδοκᾶν· ἐὰν δ' ὁ δεῦτερος, τὸν μέσον και-
 ρὸν τῆς θερείας κρείσσονα σημαίνει· ὁ δὲ τρίτος
 15 τὸν ἔσχατον. ἡ δὲ σύνταξις οὕτως· καταχθέες
 καρποῖο, τουτέστι βαρούμεναι τῷ καρπῷ οὐκ ἀπεί-
 ρητοί εἰσι χειμῶνος· ὅσα γὰρ τὴν σχῖνον ἐκ τοῦ
 ἀέρος ὠφελεῖ, ταῦτα καὶ τὸν σῖτον· ὁμοίως καὶ τὰ
 βλάπτοντα. δείγματα οὖν τῶν πρώτων σπόρων ὁ
 20 πρῶτος ἐν τῇ σχίνῳ ἐστί, καὶ τῶν μέσων ὁ μέσος,
 καὶ ὁ τρίτος τῶν τελευταίων. οὕτω Πλούταρχος.
 5. 'Πρῖνοι μὲν θαμινῆς ἀκύλου κατὰ μέτρον
 ἔχουσαι, Χειμῶνός κε λέγοιεν ἐπὶ πλέον ἰσχύουστος.'
 'Ἡ πρῖνος τὸ δένδρον τῶν πάνυ καταξήρων ἐστί·
 25 καὶ μαρτυρεῖ καὶ Ἀριστοφάνης λέγων

4 lac. inseruit Duebnerus   ib. scr. vid. οἱ μὲν οὖν
 πρῖνοι aut quidem εὐφοροῦσαι (εὐφοροῦντες W)   8 τοῦ]
 τῆς Duebnerus   12 κατὰ πρόπον editi: κατὰ τρόπον
 22 ad v. 1047   25 Ἀριστοφάνης] Ran. 859

‘σὺ δ’ εὐθύς ὥσπερ πρῖνος ἐμπρησθεῖς βοᾷς’.

τῶν ξύλων γὰρ τὰ κατὰξηρα ἐμπρησθέντα καὶ καυ-
θέντα τῇ ξηρότητι ἀντηχεῖ τῷ πυρί. αὕτη τοίνυν
ἡ πρῖνος, ξηρά τις οὖσα τὴν φύσιν, τοῖς ὑγραί-
νουσι τέρεται· καὶ ὅταν χειμῶνος ὄντος σφόδρα 5
ὑγρὸν γένηται τὸ περιέχον, τῇ ὑγρότητι ἡσθεῖσα
καρποφορεῖ καὶ δηλοῖ τὸν ἐσόμενον μέγαν χειμῶνα,
ὅφ’ οὐ τῆς ὑγρασίας μεταλαβοῦσα ἐκαρποφορήσῃ.
θαμινῆς δὲ τῆς συνεχῶς φουμένης· τρίτον γὰρ
τοῦ χειμῶνος φύεται. ἡ δ’ ἄκυλος ὁ καρπὸς ἐστὶ 10
τῆς πρῖνου· καὶ Ὅμηρος ‘πὰρ δ’ ἄκυλον βάλανόν
τε’. κατὰ μέτρον δὲ ἔχουσιν ἀντὶ τοῦ συμμέ-
τρως ἔχουσιν τῶν καρπῶν. φησὶν οὖν καὶ Θεό-
φραστος, ὅτι ἡ πρῖνος καὶ ἡ σχῖνος αὐχμηραὶ τῇ
κράσει καὶ ξηρότεραι τῶν ἄλλων πεφυκάσι. πολὺν 15
οὖν καρπὸν οὐ φέρει, ἐὰν μὴ εἰς βάθος ὑγρανθῇ.
εἰκότως οὖν τῇ τούτων ἀφορίᾳ καταμαντεύονται
περὶ τῶν σπερμάτων οἱ γεωργοί, μιᾶς αἰτίας οὔσης
δι’ ἧς ἀμφοτέρων ἡ πολυκαρπία ἐπέρχεται· εἰ δ’
ὑπερβάλλει τοῦ καρποῦ τὸ πλῆθος, οὐκ ἀγαθὸν 20
σημεῖον· ἄμετρον γὰρ ἐπομβρίαν καὶ πλεονασμὸν
ὑγρότητος ἡ περὶ τὸν ἀέρα ἄνεσις καὶ θηλύτης δη-
λοῖ. οὕτω Πλούταρχος.

6. ‘Ὅντινα γὰρ κάλλιστα λοχαίη σχῖνος ἔρηται,
Κεῖνθ γ’ ἐξ ἄλλων ἄροσις πολυλήμιος εἴη.’ Ἐν 25
ἐκείνῳ τῷ καρπῷ ἡ ἄροσις πολὺ κρεῖττων ἔσται.

1 εὐθύς ὥσπερ πρῖνος Aristophanes: ὥσπερ πρ. εὐθύς
3 ἀντήχει: corr. Duebnerus 8 ὅφ’ οὐ] suspectum 11 Ὅμη-
ρος] κ 242 24 ad v. 1057

οὐ γὰρ μόνον ἐν τοῖς ξώοις συμπάθεια γίνεται,
ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς. ὅς' ἂν οὖν κεκραμένην
τῇ ὑγρότητι ἢ ψυχρότητι παραπλησίως ἔχη τὴν ἑξίν,
καὶ τρέφεται ἀπὸ τῶν ὁμοίων καὶ τοῖς αὐτοῖς εὐθα-
5 λεῖ καὶ μαραίνεται. διὸ πολλὰ μετ' ἀλλήλων συν-
ακμάζει καὶ καρποφορεῖ, τὰ μὲν θέρει τὰ δὲ χει-
μῶνι τὰ δὲ καὶ ἔαρι. τῶν μὲν οὖν αἱ κράσεις διά-
φοροι, τῶν δ' ὅμοιοι καὶ συγγενεῖς σφόδρα· τῶν
οὖν μίαν κρᾶσιν ἔχόντων εἰσὶ πρῶτος, σχῆνος, σκίλλα,
10 πυρός. οὕτω Πλούταρχος.

7. 'Θήλειαι δὲ σύες, θήλεια δὲ μῆλα καὶ αἶγες
'Οππότε' ἀναστρωφῶσιν ὕχης, τὰ δέ γ' ἄρρενα πάντα
Δεξάμεναι πάλιν αὖτις ἀναβλήθην ὀχέωνται, Αὐτως
κε σφίκεσσι μέγαν χειμῶνα λέγοιεν.' Ἡ ὑγρότης
15 γόνιμον καὶ κινητικὸν σπερματικῆς δυνάμεως· δια-
χυθὲν γὰρ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τῇ ἀνέσει εὔρουν
γίνεται, καὶ ὑπόθερμον εἰς ὁρμάς ἀγωγούς ἐπὶ τὸ
τῆς γεννήσεως ἔργον. διὸ καὶ οἱ παλαιοὶ τὸν Διό-
νυσον τῇ Δημήτρει συγκαθιέρωσαν, αἰνιττόμενοι τὸ
20 γόνιμον τῆς ὑγρότητος. ὥσπερ οὖν τὰ φυτὰ ἐξ-
ασθενήσαντα διανθεῖ τῇ εὐκρασίᾳ, ἐπελθούσης τῆς
ὑγρᾶς καὶ ἐπιρρεούσης τροφῆς, οὕτω καὶ τὰ ξῶα
ἐν ὑγρῷ τῷ ἄερι καὶ μαλακῷ μάλιστα πρὸς συνου-
σίαν κινεῖται. οὕτως Ἀπολλινάριος. — Ἄλλως. σύες
25 θήλειαι καὶ πρόβατα καὶ αἶγες, ὅταν ὑπομείναντα
τὴν τῶν ἀρρένων ὕχευσιν ἐπιστρέψαντα ἐπιβαίну

2 ὅς' ἂν Duebnerus: ὅταν   3 ἢ ψυχρότητι idem: ἢ
ψυχρότης   11 ad v. 1068   18 γεννήσεως editi: γενέσεως
19 Δημητρί?

τοῖς ἄρρεσι, μέγαν χειμῶνα καὶ οὐκ ἐλάσσονα τοῦ
ἀπὸ τῶν σφηκῶν σημαίνουσιν· ὅταν δὲ μὴ προλαμ-
βάνῃ τὰ προειρημένα τὴν μίξιν, ἀλλὰ βραδίον τοῦ
εἰθισμένου ὀχεύῃ, εὐθυμίαν τοῖς πένησι παρέχου- 5
ται, ὅτι μὴ ἔχοντες εὐπορεῖν ἐσθιμμάτων προσδο-
κῶσιν εὐδαιμονότερον ἔσεσθαι τὸν χειμῶνα. ἢ ταῦτα
τὰ ζῶα ἐπιθυμητικῶς ἔχουσι συνουσίας ἐν χειμῶνι·
τότε γὰρ ἔξωθεν τοῦ ὕγροῦ ὄντος, τὸ θερμὸν ἐν-
δοθέν ἐστι, καὶ φλέγον αὐτὰ ἐγείρει πρὸς συνου-
σίαν. διὸ καὶ ἐξῆς φησιν ὅτι, ἐὰν βραδέως καὶ μὴ 10
συνεχῶς συνουσιάζωσι, δηλοῦσιν οὐ ψυχρὸν τὸν
χειμῶνα ἀλλ' εὐκρατον· ὅθεν καὶ τὸν πένητα χαί-
ρειν ποιοῦσιν. ἢ ἐν τοῖς ἀνχηροῖς τε καὶ ἀνόμεβροις
ἔτεσι τὰ ζῶα πρὸς συνουσίαν ἀπρόθυμα, διὰ τὴν
τῶν σωματῶν ὑγρότητα ὀλίγην οὖσαν, βραδύτερον 15
τοῦτο θρᾶ· διὸ φησιν, ὁπὲ δρωῶντα τὴν συνουσίαν,
εὐθυμίαν παρέχονται τοῖς γεωργοῖς· ἢ γὰρ πλείων
ἐπιθυμία ἐξ ὑγρότητος πλεοναξούσης γίνεται. χαίρει
οὖν ὁ ἄνολβος ἀνὴρ, ἡγουν ὁ πένης καὶ ἀνείμω,
ὅτι οὐ πάνυ αὐτῷ θερμαινομένῳ ὑπὸ ἀμφίων εὐδίων 20
τὸν ἐνιαυτὸν γενήσεσθαι ὑποφαίνουσι. τὸ δὲ βι-
βαιόμεναι ἀντὶ τοῦ βιβαζόμεναι πρὸς συνουσίαν.

8. 'Οὐδὲ μὲν ὀρνίθων ἀγέλαις ἡπειρόθεν ἀνὴρ,
'Ἐκ νήσων ὅτε πολλὰ ἐπιπλήσσωσιν ἀρούραις 'Ερχο-
μένου θέρους, χαίρει.' Ξηρότεραι γὰρ αἱ νῆσοι τῶν 25
ἡπείρων τυγχάνουσαι, ὥς φησι Πλούταρχος, θάτ-
τον καὶ ῥᾶον τοῦ ἀνχηροῦ καταστήματος ἀντιλαμ-

βάνονται. διὸ καὶ τὰ ὄρνεα φεύγει καὶ ταῖς ἡπεί-
ροις προσπελάζει· καὶ ἄχθεται μὲν ὁ γεωργὸς τῇ
τῶν ὀρνίθων ἐπιδημίᾳ, τὸν αὐχμὸν ὑποπτεύων·
χαίρει δὲ ταῖς αὐταῖς ὄρνισιν ὁ αἰπόλος, ὅταν ἐν
5 κόσμῳ καὶ τεταγμένως φέρονται, ὥς πλείονος γά-
λακτος γενησομένου διὰ τὸ ἔνθερμον εἶναι τὸν
ἀέρα.

XIV.
ΕΚ ΤΟΥΤ ΕΙΣ ΤΑ ΝΙΚΑΝΔΡΟΥ
ΘΗΡΙΑΚΑ.

1. 'Εν δὲ χειροπληθῇ καρπὸν νεοθηλέα δαύκου
Λειαίνειν τριπτήρι.' Δύο γένη τῆς βοτάνης· ἡ μὲν
γὰρ Κρητικὴ ἢ δ' Ἀσιατικὴ. ὁ δὲ Πλούταρχος
πλείονα μὲν φησιν αὐτῆς γένη εἶναι, τὸ δὲ κοινὸν
τῆς δυνάμεως ἰδίωμα δριμύ καὶ πυρῶδες, καὶ ὡς
ἡ γεῦσις αἰσθάνεται καὶ ἡ ὕσφρησις, καὶ πειρωμέ-
νοισι δῆλον εἶναι· καὶ γὰρ ἔμμηνα κινεῖ σφόδρα καὶ
διαλύει στρόφους ὑπὸ τῆς θερμότητος, καὶ τῶν περὶ 10
τὸν θώρακα καὶ σπλάγχνα παθῶν καθαρτικὴν καὶ
λεπτυντικὴν ἔχει δύνανται.

2. '... ἢ ἐν Ἀπόλλων Μαντείας Κοροπαῖος ἐθή-
κατο.' Οἱ δὲ ὑπομνηματίσαντες αὐτὸν Θέων καὶ
Πλούταρχος καὶ Δημήτριος ὁ Χλωρός φασιν· 15
'Οροπαῖος καὶ Κοροπαῖος Ἀπόλλων, ἄγνωεὶ δὲ ὅτι
'Αμφιαράου ἱερὸν, οὐκ Ἀπόλλωνός ἐστι.

3 Schol. ad v. 94 .   13 ad v. 613 ex Steph. Byz. v.
Κορόπη   15 Χλωρός W: φαληρεὺς   16 ὅτι idem: τὸ
17 οὐκ idem

XV.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΙ Η ΤΩΝ ΜΕΛΛΟΝΤΩΝ
ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ ΩΦΕΛΙΜΟΣ.

1. Ἀλλὰ μὴν ἢ φρόνησις οὐ σωμαίων ἀλλὰ πραγ-
μάτων ὕψις ἐστί, πρὶν ἐν αὐτοῖς γενέσθαι τὸν
5 ἄνθρωπον, ὅπως ἄριστα χρήσεται τοῖς ἀπαντῶσι
καὶ προστυγχάνουσι, παρέχουσα διασκοπεῖν τὸ μέλ-
λον. τὸ μὲν οὖν σῶμα πρόσω μόνον ὠμαίνεται
τοῖς δ' ὕπισθεν τυφλόν ἐστιν ἀτεχνῶς, ἢ δὲ διά-
νοια καὶ τὰ παρωχημένα βλέπειν τῇ μνήμῃ πέφυκεν·
10 ὁ γὰρ ἐγκαθήμενος ἀεὶ καὶ οἰκουρῶν γραμματεὺς
ἐν ἡμῖν, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, οὗτός ἐστι καὶ προ-
γεγονὼς ἐνταῦθα, τῆς ψυχῆς εἴτε μέρος εἴτε ὅργα-
νον, ᾧ τῶν πραγμάτων ἀντιλαμβάνεται φερομένων
καὶ φυλάττει καὶ ἵστησι καὶ κύκλον ποιεῖ, τὸ παρω-
15 χημένον ἐπιστρέφουσα καὶ συνάπτουσα τῷ παρόντι

3 ex Stob. Flor. 3, 49 = Stob. Anthol. (ed. Hense)
III 41 11 ἐν ἡμῖν Cobetus: ἐν μὲν cf. Plat. Phileb.
p. 39a ὁ τοιοῦτος παρ' ἡμῖν (paulo ante ἐν ἡμῖν) γραμμα-
τεὺς 11 καὶ προγεγονὼς Duebnerus: καὶ προγέγονας Trin-
cav. καὶ προγεγονὸς Madvigius, sed ἐνταῦθα quomodo in-
tellegendum esset neque is dixit neque Hensius; τῶν ἐν-
ταῦθα commodo coniecerat W 13 ᾧ Madvigius ib. φε-
ρόμενον libri 14 κύκλον ποιεῖ] κυκλοποιεῖ Madvigius, quod
verbum satis ignotum praeter necessitatem verbo vere graeco
praetulit Hensius

καὶ παραρρεῖν εἰς τὸ ἄπειρον οὐκ ἔωσα καὶ ἀν-
ύπαρκτον καὶ ἄγνωστον.

2. Τὸ γὰρ εἰμαρμένον ἄτρεπτον καὶ ἀπαράβατον,
‘χῶπερ μόνον ὀφρύσι νεύσῃ, καρτερὰ τούτῳ κέκλωστ’
ἀνάγκη’ καὶ πεπωμένῃ. διὰ τοῦτο τὴν εἰμαρμέ- 5
νην καὶ Ἀδράστειαν καλοῦσιν, ὅτι πέρας ταῖς αἰτίαις
ἡναγκασμένον ἐπιτίθουσιν, ἀνέκφευκτος οὖσα καὶ
ἀναπύδραστος.

3. Ὁ δὲ Νέστωρ οὐκ ἀβέλτερος, ἵπνου φθινοῦν
τοῖς τῆς ναῦς φυλάσσουσιν καὶ διακελεύμενος 10

‘οὔτω νῦν φίλα τέκνα φυλάσσετε, μηδὲ τιν’ ἵππος
αἰρεῖται, μὴ χάσμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν’;

οὐ γενησόμεθα, φησί τις, οὐδ’ ἂν καθενύδιωμεν, εἰ
πεπωμένον ἔστι μὴ ἄλῶναι τὸν ναύσταθμον. τίς
οὖν οὐκ ἂν εἴποι πρὸς τοὺς ταῦτα ληροῦντας, ὅτι 15
καθειμάσθαι μὲν ἴσως ἅπαντα ταῦτα, συγκαθειμάσθαι
δ’ ἐκάστῳ τὸ διὰ τούτων καὶ τὸ ἐν τούτοις καὶ τὸ
οὔτω καὶ τὸ μὴ ἄλλως συντελεῖσθαι δίχα τούτων;
οὐ γὰρ ἔστι φυλακὴ καθευδόντων οὐδὲ νίκη φευ-
γόντων οὐδὲ θείσαι μὴ σπειράντων τὴν ἀγαθὴν 20
γῆν καὶ καθαρὰν, οὐδὲ γεννηῆσαι μὴ συγγενόμενον
γυναικὶ ἡλικίαν ἐχούσῃ καὶ σώματος φύσιν γόνιμον,
οὐδ’ ἄγρας τυχεῖν ἐν ἀθήροις χωρίοις.

3 ex Stob. Anthol. I p. 81 (ed. Wachsm.) 4 vid.
Bergk. § p. 745 ib. νεύσῃ Meinekius: νεύσει ib. idem:
κέκλωστ’ 9 ex Stob. Anthol. II p. 156 11 Hom. X 192
14 ναύσταθμον Canterus: δόσταθμον 15 οὖν Hoeremus
17 τὸ οὔτω Usenerus: οὔτω 21 συγγενομένων Hoeremus

XVI.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΜΑΝΤΕΙΑΣ. Β.

Τῶν τεχνῶν, ὡς ἔοικε, τὰς μὲν ἢ χρεία συνέ-
στησεν ἐξ ἀρχῆς καὶ μέχρη νῦν διαφυλάσσει·

‘χρειώ πάντ’ ἐδίδαξε, τί δ’ οὐ χρειώ κεν ἀνέυροι’

5 τῶν ἀναγκαίων; ὑφαντικὴν οἰκοδομικὴν ἰατρικὴν
καὶ ὅσαι περὶ γεωργίαν ἀναστρέφονται· τὰς δ’ ἡθονή-
τις προσηγάγετο καὶ κατέσχε, τὴν τῶν μυρεψῶν
καὶ τῶν ὀψοποιῶν καὶ κομμωτικὴν πᾶσαν καὶ ἀνθο-
βαφίαν. ἔστι δ’ ὧν τὴν πιθανότητα καὶ τὴν ἀκρί-
10 βειαν καὶ τὸ καθάριον ἀγαπῶντες ἐκμανθάνουσι
καὶ περιέπουσιν, ὡς ἀριθμητικὴν καὶ γεωμετρίαν
καὶ κανονικὴν πᾶσαν καὶ ἀστρολογίαν, ἧς φησιν
ὁ Πλάτων, καίπερ ἀμελουμένας, βίᾳ ὑπὸ χάριτος
αὕξεσθαι.

2 ex Stob. 60, 10. In titulo B litteram del. Duebnerus
8 καὶ τῶν] malim καὶ τὴν τῶν 13 Πλάτων] Rep. p. 528c

XVII.
ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ.

Ὅθεν οὐ δεῖ παντάπασι ταπεινοῦν τὴν φύσιν,
ὥς μηδὲν ἰσχυρὸν μηδὲ μόνιμον μηδ' ὑπὲρ τὴν
τύχην ἔχουσιν· ἀλλὰ τοῦναντίον, εἰδότες ὅτι μικρὸν
ἐστὶ μέρος τοῦ ἀνθρώπου σαθρὸν τε καὶ ἐπίκηρον, 5
ὃ δέχεται τὴν τύχην, τῆς δὲ βελτίονος μερίδος αὐτοῖς
κρατοῦμεν, ἐν ἣ τὰ μέγιστα τῶν ἀγαθῶν ἰδρυθέντα,
δόξαι τε χρησταὶ καὶ μαθήματα καὶ λόγοι τελευ-
τῶντες εἰς ἀρετὴν, ἀναφαίρετον ἔχουσι τὴν οὐσίαν
καὶ ἀδιάφθορον, ἀνεκπλήκτους πρὸς τὸ μέλλον εἶναι 10
καὶ θαρραλέους, καὶ πρὸς τὴν τύχην λέγοντας ὡς
Σωκράτης, δοκῶν πρὸς τοὺς κατηγοροὺς λέγειν,
πρὸς τοὺς δικαστὰς ἔλεγεν, ὥς ἀποκτεῖναι μὲν Ἄν-
τος καὶ Μέλητος δύνανται, βλάψαι δ' οὐ δύνανται.
καὶ γὰρ ἡ τύχη δύναται νόσφ' περιβαλεῖν, ἀφελέ- 15
σθαι χρήματα, διαβαλεῖν πρὸς δῆμον ἢ τύραννον·
κακὸν δὲ καὶ δειλὸν καὶ ταπεινόφρονα καὶ ἀγεννη-
καὶ φθονερὸν οὐ δύναται ποιῆσαι τὸν ἀγαθὸν καὶ
ἀνδρώδη καὶ μεγαλόψυχον καὶ γενναῖον καὶ ἐλευθέ-
ριον, οὐδὲ παρελῆσθαι τὴν διάθεσιν τῶν καλῶν. 20

2 Fragm. XVII ex Stob. Flor. 2, 161 (Wachsm.) sumptum eliminandum erat. Totidem verbis legitur de Tranquill. an. c. 17 (Ὅθεν οὐ δεῖ — τὴν διάθεσιν τῶν καλῶν). Praeter lemma Ἐκ τοῦ Ἰλλουτάρχου περὶ φιλίας nihil contineri quod ad amicitiae argumentum pertineret recte iudicavit Patzigius, cui plane assentior etiam φιλίας ex εὐθυμίας natum esse librariorum neglegentia 19 καὶ γενναῖον καὶ ἐλευθέριον add. Wachsmuthius

XVIII.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ.

1. *Κακίας* αὐτῶν πλάσσονται τινες *δημάτων* ἐνπρεπεία, τὸ μὲν φιλοσώματον ἀπλοῦν τὸ δὲ φιλάργυρον προμηθὲς ἀποκαλούμενοι.

2. Πολύβουλον εἶναι καὶ πολύτροπον, ἐνθα δεῖ καὶ τέχνης κατ' ἄλλοφύλων πολεμίων, χορήσιμον καὶ ἀναγκαῖον· ἐπίβουλον δ' ἥθος καὶ κακομηχανώτατον διὰ παντὸς ἔχειν καὶ κατὰ πάντων οὐ τῇ τῶν ἀρχινῶν, ὥς τινες οἴονται, τῇ δὲ τοῦ πονηροτάτου
μερίδι προστίθῃμι.

3. Μάρτυς δ' ἄριστος ὁ μηδὲν μὲν εὖ παθὼν ἀπὸ δὲ τῆς εἰς ἄλλους εὐνοίας κρίνων.

4. Ἡμερότητι τοίνυν καὶ εὐεργεσία μᾶλλον ἢ φόβῳ πρὸς εὐνοίαν ὑπακτέον.

5. Ἡπίους οὖν εἶναι δεῖ μετὰ τοῦ ἔμφρονος εἰς τὸ κοινῇ λυσιτελέειν.

2 ex Stob. 2, 35 ib. πλάσσονται] περιπλάσσονται Iacobus. 3 φιλοσώματον] deesse aliquid velut φιλοσώματον <καὶ φιλήδονον φιλόκαλον, τὸ δ' ἄγροικον> ἀπλοῦν suspicatur probabiliter Hensius . 5 ex Stob. 2, 36 7 κακομήχανον Duebnerus recte ut vid. 11 μάρτυς] δικαστῆς idem; vid. Stob. 46, 62 13 ex eodem 48, 42 15 ib. 43

6. Ὁ Ἀγριππῖνος ἡγεμονεύων ἐπειρᾶτο τοὺς καταδικαζομένους ὑπ' αὐτοῦ πείθειν, ὅτι προσήκει αὐτοῖς καταδικασθῆναι. 'οὐ γὰρ ὡς πολέμιος αὐτοῖς' ἔφη 'οὐδ' ὡς ληστής καταφέρω τὴν ψῆφον αὐτῶν ἀλλ' ὡς ἐπιμελητῆς καὶ κηδεμών, ὥσπερ καὶ ἰατρὸς τὸν τεμνόμενον παραμυθεῖται καὶ πείθει παρέχειν ἑαυτόν.'

7. Κότυς ὁ τῶν Θρᾷκων βασιλεὺς πικρὸς ἦν τῶν ὑπηκόων κολαστῆς. τῶν οἷον φίλων τις πρὸς αὐτὸν εἶπε 'μανία τοῦτό ἐστι καὶ οὐ βασιλεία'. ὁ δὲ 'ἀλλ' ἢ ἐμὴ' ἔφη 'αὕτη μανία τοὺς ἀρχομένους σώφρονας ποιεῖ'.

8. Ἐτι δὲ κολάσεως ἀπαραίτητος φόβος αἰτιὸς ἐστὶν ἀπονοίας· ὁ γὰρ ὕλεθρον αὐτοῦ προλαβὼν ὁμοσε χωρεῖ κινδύνους.

9. Ἀρχίδαμος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς θεασάμενος τὸν ἰδίον παῖδα ἄγαν προπετῶς μαχόμενον τοῖς Ἀθηναίοις εἶπεν 'ἢ τῇ δυνάμει πρόσθεις ἢ τοῦ θράσους ἄφελε'.

10. Γάμος γὰρ ὅπου μὲν φιλίας διττῆς κρᾶσις 20 βελτίων, ἐτέρως δὲ σφαλερός.

11. Πλούτῳ μὲν δὴ χρηστέον ὡς ὕλη τινός, οὐκ ἐπὶ παντὸς ὁμοίως.

12. Ἀρετὴν οὖν τοῖς πᾶσι μᾶλλον εὐκτέον ἢ

1 ex Stob. 48, 44   8 ib. 45   13 ib. 53, 11   16 ib. 12
20 ib. 85, 8   ib. ὅπου Piccolos: ἀπὸ   ib. διττῆς Dueb-
nerus: διὰ τῆς   ib. κρᾶσις Piccolos: κρᾶσεως   22 ex Stob.
94, 30   τινός] add. ἀγαθοῦ vel simile Duebnerus   24 ex
Stob. 94, 31

πλοῦτον ἀνοήτοις σφαλερόν· ὑπὸ γὰρ χρημάτων
αὕξεται κακία· καὶ ὅσῳ τις ἂν ἄφρων ᾗ, τοσοῦτον
πλέον ἐξυβρίζει, τὸ λυσσῶδες αὐτοῦ τῶν ἡδονῶν
ἐκπληροῦν ἔχων.

5 13. Ἐν πενίᾳ μὲν τις διετέλεσεν εὐδαιμονῶν
ὥς ἥμιστα δ' ἐν πλούτῳ καὶ ἀρχαῖς.

14. Τοσοῦτον ὑπεραίρει πενίας ἀγαθόν, ὥστ'
αἰσχροῦ πλούτου νόμιμος ἀνὴρ ἀλλάξαιτ' ἂν πενίαν·
εἴ γε μὴ τῶν ποτ' Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμεί-
10 νων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους ἐν πενίᾳ τῆς
ἀρετῆς· ὁ δὲ πλοῦτος ἐκείνου αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐξι-
τηλὸς τε καὶ ἀνώνυμος. φανύτω γὰρ ἅμα τῷ θα-
νάτῳ πάντα συνοίχεται, τὸ δὲ καλὸν αἰώνιον.

15. Ἀλλὰ δὴ Σωκράτης, Ἀρχελάου μεταπεμπο-
15 μένου αὐτὸν ὥς ποιήσοντος πλούσιον, ἐκέλευσεν
ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ, διότι Ἀθήνησι τέσσαρες εἰσι χοί-
νικες τῶν ἀλφίτων ὀβολοῦ ὧνιοι, καὶ κοῖναι ὕδα-
τος δρέουσιν· εἰ γὰρ τοι μὴ ἱκανὰ τὰ ὄντα ἐμοί,
ἀλλ' ἐγὼ τούτοις ἱκανός, καὶ οὕτω κἀκεῖνα ἐμοί'.
20 ἢ οὐχ ὀρθῶς, ὅτι οὐκ εὐφρονότερον οὐδὲ ἡδιον ὁ
Πῶλος τὸν τύραννον Οἰδίποδα ὑπεκρίνετο ἢ τὸν
ἐπὶ Κολωνῷ ἀλήτην καὶ πτωχόν; εἴτα χεῖρων Πώ-
λου ὁ γευνναῖος ἀνὴρ φανεῖται, ὥς μὴ πᾶν τὸ περι-

3 malim αὐτοῦ 5 ex Stob. 97, 20 6 ὥς] deleam
ib. δὲ πλουτῶν: corr. Meinek. 7 τοσοῦτον κτέ.] 'novum
fragmentum est' idem 9 ὁ πλουσιώτατος] Calliam Hip-
ponici filium designari monet Valckenarius 10 Σωκράτους
idem: Σωκράτους Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους 11 αὐτοῦ] se-
clusit Duebnerus 14 ex Stob. 97, 28 20 οὐδὲ ἡδιον
Gaisfordus: οὐδὲν δι' ὄν

τεθὲν ἐκ τοῦ δαιμονίου πρόσωπον ὑποκρίνασθαι καλῶς; οὐδέ γε τὸν Ὀδυσσεῖα μιμήσεται, ὅστις καὶ ἐν τοῖς ῥάκεσιν οὐδὲν μείον διέπρεπεν ἢ ἐν τῇ οὐλῇ χλαίνῃ τῇ πορφυρᾷ;

16. Ἡ παιδεία, καὶ μὴδὲν ἕτερον ἀγαθὸν ἔχει, 5
τό γε συμφοιτᾶν αὐτὴν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἕξω κα-
κίας, οἷς ἂν ἢ τις αἰδῶς· καὶ πολλοὶ σφᾶς αὐτοὺς
καὶ ἄλλους * *

17. Ὡς μέντοι λαμπρόν ἐστιν εὖ ποιεῖν, οὕτως
ἀμειπτέον, ἵνα μὴ μόνον ἀχαριστίας ὕψη τις δίκην, 10
ἀλλὰ καὶ βλάβους κοινοῦ τῶν εὖ πεισομένων εἰσαυ-
θις ἑτέρων ἀνακοπῇ πρὸς εὐεργεσίαν τῶν εὐεργετη-
σάντων.

4 cf. p. 989 c 5 vid. Stob. II p. 215 (Wachsm.) ib. ἔχει
Meinekios: ἔχει 6 τό γε κτέ.] ἔχει τό γε συμφοιτᾶν αὐτῇ
G. Papavassiliu ib. ἕξω] ἕξωθι Patzigius, ἐκσώξει Usenerus
7 καὶ πολλοί] καὶ πρὸς Patzigius, ut cum . . . iun-
gatur; sed fort. post καὶ ἄλλους exciderit . . .
enim ἐν τῶν Ἀρίστωνος 8 lac. add. Duellnerus 10 ἀμι-
πτέον] add. τοὺς εὖ ποιήσαντας Duellnerus, lac. signa Wachs-
muthius Usenero obtemperans; sed nihil opus, ἀμιβέσθαι
sicut ἀμόνεσθαι par pari referre interdum dicuntur
absolute, vid. Thesaurus; ceteroquin τοὺς εὖ ποιοῦντας in-
tellegitur facile

XIX.
ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΗΣΤΥΧΙΑΣ.

Σοφὸν ἔοικε χρῆμα τὸ τῆς ἡσυχίας πρὸς τ' ἄλλα
καὶ εἰς ἐπιστήμην καὶ φρονήσεως μελέτην· λέγω δ'
οὐ τὴν καπηλικὴν καὶ ἀγοραίαν, ἀλλὰ τὴν μεγάλην,
ἥτις ἑξομοιοῖ θεῷ τὸν αὐτὴν ἀναλαμβάνοντα. αἱ μὲν
γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς τῶν ἀνθρώπων ὄχλοις
γιννόμεναι μελέται γυμνάζουσι τὴν λεγομένην θρι-
μύτητα, πανουργίαν οὖσαν· ὥστε τοὺς ἐν αὐταῖς
ἄκρους οἶον ὑπὸ μαγείρων τῶν ἐν ταῖς πόλεσι χρεῖων
10 διαπεποικιμένους πόσα μὲν οὐχὶ *** πόσα δ' οὐχὶ
καὶ διακονήματα δεινὰ ἐργάζεσθαι. ἡ δ' ἐρημία,
σοφίας οὖσα γυμνάσιον, ἡθοποιοὺς ἀγαθὴ καὶ πλάττει
καὶ μεγεθύνει τῶν ἀνδρῶν τὰς ψυχὰς. οὐδὲν γὰρ
αὐταῖς ἐμπόδιόν ἐστι τῆς αὐξήσεως, οὐδὲ πρὸς πολλὰ
15 καὶ μικρὰ νόμιμα προσπταίονσαι κάμπτονται εὐθύ,
καθάπερ αἱ ταῖς πόλεσιν ἐναπειλημμέναι ψυχαί·
ἀλλ' ἐν ἀέρι καθαροῷ καὶ τὰ πολλὰ ἔξω διαιτώμε-
ναι τῶν ἀνθρώπων ἀνιάσιν ὀρθαὶ καὶ πτεροφνου-
σιν, ἀρδόμεναι τῷ διανγεστιάτῳ τε καὶ λειοτάτῳ

2 ex Stob. Flor. 58, 14   10 πόσα μὲν οὐχὶ ** W.
Malim πόσα [μὲν οὐκ ἀντάρκεις εἶναι παρέχεσθαι πόσα]
δ' οὐχὶ — δεινοὺς ἐργάζεσθαι; cf. Mor. p. 854a. Thuc. 2, 41
13 μεγεθύνει Nauckius: μετενθύνει   17 corr. W: διαιτώ-
μενοι   18 corr. Meinekios: ἀνιάσιν

θεύματι τῆς ἡσυχίας, ἐν ᾧ τὰ τε μαθήματα τοῦ νοῦ
 θεοειδέστερα καὶ καθαρώτερον ὁρᾶν. διὰ τοῦτό τοι
 καὶ τῶν θεῶν τὰ ἱερά, ὅσα ἐκ τοῦ πάλαι ἀρχαίου
 νενόμισται, τοῖς ἐρημοτάτοις χωρίοις οἱ πρῶτοι,
 μάλιστα δὲ Μουσῶν τε καὶ Πανὸς καὶ Νυμφῶν καὶ 5
 Ἀπόλλωνος καὶ ὅσοι μουσικῆς ἡγεμόνες θεοί, δια-
 κρίναντες, ὥς οἶμαι, τὰς παιδείας κατὰ τῶν ἐν ταῖς
 πόλεσι δεινῶν τε καὶ μιανῶν τινῶν.

2 θεοειδέστερα Trincavelliana: corr. W il. ὁρᾶν] τὸ
 ὁρᾶν Duebnerus. Malim τὸ ὁρᾶν aut τὸ ἐνορᾶν 3 πάλαι
 ἀρχαίου] παναρχαίου Iacobsius, πάλαι Piccolos 4 οἱ
 πρῶτοι] οἱ πρῶτοι ἐνίδρυσαν W. Fort. οἱ πρῶτοι καθιερώ-
 κασι 7 τὰς παιδείας κατὰ] τὰ παιδείας καλὰ Meinokius,
 τὰς παιδείας καὶ τὰ Duebnerus 8 τινῶν] τεχνῶν Dueb-
 nerus, malim πόνων

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΗΔΟΝΗΣ.

1. Ὅτι τὰ σώματα ἀνίσχιν ἢ ἡδονή, καθ' ἡμέραν ἐκμαλάττουσα ταῖς τρυφαῖς, ὧν ἡ συνέχεια παραιρεῖται τὸν τόνον, ἀναχαλῶσα τὴν ἰσχὺν αὐτῶν·
 5 ἔξ ὧν ῥαστώνη μὲν νόσων ῥαστώνη δὲ κάμάτων, προμελετώμενον δ' ἐν νεότητι γῆρας.

2. Θηρίον ἐστὶ δουλαγωγὸν ἢ ἡδονή, ἀλλ' οὐκ ἄγριον· εἴθε γὰρ ἦν· φανερώς γὰρ ἂν πολεμοῦσα ταχέως ἐάλω· νῦν δὲ καὶ ταύτῃ μισητότερον, ὅτι
 10 κλέπτει τὴν ἐχθραν ὑποδυομένη σχῆμα εὐνοίας. ὥστε διχῶς ἀποτρόπαιον καὶ ὧν βλάπτει καὶ ὧν ψεύδεται.

3. Τὰς μὲν οὖν δικαίας ἡδονὰς οὐκέτ' ἂν ἡδονὰς οὔτε καλέσαιμεν οὔτ' ἴσμεν, ἀλλὰ θεραπείας. ὅσαι δὲ παρὰ ταύτας πᾶσαι ὕβρεις περιτταί εἰσι,
 15 πεπηρωμέναι, βιαζόμεναι καὶ ταῖς ποικιλίαις κολακεύουσai, λανθάνουσι βλάπτουσai· ὁ δὲ εἰς τὰ ἡμέτερα νόμος οὐ καὶ τῶν ἀλόγων ζῴων· μετὰ γὰρ τὸ ἀκέσασθαι τὰς ἐπιθυμίας οὐδενὸς ὕψους, ἀλλὰ κόρος τῶν ἐπειγόντων ἀβιάστοις ἡδοναῖς.

2 ex Stob. 6, 49 (Hense) 6 νεότητι Gesnerus: μεσότητι 7 ex Stob. 6, 50 ib. ἢ Hensius 8 γὰρ ἂν Herwerdenus: γὰρ αὐτ' ἂν 11 corr. Buecheler: διχῶ 12 ex Stob. 6, 51 17 οὐ *: ὁ ib. μετὰ γὰρ *: μετὰ libri. ὧν μετὰ Iacobsii durum est

4. Μή τις προδύτας ἐπαινεῖ; τοιοῦτόν ἐστιν ἡ ἡδονή, προδίδωσι τὰ τῆς ἀρετῆς. μή τις βασανιστάς; τοιοῦτόν ἐστι τὸ ἡδεσθαι, βασανίζει τὰ τῆς σωφροσύνης. μή τις φιλαργυρίαν; ἀπλήρωτόν ἐστιν ἐκάτερον. τί τηλικούτῳ χαίρομεν θηρίῳ, ὃ κολα- 5 κεῦον ἡμᾶς ἀναλίσκει;

5. Τί δ' οὐ πάντων ὁράντων ἀρρηστεύεις, ἀλλὰ καὶ στυγερὸν αἰδοῦμενος φεύγεις, νυκτὶ καὶ σκότῳ τοῖς ἀμαρτύροις πιστεύων τὴν ὕβριν; οὐδεὶς γὰρ τῶν καλῶν ἔργων σκότος προβάλλει, τὸ φῶς αὐτοῖς 10 μαρτυρεῖν αἰσχυρόμενος· ἀλλ' ὅλον ἕμα τὸν κόσμον ἡλίον γενέσθαι πρὸς ᾧ κατορθοὶ βούλοιντ' ἔν. ἅπαντα δὲ κακία ὁρᾶσθαι γυμνῇ φυλάττεται, σκέπην προβαλλομένη τὰ πάθη. ἀποκόψαντες οἷν αὐτὰ γυμνὰς βλέπωμεν τὰς ἡδονὰς· μεθύουσιν εἰς ἀναι- 15 σθησίαν, λαγνεύουσιν εἰς αἰῶνα, καθεύδουσιν εἰς ἔργα, οὐκ ἐπιστρέφονται πόλεω, οὐ φροντίζουνσι γονέων, οὐκ αἰσχύνονται νόμους.

7 ἀρρηστεύεις] vel ἀριστεύεις libri: ἀκρατεύεις Gesnerus, sed scr. videtur ἀρρητεύεις (vel ἀρρητεύεις) — ἀρρητεύεις 16 αἰῶνα] ἀπονίαν Meinek. — ἀρρητεύεις — ἀρρητεύεις Hauptius, ἔω Usenerus. Buecheleri observatio haec est 'variata oratione lepidae fiunt argutiae: libidinantur ad vitam, dormiunt ad opera' 17 ἔργα] ἀργίαν Duebnerus, ἐσπέραν Usenerus ib. πόλεως mavult Duebnerus

XXI.
ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΛΟΤΤΟΥ.

---

1. Φύσει μὲν γὰρ δυσχαλίνωτον ὕρεξις, προσ-
λαβοῦσα δὲ καὶ πλούτου χορηγίαν ἀχαλίνωτον.

2. Ἀλλ' ἡ ἀπληστία καὶ ἄπιστός ἐστιν ἐν αὐτοῖς
5 μανία, τοιοῦτῳ μὲν ἐνθουσιασμῷ χρῆσθαι περὶ τὴν
κτῆσιν, ὥς, εἰ κτήσαιντο, μηκέτι καμουμένους· το-
σαύτῃ δ' ἀμελείᾳ περὶ τὰ ληφθέντα, ὥς μὴ γενό-
μενα. δυσσερωτιῶσι δὲ τῶν ἀπόντων, ὑπερορῶντες
ὧν ἔχουσιν· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀγαπῶσιν ὥς ἂ ἐλπί-
10 ζουσιν. οὐκ οἶδα πότερον αὐτοῖς ἄμεινόν ἐστιν,
ἔχειν ἢ προσδοκᾶν· ἔχοντες γὰρ οὐ χρῶνται, προσ-
δοκῶντες δ' οὐ κάμνουσι. τί οὖν ἐπαινοῦμεν τοι-
οῦτον ἀγαθόν, οὗ πέρας ἔστιν οὐδέν, ἀλλὰ τὸ λη-
φθὲν ἐτέρων ἀρχή;

15 3. Οὐδέποτε λιμὸς ἐγέννησε μοιχείαν, οὐδέποτε
ἀπορία χρημάτων ἀσωτία. βραχεῖά τις ἐστι σωφο-

2 ex Stob. Flor. 93, 32   4 ib. 33   6 corr. Dueb-
nerus: καμουμέναις. De sententia fragm. cf. Thuc. 1, 70, 7
7 corr. Gesnerus: ἀμέλεια   9 ὥς ἂ Gaisfordus: ὥς δὲ
10 οὐκ] διὰ οὐκ Meinekius. οὐκ οὖν?   12 δ' οὐ *: δὲ
15 ex Stob. 95, 16

σύνῃ τὸ πενητεύειν, ὀλίγη τις εὐνομία τὸ ἀπορεῖσθαι.

4. Ἀρκεσίλαος τὴν πενίαν λυπρὰν μὲν ἔλεγεν εἶναι ὥσπερ καὶ τὴν Ἰθάκην, ἀγαθὴν δὲ κουροτρόφον, ἐθίζουσαν συνεῖναι λιτότητι καὶ καρτερίᾳ, καὶ 5 καθόλου γυμνάσιον ἀρετῆς ἔμπρακτον.

1 ἀνομία τὸ εὐπορεῖσθαι Nauckius recte ut vid. 4 cf. Homer ι 27

XXII.

ΕΚ ΤΟΥ ΟΤΙ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΑΙΔΕΥΤΕΟΝ.

1. Ἀμαθίαν, ὥς φησιν Ἡράκλειτος, καὶ ἄλλως
κρύπτειν ἔργον ἐστὶν ἐν οἴῳ δὲ χαλεπώτερον· καὶ
5 Πλάτων δέ φησιν ἐν οἴῳ τὰ ἥθη φανερὰ γίνε-
σθαι, ὥσπερ καὶ Ὅμηρος

οὐδὲ τραπέζῃ
γνώτην ἀλλήλων·

2. Σοφοκλῆς ἐμέμφετο Αἰσχύλῳ, ὅτι μεθύων
10 ἔγραφε· ‘καὶ γὰρ εἰ τὰ δέοντα ποιεῖ’ φησὶν ‘ἀλλ’
οὐκ εἰδώς γε’.

3. Πυθαγόρας ἐρωτηθεὶς πῶς ἂν οἰνόφλυξ τοῦ
μεθύειν παύσαιτο· ‘εἰ συνεχῶς’ ἔφη ‘θεωροίη τὰ
ὑπ’ αὐτοῦ πρασσόμενα’.

15 4. Τῷ Διονύσῳ νάρθηκα καὶ λήθην συγκαθιε-
ροῦσιν, ὥς μὴ δέον μνημονεύειν τῶν ἐν οἴῳ πλημ-
μεληθέντων ἀλλὰ νοουθεσίας παιδικῆς δεομένων.

3 ex Stob. 18, 31 (Hense)   ib. Ἡράκλειτος] v. Bywater.
p. 42   4 χαλεπώτατον Nauck. vix recte, nam ἔργον = χα-
λεπόν   5 Πλάτων] cf. Legg. p. 650 sq.   ib. τὰ ἥθη] τὰ
πάθη p. 644 f   6 Ὅμηρος] φ 35   9 ex Stob. 18, 32
(Hense)   12 ib. 33   15 ib. 28. Fragmenti fons est
p. 612 d, unde corrigendum erat μισέω μνάμωνα

ὃ συνέδει καὶ τὸ 'μισῶ μνήμονα συμπύταν'. ὁ δ' Εὐριπίδης τῶν ἀτόπων τὴν λήθην σοφίην εἶρηκε.

5. Μὴ παιδὶ μάχαιραν, ἡ παροιμία φησὶν· ἐγὼ δὲ φαίην ἄν· Μὴ παιδὶ πλοῦτον μηδὲ ἀνδρὶ ἀπαι-
δεύτῳ δυναστείαν.

6. Ἀρχύτας ἀναγνοὺς τὸν Ἑρατοσθένους Ἑρμῆν, τοῦτον ἐπὶνεγκε τὸν στίχον

'χρειῶ πάντ' ἐδίδαξε· τί δ' οὐ χρειῶ κεν ἀνέυροι;' καὶ τοῦτο

'ὄρθου· καὶ γὰρ μᾶλλον ἐπωδίνουσι μέριμναι'. 10

7. Τροφῶνιος καὶ Ἀγαμήδης ποιήσαντες ἐν Αἰλφοῖς ναὸν ἦτουν παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν μισθόν· ὁ δ' αὐτοῖς ἔφη δώσειν τῇ ἐβδόμῃ ἡμέρᾳ· καὶ τῇ ἐβδόμῃ ἀπέθανον. ἔτι δὲ Κλέοβις καὶ Βίτων, Κυδίππης τῆς μητρὸς αὐτῶν εὐξαμένης τῇ Ἥρᾳ δοῦ-
ναι τοῖς παισὶν ὅπερ ἄν εἴη κάλλιστον, ὅτι ἑαυτοὺς ὑποξεύξαντες τὴν μητέρα εἰς τὸ ἱερὸν ἀνήγαγον, τὸν βίον παραχοῖμα κατέστρεψαν· εἰς οὓς καὶ τις τοιόνδε ἐπίγραμμα πεποίηκεν·

'οἶδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισιν 20

ξεῦγλαν ξευξάμενοι μητέρα ἦν ἀγέτην

Ἥρας εἰς ἱερὸν· λαοὶ δέ μιν ἐξήλωσαν

εὐτεκνίας παίδων. ἡ δὲ χαρεῖσα θεᾷ

2 Εὐριπίδης] Or. 213 9 τοῦτον? 10 ὄρθου· καὶ γὰρ] ὄρθου γὰρ καὶ cod. Vind., unde ὄρθου γὰρ καὶ Meinekius 23 εὐτεκνίας] εὐσεβίας Meinekius, εὐγενίας Nauckius. Vix recte; est enim genus dicendi cf. Eur. Andr. 612 παίδων τ' ἀπαιδας γραῦς ἔθηκας. Bacch. 1306 ἄτεκνος ἀρσένων παίδων. Xen. Cyr. 4, 6, 3 ἄπαις δ' εἰμὶ ἀρρένων παίδων, ut multa

εὖξατο παῖδε τυχεῖν τοῦ ἀρίστου δαίμονος αἵσης,
 οὔνεκ' ἐτίμησαν μητέρα τὴν σφετέρην.
 αὐτοῦ δ' εὐνηθέντε λίπον βίον ἐν νεότητι,
 ὥς τόδ' ἄριστον εἶν καὶ μακαριστότατον.

5 τὸ αὐτὸ καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς
 Ἱστορίας.

alia omittam. Obversabatur animo Herod. 1, 31: Ἀργεῖοι
 μὲν γὰρ — ἐμακάριζον τῶν νεηνιέων τὴν ὥμην, αἱ δὲ Ἀρ-
 γεῖαι τὴν μητέρα αὐτῶν οἴων τέκνων ἐκύρησε.

XXIII.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΔΙΑΒΟΛΗΣ.

1. Οἱ νεώνητοι δοῦλοι οὐ πυνθάνονται, εἰ δει-
σιδαίμων ἢ φθονερός ὁ δεσπότης, ἀλλ' εἰ ὀργίλος.

2. Τὸν φθόνον ἐνιοὶ τῷ καπνῷ εἰκάζουσι· πο-
λὺς γὰρ ἐν τοῖς ἀρχομένοις ὢν, ὅταν ἐκλάμψωσιν, ἔ-
αφανίζεται. ἥμισυ γοῦν τοῖς πρεσβυτέροις φθο-
νοῦσιν.

3. Ἰππίας δύο λέγει εἶναι φθόνους· τὸν μὲν
δίκαιον, ὅταν τις τοῖς κακοῖς φθονῇ τιμωμένοις·
τὸν δ' ἄδικον, ὅταν τοῖς ἀγαθοῖς. καὶ διπλᾶ τῶν 10
ἄλλων οἱ φθονεροὶ κακοῦνται· οὐ γὰρ μόνον τοῖς
ιδίοις κακοῖς ἄχθονται, ὥσπερ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ καὶ
τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς.

4. Ἰππίας φησὶν ὅτι δεινόν ἐστίν ἡ διαβολία,
οὕτως ὀνομάζων· ὅτι οὐδὲ τιμωρία τις γέγραπται 15
κατ' αὐτῶν ἐν τοῖς νόμοις, ὥσπερ τῶν κλεπτῶν·
καίτοι ἄριστον κτήμα ὃν τὴν φιλίαν κλέπτουσιν,
ὥστε ἡ ὕβρις κακοῦργος οὔσα δικαιότερα ἐστὶ τῆς
διαβολῆς διὰ τὸ μὴ ἀφανῆς εἶναι.

2 ex Stob. 20, 59 (Hense) 4 ib. 38, 31 ib. εἰκάζουσι] malim παρεικάζουσι ex p. 787c 5 ἐκλάμψωσιν Wex
p. l. pro ἐκλαμφθῶσιν 8 ex Stob. l. l. 32 14 ex Stob.
42, 10 17 καίτοι τὸ ἄριστον κτημάτων τὴν φιλίαν Piccolos

XXIV.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤ' ΙΣΧΤΟΣ.

Τί δέ σοι τοιοῦτον ἀγαθὸν εὐτυχεῖται μᾶλλον, ὥς
 ἕνεκα τούτου μητρὸν μὲν τῶν ἀνθρώπων μητέρα
 δὲ τῶν ἀλόγων ζώων γεγενῆσθαι τὴν φύσιν, μεγέ-
 5 θους καὶ ὀξύτητος καὶ ὀξύωπίας χάριν; ἢ δ' ἀν-
 θρώπων ἴδιος ἰσχύς ὁ ψυχῆς ἐστὶ λογισμὸς, ᾧ καὶ
 ἵππους ἐχαλίνωσε καὶ βόας ἀρότροις ὑπέξευξε καὶ
 ἐλέφαντας ὑπὸ ὄρουμν ἐῖλε ποδάγραις καὶ τὰ ἐναέ-
 ρια κατέσπασε καλάμοις καὶ τὰ βύθια δεδυκνύτα δι-
 10 κτύοις ἀνήγαγε· τοῦτ' ἐστὶν ἰσχύς. ἢ δ' ἐτι μεί-
 ζων, ὅταν γῆς περιόδους καὶ οὐρανοῦ μεγέθη καὶ
 ἀστέρων κύκλους διώκουσα μὴ κάμῃ· ταῦτ' ἦν Ἡρα-
 κλέους ἄξια. τίς γὰρ οὐκ ἂν βούλοιο μᾶλλον Ὀδυσ-
 σεὺς εἶναι ἢ Κύκλωψ;

2 ex Stob. 53, 14   8 ἐν ἀέρι cod. A

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ.

1. Τῶν Μενάνδρου δραμάτων ὁμαλῶς ἀπίντων
 ἐν συνεκτικόν ἐστιν, ὁ ἔρως, οἷον πνεῦμα κοινὸν
 διαπεφυκώς. ὄντ' οὖν μάλιστα θιασώτην τοῦ θεοῦ
 καὶ ὀργιαστὴν τὸν ἄνδρα συμπεριλαμβάνωμεν εἰς 5
 τὴν ζήτησιν, ἐπεὶ καὶ λελάληκε περὶ τοῦ πάθους
 φιλοσοφώτερον. ἄξιον γὰρ εἶναι θαύματος φήσας
 τὸ περὶ τοὺς ἐρῶντας, ὥσπερ ἐστιν, ἅμα λαλεῖ, εἴτ'
 ἀπορεῖ καὶ ζητεῖ πρὸς ἑαυτόν,

τίνι δεδούλωταί ποτε;

10

ὄψει; φλύαρος· τῆς γὰρ αὐτῆς πάντες ἂν
 ἤρουν· κρίσιν γὰρ τὸ βλέπειν ἴσῃν ἔχει.
 ἀλλ' ἡδονὴ τις τοὺς ἐρῶντας ἐπάγεται

2 ex Stob. 63, 34   4 διαπεφυκώς: διαπεφυκώς Meinek-
 nekus. Scr. vid. διαπεφοιτηκός: ταῦτα ἐγκέ-
 κραται τοῖς Ἐπικούρου λόγοις καὶ διαπεφοιτήκειν αὐτοῦ τῆς
 φιλοσοφίας. Vit. Nic. c. 18: μεγάλη γὰρ ἡ δύξις διεφοῖτα τοῦ
 κρατεῖν πάντα τοὺς Ἀθηναίους. Strab. 15, 713: ὁ τε διοικῶν
 αὐτὸν (sc. τὸν κόσμον) καὶ ποιῶν θεὸς δι' ὅλον διαπεφοί-
 τηκεν αὐτοῦ ib. ὄντ' οὖν *: ὄν οὖν 5 corr. Duebnerus:
 συμπεριλαμβάνομεν 7 φήσας Iacobsius: φῆσαι 8 ὥσπερ
 ἐστιν, ἅμα λαλεῖ] ὥσπερ ἐστιν ἄλλον ἄλλα φιλεῖν Iacobsius.
 quomodo id se habeat dicit vertit Meinekus: eam ta-
 men potestatem non ὥσπερ sed ὅπως habet. Fort. ὥσπερ
 ἐστι 'μανίαί τ' ἀλαλαί τ' cf. p. 623 b sq. et paulo post p. 132,
 16. 134, 17   10 cf. Kock. 3 p. 163

συνουσίας; πῶς οὖν ἕτερος ταύτην ἔχων
οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἀπῆλθε καταγελῶν,
ἕτερος δ' ἀπόλωλε; καιρός ἐστιν ἡ νόσος
ψυχῆς· ὁ πληγείς δ' εἶσω δὴ τιτρώσκεται.⁷

5 ταῦτα τίν' ἐστὶ σκεψώμεθα· καὶ γὰρ ἔχει τι κρου-
στικὸν καὶ κινητικὸν αἷτιον, εἰ μῆτε τὴν ὕψιν μῆτε
τὴν συνουσίαν αἰτίαν εἶναι πιθανόν ἐστι· ἀρχαὶ
γὰρ αὗται τινες ἴσως, ἡ δ' ἰσχὺς καὶ ῥίξωσις τοῦ
πάθους ἐν ἑτέροις. ἡ δ' ἀπόδειξις ἐλαφρὰ καὶ οὐδ'
10 ἀληθής· οὐ γὰρ ἔχει κρίσιν ἴσῃν τὸ βλέπειν, ὥσπερ
οὐδὲ τὸ γεύεσθαι. καὶ γὰρ ὕψις ὕψεως καὶ ἀκοῆς
ἀκοῇ φύσει τε μᾶλλον διήρθρωται καὶ τέχνη συγ-
γεγύμνασται πρὸς τὴν τοῦ καλοῦ διάγνωσιν, ἐν μὲν
ἁρμονίαις καὶ μέλεσιν αἱ τῶν μουσικῶν ἐν δὲ μορ-
15 φαῖς καὶ ἰδέαις αἱ τῶν ζωγράφων· ὥσπερ εἰπεῖν
ποτε Νικόμαχον λέγουσι πρὸς ἄνθρωπον ἰδιώτην
φῆσαντα μὴ καλὴν αὐτῷ φανῆναι τὴν Ζεύξιδος Ἑλέ-
νην· 'λάβε γάρ' ἔφη 'τοὺς ἐμούςς ὀφθαλμούς, καὶ
θεός σοι φανήσεται'. πολὺ δὲ καὶ μυρεψοὶ περὶ
20 τὰ ὀσφραντὰ καὶ νῆ Δί' ὀψοποιοὶ περὶ τὰ γευστὰ
διατριβῇ καὶ συνηθείᾳ διαφέρουσιν ἡμῶν κρίσιν
ἔχουσι. πάλιν δὲ τὸ συνουσία τὸν ἔρωτα μὴ κρα-
τεῖσθαι, διὰ τὸ τῇ αὐτῇ συγγενόμενον ἄλλον μὲν
δουλοῦσθαι ἄλλον δ' ἀπαλλαγῆναι καὶ καταφρονῆ-

3 δ' Dobraeus 4 εἶσω δὴ] cf. quae ad p. 763 b ad-
notavi 6 εἰ μῆτε τὴν ὕψιν inseruit Halmius 10 ἴσῃν
Gesnerus 15 ζωγράφων Gesnerus: ζῶων φρένες 22 ἐρώντα
Meinekus 23 μὲν δουλοῦσθαι ἄλλον δ' add. W ex Ges-
neri versione

σαι, τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον εἰ λέγοι τις μηδὲ χυμῶν
 ἡδονῇ δεδουλῶσθαι Φιλόξενον τὸν ὀψοφάγον, ὅτι
 τῶν αὐτῶν Ἀντισθένης γευσάμενος οὐδὲν ἔπαθε
 τοιοῦτον· μηδ' ὑπὸ οἴνου μεθύειν Ἀλκιβιάδην, ὅτι
 Σωκράτης πίνων τὸν ἴσον οἶνον ἔνηφεν. ἀλλὰ 5
 ταῦτα μὲν ἐάσωμεν, τὰ δ' ἐφεξῆς, ἐν οἷς ἡδὴ τὴν
 αὐτοῦ δόξαν ἀποφαίνεται, σκοπῶμεν. 'καιρός ἐστιν
 ἢ νόσος ψυχῆς.' εἴ καὶ ὀρθῶς. δεῖ γὰρ ἕμα τοῦ
 πάσχοντος εἰς ταὐτὸ καὶ τοῦ ποιούντος ἀπάντησιν
 γενέσθαι, πρὸς ἄλληλά πως ἔχόντων· ὡς ἄκυρον 10
 εἰς τὴν τοῦ τέλους ἀπεργασίαν ἢ δραστική δύναμις,
 ἂν μὴ παθητική διάθεσις ἦ. τοῦτο δ' εὐστοχίας
 ἐστὶ καίρου τῷ παθεῖν ἐτοίμῳ συνάπτοντος ἐν ἀκμῇ
 τὸ ποιεῖν πεφυκός.

2. Οἱ μὲν γὰρ νόσον τὸν ἔρωτα οἱ δ' ἐπιθυ- 15
 μίαν οἱ δὲ μανίαν οἱ δὲ θείον τι κίνημα τῆς ψυ-
 χῆς καὶ δαιμόνιον, οἱ δ' ἄντικρυς θεὸν ἀναγορεύ-
 ουσιν. ὅθεν ὀρθῶς ἐνίοις ἔδοξε τὸ μὲν ἀρχόμενον
 ἐπιθυμίαν εἶναι τὸ δ' ὑπερβάλλον μανίαν τὸ δ'
 ἀντίστροφον φιλίαν τὸ δὲ ταπεινότερον ἀρρωστίαν 20
 τὸ δ' εὐήμεροῦν ἐνθουσιασμόν. διὸ καὶ πυρφόρον
 αὐτὸν οἷ τε ποιηταὶ λέγουσιν οἷ τε πλάσται καὶ
 γραφεῖς δημιουργοῦσιν, ὅτι καὶ τοῦ πυρὸς τὸ μὲν
 λαμπρὸν ἡδιστόν ἐστιν τὸ δὲ καυστικὸν ἀλγεινό-
 τατον. 25

3. Ὡσπερ γὰρ τοὺς φίλους ὑγιαίνοντας μέν, ἂν

12 εὐστοχία Cobetus 13 ἐτοίμῳ W: ἔμοιγέ πως (ἔμοι
 πως vulgo). ἀμωσγέπως Gaisfordus 15 ex Stob. 64, 30
 ib. νόσον Cobetus: νοῦν 26 ex Stob. 64, 31

πλημμελῶσιν, ἐξελέγχειν καὶ νοουθετεῖν κράτιστόν
 ἔστιν, ἐν δὲ ταῖς παρακοπαῖς καὶ τοῖς φρενετισμοῖς
 εἰώθαμεν μὴ διαμάχεσθαι μηδ' ἀντιτείνειν ἀλλὰ
 καὶ συμπεριφέρεσθαι καὶ συνεπινεύειν· οὕτω τοὺς
 5 δι' ὀργὴν ἢ πλεονεξίαν ἀμαρτάνοντας ἀνακόπτειν
 τῇ παρορησίᾳ δεῖ καὶ κωλύειν, τοῖς δ' ἐρῶσιν ὥσπερ
 νοσοῦσι συγγνώμην ἔχειν. διὸ κράτιστον μὲν ἐξ
 ἀρχῆς τοιούτου πάθους σπέρμα μὴ παραδέχεσθαι
 μηδ' ἀρχήν· ἂν δ' ἐγγένηται, ἴθι ἐπὶ ἀποτροπαίων
 10 βωμοὺς θεῶν κατὰ τὸν Πλάτωνα, ἴθι ἐπὶ τὰς τῶν
 σοφῶν ἀνδρῶν συνουσίας, ἐξέλασον σαυτοῦ τὸ θη-
 ρίον πρὶν ὕνυχας φῦσαι καὶ ὀδόντας· εἰ δὲ μή,
 μαχέσῃ τελείῳ κακῷ, τὸ παιδίον τοῦτο καὶ νήπιον
 ἐναγκαλιζόμενος. τίνες δ' εἰσὶν οἱ τοῦ ἔρωτος
 15 ὕνυχες καὶ ὀδόντες; ὑποψία, ζηλοτυπία. ἀλλ' ἔχει
 τι πιθανὸν καὶ ἀνθηρόν. ἀμέλει καὶ ἡ Σφίγξ εἶχεν
 ἐπαγωγὸν τὸ ποίκιλμα τοῦ περοῦ, καὶ

'εἰ μὲν πρὸς αὐγάς ἡλίου, χρυσωπὸν ἦν
 νώτισμα θηρός· εἰ δὲ πρὸς νέφη βάλοι,
 20 κυανωπὸν ὥς τις Ἴρις ἀντηγύγει σέλας'.

οὕτω δὴ καὶ ὁ ἔρως ἔχει τι χάριεν καὶ οὐκ ἄμου-
 σον ἀλλ' αἰμύλον καὶ ἐπιτεροπές· ἀρπάζει δὲ καὶ
 βίους καὶ οἴκους καὶ γάμους καὶ ἡγεμονίας, οὐκ
 αἰνίγματα προβάλλων ἀλλ' αὐτὸς αἰνίγμα δυσεύρε-
 25 τον ὢν καὶ δύσλυτον· εἰ βούλοιτό τις προτείνειν τί
 μισεῖ καὶ φιλεῖ, τί φεύγει καὶ διώκει, τί ἀπειλεῖ

6 κωλύειν] κολοῦειν? 10 Πλάτωνα] de Legg. p. 854b
 18 vid. Nauck. p. 945 23 ἡγεμονίας W: ἡγεμόνας

καὶ ἰκετεύει, τί ὀργίζεται καὶ ἔλεει, τί βούλεται
 παύσασθαι καὶ οὐ βούλεται, τί χαίρει τῷ αὐτῷ μά-
 λιστα καὶ ἀνιᾶται, τοῦτο λῦσαι καὶ θεραπεῦσαι.
 τῆς μὲν γὰρ Σφιγγὸς τὸ αἶνιγμα τὰ πλεῖστα καὶ
 πεπλασμένα ἔχει· οὔτε γὰρ τρίπους ὁ γέρων ἀλη- 5
 θῶς, εἴ τι προσείληφε τοῖς ποσὶ βοηθεῖν· οὔτε τε-
 τράπους ὁ νῆπιος, ἐπεὶ ταῖς χερσὶν ὑπερείδει τὴν
 τῶν βέσεων ὑγρότητα καὶ ἀσθένειαν. τὰ δὲ τῶν
 ἐρώντων πάθη ἀληθῆ· στέργουσιν, ἐχθραίνουσι· τὸν
 αὐτὸν ποθοῦσιν ἀπόντα, τρέμουσι παρόντος· κολα- 10
 κεύουσι, λοιδοροῦσι, προαποθνήσκουσι, φρονεύου-
 σιν, εὖχονται μὴ φιλεῖν, καὶ παύσασθαι φιλοῦντες
 οὐ θέλουσι· σωφρονίζουσι καὶ πειρωῶσι, παιδεύουσι
 καὶ διαφθείρουσιν, ἄρχειν θέλουσι καὶ δουλεύειν
 ὑπομένουσι. τοῦτ' αἷτιον γέγρονε μάλιστα τοῦ μα- 15
 νίαν ὑποληφθῆναι τὸ πάθος·

ἥρων· τὸ μαίνεσθαι δ' ἄρ' ἦν ἔρως βροτοῖς·
 ἐρωτικὸς ἀνὴρ Εὐριπίδης φησὶν.

4. Ὁ ἔρως οὔτε τὴν γένεσιν ἐξαίφνης λαμβάνει
 καὶ ἀθρόαν ὥς ὁ θυμός, οὔτε παρέρχεται ταχέως 20
 καίπερ εἶναι πτηνὸς λεγόμενος· ἀλλ' ἐξάπτεται μα-
 λακῶς καὶ σχεδὸν οἷον ἐντήκων ἑαυτόν· ἀψάμενός

1 τί alt. inseruit Wakefieldius . 2 τί] corr. vid. τίνι
 3 θεραπεῦσαι] excidisse vid. χαλεπώτατον ἔσται vel simile
 quid 4 πλεῖστα] exciderit adiectivum in -τα desinens
 9 πάθη πάντ' ἀληθῆ Piccolos 11 ὑπεραποθνήσκων Her-
 werdenus, sed cf. p. 344e: ἀγαθῶν βασιλέων ἑταῖροι προ-
 αποθνήσκουσιν ἐκουσίως καὶ προκινδυνεύουσι. Causa igitur
 ex hiatus est repetenda 13 corr. W: πηρῶσι 19 ex
 Stob. 64, 32

τε τῆς ψυχῆς παραμένει πολὺν χρόνον, οὐδ' ἐν γη-
 ρῶσιν ἐνίοις ἀναπαυόμενος ἀλλ' ἐν πολιαῖς ἀκμά-
 ζων ἔτι πρόσφατος καὶ νεαρός· ἂν δὲ καὶ λήξῃ καὶ
 διαλυθῇ, χρόνῳ μαρνανθεις ἢ λόγῳ τινὶ κατασβε-
 5 σθεῖς, οὐπω παντάπασιν ἐξαπήλλακται τῆς ψυχῆς
 ἀλλ' ἐναπολείπει πυρίκαυτον ὕλην καὶ σημεῖα θερμᾶ,
 καθάπερ οἱ κεραυνοὶ τυφόμενοι. λύπης μὲν γὰρ
 οὐδὲν ἀπαλλαγείσης ἴχνος ἐν τῇ ψυχῇ παραμένει
 συνοικοῦν οὐδ' ὀργῆς τραχείας πεσοῦσης, συστέλλεται
 10 δὲ καὶ φλεγμονή ἐπιθυμίας παρεχούσης τραχὺ κί-
 νημα· τὰ δ' ἐρωτικὰ δῆγματα, καὶ ἀποστῇ τὸ θη-
 ρίον, οὐκ ἐξανίησι τὸν ἰόν, ἀλλ' ἐννοιδεῖ τὰ ἐντὸς
 σπαράγματα, καὶ ἀγνοεῖται τί ἦν, πῶς συνέστη, πό-
 θεν εἰς τὴν ψυχὴν ἐνέπεσεν.

15 5. Καὶ τοὺς καλοὺς ὁρᾶν μὲν ἐπιτεροπέστατον,
 ἄψασθαι δὲ καὶ λαβεῖν οὐκ ἀκίνδυνον· μᾶλλον δέ,
 ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν, τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀψαμένους
 κᾶει μόνον, οἱ δὲ καλοὶ καὶ τοὺς μακρὰν ἐστῶτας
 ὑφάπτουσιν· ἡ γὰρ ὕψις λαβὴ τοῦ πάθους ἐστὶ.

1 cf. Soph. Antig. 784 9 συστέλλεται Piccolos: στέλ-
 λεται 10 φλεγμονή τις idem 15 ex Stob. 66, 7. Frag-
 mentum optime coniungi cum fr. 64, 30 (Stob.) = p. 132, 15
 contendit Patzigius 17 Ξενοφῶν] Cyrop. 5, 1, 16. cf.
 p. 681 a sq.

XXVI.
ΠΕΡ ΚΑΛΛΟΤΣ.

1. Τί γάρ; οὐ σύνθετος φύσις ἀνθρώπων ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς; ἢ θάτερον ἀρκοῦν ἡμῖν; καὶ πῶς οἶόν τε; τὸ μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἴη μὴ χρώμενον ψυχῇ, ψυχὴ δ' οὐκ ἂν εἴη μὴ ἔχουσα τὸ συνερεῖδον. 5 τί οὖν; ὥσπερ ἐξ ἴσου κοσμεῖται ἑκάτερα τοῖς συγγενέσιν, ἡ μὲν δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ φρονήσῃ, τὸ δ' ἰσχύι καὶ κάλλει καὶ ὑγείᾳ. καὶ πῶς οὖν οὐ θαυμαστὸν λέγειν τὰ τῆς ψυχῆς καλὰ, τὰ τοῦ σώματος ὑπερορῶντα; 10

2. Ἡ γοῦν τοῦ σώματος εὐμορφία ψυχῆς ἐστὶν ἔργον σώματι χαριζομένης δόξαν εὐμορφίας. πεσέτω γοῦν θανάτῳ τὸ σῶμα, καὶ τῆς ψυχῆς μετρωσιμένης, οὐ στάσις, οὐ χροῶμα, οὐκ ὀφθαλμός, οὐ φωνή, οὐδὲν ἔτι καταλείπεται τῶν ἐρασμίων, προδεδομένον 15 ὑπὸ τῶν ἀρχαίων οἰκητύρων· ὥστε καὶ τὴν ψυχὴν συνυβρίξεις λαμβάνων, ἥς ἐστὶν ἀνθρώπου κάλλος.

2 ex Stob. 65, 12 6 ὥσπερ ἐξ ἴσου κτέ.] locus male et intellectus et interpunctus. Verbis ὥσπερ ἐξ ἴσου — ὑγείᾳ respondetur; verbis autem καὶ πῶς οὐ θαυμαστὸν — ὑπερορῶντα conclusio continetur. ὥσπερ ἐξ ἴσου idem est atque οἶον ἐξ ἴσου: 'tamquam aequaliter ornatur utrumque'. 8 καὶ πῶς] πῶς W 9 οὖν ego inserui 11 ex Stob. 65, 13

3. Ἀλλὰ μὴν, ὥσπερ ἔφην, οὐδὲν τῶν ἄλλων
καλλῶν κινδύνων γένεσις ἐστίν, ἀλλὰ μόνου τοῦ
σώματος. τὰ μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς κάλλη καὶ σωτη-
ρίας ἐλπίδες εἰσὶ, φρόνησις, εὐσέβεια, δικαιοπρα-
5 γία· καὶ τὸ παιδείας εὐπρόσωπον κάλλος οἴκου καὶ
πόλεως καὶ ἔθνων ἀθόρυβος εἰρήνη διατελεῖ γιγνο-
μένη· ἡ δὲ γυναικῶν εὐμορφία ἀφορμὴ τοῖς πάθεσι
καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις.

1 ib. 66, 4   ib. οὐδενὸς Gaisfordus haud recte   2 καλ-
λῶν *   ib. ἀλλὰ] malim ἀλλ' ἢ   6 γιγνομένη *: γενομένη

XXVII.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΟΡΓΗΣ.

Ὅσα δ' ὀργῇ χρώμενοι πράττουσιν ἄνθρωποι, ταῦτ' ἀνάγκη τυφλὰ εἶναι καὶ ἀνόητα καὶ τοῦ παντὸς ἁμαρτάνειν. οὐ γὰρ οἷόν τ' ὀργῇ χρώμενον λογισμῷ χρῆσθαι, τὸ δ' ἄνευ λογισμοῦ ποιούμενον 5 πᾶν ἄτεχνόν τε καὶ διεστραμμένον. λόγον οὖν ἡγεμόνα χρῆ ποιησάμενον οὕτως ἐπιχειρεῖν τοῖς κατὰ τὸν βίον ἔργοις, τὰς ἐκάστοτε προσπιπτούσας ὀργὰς διωθόμενον καὶ διανεύοντα, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται τὰ κύματα προσφερόμενα. ἔστι γοῦν οὐκ ἔλαττον 10 τὸ δέος, ὀργῆς ἀντιπρόφρου κυλινδουμένης, αὐτόν τε καὶ σύμπαντα οἶκον ἄρδην ἀπολέσαι καὶ ἀναστρέψαι μὴ διαπλεύσαντα δεξιῶς. οὐ μὲν ἄλλ' ἐπιμελείας εἰς αὐτὰ δεῖ καὶ μελέτης· ἥ καὶ μάλιστα ἀλλίσκονται κατ' ἄκρας οἱ παραδεξάμενοι τὸν θυμὸν ὡς 15 σύμμαχον ἀρετῆς, ἀπολαύοντες ὅσον αὐτοῦ χρήσι-

2 ex Stob. 20, 70 (Hense) 9 corr. W: διορθούμενον ib. διανεύοντα] ἐκνεύοντα Herwerdenus. διανέοντα Buecheleri inventum ingeniosum ut aptum et accommodatum ad κύματα, ita voci ὀργὰς incommodum et alienum. Sententia requirit verbum declinandi et evitandi, cf. p. 94 c. 372 f. p. 549 e (διώσασθαι μηδ' ἀποφυγεῖν). Vit. Ant. c. 70. Polyb. 1, 23, 8: ἐξέκλινον καὶ διένευον τὰς τῶν ὀργάνων ἐπιβολὰς 12 corr. W: ἀναστρέψαι 11 αὐτόν: corr. Meinekius 16 ἀπολαύοντες] ἀπολαύειν κελεύοντες Buecheler; sed neque

μόν ἐστὶν ἐν τε πολέμῳ καὶ νῇ Δί' ἐν πολιτείαις,
 τὸ πολὺ δ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπιπολάζον ἐκκρίνειν καὶ
 ἐκβάλλειν τῆς ψυχῆς, ὅπερ ὀργή τε καὶ πικρία καὶ
 ὀξύθυμία λέγεται, νοσήματα ἥμιστα ταῖς ἀνδρείαις
 5 ψυχαῖς πρόποντα. τίς οὖν ἐν ἡλικίᾳ τούτων γίνε-
 ται μελέτη; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ μάλιστ' ἐν ᾧδε γίνε-
 σθαι, πόρρωθεν ἡμῶν προμελετώντων καὶ προαπο-
 λυνόντων πλείστον οἶον ἐν οἰκέταις τε καὶ πρὸς γυ-
 ναῖκας τὰς γαμετάς. ὁ γὰρ οἶκος πρῶτος, καὶ δημο-
 10 σία πρῶτος πολὺ μᾶλλον ἔσται, τοιοῦτος ἐνδοθεν
 καὶ ὑπὸ τῶν οἶκοι πεποιημένος αὐτῷ τῆς αὐτοῦ
 ψυχῆς εἶναι ἀγαθός.

hoc neque ἐκκρίνειν κελύοντες Wytttenbachii satisfacit, po-
 tius requiritur τὸ πολὺ δ' αὐτοῦ καὶ τὸ ἐπιπολάζ[ON θερα-
 πεύοντες δέ]ON ἐκκρίνειν καὶ ἐκβάλλειν cett. 2 corr. W:
 ἐπιπόλαιον 3 καὶ ὀξύθυμία idem: δι' ὀξύθυμίαν 4 Hen-
 sius: νομίσματα. In eandem coniecturam ego quoque incidi
 7 προαπολυνόντων * (= προαποβαλλόντων): προαπλούντων
 11 αὐτῷ] αὐτὸς Duebnerus 12 εἶναι ἀγαθός] corrupta.
 παιδαγωγός W, ἡνίοχος Buechelerus. Fort. τοιοῦτον — πε-
 ποιημένος αὐτῷ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς εἶναι τὸ ἥθος. Τῆς ψυ-
 χῆς τὸ ἥθος dixerunt et Plato et alii

XXVIII.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΕΓΟΝΕΝΑΙ ΚΑΤΑ ΠΛΑ-
ΤΩΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ.

Ὁ γε μὴν οὗτοί τε κοινῇ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν
 χρωμένων Πλάτωνι φοβούμενοι καὶ παραμυθούμε-
 νοι πάντα μηχανῶνται καὶ παραβιάζονται καὶ στρέ- 5
 φουσιν ὥς τι δεινὸν καὶ ἄρρητον οἰόμενοι δεῖν
 περικαλύπτειν καὶ ἀρνεῖσθαι, τὴν τε τοῦ κόσμου
 τὴν τε τῆς ψυχῆς αὐτοῦ γένεσιν καὶ σύστασιν, οὐκ
 ἐξ αἰδίου συνεστῶτων οὐδὲ τὸν ἄπειρον χρόνον
 οὕτως ἐχόντων, ἰδίᾳ λόγου τέτευχε. 10

XXIX.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΠΡΟΣ
ΧΡΥΣΙΠΠΟΝ.

1. Ὅτι μὲν οὖν ἄτοπός ἐστι τοὺς φιλοσόφους
 τὸν ἐναντίον λόγον οἰόμενος δεῖν τιθέναι, μὴ μετὰ
 συνηγορίας ἀλλ' ὁμοίως τοῖς δικολόγοις κακοῦντας, 15

ὥσπερ οὐ πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀλλὰ περὶ νίκης ἀγωνιζομένους, εἴρηται πρὸς αὐτὸν δι' ἐτέρων.

2. Ἄ μὲν οὖν ῥητέον ὑπὲρ Πλάτωνος, ἐν ἄλλοις γέγραπται πρὸς αὐτόν.

XXX.

ΠΕΡΙ ΗΜΕΡΩΝ.

5

1. Περὶ δ' ἡμερῶν ἀποφράδων, εἴτε χρόνῳ τίθεταιί τινας εἴτε μή, ὁρθῶς Ἡράκλειτος ἐπέπληξεν Ἡσιόδῳ τὰς μὲν ἀγαθὰς ποιούμενῳ τὰς δὲ φάυλας, ὥς ἀγνοοῦντι φύσιν ἡμέρας ἀπάσης μίαν οὔσαν, ¹⁰ ἐτέρωθι διηπόρηται.

2. Ἀθηναῖοι τὴν περὶ Νάξου ἐνίκων ναυμαχίαν, ἥς Χαβρίας ἐστρατήγει, τοῦ Βοηδρομιῶνος περὶ τὴν πανσέληνον, ἐν δὲ Σαλαμῖνι περὶ τὰς εἰκάδας, ὥς ἡμῖν ἐν τῷ Περὶ ἡμερῶν ἀποδέδεικται.

3 ex p. 1040d = p. 234, 9 6 ex Vit. Camilli c. 19
7 Ἡράκλειτος] vid. Bywater. p. 46 11 ibid.

XXXI.

ΠΕΡΙ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗΣ.

ΑΥΤΟΒΟΥΛΟΣ. Δέδια δὴ, ὦ φίλοι, μὴ καὶ τὸ τῆς κυνηγεσίας ἐγκώμιον ἐχθρὸς ἀνεγνωσμένον ἐπάρῃ τοῦ μετρίου πέρα τοὺς φιλοθήρους ἡμῖν νεανίσκους, ὥστε τᾶλλα πάρεργα καὶ τὸ μηδὲν ἡγεῖσθαι, πρὸς τοῦτο παντάπασι ὀνέντας· ὅπου δοκῶ μοι καὶ αὐτὸς ἐκ νέας αὐθις ἀρχῆς παρ' ἡλικίαν ἐμπαθέστερος γεγονέναι καὶ ποθεῖν, ὥσπερ ἡ Εὐριπίδου Φαίδρα, 'κυσὶ θωῦξαι βαλιαῖς ἐλάφοις ἐγχοιμπτόμενος'· οὕτως ἔθιγέ μου πυκνὰ καὶ πιθανὰ τῶν ἐπιχειρημάτων ἐπάγων ὁ λόγος.

ΣΩΚΛΑΡΟΣ. Ἀληθῆ λέγεις, ὦ Αὐτόβουλε· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔδοξέ μοι τὸ ῥητορικὸν ἐγεῖραι διὰ χρόνου, χαριζόμενος καὶ συνεαρίζων τοῖς μειρακίοις· μάλιστα δ' ἦσθην τοὺς μονομάχους αὐτοῦ παραθέντος, ὡς οὐχ ἦκιστα τὴν θηρευτικὴν ἄξιον ἐπαινεῖν, ὅτι τοῦ πεφυκότος ἐν ἡμῖν ἢ μεμαθηκότος χαίρειν μάχαις ἀνδρῶν πρὸς ἀλλήλους διὰ σιδήρου τὸ πολὺ δεῦρο τρέψασα καθαρὰν παρέχει θάαν, ἅμα τέχνης καὶ τόλμης νοῦν ἐχούσης πρὸς ἀνύητον

ἰσχὺν καὶ βίαν ἀντιταττομένης, καὶ ἐπαινούσης τὸ
Εὐριπίδειον

ἥ βραχύ τοι σθένος ἀνέρος· ἀλλὰ
ποικιλίᾳ πρᾶπιδων

5 δεινὰ μὲν φῦλα πόντου
χθονίων τ' ἀερίων τε
δάμνεται βουλεύματα'.

XXXII.

ΜΥΘΩΝ Η ΜΥΘΙΚΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ.

Πλουτάρχου δὲ εἰ τὰ μυθικὰ διηγήματα τῶν
10 σῶν εἴσω χειρῶν ἀφῆκτο, οὐποτ' ἂν ἐλελήθει σε
τίνι διαφέρει πλάσαι τε ἐξ ἀρχῆς μῦθον καὶ τὸν
κείμενον ἐφαρμόσαι πράγμασιν οἰκείοις.

9 ex Iulian. Or. 7 p. 227 a (= p. 294, 12 ed. Hertlein)

XXXIII.
ΕΚ ΤΩΝ ΒΙΩΝ.

A'. ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΒΙΟΣ.

1. Ὅτι δ' Ἡρακλῆς πρῶτος ἀπέδωκε νεκροὺς τοῖς πολεμίοις, ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους γέγραπται.

2. *Plutarchus* in libro quem de *Herculis* quali inter homines fuerit animi corporisque ingenio et virtutibus conscripsit, scite subtiliterque ratio- cinatum *Pythagoram philosophum* dicit in repe- rienda modulandaque status longitudinisque eius praestantia. Nam cum fere constaret curriculum 10 stadii, quod est *Pisae* ad *Iovis Olympii*, *Herculem* pedibus suis metatum, idque fecisse longum pedes sescentos, cetera quoque stadia in terra *Græcia* ab aliis postea instituta pedum quidem esse numero sescentum, sed tamen aliquantulum breviora, facile 15 intellexit modum spatiumque plantae *Herculis*, ratione proportionis habita, tanto fuisse quam aliorum procerius, quanto *Olympicum stadium* longius esset quam cetera. Comprehensa autem mensura *Hercu- lani pedis*, quanta longinquitas corporis ei mensurae 20 conveniret, secundum naturalem membrorum om-

3 ex Vit. Thes. c. 29   5 ex Gellio I, 1   6 'quantum — fuit' Hertz.   11 'apud Iovem Olympium' idem   15 'ta- men esse' idem

nium inter se competentiam, modificatus est: atque ita id collegit quod erat consequens, tanto fuisse Herculem corpore excelsiorem quam alios, quanto Olympicum stadium ceteris pari numero factis anteiret.

3. Chacroneus *Plutarchus* nostrarum esse partium comprobatur, qui 'in Octaeis verticibus Herculem post morborum comitialium ruinas dissolutum in cinerem' prodidit.

10

Β'. ΔΑΪΦΑΝΤΟΤ ΒΙΟΣ.

Τὸ δὲ τῶν Φωκίδων ἐνδόξου μὲν οὐ τετύχηκε συγγραφέως, οὐδενὸς δὲ τῶν γυναικείων ἔλαττον εἰς ἀρετὴν ἐστὶ, μαρτυρούμενον ἱεροῖς τε μεγάλοις, ἃ δρῶσι Φωκεῖς ἔτι νῦν περὶ Ἰάμπολιν, καὶ δόγ-
15 μασι παλαιοῖς, ὧν τὸ μὲν καθ' ἕκαστον τῆς πράξεως ἐν τῷ Δαΐφάντῳ βίῳ γέγραπται.

Γ'. ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΟΤΣ ΒΙΟΣ.

Ἐκ ταύτης τῆς Ἀνδανίας Ἀριστομένης ἐγένετο ἐπιφανέστατος στρατηγός. τοῦτον οἱ Λακεδαιμόνιοι
20 πολλάκις αὐτοὺς νικῆσαντα θαυμάσαντες, ὥς μάλιστα ἐκράτησαν ἐν τοῖς Μεσσηνιακοῖς, ἀνατεμόντες ἐσκόπουν εἰ παρὰ τοὺς λοιποὺς ἐστὶ τι· καὶ εὖρον σπλάγχχνον ἐξηλλαγμένον καὶ τὴν καρδίαν δασεῖαν, ὥς Ἡρόδοτος καὶ Πλούταρχος καὶ Ῥιανός.

6 ex Arnobio C. G. IV p. 144 11 ex p. 244b 18 ex Steph. Byzantio s. v. 21 ἐν τοῖς Μεσσηνιακοῖς] transponi voluit post στρατηγός Meinekius

Δ'. ΛΕΩΝΙΔΟΥ ΒΙΟΣ.

Ὅσα δ' ἄλλα πρὸς τούτῳ τολμήματα καὶ ῥήματα
 τῶν Σπαρτιατῶν παραλέλοιπεν, ἐν τῷ Λεωνίδου
 βίῳ γραφήσεται· μικρὰ δ' οὐ χεῖρόν ἐστι καὶ νῦν
 διελθεῖν. ἀγῶνα μὲν γὰρ ἐπιτάφιον αὐτῶν ἡγωνί- 5
 σαντο πρὸ τῆς ἐξόδου, καὶ τοῦτον ἐθεῶντο πατέρες
 αὐτῶν καὶ μητέρες· αὐτὸς δ' ὁ Λεωνίδας πρὸς μὲν
 τὸν εἰπόντα παντελῶς ὀλίγους ἐξάγειν αὐτὸν ἐπὶ
 τὴν μάχην 'πολλοὺς μὲν' ἔφη 'τεθνηξομένους'.
 πρὸς δὲ τὴν γυναικὰ πυνθανομένην ἐξιόντος εἴ τι 10
 λέγοι, μεταστραφεὶς εἶπεν 'ἀγαθοῖς γαμείσθαι καὶ
 ἀγαθὰ τίκτειν'. ἐν δὲ Θερμοπύλαις μετὰ τὴν κύ-
 κλωσιν δύο τῶν ἀπὸ γένους ὑπεξελέσθαι βουλόμε-
 νος ἐπιστολὴν ἐδίδου τῷ ἑτέρῳ καὶ ἔπεμπεν· ὁ δ'
 οὐκ ἐδέξατο φήσας μετ' ὀργῆς 'μαχατὰς τοι, οὐκ 15
 ἀγγελιαφόρος, εἰπόμεν'. τὸν δ' ἕτερον ἐκέλευεν
 εἰπεῖν τι πρὸς τὰ τέλη τῶν Σπαρτιατῶν· ὁ δ' ἀπ-
 εκρίνατο, τῷ πράγματι, καὶ τὴν ἀσπίδα λαβὼν εἰς
 τάξιν κατέστη.

Ε'. ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΟΥ ΒΙΟΣ.

20

Πολλῶν δὲ σημείων μοχθηρῶν γενομένων, ὥς
 ἐν τῷ περὶ Ἐπαμεινώνδου γέγραπται, καὶ Προθύου
 τοῦ Λάκωνος ἐναντιουμένου πρὸς τὴν στρατείαν,
 οὐκ ἀνῆκεν ὁ Ἀργσίλαος ἀλλ' ἐξέπραξε τὸν πόλεμον,
 ἐλπιῶν αὐτοῖς μὲν, αὐτονόμου τῆς Ἑλλάδος ὅλης 25

ὑπαρχούσης ἐκσπόνδων δὲ τῶν Θηβαίων γενομένων,
καιρὸν εἶναι δίκην λαβεῖν παρ' αὐτῶν.

Σ'. ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΒΙΟΣ.

Ἀννίβας δὲ συμπάντων ἀπέφηνε τῶν στρατηγῶν
5 πρῶτον μὲν ἐμπειρία καὶ δεινότητι Πύρρον Σκι-
πίωνα δὲ δεύτερον ἑαυτὸν δὲ τρίτον, ὥς ἐν τοῖς
περὶ Σκιπίωνος γέγραπται.

Ζ'. ΣΚΙΠΙΩΝΟΣ ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ.

1. Οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἰ Νασικᾶν μεμίσηκεν
10 οὕτως ὁ δῆμος· ὅπου καὶ Σκιπίων ὁ Ἀφρικανός,
οὗ δοκοῦσι Ῥωμαῖοι μηδένα δικαιότερον μηδὲ μάλ-
λον ἀγαπήσαι, παρὰ μικρὸν ἦλθεν ἐκπεσεῖν καὶ
στερέεσθαι τῆς πρὸς τὸν δῆμον εὐνοίας· ὅτι πρῶτον
μὲν ἐν Νομαντία τὴν τελευτὴν τοῦ Τιβερίου πν-
15 θόμενος ἀνεφώνησεν ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν

ᾧς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὃ τις τοιαῦτά γε ῥέξοι·

ἔπειτα τῶν περὶ Γάιον καὶ Φούλβιον αὐτοῦ δι' ἐκ-
κλησίας πυνθανομένων, τί φρονοίη περὶ τῆς Τιβε-
ρίου τελευτῆς, οὐκ ἀρεσκομένην τοῖς ὑπ' ἐκείνου
20 πεπολιτευμένοις ἀπόκρισιν ἔδωκεν. ἐκ τούτου γὰρ
ὁ μὲν δῆμος ἀντέκρουσεν αὐτῷ λέγοντι, μηδέπω
τουτὶ ποιήσας πρότερον, αὐτὸς δὲ τὸν δῆμον εἰπεῖν
κακῶς προήχθη. περὶ μὲν οὖν τούτων ἐν τῷ Σκι-
πίωνος βίῳ τὰ καθ' ἕκαστα γέγραπται.

4 ex Vit. Pyrrh. c. 8
16 Hom. α 47

9 ex Vit. Ti. Gracchi c. 21

2. Καὶ ὅτε Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς ἐξ οὐδενὸς αἰτίου προφανοῦς ἐτελεύτησε, καὶ σημειά τινα τῷ νεκρῷ πληγῶν καὶ βίας ἐπιδραμεῖν ἔδοξεν, ὥς ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γέγραπται, τὸ μὲν πλεῖστον ἐπὶ τὸν Φούλβιον ἦλθε τῆς διαβολῆς, ἐχθρὸν ὄντα καὶ 5 τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ βήματος τῷ Σκιπίωνι λειοδορημένον, ἤψατο δὲ καὶ τοῦ Γαῖου ὑπόνοια. καὶ δεινὸν οὕτως ἔργον ἐπ' ἀνδρὶ τῷ πρώτῳ καὶ μεγίστῳ Ῥωμαίων τολμηθὲν οὐκ ἔτιχε δίκης οὐδ' εἰς ἔλεγχον προῆλθεν· ἐνέστησαν γὰρ οἱ πολλοὶ καὶ 10 κατέλυσαν τὴν κρίσιν ὑπὲρ τοῦ Γαῖου φοβηθέντες, μὴ περιπετῆς τῇ αἰτίᾳ τοῦ φόνου ζητουμένου γένηται.

Η'. ΜΕΤΕΛΛΟΥ ΒΙΟΣ.

Ἀλλὰ γὰρ ὅσης μὲν ἀπέλαυσεν εὐνοίας παρὰ τὴν 15 φυγὴν καὶ τιμῆς Μέτελλος, ὃν δὲ τρόπον ἐν Ῥόδῳ φιλοσοφῶν διηγήθη, βέλτιον ἐν τοῖς περὶ ἐκείνου γραφομένοις εἰρήσεται.

Θ'. ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΒΙΟΣ.

Ἀλλὰ καὶ Τιβερίῳ ὄνος, ὥς Πλούταρχος ὁ 20 Χαιρωνεύς φησιν, ἔτι μειρακίῳ ὄντι καὶ ἐν Ῥόδῳ ἐπὶ λόγοις ῥητορικοῖς διατρίβοντι τὴν βασιλείαν διὰ τοῦ αὐτοῦ παθήματος προεμήνυσεν.

I'. ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΒΙΟΣ.

Ἐντυχὼν δὲ τῷ Χαιρωνεῖ Πλουτέρχῳ τὸν
 Κράτητος ἀναγράψαντι βίον, οὐδὲν ἐκ παρέργου
 μανθάνειν δεήσῃ τὸν ἄνδρα· οὗτος ἡγεμὼν ἐγένετο
 5 Ζήνωνι τῶν καλῶν δογμάτων· ἐπὶ τούτου φασὶ τοὺς
 Ἕλληνας ἐπιγράφειν τοῖς ἑαυτῶν οἴκοις ἐπὶ τῶν
 προπυλαίων 'εἴσοδος Κράτητι ἀγαθῷ δαίμονι'.

2 ex Iulian. Or. 7 p. 200 b (= p. 259, 5 ed. Hertlein)
 ib. Χαιρωνεῖ Cobetus: χαιρωνεῖ 3 οὐδὲν Hertlinus:
 οὐδὲν 4 μανθάνειν Cobetus: τοῦ μανθάνειν ib. verba
 οὗτος ἡγεμὼν — — ἀγαθῷ δαίμονι subditiua esse vidit Hor-
 kelius 7 inscriptionem add. W

ΛΕΙΨΑΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΔΗΛΩΝ.

1. Περὶ τῆς καθ' Ὅμηρον ἐχεμυθίας διὰ τούτων
σαφῶς δείκνυται· λέγει γάρ

᾿Θερσῖτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἔων ἀγορητῆς
ἰσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλῆι'. 5

καὶ τοῦ Τηλεμάχου εἰπόντος

᾿ῆ μάλα τις θεῶν ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν'
ἐπιλαμβανόμενος ὁ πατήρ ἔφη

᾿σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδ' ἐρέεινε·
αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν οἳ Ὀλυμπον ἔχουσι'. 10

τοῦτο ἐκσίγησιν οἱ Πυθαγορικοὶ καλοῦντες οὐδὲν
ἀπεκρίνοντο τοῖς περὶ θεῶν ὅ τι τύχοιεν ἱταμῶς
καὶ εὐχερῶς ἐρωτῶσι.

2. Νέοις δὲ ξηλωτέον τοὺς γέροντας, κατὰ Σι-
μωνίδην 15

᾿ἄθληλος ἱππῶ πῶλος ὧς ἅμα τρέχειν'.

2 ex Stob. Flor. 33, 17 (= 33, 16 ed. Hense) 5 βα-
σιλῆι] βασιλεῦσιν Homerus B 247 7 id. τ 40 ib. θεός
Homerus 9 id. 42 11 ἐκσίγησιν optime Gomperzius:
ἐξήγησιν 12 ὅ τι W: ὅτε 14 ex Stobaei Flor. 115, 18
ib. Σιμωνίδην] v. Bergk. 2 p. 445

καθάπερ φησὶν ὁ Πλάτων ἐπὶ τοῦ μιγνυμένου πρὸς ὕδωρ ἀκράτου μαινόμενον θεὸν ἑτέρῳ θεῷ νήφοντι σωφρονίζεσθαι.

3. Καὶ μὴν οὐδὲν ἔστιν οὕτω τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας ἴδιον, ὥς τὸ συμβολικόν, οἷον ἐν τελετῇ μεμιγμένον φωνῇ καὶ σιῶπῇ διδασκαλίας γένος· ὥστε μὴ λέγειν

‘ἀείσω ξυνετοῖσι, θύρας δ’ ἐπίθεσθε βιβήλοισ’,

ἀλλ’ αὐτόθεν ἔχειν φῶς καὶ χαρακτῆρα τοῖς συν-
10 ἤθεσι τὸ φραζόμενον, τυφλὸν δὲ καὶ ἔσημον εἶναι τοῖς ἀπείροις. ὥς γὰρ ὁ ἀναξ ὁ ἐν Αἰλφοῖς οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει κατὰ τὸν Ἱερὰ-
κλειτον, οὕτω τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων καὶ τὸ φράζεσθαι δοκοῦν κρυπτόμενόν ἐστι καὶ τὸ κρύπτε-
15 σθαι νοοῦμενον.

4. Ἀλλὰ μάλιστα διψῶν ἀπέθανε τῆς γυναικός, ἐρῶν ἐρώσης ἀπολειπόμενος. οὐδὲν εἰπεῖν οὔτε ποιῆσαι πρὸς αὐτὴν ἱταμὸν ἐτόλμησαν, ἀλλ’ οὕτως ἐνεκαρτέρησαν ἀμφοτέροι τῷ πρέποντι, ὥσπερ ἀπο-
20 δεῖξασθαι θέλοντες ὅτι πλεῖστον αἰδοῦς ἔρωτι δι-
καίῳ μέτεστιν. ὅθεν ἔμοιγε πλεῖστον αὐτῇ φαίνεται χρόνον ἀνὴρ συμβεβιωκέναι· πάντα γὰρ διόλου τὸν

1 καθάπερ] καί, ὅπερ Piccolos ib. Πλάτων] in Legg. p. 773 d 4 ex Stob. Flor. 5, 72 (= I, 199 p. 150 Hense) 8 cf. Stob. Flor. 41, 9. Vulgo Orpheo tribuitur 12 Ἱερὰ-κλειτον] v. Bywater. p. 5 16 ex Stob. 69, 22. Hoc fragmentum ex Amatorio integro olim depromptum mihi vid. 17 ἀπολειπόμενος: corr. Meinek. ib. οὐδὲν] δς οὐδὲν οὔτε idem. Fort. ὅθεν οὐδὲν et deinde οὐδὲ pro οὔτε 18 αὐτὴν] αὐτοῦς Gesnerus ib. ἐτόλμησεν Meinek.

δεκαετῇ χρόνον ὁμαλῶς συνεβίωσεν. αἱ δ' ἄλλαι
 συνοικοῦσιν οὐ συμβιοῦσιν, ὅταν λυπῶσι τοὺς ἄν-
 δρας ἢ ζηλοτυπῶσιν ἢ διαφέρωνται περὶ χρημάτων
 ἢ κακῶς λέγωσι ἢ φεύγωσι θρυπτόμεναι τὰς φιλο-
 φροσύνας καὶ συνδιαιτήσεις· ὥστ' ἂν τοῦτον ἐξαι- 5
 ρῆς τὸν χρόνον ἐν ᾧ ταῦτα πράττουσιν, ἀπολείπε-
 ται βραχὺς ἐκεῖνος ὁ τῆς συμβιώσεως.

5. Εἰ μὲν οὖν ὁρθῶς ἐπὶ Πλάτωνος εἶπε Διο-
 γένης 'τί δὲ ὕφελος ἡμῖν ἀνδρὺς ὅς πολλὸν ἤδη
 χρόνον φιλοσοφῶν οὐδένα λελύπηκεν;' ἕτεροι κρι- 10
 νοῦσιν· ἴσως γὰρ ὡς τὸ μέλι δεῖ καὶ τὸν λόγον τοῦ
 φιλοσόφου τὸ γλυκὺ δητικὸν ἔχειν τῶν ἡλκωμένων.

6. Καίτοι περὶ γε τῶν γερόντων ὁ Σοφοκλῆς
 εἶρηκε χαριέντως

᾿σμιρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή'. 15

καταγωγῇ γὰρ ἔοικεν ὁ γεροντικὸς θάνατος, ἐκβολή
 δὲ καὶ νανάγιόν ἐστιν ὁ τῶν νέων· ἐκπίπτει γὰρ ἡ
 ψυχὴ βίᾳ συντριβομένου τοῦ σώματος.

7. Ὅπου τὸν ἀπὸ τῆς Στοᾶς φιλόσοφον Ἀντί-
 πατρον ἀποθνήσκοντα λέγουσιν ἐν εὐτυχίματος μέ- 20
 ρει διακεῖσθαι καὶ τὴν ἐκ Κιλικίας αὐτῷ γενομένην
 εἰς Ἀθήνας εὐπλοῖαν.

1 ἄλλαι W: ἄλλαις 2 τοὺς Gesnerus: τοὺς μὲν 5 καὶ
 W: ἢ ib. ἐξαιρέτης: correxi 7 ἐκεῖνοις Meinckius 8 ex
 Stob. 13, 43 praeſixo lemmate Θεμιστίου. Plutarcho vindī-
 cavīt W, non recte iudice Hensio; cf. W animadv. in
 p. 59d 9 δὲ*: δαί 11 μέλι W: μὲν 13 ex Stob. 115, 28
 15 Soph. OR 961 19 inserui ex Stobaei Flor. 120, 25
 21 διακεῖσθαι] fort. διηγείσθαι

8. Ὀνειρώ ἔοικεν ὁ τῶν ἀπαιδευτῶν βίος, κενὰς ἔχων φαντασίας.

9. Οὐτ' ἐν ἰχθύσι φωνήν οὐτ' ἐν ἀπαιδευτοῖς ἀρετὴν δεῖ ζητεῖν.

10. Ἀνσάρεστοι ὄντες οἱ ἀπαιδευτοὶ καθάπερ ἐξ οἰκιδῶν τῶν προαιρέσεων καθ' ἡμέραν μετοικίζονται.

11. Οἱ μὲν ξένοι ἐν ταῖς ὁδοῖς οἱ δ' ἀπαιδευτοὶ ἐν τοῖς πράγμασι πλανῶνται.

12. Μῆτε λίαν πολυτελῶς μῆτε ἄγαν εὐτελῶς
10 πειρώ τὰ περὶ τὴν ἐσθῆτα καὶ δίαιταν καὶ τὴν ἑτέραν διαγωγὴν τὸ σῶμα διοικεῖν· τὸ μὲν γὰρ φθονεῖσθαι ἢ γελαῖσθαι ποιεῖ τὸ δὲ μισεῖσθαι ἢ ἐλεεῖσθαι.

13. Ὀδοῦ καὶ ἀληθείας χαλεπὸν ἀποπλανηθῆναι.

14. Τῆς ἀγνοουμένης ἀρετῆς, ὥσπερ τοῦ κατωρρυγμένου χρυσίου, ἢ λαμπρότης οὐ βλέπεται.

15. Τὸ μὲν ἴσον ζυγῷ τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ἐκ φιλοσοφίας λόγῳ κρίνεται.

16. Ἡ μὲν τροφὴ τοῖς γυμναζομένοις ἢ δ' ἀρετὴ
20 τοῖς πεπαιδευμένοις ἡδεῖα φαίνεται.

17. Φρόνησις εὐτυχίαν ὥς τὰ πολλὰ χαρίζεται, τύχῃ δὲ φρόνησιν οὐ ποιεῖ.

1 Haec et sequentes sententiae ex Maximo maxime et Antonii Melissa depromptae sunt; quae sunt aliunde, diligenter observavi 8 διαπλανῶνται Maximus 14 καὶ ἀληθείας χαλεπὸν] καὶ παιδείας κακὸν Wachsmuthius 15 κατωρρυγμένου: correxi ex codice Laurentiano (15, 7 saec. XI) et Flor. Monacensi (p. 269 Meineke), in quo φαίνεται pro βλέπεται

18. Ἐπισκοτεῖ τῷ μὲν ἡλίῳ πολλάκις τὰ νέφη
τῷ δὲ λογισμῷ τὰ πάθη.

19. Ἐκ μὲν τοῦ ποδὸς τὴν ἄκανθαν ἐκ δὲ τῆς
ἀλόγου ψυχῆς τὴν ἄγνοιαν ὑπεξελέσθαι δεῖ.

20. Ταῦτόν ἐστιν ὁδηγὸν τυφλὸν λαβεῖν καὶ 5
σύμβουλον ἀνόητον.

21. Οὐχ οὕτω τοῖς ὁρφανοῖς παισίν, ὥς τοῖς
ἀνοήτοις ἀνδράσιν ἐπιτρόπων ἐστὶ χρεία.

22. Οἱ ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν κερδῶν εἰς τὰς καλὰς
ἀναλίσκοντες λειτουργίας ὅμοιόν τι ποιοῦσι τοῖς 10
ἀπὸ ἱεροσυλίας θεοσεβοῦσιν.

23. Ἐοικεν ὁ τῶν φιλαργύρων βίος νεκροῦ δει-
πῶ· πάντα γὰρ ἔχων τὸν εὐφρανθησόμενον οὐκ
ἔχει.

24. Οὔτε παρὰ νεκροῦ ὁμιλίαν οὔτε παρὰ φι- 15
λαργύρου χάριν δεῖ ἐπιζητεῖν.

25. Οὔτε πίπτοντός ἐστιν ὁρθοῦν οὔτε διδάσκειν
ἀγνοοῦντος οὔτε ἀκοσμοῦντος κοσμεῖν ἢ τάττειν
ἀτακτοῦντος ἢ ἄρχειν μὴ ἀρχομένου.

26. Ἐοικεν ἡ κολακεία γραπτῇ πανοπλίᾳ· διὸ 20
τέρψιν μὲν ἔχει, χρεῖαν δ' οὐδεμίαν παρέχει.

27. Τὰ μὲν ξύλα τὸ πῦρ αὐξάνοντα ὑπ' αὐτοῦ
τοῦ πυρὸς καταναλίσκονται, ὁ δὲ πλοῦτος τρέφων
τούς κόλακας ὑπ' αὐτῶν τούτων διαφθείρεται.

17 inseruit Duebnerus ex Arsenii Violeto p. 420 22 τὸ
μὲν πῦρ ὑπὸ τῶν ξύλων αὐξεται καὶ ταῦτα ὑπ' αὐτοῦ ἀνα-
λίσκονται (cur?), ὁ δὲ πλοῦτος κόλακας τρέφων ὑπ' αὐτῶν
διαφθείρεται Wachsmuthius (in 'Studien z. d. gr. Flori-
legien' p. 195)

28. Ὡσπερ οἱ κόρακες παρεδρεύοντες ἐξορύσσουσι τοὺς τῶν νεκρῶν ὀφθαλμούς, οὕτως οἱ κόλακες τοῖς ἐπαίνοις τοὺς λογισμοὺς διαφθείρουσι τῶν ἀνθρώπων.

29. Λαγῶ μὲν κύνα φίλῳ δὲ κόλακα φύσει πολέμιον ἡγητέον.

30. Χαίρειν χρή τοῖς ἐλέγχουσιν, οὐ τοῖς κολακεύουσιν· οἱ μὲν γὰρ ἡμᾶς λυποῦντες διεγείρουσιν, οἱ δὲ χαριζόμενοι ἐκλύουσι καὶ σκελίζουσι.

31. Οὔτε τῆς γαμετῆς τὴν ἑταῖραν οὔτε τῆς φιλίας τὴν κολακαίαν δεῖ προτιμᾶν.

32. Οὔτε ἐκ τοῦ κόσμου τὸν ἥλιον οὔτε ἐκ τῆς ὁμιλίας ἀρτέον τὴν παρρησίαν.

33. Θηρεύουσι τοῖς μὲν κυσὶ τοὺς λαγῶν οἱ κυνηγοὶ τοῖς δ' ἐπαίνοις τοὺς ἀνοήτους οἱ κόλακες.

34. Τὸν μὲν λιβανωτὸν τοῖς θεοῖς τὸν δ' ἐπαινον τοῖς ἀγαθοῖς ἀπονέμειν δεῖ.

35. Γλῶσσα βλάσφημος διανοίας κακῆς ἔλεγχος.

36. Ὁ τῶν ἀσώτων βίος ὥσπερ καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκων ἐκφέρεται.

37. Ἡ χάρις, ὥσπερ ἡ σελήνη, ὅταν τελεία γένηται, τότε καλὴ φαίνεται.

38. Ἀχάριστον εὐεργετεῖν καὶ νεκρὸν μυρίζειν ἐν ἔσθῃ κεῖται.

39. Φθείρεται ὁ μὲν κόσμος πυρὶ καὶ ὕδατι ὁ δὲ τῶν ἀκολάστων πλοῦτος ἔρωτι καὶ μέθῃ.

40. Ὑβρις καὶ οἶνος ἀποκαλύπτειν εἰώθασι φίλοις τὰ ἥθη τῶν φίλων.

41. Οἱ θυμοὶ καθάπερ κύνες τυφλὰ τίκτουσιν ἐγκλήματα.

42. Οἱ μὲν τραχεῖς ἵπποι τοῖς χαλινοῖς οἱ δ' ὀξύθυμοι ἄνδρες τοῖς λογισμοῖς μετάγονται.

43. Τὸ μὲν εὐκρατον ὕδωρ τὰς φλεγμονὰς ὁ δ' ἐπιεικὴς λόγος τὰς ὀργὰς διαλύει.

44. Ὡςπερ ὄργανον ἄνεσιν καὶ ἐπίτασιν λαμβάνον ἡδὺ γίνεται, οὕτω καὶ βίος.

45. Ὅπερ ἂν σιωπᾶσθαι βούλῃ, μηδενὶ εἴπῃ· ἢ πῶς παρὰ τινος ἀπαιτήσεις τὸ πιστὸν τῆς σιωπῆς, ὃ μὴ παρέσχευε σεαυτῷ;

46. Τοῖς μὲν διὰ τοῦ ἡλίου πορευομένοις ἔπεται κατ' ἀνάγκην σκιά, τοῖς δὲ διὰ τῆς δόξης βαδίζουσιν ἀκολουθεῖ φθόνος.

47. Τὸ τῆς δόξης κάλλος ὥςπερ ὑπὸ νόσου τοῦ φθόνου ταχὺ μαραίνεται.

48. Ὡςπερ ὑπὸ τοῦ ἰοῦ τὸν σίδηρον, οὕτω τοὺς φθονερούς ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἥθους κατεσθιέσθαι.

49. Εἰς κάτοπτρον κύψας θεώρει· καὶ εἰ μὲν καλὸς φαίνεται, ἄξια τούτου πράττει· εἰ δ' αἰσχροῦς, τὸ τῆς ὕψεως ἑλλιπὲς ὠραίως καλοκαγαθία.

50. Τὰ μὲν φυτὰ ἀπὸ τῆς ῥίζης ἢ δὲ δόξα ἀπὸ τῆς πρώτης ὑπολήψεως αὖξεται.

3 οἱ τῶ θυμῷ νικώμενοι καθάπερ κύνες τυφλὰ τίκτουσι τὰ κλήματα Wachsmuthius multo rectius 6 ὀξύθυμοι ἄνδρες] ὀξεῖς θυμοὶ etiam Maximus 18 μαραίνεται Stob. Flor. 38, 34: μεταφέρεται cod. Laur. καταφθείρεται Maximus 25 ὑπολήψεως W: λήψεως

51. Ἴππου μὲν ἀρετὴν ἐν πολέμῳ φίλου δὲ πί-
στιν ἐν ἀτυχίᾳ κρίνομεν.

52. Σκευὴ μὲν τὰ καινὰ κρείττονα φιλία δ' ἡ
παλαιότερα.

5 53. Φεύγειν δεῖ τὴν φιλίαν ὧν ἀμφίβολος ἡ
διάθεσις.

54. Ἐν πολέμῳ μὲν πρὸς ἀσφάλειαν σιδήρος
χρυσοῦ κρείσσων ἐν δὲ τῷ ζῆν ὁ λόγος τοῦ πλούτου.

55. Οὔτε ἵππῳ χωρὶς χαλινῶ οὔτε πλούτῳ χω-
10 ρὶς λογισμοῦ δυνατὸν ἀσφαλῶς χρῆσασθαι.

56. Οὔτε συμπόσιον ἄνευ ὁμιλίας οὔτε πλοῦτος
χωρὶς ἀρετῆς ἡδονὴν ἔχει.

57. Αἱ μὲν ποδιῆρεις ἐσθίητες τὰ σώματα αἱ δ'
ὑπέρμετροι περιουσίαι τὰς ψυχὰς ἐμποδίζουσιν.

15 58. Οὔτε ἵππος εὐγενὴς κρίνεται ἂν πολυτελεῖ
σκευὴν ἔχων ἀλλ' ὁ τῇ φύσει λαμπρός, οὔτε ἀνὴρ
σπουδαῖος ὁ πολύτιμον οὐσίαν κεκτημένος ἀλλ' ὁ
τὴν ψυχὴν γενναῖος.

59. Ὅδον μὲν τὴν λειοτάτην ἐκλέγεσθαι δεῖ βίον
20 δὲ τὸν ἀλυπότατον.

60. Ὑπενδύεσθαι δεῖ τῷ μὲν θώρακι χιτῶνα τῇ
δὲ λύπῃ νοῦν.

61. Οὔτε τὸν ἀρρωστοῦντα ἢ χρυσόπους ὠφελεῖ
κλίνη οὔτε τὸν ἀνόητον ἢ ἐπίσημος εὐτυχία.

25 62. Τοῖς μὲν νοσοῦσιν ἰατροὺς τοῖς δ' ἀτυχοῦσι
φίλους δεῖ συμπαρεῖναι.

5 δεῖ cod. Laurentianus: δὲ ib. ὧν τινων idem
6 διάθεσις] συνείδησις idem 19 δεῖ] habet etiam idem
cod. 21 ὑπενδύεσθαι Wachsmuthius: ἐπενδύεσθαι

63. Αἱ ἐπιφανεῖς τύχαι καθάπερ οἱ σφοδροὶ τῶν ἀνέμων μεγάλα ποιοῦσι ναύαρια.

64. Ὡςπερ οἱ ἐν εὐδία πλέοντες καὶ τὰ πρὸς τὸν χειμῶνα ἔχουσιν ἔτοιμα, οὕτως οἱ ἐν εὐτυχίᾳ φρονοῦντες εὖ καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀτυχίαν ἡτοιμάκασιν
βοηθήματα.

65. Ἐοικεν ἡ τύχη φαύλῳ ἀγωνοθέτῃ· πολλάκις γὰρ τοὺς μὴ νικῆσαντας στεφανοῖ.

66. Ἀτυχίαν κρύπτει, ἵνα μὴ τοὺς ἐχθρούς σου εὐφράνης.

10

67. Ἐν μὲν ταῖς μέθαις παροινοῦσιν ἐν δὲ ταῖς εὐτυχίαις παρανοοῦσιν οἱ πλεῖστοι.

68. Ἀρρωστοῦντι φορτίον ἐπιθεῖναι ἢ ἀπαιδεύτῳ ψυχῇ εὐτυχίαν ταῦτόν ἐστιν.

69. Νοσοῦντος δίαίτα καὶ ἄφρονος εὐτυχία πολὺν
ἔχει τὸ δυσάρεστον.

70. Ἡ τύχη καθάπερ τοξότης ποτὲ μὲν ἐπιτυγχάνει βάλλουσα ἐφ' ἡμᾶς ὥςπερ ἐπὶ τινα σκοπὸν ποτὲ δ' ἐπὶ τὰ σύνεγγυς παρακείμενα ἡμῖν.

71. Οὔτε ναῦν ἐξ ἐνὸς ἀγκυρίου οὔτε βίον ἐκ
μῆκος ἐλπίδος ὀρμίστεον.

72. Στάσιμοί εἰσιν αἱ τῶν πεπαιδευμένων ἐλπίδες, ὥς ἐν λιμένι τῷ λογισμῷ ὀρμοῦσαι.

73. Αἱ μὲν τῆς ἀρετῆς ἐλπίδες ἰδιαί εἰσι τῆς ψυχῆς αἱ δὲ τῆς κακίας νόθοι.

25

74. Ταῦτόν ἐστιν ἐξ ἀσθενοῦς ἀγκυρίου σκάφος ὀρμίζειν καὶ ἐκ φαύλης γνώμης ἐλπίδα.

10 εὐφράνης *: εὐφράνη 15 πολὺν ἔχει inseruit Duebnerus ex Stob. Flor. 4, 120 27 ὀρμίζειν idem 2, 47: ὀρμεῖν

75. Αἱ πονηραὶ ἐλπίδες ὥσπερ οἱ κακοὶ ὁδηγοὶ
ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα ἕγουσιν.

76. Οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὔτε ἐλπίς ἀγαθὴ
χωρὶς πόνου γεννᾷ τι χρήσιμον.

5 77. Ἦδὺ ἐστὶν ὥσπερ φίλῳ σπουδαίῳ, οὔτω
καὶ λόγῳ καλῷ συγγηράσκειν.

78. Παρεκελεύετο τοῖς νέοις τρία ταῦτα ἔχειν·
ἐπὶ μὲν τῆς γνώμης σωφροσύνην, ἐπὶ δὲ τῆς γλώσ-
σης σιγὴν, ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου αἰδῶ.

10 79. Γλώσση θρασεία μὴ χρῆσθαι· πολλάκις γὰρ
τὸ θράσος καὶ αὐτὴν διώλεσε τὴν κεφαλὴν.

80. Ὁ μὲν χειμῶν σκέπτης τὸ δὲ γῆρας ἀλυπίας δεῖται.

81. Γέρον ἀνόητος ὥσπερ τρίβων παλαιὸς εἰς
οὐδὲν ἐστὶν εὖθετος.

15 82. Οὔτε πῦρ ἱματίῳ περιστεῖλαι δυνατόν οὔτε
ἁμάρτημα χρόνῳ.

83. Ὁ ὑπὲρ μικρῶν ἁμαρτημάτων ἀνυπερβλήτως
ὀργιζόμενος οὐκ ἔα διαγνῶναι τὸν ἁμαρτάνοντα,
πότε ἔλαττον καὶ πότε μείζον ἠδίκησεν.

20 84. Ἀνδριάντα μὲν τὸ σχῆμα ἄνδρα δ' ἡ πρᾶ-
ξις κοσμεῖ.

85. Ἀνθρώπου τινὸς αὐτὸν ἀδικήσαντος καὶ
περιφεύγοντος καὶ ἀπαντᾷν αἰσχυνομένου, συντυ-
χὼν ἅπαξ 'οὐ σὲ χρὴ' ἔφη 'ἐμὲ φεύγειν, ἀλλ' ἐμὲ
25 σὲ φαῦλον ὄντα'.

6 συγκαταγῆσθαι Wachsmuth.; malim συγκαταγῆράσκειν
10 addidi ex cod. Vatic. 741. 13 πρεσβύτης ἀν. ὥσπερ τρ.
σαπρὸς εἰς οὐδεμίαν ἄρετήν εὖθετος 20 Hoc et inseqq.
(84—130) ego addidi sive ex codice Laurentiano sive ex
Antonii Melissa et Maximo; ubi non, adnotavi 24 ἔφη *

86. Ἔδειξε σεαυτὸν τῇ λιτῇ διαίτῃ, ἵνα τῆς πολυτελοῦς μηδέποτε προσδεθῇς.

87. Ἐκ χρυσοῦ ποτηρίου πίνειν φάρμακον καὶ παρὰ φίλου ἀγνώμονος συμβουλίαν λαμβάνειν ταῦτόν ἐστιν.

88. Ἐτοιμάζονται τινες διὰ βίου τὰ πρὸς τὸν βίον ὡς βιωσόμενοι μετὰ τὸν βίον.

89. Εὖ σοι τὸ μέλλον ἔξει, ἂν τὸ παρὸν εὖ τιθῇς.

90. Ἡ τρυφή καθάπερ στρατοπέδου τῆς τῶν ἀπαιδευτῶν ψυχῆς τὸ ἄριστον ἀφαιρεῖται.

91. Ἡ φρόνησις οὐ σωματῶν ἀλλὰ πραγμάτων ὅψις ἐστί, πρὶν ἐν αὐτοῖς γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον, ὅπως ἄριστα χρήσεται τοῖς ἀπαντῶσι καὶ προστυγχάνουσι παρέχουσα διασκοπεῖν τὸ μέλλον. τὸ μὲν οὖν σῶμα πρόσω μόνον ὠμμάτῳται, τοῖς δ' ὕπισθεν τυφλόν ἐστιν· ἡ δὲ διάνοια καὶ τὰ παρωχημένα βλέπειν τῇ μνήμῃ πέφυκεν.

92. Κακόσιτός ἐστι πρὸς τὸν συμφέροντα λόγον ἡ τῶν ἀνοήτων ψυχὴ, οὐ παραδεχομένη τὸν σφόνζοντα νοῦν ὥσπερ φάρμακον.

93. Καταφρόνει τῶν περὶ τὸν πλοῦτον σπουδαζόντων χρήσθαι δὲ τοῖς ὑπάρχουσι μὴ δυναμένων· παραπλήσιον γὰρ οἱ τοιοῦτοι πάσχουσιν ὥσπερ ἂν εἴ τις ἵππον κτήσαιο καλὸν κακῶς ἱππεύειν ἐπι-
στάμενος.

1 add. Patzigius, vid. Wachsmuth. ad n. 212 8 παρ-
δὸν *: πονηρὸν cod. Laur. 19 ex Maximo add. Patzigius
22 idem ex eodem

94. Κράτης ἀπείκαζε τοὺς ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων τοῖς τρυπάνοις· ἔνευ γὰρ δεσμοῦ καὶ ἀνάγκης μηδὲν ἐθέλειν τῶν δεόντων ποιεῖν.

95. Κρεῖττον ἀποθανεῖν ἢ δι' ἀκρασίαν ψυχὴν ἡ ἀμυνεῖσθαι.

96. Μεγαλόφρονες νόμιζε μὴ τοὺς μεῖζονα περιβαλλομένους ὧν οἷοί τ' εἰσὶ κατασχεῖν, ἀλλὰ τοὺς μετρίων μὲν ἐφιεμένους ἐργάζεσθαι δὲ δυναμένους οἷς ἂν ἐπιχειρῶσιν.

97. Μὴ παιδὶ μάχαιραν ἢ παροιμία φησὶν· ἐγὼ δ' ἂν φαίην μὴ παιδὶ πλοῦτον μηδ' ἀνδρὶ ἀπαιδέυτρῳ δυναστεῖαν.

98. Ξενοκράτης διαιρῶν ἕκαστον μέρος τῆς ἡμέρας εἰς προᾶξίν τινα καὶ τῇ σιωπῇ μέρος ἀπένευμε.

99. Ὁ βίος καθάπερ νόμισμα διαβληθεὶς ἐν ἀρχαῖς εἰς πάντα τὸν χρόνον ἀδόκιμος γίνεται.

100. Οἱ ἀδελφοὺς παριέντες καὶ ἄλλους φίλους ζητοῦντες παραπλήσιοί εἰσι τοῖς τὴν ἑαυτῶν γῆν ἔωσι τὴν δ' ἄλλοτρίαν γεωργοῦσι.

101. Οἱ ἐλαφροὶ τῶν ἀνθρώπων ὥσπερ τὰ κενὰ τῶν ἀγγείων εὐβάστακτοι τοῖς ὠτίοις εἰσὶν.

102. Οἱ μὲν ἐκ τῆς γῆς καρποὶ κατ' ἐνιαυτὸν οἱ δ' ἐκ τῆς φιλίας κατὰ πάντα καιρὸν φύονται.

103. Οἱ νόμοι τοῖς ἀραχνεῖσι ἐοίκασιν νῆμασι·

1 ex Maximo add. Patzigius   4 cf. Wachsmuth. ad n. 22   6 ex Maximo add. Patzigius   11 δ' ἂν *: δὲ 13 ex Stob. Flor. 33, 11   22 cf. Wachsm. ad n. 163 24 vid. Wachsm.   ib. ἀραχνεῖσι ἐοίκασιν νῆμασι Usenerus: ἀραχνίσις ἐοίκασιν ἡμᾶς

καὶ γὰρ ἐκεῖ ἐὰν ἐμπέσῃ κώνωψ ἢ μυῖα, συνέχεται, εἰ δὲ σφῆξ ἢ μέλιττα, διαρρήξασα ἀποτρέχει. οὕτω καὶ εἰς τοὺς νόμους ἐὰν μὲν πένης ἢ εὐτελής, συνέχεται, εἰ δὲ πλούσιος ἢ δυνατὸς λέγειν, διαρρήξας ἀποτρέχει.

5

104. Οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων κἂν χρηστότητα ἐπαγγέλλωνται, διὰ τὸν τρόπον οὐ πιστεύονται.

105. Ὁ μὲν οἶνος συμμεταβάλλεται τοῖς ἀργείοις δὲ δὲ πλοῦτος τοῖς τῶν κεκτημένων τρόποις.

106. Οὐδείς φροντίζων δόξης ἀγαθῆς γένοιτ' ἂν ἀνὴρ φαῦλος· καλὸν δ' ἀντὶ βραχείας ἀπολαύσεως ἀλλάξασθαι δόξαν αἰώνιον.

107. Οὔτε ἀρρώστου πληγὴν οὔτε ἀνοήτου ἀπειλὴν δεῖ εὐλαβεῖσθαι.

108. Οὐτ' αὖστηρὸς οἶνος εἰς πόσιν εὐθετος¹⁵ οὐτ' ἄγροικος τρόπος εἰς ὀμιλίαν.

109. Οὔτε σῖτον ἄριστον τὸν ἐκ τοῦ καλλίστου πεδίου κρίνομεν ἀλλὰ τὸν εὐθετον πρὸς τὴν τροφήν, οὔτε ἄνδρα σπουδαῖον ἢ φίλον εὖνουν τὸν ἐξ ἐπιφανοῦς ὄντα γένους ἀλλὰ τὸν ὑπάρχοντα τῷ²⁰ τρόπῳ κρείττονα.

110. Οὔτε ὕδωρ θολερὸν οὐτ' ἀσύνητον ψυχὴν κινεῖν δεῖ.

111. Οὕτω ξὴν προαιροῦ ὥς μήτε ὑπὸ τῶν δυ-

13 ex cod. Laur. 9, 29 ed. Dressler   18 ex eodem
add. Patzigius   15 ex eodem add. Patzigius   ib. αὖστη-
ρὸς Patzigius: αὐτηρὸς   17 ex Stob. Flor. 86, 23 ed. Dressler
ib. τὸν ἐκ Nauckius: ἐκ   18 τὴν deleverim   22 vid.
Wachsm. ad n. 226

νατωτέρων καταφρονεῖσθαι μήτε τοῖς καταδεεστέ-
ροις φοβερὸς εἶναι.

112. Ὅφιν τρέφειν καὶ πονηρὸν εὐεργετεῖν ταύ-
τόν ἐστιν· οὐδετέρου γὰρ ἡ χάρις εὖνοϊαν γεννᾷ.

5 113. Πάντων μὲν ἐπιμελοῦ τῶν περὶ τὸν βίον
μάλιστα δὲ τὴν σαντοῦ φρόνησιν ἄσκει.

114. Παῖσι δ' ὥς ἔπος εἰπεῖν διαμαχητέον ἡμῖν
πρὸς τὸν ὕπνον ὥς πλείονα χρόνον τοῦ ζῆν διὰ
τὴν ἐργήγορσιν μεταλαμβάνειν· ὁ γὰρ ὕπνος ὥσπερ
10 τελώνης τὸν ἡμισυν ἡμῖν τοῦ βίου συνδιαίρειται
χρόνον.

115. Πλούσιον δ' ἕστων θεασάμενος ἐλαίῳς
ἐσθίοντα καὶ ὕδωρ πίνοντα ἔφη 'εἰ οὕτως ἡρίστας,
οὐκ ἂν οὕτως ἐδείπνεις'.

15 116. Πλοῦτος ἀπὸ κακῆς ἐργασίας ἐπιγιννόμενος
ἐπιφανέστερον ὕνειδος κέκτηται.

117. Πολλοὶ δοκοῦντες εἶναι φίλοι οὐκ εἰσι καὶ
οὐ δοκοῦντες εἰσὶ. σοφοῦ οὖν ἐστὶ γινώσκειν ἕκα-
στον.

20 118. Πολλοὶ φίλους αἰροῦνται οὐ τοὺς ἀρίστους
ἀλλὰ τοὺς πλουτοῦντας.

119. Σφαγὴ ἐστὶ τοῦ φιλαργύρου ἡ πρὸς τὸ
κέρδος ἐπιθυμία· ὅθεν ἡ τοῦ χρήματος ἀφαίρεσις
ὥσπερ αἵματος ἐπιφέρει τὸν θάνατον αὐτῷ.

25 120. Σωκράτης τοὺς πλεονέκτας εἵκαζε ταῖς ὁρ-
νισιν, ὧν ἡ μὲν καταπίνει ὃ τι ἂν προστύχῃ καὶ

6 σαντοῦ *: αὐτοῦ
gius ex Maximo

7 ἡμῖν *: ὑμῖν

12 add. Patzi-

ἔστιν ὅτε πνίγεται, αἱ δ' ἄλλαι παρακολουθοῦσιν ἀφελεῖν αὐτὸ σπεύδουσαι ἵνα παρὰ μέρος πνιγῶσι.

121. Ταῦτόν ἐστιν ἀσθενοῦντι φορτίον ἀναθέσθαι καὶ ἀπαιδεύτῳ ἀνδρὶ ἐξουσίαν.

122. Τῆς εὐτυχίας ὥσπερ πολιτικῆς ὁμιλίας κοι- 5 νήν εἶναι δεῖ τοῖς ἀξίοις τὴν ἀπόλαυσιν.

123. Τὸ μὲν ἀληθὲς πικρὸν ἐστὶ καὶ ἀηδὲς τοῖς ἀνοήτοις τὸ δὲ ψεῦδος γλυκὺ καὶ προσηνές· ὥσπερ γε, οἶμαι, καὶ τοῖς νοσοῦσι τὸ μὲν φῶς ἀνιαρὸν δρᾶν τὸ δὲ σκότος ἄλυπον καὶ φίλον οὐκ ἐὼν βλέ- 10 πειν.

124. Τοῦ μέλιτος αἱ μέλιται τάχιον ἔρχονται ἐπ' αἰσθησιν τοῦ κέρδους δ' οἱ φιλάργυροι.

125. Τοὺς πλουσίους καὶ ἀπλήστους ὑδρωπιῶσιν εἰοικέναι ἔλεγεν· οἱ μὲν γὰρ πεπλησμένοι ὑδάτων 15 διψῶσιν οἱ δὲ χρημάτων.

126. Τοὺς μὲν κενοὺς ἀσκοὺς τὸ πνεῦμα δι-ίστησι τοὺς δ' ἀνοήτους ἀνθρώπους τὸ οἶημα.

127. Ὡσπερ ἄλειμμα οὐ τὸ ἡδὺ καλὸν οὐδὲ τὸ μακρὸν ἀλλὰ τὸ ὑγιεινόν, οὕτω καὶ τροφή οὐχ ἡ 20 ἡδεῖα καλὴ οὐδ' ἡ πολλὴ ἀλλ' ἡ ὑγιεινὴ.

128. Ὡσπερ τὰ δένδρα τὰ καλοὺς φέροντα καρ-
ποὺς πρὸ τῶν καρπῶν καὶ ἐκ τῶν φύλλων δυνατὴν
ἐστὶ κατανοεῖν, οὕτως ἐκ τῶν λόγων πρὸ τῶν ἔργων
καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων διαγιγνώσκονται. 25

5 ex Stob. Flor. 43, 47   20 μακρὸν] λαμπρὸν?   22 add.
Patzigius ex cod. Laur.   ib. καλοὺς*: καλῶς   24 ἔρων:
corr. Patzigius

129. Ὡςπερ τὸ σπέρμα τῶν πρὸς τὰς συνουσίας ἀκολάστων ἄγονον ὥς τὰ πολλὰ καὶ ἄκαρπὸν ἐστίν, οὕτως ἡ πρὸς τὸ λαλεῖν ἀκρασία κενὸν τὸν λόγον ποιεῖ καὶ ἀνόητον.

5 130. Ὡςπερ τὸ μέλι τὰ ἡλκωμένα δάκνει τοῖς δὲ κατὰ φύσιν ἡδύ ἐστίν, οὕτω καὶ οἱ ἐκ φιλοσοφίας λόγοι.

131. Plutarchus refert Arcesilaum philosophum vehementi verbo usum esse de quodam nimis deli-
 10 cato divite, qui incorruptus tamen et castus et per-
 integer dicebatur. Nam cum vocem eius infractam capillumque arte compositum et oculos ludibundos atque illecebrae voluptatisque plenos videret: *Nihil*
interest, inquit, quibus membris cinuedi sitis, poste-
 15 *rioribus an prioribus.*

132. Τοῖς γὰρ ἀστείοις πρεσβύταις ὅσον αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναὶ ἀπομαραίνονται τοσοῦτον αἱ περὶ τοὺς λόγους ἐπιθυμίαι πάλιν αἰξονται, καὶ τοσοῦτω βεβαιότερον αὐτοῖς παρέχει τὸ λέγειν τι χρήσιμον
 20 τοῖς ἄλλοις καὶ παρ' ἑτέρων αὐτοὺς ἀκούειν· ὥστε τὰς μὲν ἀπὸ τῶν βρωτῶν καὶ ποτῶν καὶ ἀφροδι-
 σίων ἡδονὰς γινομένας ἰδεῖν ἐστίν οὐχ οὕτως εἰς τὸ παραχρηῖμα εὐφραίνουσας ὥς ἕτερον λυπούσας, ἡ δὲ περὶ τοὺς λόγους ἡδονὴ καὶ μάθησις ἐν τε τῷ

1 add. Patzigius ex cod. Laur. ib. Ὡςπερ *: ὥς γὰρ
 cf. Mor. p. 503c 5 cf. p. 59d et Wytt. animadv. 8 ex
 Gellio III 5. cf. Mor. p. 126a. 705e 16 addidi ex Stob. Flor.
 117, 5 ubi nomen Anaximenis adscriptum est 19 παρέχει]
 ὑπάρχει Meinekius ib. τὸ idem

παραντίκα εὐφραίνει καὶ πρὸς τὸ τὸν ἄλλον βίον τοὺς μανθάνοντας διάγειν ἡδέως παρασκευάζει.

133. Ὅτι δὲ τῶν Διονυσίων καὶ τῶν Παναθηναίων καὶ μέντοι τῶν Θεσμοφορίων καὶ τῶν Ἑλευσινίων τὰς τελετὰς Ὀρφεύς, ἀνὴρ Ὀδρύσης, εἰς τὰς 5 Ἀθήνας ἐκόμισε, καὶ εἰς Αἴγυπτον ἀφικόμενος τὰ τῆς Ἰσίδος καὶ τοῦ Ὀσίριδος εἰς τὰ τῆς Ἀθούης καὶ τοῦ Διονύσου μετατέθεικεν ὕμνια, διδάσκει μὲν Πλούταρχος ὁ ἐκ Χαιρωνείας τῆς Βοιωτίας.

134. Πλούταρχος δὲ ὁ Χαιρωνεὺς τὴν γῆν 10 προσηγόρευεν Ἥραν, Ἀθῶν δὲ τὴν λήθην ἢ τὴν νύκτα, ἐν ᾗ οἶόν τινα λήθην ἢ διάνοια δέχεται.

135. Ὅτι πρῶτους θεοὺς ἐνόμισαν καὶ Αἰγύπτιοι καὶ Φοίνικες καὶ μέντοι καὶ Ἕλληνες ἥλιον καὶ σελήνην καὶ οὐρανὸν καὶ γῆν καὶ τᾶλλα στοιχεῖα· 15 τοῦτο γὰρ δὴ καὶ ὁ Πλάτων καὶ ὁ Σικελιώτης Διόδωρος καὶ ὁ Χαιρωνεὺς ἐδίδαξε Πλούταρχος.

136. Καὶ δεῖ μεμνησθαι καὶ ὧν ὁ Χαιρωνεὺς εἶπε περὶ τοῦ τῆς προνοίας ὀνόματος, Πλάτωνος οὕτω τὴν προμήθειαν καλέσαντος. 20

137. Ποσότητα δὲ λέγουσιν αὐτὴν (τὴν γωνίαν) ὅσοι φασὶ τὸ πρῶτον διάστημα ὑπὸ τὸ σημεῖον εἶναι τὴν γωνίαν· ὧν καὶ Πλούταρχός ἐστιν, εἰς τὴν αὐτὴν δόξαν συνωθῶν καὶ τὸν Ἀπολλώνιον. 'δεῖ γὰρ εἶναί τι' φησί 'διάστημα πρῶτον ὑπὸ τὴν 25

3 ex Theodoret. Graec. Affect. I p. 468a 10 ibid. p. 515c. 'Ex libro de Daedalis Plataeensis petitum est' Duebnerus 13 ibid. p. 510b 18 Proclus in Tim. p. 298 Schn. 21 idem in Euclid. II p. 35 ib. τὴν γωνίαν quod audiatur add. W

κλάσιν τῶν περιεχουσῶν γραμμῶν ἢ ἐπιφανειῶν.
καίτοι γε συνεχοῦς ὄντος τοῦ ὑπὸ τὸ σημεῖον δια-
στήματος, ἀδύνατον τὸ πρῶτον λαβεῖν· ἐπ' ἀπειρον
γὰρ πᾶν διάστημα διαιρετόν, πρὸς τῷ καὶ ἐὰν ὅπως-
5 οὖν ἀφορίσωμεν τὸ πρῶτον καὶ δι' ἐκείνου γραμ-
μὴν ἀγάγωμεν, γίνεσθαι τρίγωνον ἀλλ' οὐ μίαν
γωνίαν.

138. Πλουτάρχῳ δὲ δοκεῖ τὸ σαφὲς καὶ λιτὸν
γνήσιον εἶναι Ἀττικισμὸν· οὕτω γάρ, φησίν, ἐλά-
10 λησαν οἱ ῥήτορες. Γοργίας δ' ὁ Λεοντίνος πρῶτος
τὴν νόσον ταύτην εἰς τοὺς πολιτικοὺς λόγους εἰσή-
γαγε τὸ ὑψηλὸν καὶ τυπικὸν ἀσπασάμενος καὶ τῇ
σαφηνείᾳ λυμηνάμενος. ἤψατό τε, φησίν, ἡ νόσος
αὕτη καὶ τοῦ θαυμαστοῦ Πλάτωνος.

139. Οἱ δὲ τὸ σαφὲς εἰπεῖν τοῦ Ἀττικισμοῦ
πρότερον ἄγουσι λέγοντες· τί τὸ κέρδος ἐκ τοῦ ἀτ-
τικίζειν, ὅταν τὰ λεγόμενα ὥσπερ ἐν σκότῳ κρύπτη-
ται καὶ ἄλλων δέηται τῶν εἰς φῶς αὐτὰ ἀξόντων;

140. Οὗτος καὶ τὸν Ἰούλιον Κᾶνον, ἓνα τῶν
20 Στωικῶν φιλοσόφων, ἀνεῖλε· περὶ οὗ παράδοξον
Ἑλλησίν, ὥς δοκῶ, πέπλασται. ἀπαγόμενος γὰρ
πρὸς τὸ θανεῖν ἀταράχως λέγεται τινι τῶν ἐταίρων
Ἀντιόχῳ τοῦνομα, Σελευκεῖ, συνεπομένῳ προειπεῖν,
ὥς ἐντεύξεται αὐτῷ κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα μετὰ τὴν

5 γραμμὴν W: γωνίαν 8 ex Isidor. Pelus. Ep. II, 42
ib. λιτὸν Ruhnkenius: λείον 10 Γοργίας δ' ὁ Λεοντίνος
— — Πλάτωνος? haec verba add. Patzigius ex Isidor. l. l.
12 — — — — — τυπικὸν 15 add. idem ex eodem Ep.
IV 91 19 ex Syncell. Chron. α 37 p. 330 ib. Κᾶνον *:
κάνον 20 malim τι παράδοξον 23 προσειπεῖν: corr. W

ἔξοδον, καὶ διαπορήσει τι τῶν σπουδῆς ἀξίων, καὶ
ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας Ῥεκτός, εἰς τῶν ἐταίρων, ὑπὸ
Γαῖου φονευθήσεται. ἃ καὶ γέγονεν, τοῦ μὲν ἀναι-
ρεθέντος τριταίου, τοῦ δ' Ἀντιόχου τὴν ἐποψίαν
εἰπόντος τῆς νυκτός, ὅτι φανείς Ἰούλιος Κᾶνος τὰ 5
περὶ διαμονῆς τῆς ψυχῆς καὶ καθαρωτέρου φωτός
μετὰ τὴν ἔξοδον διηγῆσατο. ταῦτα Πλούταρχος
ὁ Χαιρωνεὺς ἱστορεῖ.

141. Ἐν τῷ συνδείπνῳ τῷ τοῦ Μαικήνα τράπεζα
ἐγγώνιος ἦν ὑπὸ τῇ κλισίᾳ τὸ μέγεθος μεγίστη καὶ 10
κάλλος ἄμαχος καί, οἷα εἰκός, ἐπήνουν ἄλλοι ἄλλως
αὐτήν· ὁ δὲ Ἰόρτιος, οὐκ ἔχων ὅ τι παρ' ἑαυτοῦ
τεραπεύσασθαι, σιγῆς γενομένης ἔκεινο δὲ οὐκ ἐν-
νοεῖτε' εἶπεν ὧ φίλοι συμπόται, ὡς στρογγύλῃ ἐστὶ
καὶ ἄγαν περιφερέης'. ἐπὶ τοίνυν τῇ ἀκράτῳ κολα- 15
κείᾳ, ὡς τὸ εἰκός, γέλως κατερράγη· ἐγγώνιος γὰρ
ἦν καὶ οὐ στρογγύλῃ ἢ τοῦ Μαικήνα τράπεζα.
Πλούταρχος.

142. Πλούταρχος λεπτοκάρουον προσάπτει τοῖς
κλινόποσιν εἰς τὸ μὴ προσιέναι τὸν σκορπίον αὐ- 20
τοῖς.

143. Ἦδη τοίνυν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς Πλατωνι-
κοῖς πολλοὶ διαστασιάζουσιν, οἱ μὲν εἰς μίαν σύν-
ταξιν καὶ μίαν ἰδέαν τὰ εἶδη καὶ τὰ μόρια τῆς ζωῆς
καὶ τὰ ἐνεργήματα συνάγοντες — — οἱ δὲ ἐκ μαχο- 25

9 ex Suida in ἐγγώνιος et Ἰόρτιος 11 τὸ κάλλος?
12 ὅ τι] malim τι ib. ὅτι (l. ὅ τι) ... τεραπεύσασθαι W
14 εἶπεν * 19 ex Geopon. XIII 9 20 κλινόποσιν: cor-
rexī 22 ex Stob. Eccl. Phys. p. 894. Verba ἦδη τοίνυν
— — συνάγοντες ego addidi

μένων ἀντὰ συναρμόζοντες, ὥσπερ οἱ περὶ Ἀττικὸν καὶ Πλούταρχον.

144. Καὶ τηροῦσι μὲν αὐτὴν ἐπὶ τῆς οὐκείας τάξεως Πλούταρχος καὶ Πορφύριος καὶ οἱ παλαιότεροι.

5 145. α'. Ἀρχὴν δέ, ὥς καὶ Πλούταρχος φησιν, οὐκ ἐπεὶ δεῖται τινων ἡμῶν ἢ φύσις καὶ χρώμεθα τούτοις, ἥδη ἐπὶ πᾶν προακτέον καὶ πρὸς πάντα τὴν ἀδικίαν. δίδωσι μὲν γὰρ καὶ παρέχει τοῖς ἀναγκαίοις τὴν ἄχρη τινὸς βλάβην (εἰ γε βλάβη
10 τὸ λαμβάνειν τι παρὰ τῶν φυτῶν, καίτοι ζώντων μενόντων). τὸ δ' ἐκ περιουσίας καὶ πρὸς ἡδονὴν ἀπολλύειν ἕτερα καὶ φθείρειν τῆς παντελοῦς ἥν ἀγριότητος καὶ ἀδικίας· καὶ ἡ τούτων ἀποχὴ οὔτε πρὸς τὸ ζῆν οὔτε πρὸς τὸ εὖ ζῆν ἡμᾶς ἡλάττου. εἰ
15 μὲν γὰρ ὥς ἄερος καὶ ὕδατος φυτῶν τε καὶ καρπῶν, ὧν ἄνευ ζῆν ἀδύνατόν ἐστιν, οὔτω φύνου ζῶων καὶ βρώσεως σαρκῶν ἐτυγχάνομεν δεόμενοι πρὸς τὸν βίον, ἀναγκαίαν ἡ φύσις συμπλοκὴν εἶχεν ἂν πρὸς ταύτην τὴν ἀδικίαν· εἰ δὲ πολλοὶ μὲν ἱερεῖς
20 θεῶν πολλοὶ δὲ βασιλεῖς βαρβάρων ἄγνεύοντες ἄπειρα δὲ γένη ζῶων τὸ παρὰπαν οὐ θυγγάνοντα τῆς τοιαύτης τροφῆς ζῶσι καὶ τυγχάνουσι τοῦ κατὰ φύσιν τέλους, πῶς οὐκ ἔστιν ἄτοπος ὁ κελεύων, εἰ
25 τισιν ἀναγκαζόμεθα πολεμεῖν, μηδὲ οἷς ἔξεστιν εἰρηνικῶς ὁμιλεῖν, ἀλλ' ἡ πρὸς μηδὲν τῇ δικαιοσύνῃ χρωμένους ζῆν ἢ πρὸς πάντα χρωμένους μὴ

3 ex Stob. Ecl. Phys. p. 1064   ib. αὐτὴν] sc. τὴν ψυ-
χὴν   5 ex Porphy. de Abstin. III 18 sq.   12 ἀπολ-
λύειν R: ἀπολαύειν   24 ἀναγκαζόμεθα Nauckius

ζῆν; ὥσπερ οὖν ἐπ' ἀνθρώπων ὁ μὲν αὐτοῦ σωτη-
 ρίας ἔνεκα καὶ παίδων καὶ πατρίδος ἢ χρημάτων τι-
 νων παραιρούμενος ἢ χώραν ἐπιτείβων καὶ πόλιν
 ἔχει πρόσχημα τῆς ἀδικίας τὴν ἀνάγκην, ὅστις δὲ
 ταῦτα δρᾷ διὰ πλοῦτον ἢ κόρον ἢ ἡδονὰς τρυφώ- 5
 σας καὶ ἀποπληρώσεις οὐκ ἀναγκαίων ποριζόμενος
 ἐπιθυμῶν, ἄμικτος εἶναι δοκεῖ καὶ ἀκρατὴς καὶ
 πονηρός· οὕτω τὰς μὲν εἰς φυτὰ βλάβας καὶ πυρός
 καὶ ναμάτων ἀναλώσεις κουράς τε προβάτων καὶ
 γάλα βοῶν τ' ἐξημέρωσιν καὶ κατάξευξιν ἐπὶ σω- 10
 τηρίᾳ καὶ διαμονῇ τοῖς χρωμένοις ὁ θεὸς δίδωσι
 συγγνώμων· ὥρα δ' ὑπάγειν σφαγαῖς καὶ μαγει-
 ρεύειν ἀναπιμπλαμένους φόνον, μὴ τροφῆς ἢ πλη-
 ρώσεως χάριν, ἀλλ' ἡδονῆς καὶ λαιμαργίας ποιου-
 μένους τέλος, ὑπερφυῶς ὥς ἄνομον καὶ δεινόν. 15
 ἀρκεῖ γὰρ ὅτι μηδὲν πονεῖν δεομένοις χρώμεθα προ-
 κάμνουσι καὶ μοχθοῦσιν,

ἔππων ὕων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονάς'

ὥς Αἰσχύλος φησὶν

ἄντιδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα'

20

χειρωσάμενοι καὶ καταξεύξαντες.

β'. Ὁ δ' ἀξιῶν ἡμᾶς ὕψω μὴ χρῆσθαι βοῖ μηδὲ
 πνεῦμα καὶ ζωὴν διολλύνοντας καὶ διαφθείροντας
 ἡδύσματα πλησμονῆς καὶ καλλωπίσματα προτίθεσθαι

1 αὐτοῦ H: αὐτοῦ 2 παίδων καὶ idem: παίδων ἢ 4 ἔχει
 Valentinus: ἔχειν 12 συγγνώμων Duebnerus: συγγνώμην,
 quod Nauckius del. 15 ὑπερφυῶς*: ὑπερφυῶς 17 ἐκδέκτορα
 R: μόχθους 18 vid. Nauck. p. 65 24 π. προτίθεσθαι
 προσιδέσθαι aut τίθεσθαι. Nauckius ci. πορίζεσθαι

τραπέξης τίνος ἀναγκαίου πρὸς σωτηρίαν ἢ καλοῦ
 πρὸς ἀρετὴν ἀφαιρεῖται τὸν βίον; οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
 τοῖς ζῴοις τὰ φυτὰ παραβάλλειν κομιδῇ βίαιον· τὰ
 μὲν γὰρ αἰσθάνεσθαι πέφυκε καὶ ἀλγεῖν καὶ φοβεῖ-
 5 σθαι καὶ βλάπτεσθαι, διὸ καὶ ἀδικεῖσθαι· τοῖς δ'
 οὐδέν ἐστιν αἰσθητόν, οὕτως δ' οὐδὲ ἀλλότριον
 οὐδὲ κακὸν οὐδὲ βλάβη τις οὐδ' ἀδικία· καὶ γὰρ
 οἰκειώσεως πάσης καὶ ἀλλοτριώσεως ἀρχὴ τὸ αἰσθάν-
 νεσθαι, τὴν δ' οἰκειῶσιν ἀρχὴν τίθενται δικαιοσύ-
 10 νης οἱ ἀπὸ Ζήνωνος. πῶς δ' οὐκ ἄλογον πολλοὺς
 τῶν ἀνθρώπων ἐπ' αἰσθήσει μόνον ζῶντας ὁρῶν-
 τας νοῦν δὲ καὶ λόγον οὐκ ἔχοντας, πολλοὺς δὲ
 πάλιν ὁμότητι καὶ θυμῷ καὶ πλεονεξίᾳ τὰ φοβερώ-
 τατα τῶν θηρίων ὑπερβεβληκότας, παιδοφόνους καὶ
 15 πατροκτόνους τυράννους καὶ βασιλέων ὑπουργοίς,
 πρὸς μὲν τούτους οἰεσθαι δίκαιόν τι εἶναι ἡμῖν,
 πρὸς δὲ τὸν ἀροτῆρα βοῦν καὶ τὸν σύντροφον κύνα
 καὶ τὰ γάλακτι μὲν τρέφοντα κουρῶ δὲ κοσμοῦντα
 θρέμματα μηδὲν εἶναι, πῶς οὐ παραλογώτατόν ἐστι;
 20 γ'. Ἀλλ' ἐκεῖνο νῆ Δία τοῦ Χρυσίππου πιθανόν,
 ὥς ἡμᾶς αὐτῶν καὶ ἀλλήλων οἱ θεοὶ χάριν ἐποιή-
 σαντο, ἡμῶν δὲ τὰ ζῶα, συμπολεμεῖν μὲν ἵππους
 καὶ συνθηρεῦειν κύνας, ἀνδρείας δὲ γυμνάσια παρ-
 δάλεις καὶ ἄρκτους καὶ λέοντας· ἢ δ' ὅς (ἐνταῦθα
 25 γάρ ἐστι τῶν χαρίτων τὸ ἡδιστον) οὐ δι' ἕλλο τι

15 βασιλέων W: βασιάνων   20 πιθανόν *: πιθανόν ἦ,
 unde πιθανόν ἦν Duebnerus. Ego deleui ἦ ut ex antece-
 denti n natum   21 αὐτῶν: corr. H   24 ἄρκτους: corr.
 Victorius

πλὴν θύεσθαι ἐγεγόνει, καὶ τῇ σαρκὶ τὴν ψυχὴν ὁ
 θεὸς οἶον ἄλλας ἐνέμιξεν, εὐοψίαν ἡμῖν μηχανώμε-
 νος· ὅπως δὲ ζωμοῦ καὶ παραδειπνίων ἀφθονίαν
 ἔχωμεν, ὅσπερ τε παντοδαπὰ καὶ ἀκαλήφας καὶ γένη
 πτηνῶν ποικίλα παρεσκεύασεν, οὐκ ἀλλαχόθεν, ἀλλ' 5
 ὡς αὐτοῦ μέγα μέρος ἐνταῦθα τρέφας εἰς γλυκυ-
 θυμίας τὰς τιτθὰς ὑπερβαλλόμενος καὶ καταπυκνώ-
 σας ταῖς ἡδοναῖς καὶ ἀπολαύσεσι τὸν περίγειον τό-
 πον. ὅτῳ δὲ ταῦτα δοκεῖ τι τοῦ πιθανοῦ καὶ θεῶ
 πρόποντος μετέχειν, σκοπεῖτω τί πρὸς ἐκεῖνον ἔρεῖ 10
 τὸν λόγον, ὃν Καρνεάδης ἔλεγεν, ἕκαστον τῶν φύ-
 σει γερονότων, ὅταν τοῦ πρὸς ὃ πέφυκε καὶ γέγονε
 τυγχάνῃ τέλους, ὠφελεῖται· κοινότερον δὲ τὸ τῆς
 ὠφελείας, ἣν εὐχρηστίαν οὗτοι λέγουσιν, ἀκουστέον·
 ἡ δ' ὅς φύσει γέγονε πρὸς τὸ σφαγῆναι καὶ κατα- 15
 βρωθῆναι· καὶ τοῦτο πάσχουσα τυγχάνει τοῦ πρὸς
 ὃ πέφυκε καὶ ὠφελεῖται. καὶ μὴν εἰ πρὸς ἀνθρώ-
 πων χρῆσιν ὁ θεὸς μεμηχάνηται τὰ ζῷα, τί χρησώ-
 μεθα μυῖαις, ἐμπίσι, νυκτερίσι, κανθάροις, σκορ-
 πίοις, ἐχίδναις, ὧν τὰ μὲν ὁρᾶν εἰδεχθῆ καὶ θιγ- 20
 γάνειν μισρὰ καὶ κατ' ὁδμὰς δυσανάσχετα καὶ φθέγ-
 γεται δεινὸν καὶ ἀτερπές, τὰ δ' ἀντικρυς ὀλέθρια
 τοῖς τυγχάνουσιν; φαλαίνας τε καὶ πρίστεις καὶ
 τὰ ἄλλα κήτη, 'ἃ μυρία βόσκειν' Ὀμηροῦς φησιν

1 corr. vid. γεγόνει 6 αὐτοῦ W: αὐτοῦ 7 ὑπερβαλό-
 μενος R 13 τέλους] abesse mavult Nauckius ib. τὸ Abre-
 schius 15 δ'] γε Piccolos 21 ὁσμὰς Nauck. 23 ἐντυγ-
 χάνουσιν R. Malim προστυγχάνουσιν vel θιγγάνουσιν ib. τε]
 corr. vid. δὲ aut praegresso signo interrog. deleta continuanda
 oratio 24 Ὀμηρος] μ 97

ἁγάστονον Ἀμφιτρίτην, τί οὐκ ἐδίδάξεν ἡμᾶς ὁ
 δημιουργός, ὅπη χρήσιμα τῇ φύσει γέγονε; εἰ δ' οὐ
 πάντα φασὶν ἡμῖν καὶ πρὸς ἡμᾶς γερονέναι, πρὸς τῷ
 σύγχυσιν ἔχειν πολλὴν καὶ ἀσάφειαν τὸν διορισμὸν
 5 οὐδὲ ἐκφεύγομεν τὸ ἀδικεῖν, ἐπιτιθέμενοι καὶ χρώ-
 μενοι βλαβερώς τοῖς οὐ δι' ἡμᾶς ἀλλ' ὥσπερ ἡμεῖς
 κατὰ φύσιν γεγενημένοις. ἐὼ λέγειν ὅτι τῇ χρεῖα
 τὸ πρὸς ἡμᾶς ὀρίζοντες οὐκ ἔν φθάνοιμεν ἑαυτοὺς
 ἔνεκα τῶν ὀλεθριωτάτων ζώων, οἷα κροκόδειλοι καὶ
 10 φάλαιναι καὶ δράκοντες, γερονέναι συγχωροῦντες.
 ἡμῖν μὲν γὰρ οὐδὲν ἀπ' ἐκείνων ὑπάρχει τὸ παρά-
 παν ὠφελεῖσθαι· τὰ δὲ ἐρπάζοντα καὶ διαφθείροντα
 τοὺς παραπίπτοντας ἀνθρώπους βορᾷ χρήται, μὴδὲν
 ἡμῶν κατὰ τοῦτο δρῶντα χαλεπώτερον, πλὴν ὅτι
 15 τὰ μὲν ἐνδεια καὶ λιμὸς ἐπὶ ταύτην ἄγει τὴν ἀδι-
 κίαν, ἡμεῖς δ' ὕβρει καὶ τρυφῇς ἔνεκα, παίζοντες
 πολλάκις ἐν θεάτροις καὶ κυνηγεσίοις, τὰ πλεῖστα
 τῶν ζώων φονεύομεν.

146. α'. Τὰ δὲ παρ' Ὀμήρῳ περὶ τῆς Κίρκης
 20 λεγόμενα θαυμαστὴν ἔχει τῶν περὶ ψυχὴν θεωρίαν.
 λέγεται γὰρ οὕτως

ὅς δὲ σὺν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε
 καὶ δέμας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος ὥς τὸ πάρος περ.
 ἔστι τοίνυν ὁ μῦθος αἰνιγμα τῶν περὶ ψυχῆς ὑπὸ
 25 τε Πυθαγόρου λεγομένων καὶ Πλάτωνος, ὥς ἄφθαρ-
 τος οὖσα τὴν φύσιν καὶ αἰδὶος οὔτε μὴν ἀπαθής

3 καὶ πρὸς] καὶ δι' W 18 v. sequentia in Moral. p. 993 sq.
 19 ex Stob. Eclog. p. 1046 addidi 22 v. Hom. ζ 239

οὐδ' ἀμετάβλητος, ἐν ταῖς λεγομέναις φθοραῖς καὶ
τελευταῖς μεταβολὴν ἔσχει καὶ μετακόσμησιν εἰς ἕτερα
σώματων εἶδη, καθ' ἡδονὴν διώκουσα τὸ πρόσφο-
ρον καὶ οἰκεῖον ὁμοιότητι καὶ συνηθείᾳ βίου διαί-
της· ἐνθα δὴ τὸ μετὰ παιδείας ἐκάστῳ καὶ φιλοσο- 5
φίας ὄφελος, ἂν μνημονεύουσα τῶν καλῶν ἢ ψυχῇ
καὶ δυσχεραίνουσα τὰς αἰσχροὺς καὶ παρανόμους ἡδο-
νὰς δύνηται κρατεῖν καὶ προσέχειν αὐτῇ καὶ φυ-
λάττειν, μὴ λάθῃ θηρίον γενομένη καὶ στέρξασα
σώματος οὐκ εὐφυοῦς οὐδὲ καθαροῦ πρὸς ἀρετὴν 10
φύσιν ἄμουσον καὶ ἄλογον καὶ τὸ ἐπιθυμοῦν ἢ
θυμούμενον μάλλον ἢ τὸ φρόνιμον αὐξοντος καὶ
τρέφοντος. αὐτῆς γὰρ τῆς μετακοσμήσεως εἰμαρμένη
καὶ φύσις ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους δαίμων ἀνηγόρεται
'σαρκῶν ἄλλογνῶτι περιστέλλουσα χιτῶνι' καὶ μετ- 15
αμπίσχουσα τὰς ψυχάς. Ὀμηρος δὲ τὴν ἐν κύ-
κλῳ περίοδον καὶ περιφορὰν παλιγγενεσίας Κίρκην
προσηγόρευκεν, Ἥλιον παῖδα τοῦ πάσαν φθορὰν
γενέσει καὶ γένεσιν αὖ πάλιν φθορὰ συνάπτοντος
ἄει καὶ συνείροντος. Αἰαίη δὲ νῆσος ἢ δεχομένη 20
τὸν ἀποθνήσκοντα μοῖρα καὶ χώρα τοῦ περιέχοντος,
εἰς ἣν ἐμπεσοῦσαι πρῶτον αἱ ψυχαὶ πλανῶνται καὶ
ξеноπαθοῦσι καὶ ὀλοφύρονται καὶ οὐκ ἔσασιν ὅπη
ζόφος 'οὐδ' ὅπη ἡέλιος φασσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ

1 οὐδ'] corrig. aut hic οὐτ' aut antea οὐτι μὴν 4 βίου
καὶ διαίτης? cf. Aeschin. 2, 146 5 μετὰ] μέγα? 6 ἀνα-
μνημονεύουσα et deinde δύνεται Meinek. male 8 αὐτῇ
Heerenius: αὐτῆς. Fort. corr. αὐτῆς et reponendum post
κρατεῖν 10 ἀφυοῦς: corr. idem 11 ἢ] malim καὶ 14 Ἐμπε-
δοκλέους] vid. Mullach. Fr. vs. 414 24 vid. Hom. ω 191

γαῖαν· ποθοῦσαι δὲ καθ' ἡδονὰς τὴν συνήθη καὶ
 σύντροπον ἐν σαρκὶ καὶ μετὰ σαρκὸς δίαίταν ἐμπί-
 πτουςιν αὐθις εἰς τὸν κυκεῶνα τῆς γενέσεως, μι-
 γνύσης εἰς ταὐτὸ καὶ κυκώσης ὡς ἀληθῶς αἰδία καὶ
 5 θνητὰ καὶ φρόνιμα καὶ παθητὰ καὶ ὀλύμπια καὶ
 γηγενῆ, θελγόμεναι καὶ μαλασσόμεναι ταῖς ἀγούσαις
 αὐθις ἐπὶ τὴν γένεσιν ἡδοναῖς, ἐν ᾧ δὴ μάλιστα
 πολλῆς μὲν εὐτυχίας αἱ ψυχὰς δέονται πολλῆς δὲ
 σωφροσύνης, ὅπως μὴ τοῖς κακίστοις ἐπισπόμεναι
 10 καὶ συνενδοῦσαι μέρεσιν ἢ πάθεσιν αὐτῶν κακοδαί-
 μονα καὶ θηριώδη βίον ἀμείψωσιν. ἡ γὰρ λεγο-
 μένη καὶ νομιζομένη τῶν ἐν Αἴδου τρίδος ἐνταῦθα
 που τέτακται περὶ τὰ τῆς ψυχῆς σχιζομένη μέρη,
 τὸ λογιστικὸν καὶ θυμοειδὲς καὶ ἐπιθυμητικόν, ὧν
 15 ἕκαστον ἀρχὴν ἔξ αὐτοῦ καὶ ῥοπὴν ἐπὶ τὸν οἰκεῖον
 βίον ἐνδίδωσι. καὶ οὐκέτι ταῦτα μῦθος οὐδὲ ποι-
 ησις ἀλλ' ἀλήθεια καὶ φυσικὸς λόγος. ὧν μὲν γὰρ
 ἐν τῇ μεταβολῇ καὶ γενέσει τὸ ἐπιθυμητικὸν ἐξαν-
 θοῦν ἐπικρατεῖ καὶ δυναστεύει, τούτοις εἰς ὀνώδη
 20 σώματα καὶ βίους θολεροὺς καὶ ἀκαθάρτους ὑπὸ
 φιληδονίας καὶ γαστριμαργίας φησὶ γενέσθαι τὴν
 μεταβολήν. ὅταν δὲ φιλονεικίαις σκληραῖς καὶ φο-
 νικαῖς ὁμότησιν ἕκ τινος διαφορᾶς ἢ δυσμενείας
 ἐξηγριωμένον ἔχουσα παντάπασιν ἡ ψυχὴ τὸ θυμο-
 25 εἰδὲς εἰς δευτέραν γένεσιν ἀφίκηται, πλήρης οὖσα

3 κυκεωνῶ: corr. Canterus   4 ταὐτό*: τὸ αὐτὸ   6 θελ-
 γόμενα καὶ μαλασσόμενα: corr. Meinekius   10 συνδοῦσαι:
 corr. Canterus. ἐνδοῦσαι Meinekius   19 εἰς ὀνώδη Can-
 terus: ἰσον (sic) ὡτῇ   21 malim γίνεσθαι   22 φονικαῖς:
 corr. Meinekius

προσφάτου πικρίας καὶ βαρυφροσύνης ἔρριψεν ἑαυ-
 τὴν εἰς λύκου φύσιν ἢ λέοντος, ὥσπερ ὕργανον
 ἀμυντικὸν τὸ σῶμα τῷ κρατοῦντι προῖεμένη πάθει
 καὶ περιαρμόδασα. διὸ δεῖ μάλιστα περὶ τὸν θά-
 νατον ὥσπερ ἐν τελετῇ καθαρεύοντα παντὸς ἀπέ- 5
 χεῖν πάθους φαύλου τὴν ψυχὴν καὶ πᾶσαν ἐπιθυ-
 μίαν χαλεπὴν κοιμήσαντα καὶ φθόνους καὶ δυσμε-
 νείας καὶ ὀργὰς ἀπωτάτω τιθέμενον τοῦ φρονοῦντος
 ἐκβαίνειν τοῦ σώματος. οὗτος δὲ χρυσόρραπις Ἑρ-
 μῆς ἀληθῶς ὁ λόγος ἐντυγχάνων καὶ δεικνύων 10
 ἐναργῶς τὸ καλὸν ἢ παντάπασιν εἶργει καὶ ἀνέ-
 χει τοῦ κυκεῶνος, ἢ πιοῦσαν ἐν ἀνθρωπίνῳ βίῳ
 καὶ ἦθι διαφυλάσσει πλεῖστον χρόνον, ὡς ἀνυστόν
 ἐστι.

β'. Πάλιν αἰνιττόμενος ὅτι ταῖς τῶν εὐσεβῶς 15
 βεβιωκότων ψυχαῖς μετὰ τὴν τελευτὴν οἰκεῖός ἐστι
 τόπος ὁ περὶ τὴν σελήνην, ὑπεδήλωσεν εἰπὼν

ἄλλὰ σ' ἐς ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
 ἀθάνατοι πέμπουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,

ἡλύσιον μὲν πεδίον εἰκότως προσειπὼν τὴν τῆς σε- 20
 λήνης ἐπιφάνειαν ὅφ' ἡλίου καταλαμπομένην, 'ὅτ'
 ἀέξεται ἁλίου ἀνγαῖς' ὥς φησι Τιμόθεος, πείρατα
 δὲ γῆς τὰ ἄκρα τῆς νυκτός, ἣν σκιὰν τῆς γῆς εἶναι
 λέγουσιν οἱ μαθηματικοί, πολλάκις ἐπιψάφουσιν τῆς

1 βαρυφροσύνης Heerenius: βαρυφρόνης 4 δεῖ Can-
 terus: δὴ 9 οὗτος] malim οὕτως 10 ἀληθῶς δ' ὁ λόγος?
 11 ἀνέχει Heerenius, ἀναχαιτίζει Meinekios 15 ex Stob.
 Eclog. p. l. addidi 18 vid. Hom. δ 563 22 Τιμόθεος]
 vid. Bergk. 3 p. 620 ib. ἀέξεται ἡλίου: corr. Meinekios

σελήνης, ὥς τοῦτο τῆς γῆς πέρας ἐχούσης, οὐ τῇ
σκιᾷ μακρότερον οὐκ ἐξικνεῖται.

147. Ἡ τε γὰρ αἰγείρος, ὥς φασιν ἄλλοι τε καὶ
Πλούταρχος, φιλοπενθῆς καὶ εὐτελὴς πρὸς καρπο-
5 γονίαν. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἐν τισὶ φησιν

‘οὐ χρή ποτ’ ἀνθρώπων μέγαν ὄλβον ἀπο-
βλέψαι· τανυφλοίου γὰρ ἰσαμέριος ὅς-
τις αἰγείρου βιοτὴν ἀποβάλλει’.

148. Ἡ τε ἰτέα αὕτη τὸν καρπὸν ἀποβάλλει
10 πρὶν ἐκθρεῖναι· διὸ ‘ὠλεσίκαρπον’ αὐτὴν ὁ ποιητὴς
ὀνομάζει. καὶ μέντοι ἰσχύρηται ὥς μετὰ οἶνου δο-
θεὶς ὁ ταύτης καρπὸς ἀγρόνους ποιεῖ τοὺς πιόντας
καὶ κατασβέννυσσι τὸ σπέρμα καὶ μαραίνει τὴν γό-
νιμον ὁρμήν.

149. Τοῦ Πλουτάρχου. Οἱ βραχυσώματοι τῶν
μεγαλοσωμάτων φρονιμώτεροι, ὅτι συσφίγγεται ἐν
τούτοις ἡ ψυχὴ καὶ οἶον εὐτονός ἐστιν ἐν ὅλῳ τῷ
σώματι, ἐπ’ ἐκείνων δ’ ἐκλύεται. — Μωροὶ τινες
φρονίμους τίκτουςι παῖδας, διότι ἐν ταῖς συνουσίαις
20 ὑπὸ τῆς ἡδονῆς νικώμενοι ἐνθουσιῶσι καὶ βᾶκχοι
γίνονται. φρόνιμοι δέ τινες μωροὺς τίκτουςι παῖ-
δας διὰ τὸ ἐναντίον τῆς προαιρετικῆς αἰτίας. —

3 ex Stob. Flor. 105, 57 add. sed alio loco (p. 55) W
4 ἀτελής? 5 Σοφοκλῆς] vid. Nauck, p. 261 ib. ἐν τισὶ]
ἐν Τηρεῖ idem. ἐν Ποιμέσι? 6 ἀνθρώπων. Gleditschius
7 ὅστις] φύλλοισιν idem 9 addidi ex Stob. Flor. 101, 21.
cf. Theophr. H. Pl. 3, 1, 3 ib. αὕτη] λύπη? 13 ex co-
dice Vaticano (n. 1144) deprompsi 20 ἐνθουσιῶσι *:
ἐνθους οἶον

Τῶν ἀγρίων ζώων ἡ κόπρος ἦττον δυσωδεστέρα διὰ τὸ εἶναι ξηροτέρα καὶ ἀποίκιλος καὶ διὰ τὴν κίνησιν ἣν κινοῦνται. — Τὰ ἔμπροσθεν τῆς κεφαλῆς φαλακροῦνται διὰ τὸ εἶναι μαλακὰ καὶ ἀραιότερα· τῆς γὰρ τριχὸς ὑπὸ τῆς φυσικῆς ξηρότητος 5 ἀτροφούσης ἐτοιμῶς ἡ φαλάκρωσις γίνεται· διὰ τοῦτο καὶ οἱ οὐλότριχες φαλακροῦνται μᾶλλον τῶν ἄλλων. οἱ οὐλότριχες οὐ πολιοῦνται θᾶττον τῆς ξηρότητος ἐκδαπανώσης τὰ φλεγματώδη περιττώματα. — Οἱ κνηστιῶντες τὸ ἄγαν ζῶον φιλοῦσι διὰ 10 τὸ πνεῦμα τὸ τὸν κνησμὸν ποιοῦν παχὺ εἶναι καὶ ψυχρὸν καὶ δυσαἰσθητὸν ἀποτελεῖν τὸ δέρμα. — Οἱ τε λυπούμενοι καὶ οἱ χαίροντες δακρύνουσιν· οἱ μὲν διὰ τὴν πύκνωσιν καὶ ψῦξιν τῶν πόρων, οἱ δὲ τοῦναντίον διὰ τὴν ἀραιότητα τῶν πόρων. — Οἱ 15 βλέποντες χασμωμένους χασμῶνται διὰ τὸ τὴν φύσιν εἶναι ὁμοιοπαθῆ. πλέον δὲ γίνεται τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀλόγων· οὐροῦντος γὰρ ὄνου καὶ οἱ ἄλλοι βλέποντες οὐροῦσιν. — Οἱ ὀφθαλμιῶντες οὐ μεταλαμβάνουσιν ὑγείας ἐξ ὑγιαίνοντων ὀφθαλμῶν 20 ἀλλὰ μᾶλλον παρέχουσι τούτοις ὀφθαλμιάσιν, ὅτι ἡ ὑγεία ἐκ συμμέτρου ἐστὶ κράσεως ἡ δὲ νόσος ἐξ ἀμέτρου δυσκρασίας, ῥᾶον δ' ὑπὸ τοῦ ἀμέτρου τὸ σύμμετρον τρέπεται. — Ὅσοι ξηρότεροι διψῶν-

1 δυσώδης? 7. 8 οἱ οὐλότριχες (bis) codex 10 τὸ ἄγαν ζῶον] τὸ ἄγαν ξέον? 11 κνησμὸν *: κνῖσμον ib. παχὺ scripsi (ex Alex. Aphrod. Probl. 1: τὸ ποιῶν [l. ποιοῦν] τὸν κνησμὸν φλέγμα παχὺ καὶ ψυχρὸν): παχὺ 15 *: τὸ ἐναντίον 20 ὑγείας *: ὕγείας hic et infra

τες ὑπὸ τοῦ λουτροῦ ὑγραίνόμενοι γίνονται ἄδιψοι,
 ὅσοι δ' ὑγρότεροι μὴ διψῶντες ἐγχρονίσαντες τῷ
 θερμῷ τῇ τῶν ἰδρώτων διαφορῇσει διψῶδεις ἀπο-
 τελοῦνται. — Τῶν δάφανον ἐσθιόντων ὕοις μὲν
 5 ἡ κοιλία καὶ ὁ στόμαχος ἐστὶν ἀπείρατος μοχθηρῶν
 χυμῶν καὶ μάλιστα φλεγματικῶν, ἐκείνοις καὶ ἡ
 ἐρυγὴ καθαρὰ ἐστίν· ὕοις δὲ μὴ, δυσώδης. — Τὰ
 βρέφη γεννηθέντα κλαίει ἀπαλλαγέντα τῆς θερμό-
 τητος ἢ ἐκπληττόμενα τῷ φωτί. — Οὐχ ὁρῶμεν τὴν
 10 νύκτα διὰ τὸ τὸ ὀπτικὸν πνεῦμα παχύνεσθαι τῷ ψυ-
 χρῷ ἀέρι· ὕπερ αἰλούροισι καὶ νυκτερίσι καὶ γλαυ-
 ξίν οὐ γίνεται, ἀλλὰ τοῦναντίον μᾶλλον· διότι τὸ
 ὀπτικὸν πνεῦμα λεπτότατον καὶ διαυγέστατον ἔχουσι,
 καὶ ἐν μὲν νυκτὶ μετρίως παχυνόμενον ἐπιτιγδαίον
 15 γίνεται πρὸς τὸ ὁρᾶν, ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ καὶ τῷ λαμ-
 προτάτῳ φωτὶ ἄγαν λεπτυνόμενον διαφορεῖται καὶ
 σκεδάννυται. — Ὁ ἥλιος τὴν ἐν τῷ βᾶθει ὑγρότητα
 τοῦ κηροῦ ἔλκων μαλακὸν ποιεῖ, τὴν δ' ἐπιπολῆς
 ὑγρότητα τοῦ πηλοῦ βοσκομένος σκληρύνει. — Εὐ-
 20 νοῦχοι καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ὀξύφωνοι, ὅτι διὰ
 τὴν πολλὴν ὑγρότητα εἰς εὖρος αὐτοῖς ἡ ἀρτηρία
 οὐκ ἐπιτείνεται. — Τὰ ἄχρυα καὶ θερμὸν ὕδωρ
 φυλάττει καὶ χιόνα ψυχράν, ὅτι ἡ φύσις αὐτῶν
 χωρὶς ἐστὶ ποιότητος καὶ εὐκόλως συµμεταβάλλεται
 25 οἷς ἂν ὀμιλήσῃ, ταχέως τὴν κρᾶσιν ἐκείνων λαμβά-

5 ἀπείρατος?   12 *: τὸ ἐναντίον   19 βοσκομένος *:
 βοσκομένον   21 αὐτοῖς *: αὐτῆς   24 συµμεταβάλλεται *:
 συµβάλλεται

νοντα. θερμανθέντα τοίνυν ὑπὸ τῆς τοῦ θερμοῦ
 προσομιλίας ἀντιθερμαίνουσιν αὐτό, οὕτω καὶ ψυ-
 χρανθέντα. — Οἱ μεθύοντες ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ὑγροῦ
 τοὺς μύας πληρούμενοι διαστρέφονται τοὺς ὀφθαλ-
 μούς, τὸν μὲν ἄνω πολλάκις τὸν δὲ κάτω, καὶ συμ- 5
 βαίνει διὰ τοῦτο ἀντὶ ἀπλῶν διπλᾶ ὁρᾶν. — Τὸ
 ἔλαιον γλίσχρον ὃν καὶ ἠνωμένον πρὸς ἑαυτὸ οὐ
 διαιρεῖται εἰς ἄτομα οὐδ' ὑγροῖς ἑτέροις ἀναμίγνυ-
 ται. — Οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ καὶ βωβοὶ εἰσι διὰ
 τὸ μίαν εἶναι συζυγίαν νεύρων πρὸς τε γλῶτταν 10
 καὶ ὦτα· ἢ ὅτι ἄπερ οὐκ ἤκουσαν μηδὲ λαλεῖν με-
 μαθήκασι. — Τῶν λυπουμένων οἱ ὀφθαλμοὶ κοῖλοι
 διὰ τὴν συνλῆξιν τοῦ σώματος, τῶν δὲ θυμουμέ-
 νων ἔξοργοι διὰ τὴν εἰς τὸ ἔξω ὁρμήν. — Τῶν
 ξφῶν ὅσα μὲν ὀλιγοχρόνια πολυτόκα, ὅσα δὲ μὴ 15
 τοῦναντίον.

150. Διὰ τί μὴ συνίσταται νέφη ἐν τῷ πολὺ
 τῆς γῆς ὑπερανεστηκὸτι τόπῳ; ὅτι γὰρ οὐ συνίστα-
 ται, ἐκ τῆς μακροῦς ἱστορίας ἐστὶ δῆλον· τὰ γὰρ
 ὑψηλότερα τῶν ὁρῶν ὑπερνεφῇ τ' ἐστὶ καὶ ὑπερ- 20
 ἡνεμα. τέφραν γὰρ ἐν τισι τούτων ἀποθέμενοί
 τινες ἢ καὶ ἐκ θυσιῶν τῶν ἐν ἐκείνοις γενομένων
 ἀπολελοιπότες, μετὰ πλείστους ἐνιαυτοὺς περιεργα-
 σάμενοι, κειμένην εὖρον αὐτὴν οὕτως ὥς ἔθεσαν.
 καὶ ἐν Κυλλήνῃ δέ φασιν (Ἀρκαδίας δ' ὕρος) βλη- 25

1 θερμανθέντα*: θερμαθέντα 2 αὐτό*: αὐτῷ 4 post
 ὀφθαλμούς plene (:~) distinxit codex 15 πολυτόκα*: πο-
 λύτοκα 17 ex Philopono in Aristot. Meteor. I p. 82

θεῖσαν μήτε ὑπὸ πνευμάτων διεσκεδασμένην. ἱστορεῖ δὲ Πλούταρχος καὶ γράμματα μεῖναι εἰς ἑτέραν τῶν ἱερῶν ἀνάβασιν ἐκ τῆς προτέρας ἐν τῷ Ὀλύμπῳ τῷ Μακεδονικῷ. ἀλλὰ καὶ οἱ τὰ τοιαῦτα
 5 τῶν ὁρῶν διοδοῦντες, ὥς καὶ ἐμοί τις τὸν Ὀλυμπον διοδοῦσας ἔλεγε, κατωτέρω τῆς πορείας αὐτῶν τὰς τῶν νεφῶν γινομένηας συστάσεις καὶ ὑετὸν συνιστάμενον ἀστραπῶν τε ἔλλαμψιν καὶ κτύπον βροντὴν ἤκουνον φερομένου κάτωθεν· καὶ ἀπλῶς ὕσα
 10 συμβαλίνουσιν ἐκ τῆς τῶν νεφῶν συγκρίσεως καὶ ἡμῖν ἄνω γενόμενα φαίνεται, ἐκείνων κατωτέρω συνίσταται. καίτοι γ' οὐδὲ πολὺ τι τῆς γῆς τὰ ὕψηλότατα τῶν ὁρῶν ὑπερῆλθαι. οἱ γὰρ τῆς μηχανικῆς ἐπιστήμονες τέχνης, διὰ τῶν ὀργάνων, οἱ ὧν τὰ
 15 ὕρη μετρεῖν εἰώθασιν, εὐρόντες τοιούτων τὰ ὕψη, τὰ μέγιστα φασὶ τῶν ὁρῶν δέκα καὶ δύο σταδίων ἔχειν τὴν κάθιστον.

151. Ψυχροὶ τινες τὴν φύσιν οἱ τέττιγες· διὸ μετὰ θερινὰς τροπὰς ἀπάρχονται τῆς ὥδης· καὶ
 20 ἡλίου ἀπερχομένου τὸν ἑαυτῶν μεθιάσι κέλαδον· ὥστε μεσημβρίας εἰσὶν ὠδικώτεροι. τέττιξ γοῦν θήλεια κατὰ πολὺν ψυχροτέρα τοῦ ἄρρενος καὶ φύσις αὐτῇ τὴν σιωπὴν ἐγκελεύεται, ἐπίτασιν ἐντιθεῖσα ψυχρότητος· διὸ κωτίλος τέττιξ οὐκ ἔστι θῆ-

1 post διεσκεδασμένην fort. deest aliquid   13 ὑπερῆλθαι *· ὑπῆλθαι   18 ex Apostol. Prov. XVI 39 et Theophylact. Quaest. XIII   20 ἑαυτῶν] ἡδυνεμένη Theophylactus ib. μεθιάσι W: μεθιάσι cf. Ael. N. A. 1, 20   21 ὥστε] ὥρα τε Theophylactus

λυσ, ἀλλ' οἷά τις Θεανὸν σιωπῶσα τὰ ἄρρητα. Πλου-
τάρχου.

152. Φειδόμενον κρείττον ἀποθανεῖν ἢ ζῶντα
ἐνδεῇ εἶναι.

1 Πλουτάρχου] 'quod in fine Z adiecit Πλουτάρχου in
errorem induxit Iacobsium in ann. ad Ael. N. A. 1, 29: ex
Plutarcho in hoc loco nihil ductum esse iam Wytt. per-
spexerat' Leutschius

INSTITUTIO TRAJANI.

EPISTOLA AD TRAJANUM.

I. *Plutarchus Trajano Salutem Dicit.* Modestiam tuam noveram non appetere principatum, quem tamen semper morum elegantia mereri studuisti. Quo quidem tanto dignior judicaris, quanto a crimine ambitionis videris esse remotior. Tuac itaque virtuti congratulor et fortunae meae, si tamen recte gesseris quem probe meruisti. Alioquin te periculis et me detrahentium linguis subjectum iri non dubito, quum et ignaviam Imperatorum Roma non ferat et sermo publicus delicta discipulorum refundere soleat in praeceptores. Sic Seneca Neronis sui merito detrahentium carpitur linguis, adolescentium suorum temeritas in Quintilianum refunditur, et Socrates in pupillum suum clementior fuisse crimi-

3 Ex Ioannis Sarisberiensis Policratico, lib. V—VIII. Sententia Wytt. haec est: Librum ab incerto homine Latinum fuisse factum e Graeco, Graecum fuisse consarcinatum e Plutarcheis *Apophthegmatibus* et aliis Plutarchi libris: nam Latinus textus, si interpretatio tamen habet rerum satis exacta, quae Plutarchum prodant: ex his igitur liciniis aliquis posterior Graeculus istam *regiam Institutionem Traiani* sub nomine Plutarchi composuit'

natur. Tu vero quidvis rectissime geres, si non recesseris a te ipso. Si primum te composueris, si tua omnia disposueris ad virtutem, recte tibi procedent universa. Politicae constitutionis majorum vires tibi expressi: cui si obtemperas, Plutarchum vivendi habes auctorem. Alioquin praesentem epistolam testem invoco, quia in perniciem imperii non pergis auctore Plutarcho.

II. Est ergo primum omnium, ut princeps se totum metiatur et quod in toto corpore rei publicae, cuius vice fruatur, diligenter advertat. Est autem res publica (sicut Plutarcho placet) corpus quoddam, quod divini muneris beneficio animatur et summae aequitatis agitur nutu et regitur quodam moderamine rationis. Ea vero, quae cultum religionis in nobis instituunt et informant et Dei (ne secundum Plutarchum *deorum* dicam) caeremonias tradunt, vicem animae in corpore rei publicae obtinent. Illos vero, qui religionis cultui praesunt, quasi animam corporis suspicere et venerari oportet. Quis enim sanctitatis ministros Dei ipsius vicarios esse ambigit? Porro, sicut anima totius habet corporis principatum, ita et hi, quos ille religionis praefectos vocat, toti corpori praesunt. Augustus Caesar eo usque sacrorum pontificibus subjectus fuit, donec et

9 Sarisberiensis praemittit haec: *Sequuntur ejusdem politicae constitutionis capitula . . . quae pro parte praesenti opusculo curavi inserere, ita tamen, ut sententiarum vestigia potius imitarer quam passus verborum.*

et ipse, ne cui omnino subesset, Vestalis creatus est pontifex et paulo post ad deos relatus est vivus. Princeps vero capitis in re publica obtinet locum, uni subjectus Deo et his qui vices illius agunt in
5 terris: quoniam et in humano corpore ab anima vegetatur caput et regitur. Cordis locum senatus obtinet, a quo bonorum operum et malorum procedunt initia. Oculorum, aurium et linguae officia sibi vindicant iudices et praesides provinciarum.
10 Officiales et milites manibus coaptantur. Qui semper adsistunt principi, lateribus assimilantur. Quae- stores et commentarienses (non illos dico qui carceribus praesunt, sed comites rerum privatarum) ad ventris et intestinorum refert imaginem: quae si
15 immensa aviditate conghesserint et congesta tenacius reservaverint, innumerabiles et incurabiles generant morbos, ut vitilis eorum totius corporis ruina im- mineat. Pedibus vero solo jugiter inhaerentibus agricolae coaptantur: quibus capitis providentia tanto
20 magis necessaria est, quo plura inveniunt diverti- cula, dum in obsequio corporis in terra gradiuntur, eisque justius tegumentorum debetur suffragium, qui totius corporis erigunt, sustinent et promovent molem. Pedum adminicula robustissimo corpori
25 tolle: suis viribus non procedet, sed aut turpiter inutiliter et moleste manibus repet, aut brutorum animalium more movebitur.

27 more W: ope. Subiungit Sarisberiensis: *Ponit in hunc modum more suo quam plurimu, quae diligentius diffu-*

III. In summâ ergo quatuor sunt, quae nititur rei publicae principibus inculcare: reverentiam Dei, cultum sui, disciplinam officialium et potestatum, affectum et protectionem subditorum. Deum ergo in primis asserit honorandum: deinde se ipsum colendum unicuique: post, ut doctrinam praepositi totius disciplina domus redoleat: et tandem universitas subditorum de capitis praepositorum sibi incolumitate laetetur. Magnorum quoque virorum strategematibus et strategematicis utitur. 10

IV. Ego in hoc, sicut et in plurimis, Plutarchum censeo audiendum, qui deam caecam (*fortunam*) colendam esse negat, asserens eam nisi e caecis coli non posse. Multa quoque proponit exempla, quibus liquet omnes caecae deae cultores caecatos et praecipitados tandem in foveam exterminii. Testatur hoc Galba, qui totam actatem luculenter produciens in senium hujus deae familiaritate et cultu in brevi elatus et in breviori praecipitatus est. Qualiter autem apud Suetonium quaere. 20

sioire tractatu prosequitur, ad informationem rei publicae et magistratum eruditionem. Quae omnia syllabatim exsequi, servilis interpretationis est, quae potius affectat speciem quam vires auctoris exprimere. Et quia apud ipsum de caeremoniis et cultura deorum plura, quae religioso principi putabat ingerenda, superstitiosius disputata sunt, his omissis quae ad idololatriae cultum pertinent, perstringamus breviter sensum hominis et officia rei publicae ad cultum justitiae. idem addit: quae si per singula inserantur, taediosa erunt lectori, et pro parte a fidei nostrae sinceritate recedent cett. 12 (*fortunam*) add. Duebnerus

Queritur tamen praefatus philosophus et in aure jam dicti principis lacrimabiliter ingemiscit, et quod haec vitio caecitatis et temeritatis probrosa dea et omnibus ignominiosa numinibus omnium deorum
5 templa foedaverit et deorum omnium praeripuerit cultum, ut praeter aedes privatas, quas in orbe et urbe passim habet, rupem etiam Tarpejam occupaverit supremo Jovi coaequata et publicae fortunae imago aurea in Capitolio ab advenis, convenis et
10 indigenis publice adoretur; et tantam prae ceteris habet auctoritatem, quod in tota ratione mortalium (ut dici solet) sola utramque paginam videtur implere. Videas eam ibi rotam versare volubilem: quodque magis mirere, ejusdem rotae impulsu de
15 pectore Jovis sororum pensa praecipitat et conculcat. Quisquis enim Fortunam statuit, fata praecipitat et convellit. Fortuna semper consistit in his quae improvisa emergunt. Eam usque quaque nititur evacuare Plutarchus et ex praemissis qua-
20 tuor locis, naturae, officii, morum, conditionis, totius reverentiae manare credit originem. Ille quidem in cultu deorum eos praecipue asserit venerandos, qui ei familiarius et vicinius accedunt: aut natura, ut Liber Indorum domitor, Hercules, qui eo

17 convellit. Fortuna] interiecti his sunt latinorum peccatorum loci et alia non Plutarchea 21 interponuntur haec: *Superstitiosius tamen hoc infidelium more exsequitur. Unde nonnullas sententias ejus, sensu et sermone catholico, curavi inserere.*

ipso in se Jovem protestatus est, quod angues jugulavit in cunis: aut officio, ut pontifices praefectique sacrorum: aut moribus, ut philosophi, qui mentis divinae haustum investigatione et dispensatione sapientiae indicant: aut conditione, ut quos 5 favor numinis extulit, ut aliis praessent, ex causa potius familiari quam officio publico.

V. Nam praecedentia *Plutarchi* in Institutione Trajani et Julii Frontini in libro Strategematum sunt.

10

VI. Quid de continentia dicam rerumque contemptu, quandoquidem *Plutarchi* Strategematica nonnulla promisi? M. Catonem eodem vino quo remiges contentum fuisse traditur. Nunc autem, ut in Trajano *Plutarchi* Strategematicis imponatur modus, 15 tantae fortitudinis et civilitatis fuit, ut Romani imperii fines, quod post Augustum defensum magis fuerat quam nobiliter ampliatum, longe lateque diffunderet.

VII. Cordis locum auctore *Plutarcho* Senatus 20 obtinet. Senatus vero, sicut majoribus placuit, officii nomen est et habet aetatis notam: siquidem sic dicitur a senectute. Eum vero Athenienses Arcepagum dicebant, eo quod in illius totius populi virtus consisteret, et quum ab eis praeclara plurima 25

8 'Sunt autem (cap. 7) Alexandri, Scipionis et Camilli ex Frontino excerpta, Augusti et Traiani ex Suetonio et Eutropio.' Duebnerus

inventa sint, nihil salubrius, nihil gloriosius institutum est quam senatus. Quid enim nobilius est coetu senum, qui emeriti a vulgaribus officiis ad consilii et regiminis officium transeunt et in mar-
10 cido corpore exserunt mentis vires, eo sapientiae magis apti negotiis, quo in exercitiis corporis minus possunt. Eorum utique tantus honor exstitit apud Graecos, ut duces rei publicae nusquam procederent, nihil egregium ageretur, quod senes instituti non
15 inducerent aut approbarent, et, quod magis est, ab initio urbis conditae nomina eorum aureis litteris scriptae sunt ipsique Patres conscripti appellati, qui alios sapientia, aetate et affectu paterno praecedebant. Penes istos consiliorum erat auctoritas
20 et omnium publice gerendorum. Ceterum licet ab aetate nominis videatur esse origo, hanc ego arbitrator tam corporis esse quam mentis. Aetas namque mentis sapientia est, in qua omnium officiorum consistit distributio et artificium totius vitae. Ars
25 namque recte vivendi, ut placet Stoicis, ars artium est. Nullam vero esse artem maximarum rerum, quum in minimis quoque artem esse nullus ignoret, opinio est hominum parum considerate loquentium et in maximis rebus errantium, omnia magis pro
libito statuentium quam pro veritate.

VIII. Dum Plutarchi vestigia in Trajani institutione familiaris sequor, me ipsum arbitror hac

imagine compellari eroque ludibrio omnium, nisi diligentius persequar quod incepti: me enim in praesenti clientem ejus professus sum. Sequor ergo eum et a capite rei publicae cum eo usque ad pedes descendam, ea tamen conditione, ut, si his, quibus 5 jura permittitur ignorare, mordacior in hac parte apparuero, id non mihi, sed Plutarcho adscribant, aut sibi potius, qui regulam quam profitentur et qua vivendum est eis, discere noluerunt.

IX. Manus itaque rei publicae aut armata est 10 aut inermis. Armata quidem est, quae castrensem exercet militiam: inermis, quae justitiam expedit et ab armis feriendo juris militiae servit. Neque enim rei publicae militant soli illi, qui galeis thoracibusque muniti in hostes exercent gladios aut 15 tela quaelibet, sed et patroni causarum, qui gloriosae vocis confisi munimine, lapsa erigunt, fatigata reparant, nec minus provident humano generi, quam si laborantium vitam, spem posterosque armorum praesidio ab hostibus tuerentur. Militant 20 ei publicani, apparitores et officiales omnium judicium. Sicut enim alia sunt officia pacis, alia belli, ita eadem necesse est per alios et alios expediri. Armata itaque manus in hostem duntaxat exercetur, at inermis extenditur et in civem. Porro utriusque 25 necessaria est disciplina, quia utriusque solet insignis esse militia. Usus quoque manuum capitis sui protestatur imaginem ... Oportet, inquit Pericles, collegam Sophoclem arguens, praetorem non

modo manus, sed oculos habere continentes. Est autem praesidentium continentia illa laudabilis, cum ab exactionibus et injuriis continent manus suas et cohibent alienas. Manus tamen utriusque militiae, 5 armatae videlicet et inermis, manus est principis, et nisi utramque cohibeat, parum continens est. Et quidem arctius compescenda est inermis, eo quod, quum armati praecipiantur abstinere ab exactionibus et rapinis, inermis etiam a muneribus arcetur. 10 Si tamen poena alicui irrogatur legitima, si exigitur aut accipitur quod jure statutum est aut concessum, nequaquam punitur aut reprehenditur. Hoc enim quidquid sit, exactionis nomen non recipit; neque cadit in muneris rationem, quod officiales 15 accipere prohibentur. Quia vero officialium licentia major est, dum sub praetextu officii spoliare possunt aut vexare privatos, quod contra officium praesumunt, poena ferendum est graviori.

X. Poetarum doctissimus Maro, ad quem Plu- 20 tarchus suum destinat Trajanum, ut civilem vitam ab apibus mutuatur, *admiranda canit levium spectacula rerum* et cetera.

XI. Quocirca qui miles esse voluerit, praediscat artem eamque usu et exercitio firmet, ut, quum 25 electus fuerit et militiae sacramento adstrictus, rei publicae et sibi utiliter vivat et non sit *manus manca*. His enim verbis in Institutione Trajani

novissime usus est. Sequamur ergo eum et, sicut ipse ait, *quasi soccos pedibus faciamus, ut non offendantur ad lapidem obicemve alium, quem multiplex ingerit casus.*

XII. Unde Plutarchus ea dicit in omnibus exsequenda, quae humilioribus, id est multitudini, prosint.

XIII. Rem politicam legitur Socrates instituisse et in eam dedisse praecepta, quae a sinceritate sapientiae quasi quodam fonte naturae manare dicuntur. Hoc autem in summa colligitur, ut quae in re publica humiliora sunt, majorum officio diligentius conserventur. Institutionem Trajani, cujus mentio superius facta est, diligentius relege, et haec latius conscripta invenies. 15

XIV. Sed poterunt de his, quae sunt ab Institutione Trajani superius dicta (cap. IX), sufficere.

XV. In quo princeps differat a tyranno, dum revolveretur auctore Plutarcho Institutio Trajani, superius dictum est, et quae principis sint officia aut rei publicae membra, diligenter expositum. 20

XVI. Ut Plutarchi verbo utar, *praefecti regionum impugnantes legem Domini.*

XXXVI. De magistratuum moderatione librum fertur scripsisse Plutarchus, qui inscribitur *Archigrammaton* (?), et magistratum suae urbis ad patientiam et justitiae cultum verbis instituisse dicitur et
 5 exemplis.

1 idem L. IV, 8   2 *Archigrammaton*] latere vid.
 nomen libelli qui inscriptus est πρὸς ἡγεμόνα ἀπαίδευτον
 i. e. ἀρχ(οντα) ἀγρόματον, quasi *Arch. agrammaton*

PSEUDOPLUTARCHEA.

ΤΙΠΕΡ ΕΥΓΕΝΕΙΑΣ.

1. "Απιστος ἡ τῶν σοφιστῶν συκοφαντία κατὰ τῆς εὐγενείας, εἰ μὴδὲ τὰ ἐν μέσῳ καὶ πᾶσι γινώριμα σκοποῦσιν, ὅτι πρὸς τὰς ὀχείας τοὺς εὐγενεῖς ἵππους καὶ κύνas ὠνοῦνται καὶ κυχρῶνται καὶ ἀμπέλων εὐγενῇ σπέρματα καὶ ἐλαιῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων, ἀνθρώπου δ' οὐδὲν ὕψελος νομίζουσιν εὐγένειαν εἰς τὰς μελλούσας διαδοχάς· ἀλλὰ ταῦτὸ πείθονται βάρβαρον εἶναι καὶ Ἑλληνικὸν σπέρμα, 10 καὶ οὐκ οἴονται λεληθυίας τινὰς ἀρχὰς καὶ σπέρματα ἀρετῆς συγκαταβάλλεσθαι τοῖς γεννωμένοις, ὥσπερ τῷ Τηλεμάχῳ τοῦ Ὀδυσσέως, ἐφ' οὗ καὶ πάνυ τῷ ὀνόματι ὁ ποιητὴς εἶρηκεν

ἑνέστακται μένος ἡΰ',

15

ὥς ἂν ἐν ταῖς σπερμάτων ὀλίγαις σταγόνι καὶ τῶν

3 verba "Απιστος — — συρρέοντων ἀγαθῶν exhibet etiam Stob. Flor. 88, 12 4 εἰ μὴδὲ Stobaeus: εἰ μὴ καὶ ib. τὰ ἐν] τῶν Meinekius praeter necessitatem 6 καὶ πρὸς φντουργίαν ἀμπέλων supplet idem 8 Stobaeus: ἀνθρώπου 9 ἀλλὰ ταῦτὸ W: ἀλλ' αὐτὸ 13 τῷ Τηλεμάχῳ — — ἡΰ accessit ex Stobaeo ib. καὶ πάνυ τῷ] corrupta; εὖ πάνυ

PSEUDOPLUTARCHEA.

PRO NOBILITATE.

1. Nihil est minus probabile, quam ea calumnia sophistarum, qua utuntur in nobilitatem, quippe qui res propositas omnium oculis et pervagatas non vident nec expendunt. Ad initus equarum equi nobiles, ad canum congressus quae catulium generosi canes emuntur, ad vites, oleas ceterasque arbores propagandas optimae viviradices deliguntur: hominis tamen nobilitatem nihil momenti ad spem posteritatis moresque filiorum afferre existimant. Neque interesse quidquam sibi persuadent, utrum barbaris an Graecis parentibus vitam debeas: neque censent arcana quaedam primordia virtutis et igniculos in ortu cuiusque spargi, ut Telemacho virtus impressa fuit Ulyssis, quod insigni admodum verbo poeta designavit:

Infusum nobile patris robur,
nempe indicans una cum vitae seminariis, quorum

τῷ W, καὶ πάντ' ὑποτίθω Duebnerus, alii alia, sed aliud
latet - 15 Hom. β 271

ἀρετῆς συρρεόντων ἀγαθῶν.' Ἐπαινεῖται μὲν ὑφ'
 Ὅμηρον Νέστωρ πολλαχῶς, ἐκεῖνο δὲ τὰ πρῶτα
 φέρει

Ἐνληλίῳ νῦν ἑοικώς,
 Νέστορι',

5

καὶ προσαγορεύων Ἀγαμέμνων Ὀδυσσεά

Ἰδιογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ'.

φησὶ δὲ καὶ ἄλλον μὲν Ἀρμονίδεω τέκνον, ἄλλον
 δὲ Στροφίου, καὶ ἄλλον μεγάλου Διολοπίωνος καὶ
 πολλάκις Λαρδανίδας εὐγενεῖς καὶ Δηϊκόωντα κρα- 10
 τεροῦ Περγράσου υἱὸν καὶ ἄλλους ἐκ πατρὸς Διο-
 κλέους,

ἑνός δ' ἦν ἐκ ποταμοῦ

Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ρέει Πυλίων διὰ γαίης',

καὶ ἄλλον Ἀμύντορος, ἔτι δὲ καὶ Σελάγου καὶ θεῖου 15
 Μέντορος καὶ Ὀτρυντέως καὶ Ἀγίνορος. τὸν δὲ
 Ἰδομενέα πρὸς Δηϊφοβὸν λέγοντα ποιεῖ τάδε

Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λευκαλίωνα.

τὸν δ' Ἀχιλλέα Πηλεΐδην καλεῖ καὶ τὸν Αἰνείαν
 Πριάμου ἐξ αἵματος εὐχόμενον εἶναι· οὕτως γὰρ 20
 πρὸς τὸν Ἀχιλλέα λέγοντα ποιεῖ

Ἰδμεν δ' ἀλλήλων γενεήν, ἰδμεν δὲ τοκῆας,

πρόκλυτ' ἀκούοντες ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων·

2 πολλαχῶς Fabricius: πεμαχῶς 4 Hom. B 20 ib. Νη-
 λήϊω Homerus: νηλείῳ 7 Hom. B 173 et passim 8 Ἀρ-
 μονίδεω Duebnerus: ἄκρον μένεω 13 Hom. E 545 15 Ἀμύν-
 τορος Fabricius: ἀμύντον 16 Ὀτρυντέως Duebnerus: τρυν-
 ταίου 18 Hom. N 451 22 ibid. T 203

quasi stillae non ita multae influxerint, virtutis emolumenta et incitamenta delabi. Laudatur ab Homero Nestor multis nominibus, et tamen prior (*a patre?*) haec illius laus:

Neleio sanguine creti.

Et Agamemnon Ulysssem compellans:

Dive Iovis Laertiada sate sanguine magni.

Narrat idem alium ab alto Meneo (Harmonida), et alium Strophio genitum, et alium magno Dolopione satum. Et saepe Dardanidas vocat claro e sanguine natos, Deicoonta potenti Pergaso genitum, et alios natos genitore Diocleo,

Cui genus Alpheo, Pylios qui gurgite campos influit:

alium Amynto (Amyntore) genitum, rursus alium a Selago, alium divino Mentore, alium sanguine natum Tryntaei (Otryntei), alium Agenore natum. Idomeneum vero ad Deiphobum haec facit loquentem:

Unde satus Minos, qui Deucaliona parentem edidit illustrem.

Suum quoque Achillem sanguine satum Pelei dicit, et Aeneam sanguine satum Priami, quem sic facit alloquentem Achillem:

Unde tuum genus, unde meum primique parentes, scimus ab antiquis: neque enim cognovimus illos.

4 *a patre?*] uncis inclusit hic et infra Duebnerus suas plerumque emendationes

φασί σέ μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι,
μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος καλλιπλοκάμου ἀλοσύδνης·
αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀργείσας·

καὶ αὖθις (τί γὰρ βλάψειέν που πλείω χορηγεῖν;)

Ἄρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεὺς, 5

κτίσσε δὲ Ἀαρδανίην, ἐπεὶ οὐπὼ Ἴλιος ἱρή
ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων, *
ἀλλ' ἔθ' ὑπάρειας ὄκεον πολυπιδάκου Ἰδης.

Ἄρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἑριχθόνιον βασιλῆα,
ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων· 10

τοῦ τρισχίλαιο ἵπποι ἔλος κάτα βουκολέοντο
θήλειαι πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῆσι.

τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ·
αἰ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους. 15

αἰ δ' ὅτε μὲν σκιρτῶεν ἐπὶ ξείδωρον ἄρουραν,
ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θεόν οὐδὲ κατέκλων·
ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῶεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
ἄκρον ἔπι ῥηγμῖνος ἀλὸς πολιοῖο θέεσκον.

Τρῶα δ' Ἑριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα· 20

Τρῶες δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἴλος τ' Ἀσδάρακός τε καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης,
ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διὶ οἶνοχοεῦειν,
κάλ्लεος εἵνεκα οἴο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη. 25

Ἴλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα·
Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο Πριάμὸν τε,

Te perhibent Pelei claro de sanguine natum;
diva parens Thetis est: sed nobis inclyta surgit
magnamini Anchisae et Veneris materna propago.

Eodem quoque loco (quid enim nocuerit plura re-
ferre?):

A Iove progenies nobis, Iove Dardanus ortus,
urbem Dardaniam qui condidit: Ilion ingens
nondum erat, in magnis habitabant vallibus Idae.
Venit Erichthonius post te tua, Dardane, proles,
ante alios praestans opibus: ter mille vagantes
qui pascebat equas lambentesque ubera pullos.
Concupit has Boreas faciemque ininitatus equinam
nigricomas sectatur equas votoque potitur,
vernatur ubi tellus et florida pascua; nati
bis sex alipedes Boreae de semine, quorum
quilibet intactae segetis per summa volasset
gramina nec teneras cursu laesisset aristas,
vel mare per medium fluctu suspensus in ipso
ferret iter celeres nec tingeret aequore plantas.
Tros ab Erichthonio satus est: de sanguine Trois
Ilus et Assaracus similisque deo Ganymedes,
egregius forma, raptus sublimis in auras,
a superis caelo positus divum inter honores,
pulcher ut ante Iovem misceret pocula mensis.
Laomedonta Ilus genuit, Priamum Laomedon,

Λάμπον τε Κλυτίου θ' Ἰκετάονά τ', ὅξον Ἀργος·
 Ἀσδάρακος δὲ Κάπυν· ὁ δ' ἄρ' Ἀγχίσην τέκε παῖδα·
 αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης, Πρίαμος δ' ἔτεχ' Ἑκτορα δῖον.
 ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι.

Ἡ δα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν 5
 ἦεν, ἀτὰρ μιν ἔφην μὰς αὖτως εὐχετάσθαι·

καὶ πρὸς ἄλλον αὐτὸς ὁ Πρίαμος

ἑπέπυσσαι δὲ νόφ, μακάρων δ' ἐξ ἐσσι τοκῆων·

οὐκ ἂν ἐποίησεν, οἶμαι, τοσάκις ὁ φρονημώτατος
 ποιητῶν γονέων, γένους, εὐγενείας μνήμην, εἰ ταῦτα 10
 τοῖς αἰνετοῖς οὐκ ἠξίωσεν ἐναριθμητέα.

2. Ὁ δὲ Τυρταῖος τοὺς αὐτοῦ στρατιώτας εἰς
 πόλεμον παρακαλούμενος ἑγενεαὶ Ἡρακλέους ἀνικη-
 του' φησὶν αὐτούς. ποσάκις παρὰ Σιμωνίδῃ, Πιν-
 δάρῳ, Ἀλκαίῳ, Ἰβύκῳ, Στησιχόρῳ ἢ εὐγένεια ἐν 15
 λόγου καὶ τιμῆς μέρει ἐστί; ἔτι δ' ὁ Πλάτων ὅταν
 τὴν τῶν γονέων δόξαν θησαυρὸν εἶναι μέγαν φη-
 σὶν, οὐ καταφρονεῖν ἑαυτῆς διδάσκει τὴν εὐγένειαν.
 ἑτῶν εὐγενῶν οἰκεῖον' ὁ Φιλῆμων λέγει πρὸς τὸν
 πόλεμον καὶ θάνατον ὁροῦειν ὥς ἱερεῖα· καίτοι 20
 οὐκ οἶδα πῶς τὰς ἀκροτάτας τῶν πολιτειῶν ταπει-
 νώσεις ἐκείθεν ὁρῶμεν ἀποβεβηκυίας, ὅταν ἄγενεῖς
 καταλάβωσι τοῦ πολιτεύειν. ἐν τῇ πολυκηδεστάτῃ
 ἐκείνῃ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχῃ γενόμενος ὑπὸ Φιλίππου

2 Κάπυν Homerus: κάπιν 4. 5. 6 desunt in codice
 atque quae verbis Latinis 'Et ereptum — — Achilles ait'
 respondeant 5 vid. T 347 8 Hom. Ω 377 11 ἐναριθμη-
 τέα Wolfius: δρισηντέα 13 γενεαὶ] γενεάς Wolfius, γενεάν
 Duebnerus 15 Ἰβύκῳ Wolfius: Ἰβνίῳ 16 Πλάτων] Menex.

Tithonum, Lampum, Clythium, fortem Hicetaonta.
Assaracus Capin, Anchisen Capis: hinc ego natus;
hinc mihi nobilitas, hinc surgunt nomina gentis.
Hectora rex Priamus genuit mortalibus istis.

Et ereptum sibi videns illum Achilles ait:

Incassum nec se Veneris de sanguine natum
iactabat.

Priamus quoque ad alium:

Credo equidem sanctos, qui te genuere, parentes.

Non opinor toties parentes, genus, nobilitatem vates
prudentissimus commemoraret, nisi ea inter res
laude dignas numerandas existimasset.

2. Tyrtaeus hortaturus in proelium suos Her-
culis invicti progeniem dixit eos esse. Quoties
apud Simonidem, Pindarum, Alcaeum, Ibycum, Ste-
sichorum nobilitas maiorum commendatur? Quin
et Plato gloriam parentum cum magnum thesau-
rum ait esse, non se contemnere docet nobilitatem.
Horum esse proprium ait Philemon, ut in mortem
ruant et bellum non aliter atque victimae. Quin
nescio quo pacto in summis rerum publicarum in-
clinationibus id accidisse videas, ut hae ignobilibus
rem publicam occupantibus occiderent. Ita Demades
a Philippo captus funesta illa ad Chaeroneam pugna,

p. 247b 18 *αλγόνειαν*: corr. Wolfius 19 *Φιλήμων*] cf.
Kock. 2 p. 532 20 *λεγεῖα* Wolfius: *λεγεῖται* 23 *μεταλά-*
βωσι W; sed res incerta est, utrum hoc *αν καταλ. τὸ πολ.*
(aut *τὴν πολιτείαν*) rescribendum sit 24 *ἐν Χαιρωνείᾳ*
Herwerdenus: *χαιρωναία*

Δημάδης αἰχμάλωτος ἐρωτῶντι αὐτῷ 'ποῦ τῶν
 Ἀθηναίων εὐγένεια; ποῦ τῶν Κεκροπιδῶν γένος;
 ποῦ ῥώμη;' 'οἶσθα' φησὶν 'ἄν, ὦ βασιλεῦ, εἰ τῶν
 μὲν Ἀθηναίων ὁ Φίλιππος, τῶν δὲ Μακεδόνων
 ἦρχεν ὁ Χάρης.' ἔτυχε δ' ὁ Χάρης τότε στρατη- 5
 γήσας. τί οὖν Ἀλέξιδος ἀναιδέστερον; ὅς, τῆς στρα-
 τηρίας τὴν γεωργίαν προτιμῶν, οὐκ ἐν νῷ εἶχεν
 ὕσον τοῦ τῶν κεκτημένων τὸ δουλωτικὸν πρᾶγμα
 διαφερόμενον τυγχάνει· 'καὶ ἡμεῖς' φησὶν 'ἀγενεῖς
 οὐχ ἥττον στρατεύομεν'. ἀλλὰ μὴν οὐχ ἡ αὐτῇ 10
 τιμῇ ἐκατέροις, οὐχ ὁ αὐτὸς θυμὸς οὐδ' ὁρμή·
 εἰ δὲ τὴν ἀλήθειαν ἐκθλίψεις, οὐ τῇ αὐτῇ προθυ-
 μίᾳ τῷ τε ἀγενεῖ καὶ τῷ εὐγενεῖ ὑπακούουσιν.

3. Ἀνακαλεῖς με πρὸς τοὺς πάλαι χρόνους· ἄρα
 εἰς Δευκαλίωνος ἢ τὰ παρὰ Χαλδαίοις καὶ Αἰγυ- 15
 πτίοις ἐκδεδομένα; ἀλλὰ τοῦτ' ἦν πρὸς τὸν ἄρρυνθ-
 μον ἐκείνου καὶ ἄτακτον ὕγκον πρὸς τε τὰς ἀρχὰς
 ἀνατέλλοντος αἰῶνος ἡμᾶς ἀνακαλεῖν. αὐξηθεῖσας
 πόλεις, ἀγροὺς φυτευομένους, ἀμπελώνων ἐργασίαν
 οὐκ ἀνακτέον εἰς ταύτην τὴν παλαιὰν ἀταξίαν, οὐτ' 20
 εἰκός εὐγενὲς αἶμα ἐπὶ τὰ τοῦ διακεκοσμημένου
 παντὸς ἀναφέρειν στοιχεῖα. βούλει γοῦν ἀναχω-
 ρῶμεν εἰς χρόνους ἐν οἷς ἐκεῖνός φησι

'οἷς γὰρ γένεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
 παρὰ Κόρακος πέτρην, ἐπὶ τε κρήνῃ Ἀρεθούσῃ'; 25

2 γένος] κλέος idem ἡδησθα Herwerdenus, sed οἶσθα interpretis semidocti est
 5 ἔτυχε Fabricius: ἔξωχε 3 οἶσθα] ἔγνωσ ἄν Stobaeus,
 6 Ἀλέξιδος] cf. Kock. 2 p. 403

rogante Philippo, *ubi esset nobilitas Atheniensium, ubi Cecropidarum illud genus, ubi robur? Tu quidam, ait, agnosceres, rex, urbis robur, si Philippus Atheniensibus, Chares Macedonibus imperaret.* Forte enim tum Chares praefuerat. Quid igitur impudentius Alexide, qui cum agricolam nobili militanti praeferat, non agnoscit, quantum servile opus ab herili differat: *At nos quoque ignobiles, inquit, militamus.* Sed certe non eadem praemia utrisque, non idem semper animus, idem ardor; quin si verum excutias, non eadem alacritate parent ignobili, qua nobili.

3. Revocas me ad vetusta tempora? An ad Deucalionis? et (aut) si quae a Chaldaeis aut Aegyptiis vetustiora prodita sunt? At hoc fuerit ad rudem illam indigestamque molem et primordia nascentis saeculi nos revocare. Auctas urbes, consitos agros, exulta vineta nolis revocare ad vetustatem illam inconditam: ita nec generosum illum sanguinem fuerit revocare ad initia exornati mundi. Visne igitur ad ea redeamus tempora, quibus, ut ille ait,

Sectantem videas, qui errant per pascua porcos
ad Coracis saxum iuxta fontemque Arethusam?

---

fr. 303 9 διαφερόμενον] διάφορον ὄν W, quasi στρατηγίας, γεωργίαν, δουλωτικὸν cett. recte se habeant ib. οἱ ἀγενεῖς Herwerdenus recte, sed interpret corrigitur 12 οὐχ ἡ αὐτῇ προθυμία: corr. W 14 ἔρα*: ἔρα 15 Χαλδαίους καὶ Αἰγυπτίους: corr. Wolfius 20 τὴν Duebnerus 21 ἀγενής: corr. W 24 Hom. v 408

ἀλλὰ τότε καταλήψης ἂν μὴ στερηθεῖσαν τῆς οἰκείας
 τιμῆς τὴν εὐγένειαν. ἐν ποιμέσι τραφεῖς ὁ Ῥωμύ-
 λος ὁρᾷς ὥς Ῥαεὸς αἷμα πνεῖ, ὥς βασιλικῶν ἤδη
 προθεσμῶν ἀντιποιοῦμενος. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τὸν
 Κῦρον λέγουσι πεπονθέναι. ἐπεὶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ 5
 Ἀμάσιδος λεκάνην ἀνακαλεῖς, ἄγε δὴ τί ποτέ φη-
 σιν Ἡρόδοτος ἢ καὶ μᾶλλον ὥς αὐτὸν Ῥασιιν κα-
 κουργήσαντα καὶ στρεβλώσαντα τὸ ἄκρον τῆς δόξης
 τῆς βασιλικῆς. ἀκούωμεν οὖν αὐτόν, ἐπειδὴ θέλεις.
 Ἔα μὲν δὴ πρῶτα κατῶνοντο τὸν Ῥασιιν Αἰγύπτιοι 10
 καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλη ἦγον, ἅτε δὴ δημότην
 τὸ πρὶν ἔοντα καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος· μετὰ δὲ
 σοφίῃ αὐτοὺς ὁ Ῥασις, οὐκ εὐγνωμοσύνη προσ-
 ηγάγετο. ἦν οἱ ἄλλα τε ἀγαθὰ μυρία, ἐν δὲ καὶ
 ποδανιπτῆρ χροῦσεος, ἐν τῷ αὐτός τε ὁ Ῥασις καὶ 15
 οἱ δαιτυμόνες οἱ πάντες τοὺς πόδας ἐκάστοτε ἐν-
 απενιζέατο. τοῦτον κατ' ὧν κόψας ἄγαλμα δαίμο-
 νος ἕξ αὐτοῦ ἐποίησατο καὶ ἵδρυσεν τῆς πόλεως ὅκου
 ἦν ἐπιτηδεώτατον· οἱ δ' Αἰγύπτιοι φοιτούντες πρὸς
 τῷγαλμα ἐσέβοντο μέγας. μαθὼν δὲ ὁ Ῥασις 20
 τὸ ἐκ τῶν ἀστῶν ποιούμενον, συγκαλέσας Αἰγυ-
 πτίους ἐξέφηνε, φᾶς ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τῷγαλμα
 γερονέναι, ἐς τὸν πρότερον μὲν τοὺς Αἰγυπτίους
 ἐνεμεῖν τε καὶ ἐνουρέειν καὶ πόδας ἐναπονιζέσθαι,
 τότε δὲ μέγας σέβεσθαι. ἤδη ὦν, ἔφη λέγων, 25
 ὁμοίως αὐτὸς τῷ ποδανιπτῆρι πεπρηγέναι· εἰ γὰρ

1 καταλήψης corr. Wolfius, sed et forma falsa et syn-
 taxis cum ἂν interpretis graece nescientis sunt. Cf. paulo

Sed eo tempore deprehendes suum honorem delatum nobilitati. Inter pastores educatus Romulus, vides, quo pacto Martium sanguinem spirarit, velut insignia regni inter pastores quoque affectans. Cyro quoque idem accidisse proditum est. Quando vero ad Amasis pelvim me revocas: age vero loquentem Herodotum audiamus aut forte (*potius ipsum*) depravantem Amasin et contaminantem regium fastigium. Sed quando ita vis, audiamus Herodotum. Ille quidem sic: 'Principio quidem regni Amasin Aegyptii contempserunt nec in ulla magna et illustri parte duxerunt, quippe qui de plebe non illustri loco natus esset. Post vero calliditate quadam, non benignitate eos ad se pollexit. Erant ei cum aliae divitiae innumerae, tum pelvis aurea, in qua ipse omnesque convivae semper pedes lavabant. Ex ea statuam dei fecit, quam in clarissimo urbis loco statuit; Aegyptii vero ad signum concurrentes maxima id religione venerabantur. Quod cum Amasis ex civibus et oppidanis comperisset, Aegyptios convocavit eisque exposuit simulacrum illud, quod tum colerent, ex ea pelvi, in quam prius et vomerent et meierent et in qua pedes lavarent, esse factum. Similis, inquit, mei, quae pelvis ratio est. Si enim antehac de plebe fui, at nunc certe,

---

ante οἷσθα ἂν et paulo post (p. 206, 15) ἐδείκνυσεν. Fort. corr. καταλήψεις barbare 7 ὥς αὐτόν] πῶς δείκνυσιν αὐτόν τ' W haud recte 9 θέλης: corr. W 10 cf. Herod. 2, 172

πρότερον ἦεν δημότης, ἀλλ' ἐν τῷ παρεόντι εἶναι
 αὐτέων βασιλεύς, καὶ τιμᾶν τε καὶ προμηθέεσθαι
 ἑωυτοῦ ἐκέλευε. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ προσηγάγετο
 τοὺς Αἰγυπτίους, ὥστε δικαιοῦν δουλεύειν.' εἰ
 ταῦτα ψεύδεται ὁ Ἡρόδοτος, οἷα δέον παρ' αὐτῷ 5
 μηδαμῶς, οὐδέν ἐστιν ὕπερ πράγματα παρέχοι τῇ
 εὐγενείᾳ· ἐὰν οὕτως μὲν, οὐκ ἔξ ἑνὸς Ἀμάσιδος
 προσποιήσεως καὶ εἰς τοὺς θεοὺς ἀθεμίτου ἀσελ-
 γείας ἀντιληπτέος ὁ λόγος πρὸς τὸ τῆς εὐγενείας
 καταφρονεῖν. ἀλλὰ νῆ Δία μᾶλλον ἐκεῖνος ἔοικεν 10
 ὑπὲρ τῆς εὐγενείας ἀπολογούμενος, ὁ τὸν Ἀμασιν
 ὑπὸ τῶν περὶ αὐτὸν ἀτιμηθέντα διδάσκων ὥς οὐκ
 ἐνσήμεου γένους ὑπάρχοντα· ἀλλ' ἀξιῶν διὰ τὴν ἀρ-
 ρητον σκῆψιν ὥς ἐν θεοῦ λόγῳ προσκυνεῖσθαι ἐκ
 τοῦ φαύλου τῆς γενετῆς ὑπερφρονηθεῖς, ἐδείκνυσεν 15
 ἱκανῶς ὅτι, ἂν ὑπῆρχεν ἡ εὐγένεια, οὐκ ἔδει τινὸς
 ὑποκρίσεως καὶ τῆς ἀπὸ λεκάνης παραβολῆς.

4. Σὺ δ' ἐπεὶ με πρὸς τὰς τῶν βασιλειῶν ἀρ-
 χὰς καὶ τὸν Δηϊόκην τὸν Μῆδον ἀνακαλεῖς καὶ
 πάντοθεν ὥσπερ ὁμφαλὸν τὸν σὸν ἐκεῖνον Ἡρόδο- 20
 τον προβάλλεις, καὶ τὰ περὶ Δηϊόκην παρ' αὐτὴν
 ἐκδοθέντα διακρίνωμεν. ἐκεῖνος γὰρ ὥδε·

Ἄνθρω ἐν τοῖσι Μῆδοισι σοφὸς τῷ οὐνομα ἦν
 Δηϊόκης, παῖς δ' ἦν Φραόρτεω· οὗτος ὁ Δηϊόκης
 ἐρασθεῖς τυραννίδος ἐποίησε τάδε. κατοικημένων 25
 τῶν Μῆδων κατὰ κώμας, ἐν γῇ ἑωυτοῦ ἑὼν καὶ
 πρότερον δόκιμος, καὶ μᾶλλον τε καὶ προθυμότερον

5 δέον] ἐνδεῖ W, quod si verum esset etiam μηδαμῶς
 corrigendum erat, ut proxima omittamus. Fort. εἴθε ἦν

inquit, rex sum vester. Atque iis, ut se et colerent et vererentur, imperavit. Hac quidem ratione Aegyptios conciliavit, ut aequo animo servitutem ferrent.' Si falso haec prodidit Herodotus, qualia utinam nulla essent apud eum auctorem, nihil est quod inde facessamus negotium nobilitati; si vere, nec ex Amasis quidem unius simulatione et nefario in deos facinore aucupanda ratio, qua contemnimus nobilitatem. Imo per Iovem videtur ille nobilitatis defensor, qui contemptum docuerit Amasin a suis, quod illustri loco natus non esset; quin per simulationem nefariam modum cum invenit, qui se colendum exhiberet ob plebeios natales rex contemptus, satis indicavit, si adfuisset nobilitas, nihil opus fuisse vana ea seductione et comparatione ex pelvi ducta.

4. Sed quando me quoque revocas ad exordia regnorum et Deiocem Medum rursusque illum Herodotum veluti umbonem undique opponis, excutiamus quoque de Deioce illius scripta. Enimvero ille sic:

'Vir erat apud Medos sapiens, cui nomen erat Deioces, Phraortei filius. Hic Deioces, cum tyrannidem affectaret, haec gerebat. Cum Medi in vicis habitarent, apud suos cum antea in honore

7 μέν] ἔχει W, sed etiam ἐάν οὕτως ἔχει (!) locutio latinum 'si vere' minime reddit. Fort. ἐάν δ' οὕτως λέγῃ 13 ἀξιῶν Wolfius: ἀρῶν 14 ὥς] τῶς (sic) codex 21 παρ' αὐτοῦ Wolfius, διαρρηδὴν Duebnerus. Fort. παράλληλα 23 Herod. 1, 96 27 τε] fort. interpretis est

δικαιοσύνην ἐπιθέμενος ἤσκει· καὶ ταῦτα μέντοι, εὐσύνης ἀνομίης πολλῆς ἀνὰ πᾶσαν τὴν Μηδικήν, ἐποίει, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δικαίῳ τὸ ἄδικον πολέμιόν ἐστι. οἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς κώμης Μῆδοι ὄρωντες αὐτοῦ τοὺς τρόπους δικαστὴν μιν ἑωυτῶν αἰρέοντο. ὁ δὲ δῆ, οἷα μνεώμενος ἀρχήν, ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν, ποιέων τε ταῦτα ἐπαινουν εἶχε οὐκ ὀλίγον πρὸς τῶν πολιτέων, οὕτω ὥστε πυνθανόμενοι ἐν τῇσι ἄλλῃσι κώμῃσι, ὥς Δηϊόκης εἶη ἀνὴρ μουῖνος κατὰ τὸ ὀρθὸν δικάζων, πρότερον περιπίπτοντες ἀδίκοισι γνώμῃσι, τότε ἐπεὶ τε ἤκουσαν, ἄσμενοι ἐφοίτεον παρὰ τὸν Δηϊόκεα καὶ αὐτοὶ δικασόμενοι· τέλος δ' οὐδενὶ ἄλλῳ ἐπετράποντο. πλεῦνος δὲ ἄελ γινομένου τοῦ ἐπιφοιτέοντος, οἷα πυνθανομένων τὰς δίκας ἀποβαίνειν κατὰ τὸ ἐόν, γνούς ὁ Δηϊόκης ἐς ἑωυτὸν πᾶν ἀνακείμενον οὔτε κατίζειν ἔτι ἤθελε, ἔνθα περ πρότερον προκατίζειν ἐδίκασε, οὔτ' ἔφη δικᾶν ἔτι· οὐ γάρ οἱ λυσιτελέειν τῶν ἑωυτοῦ ἐξημεληκότα τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν. εὐσύνης οὖν ἀρπαγῆς καὶ ἀνομίης ἔτι πολλῷ μᾶλλον ἀνὰ τὰς κώμας ἢ πρότερον ἦν, συνελέχθησαν οἱ Μῆδοι ἐς τὸ αὐτὸ καὶ ἐδίδοσάν σφισι λόγον, λέγοντες περὶ τῶν κατηκόντων. ὥς δ' ἐγὼ δοκέω, κάλλιστα ἔλεγον οἱ τοῦ Δηϊόκεω φίλοι· οὐ γάρ δῆ τρόπῳ τῷ παρεόντι χρεώμενοι δυνατοὶ ἐσμεν οἰκέειν τὴν χώραν, φέρε, στήσωμεν ἡμέων αὐτῶν βασιλέα, καὶ οὕτω ἢ τε χώρα εὐνομήσεται καὶ αὐτοὶ πρὸς ἔργα

erat, tum studiose iustitiam aequitatemque excolebat, eaque faciebat, cum magnae iniuriae in agro Medorum magnaque vis oriretur, quod sciret ius iniustitiae repugnare. Medi autem, qui eandem viciniam incolebant, perspecta Deiocis sapientia et iustitia ad eum de iure referebant. Is autem, qui imperium affectaret, aequum se praebuit, ex quo ab omnibus civibus magnam est laudem consecutus, ut in aliis vicis, cum Deiocem intellegerent unum esse, qui aequitatem in iudicando servaret, ii, qui prius sententiis iniquis condemnarentur, ultro ad eum de controversiis suis et causis referrent: postremo eo uno erant contenti, nulli id permittentes. Ubi autem multitudo augebatur occurrentium ex his, qui rescissent aequae ferri iudicia, Deiocesque perspiceret in se unum omnia devolvi, desiit eo loco sedere, quo ius prius dicebat, neque iudicia facere voluit. Neque enim aiebat sibi esse utile, si integros dies re familiari neglecta terminandis litibus vacaret. Cum itaque patrarentur delicta rapinaeque passim per vicos impunitate maiore etiam quam antea, accidit ut Medi habito concilio, quo statu essent res communes, deliberarent. Mihi quidem videntur Deiocis amici praeclarissima usi oratione: si hoc vitae genus, viri Medi, semper sequamur, in hoc agro nostro diutius habitare non possumus. Itaque rex constituendus est nobis. Sic enim et ager aequitate constituetur, et ipsi nos ad opera conferemus nec iniuriis prememur. Medis, ut regi

τρεφόμεθα οὐδ' ὑπ' ἀνομίας ἀνάστατοι ἐσόμεθα. ταῦτά κη λέγοντες πείθουσι ἑωυτοὺς βασιλεύεσθαι. αὐτίκα δὲ προβαλλομένων ὕντινα στήσονται βασιλέα, ὁ Διόκῃς ἦν πολλὸς ὑπὸ παντὸς ἀνδρὸς καὶ προβαλλόμενος καὶ αἰνεόμενος, ἐς ὃ τοῦτον κατα- 5 νέουσι βασιλέα σφίσι εἶναι.'

Ἄρα τί διασύρει τῆς εὐγενείας ὁ σὺς ἐκεῖνος Διόκῃς; ποία γὰρ τῇ εὐγενείᾳ τιμὴ μείζων ἢ ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν ἐπιείκειαν ἐκείνου διαλογισμοῦ καὶ τὴν ἰσότητά καὶ τὴν δικαιοσύνην τὴν αὐτῆς ἀρχὴν 10 ἀποκεκεῖσθαι, ἵνα μὴ σε πείθω εἰς τοῦτό με προελθόντα, ὥστε τὴν ἀρετὴν σὺν μύθῳ καὶ γυμνῇ συγκρίνειν τῇ εὐγενείᾳ· οὐ γὰρ ἄκούειν ἐκεῖνα βούλομαι 'ἐνθ' αὐτὲ Γλαύκῳ Κρονίδῃς φρένας ἐξέλετο Ζεὺς, 15 ὃς πρὸς Τυδεΐδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε, χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἑννεαβοίων.

καίτοι ὁ τοῦ Ἡροδότου Διόκῃς, ὁ ἐξ ἐπιεικείας χρηματίζων, εἰ πάντες διὰ τὴν τοῦ δικαίου ἐπιθυμίαν εἰς αὐτὸν βασιλείαν ἀναφέρουσι, τῇ μὲν βασιλείᾳ τῇ δ' εὐγενείᾳ ἑαυτὸν ἀξιότατον ἀποδη- 20 λοῖ· ἔπειτα δὲ βασιλείαν κεκτημένος οὐκ ἐπὶ μικρὸν τὴν τοῦ δικαίου ὑπόκρισιν ὑπῆρξαι δείκνυσιν, ἐνδελεχῶς περὶ τὰ δαιτήματα σωφρονέστατος τυχὼν καὶ τῶν βιαίων καὶ ἀσελγῶν τὴν κόλασιν περὶ πολλοῦ ποιούμενος, τοσοῦτῳ ταῖς δίκαις ἐνδοξότερος, 25 ὅσῳ πρὸς τὰ πρὶν διαφέρων ἦν βασιλεὺς ὢν.

6 σφίσι *: σφίσιν
Wolfius: διακρύει

7 Ἄρα τί *: ἄρά τι ib. διασύρει
11 ἀποκεκεῖσθαι] ἀποκεῖσθαι W, et

se subiiciant, hac persuadent oratione. Cumque statim deliberarent, quem tandem regem constituerent, Deioces, cum ab omnibus laudatus et propositus esset, rex est constitutus.'

Enimvero Deioces ille tuus quid, quaeso, nobilitati detrahit? quid enim nobilitati honorificentius, quam a divina illa aequi boni disceptatione aequitatem iustitiamque originem sumpsisse? Nolo enim eo me pervenisse putes, ut virtutem cum sola nudaque nobilitate conferam, ne illud iure audiam:

Iuppiter eripuit sensus de pectore Glauci,
aurea Tydidæ qui amens mutaverit arma
pro factis ex aere bovesque valentia centum
illis quae fuerant bobus pendenda novenis.

Sed tamen Herodoti ille Deioces, qui ius ex aequo bono dicit, cum undique rapti aequi boni cupiditate ad eum omnes confluant, regnum etiam deferant, regno se dignissimum et nobilitate ostendit. Nec vero regnum adeptus temporariam ostendit fuisse simulationem iusti aequi, qui ius quoque semper dixerit moderatissime violentosque et sceleratos coercuerit, cum iudicia exerceret, regnum etiam adeptus maiore auctoritate.

sententiae et constructionis immemor. Corr. vid. ἀποκεκλι-
σθαι 12 σὺν μόνῃς καὶ γυνῇς: corr. Wolfius. Duebnerus
σὺν seclisit, sed interpret latinam constructionem ('conferre
cum') expressit ib. συγκρίνειν Wolfius: τωκρίνειν 14 Hom.
Z 234 21 μικρὸν Wolfius: μικρὴν 22 fort. ὑπάρξει
25 ποιούμενον: corr. W ib. ἐνδοξότερος: corr. idem

5. Ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔξαρκυός εἰμι τὴν εὐγένειαν
 ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἀρχὴν εἰληφέναι, ὑπ' αὐτῆς ὑπο-
 στηρίξεσθαι, ὑπ' ἐκείνης ἀκτῖσι γίνεσθαι λαμπράν·
 τὸ δ' αὐτὴν ἀτιμάζεσθαι τοῦτ' ἐμοὶ πάνυ δυσχερές·
 ἀξιωτάτην δὲ παντὸς μετεωρισμοῦ δισχυρίσομαι. 5
 ὅστις δὲ κτώμενος τυγχάνῃ τῇ προηγουμένῃ ἀρετῇ
 ἀκόλουθον εὐγένειαν, τοῦτον προτιμητέον τοῖς εὐγε-
 νείας στερηθεῖσιν ἐπαγγελοῦμαι. ὥς δὲ μὴ διελέγ-
 χωμαι τῇ ὁμωνυμίᾳ, τὴν εὐγένειαν καλῶ, ἐπαινῶ,
 καὶ ταύτης ἀπολογίας ἄξιῶ τὴν τοῦ γένους λεγο- 10
 μένην ἀρετὴν, τὴν ὥς διὰ βήματα παρὰ προγόνων
 καὶ τῶν πάππων καὶ τῶν προπάππων μνήμην ἐν
 ἡμῖν ἀνανεάζουσιν καὶ ἡμᾶς ἐν ἐκείνων ὀνόμασι
 καὶ γνωρίμους καὶ εὐσήμεους ποιοῦσιν. ἀρέσκει δὲ
 καὶ τὸ Σαπφοῦς τούτοις προσάπτειν 15

'ὁ πλοῦτος ἄνευ ἀρετᾶς οὐκ ἀσυνῆς πάροικος,
 ἃ δ' ἐξ ἀμφοτέρων κρᾶσις εὐδαιμονίας ἔχει ἄκρον'.

τί ἄρα, φήσεις, αὐτὸς προῖστασαι τῆς ἀπ' ἀρετῆς
 σοι τυχεύσης εὐγενείας; ἐὰν γὰρ ὑπὲρ αὐτῆς μὴ
 λόγους ποιήσης, λήγοις ἂν ὦν ὕπερ ἦσαν οἱ πρό- 20
 γονοί. ὅστις γὰρ ἀντιλαμβάνει τῆς ἀπὸ τῶν ἐκγό-
 νων λειφθείσης εὐγενείας, οὗτος διὰ πολλῆς αἰτίας
 γενναῖος δύναται καλεῖσθαι· εἰ δὲ μή, ἀλλ' οὐκ
 εὐθὺς διὰ ταῦτα προσκρούεσθαι δεῖ, οὐ δῆτα μᾶλ-

2 ἀπὸ Fabricius: ἐπὶ 3 ὑπ'] seclussit Duebnerus
 4 δυσχερεῖ: corr. Wolfius 5 ἀξιωτάτην idem: ἀνοτάτην
 ib. δὴ σχυρίσομαι: corr. Fabricius 6 προαγουμένη: corr.
 W 16 vid. Bergk. 3 p. 116 20 οἱ πρόγονοι W: ἀπό-

5. Nec negabo nobilitatem generis initia duxisse a virtute, eadem fulciri, eiusdem radiis illustrari. Nihili autem eam fieri moleste feram, quin potius dignissimam esse, quae extollatur, contendam, quique virtuti duci comitem nobilitatem adiunctam possederit, iure praeferri his, qui nobilitate generis destituuntur, profitebor. Ne me autem circumvenias verbi ambiguitate, nobilitatem eam laudo, eam orno, quae virtus dicitur generis, quae a maioribus veluti per gradus ad nos delata, et avos proavosque nobis in memoriam revocat, et nos, excitato eorum nomine, iis satos, notos illustresque reddit. Non enim displicet Sapphus versus, si hic (huc?) detorqueamus:

Opes citra virtutis eximium decus
domum male incolunt: sin has commisceas,
felicitas hinc summa belle nascitur.

Quin igitur, ais, tueris ipse virtute tibi partam nobilitatem? nisi enim tueare, desinis id esse, quod posteris fuere. Enimvero qui tuetur relictam a posteris (*imo* parentibus, γονέων) gloriam et virtutem, ipse quidem multis nominibus generosus dici potest: si non tuetur, non ideo incessenda abigendaque nobilitas: non minus hercule, quam musica aut geometria aut ius civile aut medicina aut ars mili-

γονοι textus, προγονοί mg. codicis 21 ἀντιλαμβάνεται
W, sed cf. καταλήψεως ib. ἐκγόνων] γονέων idem 22 διὰ
πολλὰς? 24 δεῖ, οὐ Wolfius: δεῖ οὐ

λον ἢ μουσική, γεωμετρία, πολιτική, ἰατρεία, στρα-
τηγία, ἐὰν τύχωσιν εἰς φλαῦρον ἄνθρωπον πεπτω-
κυῖαι. οὕτως ὁρᾷς ὥς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἡμᾶς ἐπὶ
πλείω καταστρεβλῶμεν ἐπιπόνως ἐξετάζοντες, διὰ
τί τὴν εὐγένειαν ἐκ τῶν παλαιῶν χρημάτων τε καὶ 5
ἀρετῆς διαμετροῦμεν.

6. Οὐδὲ μὴν οὐδ' αὐτὸς Ἀριστοτέλης, ὃν ὥσπερ
διώκοντα τουτουὶ τὸν ἀγῶνα προσκαλεῖτε, οὕτως
εὐγενείας ἀνισόρροπος διαιτητής ἐστιν, ὥσθ' ὑμῖν
συμφωνεῖσθαι. καὶ γὰρ ἐν τοῖς Πολιτικοῖς ἄλλως 10
τε ἄλλο ζητοῦντος ἐκεῖ γνώμη σχεδὸν αὕτη.

Ὅτι μὲν τοίνυν εἰσὶ φύσει τινὲς οἱ μὲν ἐλεύ-
θεροι οἱ δὲ δοῦλοι, φανερόν, οἷς καὶ συμφέρει τὸ
δουλεύειν καὶ δίκαιόν ἐστιν. ὅτι δὲ καὶ οἱ τάναντία
φάσκοντες τρόπον τινὰ λέγουσιν ὁρθῶς, οὐ χαλε- 15
πὸν ἰδεῖν. διχῶς γὰρ λέγεται τὸ δουλεύειν καὶ ὁ
δοῦλος· ἔστι γὰρ τις κατὰ νόμον δοῦλος καὶ δου-
λεύων. ὁ γὰρ νόμος ὁμολογία τίς ἐστιν, ἐν ᾗ τὰ
κατὰ πόλεμον κρατούμενα τῶν κρατούντων εἶναι
φασι. τοῦτο δὴ τὸ δίκαιον πολλοὶ τῶν ἐν τοῖς 20
νόμοις ὥσπερ ῥήτορα γράφονται παρανόμων, ὥς
δεινὸν εἰ τοῦ βιάσασθαι δυναμένου καὶ κατὰ δύ-
ναμιν κείττονος ἔσται δοῦλον καὶ ἀρχόμενον τὸ

3 malim ἐπὶ πλείον sive ἐπὶ πλέον 10 Πολιτικοῖς] lib. 1, 5 (p. 1254, 39^b). 'In hoc loco vertendo liberius ver-
satur interpres, nisi in opusculo Plutarchi eum alia quae-
dam legisse censeas. — In MS. hic locus deest.' W. Inter-
pres graece imperitus erat ib. ἄλλο τε ἄλλως W

taris, si inciderint in nequam hominem. Ita vides diutius non esse, quod nos torqueamus, dum anxie disquirimus, cur ex antiquis opibus aut virtute antiqua nobilitatem metiamur.

6. Neque vero, quem subinde ad has partes vocatis, Aristoteles tam iniquus aestimator fuit nobilitatis, quam illum facitis. Nam eius quidem haec propemodum sententia est in libris de Republica, tametsi aliud quaerens eo loco incidat in hanc nobilitatis quaestionem:

‘Ostendimus alios ad libertatem, ad servitutem alios institui a natura: et illis quidem imperare, his obsequi et par esse et ad felicitatem humanam pertinere. Quod autem ii, qui in diversa abeunt et omnem servitutem indignum putant, non omnino absurda sentiant, hinc facile colligi potest: nam bifariam servum ac servitutem definimus, lege scilicet ac natura. Est autem lex gentium consensus, quo ita ab omnibus sancitum est, ut, quae bello capta sunt, ea cedant victoris mancipio. Hoc ius plerique legumlatores iniquae rogationis accusant, indignum putantes aliquem victum ac subactum in servitutem eius abire, qui viribus praestet et vim afferre possit. Quae sententia a multis sapientum asserta est, a multis item explosa. Huius variationis causa est, quod virtus nixa potentia plurimum pollet et quodammodo in reluctantes manum potest iniicere. Quicquid enim fortius ac praestantius est, id aliquius boni praerogativa videtur excellere. Hinc late

βιασθέν. καὶ τοῖς μὲν οὕτω δοκεῖ τοῖς δὲ ἐκείνως,
 καὶ τῶν σοφῶν. αἷτιον δὲ ταύτης τῆς ἀμφισβητή-
 σεως καὶ ὃ ποιεῖ τοὺς λόγους ἐπαλλάττειν, ὅτι
 τρόπον τινα ἀρετὴ τυγχάνουσα χορηγίας καὶ βιά-
 ξεσθαι δύναται μάλιστα· καὶ ἔστιν αἰετὸ κρατοῦν 5
 ἐν ὑπεροχῇ ἀγαθοῦ τινος, ὥστε δοκεῖν μὴ ἄνευ
 ἀρετῆς εἶναι τὴν βίαν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δικαίου μό-
 νον εἶναι τὴν ἀμφισβίτησιν. διὰ γὰρ τοῦτο τοῖς
 μὲν εὐνοια δοκεῖ τὸ δίκαιον εἶναι, τοῖς δ' αὐτὸ
 τοῦτο δίκαιον, τὸ τὸν κρείττονα ἄρχειν, ἐπεὶ, δια- 10
 στάντων γε χωρὶς τούτων τῶν λόγων, οὐτ' ἰσχυρὸν
 οὐδὲν ἔχουσιν οὔτε πιθανὸν ἄτεροι λόγοι, ὥς οὐ
 δεῖ τὸ βέλτιον κατ' ἀρετὴν ἄρχειν καὶ δεσπύζειν.
 ὅλως δ' ἀντεχόμενοί τινες, ὥς οἴονται, δικαίου τι-
 νός (ὃ γὰρ νόμος δίκαιόν τι), τὴν κατὰ πόλεμον 15
 δουλείαν τιθέασιν δικαίαν· ἅμα δ' οὐ φασί· τὴν τε
 γὰρ ἀρχὴν ἐνδέχεται μὴ δικαίαν εἶναι τῶν πολέμων,
 καὶ τὸν ἀνάξιον δουλεύειν οὐδαμῶς ἂν φασί· τις
 δοῦλον εἶναι· εἰ δὲ μή, συμβήσεται τοὺς εὐγενε-
 στάτους εἶναι δοκοῦντας δούλους εἶναι καὶ ἐκ δού- 20
 λων, εἴαν συμβῇ πραθῆναι ληφθέντας. διόπερ αὐτοὺς
 οὐ βούλονται λέγειν δούλους, ἀλλὰ τοὺς βαρβάρους.
 καίτοι ὅταν τοῦτο λέγωσιν, οὐδὲν ἄλλο ζητοῦσιν ἢ
 τὸ φύσει δοῦλον, ὅπερ ἐξ ἀρχῆς εἴπομεν· ἀνάγκη
 γὰρ εἶναί τινας φάναι, τοὺς μὲν πανταχοῦ δούλους 25
 τοὺς δ' οὐδαμοῦ. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ περὶ
 εὐγενείας· αὐτοὺς μὲν γὰρ οὐ μόνον παρ' αὐτοῖς
 εὐγενεῖς, ἀλλὰ πανταχοῦ νομίζουσιν, τοὺς δὲ βαρ-
 βάρους οἴκοι μόνον, ὥς ὅν τι τὸ μὲν ἀπλῶς εὐγε-

illa pervasit opinio, vim non longe abesse a virtute. Sed in hoc uno quaestionis nodus versatur, quod iustum alii putant benevolentia sibi imperium parare, alii contra malunt eum, qui viribus praestat, vim ac dominatum exercere. Verum inter dissidentes sententias animadvertendum est, qui negant virtutem priorem praesidere ac dominari debere, nihil afferre se dignum aut quod facile aliis possit persuaderi, etsi ipsi sibi videantur nonnihil affine iustitiae in medium afferre. Siquidem lex quid iustum et dicitur et putatur: lege autem introducta est servitus, qua bello capta corpora victori cedunt. Hanc itaque servitutem iustam arbitrantur. Sed enim iustam et iniustam fateantur necesse est. Iustam quidem, ut proposito serviant: iniustam, si bellum iniustum et ex iniquis causis susceptum fuisse convincatur. Praeterea quis tam amens, qui ingenuum et servitute prorsus indignum servum dixerit? Sic enim et clarissimis ortos natalibus servos esse contingat. Quin et ex servitute in servitutem relabi, si aut rursus capiantur aut captivi iure belli veneant. Licet ii, ut suam tueantur sententiam, huius fortunae homines non servos, sed barbaros vocent. Sed (si) hoc ferunt, inviti superiorem illam sententiam asserunt, de qua diximus, non alios esse servos quam eos, quibus servitutem natura ingenuit, alioqui nulli omnino sunt servi. Hos autem ubique et perpetuo servos esse fateri oportet: illos autem nusquam et nunquam. Eadem

νὲς καὶ ἐλεύθερον τὸ δ' οὐχ ἀπλῶς, ὥσπερ καὶ ἡ
Θεοδέκτου Ἑλένη φησί

‘Θείων δ’ ἀπ’ ἀμφοῖν ἔκγονον ριζωμαίων
τίς ἂν προσειπεῖν ἀξιώσειεν λάτριν;’

ὅταν δὲ τοῦτο λέγωσιν, οὐθενὶ ἀλλ’ ἢ ἀρετῇ καὶ κα- 5
κίᾳ διορίζουσι τὸ δοῦλον καὶ ἐλεύθερον καὶ τοὺς
εὐγενεῖς καὶ τοὺς δυσγενεῖς. ἀξιοῦσι γάρ, ὥσπερ
ἐξ ἀνθρώπου ἀνθρώπον καὶ ἐκ θηρίων γίνεσθαι θη-
ρίον, οὕτω καὶ ἐξ ἀγαθῶν ἀγαθόν· ἡ δὲ φύσις βού-
λεται μὲν τοῦτο ποιεῖν πολλάκις, οὐ μέντοι δύναται.’ 10

7. Τοσοῦτον δεῖ παρ’ αὐτῷ τὴν εὐγένειαν δια-
σῦρεσθαι, ὥστε ἐς ἄκραν τιμὴν προφερομένη ἔοι-
κέναι. πρῶτον μὲν ὅταν δηλοῖ μὴ δίκαιον εἶναι,
ἔαν εὐγενέστατοι καὶ γενναιοτάτοι καὶ ἐνδοξότατοι
ἀξιούμενοι, ἂν αἰχμαλῶτοι γένωνται, δοῦλοι ὧσι 15
καὶ ἐν ἀνδραπόδων ἔχωνται λόγῳ. καὶ γὰρ οὐκ
εἰκότως ἐνδέχεται δοῦλος γίνεσθαι ὁ εὐγενέστατος
ἄλλους ἐν πολέμῳ. ὁ τοῦτο μὴ δίκαιον εἶναι φά-
σκων τὴν εὐγένειαν οὐκ ἐκσυρίττει· ἔπειτα δὲ δι-
αιρῶν τοὺς εὐγενεῖς κατὰ διαφορὰς καὶ μὴ δοκιμά- 20
ζων τοὺς βαρβάρους οὐ συγχωροῦντας ἄλλην ἢ τὴν
οἰκοθεν εὐγένειαν. ἡ δὲ τοῦ Θεοδέκτου Ἑλένη ὕλῳ
τῷ σωρῷ διακοσμεῖ τὴν εὐγένειαν, ὡς ὕντως ἐνδο-
ξοτάτην ἀνέκαθεν ἀπ’ εὐγενῶν ὑπάρχουσαν. ἀμωσ-

3 ἐκγόνοιν: corr. W; cf. Nauck. p. 802 12 παραφερο-
μένη: corr. Wolfius 15 ἂν Wolfius 16 καὶ ante γὰρ idem
19 oratio constructione caret 23 σωρῷ: corr. W

ferme de nobilitate sentiunt: quosdam scilicet esse nobiles, non domi tantum et quando suae spontis sunt, sed ubique, etiam si per iniuriam fortunae in servitutem cadant. At barbaros domi tantum esse nobiles. Ceu vero quaedam sit simplex et absoluta servitus, quaedam conditione praefinita. Ad quod Helena apud Theodectem videtur allusisse:

‘Prognatam utrinque me decorum sanguine quis, oro, servam iure nuncupaverit?’

Ceterum huius sententiae assertores servum ac liberum, nobilem et ignobilem non aliter videntur quam vitio et virtute definire, existimantes sic e bonis bonos, ex ingenuis ingenuos nasci, veluti ex homine homines, ex feris ferae generantur. Quod sane perpetuum est naturae institutum, verum quod non semper ad exitum potest perducere.’

7. Tantum abest ut nobilitati eo loco detraxerit Aristoteles, ut eam extulisse videatur. Primum dum ostendit iniquum esse, si ita accidat, ut optime nati et animi summe generosi existimationem adepti ac nobiles, si forte capti veneant, servi sint atque numero mancipiorum teneantur. Hoc quidem si indignum, ut nobilissimus vir oppressus bello aut vi serviat; qui indignum esse ait, non explodit nobilitatem, deinde (*imo* nec) dum et distinctionem refert nobilium, et qui barbaris non alibi quam nobilitatem domi concedunt, haud satis probat. Quin Theodectis Helena cumulo omni nobilitatem ornat,

γέπως καὶ ὁ Ἑρμόδωρος ἄδικον ἀμφισβήτησιν ἀνα-
 τελλομένην φησίν, οὔτε δικαίᾳ κρίσει οὔθ' ὕπλοις
 τέλους τετυχυῖαν, παρ' ἐκείνοις ἀδελφοῖς, ὧν ἕτερος
 μὲν ἀπὸ πατρὸς ἕτερος δὲ ἀπὸ μητρὸς προσεποιεῖ
 τὴν εὐγένειαν. τελευταῖος δὲ ἄλλος δηλοῖ, ὥς οὐκ 5
 ἀποδεχόμενος τὸν λόγον τὸν ταῖς ἀρεταῖς καὶ κα-
 κίαις τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν τοῦ γένους ἀκαυρότητα
 διορίζοντα, ὅτι πέφυκε μὲν ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώ-
 που, τοὺς δ' ὅμως διακρίνεσθαι. εἰ δὲ ἐξ ἀνθρώ-
 πων ἄνθρωποι φνύμενοι διὰ τοῦτο ἰσότητι καὶ ἐν 10
 τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ καταλεκτέοι, οὐδ' ὁ ἐξοχώτατος
 ἀρετῇ ἀπὸ τοῦ κακίστου καὶ ἀσελγεστάτου διαφέρων
 ἂν ᾔην. τοῦτο γὰρ ἡ φύσις θαμὰ ἀποδοῦναι ἐπι-
 θυμεῖ, θαμὰ δ' ἐμποδίζεται ἀποτυγχάνουσα τῆς ἀπο-
 τελειώσεως. τί δὲ χρὴ ἐξ Ἀριστοτέλους συνειλεγ- 15
 μένα μαρτύρια κατὰ τῆς εὐγενείας προφέρειν; ἐκεῖ-
 νον γὰρ ὁρῶμεν ἐν ἐκδεδομένῳ Περὶ Εὐγενείας
 βιβλίῳ καὶ ἐν τοῖς ἐπαινετοῖς διακεκοσμηκότα καὶ
 ἐν τῶν ἀγαθῶν λόγῳ διηριθμηκότα.

8. Πάλιν ἐπειδὴ μᾶλλον ἐνστάς προβάλλεις τὸν 20
 αὐτὸν Ἀριστοτέλη, φέρε ἐξετάζωμεν, πότερον ἐκεῖ-
 νος τοσοῦτον προσηλάκισε τὴν εὐγένειαν, ὅσον σὺ
 βρενθύεις. οὕτως γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς αὐτὸς ἄλλοθι·

“Ἴσως γὰρ ἂν φαίη τις κατὰ παντὸς ὑπεροχὴν

4 προσεποιεῖτο W et τελευτῶν pro τελευταῖος 6 λό-
 γον Wolfius: λοῖαν 13 ἂν ᾔην Wolfius: ἂν ᾔσαν 18 βι-
 βλίῳ] add. αὐτήν W 21 πότερον *: πρότερον 23 βρεν-
 θύῃ Wolfius recte same, sed interpretem correxit 24 cf.
 Aristot. Polit. 3, 12 (p. 1282, 23^b)

ut utrimque cum fuerit parens nobilissimus, vere nobilissimam vocet. Siquidem et Hermodorus iniquam controversiam natam ait, neque vero iudicio aequo ac ne armis quidem satis finitam, fratrum eorum, quorum alter paternam, alter maternam nobilitatem praeferabat. Denique satis ostendit non satis se eorum probare orationem, qui non alia quidem re quam virtute et vitio nobilem et obscuro loco natum definiant. Ex hominibus enim homo quamvis prodeat natura, tamen hos discerni. Alioqui si ex hominibus prod-euntes eodem loco, eodem numero habendi, nec virtute quidem excellentissimus a sceleratissimo et improbissimo differret. Sed certe, ait, frequenter natura cupit, sed enim perficere non potest. Quid autem prodest corrogata ex Aristotele testimonia in nobilitatem proferre, quem libro edito de nobilitate nobilitatem laudasse ornasseque aperte videamus bonisque adnumerasse?

8. Rursus autem quando urges opponisque eundem Aristotelem, age vero exquiramus, an tantum labis ille nobilitati asperserit, quantum ipse iactatas. Sic enim ille iisdem in libris alio loco:

‘Dicat forsitan aliquis propter cuiuscumque boni praestantiam, etiamsi reliquis in rebus omnibus nullum sit discrimen nec sint inter se dissimiles, tamen oportere esse inaequabilem magistratum distributionem. Differentibus enim aliud diversumque ius esse pro cuiusque eorum, quibus

γὰρ μέγεθος εἰ κρεῖττον τοσοῦδε, τοσόνδε δῆλον
 ὥς ἴσον. ἐπεὶ δὲ τοῦτ' ἀδύνατον, δῆλον ὥς καὶ
 ἐπὶ τῶν πολιτικῶν εὐλόγως οὐ κατὰ πᾶσαν ἀνισό-
 τητα ἀμφισβητοῦσι τῶν ἀρχῶν. εἰ γὰρ οἱ μὲν βρα-
 δεῖς οἱ δὲ ταχεῖς, οὐδὲν διὰ τοῦτο δεῖ τοὺς μὲν 5
 πλεῖον τοὺς δ' ἔλαττον ἔχειν. ἀλλ' ἐν τοῖς γυμνι-
 κοῖς ἀγῶσιν ἢ τούτων διαφορὰ λαμβάνει τὴν τιμὴν·
 ἀλλ' ἐξ ὧν πόλις συνέστηκεν, ἐν τούτοις ἀναγκαῖον
 ποιεῖσθαι τὴν ἀμφισβήτησιν. διόπερ εὐλόγως ἀντι-
 ποιοῦνται τῆς τιμῆς οἱ εὐγενεῖς καὶ ἐλεύθεροι καὶ 10
 πλούσιοι. δεῖ γὰρ ἐλευθέρους τ' εἶναι καὶ τίμημα
 φέροντας· οὐ γὰρ ἂν εἴη πόλις ἐξ ἀπόρων πάντων,
 ὥσπερ οὐδ' ἐκ δούλων. ἀλλὰ μὴν εἰ δεῖ τούτων,
 δῆλον ὅτι καὶ δικαιοσύνης καὶ τῆς πολεμικῆς ἀρε-
 τῆς· οὐδὲ γὰρ ἄνευ τούτων οἰκεῖσθαι πόλιν δυνα- 15
 τόν· πλὴν ἄνευ μὲν τῶν προτέρων ἀδύνατον εἶναι
 πόλιν, ἄνευ δὲ τούτων οἰκεῖσθαι καλῶς. πρὸς μὲν
 οὖν τὸ πόλιν εἶναι δόξειεν ἂν ἢ πάντα ἢ ἐνιὰ γε
 τούτων ὀρθῶς ἀμφισβητεῖν· πρὸς μέντοι ζωὴν ἀγα-
 θὴν ἢ παιδείαν καὶ ἢ ἀρετὴν μάλιστα δικαίως ἂν 20
 ἀμφισβητοίησαν, καθάπερ εἴρηται καὶ πρότερον. ἐπεὶ
 δὲ οὔτε πάντων ἴσον ἔχειν δεῖ τοὺς ἴσους ἐν τι
 μόνον ὕψους οὔτε ἄνισον τοὺς ἀνίσους καθ' ἓν,
 ἀνάγκη πάσας εἶναι τὰς τοιαύτας πολιτείας παρεκ-
 βάσεις. εἴρηται μὲν οὖν καὶ πρότερον, ὅτι διαμφι- 25
 σβητοῦσι τρόπον τινὰ δικαίως πάντες, ἀπλῶς δ' οὐ
 πάντες δικαίως· οἱ πλούσιοι μὲν, ὅτι πλεῖον μέτεστι
 τῆς χώρας αὐτοῖς ἢ δὲ χώρα κοινόν· ἔτι πρὸς τὰ
 συμβόλαια πιστοὶ μᾶλλον ὥς ἐπὶ τὸ πλεόν· οἱ δὲ

uno, superat tantum virtutis, quantum in altero est, perspicuum est eundem modum magnitudinis et virtutis aequabilem esse. Cum autem istud esse non possit, manifestum est in rebus civilibus non propter omnem inaequabilitatem de magistratibus cives contendere. Nam si alii tardi sunt, alii celeres, non idcirco par est, ut hi plus, illi minus accipiant civilium bonorum: sed in gymniciis certaminibus illorum contentio pretium aufert. At ex quibus constat civitas, in iis controversiam oboriri necesse est. Est igitur, cur nobiles et liberi et divites de honore contendant. Cives enim liberos esse et ex censu in aerarium pecuniam ferre oportet. Non enim si pauperes tenuesque sint omnes aut servi, constet civitas. Atqui si his opus est, non est dubium quin et iustitia atque bellica virtute sit opus, propterea quod fieri non potest, ut illa si desint, habitetur retineaturque civitas. Veruntamen sine prioribus civitas esse, sine his pulchre frequentari non potest. Ut sit igitur civitas, aut haec omnia aut aliqua non iniuria de bono maiore contendunt. Ut autem bene vivatur, disciplina virtusque, quemadmodum prius est dictum, optimo iure de ampliore praemio certare possit. Quod igitur nec ex omnibus aequabilem capere partem debent ii, qui tantum in una aliqua re sunt pares, nec inaequabilem, qui in uno sunt impares, necesse est eas res publicas, in quibus inest hoc mali, a recta via deflectere. Sed et antea diximus cives omnes

ἐλεύθεροι καὶ εὐγενεῖς, ὥς ἐγγὺς ἀλλήλων· πολῖται γὰρ μᾶλλον οἱ γενναιότεροι τῶν ἀγεννῶν, ἢ δ' εὐγένεια παρ' ἐκάστοις οἴκοι τίμιος. ἔτι διότι βελτίους εἰκὸς τοὺς ἐκ βελτιόνων· εὐγένεια γὰρ ἐστὶν ἀρετὴ γένους. ὁμοίως δὴ φήσομεν δικαίως καὶ τὴν ἀρετὴν ἀμφισβητεῖν· κοινωνικὴν γὰρ ἀρετὴν εἶναί φραμεν τὴν δικαιοσύνην, ἣ πάσας ἀναγκαῖον ἀκολουθεῖν τὰς ἄλλας. ἀλλὰ μὴν καὶ οἱ πλείους πρὸς τοὺς ἐλάττους· καὶ γὰρ κρείττους καὶ πλουσιώτεροι καὶ βελτίους εἰσὶν, ὥς λαμβανομένων τῶν πλείονων 10 πρὸς τοὺς ἐλάττους. ἄρ' οὖν εἰ πάντες εἶεν ἐν μιᾷ πόλει (λέγω δ' οἶον οἷ τ' ἀγαθοὶ καὶ οἱ πλούσιοι καὶ εὐγενεῖς, ἔτι δὲ πλῆθος ἄλλο τι πολιτικόν), πότερον ἀμφισβήτησις ἔσται τίνος ἄρχειν δεῖ, ἢ οὐκ ἔσται; καθ' ἐκάστην μὲν οὖν πολιτείαν τῶν εἰρη- 15 μένων ἀναμφισβήτητος ἡ κρίσις τίνος ἄρχειν δεῖ· τοῖς γὰρ κυρίοις διαφέρουσιν ἀλλήλων, οἶον ἢ μὲν τῷ διὰ πλουσίων ἢ δὲ τῷ διὰ τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν εἶναι, καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστη τὸν αὐτὸν τρόπον. ἀλλ' ὅμως σκοποῦμεν, ὅταν περὶ τὸν αὐτὸν 20 ταῦθ' ὑπάρχῃ χρόνον, πῶς διοριστέον. εἰ δὴ τὸν ἀριθμὸν εἶεν ὀλίγοι πάμπαν οἱ τὴν ἀρετὴν ἔχοντες, τίνα δεῖ διελεῖν τὸν τρόπον; ἢ τὸ ὀλίγοι πρὸς τὸ ἔργον δεῖ σκοπεῖν, εἰ δυνατοὶ διοικεῖν τὴν πόλιν ἢ τοσοῦτοι τὸ πλῆθος, ὥστ' εἶναι πόλιν ἐξ αὐτῶν; 25 ἔστι δὲ ἀπορία τις πρὸς ἅπαντας τοὺς διαμφισβητοῦντας περὶ τῶν πολιτικῶν τιμῶν. δόξαιεν γὰρ ἂν οὐδὲν λέγειν δίκαιον οἱ διὰ τὸν πλοῦτον ἀξιοῦντες

iure quodammodo de commodis, quae ex civitate percipiuntur, contendere, absoluto iure et simplici non omnes. Divites quidem se dignos honore arbitrantur, quoniam illis est plus loci. Locus autem commune quiddam: praeterea in pactis conventis saepius plus illorum fidei committitur. Quaestionem afferunt etiam liberi et nobiles, quasi ad eandem prope dignitatem accedant. Potius quidem cives habendi genere illustriores quam obscuro loco nati. Nobilitati quisque domi exhibet honorem, quia verisimile est ex melioribus prodire meliores. Nobilitas autem virtus generis est. Non aliter quoque dicemus et virtutem de principatu iure contendere. Nam virtutem, qua societas humana continetur, dicimus esse iustitiam, quam aliae necessario comitantur omnes. Sed etiam plures cives, si cum paucioribus conferuntur, videntur esse praeponendi: etenim potentiores et ditiores melioresque sunt, quandoquidem plures cum paucioribus comparantur. An igitur, si in una civitate essent omnes (dico bonos et divites et nobiles et aliam praeterea civium multitudinem), an, inquam, si una essent, ambigitur, quos oporteat imperare, an vero dubium non erit? Certe in omni re publica, de qua mentionem fecimus, ambiguum iudicium non est, quibus imperandi munus incumbat. Haec ab illa differt imperantium discrimine, ut haec, quod divitum imperio constet, illa, quod virorum bonorum, et eodem modo unaquaeque reliquarum. Veruntamen si uno

ἄρχειν, ὁμοίως δὲ καὶ οἱ κατὰ γένος· δῆλον γὰρ ὥς εἴ τις πάλιν εἰς πλουσιώτερος ἀπάντων ἐστί, δῆλον ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ δίκαιον τοῦτον ἄρχειν τὸν ἕνα ἀπάντων δεήσει· ὁμοίως δὲ καὶ τὸν εὐγενεῖα διαφέροντα τῶν ἀμφισβητούντων δι' ἐλευθερίαν. 5
 ταὐτὸ δὲ τοῦτο ἴσως συμβήσεται καὶ περὶ τὰς ἀριστοκρατίας ἐπὶ τῆς ἀρετῆς. εἰ γάρ τις εἰς ἀμείνων ἀνὴρ εἴη τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῷ πολιτεύματι σπουδαίων ὄντων, τοῦτον εἶναι δεῖ κύριον κατὰ ταὐτὸ δίκαιον. οὐκοῦν εἰ καὶ τὸ πλῆθος εἶναί γε δεῖ κύριον, διότι 10
 κρείττους εἰσὶ τῶν ὀλίγων· καὶ εἰς ἢ πλείους μὲν τοῦ ἑνὸς ἐλάττους δὲ τῶν πολλῶν κρείττους ὥσι τῶν ἄλλων, τούτους ἂν δέοι κυρίους εἶναι μάλλον ἢ τὸ πλῆθος. πάντα δὴ ταῦτ' ἔοικε φανερὸν ποι-
 εῖν, ὅτι τούτων τῶν ὄρων οὐδεὶς ὀρθὸς ἐστί, καθ' 15
 ὃν ἀξιοῦσιν αὐτοὶ μὲν ἄρχειν τοὺς δ' ἄλλους ὑπὸ σφῶν ἄρχεσθαι πάντας. καὶ γὰρ δὴ καὶ πρὸς τοὺς κατ' ἀρετὴν ἀξιοῦντας κυρίους εἶναι τοῦ πολιτεύ-
 ματος, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς κατὰ πλοῦτον, ἔχοιεν ἂν λέγειν τὰ πλῆθη λόγον τινὰ δίκαιον. 20

9. Ἐν τούτοις Ἀριστοτέλης οὐ μόνον οὐ διέβαλε τὴν εὐγένειαν, ἀλλὰ καὶ ἐπήνεσε. τῶν καλῶν εἶναι φησι τὴν εὐγένειαν, αὐτὴν δὲ καίπερ οὐκ ἀεὶ προ-
 τιμᾷ, καὶ ὅλως οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ τῇ ἀρετῇ, μόνον δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἀποδέχεται τὸ ἄτοπον ἐκεῖνο, κατ' 25
 ἐξοχήν, καίπερ ἐν ἄλλοις ἴσους ὄντας, ἀνίσως δεῖν τῶν ἀρχῶν μεταδίδοσθαι. τοῖν ἰσοτέχνοιν αὐλη-
 ταῖν μὴ προκριτέον τὸν εὐγενέστερον ἐν τοῖς αὐλοῖς,

et eodem tempore insint haec ordinum genera, quae-
runt, quonam pacto sit explicanda dirimendaque
controversia et cui imperium deferendum. Quodsi
omnino pauci numero sunt ii, quibus est virtus,
qui erit modus explicandae controversiae? an pau-
citas cum munere et onere imperandi conferenda?
possintne pauci administrare civitatem, an tot nu-
mero praeficiendi, ut ex illis efficiatur civitas? At-
que etiam dubitationis affertur aliquid in eos om-
nes, qui de civitatis honoribus certant. Nam qui
divitiis itemque genere freti se dignos arbitrantur
imperio, nullo iure suam causam defendere viden-
tur: quia si quis unus rursus omnium ditissimus
est, unum ceteris omnibus praeesse debere eodem
iure aperte ostenditur. Eodem modo si quis nobi-
litate excelleret, unus imperaret omnibus iis, qui
libertate freti de imperio contendunt. Sed et civi-
tatibus, quibus optimi praesunt, similis fors an-
tur de virtute contentio. Nam si quis unus vir
melior esset aliis, qui probi in administratione rei
publicae versantur, eodem iure ceteris eum praeesse
oporteret. Cum igitur multitudo, quia paucis est
potentior, imperare debeat: si unus aut uno plures,
sed multitudine pauciores reliquis essent potentio-
res, illi potius quam multitudo summae rerum
praessent. Sane haec omnia planum facere viden-
tur nullum ex his recte praescriptum esse finem,
propter quem isti volunt imperare et alios omnes
a se regi. Certe enim in eos, qui nomine virtutis

οὐ γὰρ βέλτιον ἀλλήσειεν ἄν, ἀλλὰ τὸν εὐτεχνότε-
 ρον· τί γὰρ ἡ εὐγένεια ποιεῖ πρὸς τὴν ἐμπειρίαν
 τῶν ἀνδρῶν; ἀλλὰ μᾶλλον ἀποφαίνει τῇ πύλει χρη-
 σίμους εἶναι τοὺς εὐγενεῖς, τοὺς ἐλευθέρους, τοὺς
 πλουσίους, ἔτι δὲ χρησιμωτέραν τὴν δικαιοσύνην 5
 καὶ τὴν ἀνδρείαν. τέλος δέ, τί ἐκεῖνο; οὐχ ἄλλῃς
 ἐμφαίνει μὴ στυφελιζομένην τὴν εὐγένειαν, ὅταν
 αὐτὴν ἐν τιμῇ ἔχουσθαι παρὰ πᾶσι λέγει, ὥς πιθανὸν
 δοκεῖν τοὺς ἐκ βελτιόνων πεφυκότας βελτίους τυχ-
 χάνειν; πῶς οὖν τῆς ὑπὸ τοῦ παντὸς ἀνθρωπίνου 10
 γένους εὐγενείας τιμωμένης ἡμεῖς καταφρονοῦμεν,
 διασπῶμεν, διασύρομεν; ἵνα δὲ μὴ χολὴν κινήσῃ
 ἡμῖν, οὕτω συχνάκις ἀνακληθέντος ἐκείνου τοῦ σοῦ
 Ἀριστοτελέους, ἢ τὰ ἐκείνων δόγματα ἀποβλητέα, ἢ
 τοῖς ἀγαθοῖς προσαριθμητέον τὴν εὐγένειαν, ὥσπερ 15
 καὶ τὸν πλοῦτον, καὶ πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν συμ-
 φέρειν οὐκ ἂν δύναιτο ἔξαρνος εἶναι.

10. Πάλιν ἐκεῖνο φλυαρεῖς· 'τί γὰρ ἄλλο νομί-
 ζομεν εἶναι τὴν εὐγένειαν, εἰ μὴ παλαιὸν πλοῦτον
 ἢ καὶ δόξαν παλαιάν, οὐδέτερον ἐφ' ἡμῖν ὄν, ἀλλὰ 20
 τὰ μὲν τύχης ἀδήλου τὰ δ' ἀκρασίας χάριν ἀνθρω-

1 τοῖς εὐτεχνότεροις: corr. Fabricius 4 τοῖς πλουσίοις
 add. Wolfius ex textu latino 6 τί idem: τι ib. ἐκεῖνος
 idem 8 noli corrigere λέγει 9 δοκεῖν] δοκεῖν φ codex, unde
 δοκεῖν φησι Grammius 11 καταφρονοῦμεν Wolfius: κατα-
 φροῦμεν 12 κινήσῃ: corr. idem 13 οὕτω idem: ὅντα
 14 ἐκείνων] ἐκείνον textus latinus 18 locum τί γὰρ ἄλλο
 νομίζομεν — — περικείμενος δειλίαν exhibit Stob. Flor. 86,
 21 20 παλαιάν δόξαν codex 21 ἀκρασίας] ἀκρισίας
 malit W cum Arsenio

administrationi rei publicae praeesse volunt, itemque in eos, qui divitiis abundantes arrogant sibi principatum, ostendere possent veram iustamque rationem ii qui in civitatibus numero plures sunt.'

9. At enim his verbis Aristoteles tantum abest ut detraxerit nobilitati, ut eam etiam ornarit. Bonum esse ait nobilitatem, quam si non semper praeferat, nec plane eodem illo loco virtutem (*eodem cum virtute loco habet*), tantum indicat improbare se absurditatem eorum, qui putent, secundum praecellentiam, etsi in ceteris sint aequales, necesse esse inaequaliter magistratus dispartiri. Paribus in arte tibicinibus laudandam negat praerogativam fistularum, et (ei?) qui sit nobilior, nihilo enim melius caneret, at his qui ea in arte superexcellunt. Quid enim eo loco nobilitas facit ad peritiam fistularum? Quin potius ostendit opus esse civitati nobilibus, liberis, opulentis et multo magis iustitia et virtute bellica. Denique quid illud? num satis ostendit nihilo hic labefactatam nobilitatem, cum nobilitatem apud omnes in honore haberi ait, quasi verisimile sit ex melioribus ortos meliores? Quid igitur, quae consensu generis humani in pretio habita est nobilitas, a nobis contemnitur, convellitur, laceratur? Ac ne bilem nobis moveas, tam saepe accersito illo tuo Aristotele, aut placita eius esse reputanda, aut bonis adnumerandam nobilitatem, ut et opes, easque conducere ad vitam beatam negare non potes.

πίνης; ὥστ' ἐκ θυεῖν ἀλλοτρίων κρέμαται τὸ πεφυ-
 σμένον ὄνομα ἢ εὐγένεια. καὶ ὁ πλοῦτος μὲν οὐχ
 ὁμοίους αὐτῷ τοὺς γεννηθέντας ποιεῖ, ἀλλ' ὁ ἐξ
 ἀρετῆς γεννηθεὶς εἰκονίζεται, τῶν ἐπὶ τῆς ψυχῆς
 δικαίων εἰς τοὺς ἐκρόνους διαχεομένων· καὶ τοῦτ' 5
 ἔστιν ἡ ὄντως εὐγένεια, ὁμοιώσις δικαιοσύνης. ἄρ'
 οὖν εὐγενέστερος ἦν ὁ Μίδου πλοῦτος τῆς Ἀριστεί-
 δου πενίας; καίτοι ὁ μὲν οὐδ' ἐντάφια καταλιπών,
 τῷ δὲ Φρυγὶ πάντ' ἂν ἐδύνατο εἶναι τάφος. ἀλλ'
 οὐκ ἐν πλουσίῳ τὸ εὐγενές. πυρὸς ἔχει τινὰ τρύ- 10
 πον πᾶσα πονηρία· ἀμφοτέρω χωρὶς τροφῆς ἀφανί-
 ζεται σβεννύμενα. ἡ δὲ Σωκράτους ἀδοξία, μαίης
 καὶ ἐρμολύφου πατρὸς, οὐκ ἦν εὐγενεστέρα τῆς
 Σαρδαναπάλλου δόξης; μὴ σύ γε νομίζεις ὅτι Ξέρ-
 ξης εὐγενέστερος ἦν Κυνεγείρου; καίτοι ὁ μὲν ὑπὲρ 15
 τῆς ἰδίας πατρίδος ἀπεκόπη τὴν χειρᾶ, ὁ δ' ὑπὲρ
 τοῦ ζῆν ἔφυγεν, ἀντὶ τῆς μεγάλης βασιλείας μεγά-
 λην περικείμενος δειλίαν.

11. Λέγεται μὲν ταῦτα μεγαλοπρεπῶς· ἐγὼ δὲ
 οὐχ οὕτως ἀλλότριός εἰμι τῆς ἐπαικείας, ὥστε τιθέ- 20
 ναι τῇ ἀρετῇ ἐναντίαν τὴν εὐγένειαν. οὐ ποιήσω,
 οὐ λέξω· τὸ δὲ τῆς εὐγενείας ὄνομα κενὸν εἶναι
 μηδαμῶς συμφήσω· οὐχ ἥττον ἂν ὥς ἄχρηστα τὰ
 χρήματα εἰς θάλατταν καταποντισθῆσεσθαι τις κε-
 λεύη. πολλάκις μὲν μήτε τρόπαια πάρεστιν μήτε 25

4 εἰκονίζει codex   10 πυρὸς — — σβεννύμενα seclussit
 Grammius   12 μαίης] addendum vid. μητρὸς   14 νομί-
 ξης codex   15 κυναιγείρου: correxi   23 ἂν Duebne-
 rus: δὲ

10. Rursus illud deblateras: 'An non existimamus omnes, ipsam nobilitatem in opibus aut gloria, quam longtemporis progressus confirmavit, esse positam? Atqui neutrum horum est in potestate nostra: sed alterum fortunae temeritati, alterum intemperiiis hominum est obnoxium. Itaque nobilitatis arrogans hoc nomen, quod, ut sumamus animos, facit, a duabus rebus, quae proprie nostram non sunt, pendet. Perinde nec divitiae reddunt filios ei similes, qui illos procreavit: sed qui natus ex virtute fuerit, impressam animo suo gerit imaginem aequi et boni, cum ea sola transmittatur a parentibus in liberos. Haec demum vera nobilitas est, morum similitudo secundum iustitiam. Numquid autem opulentia Midae nobilior quam Aristidis inopia? Tamen hic ne in sepulchrum quidem sumptum reliquit moriens: Phrygi quicquid suppetebat, facile vicem sepulchri obiisset. Verum sita non est in opibus nobilitas, omnis autem improbitas ad instar ignis fere est: nam utrumque horum, nisi alatur, evanescit et exstinguitur. Quid Socratis ignobilitas, matre obstetrice, statuario patre, an non plus verae nobilitatis prae se tulit quam illa Sardanapali gloria? Ne vero censeas nobiliorem Xerxem fuisse Cynaegiro. Huic enim pro patria dimicanti manus amputata est: ille vitae praesidium fuga quaesivit et regni amplissimi gloriam mutavit cum turpitudine summae timiditatis.'

11. Dicuntur ista quidem magnifice. Nec vero

κτήματα μήτε πάπποι μήτε πρόπαπποι· ὅτῳ δὲ ταῦτα
 ὑπάρχουσιν ἔξοχα, τούτοις χαίρειν τε καὶ χρῆσθαι
 τὸν καλῶς τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα μελετῶντα οὐδὲν
 κωλύει πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν. ἀλλὰ μᾶλλον εἰσι
 βοήθειαι καὶ ὄργανα σοφίας· ἅπερ καὶ μὴ ὑποστη- 5
 ρίζωσι τὴν ἀρετὴν, αὐτὴν γε διακοσμοῦσι, οὐκ ἄλ-
 λως ἢ καλῇ παρθένω, ἂν εὐπάρκους ἦ, πρόπει τε
 ἢ λαμπρὰ ἐσθῆς καὶ προστίθησιν οὐκ οἶδ' ὅ τι πρὸς
 τὸ τῆς φύσεως κάλλος. οὕτως οὐχ οἷα τε οὕσα ἢ
 εὐγένεια τὴν ἀρετὴν θαυμαστοτέρα ποιεῖν, ἥτις 10
 ταῖς ἡλίου ἀκτίσιν λαμπροτέρα ὑπάρχει, ὅμως οὐκ
 οἶδα τί αὐγῆς καὶ κόσμου τῷ τῆς ἀρετῆς σπουδαίῳ
 προσφέρει. μέχρι τοῦ δὲ τὸν Σωκράτην τοῦ Ξέρ-
 ξου προτιμήσεις; εἰ δὲ Κύρος τὰ εἰς αὐτὸν συμβε-
 βλημένα ὑπὸ τοῦ Σωκρατικοῦ Ξενοφῶντος εἶχεν, 15
 δῆλον ὅτι τοῖς σοῖς νόμοις καὶ τοῖς αὐτοῦ Σωκρά-
 τους τὰ τοῦ Κύρου ἐτίθης ἂν ὥς αἰρετώτερα το-
 σοῦτον, ὅσον ὑστερίζονται οἱ λόγοι ὑπὸ τῶν πραγ-
 μάτων.

12. Ὁ δὲ Ἀνάχαρσις, ὅταν ἔλεγε τοὺς Ἀθηναίους 20
 παρὰ Σκύθαις βαρβάρους, ὥσπερ τοὺς Σκύθας ἐν
 τοῖς Ἀθηναίοις, οὐ κατεδίκαζε τὴν εὐγένειαν, ἀλλὰ
 μᾶλλον ἕκαστον ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ δοκεῖν εὐγενῆ
 σημαίνει. οὐκ οὖν ῥᾷδιον ὀνειδίζεσθαι τὸ τοῦ γένους
 ἄδοξον τοῖς ὅσον τύχοι ἔθνεσιν ἀλλοδαποῖς. ὁ δὲ 25

5 ὑποστηρίζωσι Wolfius: ὑπονορίζωσι 6 γε*: τε 7 ἀπά-
 ρκους: corr. Wolfius 15 εἶχεν] εἶχος codex 16 τοῖς
 αὐτοῦ] i. e. τοῖς νόμοις αὐτοῦ 17 ἐτίθης*: τιθής ib. αἰ-
 ρετώτερα] auditur τῶν τοῦ Σωκράτους 24 οὐκ οὖν *: οὖν

iniquus sum aestimator rerum, ut nobilitatem unam committam cum virtute aut opibus. Non faciam, non dicam. Et tamen nobilitatis vanum esse nomen tibi hercle non assentiar. Non minus quidem, quam et qui opes inanes et in mare praecepitandas suaserit. Non sunt in nobis trophaea maiorum, non opes plerunque, non avi, non proavi. Et tamen iis excellentibus quem gaudere, iis frui recte meditantem opera virtutis, nihil nocet ad vitam beatam: quin potius subsidia sunt et instrumenta sapientiae, quae si non fulciant virtutem, hanc certe ornant. Non aliter quam formosae virgini vestis elegans dedecori minime est: ornat etiam et fulcit et nescio quid decoris elegantiae affert pulchritudini naturae. Ita nobilitas virtutem ipsam quando admirabiliorem reddere non potest, cum ipsa solis radiis illustrior sit, tamen nescio quid splendoris et ornatus virtutis studioso affert. Quousque autem Socratem Xerxi praeferes? Quodsi Cyrus, quae in eum confert Xenophon Socraticus, habuit, haud dubium, quo potiora facta verbis, quin eum Socrati etiam tuo iure praeferas.

12. Porro Anacharsis, cum ait 'Apud Scythas barbari Athenienses aequae atque Scythae apud Athenienses', non dicam scripsit contra nobilitatem, at potius suis quemque regionibus nobilem videri ostendit, nec tam facile nationibus quantumvis exteris exprobrari iure nobilitatem. Chrysippus autem eo libro, quo aequalitatem demonstrat virtutum, quis-

Χρῦσιππος ἐν τῷ Περὶ τῶν ἀρετῶν ἰσοτιμίας περι-
 τηγμα καὶ διάξυσμα τὴν εὐγένειαν καλεῖ· μηδὲν ἄρα
 διαφέρειν ὅτου παρὰ πατρὸς γερονῶς τυγχάνῃς, εὐγε-
 νοῦς ἢ μή. τί τῶν Στωικῶν ἀρχηγῷ ἀποκρίνωμαι,
 ζητεῖς; τοῦθ' ὅπερ ἤκουσας ἐμὲ κατ' ἐκείνης λέγοντα 5
 Στοᾶς. τοῦτον τὸν Στωικὸν Λαπίθαν καὶ ἐξ ἀδά-
 μαντος συμπεπηγνυμένον οὐ θαναμαστὸν ἀγνοεῖν
 τὴν εὐγένειαν, ὅς καὶ τὸ στήθος λόγχῃ πεπαρμένος
 οὐκ αἰσθάνεσθαι φησι, οὐδὲν τοῦτο πρὸς αὐτόν,
 μηδαμῶς ὑποδιδόντα τοῖς ἀλγύμασι, καὶ τμηθεὶς 10
 ἀναίσθητος ὢν. τοιαύτης τῆς Στοᾶς ἔνοικοι τί θαν-
 μαστὸν εἰ τὸν ἄνθρωπον τὴν εὐγένειαν ἀφαιροῦσιν,
 οἳ τὸν ἔρωτα, τὸ ἔλεος, τὴν ἀνεξικακίαν καὶ τὰ
 πάθη τὰ λοιπὰ τῷ ἀνθρώπῳ παρὰ φύσεως δοθέντα
 ἀποσπῶσιν; οὗτοί εἰσιν οἳ ἐν μέσῳ τῷ πινεῖ μὴ 15
 φλέγεσθαι ἀπαγγέλλοντες, οὐδ' ἐν μέσῳ τῇ θαλάσῳ
 ὑπὸ τῶν κυμάτων καταποντίζεσθαι· οὗτοι οἳ ἀφ'
 ἡμῶν τοὺς τῆς φύσεως θεσμοὺς ἐξορίζοντες, τίς
 πάθη μάτην ἐμπεφυκότα λέγοντες· οὗτοι οἳ τὴν
 πρόνοιαν, τὴν ἀγγίνου μάλ' αἰ γράειν μητέρα κα- 20
 λοῦντες τούτου τοῦ παντός, ἣν διὰ τί γε οὐχ ὠραίαν
 ἐπεσκήψαντο τῇ ἡλικίᾳ, εἴπερ ἡμᾶς ἐβούλοντο πεί-
 θειν αὐτὴν τηλικούτου ὄγκου αὐτοκτίστην; ἀλλὰ τὰ
 μὲν ἀνέχεσθαι οὐ χαλεπὸν· ὥς δὲ τῆς εὐγενείας
 οἰκείους δορυφόρους χλευάζει, τὴν ἀλαξονείαν, τὸ 25
 κομψόν, τὴν βίαν, τὴν τοῦ ἀνθρωπίνου δικαίου

1 περιτήγματος καὶ διάξυσμα: corr. Wolfius 3 τυγχά-
 νης] latina constructio 7 noli corrigere συμπεπηγμένον

quilias et ramenta nobilitatem vocat; proinde nihil referre, quo patre nascare, generoso an ignobili. Quid Stoicae familiae facile principi respondeam, quaeris? Nempe quod de me audisti, dum saepe perorarem in Stoicorum illam porticum. Illum Stoicum Lapitham, illum ex adamante compactum, non mirum, si non agnoscat nobilitatem, cui cum pectus sit hasta traiectum, parum tamen haec se sentire ait. Nihil hoc ad se pertinere, qui velut stipes dolori non succumbat, nullum habeat sectus sensum. Porticus istius incolae quid mirum, si nobilitatem homini adimant, qui amorem, misericordiam, elementiam reliquosque affectus a natura homini datos evellunt? Hi sunt, qui in mediis ignibus se conflagrare negant, neque medio in mari obrui se aquis. Naturae scita iracunde a nobis pelli volunt: affectus frustra datos afferunt. Hi sunt, qui Pro noeam illam anum sagacem admodum, universi huius parentem vocent: quam, quaeso, cur non aetate integra finxerunt, cum tantae molis opificem credere nos voluerunt? Sed haec utcumque ferri poterant: cum autem peculiares nobilitatis satellites irridet, arrogantiam, (delicias,) fastum, violentiam, humani denique iuris contemptum, si quando obruti his sunt nobilissimi aut reges aut procures, non agnoscit

---

neve *Λαπίθην* 11 *ἐνικοί* codex 12 *τῶν ἀνδρώπων*
 mg. codicis melius 23 *τὰ] τὰντα* vel *τὰδε* W 24 *ὡς*
δὲ] ὅτι δὲ Grammius 25 *χλευάζουσιν* Wolfius

καταφρόνησιν, ὅτι τῶν βασιλέων καὶ τῶν ἀρχόντων
τινὰς ὑπὸ τούτων ὑποβαρυνομένους ὀρθῶσιν, οὐ
μέμνηνται τοὺς αὐτοὺς τούτους, οὓς ἀνθιᾶδει φωνῇ
τῆς εὐγενείας δορυφόρους καλοῦσιν, ἐν ἄλλοις τῶν
ἀγενῶν οὐχ ἦμιστα ὑπάρχειν. ἐκείνων τὴν μῆνιν φησι· 5

‘μῆνιν ἄειδε, θεά, Πηληιάδεω Ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἣ μυρὶ’ Ἀχαιοῖς ἄλγε’ ἔθηκε,
πολλὰς τ’ ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν,
οἴωνοῖσί τε πᾶσι.’ 10

ταύτην δὲ τὴν μῆνιν ἄρα μόνον ἐνόμιζε τοῦ Ἀχιλ-
λέως; ἢ χείρων ἦν Φαλάριδος καὶ Ἀγαθοκλέους καὶ
Διονυσίου, οὓς ἀγενεῖς οὐκ ἀγνοοῦμεν; οὐ γὰρ
ποιητῆς ἐκεῖνος ὁ κάλλιστα πεπαιδευμένος, ὅταν λέγει

‘οὐ μὲν γάρ τί πού ἐστιν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς 15
πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει’,

μᾶλλον περὶ εὐγενοῦς ἢ ἀγενοῦς φησι. οὕσης δὲ
τῆς φύσεως σφαλερᾶς, οὐκ εὐθὺς οὐδὲν διαφέρει
τοῦ ἀγενοῦς ὁ γενναῖος, ἀλλὰ τὰ παρὰ φύσεως ἐπι-
τήδεια ὥς ὑπὸ θεοῦ σωρευθέντα θαναμάζεται· 20

‘οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
ἀνδράσιν, οὔτε φυὴν οὔτ’ ἄρ’ ὀφρένας οὔτ’ ἀγορητύν.
ἄλλος μὲν γάρ τ’ εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
ἄλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεσι στέφει, οἳ δέ τ’ ἐς αὐτὸν
τερπόμενοι λεύσσουσιν.’ 25

1 ὅτι] ὅτε vel ὅταν Wolfius. ἀντιτιθέντες αὐτοῖς ὅτι W
2 ὑποβαρυνόμενος: corr. W 6 Hom. A 1 13 οὐ γὰρ]

in plerosque ignobiles haesisse eosdem quoque, quos satellites nobilitatis procaci nomine vocat. Illorum hanc esse iram ait:

‘ . . . . .
 innumeris quae saeva malis afflixit Achivos
 heroumque animos tot fortes impulit Orco,
 membra minutatim quorum laniata molossis
 alitibusque dedit.’

Sed an solius Achillis talem ille iram putavit? An non fuit deterior aut Phalaridis aut Agathoclis aut Dionysii, quos ignobiles fuisse legimus? Neque vero vates ille doctissimus, cum ait:

‘Nil magis est hominis natura infirmius omni,
 e numero spirant quaecunque animalia terris’,

potius de nobili quam ignobili agit. Utcumque omnium sit infirma natura, non tamen generosus nihil ab ignobili differt. Quin potius naturae com-
 moda veluti a deo collata admiratur:

‘Haud uni dat cuncta deus, formosus ut idem
 sit, pariter prudens ac multa laude disertus.
 Qui specie caruit, deus hunc venerabilis ornat
 viribus eloquii; quo fit, mirentur ut unum.’

οὐός codex; οὐκοῦν Grammius. Malim οὐκουν 14 ὅταν]
 οὔαρ codex 15 Hom. P 446 16 ἐπι πνέλει idem: ἐπι-
 πνέλει 17 ἢ ἀγενοῦς add. Wolfius ex textu latino 20 σω-
 ρωθήντα: correxi 21 Hom. θ 167.

οὐδ' ἂν ἴδῃς εἰς τὰς ἀρχάς, προστασίας, βασιλείας
 εἰσβάλλοντά τινα τῶν ἀγενῶν, τοὺς δὲ εὐγενεστά-
 τους καταβαλλομένους, διὰ τοῦτο διώξεις τὴν εὐγέν-
 νειαν. ἐκεῖνο γὰρ οὐ μᾶλλον τῶν εὐγενῶν ἢ τῶν
 δημοτικῶν ἄπτεται.

5

εἰ γὰρ ἐγένου σύ, Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος,
 ὅτ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ σ' ἐφ' ᾧ γε διατελεῖν
 πράσσων ἢ βούλει καὶ διευτυχεῖν αἰεί,
 καὶ τοῦτο τῶν θεῶν τις ὁμολόγησέ σοι,
 ὀρθῶς ἀγανακτεῖς· ἔστι γάρ σ' ἐψευσμένος
 ἄτοπόν τε πεποίηκ'. εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις,
 ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς, ἔσπασας τὸν ἄερα
 τὸν κοινόν, ἵνα σοί τι τραγικώτερον λαλῶ,
 οἷστέον ἄμεινον ταῦτα καὶ λογιστέον.

10

λέλεκται γὰρ τοιαῦτα καὶ τῷ δόμῳ καὶ τοῖς ἐν τέ-
 λει, οἷς οὔτε δόξα οὔτε ἀδοξία πρὸς ταῦτα συμφέ-
 ρειν δύναται. ἐξ ἴσου τὰ παρὰ θεοῖς εἰμαρμένα
 ἑκατέρωις ἀγνοεῖται. ἐπεὶ

15

σύμβολον δ' οὐπω τις ἐπιχθονίων
 πιστὸν ἀμφὶ πράξιος ἔσσομένης εὔρεν θεόθεν.
 τῶν δὲ μελλόντων τετύφλωνται φράδαι·
 πολλὰ δ' ἀνθρώποις παρὰ γνώμαν ἔπεσεν
 ἔμπαλιν μὲν τέρψιος, οἱ δ' ἀνιαραῖς
 ἀντικύρσαντες ξάλαις
 ἐσθλὸν βαθὺ πῆματος ἐν μικρῷ πεδάμειψαν χρόνῳ.

20

25

6 vid. Kock. 3 p. 155   7 ὅτ' p. 103 c: ὅν τ'   13 τι]
 καὶ p. 1.   20 vid. Pind. Olymp. 12, 7

Neque vero, si ignobiles magistratus, praefecturas, regna invadere videas, si his deiici nobilissimos, iure ideo incessenda nobilitas. Non minus enim illud ad nobiles quam ad plebeios pertinet:

‘Si lege natus, Trophime, tu fores ea,
ut omnia ad votum tibi, quae velles, fluerent,
et id deorum aliquis recepisset tibi:
recte doceas quidem; fefellit enim fidem
ac fecit absurde. Sed iisdem legibus
commune quoniam tu quoque quibus nos alii
coelum hauseris, ut audentius tecum loquar,
ferenda sunt haec fortius.’

Talia, inquam, dicta sunt et plebeiis et nobilibus,
quibus hac in parte neque nobilitas prodesse potest
neque natales obscuri. Ex aequo utrisque deorum
fata ignota, quandoquidem

‘nemo venturam potuit deorum
nosse fortunam, quoniam futuri
caeca mens nobis: hominique multa
praeter optatum tulit ipse casus
tristia, et rursus miseris subactum
extulit rebus propere voluptas’.

13. Πάλιν πρὸς Χρύσιππον ἀναχωρῶ, ὅς κατὰ τῆς εὐγενείας ὑπὸ τοῦ ξυνετωτάτου ποιητοῦ πεποι-
ῆσθαι γράφει τάδε

‘ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν’.

ὥσπερα νεὲς χρεῶν Θεοσίτου τοῦ ἀσελγεστάτου καὶ 5
ἀτιμοτάτου λόγους τοὺς ἀσχημονεστάτους εἰς τὸν
ἄριστον βασιλέα πρὸς ταῦτα μεταφέρειν· ἀλλ’ οὐ
μᾶλλον Ὀδυσσεῖα τινα ζητεῖν τοῦ ἀβελτέρου ἀπο-
πλήξοντα τὴν ἀνιδάδειαν. πάλιν ὑλακτεῖ, λέγων
ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ τὰ τῶν εὐγενῶν κακῶς πε- 10
πραγμένα δηλωθέντα, ὅταν τὴν Ἄρεος καὶ Ἀφρο-
δίτης μοιχείαν ὁ Ἱφαιστος κατείληφε.

‘Ζεῦ πάτερ ἡδ’ ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες,
δεῦθ’, ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἰδῇσθε.

ὥς ἐμὲ χολὸν ἔόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ’ αἰδήλον Ἄρηα,
οὐνεχ’ ὁ μὲν καλὸς τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἐγὼ γε
ἠπεδανὸς γενόμεν· ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
ἀλλὰ τοκῆς δύω· τὼ μὴ γέινασθαι ὄφελλον.’ 20

4 Hom. B 231 5 χρεῶν Duebnerus: χρεῶν ἢ 7 ἀλλ’
οὐ ἰdem: ἀλλὰ 13 Hom. Φ 306 15 verborum latinorum
(‘sed enim non peculiaria — queritur Vulcanus’?) inter-
pretatio graeca desideratur; unde lacunae signa 18 ἔγωγε:
correxī ex Homero

13. Redeo ad Chrysippum, qui scribit haec a vate prudentissimo perscripta in nobilitatem:

‘Quicquid ego vinctum porto vel alter Achivum,
tu rapis.’

Quasi vero Thersitae improbissimi sordidissimique in praestantissimum regum sordidissima verba huc transferenda sint. An non potius quaerendus Ulysses aliquis, qui nebulonis contundat procacitatem? Rursus oblatrat: ab eodem poeta nobilium facta patefacta ait, dum Vulcanus adulterium Martis et Veneris apprehendit:

‘Iuppiter atque alii, quorum immortalia divi
numina, turpe deis facinus, dignissima risu
crimina spectatum huc concedite protinus omnes.’

Sed enim non peculiaria talia crimina nobilibus, quia flagrare iis videas ignobilissimos etiam: quibus si neque caruere Homerici illi heroes, minus graviter ferendum, si nobiles in haec impingant. Nam quid queritur Vulcanus?

‘Dedignata suum ac dudum pertaesa maritum,
loripedem Iove nata Venus Martem ecce cruentum
deperit insignem formaque et cruribus altis
conspicuum. Sed enim claudio mihi nascier olim
contigit. At non est vitium hoc a crimine nostro
ingens, amborum potius sed culpa parentum est,
qui sine defectis subolem producere membris
debuerant. Verum huc convertite lumina cuncti.’

εἰ μὲν οὖν ἢ ἐκ Διὸς ἐκγεγαυῖα ἐγκαλεῖται Ἀφρο-
δίτη, ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ἐγκαλῶν οὐχ ἦπτον ἐξ αὐτοῦ
τοῦ Διός· οὐδ' ὠνείδιξε δικαίως Ἀφροδίτη τῷ
Ἥφαιστῳ τὴν χολότητα — ἀπαρνέεται γὰρ ἑαυτὸν
αἴτιον τῆς πηρώσεως — οὐδ' ὠνείδισεν αὐτὸς τὴν 5
εὐγένειαν Ἀφροδίτη. ἄρα τί λέγει;

ἄλλ' ὕψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδεται ἐν φιλότῃ
εἰς ἐμὰ δέμνια βίνυτες· ἐγὼ δ' ὀρόων ἀνάχημαι.
οὐ μὲν σφας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κείμεν οὔτω,
καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐθέλησεται ἄμφω 10
εὐδειν, ἀλλὰ σφωε δόλος καὶ δεσμός ἐρύξει,
εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσει ἔεθνα,
ὅσσα οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος οὔνεκα κούρης,
οὔνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος·

ταῦτα μᾶλλον πρὸς τὴν εὐγενῆ Ἀφροδίτην ἢ πρὸς 15
τὴν δημοτικὴν Αἰῖδα ἢ δυοῖν ὀβολοῖν ἐταιριδίου;
ἢ ἐκεῖνοι τοῦ Ἥφαιστου δεσμοὶ τοῦ μὲν καταλη-
φθέντος καὶ προσεχομένου Ἄρεος καθάπτονται, τοῦ
δὲ ἐκ τοῦ δήμου τυχόντος οὔ; Ἥφαιστος μὲν

ἡ κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων· 20
ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ
δεσμούς

ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὅφρ' ἔμπεδον αὔθι μένοιεν.
αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
βῆ δ' ἔμην ἐς θάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο. 25

7 Hom. § 313   12 ἀποδόσιν Homerus   13 εἵνεκα
idem   15 corr. vid. τί ταῦτα   17 καταλειφθέντος: cor-
rexī   20 Hom. § 273

Si Iove nata Venus culpat, et qui culpat etiam Iove natus. Nec vero recte exprobrare potuit Venus claudicare Vulcanum: hoc enim negat vitium suum fuisse. Nec ille Veneri nobilitatem exprobravit. Quid igitur ait?

‘Cernite, ut optatis foveant amplexibus ignes, nostraque ad haec ambo petiere cubilia: verum hanc postquam vidi, magno mihi visa dolori res fuit. Atque illos spero non tempore parvo tali concubitu fruituros, quamlibet acri coniunctos in amore quidem, fortassis uterque concupiisse diu nolit, sed dura tenebunt vinculaque insidiaeque meae, tantisper ad unum munera connubii donec pater ipse remittat, inque verecunda pro coniuge cuncta regente praemia quae dedimus nobis dotalia reddat: quandoquidem ante alias forma praestantior omnes nata sibi est, sed mente carens et pectore casto.’

Quid haec pertinent potius ad nobilem Venerem quam ignobilem Laidem aut scortum diabolare? An enim vincula illa Vulcani minus pertinent ad deprehensum et haerentem Martem quam alium quemvis plebeium? Vulcanus quidem

‘Insidias imo iam pectore versans huic admoliri ac praegrandem imponere trunco incudem parat, at subito durissima format vincula, non ulli textumque solubile cudit, quo simul impliciti graviter vinctique iacerent.

ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἅπαντῃ·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκένυντο
ἡνύτ' ἀράχνια λεπτά, τὰ γ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο,
οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολύεντα τέτυκτο.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν, 5
εἴσατ' ἔμεν ἐς Αἴημον ἐνκτίμενον πτολίεθρον.'

οὔτοι οἱ δεσμοὶ ἐξ ἴσου μάλα τείνουσιν εἰς ἅπαντας
τοὺς ἀνεχομένους ἑαυτοὺς τοῖς ἐρωτικοῖς ἀλίσκεσθαι
δελέασι. εἰς ταύτας τὰς πέδας ἐκείνους ἀνάγκη πί-
πτειν, τὰ δ' ἁμαρτήματα οὐχ οὕτως στέγεςθαι καὶ 10
καλύπτεσθαι, ὥστε μὴ ἐμφαίνεσθαι. οὐκ ἀγνοεῖς
τοῦθ' ὅπερ εἰς λέγει τῶν θεῶν·

‘οὐκ ἀρετᾶ κακὰ ἔργα· κίχάνει δὲ βραδὺς ὠκύν·
ὥς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἄρηα,
ᾠκύτατόν περ ἔοντα θεῶν οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι, 15
χωλὸς ἐὼν, τέχνησι· τὸ καὶ μοιχάγροι' ὀφέλλει.’

ἢ δ' ὑμετέρα ἐκείνη Στοά, ᾧ Στωικοί, μηδένα πώ-
ποτε μοιχὸν ἐώρακε περιπατοῦντα; ἢ δ' ἐν προσ-
ώπῳ κηλὶς εἰ μᾶλλον βλέπεται, ὅτι μᾶλλον ἐπίδη-
λος, οὕτως εἰκὸς καὶ τῶν εὐγενῶν τὰ πταίσματα 20
ἐκδηλότερα ὖντα θᾶπτον διώκεσθαι. εἰ δὲ μὴ τὴν
Στοάν καταβάλλετε τὰ πάντα ἁμαρτήματα φάσκοντες
ἴσα τυγχάνειν, τί τὰ τῶν εὐγενῶν ἀκριβέστερον
ἐπιτηρεῖτε; θυγατρὸς ἀποκεχρησθαι τὸν ἐκ δήμου

8 ἀνεχομένους κτέ] ‘Manifestus Latinismus’ W 9 ταύ-
τας *: τοιαύτας 13 Hom. θ 329 ib. δέ] τοι Homerus
24 θυγατρὸς — — βασιλέα] corrupta. Fort. θυγατρὶ τινος
— — τῶν ἐκ δήμου ἢ τοῦ βασιλέως

Ac postquam fabricasset opus cassesque Gradivo infensus, subito petit alta cubilia gressu. Gratus ibi stabat torus, et iam vincula circum fulera locat mirumque simul concinnat in orbem; plurima quin etiam tectum diffusa per altum tenuia, ceu lepidas suspendit aranea telas, ut quae non hominum, non ipso lumine divum cernere erat, mire abstrusis composta dolorum nexibus. Haec postquam per summa cubilia sparsit, in Lemnon simulata via est.

Vincula plane ea pertinent ex aequo ad omnes, qui se patiuntur amorum illecebris rapi: in hos plane compedes necesse est illi incidant. Neque plane peccata tegi aut velari, quin ea pateant, posse. Agnoscis enim, quid dicat unus e diis:

‘Ut nihil officiant virtuti crimina, claudus assequitur celerem, veluti nunc Mulciber acrem Gradivum obtinuit, quamvis prae coelitibus diis cursibus ille pedes habiles agit ocior unus. Claudus enim ipse dolis usus, qui sic quoque multas auxit adulterii et foedo pro crimine poenas.’

Porticus illa vestra, Stoici, nullosne deambulantes adulteros vidit? Nam si naevum in facie magis inspicere dicitis, quo loco magis pateat, ita plane nec e re fuit vitia nobilium magis incesse, magis patere. Attamen nisi plane vestram illam Porticum deiicatis, qui peccata omnia paria alibi iactatis, cur hic nobilium magis animadvertitis? Plebei quis

καὶ τὸν βασιλέα μηδὲν διαφέρειν λέγετε· ὅμως πολλὰ φλυαροῦντες εἰς τὸν τῶν εὐγενῶν τῦφον, ἀλαζονείαν, ἔρωτας, ἀθεμίστους συνουσίας, ὠμότητες, ἀντιδίκων ἐπιθυμητικούς καλεῖτε, καὶ τῶν μὲν εὐεργεσιῶν ἀμνήμονας, ἀδικουμένους δὲ δριμυτάτους πρὸς τὸ ἀποτίειν. ταῦτα μὲν οὖν εἰ μόνους εἰς τούτους προσήκει, δικαίως ἴσως ἂν ἡμῖν οὕτω ῥητορεύειν συνεχωροῦμεν· νυνὶ δὲ μηδ' ὑμᾶς αὐτοὺς τούτων τῶν παθημάτων ἐλευθέρους ἐποίησεν ἐκείνη ὑμετέρα πρόνοια χρησμολόγος γραῦς. διὸ γοῦν ἐφ' οἷς τοὺς ἄλλους σωφρονίζετε, ταῦτα ἀφ' ὑμῶν ἀφαιρεῖτε.

14. **** Φανερόν τοίνυν, ἔφην ἐγώ, περὶ ὧν πάλαι διηπορήσαμεν, διὰ τί ποτε οἱ ἐκ πάλαι πλουσίων ἢ οἱ ἐκ πάλαι σπουδαίων εὐγενέστεροι δοκοῦσιν εἶναι μᾶλλον τῶν σύγγενος τὰ γὰρ ἀνεκτετακμένων. αὐτὸς γὰρ ἐγγύτερος σπουδαῖος ὧν, ἢ πάππου σπουδαίου τετυχηκώς, ὥστ' εἴη ἂν εὐγενὴς ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ. καὶ τινες εἰρήκασιν, οὕτως ἐκ τοῦ διαλέγειν προσποιούμενοι τὸν συλλογισμόν τῆς εὐγενείας, ὥσπερ φησὶ καὶ Εὐριπίδης, οὐχὶ τῶν ἐκ πάλαι σπουδαίων εὐγένειαν φάμενος εἶναι, ἀλλ' ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀπλῶς. τὸ δὲ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ὀρθῶς ζητοῦσιν οἱ τὴν ἀρχαίαν ἀρετὴν προτιθέντες. τὰ

6 ἀποτίειν] pro ἀποτίειν interpreti debetur 8 μηδ']
κηδ codex 9 ἐκείνη ἢ? 12 ἀφαιρεῖτε] 'Post haec
iterum lacuna in Graeco. — versio Latina commode
supplet. — Totus — — — — — deest in MS. — —
Habet tamen Stob.' Wolfius. Vid. Rose Fragm. 94 21 vid.
Nauck. p. 461 22 ὅστις Gesnerus: οἷς τίς

abusus sit filiola aut regis, negatis interesse: et tamen multa deblateratis in nobilium superbiam, arrogantiam, amorem, incestos amores, crudelitatem, vindictae avidos animos, quos beneficii immemores facitis, levissimae autem contumeliae acerrimos insectatores. Quae si in hos solum quadrarent, iure forte declamandi in hos unos esset locus. Nunc cum ne vos ipsos quidem Pronoea illa vestra, fatidica anus, his liberos perturbationibus reddat, quae in iis castigatis prius evellite a vobis.

14. At nulla, ait, ratio reddi potest, cur nobiliorem alio alium iudicemus. Imo non leves videmur initio huius disputationis attulisse, nisi mavis Aristotelem illo ipso libro de Nobilitate conscripto audire. 'Perspicuum igitur est' inquam 'quid sentiendum de eo sit, quod agitavimus iam dudum: nempe quid causae sit, quod ii nobiliores ceteris iudicantur, quorum opes a longinquo generis primordio repetuntur aut quorum maiores longo intervallo fuerunt boni, quam illi, qui propius absunt a nobilitatis suae principio. Porro abest propius, qui sua sponte virtutem colit, quam cui avum contigerit huiusmodi habuisse. Quo fit ut nobilis demum ille sit, qui fuerit vir bonus. Inventi sunt etiam, qui specie quadam reprehensionis id convincere studeant, perinde quasi pertexerent iustam ratiocinationem contra nobilitatem. Quemadmodum sane asserit Euripides: non antiquitate maiorum aestimandam esse nobilitatem, sed virtute, nec alium

δ' αἵτια εἶπομεν, τουτέστιν ὅτι ἡ μὲν εὐγένειά ἐστιν
 ἀρετὴ γένους ἢ δ' ἀρετὴ σπουδαῖον· σπουδαῖον δ'
 ἐστὶ γένος, ἐν ᾧ πολλοὶ σπουδαῖοι πεφύκασιν ἐγ-
 γίνεσθαι. συμβαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον, ὅταν ἐγγένη-
 ται ἀρχὴ σπουδαία ἐν τῷ γένει· ἡ γὰρ ἀρχὴ τοι- 5
 αὐτὴν ἔχει τὴν δύναμιν, πολλὰ παρασκευάζειν οἷά
 περ αὐτῇ. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀρχῆς ἔργον, ποιῆσαι
 οἶον αὐτῇ ἕτερα πολλά. ὅταν οὖν ἐγγένηται τοι-
 οῦτος εἷς τις ἐν τῷ γένει καὶ οὕτω σπουδαῖος, ὥστ'
 ἔχειν τὸ ἀπ' ἐκείνου ἀγαθὸν πολλὰς γενεάς, τοῦτο 10
 σπουδαῖον ἀνάγκη εἶναι τὸ γένος. πολλοὶ γὰρ ἔδου-
 νται σπουδαῖοι ἄνθρωποι ἅν γε ἀνθρώπων ἢ τὸ
 γένος, ἅν τε ἵππων ἵπποι, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων ζώων. ὥστ' εὐλόγως οὐχ οἱ πλούσιοι οὐδ'
 οἱ ἀγαθοὶ ἀλλ' οἱ ἐκ πάλαι πλουσίων ἢ ἐκ πάλαι 15
 ἀγαθῶν εὐγενεῖς εἶεν ἅν. ζητεῖ γὰρ ὁ λόγος τὰ-
 ληθῆ· ἀρχὴ γὰρ ἄνωθεν πάντων. οὐ μὴν ἀλλ'
 οὐδ' οἱ ἐκ προγόνων ἀγαθῶν εὐγενεῖς πάντως, ἀλλ'
 ὅσοις τυγχάνουσιν ἀρχηγοὶ τῶν προγόνων ὄντες. ὅταν
 μὲν οὖν τις ἢ αὐτὸς ἀγαθός, μὴ ἔχη δὲ τοιαύτην 20
 δύναμιν τῆς φύσεως ὥς τίκτειν πολλοὺς ὁμοίους, οὐκ
 ἔχει ἀρχὴν ἐν τούτοις τοῦ γένους· καὶ εὐγενεῖς οἱ ἀπὸ
 τούτου τοῦ γένους ὄντες, οὐκ ἔαν ὁ πατὴρ εὐγενὴς
 ἢ, ἀλλ' ἔαν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ γένους· οὐ γὰρ δι' αὐ-

1 εἶπομεν Rose ib. τουτέστιν] τούτων Dielsius 2 σπου-
 δαίων prius Rose 12 γε*: τε 13 τε:] malim δὲ 19 ὅσοις
 Rose: ὅσοι 20 τις ἢ* 22 ἀρχὴν ἐν τούτοις*: ἀρχὴν
 τοιαύτην δύναμιν ἐν τούτοις. ἀρχὴ

quemquam nobilem omnino esse, nisi virum bonum. Qua tamen opinione nihil minus verum est. Imo recte ponunt ea de re quaestionem, qui laudem virtutis longa vetustate confirmatam huic sententiae adhibent. Quid esset causae diximus. Id autem in causa erat, quod nobilitas est virtus continuata gentis alicuius. Virtus bonum est: illa bona familia est, in qua complures suis posteris virtutem quasi per manus tradiderunt. Quod tum demum usu venit, cum ea fluxerit a primordio nobili bonoque. Namque principio vis ea tributa est, uti multa eiusmodi procreet, cuiusmodi fuerit ipsum. Hoc munus et opus principii, alia multa sui similia gignere. Cum igitur in gente aliqua exstiterit quispiam in hunc modum affectus adeo bene moratus, ut eius bonitas ad alios eiusdem familiae per aetates multas pervenire possit, eam gentem esse optimam necessarium. Etenim in ea multi erunt homines egregii, si hominum propago fuerit; sin equorum, equi, et in ceteris animalibus ad eundem modum. Quamobrem consentaneum sit haud esse nobiles, qui divites aut virtutis laude praestantes fuerint, sed eos, quorum maiores in ultima vetustatis memoria vel divites aliquando vel viri boni exstiterint. Hac enim disputatione verum indagatur. Quod autem initium est, omnium caput, si retro agas, reperietur. Neque vero nobiles continuo sunt, quorum egregii maiores, sed ii tantum ex maioribus, qui principes in edenda familia fuerunt. Quodsi

τὸν ὁ πατὴρ ἐγέννησεν ἀγαθόν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τοιοῦ-
του γένους ἦν.

15. Ταῦτα μὲν Θεόγνιδος περιφέρεται τοῦ Με-
γαρέως, ὡς Ξενοφῶν λέγει· οὗτος ὁ ποιητὴς περὶ
ἀρετῆς καὶ κακίας ἀνθρώπων λόγους ποιεῖται, καὶ 5
εἰκότως περὶ ἀνθρώπων βίου ἀπομνημόνευμα κα-
λεῖσθαι δύναται, παραπλησίως εἰ τῆς ἵπικῆς ἐπι-
στήμων τις περὶ αὐτῆς ἐγγράφει. τοῦτον τοῦ ποι-
ήματος, ὡς οἶμαι, συνισταμένη ἐστὶν ἀρχή, ὅταν ἀπὸ
τοῦ καλοῦ τοῦ γένους προοιμιάζει. οὕτω γὰρ ἐδό- 10
κει οὐτ' ἀνθρώπον οὐτ' ἄλλο τι τῶν φρομύμων
μέλλειν ἔσεσθαι καλόν, εἰ μὴ καὶ αὐτὰ τὰ αὐτὸν
γεννήσοντα καλὰ ἦ. διὰ τοῦτο καίριον ᾠήθη τῶν
ἄλλων ζώων παραδείγμασι χρῆσθαι, ἥπερ οὐκ εἰκὴ
ἄλλὰ σπουδαιοτέρως τρέφεται, ὥνπερ τὴν κηδείαν 15
καὶ τὴν θραπείαν οὐ μικροῦ ποιούμεθα, οὐκ ἄνευ
τέχνης τινός, ὡς γενναιότατα τυγχάνωσι, ὅπερ καὶ
δηλοῖ διὰ τὰ ἔπη τάδε·

ἄκριοις μὲν καὶ ὄνοις διζήμεθα, Κύρνε, καὶ ἵππους
εὐγενέας, καὶ τις βοῦλεται ἐξ ἀγαθῶν 20
κτῆσασθαι, γῆμαι δὲ κακὴν κακοῦ οὐ μελεδαίνει
ἔσθλός ἀνὴρ, ἦν τις χρήματα πολλὰ διδῶ.

3 πατὴρ τοῦ πατρὸς — ultim ἔπη φέρεται cf. Stob. Floril.
88, 14. in Plutarcho excerptenda vel potius
discerpendo compileret secutus sit, ex hoc Stobaei frag-
mento optime apparet. ib. τοῦ Μεγαρέως ὡς W: ὡς ὁ
Μεγαρεύς 9 ὅταν] ὅτι Duebnerus 15 ὥνπερ *: ὥν
περὶ 18 διὰ] fort. ἰδίᾳ vel διὰ τῶν ἑπῶν τῶνδε, sed fort.
constructio interpreti debetur. cf. p. 212, 11 διὰ βήματα
19 vid. Theogn. v. 183 21 κτῆσασθαι] βήσεσθαι Bergkian

bonus quispiam sua sponte non habet eam vim naturae, ut sui similes procreare multos queat, non potest ab eo duci principium gentis. Igitur his rebus aestimandum est cuiusque gentis principium et ii demum nobiles, qui nati in eiusmodi familia sunt: idque ea lege, si auctor primus ita sit, non autem tuus pater proximus. Etenim qui est pater, non edit in lucem duntaxat virum bonum, qua est pater, sed qua genitus ipse est in huius familia.'

15. Atque (*hacc*) quidem, ut ait Xenophon, Megarensis Theognidis carmina feruntur. Hic poeta de virtute vitiisque hominum nec alia re ulla sermonem instituit, nec iniuria dici potest commentarius de hominum vita: haud aliter quam si peritus rei equestris ea de re scriptum aliquod edat. Huius poematis, meo iudicio, certe (*leg. recte*) institutum est principium, cum orditur a bonitate generis. Nam ita sentiebat, nec hominem nec aliud quidquam, quod procreatur, fore bonum, nisi, quae illud procreatura sunt, bona sint. Quare visum est ei ceterorum animantium exemplis uti, quae non temere sed accuratius aluntur, quaeque curantur et comuntur quadam arte, ut nobilissima evadant. Id quod his versibus facit perspicuum:

'Fortis equus firmusque aries, non vilis asellus,
egregio qui sit sanguine, Cyrne, volunt;
et satagunt omnes sibi habere. At foedera iungit
vilis, si dederit vir generosus opes.

οὐδὲ γυνὴ κακοῦ ἀνδρὸς ἀναίνεται εἶναι ἄκοιτις
 πλουσίον, ἀλλ' ἀφνεδὸν βούλεται ἀντ' ἀγαθοῦ.
 χρήματα γὰρ τιμῶσι, καὶ ἐκ κακοῦ ἐσθλὸς ἐγῆμε,
 καὶ κακὸς ἐξ ἀγαθοῦ· πλοῦτος ἐμίξε γένος·

ὅσον καθήκει τὴν τῶν υἱῶν γένεσιν, ἐν τούτοις τοῖς 5
 ἔπεσιν ἢ τῶν ἀνθρώπων ἄγνοια δηλοῦται· καὶ διὰ
 τοῦτο συμβαίνειν τοὺς ἐνδόξους οἴκους ἀμειβοῦ-
 σθαι τῷ τοὺς εὐγενεῖς τοῖς ἀγενέσι συζεύγνυσθαι.
 οἴονται μέντοι πολλοὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιθυμίαν
 καὶ φιλοχρηματίαν ἐν τούτοις κατηγορεῖσθαι, διότι 10
 οὐδεὶς παραιτεῖται βουλόμενος χρηματίζεσθαι τῇ
 μὲν ἀγενεῖ καὶ ἄδοξος τῇ δὲ κακὸς καὶ αἰσχροὺς
 γίνεσθαι. οὐ μὴν ἀλλ' ὥς ἐγῶμαι τὴν τῶν ἀνθρώ-
 πων ἄγνωιαν μᾶλλον αἰτιᾶται τῶν διὰ φιλοχρη-
 ματίαν τὴν εὐγένειαν ἀνεχομένων κατὰ σχολὴν ἐξ- 15
 ἰτηλον γίνεσθαι.

16. Ἄλλ' ἐπεὶ ὁ Χρυσίππος ἐξ ἐραστοῦ Εὐριπί-
 δου πρὸς ἡμᾶς ἀναμάχεται, φέρε δὴ προσφέρωμεν
 ἅπερ ἐκεῖνος τῆς εὐγενείας κήρυξ ἦδε περὶ αὐτῆς.
 οὕτω γὰρ αὐτός·

20

ἔει τοῖς ἐν οἴκῳ χρήμασιν λελείμεθα,
 ἢ δ' εὐγένεια καὶ τὸ γενναῖον μένει·

ἔφεῦ, φεῦ, τὸ φῦναι πατρός εὐγενοῦς ἅπο
 ὅσῃν ἔχει φρόνησιν ἀξίωμά τε·

κἂν γὰρ πένης ὢν τυγχάνῃ, χρηστὸς γεγώς

25

13 μὴν *: μὲν 14 αἰτιᾶται *: αἰτιάσαι 17 ἐξ ἐρα-
 στοῦ Εὐριπίδου] idem valere videntur atque ἐραστῆς ὢν
 Εὐρ. unde in Latinis forte corrigendum etiam 'ex amato
 suo' 21 vid. Nauck. p. 698 ib. εἰ] ἢ Stob. Flor. 88, 1

Femina nulla thoros, quamvis generosa, recusat
divitis, hunc forti praeferet illa viro.

Gazae amor est summus, vilem sibi nobilis aptat,
vilis et egregiam, turbat et arca genus.'

His versibus declaratur hominum insecitia, quod attinet ad procreationem subolis; atque ob eam rem evenire, ut familiae cuiusque bonitas sensim minuat, quod degeneres tam saepe nobilibus copulantur. Non pauci tamen his versibus accusari hominum cupiditatem et sordes a poeta existimabunt, eo nomine, quod eorum nemo recuset, modo se posset locupletare, tam degener et ignobilis, quam vitiosus et turpis evadere. Ceterum mea quidem sententia hominum insecitiam in vita degenda potius accusat, qui nobilitatem tam praeclarum thesaurum opum amore sensim delabi patiantur.

16. Sed quando Chrysippus ex amatore suo Euripide nos oppugnat (*imo*: ex amatore Euripidis noster fit denuo adversarius), age vero proferamus, quae et ille nobilitatis praeco pro nobilitate cecinit. Sic autem ille:

'Quamvis familiae haud suppetant nobis opes,
generosus animus, prisca nobilitas manent.'

'Proh sancta divum numina! patris nobilis
quos addit animos, quod decus fiducia!

Quamvis egestas nobilem oppugnet virum,

23 v. Nauck. p. 592

25 *χηροσ* Valckenarius

24 *φρόνησιν*] *φρόνησιν* Munro

τιμὴν ἔχει τιν', ἀναμετρούμενος δέ πως
 τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον ὠφελεῖ τρόπῳ.
 'ἡμῶν τί δῆτα τυγχάνεις χρεῖαν ἔχων;
 πατέρων γὰρ ἐσθλῶν ἐλπίδας δίδως γεγώς.
 'πένης γὰρ οὐκ ἐκεῖν' ἀπώλεσεν
 τὸ τοῦ πατρὸς γενναῖον . . .
 'φέρει δὲ καὶ τοῦτ' οὐχὶ μικρὸν, εὐγενὴς
 ἀνὴρ στρατηγῶν εὐκλεᾶ τ' ἔχων φάτιν.
 'ἐν τοῖς τέκνοις γὰρ ἡ ἀρετὴ τῶν εὐγενῶν
 διέλαμψε· κρείσσων τ' ἐστὶ πλουσίου γέμου.'
 'δεινὸς χαρακτήρ καπίστημος ἐν βροτοῖς
 ἐσθλῶν γενέσθαι, καπὶ μείζον ἔρχεται
 τῆς εὐγενείας ὕνομα τοῖσιν ἀξίοις.'

5

10

ταῦτα μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπου διαμαχομένου
 καὶ καταβαλλομένου τὴν εὐγένειαν, μᾶλλον δὲ ἐπαι- 15
 νοῦντος καὶ ὑπεραίροντος. τί δ' ἐκεῖνα τοῦ αὐτοῦ;

'οὐκ ἔστι τοῦδε παισὶ κάλλιον γέρας
 ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ καγαθοῦ πεφυκέναι
 γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν· ὅς δὲ νικηθεὶς πότῳ
 κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
 τέκνοις ὕνειδος οὔνεχ' ἡδονῆς λιπεῖν.
 τὸ δυστυχὲς γὰρ ἠγρένει' ἀμύνεται
 τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ κακῶν
 εἰς τοῦσχατον πεσόντες εὗρομεν φίλους.
 'τὸν σὸν δὲ παῖδά σωφρονοῦντ' ἐπίσταμαι

20

25

3 v. Nauck. p. 429   5 id. p. 429 (fr. 232)   7 id.
 p. 431   ib. οὐχὶ Grotius: οὐ   9 Nauck. p. 429 (fr. 232)
 ib. ἡ ἀρετὴ] ἀρετὴ idem   10 διέλαμψε Cobetus: ἐνέλαβε

cunctis verendus tamen erit, necnon patris
secum ipse reputans facta, crescet moribus.’

‘Quid nostri egentem casus huc te detulit?
sperare de quo multa nobilitas iubet.’

‘Quae cetera aufert inopia, generis decus
auferre nescit.’

‘Id vero multum rettulit, prosapia
sitne imperator nobili, fama bona.’

‘Generosa patrum filiis virtus inest
unaque crevit, melior opulentis thoris.’

‘Illustre et ingens specimen in mortalibus
stirps clara generis nomen augescit, cui
decus exprobrari familiae iure haud potest.’

Haec quidem non sunt hominis oppugnantis et de-
ficiientis nobilitatem, potius vero laudantis et effe-
rentis. Quid illa eiusdem?

‘Non praemium ullum liberis praestantius,
ac nosse patrem nobilem, fortem, probum,
sociamque lecti nobilem. Sin quis mala
libidine amens iungit obscuras faces,
non laudo. Tanti num voluptas, liberis
probrum ut relinquo generis et turpem notam?
Generosus animus vincit adversa et domat,
ignavus illis cedit. Et nos ultimo
mersi periculo sensimus amicam fidem.

Usque adeo puerum, sat scio, incessit pudor,

11 Eurip. Hecuba 379

Eurip. Heraclid. v. 297

25 vid. Nauck. p. 698

15 καταβάλλοντος W

22 ηὐγένηι idem: ἡ εὐγένηι

ib. τὸν σὸν δὲ Piersonus: τοσόνδε

Plutarchi Moralia. Vol. VII.

17

χρηστοῖς θ' ὁμιλοῦντ' εὐσεβεῖν ἡσκηκότα.
 πῶς οὖν ἂν ἐκ τοιοῦδε σώματος κακὸς
 γένοιτ' ἄν; οὐδεὶς τοῦτό μ' ἂν πίθοι ποτέ.'

τό τ' εὐγενὲς

πολλὴν δίδωσιν ἐλπίδ' ὥς ἔρξουσι γῆς.

5

τὴν εὐγένειαν, κἂν ἄμορφος ἦ γάμος,
 τιμῶσι πολλοὶ πρὸς τέκνων χάριν λαβεῖν,
 τό τ' ἀξίωμα μᾶλλον ἢ τὰ χρήματα.'

ἄλλ' εἶπερ εἰ γενναῖος, ὥς αὐτὸς λέγεις.
 σήμαιν', ὅτου τ' εἰ χυπόθεν· τὸ γὰρ καλῶς
 πεφυκὸς οὐδεὶς ἂν μιάνειεν λόγος.'

10

17. Ἀλλὰ τὸν Χρύσιππον ἀφῶμεν, οὐχ ἄπαξ
 ἐναντιούμενον ἑαυτῷ, ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ
 ἀγαθῶν καὶ ἐν τῷ Περὶ ῥητορικῆς, τὰ χρήματα,
 τὴν εὐγένειαν, τὸ κάλλος, τὴν ὑγίειαν ἔάν τις τοῖς 15
 ἀγαθοῖς ἐναριθμῇ, οὐκ ἀντιμάχεσθαι, καὶ ἐν τῷ
 Περὶ τῶν κατ' αὐτὰ αἰρετῶν οὐδὲ μανίας ἀποστερεῖ
 τοὺς τούτων καταφρονοῦντας. καὶ τῷ ὄντι οὔτ'
 ἐκεῖνος οὔθ' οἱ Στωικοὶ δέονται τῆς εὐγενείας, ὅσοι
 τοιαύτης ἐφάπτονται φιλοσοφίας, ἢ τὰ πάνθ' ὥς 20
 ἀπὸ θείας ῥάβδου ἑαυτοῖς συντόμως χορηγεῖσθαι
 μεγαλαυχοῦνται· αὐτοὺς πλουσίους εὐγενεῖς καλοῦς,
 βασιλέας εἶναι αὐτούς· ἀλλὰ μὴν οὔτοι οἱ πλούσιοι
 τοὺς ἄλλους τὴν τροφὴν προσαιτοῦσι· ταύτους τοὺς
 βασιλέας οὐδεὶς ὑπακούει· αὐτοὶ πᾶσιν ἔνοχοι τὰ 25
 πάντα κέκτηνται, μύλις ἐπήλυδες τὸν οἶκον μὲν εἰς

4 vid. Nauck. p. 484 (fr. 404)

6 id. ib. fr. 405

7 προσλαβεῖν τέκνων χάριν Hensius

9 vid. Nauck. p. 152

10 χυπόθεν *: χ' ἀπόθεν (καὶ πόθεν Gesnerus)

11 λόγος]

celebrare coetus qui bonorum assueverit
 sanctosque mores didicit. Hunc ergo malum?
 istone natum genere vitiosum putas?
 Hoc mihi probabit nemo nec persuaserit.
 Hos magna generis claritudo spem facit
 illo superba sceptrā fixuros solo.
 Coniux vetusta gente, quanvis foeda sit,
 appetitur: haec spes liberū gratam facit,
 opibusque potior dignitas multis placet.
 Si, ut praedicat te nobilem, ita se res habet,
 nomen parentum et patriae narra: (nam) ex bonis
 quidquid creatum, pollui dielīs nequit."

17. Sed mittamus Chrysippum, non uno loco
 contraria scribentem; nam et in libro primo de
 Bonis et libro de Arte dicendi, opes, nobilitatem,
 pulchritudinem, sanitatem bonis si quis adscribat,
 non se repugnare ait. Libro quoque de Iis quae
 per se eligantur, ne ab insania quidem liberat eos,
 qui haec nihili faciant. Ac revera nihil illi, nihil
 Stoicis nobilitate opus, qui id genus philosophandi
 secuti sunt, quo sibi virgula velut divina omnia
 suppetere iactitant: se divites, nobiles, formosos,
 reges esse. Divites autem sint, sed qui ab aliis
 cibum emendicent; sint reges, sed quibus nemo pa-
 reat, ipsi omnibus sint obnoxii; soli omnia possi-

ψόγος Ribbeckius 15 κάλλος *: κάλος 21 ῥάβδον]
 margo codicis: μηχανῆς 23 αὐτούς*: τοὺς ib. ἀλλὰ
 Duebnerus: ἀλλ' εἰ 25 supplendum vid. μόνον τὰ πάντα

τρεις μῆνας μισθωσάμενοι τὸν δὲ μισθὸν οὐκ ἀπο-
τελοῦντες.

18. Ὁ δὲ Φίλων οὐχ ὥσπερ σοι δοκεῖ, οὕτως
ἄδικος διάκειται πρὸς τὴν εὐγένειαν, οὔτε τὴν τοῦ
Λυκόφρονος γνώμην δοκιμάζει, καίπερ αὐτὴν ἀνα- 5
φέρων. οὕτω γὰρ ἐκεῖνος· ὅλως δὴ περὶ εὐγε-
νείας ἐγὼ ἀπορῶ, τίνας χρὴ καλεῖν τοὺς εὐγενεῖς.
Εἰκότως γε, ἔφην, τοῦτο σὺ διαπορῶν· καὶ γὰρ
παρὰ τῶν πολλῶν καὶ μᾶλλον παρὰ τῶν σοφῶν τὰ
μὲν ἀμφισβητεῖται τὰ δ' οὐ λέγεται σαφῶς, εὐθὺς 10
τὰ περὶ τῆς δυνάμεως· λέγω δὲ τοῦτο, πότερον
τῶν τιμίων ἐστὶ καὶ σπουδαίων ἢ, καθάπερ Λυκό-
φρων ὁ σοφιστῆς ἔγραψε, καινὸν τι πάμπαν. ἐκεῖ-
νος γὰρ ἀντιπαραβάλλων ἑτέροις ἀγαθοῖς αὐτὴν
ἑὺγενείας μὲν οὖν· ἔφη ἄφανες τὸ κάλλος, ἐν 15
λόγῳ δὲ τὸ σεμνόν, ὥς πρὸς δόξαν οὔσαν τὴν αἴρε-
σιν αὐτῆς, κατὰ δ' ἀλήθειαν οὐδὲν διαφέροντας
τοὺς ἀγενεῖς τῶν εὐγενῶν. ταῦτα δ' οὐ θαυμα-
στὸν ὑπὸ ἀγενοῦς γεγραφθαι σοφιστοῦ. ἄρα τίνα
τούτῳ ἀντιθῶμεν; Προσειδώνιον, οἶμαι, σεμνὸν μάλα 20
φιλόσοφον ταῦτα πρὸς Τουβέρωνα διαλεγόμενον·
ἄμφισβητεῖται δὲ καθάπερ καὶ περὶ τοῦ πηλίκου
ἀγαθόν ἐστιν, οὕτω καὶ τίνας δεῖ καλεῖν εὐγενεῖς.

3 οὕτως Duebnerus: ὅτως 4 διακεῖται: correxi 5 αὐ-
τὴν ἀναφέρων] αὐτῆς (1. αὐτῇ) χρώμενος margo codicis 6 lo-
cum ὅλως δὴ — — τῶν εὐγενῶν servavit Stobaeus 86, 24
ib. δὴ] δὲ Stobaeus 8 γε idem: γὰρ ib. σὺ W: εἶ
ib. παρὰ τῶν πολλῶν add. Wolfius ex Stobaeo 9 καὶ
μᾶλλον addidi ex eodem 13 κενόν Iacobsius recte ut vid.
15 εὐγενείας Wolfius: εὐγένειαν ib. ἔφη Duebnerus: ἦς 22 cf.

deant, sed qui vix inquilini trimestrem mercedem pro domo locata persolvere possint.

18. Philo autem nobilitati non tam iniquus fuit, quam putas, neque vero probavit Lycophronis sententiam, tametsi retulerit. Sic enim ille: 'Plane dubito, quod attinet ad nobilitatem, qui tandem illi sint, quos appellare nobiles aequum esse videatur. Nec iniuria, inquam, super ea re quaestionem scite ponis. Etenim tam imperiti homines quam sapientes aut ea de re non idem sentiunt, aut non explicant satis dilucide. Verbi causa: quae demum vis huius sit, utrum nobilitas quiddam honoratum et prae-stabile sit, an potius, quod Lycophron sophista prodidit memoriae de ea, prorsus novo exemplo, verum iudicabimus? Nam is contendens hanc cum aliis bonis, ignotam esse in vulgus ait eius pulchritudinem, verboque solum, non re, eius dignitatem niti: quippe quam opinio vana faciat optabilem, re autem vera nihil inter ignobiles et nobiles interesse. Sed haec non mirum scripta ab ignobili sophista. Quem igitur huic opponemus? Posidonium, opinor, gravem inprimis philosophum, haec cum Tuberone disputantem (*Sunt Aristotelis*): 'Ambigi solet, non modo, quantum in nobilitate sit boni, sed etiam, qui de-

---

Stob. 86, 25. 'Ipsa ratio manifeste ostendit hunc locum ejusdem esse auctoris, cujus antecedentes loci, qui sub Aristotelis nomine exstant apud Stob. At noster iste tenebrio — — materiam apud Stobaeum repertam in aliorum celebrium virorum nomina transtulit' W

οἱ μὲν γὰρ τοὺς ἐξ ἀγαθῶν γονέων εὐγενεῖς εἶναι νομίζουσι, καθάπερ καὶ Σωκράτης· διὰ γὰρ τὴν Ἀριστείδου ἀρετὴν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ γενναίαν εἶναι. Σιμωνίδην δὲ φασιν ἀποκρίνασθαι διερωτώμενον τίνες εὐγενεῖς, τοὺς ἐκ πάλαι πλου-
σίων φάναι· καίτοι κατὰ τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ὀρθῶς ἐπιτιμῶσιν ὁ Θέογνις οὐδ' ὁ ποιητὴς ὁ ποιήσας ὥς

‘τὴν μὲν εὐγένειαν αἰνοῦσι βροτοί,
μᾶλλον δὲ κηδεύουσι τοῖσι πλουσίοις’.

10

ἢ πρὸς Διὸς οὐχ αἰρετώτερος ὁ πλουτῶν αὐτὸς ἢ οὗ ὁ πρόπαππος ἢ τῶν προγόνων τις πλούσιος ἦν, αὐτὸς δὲ πένης; Πῶς γὰρ οὐκ; εἶπε. Καὶ δέοι δ' ἂν κηδεύειν τοῖς πλουσίοις μᾶλλον ἢ τοῖς εὐγενέ-
σιν; εὐγενεῖς γὰρ οἱ παλαιοί, κρείττους δ' οἱ νῦν. 15 οὐκ οὖν ὁμοίως κἂν τις ὑπολαμβάνῃ οὐ τοὺς εὐγε-
νεῖς εἶναι τοὺς ἐκ πάλαι πλουσίων ἀλλὰ τοὺς ἐξ ἀγαθῶν πάλαι; κρείττων γὰρ ἔν δόξειεν ἀρχαίας ἀρετῆς πρόσφατος, καὶ μετέχειν μᾶλλον ἑκάστου πατρὸς ἢ προπάππου· αἰρετώτερον δ' αὐτὸν εἶναι 20
σπουδαῖον, ἀλλ' οὐ τὸν πρόπαππον ἢ τινα τῶν ἄλ-
λων προγόνων. Ὅρθως, ἔφη, λέγεις. Ἄρ' οὖν οὐκ ἐπεὶ ἐν μηδετέρῳ τούτων ὀρώμεν τὴν εὐγένειαν, σκεπτέον ἄλλον τρόπον; Τίνα τοῦτον ποτε; Ἐκε-

6 κατὰ W: καὶ 7 ἐπιτιμῶσι. Θέογνις δὲ ὁ: correxi ex Stobaeo, sed versionem intactam reliqui 9 vid. Nauck. p. 481 13 δέοι δ' Halimius: δέοιτ' 15 οἱ πάλαι Dielsius 16 οὐκ οὖν* οὐκοῦν 20 αὐτὸν Gesnerus: αὐτοῦ 22 λέγεις Cobetus: λέγειν 24 ποτε* ('tandem'): ἐνίστε

num id nominis mereantur. Alii nobiles illos censent, quorum parentes bonitate praestiterint: quod facit Socrates. Qui, quoniam Aristides summa virtute fuit, generosam eius putat filiam esse. Simonidem ferunt, ecqui nobiles forent, aliquando interrogatum, eos respondisse, quorum maiores inde usque a multo tempore opulenti fuerint. Tamen sunt qui dictum vituperent, at minus recte. Theognis autem poeta hos edidit versus:

‘Generositatem vulgus apprime probat:

Sed coniugem omnes ducere opulentam expetunt.’

An non, quaeso, est optabilius te divitem esse quam proavum tuum aut maiorum tuorum quempiam fuisse divitem aliquando, ceterum nunc esse pauperem? Quidni? inquit: ac censeo affinitatem potius cum pecuniosis quam nobilibus esse contrahendam. Nobiles illi antiqui sunt, at praestabiliores multo, qui nunc vivunt. Quare eadem opera existimes non magis eos nobiles haud(?) esse, quorum maiores opibus maximis multo ante floruerunt, quam qui longo intervallo repetunt sui generis primordium a viris praestantibus virtute. Virtus enim recentis memoriae longe melior quam illa prisca et obsoleta, propiusque attingit quemque coniunctio patris quam proavi, necnon satius est virum te bonum esse quam proavum aut maiorum tuorum quempiam. Est ita ut dicis, inquit. Cum ergo, inquam, neque in hoc, neque illo sit nobilitas po-

πτέον δὴ, ἔφη. τό 'εὖ' σημαίνει τι δῆπου τῶν ἐπαι-
νετῶν καὶ σπουδαίων, οἷον τό 'εὐπρόσωπον' καὶ
τό 'εὐόφθαλμον'. ἀγαθὸν γάρ τι ἢ καλὸν σημαίνει
κατὰ τοῦτον τὸν λόγον. Πάνυ γάρ, εἶπεν. Οὐκοῦν εὐ-
πρόσωπον μὲν ἐστὶ τὸ ἔχον ἀρετὴν προσώπου, εὐό- 5
φθαλμον δὲ τὸ ὁφθαλμοῦ ἀρετὴν. Οὕτως, εἶπεν.
Ἀλλὰ μὴν ἐστὶ γένος τὸ μὲν σπουδαῖον, τὸ δὲ φαῦ-
λον ἀλλ' οὐ σπουδαῖον. Πάνυ γε, εἶπε. Σπουδαῖον
δὲ γέ φαμεν ἕκαστον κατὰ τὴν αὐτοῦ ἀρετὴν εἶναι,
ὥστε καὶ γένος σπουδαῖον ὡσαύτως. Οὕτως, εἶπε. 10
Ἀἴλον ἄρ', ἔφη, ὅτι ἐστὶν ἡ εὐγένεια ἀρετὴ γένους.

19. *** Ταῦτα, φημί, οὔτε διαφημοῦσι τὴν
εὐγένειαν, οὔθ' ὑπὸ τῶν ποιητῶν πεπλασμένα δύ-
ναται πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας στερεὰν ταμιεύεσθαι
μαρτυρίαν. ἔκείνοι γὰρ καὶ εἰς τοὺς θεοὺς αὐτοὺς 15
ἀναφέρουσιν, ἅπερ οὐδ' εἰς σώφρονας ἄνδρας ἄνευ
αἰσχύνης μεταθετέα· οὐδ' εἴ τινας ἀμφισβητούμενον
γένος ἐστὶ καὶ ἀπ' αὐτοῦ διαδοχὴ τῆς εὐγενείας
τύχη, διὰ τοῦτο τῆς εὐγενείας ἀρχὴ μαινέται· τού-
των γὰρ οἱ πάλοι πρόγονοι καὶ ἐπιφανεῖς καὶ πα- 20
σιν ὑπῆρξαν ἑνδοξοὶ καὶ ἀπὸ τῶν εὐγενῶν εὐγενεῖς.
ὅθεν δῆλον, εἰ τῆς εὐγενείας γονὴ προκεχυμένη εἰς
ἔρωτας τοὺς ἀκολάστους ἔφυσεν ἀπαραιτήτους ἐπι-

1 δὴ Duebnerus: δ' 7 ἀλλὰ μὴν ἐστὶ — — ἀρετὴ γέ-
νους ita Stobaeus: ἀλλὰ μὴν ἐστὶ γένος σπουδαῖον ὡσαύτως.
οὕτως εἶπε. Ἀἴλον γὰρ ἔφη ὅτι ἐστὶν ἡ εὐγ. ἀρετὴ γένους
12 verba 'Proinde quid Lycophron — — prodiderint Aegyptii
veteres' neglexit interpres ib. διαφημοῦσι] δυσφημοῦσι W, sed
fort. verbum diffamandi obversabatur 23 fort. εὐπαραι-
τήτους

nenda, uti apparet, an non alio modo investiganda est? Quo tandem? Age, inquit, dispiciamus. Particula *εὖ*, quae prima est huius vocabuli *εὐγένεια*, laudabile quid et praestans suoque in genere perfectum declarat, ut *εὐπρόσωπον*, honesta facie, *εὐόφθαλμον*, perspicaci oculo. Nam boni pulchrive quidpiam his verbis denotatur. Maxime vero, inquit. Igitur *εὐπρόσωπον* est quod faciei praeditum est virtute, *εὐόφθαλμον*, quod oculi. Est ita, inquit. Iam vero aliene est egregia laude familia quaedam turpis nec laudabilis? Maxime vero, inquit. Praestans et egregium quidquam dicimus pro natura suae virtutis, ac proinde idem sentiendum de bonitate generis. Est ita, inquit. Perspicuum ergo est, inquam, nobilitatem esse virtutem generis.’

19. Proinde quid Lycophron conatur ostendere, si repetamus aut Iovem aut Herculem aut eius liberos et posteros aut Theseum aut Bacchum aut Apollinem, Perseum, Iasonem, Cyrum et ex heroibus maiorem numerum, quorum se nobilitate deinceps multum iactavere, horum originem foedam fuisse et spuriam, etiam si excutiamus altius de Rhea quae prodiderint Aegyptii veteres. Haec, inquam, neque noxae esse possunt nobilitatis neque a poetis conficta in certum testimonium veritatis promenda. Illi quidem diis etiam ea tribuere, quae pudet in moderatos homines transferre. Neque si, qui parum certis natalibus prodire, nobilitatis nomen propagavere, ideo origo foeda nobilitatis. Hi enim

γόνους, δικαιότερον ἂν ἦν τοὺς κατὰ νόμους ἐξ
 εὐγενῶν πεφυκότας ὥς ἐπαινετοὺς εὐδοκιμεῖσθαι.
 εἰ δ' ἐξ εὐγενοῦς ἐπιθυμίας εἰς δημοτικὸν πεπτω-
 κυίας ἀνὴρ εὖσημος ἐγένετο, ὅσῳ εὖσημότερος ἔσε-
 ται ὁ ἐκ τοῦ καθαροῦ θαλάμου; οὐδ' ἐκ τῶν παρὰ 5
 τοὺς εὐγενεῖς πλημμελημάτων ἢ εὐγένεια τεύξεται
 ποτε ἀκλείας, οὐ μᾶλλον ἢ διὰ τῶν φιλαργύρων
 πλεονεξίαν ἢ τῶν χρημάτων αὐγῇ. καὶ εἰ μὲν ἐκ
 τοιούτων ῥυπαρῶν σιννουσιῶν προσεπεγέροντο εὐ-
 κλεεῖς, σπουδαῖοι δὲ γεγεννημένοι τὴν τοῦ ὀνόματος 10
 ἀθανασίαν εἰς τὰ πόρρω προὔδοσαν τοῖς ὕστερον,
 τί κωλύει τὴν εὐγένειαν ἀπὸ τῆς ἐκείνων ἀρετῆς
 ἀρχὴν τε καὶ αὐξήσιν εἰληφέναι; καὶ ὁ ὑβριστικῶς
 ἐρωτηθεὶς, τίς ποτ' ἐτύγχανεεν ὦν ὁ τοῦ Πηλέως
 πατήρ, ἠρώτησε καὶ αὐτὸς τὸν Πτολεμαῖον τὸν βα- 15
 σιλέα, τίς ἦν ὁ τοῦ Λάγου πατήρ. ἢ ὕβριν ὕβρει
 ἀπέτρεψε, ἢ τοὺς ῥυπαροὺς ἀνθρώπους ἐμιμήσατο,
 ὦν ἔθος ἦν αἰεὶ τῇ εὐγενείᾳ φθονεῖν. ἀξιῶ δὲ τῇ
 εὐγενείᾳ οὕτω τὴν οἰκείαν αὐτονομίαν διατηρεῖσθαι,
 ὥς μὴ καταπατεῖν τὰς ἄλλας ἐν τῇ πολιτείᾳ κατα- 20
 στάσεις καὶ αὐτὰς ἔχειν ἐν ὄχλου τάξει. Ἰνδικοὺς
 κύνας δῶρον πεμφθέντας Ἀλεξάνδρῳ φησὶν Ἀριστό-
 βουλος πρὸς μὲν τοὺς ἀγρίους ταύρους καὶ ὄρεῖς
 ἀδμήτους προβαλλομένους ἀκινήτους κατακεῖσθαι,
 πρὸς δὲ τὸν εἰσηγμένον λέοντα ἐκθορήσαντας εἰς 25
 μάχην ἐπεροῖσθαι. τὸν αὐτὸν τρόπον ἔαν μὲν δη-
 μοτικοί ποτε τὴν εὐγένειαν ζηλοτυπῶσιν, ἔαν δὲ

antea clari et in vulgus noti fuere nobilium sati sanguine. Ex quo apparet, si nobilitatis semen effusum in amores parum pudicos inde tamen ortos posteritati commendare potuerit, multo magis aequum esse legitimis ortos nobilibusque parentibus claros laudabilesque censi. Lapsa est libido nobilis in plebeiam aut sui similem? prodiit inde vir clarus? Quanto clarior, qui prodiit e puro thalamo! Neque unquam nobilium vitia nobilitatem infamaverint, non minus quidem, quam avarorum sordes opum splendorem. Quodsi ex sordidis hisce complexibus nati clari evasere, si virtutem amplexi nominis immortalitatem undique propagavere: quid vetat quin virtus eorum nobilitati principium incrementumque tribuere potuerit? Nam ille quidem, qui rogatus per contumeliam, quis fuisset Pelei pater, rogavit regem Ptolemaeum, prius responderet quis esset Lagi pater, vel contumeliam contumelia repulit, vel sordidorum hominum morem imitatus est, quorum semper proprium fuit obtrectare nobilitati. Volo enim ita nobilitas ius suum retineat, ne sibi tamen permissum putet conculcare et in ordinem reliquos omnes ordines redigere. Canes Indicos dono Alexandro datos refert Aristobulus, dum obicerentur tauri ferocientes mulique, indomitos (*l.* immotos) iacuisse, at mox, exhibito leone, excitatos in pugnam ruisse. Ita si plebeii interdum obtrec-

---

25 mulique indomitos] noli corrigere 'mulique, immotos' cum Duebnero, sed potius 'mulique indomiti, immotos'

σοφισταὶ εἰς αὐτὴν φλυαροῦσιν, οὐ θέμις αὐτοῖς
 εἰσορούειν, βοᾶν, κρᾶζειν, ἀλλὰ σιγῇ τὴν αὐτῶν
 στωμυλίαν καταχοῦν. ἔστω αὐτοῖς ἐν παραδείγμα-
 τοῖς λόγῳ τὸ τοῦ Καίσαρος ἀπόφθεγμα· λέγοντι γάρ
 τινι ὥς κακολογεῖται ‘ἀλλὰ μὴν ἄρκεϊ μοι’ φησὶν 5
 ‘ὥς τοιοῦτός εἰμι, ὥστε μὴ παρ’ ἐκείνων κακουρ-
 γεῖσθαι’, οὐδ’ ἐξεῖναι βούλομαι τοῖς εὐγενέσι, τοῖς
 ἐν τέλει, τοῖς ἄρχουσι, παρέχειν ὥτα ταύταις ταῖς
 ἔρισιν ἐκπεπληγμένους· ἀλλὰ μάλλον τὰς αὐτῶν με-
 ταφέρειν μελέτας, πρὸς ἃ ἡ εὐγένεια συνεγείρει, 10
 ἵνα περὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας σπουδῇν ποιούμενοι
 πολλήν, περὶ τῆς αὐτῶν οὐ πολλήν ἔγαν ἔχωσι
 φροντίδα, μεθ’ ἑαυτῶν ἀναπολοῦντες τὸ παλαιὸν
 ἐκεῖνο τοῦ Ἀλεξάνδρου ‘εὖ ποιήσαντα κακῶς ἀκού-
 ειν εἶναι βασιλικόν’.

15

20. *** Ἀλλὰ μὴν οὐ περὶ τούτου ἡ παροῦσα
 πραγματεία, πότερον ὁ τῶν ἀγροίκων ἢ τῶν ἐν πό-
 λεσιν ἀρχαιότερος βίος, οὐδ’ εἴ τις ἐγκωμιάζων τὸ
 ἐν ἀγροῖς ζῆν τοῦ Κρόνου βασιλέως γόνου ὑπάρ-
 χειν ἔλεξε τοὺς γεωργοὺς, δέον ταύτην τὴν μαρτυ- 20
 ρίαν ὥς ἀληθεστάτην προφέρεισθαι. ἅπαντες γὰρ
 ἡμεῖς οἱ θνητοὶ ὑπὸ τῶν θεῶν τυγχάνομεν γενό-
 μενοι· οὐ μέντοι κωλύουσι τὰ ἥθη ἀλλὰ τὰ τῶν
 ἔθνων ἔθνη καὶ αὐτὴ ἡ αἰσθησις ἡ κοινὴ τὸ ἀπ’
 αἰσχροῦ καλόν, ἀλήτην ἀπὸ πλουσίου, χαλὸν ἀπ’ 25
 ἀρτίου μὴ διακρίνεσθαι. οὐδ’ εἴ τινες ἐν τοῖς γε-

16 quae in conversione latina leguntur (‘Menander, in-
 quis, Heracleotes — — exercerent in animalia’), in textu
 graeco desiderantur

tant nobilitati, si sophistae in eam deblaterant, nolo irruant, clament, vociferentur: potius silentio obruant eorum loquacitatem. Imitentur Caesaris illius factum: cui cum narraretur esse qui ei detraherent, satis esse respondit, si id posset, ne illi facere aut moliri in eum quidpiam possint. Neque enim tantum volo esse otii nobilibus, proceribus, principibus, ut aures aperiant tricis hisce occupati. Potius cogitationes traducant ad id, quod (l. quo) eos excitat nobilitas, ut aliorum saluti prospicientes de sua parum sint solliciti repetantque vetus id Alexandri: *Chem bene feceris, male audire regium esse.*

20. Menander, inquis, Heracleotes agricolas ipsos unos esse reliquias ex stirpe Saturni praedicat; Epigenes Rhodius multis rationibus comprobant antiquiorem multo fuisse rem rusticam quam urbanam; Diophanes nobilitatis initium ex agricultura trahit, in qua qui excellere videbantur, pastores esse maluerunt, quasi et ipsi imperium exercerent in animalia. Atqui non id nunc agitur, antiquiorne sit rusticâ re urbana, neque, si quis collaudans rusticam vitam Saturni regis ex stirpe agricolas esse dixit, hoc quasi certissimum testimonium afferri debuit. Sumus quidem omnes mortales satu deorum procreati nec tamen prohibent mores, prohibent instituta gentium, prohibet ipse sensus communis, quin pulchrum a deformi, inopem a divite, claudum ab integro discernamus; nec, si inter agricolas alterius operae praestantiores, ideo ab iis ne-

ωργοῖς πρὸς ἑτέραν θεραπείαν ἔξοχοι, διὰ τοῦτο
 τὴν εὐγένειαν ἀπ' αὐτῶν τὴν ἀρχὴν ἀναγκαῖον
 εἰληφέναι· οὐ γὰρ ἦττον λήγουσιν ὄντες γεωργοί,
 ὥσπερ ἐν οἰκίᾳ πολυτελεῖ δούλων εἰς γένη πολλά,
 καὶ δοῦλοι μέντοι ὃ τε προστάτης καὶ οἱ ταμίαι 5
 καὶ οἱ κναθίζοντες καὶ οἱ γραμματεῖς, ἔτι δὲ καὶ
 ἄλλοι, ὥσπερ οἱ κτηρονόμοι.

οὐδ' ἀπρεπὲς ἂν ἦν ὅλην γῆν εὐγένειαν ἀποδεί- 10
 κνυσθαι, οὐχ ἦττον ἢ τὴν καλοκαγαθίαν· οὐδ' ὅσοι
 περ ἀπὸ τοῦ Κάστορος καὶ Πολυδεύκουσ διφρηλα-
 τῶν γεγονότας ἐρίζουσιν, εὐγένειαν ἀποφαίνουσιν,
 ἀλλ' ἀρχὴν μᾶλλον· οὐδ' ἄδοξοι ἀλλ' ἐπιφανεῖς
 ἔτυχον ἡμίλοχοι τότε, ὅταν ἀφ' ἀρμάτιον μόνον ἦσαν 15
 αἱ μάχαι καὶ ἡ τῶν κελήτων ἡγνοεῖτο στρατεία· ὅσα
 δὴ τούτου παραδείγματα παρ' Ὀμήρῳ; ἀλλὰ διὰ τί
 με πρὸς Πίνδαρον ἀνακαλεῖς;

Ἐν ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος· ἐκ μιᾶς δὲ πρέομεν
 ματρὸς ἀμφοτέροι·

20

ἀλλ' ἀπείρους τόπους ὁρᾶν ἔστι παρ' ἐκείνῳ τοὺς
 νικῶντας ἀπὸ τῆς εὐγενείας ἐγκωμιάζοντι, καὶ αὐτὸν

3 λήγουσιν] add. δουλείας vel δυσγενείας W. λέγουσιν
 Duebnerus 7 inter οἱ κτηρονόμοι et οὐδ' ἀπρεπὲς excide-
 rant in textu graeco quae in versione latina leguntur
 10 γῆν *: τὴν codex. τὴν χώραν supplevit W 12 τοῦ]
 malim τῶν 13 γεγονότας] noli corrigere γεγονότας; in
 graeco sermone latina constructione interpretas usus est
 16 καὶ W, sed in tali sermone carere possis 18 ἀνακα-
 λεῖ: corr. Wolfius 19 Pind. Nem. 6, 1. 2. 3

cesse fuit nobilitatem initium sumere; neque enim minus desinunt esse agricolae, non minus quam in copiosa familia servorum sunt varia genera, et tamen servi, atrienses, ratiocinatores, qui sunt a cyathis, qui ab epistolis servi, atque alii mediastini. Ecce autem ais non solum nobilitatis nomen irrep-
sisse in certos homines, at in certas etiam in universum provincias, veluti cum Euganei sese omnes nobilitate commendant, Morisani Sitoniique, qui plane rectius Orphei nomine gloriantur quam qui incolunt Dioseuriadae oppidum et Ilenioch(or)i, qui se iactitant ab Amphyto Telquioque, Castoris et Pollucis aurigis, nobilitatos. Neque vero indecens fuerit universam provinciam nobilitatem ostentare, non minus quam probitatem et integritatem; neque qui se aurigis Castoris et Pollucis ortos contendunt, nobilitatem ostendunt, sed originem potius; neque tam viles, imo vero clari aurigae eo fuere tempore, quo ex curribus tantum pugnabatur, militia unius tantum equi ignota erat: cuius rei exempla innumera apud Homerum exstant. Quorsum autem ad Pindarum me revocas, qui dicit

‘Hominum genus idem esse, quod deorum,
ex una parente utrosque spirare’.

Quin potius innumeros eius locos intuere, qui victores laudet e maiorum nobilitate et illum ipsum

Ἀλκιμήδην ἀπὸ τοῦ πάππου Πραξιδάμαντος, τοῦ
 Σωκλείδου μνήμην ἀνανεώσαντος, ὃν τῶν Ἀγεσιμά-
 χου υἱῶν ἐξοχώτατον ὑπάρχει φησί· οὐδ' ἐπῆλθεν
 αὐτῷ μὴ κακολογεῖν τὴν εὐγένειαν, ἀλλὰ μάλλον
 προτρέπειν ἅπαντας τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸ τὰ 5
 τῆς σπουδῆς καὶ ἀρετῆς καλὰ καρποῦσθαι, ὅσοι περ
 ἀπὸ τῶν θεῶν γεγνονότας μεμνήσθαι ἀξιοῦσι. οὐ
 γὰρ Ἡσιόδου εἶπετο τοῖς λήροις φάσκοντας ἐκ τῆς
 Γῆς τὸν Οὐρανόν, ἐξ Οὐρανοῦ Κρόνον, ἐκ Κρόνου
 Δία πεφυκέναι· ὁ δὲ Πίνδαρος συνετῶς οὐ πάντας 10
 ἐξ ἴσου διάγειν βίον μαρτυρεῖ ἐν τοῖς τοῦ Σωγέ-
 νους ἐγκωμίοις.

21. Μέχρι δὲ τίνος ἀπειρόκαλος ἔσῃ τὸ Ἰφικρά-
 τους ἀπόφθεγμα εὐλογήσας; τοιούτῳ δὲ κέχρηται
 ποτε καὶ ὁ Τύλλιος. ὁ μὲν οὖν Ἰφικράτης ἀστείως 15
 τινὲς ἑαυτὸν μὲν ἀφ' Ἀρμοδίου γένος ἔχειν μεγα-
 λαυχοῦντι ἐκείνῳ δὲ ὀνειδίζοντι τὸ ἀγενές ἄλλα
 μὴν τό μου γένος ἀπ' ἐμοῦ λαμβάνει τὴν ἀρχήν,
 τὸ δὲ σὺν ἐν σοὶ λήγει. τούτοις ἐκεῖνος τὴν μὲν
 εὐγένειαν οὐ κατέβαλεν, τὸ δὲ ἀγενές εἰκότως ἀν- 20
 ἔκαμψεν εἰς τὸν ὀνειδίζοντα. οὕτως δὲ δίκαιόν ἐστι
 τοὺς εὐγενεῖς τῆς αὐτῶν εὐγενείας ἀντιποιεῖσθαι,
 ὥστε μηδαμῶς αὐτοὺς μὲν ἀλαζονεύειν τοὺς δὲ ἄλ-
 λους ἀποβηματίζειν, ἐν νόῳ ἔχοντας ὡς καὶ αὐτοὶ
 κοινῇ μοίρᾳ πεφυκότες καὶ ἀσμένως ἂν ἀκούσοντας 25
 τὸ Εὐριπίδειον ἐκεῖνο πρὸς Ἑκάβην·

2 Σωκλείδου? ib. Αἰγεσιμάχου: corr. W ex Pindaro
 3 υἱῶν Wolfius: ἡδὲ ib. ἐπῆλθεν] ἡθῆλθεν codex 4 μὴ]

Alcimiden a Praxidamante avo, qui Soclidæ memoriam renovarit, quem Agesimachi liberorum excellentissimum fuisse ait. Non autem in mentem illi venit obtrectare nobilitati, potiusque universos mortales hortari et excitare ad industriae fructus virtutisque decerpandos, qui satu decorum ortos sese meminisse possint. Non enim nugæ Hesiodi secutus est, qui e Terra Coelum, ex Coelo Saturnum, ex eo Iovem genitum cecinit. Quam prudenter mox (?) Pindarus non omnes nos ex æquo vitam transigere Sogenem laudans testatur.

21. Quousque vero tandem in Iphicratis verbo commendando, quod et recte a M. Tullio usurpatum est, nimius eris? Iphicrates quidem salse in Harmodii e familia sese ortum iactantem eique ignobilitatem exprobrantem hoc detorsit: *Meum genus a me initium sumit, tuum autem in te finit*. Hoc ille cum dixit, non nobilitatem generis elevavit; sibi autem exprobrantem ignobilitatem iure refutavit. Ita enim æquum fuerit nobiles nobilitatem suam tueri, ne illa freti nimium insolescant, alios vero de gradu deiiciant; meminerint quoque sese communi sorte natos et qui audire possint Euripideum illud Polydori ad Hecubam matrem:

---

del. Wolfius 7 γεγονότας] vid. p. 270, 13 14 εὐλογήσας]
 ἐπισημίζων margo cod. quod genuinum esse videtur 17 εὐ-
 γενές: corr. Duebnerus 20 ἀνέκαμψεν] fort. ἀνέπεμψεν
 26 Ἐνάβην] vs. 55

‘φεῦ, ὦ μῆτερ, ἦτις ἐκ τυραννικῶν δόμων
 δούλειον ἥμαρ εἶδες· ὥς πρᾶσσεις κακῶς
 ὅσον περ εὔ ποτ’· ἀντισηκώσας δέ σε
 φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ’ εὐπραξίας.’

καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ οὐκ ἀνάρμοστα τὰ Πολυνείκους· 5

‘οὐδ’ ἡγύνειά σ’ ἤρην εἰς ὕψος μέγα;
 κακὸν τὸ μὴ ἔχειν· τὸ γένος οὐκ ἔβροσκέ με.’

οὐ διαμάχεται μὲν οὖν τοιαῦτα τῇ εὐγενείᾳ, μᾶλλον
 δὲ νῇ Δία προσορμῶσι πρὸς τὴν τῶν προγόνων
 δόξης ἀντίληψιν, σωτηρίαν, αὐξήσιν· χαλεπὸν γὰρ 10
 καὶ δύσφορον τὸ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅταν δικαίως εἰς
 εὐγενῇ ῥίπτηται·

‘σὺ δ’ ὦ τὸ λαμπρὸν φῶς ἀποσβεννὺς γένους,
 ξαίνεις, ἀρίστου πατρὸς Ἑλλήνων γεγώς.’

οὐ γὰρ ἐκεῖνοι πρὸς ὀρχήσεις γενόμενοι οὔτε πρὸς 15
 τὰς ἡδονὰς παιδιὰς ἀφροδίσια ἄρπαγὰς ἀδικίας πε-
 φνυκότες, ἀλλὰ πρὸς μὲν τὴν ἀρετὴν πόνον σπου-
 δὴν τὴν περὶ τῶν πολιτῶν σωτηρίαν, πρὸς δὲ τοῦ
 δήμου πολιτικὰς ὠφελείας, εἰκότως πρέπον αὐτοὺς
 οὐ μόνοις σφίσιν αὐτοῖς φαινομένους πεφνύκεναι. 20
 τούτοις δὲ φάναι προσήκει τὰ ὑπὸ τοῦ Σατύρου τῇ
 Παλλὰδι λεχθέντα περὶ τὴν ἀνλητικὴν ἄγαν δήπου
 τερπομένην·

‘οὔτοι πρέπει τὸ σχῆμα· τοὺς ἀνλοὺς μέθες,
 καὶ θῶπλα λάζευ καὶ γνάθους εὐθημόναι.’ 25

6 vid. Eur. Phoen. 404 13 σὺ — — γεγώς] add. W.
 vid. Nauck. p. 840 24 versus οὔτοι πρέπει — — εὐθημό-
 ναι in interpretatione latina servatos supplevi ex p. 456 b

‘O parens, quae regia
genita domo servis, ut infelix agis,
quantum prius nunquam; deus quis te bona
ex ante fortuna malis conficit varians(?)’

Nec vero Polynicis apud eundem insulsa illa:

‘Io. Non te generis evexit ad summum decus?
Pol. Malum carere est; nam genus non me aluit.’

Talia non oppugnantis sunt nobilitatem, imo per Iovem excitantis ad maiorum decus tuendum, conservandum, augendum. Grave enim, per, inquam, grave videtur illud (Ulyssis), cum recte confertur in nobilem:

‘Tu splendidum natalium obscurans decus
lanam trahis, patre natus Argivum optimo.’

Non enim illi ad choreas nati, non ad oblectationes, lusus, res venereas, rapinas, iniurias aliis inferendas editi, potius ad virtutem, laborem, tuendos in officio cives, populares iuvandos: merito ut, qui plus quam deceat sibi ipsis solum nati videantur, iure quae a Satyro audiit Pallas, cum tibia oblectaretur, audire possint:

‘Haud te decet forma ista, mitte tibias,
sume arma, buccas ut decet componito.’

ἀλλὰ πατρώας μεμνημένους εὐγενείας, ἐς ταύτην
 ἐσιδεῖν, ταύτῃ ἡδεσθαι, πρὸς ταύτης αὔξεισιν προ-
 πετεῖς ὑπάρχειν καὶ τῇ ἐτέρᾳ ἐκείνῃ τῆς ψυχῆς
 εὐγενείᾳ ἐπιφανεῖς ποιεῖσθαι δεῖ. ἔτι δὲ πρὸς ἐκείνο
 τοῦ συννετωτάτου ποιητοῦ ἀναβλέπειν ** προσέχειν 5
 δὲ τὸν νοῦν, ὅπως ἑαυτοῖς ἀρμόξῃ τὸ πρὸς Ἑρμῆν
 λεχθὲν παρὰ Πριάμου

οἷος δὲ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγῆτος
 πέπνυσαι τε νόῳ, μακάρων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων·

καὶ δικαίως οἷοί τε ὧσι προσφέρειν τὸ Ὀδυσσέως 10
 πρὸς Πηνελόπην, τῆς ὀλεθρίας ἡδονῆς ἡττηθείσης·

ὥς δ' αὐτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίῃ δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·

ὥς δὲ εὐπρεπὲς οὐχ ὑπὸ τῶν κολάκων ἀλλὰ καλῶν 15
 τε καὶ ἐπαινετῶν ἀνδρῶν ἀκοῦειν, ὅπερ ἐκίχοεν
 Ἑκτωρ ὑπὸ τοῦ Πολυδάμαντος·

ἄλλω μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμῆια ἔργα,
 ἄλλω δ' ὀρχηστύν, ἑτέρω κίθαριν καὶ αἰολίην,
 ἄλλω δ' ἐν στήθεσσι τίθει νόον εὐρύοπα Ζεὺς 20
 ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι,
 καὶ τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω·
 καὶ τοῦ αὐτοῦ·

5 locum non inveni; quare lacunam inserui 10 vid.
 Hom. Ω 376 11 νόῳ Homerus; νόον 14 id. ι 32 20 id.
 N 730

Sed moniti nobilitatis paternae, hanc intueri, hac se oblectare, huic augendae incumbere debent se-
sequē altera illa nobilitate insignire, ad illudque
subinde respicere poetae peritissimi:

‘Non decet ut Hector pronus incumbere tectis
ille velit clarus fixusque insidere plumis.’

Illudque Priami de Mercurio elogium ut in eos com-
petat, curent diligenter:

‘Corporis admiranda tua est species, sapis atque
mente simul: satus es maiorum stemmate claro.’

Iure quoque Ulyssis illud ad Penelopen proferre
possint, voluptate pestifera superata:

‘Sic itidem Circes retinebar in aedibus altis,
coniugii taedas cuperet dum meque maritum:
ast animum potuit nequaquam flectere nostrum.’

Quam enim praeclarum non ab assentatoribus, at
ex animo a probis laudatisque viris audire, quod
audiit Hector a Polydamante:

‘Namque alii deus ut curae sint Martia facta,
ast alii dedit ut sapiat, sit providus, atque
cum sibi tumque aliis, ac oppida servet ab hoste;
atque haec ipse tenes in primis, optime ductor.’

Et illud eiusdem:

‘λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατήρ δ’ ὧς ἥπιος ἦεν.’
 ἀλλὰ παρ’ Εὐριπίδῃ, φῆς, οὐκ Ἠλέκτρα δικαίως
 χλευάζει τὴν εὐγένειαν λέγουσα τὸν ἔνδοξον Ἀγα-
 μέμνονα, εἰ ἄρα ἔνδοξον, ἐξ Ἀτρείως γεγονέναι καὶ
 διηγουμένη τὴν Ταντάλου τοῦ Διὸς αἰκίαν τιμω- 5
 ρουμένων τῶν θεῶν; ἀλλὰ μὴν οὐ δίκαιόν ἐστι
 τὴν ἐνὸς ἢ δυεῖν ἀλαξουεῖαν τῇ εὐγενεῖα πράγματα
 παρῆχειν· οὐδ’ ἐκείνη φησὶ τὰς ἀτυχίας ὑνειδίξειν,
 καὶ φάσκουσα δὲ μηδὲν κακόν, μηδένα νόσον εἶναι,
 οὐ τὸ φορτίον οὐ φέρῃ ἢ τῶν ἀνθρώπων φύσις, 10
 εἰς τὴν ἀνθρωπίνην μᾶλλον εἰσέβλεπε μοῖραν. οὐ
 κάκιστα δὲ δ’ Ἀρχίλοχος·

‘τοῖος ἀνθρώποισι (γὰρ) θυμὸς, Γλαῦκε Λεπτίνεω
 πάι,

γίγνεται θνητοῖς, δκοίην Ζεὺς ἐπ’ ἡμέρην ἄγῃ.’ 15
 τὸ Αἰσώπου βατραχίδιον πρὸς τὴν μητέρα ἐξογκου-
 μένην καὶ ἐρωτῶσαν, εἰ δὲ τοὺς ἀπούσης αὐτῆς γό-
 νους βεβορῶς μείζων ἦν, ἀπέκρινεν ‘οὐδ’ ἂν μέση
 διαρραγῆς’ φησὶν ‘ὦ μήτερ, ἐκείνω τύχῃς ἴση.’
 οὕτως οὐδ’ οἱ ἀγενεῖς λεγέτωσαν ὅσα βούλονται, 20
 βασκαίνετωσαν τῇ εὐγενεῖα, οὐδέποτε τῶν εὐγενῶν
 κρείττονες ἔσονται, οὔτε πάρισοι, μὴ προύργου ποι-
 ῆσαντες τὴν ἀρετὴν. πόθεν δῆ; ἢ ἐξ ἴσης ἀνθρώ-
 πων μοίρας; ἢ φύσει τινί; ἢ

‘ὄν τε διὰ βροτοὶ ἄνδρες δμῶς ἄφατοί τε φατοί τε 25
 ῥητοί τ’ ἄρρητοί τε, Διὸς μέγαλοιο ἔκῃτι;’

1 Hom. ε 12   2 εὐριπίδην: corr. W, sed fort. relin-
 quendus erat accusativus (‘apud Euripidem’) cf. p. 62, 55

‘Ceu mitis pater hic populo imperitare solebat.’

At apud Euripidem, ais, Electra an non iure ridet nobilitatem, dum ex Atreo illustrem (si modo illustrem) Agamemnonem ait natum, dumque Iove nati Tantali poenam refert? Sed enim non unius aut alterius insolentiam nobilitati nocere aequum fuerit, nec illa se ait exprobrare infortunia. Cumque refert nullum esse malum aut morbum, cuius non ferat onus hominis natura: ad communem hominum sortem potius respexit. Nec vero pessime Archilochus:

‘Talis hominibus enim
animus inest, o Glauce, Leptine sate,
mortalibus, qualem in dies deus excitat.’

Ranuncula Aesopica, matre intumescente et rogante, maiorne esset, qui se absente vorasset partus suos: ‘Non si media dirumparis, mater, aequalis illi eris’ respondit. Ita nec ignobiles dicant quod volent, detrahant nobilitati, obloquantur, nunquam superiores erunt nobilibus, non aequales, nisi virtutis specimen ediderint. Unde id tandem? An inaequali sorte hominum? an genio aliquo? an Iovis magni consilio, ut ait Hesiodus, accidit ut alii ob-

---

9 μηδένα νόσον!! 10 φορτλον] ἔχθος mg. cod. ib. φέροι
Duebnerus interpretem corrigens 13 vid. Bergk. 2 p. 402
ib. γάρ] del. W, sed ex latina conversione irrepsit 15 γί-
νεται θν. ὀνοῖον Z. ἐφ’ ἡμέραν ἔγει: correxi ex Bergkio
16 ἐξογκωμένην: correxi 22 ἔσσονται οὕτως καέλτους mg.
23 ἴσης] contrarium requiritur 25 ex Hes. OD 3. 4 sup-
plevi quos versio latina servavit versus

•
 ἢ τοῖς Αἰσωπικοῖς μύθοις πάλιν προσέχοντες, τὰ ἢ
 ἐργάσιμος ἡμέρα τῇ ἑορτῇ ἀντήρητο, ὥς ὑφ' αὐτῆς
 ἐπιπεπονημένων, ῥαθυμῶς διὰ λαιμαργίας ἀναλίσκου-
 σαν· 'φέρε δὴ' ἔφη, 'τὰς μοίρας ἀλλήλαις μεταβάλ-
 λωμεν'. ἡ δ' ἀπέκρινεν 'οὐ θέμις τὸ ὑπὸ Διὸς
 ἐπιτελούμενόν μοι τῶν ἱερῶν κληῖρον καταλείπειν·
 συμφέρειν τῷ Διὶ ἐκὰς τῶν μυστηρίων ἀποτρέπειν
 τὸν βέβηλον ὄχλον'. (Λεῖπει τὰ ἐξῆς.)

1 τὰ] & Duebnerus; malim ὅταν (cum) 2 ἐργάσιμος *:
 ἐργάτις ἐργάσιμος 3 ἀναλίσκουσιν Wollius. cf. p. 320 f.
 5 τὸ] τὸν?

scuri, alii inclyti sint? an (ut ad fabulas Aesopicas redeamus) cum festo diei profestus insultaret et quae summis laboribus quaereret, illum per socordiam atque ingluviem consumere quereretur, ferret hanc conditionem? mutarent sortem, ex profesto festus fieret. Respondit a Iove sortem sacrorum sibi commissam nefas esse relinqui: interesse Iovis procul arceri a mysteriis profanum vulgus. *Desunt reliqua.*

ΠΕΡΙ ΠΟΤΑΜΩΝ ΚΑΙ ΟΡΩΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΤΤΟΙΣ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΩΝ.

Ι. ΤΔΑΣΠΗΣ.

1. Ὑδάσπης ποταμός ἐστὶ τῆς Ἰνδίας νεανικῶς ⁵
καταφερόμενος εἰς τὴν Σαρωνικὴν Σύρτιν· ἐκα-
λεῖτο δὲ πρότερον Ἰνδός· μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν
τοιαύτην. Χρυσίππη διὰ μῆνιν Ἀφροδίτης εἰς ἐπι-
θυμίαν ἐμπεσοῦσα τοῦ γεννήσαντος Ὑδάσπου καὶ
μὴ στέγουσα τοὺς παρὰ φύσιν ἔρωτας νυκτὸς βα- ¹⁰
θείας τῷ προειρημένῳ συνῆλθε, τῆς τροφοῦ συν-
εργούσης. οὐκ εὐτυχήσας δὲ περὶ τῶν συμβεβηκό-
των ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν ἐνεδρεύσασαν αὐτὸν γραῦν
ζῶσαν κατέχωσεν, τὴν δὲ θυγατέρα σταυρώσας διὰ
λύπης ὑπερβολὴν ἔρριπεν ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν Ἰνδόν, ¹⁵
ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ὑδάσπης μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος Λύχνις καλού-

5 Ὑδάσπης ποταμός II ib. ἐστὶ — — Σύρτιν] idem
huc transposuit; vulgo (ἐστὶ δὲ τῆς Ἰνδίας cett.) legebantur
post μετωνομάσθη 6 Σαρωνικὴν Maussacus ib. ἐκα-
λεῖτο — — τοιαύτην II 11 συνεργοῖσης Hemsterhusius:
συνελθούσης 12 οὐκ εὐτυχήσας] κατηχήσας idem. κατηχη-
θεις W. ἀθυμήσας Schol. Malim κατηχ[Ηθεις δὲ καὶ ἀθυ-
μ]ήσας cf. p. 92, 38 17 λυχνίτης Maussacus

uens· ἐλαιώδης δ' ἐστὶ τῇ χροᾷ καὶ ζεστός πάνν·
σελήνης αὐξομένης εὐρίσκεται πρὸς μελωδίαν αὐλῶν·
χρῶνται δ' οἱ ἐν ἐξοχῇ τυγχάνοντες αὐτῷ.

3. Εὐρίσκεται δ' αὐτοῦ παρὰ τὰς καλουμένας
5 Πύλας βοτάνη παρόμοιος ἡλιοτροπίῳ· ταύτην λειο-
τριβοῦντες τῷ χυλῷ τοῖς καύμασιν ἀλείφονται, καὶ
φέρουσιν ἀκινδύνως τῆς περισσοτέρας θερμασίας
τὴν ἀναθυμίασιν.

4. Οἱ δ' ἐργῶριοι, τὰς ἀσεβῶς ἀναστρεφόμενας
10 παρθένους σταυροῖς προσηλώσαντες, εἰς αὐτὸν βάλλουσι,
τῇ σφῶν διαλέκτῳ τὸν Ἀφροδίτης ὕμνον
ᾄδοντες.

5. Κατορύσσουσι δὲ κατ' ἐνιαυτὸν γραῦν κατὰ-
κριτον παρὰ τὸν ὀνομαζόμενον λύφον Θηρογόνον·
15 ἅμα γὰρ τὴν πρεσβῦτιν κατορυχθῆναι ἐρπετῶν
πληθὸς ἐκ τῆς ἀκρωρείας ἐξέρχεται καὶ τὰ περιπτά-
μενα τῶν ἀλόγων ζώων κατεσθίει· καθὼς ἱστορεῖ
Χρύσερμος ἐν π' Ἰνδικῶν. μέμνηται δὲ τούτων
ἀκριβέστερον Ἀρχέλαος ἐν γ' περὶ Ποταμῶν.

20 6. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕρος Ἐλέφας καλούμενον
δι' αἰτίαν τοιαύτην· Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος
μετὰ στρατεύματος εἰς Ἰνδίαν ἐλθόντος καὶ τῶν

1 καὶ ζεστός πάνν] καὶ πάνν ναστός H. καὶ ζεστός πάνν
Dodwellus. Sed vulgata bene se habere vid. Ζεστός enim
non solum de fervore sed etiam de calore (= θερμός) et di-
cebatur et adhuc dicitur. cf. Diog. Laert. 6, 23: ἐπὶ ψάμ-
μοῦ ζεστῆς 4 δ' αὐτοῦ] δ' ἐν αὐτῷ H 10 παρθένους]
πόρνας Schol. 14 θηρογονον: corr. H 15 κατορυχθῆ-
ναι] sive καταχωσθῆναι H 17 ἀλόγων] ἄλλων W ib. κα-
τεσθίει] auditur τὴν γραῦν 20 παράκειται H: ὑπόκειται

ἐγχαορίων κρίσιν ἐχόντων ἀντιπολεμεῖν αὐτῷ, Πῶρου τοῦ βασιλέως τῶν τόπων ἐλέφας αἰφνιδίως οἰστροπλήξ γενόμενος ἐπὶ τὸν Ἥλιου λόφον ἀνέβη καὶ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ χρησάμενος εἶπεν 'δέσποτα βασιλεῦ, τὸ γένος ἀπὸ Γηγασίου κατάγων, μηδὲν ἐξ ἐναντίας Ἀλεξάνδρου ποιήσης· Διὸς γάρ ἐστι Γηγάσιος'. καὶ τελέσας τὸν λόγον ἔθανεν. ἀκούσας δὲ τούτων ὁ Πῶρος ψοφοδῆς τοῖς Ἀλεξάνδρου γόνασι προσέπεσεν, εἰρήνην αἰτούμενος· τυχὼν δὲ ὧν ἤθελε τὸ ὄρος Ἐλέφαντα μετωνόμασεν· καθὼς ἴστορεῖ Δέρυκλλος ἐν γ' περὶ Ὀρῶν.

II. ΙΣΜΗΝΟΣ.

1. Ἰσμηνὸς ποταμὸς ἐστὶ τῆς Βοιωτίας κατὰ πόλιν Θήβας· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Κάδμου ποῦς ἀπ' αἰτίας τοιαύτης. Κάδμος τὸν κρηνοφύλακα δρᾶκοντα τοξεύσας καὶ εὐρὼν ὥσπερ πεφαραμακευμένον φόνου τὸ ὕδωρ περιήρχετο τὴν χώραν ζητῶν πηγὴν· γενόμενος δὲ κατὰ τὸ Κωρύκκιον ἄντρον, κατὰ πρόνοιαν Ἀθηνᾶς τὸν δεξιὸν πόδα βαθύτερον εἰς πηλὸν ἤρεισεν· ποταμοῦ δ' ἀναδοθέντος ἐκ τοῦ τύπου, ὁ ἦρως βουθυτήσας Κάδμου πόδα προσηγόρευσεν αὐτόν. μετὰ δέ τινα χρόνον Ἰσμηνός, Ἀμ-

5 Γηγασίου] Πηγασίου H   6 Γηγάσιος seclutit H.
Διὸς γάρ ἦντων (vel χείρων) ἐστὶν Γηγάσιος C. Muellerus
8 ψοφοδῆος P   ib. τοῖς Piccolos: τοῦ   16 ὥσπερ] del.
W   17 φόνου Reinesius: φοβον codex. φόνω Muellerus
18 κωρύκιον: corr. Geleniana   20 τόπου: corr. Bernardi

φίονος καὶ Νιόβης παῖς, ὑπ' Ἀπόλλωνος τοξευθεὶς καὶ ἀλγυθόνοι συνεχόμενος ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς τὸν προειρημένον ποταμόν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἰσμηνὸς ὠνομάσθη· καθὼς ἱστορεῖ Σώστρατος ἐν β' περὶ Πο-
5 ταμῶν.

2. Παράκειται δ' αὐτῷ Κιθαιρῶν ὕψος, ὀνομαζόμενον δὲ πρότερον Ἀστέριον δι' αἰτίαν τοιαύτην. Βοιωτοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐκ δυεῖν γυναικῶν τῶν ἐπισήμων θέλοντος γῆμαι τὴν ὠφελιμωτέραν, καὶ
10 ἐν ταῖς ἀκρωρείαις λόφου τινὸς ἐνwonύμου νυκτὸς περιμένοντος ἀμφοτέρας, αἰφνιδίως ἐξ οὐρανοῦ κατενεχθεὶς ἀστὴρ ἐνέπεσε τοῖς Εὐρυθεμίστης ὥμοις καὶ ἀφανῆς ἐγένετο. Βοιωτὸς δὲ τὸ σήμαινόμενον νοήσας τὴν μὲν κόρην ἐγῆμε, τὸ δ' ὕψος ὠνόμασεν
15 Ἀστέριον ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος. ὕστερον δ' ἐκλήθη Κιθαιρῶν δι' αἰτίαν τοιαύτην. Τισιφύνη, μία τῶν Ἑρινύων, εἰς ἐπιθυμίαν ἐμπεσοῦσα· παιδὸς εὐπρεποῦς, Κιθαιρῶνος τοῦνομα, καὶ μὴ στέγουσα τὴν ἐπίτασιν τῶν ἐρώτων, λόγους αὐτῷ περὶ συνύδων
20 ἀπέστειλεν· ὃ δὲ τὸ καταπληκτικὸν τῆς προειρημένης φοβηθεὶς οὐδ' ἀποκρίσεως αὐτὴν ἠξιώσεν· ἥ δ' ἀποτυχοῦσα τῆς προαιρέσεως ἐκ τῶν πλοκάμων ἕνα τῶν δρακόντων ἀπέσπασεν καὶ ἐπὶ τὸν ὑπερήφανον ἔβαλεν· ὃ δ' ὕφους τοῖς κόλποις περισφίγξας αὐτὸν
25 ἀνεῖλεν Ἀστερίου ποιμαίνοντα ἐν ταῖς ἀκρωρείαις.

10 νυκτὸς] add. βαθείας H

11 αἰφνιδίως: corr. H

12 ἔπασεν: corr. W

17 Ἑρινυῶν codex hic et infra

25 ποιμαίνοντος: corr. Maussacus

κατὰ δὲ πρόνοιαν θεῶν τὸ ὄρος ἀπ' αὐτοῦ μετωνομάσθη Κιθαιρών, καθὼς ἱστορεῖ Λέων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς Βοιωτιακοῖς.

3. Ἑρμησιάνῃ δὲ ὁ Κύπριος ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης. Ἑλικῶν καὶ Κιθαιρών, ἀδελφοὶ τυγχάνοντες, διαφόρους ἔσχον τῶν τρόπων τὰς διαθέσεις· ὁ μὲν γὰρ Ἑλικῶν, πρῶτος ὑπάρχων καὶ προσηνής, συμπαθῶς ἐγηρεύεσκε τοὺς γονεῖς· ὁ δὲ Κιθαιρῶν, πλεονέκτης τυγχάνων καὶ θέλων εἰς ἑαυτὸν μεταστῆσαι τὴν οὐσίαν, πρῶτον μὲν ἐφόνευσε τὸν 10 γεννήσαντα, τὸν δ' ἀδελφὸν ἐξ ἐνέδρας κατακρημνίσων καὶ αὐτὸς συγκατηνέχθη· κατὰ δὲ θεῶν πρόνοιαν εἰς ὁμώνυμα ὄρη μεταμορφωθέντες ἐγένοντο Κιθαιρῶν μὲν διὰ τὴν ἀσέβειαν Ἑρινύων μυχός, Ἑλικῶν δὲ διὰ τὴν φιλοστοργίαν Μουσῶν ἐνδιαί- 15 τημα.

III. ΕΒΡΟΣ.

1. Ἐβρος ποταμός ἐστι τῆς Θράκης, ** προσηγορίαν εἰληφώς ἀπὸ τῆς συστροφῆς τῆς καταφορᾶς τοῦ ὕδατος. ** Κάσανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν τό- 20 πων, γήμας Κροτονίκην, ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν Ἐβρον· ἀποταξάμενος δὲ τῇ συμβιώσει τῆς προτέρας

8 γηρεύεσκε: corr. W 14 μυχός Barthius: μῦθος
15 τὴν H 18 lac. significavit Duebnerus. Suppleo: ΠΡΟ-
[τερον Ῥόμβος καλούμενος, τὴν ΠΡΟ]σηγορίαν cett. 19 εἰ-
ληφώς Bastius: εἰρή ὥς 20 lac. dedit Duebnerus; supplet
H ita: μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Nihil mutan-
dum censet Muellerus ib. δὲ] del. H 21 κροτωνίκην:
corr. H. Κροτονίκην Muellerus

γυναικὸς ἐπέγημε τῷ τέκνῳ Λαμασίπην τὴν Ἀτρα-
 κος· ἥτις εἰς ἐπιθυμίαν ἐμπεσοῦσα τοῦ προγόνου
 λόγους αὐτῷ περὶ συνόδων ἀπέστειλεν. ὁ δ' ὥς
 Ἐρινὺν φυγὼν τὴν μητρὶν προσηγκαίρει κυνη-
 5 γίαις. ἀποτυχοῦσα δὲ τῆς προαιρέσεως ἡ ἀσελγὴς
 κατεψεύσατο τοῦ σώφρονος, ὥς βιάσασθαι αὐτὴν
 θελήσαντος. Κάσανδρος δὲ τῷ ξήλῳ συμπεριενε-
 χθεὶς μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ τὴν ὕλην ἠνέχθη καὶ σπασά-
 μενος τὸ ξίφος ἐδίωκε τὸν υἱόν, ὥς ἐπίβουλον τῶν
 10 πατρῶων γάμων. ὁ δὲ υἱὸς περικατάληπτος γενό-
 μενος ἑαυτὸν ἔρριπεν εἰς ποταμὸν Ῥόμβον, ὃς ἀπ'
 αὐτοῦ Ἐβρος μετωνομάσθη· καθὼς ἱστορεῖ Τιμό-
 θεος ἐν ια' περὶ Ποταμῶν.

2. Ὅρος δ' αὐτῷ παράκειται Παγγαῖον, τὴν προσ-
 15 ηγορίαν ἔχον δι' αἰτίαν τοιαύτην. ὁ Παγγαῖος, Ἀρεως
 καὶ Κριτοβούλης παῖς, τῇ θυγατρὶ κατ' ἄγνοιαν
 συγγενόμενος καὶ ἀθυμία συσχεθεὶς ἔδραμεν εἰς
 Καρμάνιον ὄρος, καὶ διὰ λύπης ὑπερβολὴν σπασά-
 μενος τὸ ξίφος ἑαυτὸν ἀνείλε· κατὰ δὲ πρόνοιαν
 20 θεῶν ὁ τόπος μετωνομάσθη Παγγαῖος.

3. Γεννᾶται δὲ ἐν αὐτῷ τῷ προειρημένῳ ποταμῷ
 βοτάνη παρόμοιος ὀριγάνῳ, ἥς τὰ ἔκτρα δρεψάμενοι
 Θοῤᾳκες ἐπιτιθέασιν πυρὶ μετὰ τὸν κόρον τῆς δημη-
 τριακῆς τροφῆς, καὶ τὴν ἀναφερομένην ἀναθυμίασιν

4 κυνηγίαις Maussacus: γυναικίαις 8 ἠνέχθη H: ἤχθη
 9 ὥς] ὥς τὸν idem 12 καθὼς — — Ποταμῶν] transponit
 post καταφέρονται (p. 288, 3) idem 14 secundam § posuit
 post tertiam idem 15 ὁ] del. H 17 καὶ] om. W
 18 Καρμανόριον suspicatur H 21 τῷ προειρημένῳ ποταμῷ].
 del. idem

δεχόμενοι ταῖς ἀναπνοαῖς, καροῦνται καὶ εἰς βαθὺν ὕπνον καταφέρονται.

4. Γεννᾶται δὲ καὶ ἐν τῷ Παγγαίῳ ὄρει βοτάνη, κιθάρα καλουμένη διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν. αἱ διασπαράξασαι τὸν Ὅρφέα τὰ μέλη τοῦ προειρημένου εἰς ποταμὸν ἔβαλον Ἐβρον· καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ τοῦ θνητοῦ κατὰ πρόνοιαν θεῶν εἰς δράκοντα μετέβαλε τὴν μορφήν τοῦ σώματος, ἡ δὲ λύρα κατηστερέσθη κατὰ προαίρεσιν Ἀπόλλωνος, ἐκ δὲ τοῦ ρεύσαντος αἵματος ἀνεφάνη βοτάνη κιθάρα καλουμένη. 10 τῶν δὲ Διονυσίων τελουμένων, αὕτη κιθάρας ἀναδίδωσιν ἤχον· οἱ δ' ἐγχώριοι νεβρίδας περιβεβλημένοι καὶ θύρσους κρατοῦντες ὕμνον ᾄδουσιν·

ᾠὴ μὴ τότε φρονήσης, ὅταν ἔσῃ μάτην φρονῶν·

καθὼς ἱστορεῖ Κλειτώνυμος ἐν τῷ γ' τῶν Θρακικῶν. 15

IV. ΓΑΓΓΗΣ.

1. Γάγγης ποταμός ἐστι τῆς Ἰνδίας, τὴν προσηγορίαν λαβὼν δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἰνδῷ τις Κалаυρία νύμφη ἐγέννησεν υἱὸν κάλλει περίβλεπτον, τοῦνομα Γάγγην. οὗτος καρηβαρήσας τῇ μητρὶ 20 κατ' ἄνοιαν συνεγένετο. τῇ δ' ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν

1 malim ἀναπνοαῖς 4 αἱ W 7 lac. inseruit
 Duebnerus post μετέβαλε 8 τοῦ σώματος] τοῦ σχήματος.
 W. Post τὰ μέλη (lin. 5) transponit Muellerus ib. κατε-
 στηρίχθη: corr. W 13 ὕμνον αἰδουσιν. κρατοῦντες: corr.
 Salmasius 14 καὶ τότε φρονήσει ὅταν ἔσηματην φρονῶν:
 corr. Hauptius; om. Nauck. 15 Θρακικῶν Reinesius: τρα-
 γικῶν 21 τῇ δ' ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν Heringa: τῇ διοπι-

παρὰ τῆς τροφοῦ μαθὼν τὴν ἀλήθειαν διὰ λύπης
ὑπερβολὴν ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς ποταμὸν Χλιαρὸν κα-
λούμενον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Γάγγης μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δὲ παρ' αὐτῷ βοτάνη παραπλησία
5 βουγγλώσσω, ἣν λειοτριβοῦντες τὸν χυλὸν αὐτῆς τη-
ροῦσι, καὶ νυκτὸς βαθείας τοὺς φωλεοὺς τῶν τί-
γρεων περιρραίνουσιν· αἱ δὲ διὰ τὴν δύναμιν τῆς
ἐκχυθείσης ὑγρασίας προχωρῆσαι μὴ δυνάμεναι θνή-
σκουσι· καθὼς ἱστορεῖ Καλλισθένης ἐν γ' τῶν Κυ-
10 νηγετικῶν.

3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕρος Ἀνατολὴ καλούμε-
νον δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀναξιβίαν νύμφην Ἥλιος
θεασάμενος χορείαις προσευκαιροῦσαν εἰς ἐπιθυμίαν
αὐτῆς ἐνέπεσε καὶ μὴ στέγων τὴν ἐπίτασιν τῶν
15 ἐρώτων ἐπεδίωκε τὴν προειρημένην βιάσασθαι βου-
λόμενος· ἡ δὲ περικατάληπτος γενομένη κατέφυγεν
ἐπὶ τὸ τῆς Ὀρθίας Ἀρτέμιδος τέμενος, ὕπερ ἦν ἐν
ὄρει Κορύμφη καλουμένῳ, καὶ ἀφανὴς ἐγένετο· κατό-
πιν δ' ἀκολουθήσας ὁ θεὸς καὶ μηδαμοῦ τὴν ἀγα-
20 πωμένην εὗρών, διὰ λύπης ὑπερβολὴν ἐκείθεν ἀνέ-
τειλεν· οἱ δ' ἐγγώριοι τὴν ἀκρώρειαν Ἀνατολὴν
μετωνόμασαν ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος· καθὼς ἱστορεῖ
Καιμάρων ἐν δεκάτῳ Ἰνδικῶν.

Θουση ὁ δὲ μεθ' ἡμέρας codex i. e. duae lectiones confusae
(τῇ δ' ἐπιούσῃ et ὁ δὲ μεθ' ἡμ.) 4 ἐν αὐτῷ H, παρ' αὐτὸν
Duebnerus 5 λειοτριβοῦντες Maussacus: αἱ τρίβοντες
8 ὑγρασίας W: πρᾶσις 9 κνηγετικῶν codex 18 χο-
ρείαις W: χωρίοις 14 τὴν ἐπίτασιν τῶν ἐρώτων*: τῶν
ἐρώτων cf. p. 81, 82 15 ἀπεδίωξε: corr. H 18 κορυφή:
correxī

V. ΦΑΣΙΣ.

1. Φᾶσις ποταμός ἐστι τῆς Σκυθίας, παραρρέων πόλιν· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Ἀρκτοῦρος, τὴν προσηγορίαν εἰληφώς διὰ τὴν χωροθεσίαν τῶν κατεψυγμένων τόπων· μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοι- 5 αὐτήν. Φᾶσις, Ἑλλίου καὶ Ὀκυρρόης τῆς Ὠκεανοῦ παῖς, τὴν μητέρα μοιχευομένην ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαβὼν ἀνείλεν· κατὰ δ' ἐπιφάνειαν Ἑρινύων οἰστροπλήξ γενόμενος ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς τὸν Ἀρκτοῦρον, ἀπ' αὐτοῦ δὲ Φᾶσιν μετωνομασμένον. 10

2. Γεννᾶται δ' ἐν τῷ ποταμῷ ῥάβδος ὀνομαζομένη λευκόφυλλος· εὗρίσκεται δὲ τοῖς μυστηρίοις τῆς Ἑκάτης περὶ τὸν ὕρθρον πρὸς παιανισμὸν ἔνθεον αὐτοῦ περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος· ἣν οἱ ξηλό-τυποὶ τῶν ἀνδρῶν ὀρεπόμενοι ῥίπτουσι περὶ τὸν 15 παρθένιον θάλαμον καὶ ἀνόθεντον τηροῦσι τὸν γάμον. ἔαν δέ τις προπετέστερον ἀποστραφῇ τῶν ἀσεβεστέρων διὰ μέθην καὶ εἰς τὸν τόπον εἰσέλθῃ, τῶν σωφρονούντων ἀφαρπάζεται λογισμῶν καὶ εὐ-θὺς ὁμολογεῖ πᾶσιν ὅσα παρανόμως ἢ ἔπραξεν ἢ 20 μέλλει πράττειν. οἱ δὲ παρατυγχάνοντες, συλλαμβάνοντες, ῥίπτουσιν ἐμβεβρωσμένον εἰς τὸ καλούμενον Στόμιον τῶν ἀσεβῶν. ἔστι δὲ στρογγυλοειδές, φρέατι παραπλήσιον· ἐκδίδωσι δὲ τὸ βληθὲν μετὰ λ' ἡμέρας εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην, σκολήκων 25

2 φάσις: corr. H   3 πόλιν] add. Φᾶσιν Maussacus
6 οκυρρόης codex   7 ἐπαντοφόρῳ idem   10 δι'] δὴ Piccolos
13 παιανισμὸν: corr. Gaulminus   17 δι' Gelenius ib.
τις idem: τι   ib. ἐπιστραφῇ W, ἀναστραφῇ H

γέμον. γῦπες δ' αἰφνιδίως ἐπιφανέντες ἄδρατοι
τὸν ἐγκείμενον διαρπάξουσιν, ὥς ἱστορεῖ Κτήσιππος
ἐν β' Σκυθικῶν.

3. Παράκειται δ' αὐτῷ τὸ Κανκάσιον ὕψος· ἐκα-
5 λείτο δὲ τὸ πρότερον Βορέου Κοίτῃ δι' αἰτίαν τοι-
αύτην. Βορέας δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν Χιόνην ἀρ-
πάσας, τὴν Ἀρκτούρου θυγατέρα, κατήνεγκεν εἰς
τινα λόφον Νιφάντην καλούμενον, καὶ ἐγέννησεν
ἐκ τῆς προειρημένης υἱὸν Ὅρπακα, τὸν διαδεξάμε-
10 νον Ἡνιόχου τὴν βασιλείαν· μετωνομάσθη δὲ τὸ
ὕψος Κοίτῃ Βορέου. προσηγορεύθη δὲ Κανκάσος
διὰ περιστάσιν τοιαύτην. μετὰ τὴν γιγαντομαχίαν
Κρόνος, ἐκκλίνων τὰς Διὸς ἀπειλὰς, ἔφυγεν εἰς τὴν
ἀκρόρειαν Βορέου Κοίτης, καὶ εἰς κροκόδειλον με-
15 ταμορφωθεὶς ἔλαθεν· ὁ δὲ Προμηθεὺς ἕνα τῶν ἐγ-
χωρίων ποιμένα, Κανκάσον, ἀναταμὼν καὶ κατανο-
ήσας αὐτοῦ τὴν διάθεσιν τῶν σπλάγχχνων εἶπεν οὐ
μακρὰν εἶναι τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ Ζεὺς ἐπιφανεὶς
τὸν μὲν πατέρα δῆσας πλεκτῷ ἐρίῳ κατεταρτάρωσε,
20 τὸ δ' ὕψος εἰς τιμὴν τοῦ ποιμένου Κανκάσον μετο-
νομάσας προσέδωκεν αὐτῷ τὸν Προμηθεά καὶ ἠνάγκ-
ασεν αὐτὸν ὑπὸ σπλαγχνοφάγου ἀετοῦ βασανίζε-
σθαι, ὅτι παρηνόμησεν εἰς τὰ σπλάγχχνα, ὥς ἱστορεῖ
Κλεάνθης ἐν γ' Θεομαχίας.

1 ἄδρατοι] ἀθρόοι H 2 τὸ μὲν κείμενον: corr. Dueb-
nerus ib. ὥς] καθὼς H 4 δὲ αὐτῷ H: δὲ 6 Χιόνην
idem: χάνην 8 Νιφάντην Ukertius 15 ἔλαθεν· ὁ δὲ
Προμηθεὺς add. Hemsterhusius 16 ἀναταμὼν idem: ἀνα-
παύων 20 Κανκάσος μετωνομασθεὶς: corr. Gelenius
24 Θεομαχίας H: θεομαχίας γεγραφέας

4. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνῃ Προμήθειος καλουμένη, ἣν Μήδεια συλλέγουσα καὶ λειοτριβοῦσα πρὸς ἀντιπαθείας τοῦ πατρὸς ἐχρήσατο, καθὼς ἱστορεῖ ὁ αὐτός.

VI. APAP.

5

1. Ἄραρ ποταμός ἐστι τῆς Κελτικῆς, τὴν προσ-
ηγορίαν εἰληφὼς παρὰ τὸ ἡρμόσθαι τῷ Ῥοδανῷ.
καταφέρεται γὰρ εἰς τοῦτον κατὰ τὴν χώραν τῶν
Ἀλλοβρόγων. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Βρίγουλος· με-
τωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἄραρ κυνηγε-
σίας χάριν εἰς ὕλην προχωρήσας καὶ εὗρων τὸν
ἀδελφὸν Κελτίβηρον ὑπὸ θηρίων ἀνηλωμένον διὰ
λύπης ὑπερβολὴν ἑαυτὸν καιρίως πλήξας ἔβαλεν εἰς
τὸν ποταμὸν Βρίγουλον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ μετωνομάσθη
Ἄραρ.

15

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ μέγας ἰχθὺς κλουπαῖα
προσαγορευόμενος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων· οὗτος, αὐξα-
νομένης τῆς σελήνης, λευκός ἐστι· μειουμένης δέ,
μέγας γίνεται παντελῶς· ὑπεραυξήσας δ' ἀναιρεῖται
ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀκανθῶν.

20

3. Εὕρισκεται δ' ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λίθος χόν-
δρῳ παρόμοιος ἄλός, ὃς κάλλιστα ποιεῖ πρὸς τεταρ-
ταίας νόσους, τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι τοῦ σώματος

16 κλουπαῖα Stobaeus 100, 14: σκολόπιδος codex. κλο-
πίας Io. Lydus et Anonymus. σκολοπίας Muellerus 17 αὐ-
ξομένης ceteri excerptores 21 εὕρισκεται δ' ἐν αὐτῷ λί-
θος ἐν τῇ κεφαλῇ χόνδρῳ παρόμοιος ὃς: corr. H. ex Stobaeo
22 τεταρταίους: corr. Stobaeus

προσδεδμεμένος, τῆς σελήνης μειουμένης, καθὼς ἱστορεῖ Καλλισθένης ὁ Συβαρίτης ἐν γ' Γαλατικῶν, παρ' οὗ τὴν ὑπόθεσιν εἴληφε Τιμαρένης ὁ Σύρος.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Λούγδουνον καλού-
 5 μενον· μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Μώ-
 μορος καὶ Ἀτεπόμαρος, ὑπὸ Σεσηρονέως τῆς ἀρχῆς
 ἐκβληθέντες, κατὰ χρησμοῦ προσταγὴν εἰς τοῦτον
 τὸν λόφον ἦλθον πόλιν κτίσαι θέλοντες· τῶν δὲ
 θεμελίων ὀρυσσομένων, αἰφνιδίως κόρακες ἐπιφα-
 10 νέντες καὶ διαπτερυξάμενοι τὰ πέριξ ἐπλήρωσαν
 δένδρα. Μώμορος δέ, οἰωνοσκοπίας ἔμπειρος ὑπάρ-
 χων, τὴν πόλιν Λούγδουνον προσηγόρευσεν· λοῦγον
 γὰρ τῇ σφῶν διαλέκτῳ τὸν κόρακα καλοῦσι, δοῦνον
 δὲ τόπον ἐξέχοντα· καθὼς ἱστορεῖ Κλειτοφῶν ἐν
 15 γ' Κτίσεων.

VII. ΠΑΚΤΩΛΟΣ.

1. Πακτωλὸς ποταμὸς ἐστὶ τῆς Λυδίας κατὰ πό-
 λιν Σάρδεις· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Χρυσορρόας.
 Χίος ὁ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀγαθίππης παῖς, τὴν μηχα-
 20 νικὴν τέχνην ἀσκήσας καὶ σπάνει βίου συνεχόμενος,
 νηκτὸς βαθείας τοῦς ἠθσαυροὺς Κροίσου τοῦ βασι-

1 προσδεσμενόμενος idem 4 λούσδουλος: corr. Maussacus
 7 κατὰ χρησμοῦ — ἦλθον H: εἰς τοῦτον κατὰ
 προσταγὴν τὸν λόφον 13 δοῦνον Maussacus: λοῦγλον,
 sed 2 posterius in ras. a m. pr. 14 τόπον H. Leo: τὸν
 18 χρυσορράας. χίος: corr. Maussacus. Χρυσορρόας δι' αἰτίαν
 τοιαύτην. Χρυσορρόας H. 'Fortassis Χίος ortum est ex vīds
 quae fuerit var. lectio vocis ὁ παῖς' Muellerus 19 ἀπα-
 θίππης: corr. H

λέως ἀνέφξε καὶ τὸν χρυσὸν ἐκκομίζων διεδίδου τοῖς οἰκέλοις· καταδιωχθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν φρουρῶν καὶ περικατάληπτος γενόμενος ἑαυτὸν ἔρριπεν εἰς ποταμὸν **, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Χρυσορροῆας μετωνομάσθη.

2. Πακτωλὸς δὲ μετεκλήθη διὰ τήνδε τὴν περιστάσιν. Πακτωλός, οσειολιὸς καὶ Λευκοθέης παῖς, ἐν τοῖς Ἀφροδίτης μυστηρίοις Δημοδίκην τὴν ἀδελφὴν κατ' ἄγνοιαν βιασάμενος καὶ περὶ τῶν συμβεβηκότων κατηχηθεὶς διὰ λύπης ὑπερβολὴν ἑαυτὸν 10 ἔρριπεν εἰς ποταμὸν Χρυσορροῆαν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Πακτωλὸς προσηγορεύθη.

Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ ψήγμα Δαρείου χρυσίον, καταφερόμενον εἰς τὸν εὐδαίμονα κόλπον.

3. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ καὶ λίθος ἀρουραφύλαξ 15 καλούμενος· ἔστι δ' ἀργύρῳ παρόμοιος· εὐρίσκεται δὲ δυσχερῶς τῷ καταφερομένῳ ψήγματι συναναμινύμενος· ἔχει δὲ δύναμιν τοιαύτην. οἱ ἐν ἔξοχῇ τυγχάνοντες τῶν Λυδῶν συναγοράζουσιν αὐτὸν καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν θησαυρῶν τιθέασιν καὶ διαφυλάττουσιν ἀκινδύνως τὸν διατιθέμενον χρυσόν. 20 ὁσάκις γὰρ ἂν φῶρες ἐπέλθωσιν, σάλπιγγος ἤχον ἀναδίδωσιν ὁ λίθος· οἱ δέ, ὥς ὑπὸ δορυφόρων

2 καταλειφθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν φρ. καὶ καταληπτός: corr. H
4 lac. add. Duebnerus, H monente 7 οσειολιὸς] Διδς H.
υἱὸς Διδς iuxta Διδς παῖς Muellerus. Scr. vid. ὁ Διδς (cf.
p. 298, 19), ut oli repetitio correctior syllabarum oei sit
13 Δαρείου] post κόλπον ponit H. Δαρεικοῦ Muellerus
14 καταφερόμενος sic codex 15 ἀρουραφύλαξ H, θησαυ-
ροφύλαξ Muellerus 19 αὐτὸν Gelenius: αὐτοῦ 22 ἂν
W: ἄνω

διωκόμενοι, κατὰ κρημνῶν φέρονται. καὶ καλεῖται ὁ τόπος τῶν βιαιοθανατησάντων Πακτωλοῦ φρουρά.

4. Γεννᾶται δὲ βοτάνη πορφυράνθεμος, καλουμένη χρυσόπολις· πρὸς αὐτὴν γὰρ αἱ ἄστυγείτονες πόλεις τὸν ἀκέραιον χρυσὸν δοκιμάζουσιν. ἅμα γὰρ αὐτὸν χωνευθῆναι βλέπουσι τὴν βοτάνην· καὶ ἐὰν μὲν ἀνόθευτον τὸ χρυσίον ᾗ, τὰ φύλλα χρυσοῦται· ἐὰν δ' ἐφθαρμένον ὑπάρχῃ, τὴν ἡλλαγμένην ὑγρασίαν ἀποπτύει καὶ διατηρεῖ τῆς ὕλης τὴν οὐσίαν.
10 καθὼς ἱστορεῖ Χρῦσερμος ἐν γ' περὶ Ποταμῶν.

5. Παράκειται δ' αὐτῷ ὄρος Τιῶλος, παντοδαπῶν θηρίων πλήρες· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Καρμανόριον ἀπὸ Καρμάνορος, τοῦ Διονύσου καὶ Ἀλεξιφροῖας παιδός, ὃς κυνηγετῶν ἀπέθανεν ὑπὸ κάπρου
15 πληγείς· ὕστερον δὲ μετωνομάσθη Τιῶλος διὰ τοιαύτην αἰτίαν. Τιῶλος, Ἄρεος καὶ Θεογόνης υἱός, βασιλεὺς Λυδίας, ἐν Καρμανορίῳ κυνηγετῶν ὄρει καὶ θεασάμενος Ἀρρίππην παρθένον τῇ Ἀρτέμιδι συναναστρεφομένην εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῆς ἐνέπεσε
20 καὶ πλεονεκτούμενος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐπεδίωκεν αὐτὴν βιάσασθαι βουλόμενος· ἥ δὲ περικατάληπτος γενομένη ἀπέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος. καταφρονήσας δὲ τῆς δεισιδαιμονίας ὁ τύραννος ἐν

3 δὲ] δὲ ἐν αὐτῷ καὶ H 4 χρυσόπολις H e Tzetze:
 χρυσοπόλη 9 καὶ — — τὴν οὐσίαν] hic posuit H. Lege-
 bantur post χρυσοῦται 12 πλήρης: corr. H ib. καρμα-
 νόριον: corr. idem 13 κάρμανος: corr. idem 17 καρ-
 μανίῳ: corr. idem 18 ἀρρίππην: corr. idem 19 ἐπεσεν:
 corr. idem 22 γινομένη: corr. idem ib. κατέφυγεν
 idem

τῷ τεμένει τὴν κόρην ἔφθειρεν· ἡ δ' ἀδυμία συ-
σχεθεῖσα βρόχῳ τὸν βίον περιέγραψεν. ἀναξιοπα-
θήσασα δ' ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσιν ἡ θεὸς οἰστροπλήγα
τῷ προειρημένῳ ταῦρον ἐπέσκηψεν, ὅφ' οὗ διφθεῖς
εἰς ὕψος καὶ εἰς σκόλοπας κατενεχθεῖς μετὰ βασά-
νων ἔθανε. Θεοκλύμενος δ' ὁ τοῦ προειρημένου
παῖς, τὸν γεννήσαντα θάψας, τὸ ὕρος ἀπ' αὐτοῦ
μετωνόμασεν.

6. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος κισήρει παρόμοιος
καὶ σπανίως εὐρίσκεται· τετράκις γὰρ τῆς ἡμέρας 10
ἀλλάσσει τὴν χροάν· βλέπεται δὲ ὑπὸ παρθένων
τῶν μήπω χρόνον φρονήσεως ἔχουσιν· αἱ δὲ ὥραν
ἔχουσαι γάμου ἐὰν ὀρῶσιν αὐτόν, οὐδὲν ἀδικοῦνται.
παρὰ τῶν ὑβρίζειν θελόντων· καθὼς ἱστορεῖ Κλει-
τοφῶν . . . .

15

VIII. ΛΥΚΟΡΜΑΣ.

1. Λυκόρμας ποταμός ἐστι τῆς Αἰτωλίας· μετω-
νομάσθη δ' Εὐήνος δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἴδας δ'
Ἀφαιρέως παῖς δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν Μάρπησσαν
ἄρπάσας ἀπήνεγκεν εἰς Πλευρώνα. κατηχηθεῖς δὲ 20
περὶ τῶν συμβεβηκότων ὁ Εὐήνος ἐπέδλωκε τὸν
ἐπίβουλον τῆς ἰδίας θυγατρὸς· γενόμενος δὲ κατὰ
Λυκόρμαν καὶ τῆς συλλήψεως ἀπελπίσας ἑαυτὸν εἰς
ποταμὸν ἔβαλεν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Εὐήνος μετωνομάσθη.

2 παρέτριψεν: corr. W   4 ἐπέσκηψεν H   6 δ' ὁ H;
δὲ   12 μὴ τῷ χρόνῳ: corr. W   15 lac. signa add.
17 Λύκαρμος: corr. Gelenius   18 εἶδας: corr. Maussacius
20 Πλευρώνα: correxi   23 λυκάρμαν codex   ib. εἰς τοῦ-
τον τὸν ποταμὸν H

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη σάρισσα προσ-
αγορευομένη, λόγγη παρόμοιος, ποιούσα πρὸς ἀμ-
βλωπίας ἄριστα· καθὼς ἱστορεῖ Ἀρχέλαος ἐν α'
περὶ Ποταμῶν.

5 3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Μύηνον καλούμενον
ἀπὸ Μυήνου τοῦ Τελέστορος καὶ Ἀλφεσιβοίας παι-
δός. οὗτος γὰρ ὑπὸ τῆς μητρικῆς φιλούμενος καὶ
μὴ θέλων μαιίνειν τὴν κοίτην τοῦ γεννήσαντος εἰς
Ἀλφειον ὕψος ἀνεχώρησε. Τελέστωρ δέ, τῷ ξήλῳ
10 τῆς γυναικὸς συσχηματισθεὶς, ** τὴν ἐρημίαν μετὰ
τῶν δορυφόρων κατὰ τοῦ τέκνου ληψόμενος ἐδίωκε.
Μύηνος δέ, φθάσας τοῦ πατρὸς τὰς ἀπειλάς, κατε-
κρήμνισεν ἑαυτόν· τὸ δ' ὕψος κατὰ πρόνοιαν θεῶν
ἀπ' αὐτοῦ Μύηνον μετωνομάσθη.

15 4. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λευκόλιον ἄνθος, ὃ μη-
τρικῆς ὀνομασθείσης μαραίνεται· καθὼς ἱστορεῖ Δέρ-
κυλλος ἐν γ' περὶ Ὁρῶν.

IX. ΜΑΙΑΝΔΡΟΣ.

1. Μαϊάνδρος ποταμός ἐστι τῆς Ἀσίας· ἐκαλεῖτο
20 δὲ πρότερον Ἀναβαίνων· μόνος γὰρ ἐκ πάντων τῶν

1 βοτάνη σάρισσα προσαγορευομένη idem: βοτάνη ἢ cf.
Stob. 100, 15 3 καθὼς — — Ποταμῶν] om. codex, effecit
ea H ex Stob. l. l. 6 τῆς παιδός: corr. Gelenius 9 ἀνε-
χώρησε] add. ἀποτυχοῦσα — — θελήσαντος ex p. 82, 12 H
ib. τῷ ξήλῳ Dodwellus: ὁ ξηλωτῆς 10 συσχηματισθεὶς]
συσχεθεὶς W, συμπεριενεχθεὶς H. Lac. quam Duebner ad-
didit explevit H voce περιερχόμενος, voce εἰς Muellerus
11 καταληψόμενος τὸ τέκνον H 19 ἐστι H ib. Ἀσίας]
Φρυγίας idem, Καρίας Muellerus

ποταμῶν ἀπὸ τῶν ιδίων ἀρχόμενος πηγῶν εἰς ἑαυ-
 τὸν παλινδρομεῖ. προσηγορεύθη δὲ Μαίανδρος ἀπὸ
 Μαιάνδρου, τοῦ Κερκάφου καὶ Ἀναξιβίας παιδός,
 ὃς πρὸς Πεσσινουντίους πόλεμον ἔχων ἠϋξάτο τῇ
 Μητρὶ τῶν θεῶν, ἐὰν ἐγκρατὴς γένηται τῆς νίκης, 5
 θύσειν τὸν πρῶτον αὐτῷ συγχαρὲντα ἐπὶ ταῖς ἀν-
 δραγαθίαις τροπαια φέροντι. ὑποστρέψαντι δὲ τῷ
 προειρημένῳ πρῶτος συνεχάρη συναντήσας ὁ παῖς
 Ἀρχέλαος μετὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς. ὁ δὲ
 τῆς προειρημένης δεισιδαιμονίας ἀναμνησθεὶς κατ' 10
 ἀνάγκην τοῖς βωμοῖς προσήγαγε τοὺς προσήκοντας.
 ἀθυμήσας δ' ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσιν ἔρριπεν ἑαυτὸν
 εἰς ποταμὸν Ἀναβαλίνοντα, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Μαλάνδρος
 προσηγορεύθη· καθὼς ἱστορεῖ Τιμόλαος ἐν ᾧ Φρυ-
 γιακῶν. μέμνηται δὲ τούτων καὶ Ἀγαθοκλῆς ὁ 15
 Σάμιος ἐν τῇ Πεσσινουντίων πολιτείᾳ.

2. Δημόστρατος δὲ ὁ Ἀπαμεύς ἱστορίας μέμνη-
 ται τοιαύτης. Μαίανδρος ἀκμὴν στρατηγὸς χειρο-
 τουνηθεὶς ἐξ ἐναντίας Πεσσινουντίων καὶ παρ' ἐλ-
 πίδας τῆς νίκης ἐγκρατὴς γενόμενος, τὰ ἀναθήματα 20
 τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν διέδωκε τοῖς στρατιώταις·
 κατὰ δὲ πρόνοιαν τῆς θεᾶς τῶν σωφρονούντων λο-
 γισμῶν αἰφνιδίως ἀπαλλοτριωθεὶς προσapéκτεινε
 τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱόν· πρὸς ὀλίγον δὲ σωφρο-

6 ἐπὶ H 7 φέρων: corr. W 11 τοῖς H ib. κατή-
 γαγεν: corr. W 17 Ἀπαμεύς corr. H 18 ἀκμηστρατη-
 γός: corr. Rutgersius, ἀρχιστρατήγος susp. Muellerus 20 ἀνα-
 θέματα: corr. ed. Lips. 1778 23 ἀπέκτεινε H 24 fort. τῇ
 γυναικὶ καὶ τὸν υἱόν ib. πρὸς Muellerus

νήσας καὶ εἰς μετάνοιαν ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι χωρή-
σας ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς ποταμόν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Μαί-
ανδρος προσωνομάσθη.

3. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος κατ' ἀντίφρασιν
5 Σώφρων καλούμενος, ὃν ἔαν βάλῃς τινὸς εἰς κόλ-
πον, ἐμμανῆς γίνεται καὶ φονεύει τινὰ τῶν συγγε-
νῶν· ἐξιλασάμενος δὲ τὴν Μητέρα τῶν θεῶν ἀπαλ-
λάσσεται τοῦ πάθους· καθὼς ἱστορεῖ Δημάρατος ἐν
γ' περὶ Ποταμῶν. μέμνηται δὲ τούτων καὶ Ἀρχέ-
10 λαος ἐν α' περὶ Λίθων.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Σίπυλον, τὴν προσ-
ηγορίαν ἔχον ἀπὸ Σιπύλου, τοῦ Ἀγήνορος καὶ Διω-
ξίππης παιδός. οὗτος γὰρ μητροκτονήσας κατ'
ἄγνοιαν καὶ ὑπ' Ἐρινύων οἰστρογηλατηθεὶς εἰς τὸ
15 Κεραύνιον ὕψος ἦλθε καὶ διὰ λύπης ὑπερβολὴν
βρόχῳ τὸν βίον περιέγραψεν. τὸ δ' ὕψος κατὰ πρό-
νοιαν θεῶν ἀπ' αὐτοῦ Σίπυλον ὠνομάσθη.

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος παρόμοιος κυλίν-
δρῳ· ὃν οἱ εὐσεβεῖς υἱοί, ὅταν εὗρωσιν, ἐν τῷ τε-
20 μένει τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν τιθέασιν καὶ οὐδέποτε
χάριν ἀσεβείας ἀμαρτάνουσιν, ἀλλὰ φιλοπάτορες
ὑπάρχουσι καὶ πρὸς τοὺς προσήκοντας συμπαθοῦ-
σιν· ὡς ἱστορεῖ Ἀγαθαρχίδης ὁ Σάμιος ἐν δ' περὶ
Λίθων. μέμνηται δὲ τούτων ἀκριβέστερον Δημά-
25 ρατος ἐν δ' Φρυγίας.

2 ποταμόν] 'nomen fluvii intercudit' H 5 Σώφρων
Maussacus: τέφρων 19 υἱόν: corr. Gelenius 21 ἀμαρ-
τάνουσιν Aristoteles (de Mir. Auscult. 162): ἀμάρτουσιν
23 περὶ Gelenius: ἡ 24 δημάρετος: corr. Maussacus

X. ΜΑΡΣΤΑΣ.

1. Μαρσύας ποταμός ἐστὶ τῆς Φρυγίας κατὰ πόλιν Κελαινὰς κείμενος· προσηγορεύετο δὲ πρότερον πηγὴ Μίδα δι' αἰτίαν τοιαύτην. Μίδας βασιλεὺς Φρυγῶν περιερχόμενος τὰ ἐρημότερα τῆς χώρας καὶ ἀνυδρία συνεχόμενος ἤψατο τῆς γῆς καὶ χρυσὴν ἀνέδωκε πηγὴν, τοῦ ὕδατος χρυσοῦ γενομένου· καὶ ὑπόδιψος ὦν καὶ τῶν ὑποτεταγμένων θλιβομένων ἀνεκαλέσατο τὸν Διόνυσον· γενόμενος δ' ἐπήκοος ὁ θεὸς δαψιλὲς ὕδωρ ἀνέτειλε. κορεσθέντων δὲ τῶν Φρυγῶν, Μίδας τὸν ἐκ τῆς κρήνης καταρρέοντα ποταμὸν Μίδα πηγὴν ἐκάλεσε. μετωνομάσθη δὲ Μαρσύας διὰ τοιαύτην αἰτίαν. νικηθέντος ὑπ' Ἀπόλλωνος Μαρσίου καὶ ἐκδαρέντος, ἐκ τοῦ ρεύσαντος αἵματος ἐγεννήθησαν Σάτυροι τε καὶ ποταμοὶ ὁμώνυμος, Μαρσύας καλούμενος· καθὼς ἱστορεῖ Ἀλέξανδρος Κορινθίος ἐν γ' Φρυγικῶν.

2. Εὐήμεριδας δὲ ὁ Κνίδιος ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης. ὁ ἄσκὸς Μαρσίου τῷ χρόνῳ δαπανηθεὶς καὶ κατενεχθεὶς ἔπεσεν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὴν Μίδα κρήνην· καὶ κατ' ὀλίγον καταφερόμενος ἄλυσεν τινι προσηνέχθη· κατὰ δὲ χρησιμοῦ προσταγὴν Πεισίστρατος ὁ Λακεδαιμόνιος, παρὰ τὰ λείψανα τοῦ

8 κελήνας: corr. Maussacus   ib. κείμενος] del. H
 5 ἐρχόμενος: corr. W   6 καὶ χρυσὴν] ἢ χρυσὴν Piccolos
 9 ἐπεκαλέσατο susp. H   22 ἄλυσεν] ἀλγιάλῳ W   24 τὰ H

Σατύρου πόλιν κτίσας, Νώρικον αὐτὴν προσηγό-
ρευσεν ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος· νώρικον δὲ οἱ Φρύ-
γες τῇ σφῶν διαλέκτῳ τὸν ἄσκον καλοῦσι.

3. Γεννᾶται δ' ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ βοτάνη
5 αὐλὸς ὀνομαζομένη, ἣν ἐὰν πρὸς ἄνεμον σείσῃ τις,
μουσικὴν ἔχει μελωδίαν· καθὼς ἱστορεῖ Δέρκυλλος
ἐν α' Σατυρικῶν.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὄρος Βερεκύνθιον κα-
λούμενον, τὴν προσηγορίαν ἔχον ἀπὸ Βερεκύνθου
10 τοῦ πρώτου ἱερέως γενομένου τῆς Μητρὸς τῶν Θεῶν.

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος καλούμενος μά-
χαιρα· ἔστι γὰρ σιδήρεω παραπλήσιος· ὃν ἐὰν εὗρῃ
τις τῶν μυστηρίων ἐπιτελουμένων τῆς Θεᾶς, ἐμμα-
νὴς γίνεται· καθὼς ἱστορεῖ Ἀγαθαρχίδης ἐν τοῖς
15 Φρυγικοῖς.

XI. ΣΤΡΥΜΩΝ.

1. Στρυμὼν ποταμός ἐστι τῆς Θράκης κατὰ πό-
λιν Ἠδωνίδα· προσηγορεύετο δὲ πρότερον Παλαι-
στίνος ἀπὸ Παλαιστίνου τοῦ Ποσειδῶνος. οὗτος
20 γὰρ πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἔχων πόλεμον καὶ εἰς
ἀσθενείαν ἐμπεσὼν τὸν υἱὸν Ἀλιάκμονα στρατηγὸν
ἐπεμψεν· ὃ δὲ προπετέστερον μαχόμενος ἀνηρέθη.

1 νόρικον hic et infra: corr. Maussacus 2 ἀπὸ τοῦ
συγκυρήματος] hic ponit W, legebatur post πόλιν 12 σι-
δήρεον παραπλήσιον: corr. Maussacus 17 κατὰ Ἀμφίπολιν
πόλιν Muellerus. Malim κατὰ πόλιν Ἀμφίπολιν 17 ἡδο-
νίδα: corr. Maussacus 21 ἀλιάκμονα: corr. H

περὶ δὲ τῶν συμβεβηκότων ἀκούσας Παλαιστίνος
καὶ λαθὼν τοὺς δορυφόρους διὰ λύπης ὑπερβολὴν
ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς ποταμὸν Κόνοξον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ
Παλαιστίνος ὠνομάσθη. Στρυμὼν δὲ ** Ἄρεως
παῖς καὶ Ἡλίκης, ἀκούσας περὶ τῆς Ῥήσου τελευτῆς 5
καὶ ἀθυμία συσχεθεῖς, ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς ποταμὸν
Παλαιστίνον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Στρυμὼν μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος παυσίλυπος κα-
λούμενος· ὃν ἔαν εὔρη τις πενθῶν, παύεται παρα-
χρῆμα τῆς κατεχούσης αὐτὸν συμφορᾶς· καθὼς ἱστο- 10
ρεῖ Ἰάσων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς Θρακικοῖς.

3. Παράκεινται δ' αὐτῷ ὕρη Ῥοδόπη καὶ Αἴμος.
οὗτοι ἀδελφοὶ τυγχάνοντες καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἀλλή-
λων ἐμπεσόντες, ὁ μὲν αὐτὴν Ἦραν προσηγόρευσεν,
ἡ δὲ τὸν ἀγαπώμενον Δία. μισοπονήρως δ' οἱ ἀτι- 15
μούμενοι θεοὶ τὴν πρᾶξιν ἐνεγκόντες εἰς δμώνυμα
ὕρη μετέβαλον ἀμφοτέρους.

4. Γεννῶνται δ' ἐν αὐτοῖς λίθοι φιλάδελφοι λε-
γόμενοι, κοραξοὶ τὴν χρόαν, ἀνθρωπόμιμοι· οὗτοι
τεθέντες χωρὶς ἀλλήλων καὶ ὀνομασθέντες διαλύον- 20
ται παραχρῆμα καὶ ιδίας· καθὼς ἱστορεῖ Θράσυλλος

1 ἀκούσας] κατηχηθεῖς idem 2 καὶ] seclisit Dueb-
nerus 4 lac. a Duebnero addita explenda vid. ita: προσ-
ηγορεῖσθαι δι' αἰτίαν τοιαύτην. Στρυμὼν Ἄρεως cett. Ita
fere H 5 Ῥήσσον: corr. ed. Lips. 1788 11 ὁ Mausaeus
ib. τραγικοῖς: corr. Reinesius 15 δ' of Dodwellus: of δ'
16 πρᾶξιν] add. βαρέως codex 19 κορακοί: corr. G. Din-
dorfius 20 διαδύονται διὰ τῶν περιεχόντων καὶ συγγίνον-
ται ἀλλήλοις ἰδίᾳ W, διαλύουσι παραχρῆμα τὴν ἰδίᾳσιν H,
quae hariolationes sunt 21 καὶ ιδίας] καὶ ἰδίᾳ Mausae-
cus, κατ' ἰδίαν Piccolos. κατ' ἰνας?

Μενδήσιος ἐν γ' περὶ Λίδων· μέμνηται δὲ τούτων ἀκριβέστερον ** ἐν τοῖς Θρακικοῖς.

XII. ΣΑΓΑΡΙΣ.

1. Σάγαρις ποταμός ἐστι τῆς Φρυγίας· προσηγο-
 5 ρεύετο δὲ πρότερον Ξηροβάτης ἀπὸ τοιούτου συγ-
 κυρήματος· τῷ γὰρ θερυνῶ καταστήματι ξηρὸς ὀρα-
 ται πολλάκις· ἐκλήθη δὲ Σάγαρις δι' αἰτίαν τοι-
 αύτην. Σάγαρις, Μύγδονος καὶ Ἀλεξιερρόης παῖς,
 τὰ μυστήρια τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν ἐξουθενίζων,
 10 τοὺς ἱερεῖς καὶ Γάλλους αὐτῆς ὕβρισεν. ἡ δὲ
 μισοπονήρως ἐνεγκοῦσα τὴν πράξιν τῷ προειρημένῳ
 μανίαν ἐνέσκηψεν. ὁ δὲ τῶν φρονίμων λογισμῶν
 ἐκστάς ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς ποταμὸν Ξηροβάτην, ὃς
 ἀπ' αὐτοῦ Σάγαρις μετωνομάσθη.

15 2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος αὐτόγλυφος καλού-
 μενος· εὗρίσκεται γὰρ τετυπωμένην ἔχων τὴν Μη-
 τέρα τῶν θεῶν. τοῦτον τὸν λίθον σπανίως εὗρι-
 σκόμενον ἔαν εὗρη τις τῶν ἀποτεμνομένων, οὐ
 ξενίζεται, ἀλλ' εὐψύχως φέρει τῆς παρὰ φύσιν πρά-
 20 ξεως τὴν ὕψιν· καθὼς ἱστορεῖ Ἀρητιάδης ἐν τοῖς
 Φρυγιοκοῖς.

2 loco nominis auctoris, quod excidit, lac. posuit Dueb-
 nerus ib. τραγικοῖς: corr. Reinesius 4 προσηγόρευτο:
 corr. Maussacus 5 ξηραβάτης: corr. hic et infra H ib. τοι-
 ούτου] τοῦ idem 8 Μύγδονος H: μυνδώνιος ib. ἀλε-
 ξιρόης: corr. Maussacus ib. παῖς, τὰ W: πλείστα 10 καὶ
 Γάλλους] del. H 18 ἔαν εὗρη τις] erat ante σπανίως,
 transposuit H ib. τῶν idem 19 ἐμψύχως: corr. Maus-
 sacus 20 ἀρετάξης: corr. Muellerus

3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Βαλληναῖον καλούμενον, ὅπερ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον βασιλικόν, τὴν προσηγορίαν ἔχον ἀπὸ Βαλληναίου, τοῦ Γανυμήδους καὶ Μηδεσικάστης παιδός. οὗτος γάρ, τὸν γεννήσαντα θεασάμενος ἀποτηκόμενον, τοῖς ἐγγχωρίοις καὶ Βαλληναῖον ἑορτὴν κατέδειξε μέχρι νῦν καλούμενον.

4. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος καλούμενος ἀστήρ. οὗτος εἰώθε νυκτὸς βαθείας πυρὸς δίκην λάμπειν, τοῦ φθινοπώρου τὴν ἀρχὴν λαμβάνοντος· προσαγορεύεται δὲ τῇ διαλέκτῳ τῶν ἐγγχωρίων Βαλλήν· ὅπερ μεθερμηνευόμενόν ἐστι βασιλεύς· καθὼς ἱστορεῖ Ἑρμησιάνναξ Κύπριος ἐν β' Φρυγιακῶν.

XIII. ΣΚΑΜΑΝΔΡΟΣ.

1. Σκάμανδρος ποταμός ἐστι τῆς Τρωάδος· ἔκαλεῖτο δὲ πρότερον Ξάνθος, μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Σκάμανδρος, Κορύβαντος καὶ Δημοδίκης παῖς, τῶν τῆς Πέας μυστηρίων τελουμένων, αἰφνιδίως θεασάμενος τὴν θεὸν ἐμμανὲς ἐγένετο, καὶ μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ Ξάνθον τὸν ποταμὸν ἐνεχθεὶς ἑαυτὸν εἰς τοῦτον ἔβαλεν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Σκάμανδρος μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη σεῖστρος καλούμενη, παραπλήσιος ἐρεβίνθῳ, κόκκους δ' ἔχει σειόμενους, ὅθεν τὴν προσηγορίαν ἔλαβε· ταύτην οἱ

4 μηθησιγίστης: corr. H 5 ἀποτεμνόμενον W 18 τὴν θεὸν H, sed malim ante θεασάμενος ponere 22 σίστρος: corr. Maussacus

κατέχοντες οὔτε φαντασίαν οὔτε θεὸν ὁφθέντα φοβούνται· καθὼς ἱστορεῖ Δημόστρατος ἐν β' περὶ Ποταμῶν.

3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὄρος Ἰδη, τὸ πρότερον δ' ἐκαλεῖτο Γάργαρον· ὅπου Διὸς καὶ Μητρὸς θεῶν βωμοὶ τυγχάνουσιν. Ἰδη δὲ μετωνομάσθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Αἰγέσθιος, ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Διὸς, κερνοφόρου κόρης Ἰδης ἐρασθεὶς, συνῆλθε τῇ προειρημένῃ καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τοὺς προειρημένους
10 Ἰδαίους Δακτύλους. γενομένης δ' αὐτῆς ἄφρονος ἐν τῷ τῆς Πέας ἀδύτῳ, Αἰγέσθιος εἰς τιμὴν τῆς προειρημένης τὸ ὄρος Ἰδην μετωνόμασεν.

4. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος Κρύφιος, ὃς μόνους τοῖς μυστηρίοις τῶν θεῶν φαίνεται· καθὼς
15 ἱστορεῖ Ἡρόκλειτος Σικυώνιος ἐν β' περὶ Λίδων.

XIV. TANAÏΣ.

1. Τάναϊς ποταμὸς ἐστὶ τῆς Σκυθίας· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ἀμαζόνιος διὰ τὸ τὰς Ἀμαζόνας λούεσθαι ἐν αὐτῷ· μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην. Τάναϊς, Βηρωσσοῦ καὶ Ανσίππης, μιᾶς τῶν Ἀμαζόνων, παῖς, σωφρονέστατος ὑπάρχων τὸ γυναικεῖον γένος ἐμίσει, μόνον Ἄρη σεβόμενος· ἐν ἀτιμίᾳ δ' εἶχε καὶ τὸ γαμεῖν. ἡ δ' Ἀφροδίτῃ ἐπι-

5 τέταρον: corr. Gelenius 7 ἐκ τοῦ διοςφορον κόρης: corr. H, sed de κερνοφόρου dubito 9 τοὺς εἰρημένους Gelenius 10 ἄφρονος] ἀφανοῦς W 18 μόνους H: μόνος 17 ἐστὶ ποταμὸς: corr. Gelenius 23 τὸ idem: τοῦς

θυμίαν αὐτῷ τῆς μητρὸς ἐνέσκηψεν. ὁ δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀντεμάχετο τῷ πάθει· νικώμενος δὲ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῶν οἰστρον καὶ εὐσεβῆς διαμεῖναι βουλόμενος, ἑαυτὸν ἔρριπεν εἰς τὸν Ἀμαζόνιον ποταμόν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Τάναϊς μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ φυτὸν Ἀλίνδα καλούμενον· παρόμοια δ' ἔχει τὰ φύλλα κράμβης. τοῦτο λειοτριβοῦντες οἱ τὴν χώραν κατοικοῦντες ἀλείφονται τῷ χυλῷ καὶ θερμαινόμενοι τὸ ψῦχος εὐρώστως καρτεροῦσιν. καλοῦσι δὲ τῇ σφῶν διαλέκτῳ ** 10 Βηρωσσοῦ ἔλαιον.

3. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ καὶ λίθος κρυστάλλῳ παραπλήσιος, ὃν ἀνθρωπόμιμος, ἑστέμμενος. ὅταν δ' ἀποθάνῃ βασιλεὺς, ἀρχαιρεσίας παρὰ τὸν ποταμόν τελοῦσιν· καὶ ὃς ἂν εὐρεθῇ τὸν λίθον ἐκείνον 15 ἔχων, παραχρῆμα βασιλεὺς γίνεται καὶ τὰ σκήπτρα παραλαμβάνει τοῦ τελευτήσαντος· καθὼς ἱστορεῖ Κτησιφῶν ἐν γ' περὶ Φυτῶν· μέμνηται δὲ τούτων καὶ Ἀριστόβουλος ἐν α' περὶ Λίθων.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος, τῇ διαλέκτῳ τῶν 20 ἐνοικούντων προσαγορευόμενον Βριξάβα, ὕπερ μεθερμηνευόμενον Κριοῦ μέτωπον· ὠνομάσθη δὲ διατοιαύτην αἰτίαν. Φριξὸς ἀποβαλὼν παρὰ τὸν Εὐ-

1 αὐτῶν: corr. Gelenius   6 ἀλίνδα H   8 ἀλείφοντες: corr. W   9 χυλῷ H: ξύλω   10 post διαλέκτῳ vocem scythicam excidisse monet H; unde lac. add. Duebnerus
13 ὃν ἀνθρωπόμιμος H: ἀνθρωπομιμῶς   15 εὐρεθῇ Gelenius: εὕρη, quo servato H del. ἔχων   22 ἐστὶ Κριοῦ H
23 Φριξὸς scripsi hic et infra: φριξὸς

ξεινον πόντον Ἑλλην τὴν ἀδελφὴν καὶ διὰ τὰ δίκαια τῆς φύσεως συγκεχυμένος ἐν ταῖς ἀκρωρείαις λόφου τινὸς κατέλυσεν. βαρβάρων δὲ τινων θεασαμένων αὐτὸν καὶ μεθ' ὅπλων ἀναβαινόντων, ὁ
 5 χρυσόμαλλος κριὸς προκύψας καὶ ἰδὼν τὸ πλῆθος τῶν ἐπερχομένων ἀνθρωπίνῃ φωνῇ χρησάμενος διεγείρει τὸν Φοῖξον ἀναπαυόμενον καὶ ἀναλαβὼν τὸν προειρημένον μέχρι Κόλχων εἰσήνεγκεν. ὁ δὲ λόφος ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος Κριοῦ μέτωπον προσ-
 10 ηγορεύθη.

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη, τῇ διαλέκτῳ τῶν βαρβάρων Φοῖξα καλουμένη, ὅπερ μεθερμηνεύμενόν ἐστι μισοπόνηρος· πηγάνῳ δ' ἐστὶ παρόμοιος· ἦν οἱ πρόγονοι κρατοῦντες οὐδὲν ὑπὸ μη-
 15 τρυῶν ἀδικοῦνται· μάλιστα δὲ φύεται παρὰ τὸ Βορέου προσαγορευόμενον ἄντρον. συλλεγομένη δ' ἐστὶ ψυχροτέρα χιόνος· ὅταν δὲ τινι ἐκ μητρυιάς ἐπιβουλὴ γένηται, φλόγας ἀναδίδωσι· καὶ τοῦτο σύσσημον ἔχοντες οἱ φοβούμενοι τὰς ἐπιγεγραμμέ-
 20 νας ἐκκλίνουσι τῶν ἐπικειμένων φόβων τὰς ἀνάγκας· καθὼς ἱστορεῖ Ἀγάθων ὁ Σάμιος ἐν β' Σκυθικῶν.

XV. ΘΕΡΜΩΔΩΝ.

Θερμῶδων ποταμός ἐστι τῆς Σκυθίας, τὴν προσ-
 25 ηγορίαν εἰληφὼς ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος· ἐκαλεῖτο

6 διήγειρε H 11 αὐτῷ Gelenius: τῷ τόπῳ, mediis vo-
 cis τόπῳ litteris lineola transfixis 14 ὑπὸ τῶν μητρυιῶν H,
 sed cf. lin. 17 ἐκ μητρυιάς 15 τὸ H 19 σύσσημον: corr.
 Maussacus 20 φόβων H 23 τῆς idem

δὲ πρότερον Κρύσταλλος· ἐκεῖνος γὰρ καὶ θέρους
πήσεται, τῆς τοποθεσίας τὴν τοιαύτην ἰδέαν δι-
εξαγούσης· μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην ***.

XVI. ΝΕΙΛΟΣ.

1. Νεῖλος ποταμός ἐστι τῆς Αἰγύπτου κατὰ πό- 5
λιν Ἀλεξάνδρειαν· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Μέλας
ἀπὸ Μέλανος τοῦ Ποσειδῶνος· ὕστερον δ' Αἴγυπτος
ἐπεκλήθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Αἴγυπτος, Ἡφαί-
στου καὶ Λευκίππης παῖς, βασιλεὺς ὑπῆρχε τῶν
τόπων· δι' ἐμφύλιον δὲ πόλεμον μὴ ἀναβαλίνοντας 10
τοῦ Νεῖλου καὶ λιμῶ συνεχομένων τῶν ἐγγχωρίων,
ἐχρησεν ὁ Πύθιος τὴν εὐφορίαν, ἐὰν ὁ βασιλεὺς
ἀποτροπαίοις θεοῖς τὴν θυγατέρα θύσῃ. Θλιβόμενος
δὲ ὑπὸ τῶν κακῶν ὁ τύραννος τοῖς βωμοῖς Ἀγα-
νίππην προσήγαγε. τῆς δὲ διασπασθείσης ὁ Αἴ- 15
γυπτος δι' ὑπερβολὴν τῆς λύπης ἑαυτὸν ἐρριψεν
εἰς ποταμὸν Μέλανα, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Αἴγυπτος με-
τωνομάσθη. προσηγορεύθη δὲ Νεῖλος δι' αἰτίαν
τοιαύτην. Γαρμαθώνη, τῶν κατ' Αἴγυπτον βασι-
λισσα τόπων, ἀποβαλοῦσα τὸν υἱὸν αὐτῆς Χρυσό- 20

1 Κρύσταλλος] add. τὴν προσηγορίαν ἐλληνικῶς ἀπὸ τοῦ
συγκυρημάτος idem ib. θέρους idem ex Eustathio ad
Dion. 780: θέρει 2 ἰδίαν διαγούσης: corr. Maussacus ex
eodem 3 τοιαύτην] accessit ex Eustathio. Post h. v.
in codice spatium vacuum 32 versuum est 8 μετεκλήθη
H 11 Νεῖλου] Μέλανος H 12 εὐφορίαν: corr. Gelenius
13 ἀποτρόπαιον: corr. H 19 Ἀρμαθήη vel Ἀργαυθώνη H
20 τῶν τόπων codex ib. ἀποβάλλουσα: corr. Leo Allatius

χόαν, ἀκμήν ἔφηβον, μετὰ τῶν οἰκετῶν ἐθρήνηι
 συμπαθῶς τὸν προειρημένον. Ἰσιδος δ' αἰφνιδίως
 ἐπιφανείσης τὴν λύπην πρὸς καιρὸν ὑπερέθετο καὶ
 προσποιητὴν χαρὰν σκηψαμένη τὴν θεὸν ὑπεδέξατο
 5 φιλανθρώπως. ἡ δὲ τὴν διάθεσιν τούτων ἀμείψα-
 σθαι βουλομένη τῆς εὐσεβείας Ὅσιριν παρεκέλευσεν,
 ὅπως ἀναγάγῃ τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐκ τῶν καταχθονίων
 τόπων. τούτου δὲ ταῖς δεήσεσι τῆς γυναικὸς συμ-
 περιενεχθέντος, Κέρβερος, ὃν ἔνιοι καλοῦσι Φοβε-
 10 ρόν, ὑλάκτησε· Νεῖλος δέ, τῆς Γαρμαθώνης ἀνῆρ,
 αἰφνιδίως ἐνθεος γενόμενος ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς
 ποταμὸν καλούμενον Αἶγυπτον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Νεῖ-
 λος μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος κυάμῳ παρόμοιος,
 15 ὃν ἂν κύνες ἴδωσιν, οὐχ ὑλακτοῦσι· ποιεῖ δὲ ἄριστα
 πρὸς τοὺς δαιμονιζομένους· ἅμα γὰρ αὐτὸν προστε-
 θῆναι ταῖς ῥίσιν ἀπέρχεται τὸ δαιμόνιον. γεννῶν-
 ται δὲ καὶ ἄλλοι λίθοι, κόλλωτες καλούμενοι· τού-
 τους κατὰ τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νείλου συλλέγουσαι
 20 χελιδόνες κατασκευάζουσι τὸ προσαγορευόμενον Χε-
 λιδόνιον τεῖχος, ὅπερ ἐπέχει τοῦ ὕδατος τὸν ῥοῖζον
 καὶ οὐκ ἔῃ κατακλυσμῷ φθείρεσθαι τὴν χώραν·
 καθὼς ἱστορεῖ Θράσυλλος ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς.

1 ἀκμή: corr. W   4 χαρὴν σκηψαμένη: corr. Bastius
 5 τὴν διάθεσιν τούτων] in aëre pendent, sed fort. scr. τὴν
 διάθ. ταύτην, unde τῆς εὐσεβείας pendent   10 δ' ὁ τῆς?
 12 καλούμενον] suspectum Herchero   15 ἄριστα] accessit ex
 Stob. 100, 16   16 αὐτὸν ex eodem   17 ἐξέρχεται Stobaeus
 18 δὲ] δ' ἐν αὐτῷ H   19 ἀνάβασιν W: ἀσέβειαν codex.
 εἶσω βίαν?   23 Θράσυλλος] add. ὁ Μενδήσιος H

3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕρος Ἄργιλλον καλούμενον ἀπ' αἰτίας τοιαύτης. Ζεὺς δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν ἐκ Λύκτου, πόλεως Κρητικῆς, Ἄργην νύμφην ἀρπάσας, ἀπήνεγκεν εἰς ὕρος τῆς Αἰγύπτου Ἄργιλλον καλούμενον καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν καλούμενον Διόνυσον, ὃς ἀκμάσας εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς τὸν λόφον Ἄργιλλον μετωνόμασε· στρατολογήσας δὲ Πᾶνας καὶ Σατύρους τοῖς ἰδίοις σκίπτροις Ἰνδοὺς ὑπέταξε· νικήσας δὲ καὶ Ἰβηρίαν Πᾶνα κατέλιπεν ἐπιμελητὴν τῶν τόπων, ὃς τὴν χώραν ἀπ' αὐτοῦ Πανίαν μετωνόμασεν, ἣν οἱ μεταγενέστεροι παραγώγως Σπανίαν προσηγόρευσαν· καθὼς ἱστορεῖ Σωσθένης ἐν γ' Ἰβηρικῶν.

XVII. ΕΥΡΩΤΑΣ.

1. Εὐρώτας ** Ἰμερος, Ταυγέτης νύμφης καὶ Λακεδαίμονος παῖς, διὰ μῆνιν Ἀφροδίτης κατ' ἄγνοιαν ἐν παννυχίδι τὴν ἀδελφὴν Κλεοδίκην βιάσάμενος ἐφθειρε· τῇ δ' ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν κατηχηθεὶς περὶ τῶν συμβεβηκότων καὶ ἀθυμήσας, διὰ λύπης ὑπερβολὴν ἐρριψεν ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν Μα- ραθῶνα, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἰμερος μετωνομάσθη. ὕστερον δ' Εὐρώτας ἐκλήθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Λακε-

1 Ἄργιλλον] falsum vid. Herchero 7 Ἄργιλλον] Ἄργεννον Muellerus. Ἀργαῖον? 8 τοῖς Η 15 lac. add. Duebnerus. Η supplet ita: Εὐρώτας ποταμός ἐστι τῆς Λακωνικῆς κατὰ πόλιν Σπάρτην· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Ἰμερος ἀπ' αἰτίας τοιαύτης. Ἰμερος Ταυγέτης κτλ.

δαιμονίων πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον ἔχόντων καὶ
τὴν πανσέληνον περιμενόντων, Εὐρώτας, ὁ τῶν
προειρημένων στρατηγός, καταφρονήσας πάσης δει-
σιδαιμονίας συνέβαλε τὴν παράταξιν, καίπερ ὑπ'
5 ἄστραπῶν τε καὶ κεραυνῶν κωλυόμενος· ἀποβαλὼν
δὲ τὸ στράτευμα καὶ λύπη συσχεθεὶς ἑαυτὸν ἔρριπεν
εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Ἰμερον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Εὐρώ-
τας μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος περικεφαλαία πα-
10 ρόμοιος, θρασύδειλος προσαγορευόμενος. ἅμα γὰρ
σάλπιγγος ἀκούειν ἐπὶ τὴν ὄχθην προχωρεῖ· τῶν
δ' Ἀθηναίων ὀνομασθέντων καὶ εἰς τὸν βυθὸν ἄλ-
λεται. κεῖνται δὲ πολλοὶ καθιερωθέντες ἐν τῷ ναῷ
τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς· καθὼς ἱστορεῖ Νικάνωρ
15 ὁ Σάμιος ἐν β' περὶ Ποταμῶν.

3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Ταῦρετον προσονο-
μαζόμενον, τὴν προσηγορίαν εἰληφὸς ἀπὸ Ταῦρέτης
νύμφης, ἣν ὁ Ζεὺς βιασάμενος ἔφθειρεν· ἡ δὲ λύπη
συσχεθεῖσα βρόχῳ τὸν βίον περιέγραψεν ἐν ἀκρω-
20 ρείαις ὄρους Ἀμυκλαίου, ὅπερ ἀπ' αὐτῆς Ταῦρετον
προσωνομάσθη.

4. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη καλουμένη Χα-
ρισία, ἣν αἱ γυναῖκες, ἕαρος ἀρχομένου, τοῖς τρα-
χήλοις περιάπτουσι καὶ ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν συμπα-

7 τὸν utrumque del. H 11 ἀκουσι: corr. H 12 καὶ]
i. e. etiam, del. H 18 νύμφης Gelenius: τῆς νύμφης
ib. ἡ δὲ W: τῇ δὲ 19 παρέγραψεν: corr. Wesselingius
20 ἀμυκλέον: corr. H 22 Χαρισία Aristoteles de Mir.
Ausc. 163: χαρίσιον 23 αἱ H

θέστερον ἀγαπῶνται· καθὼς ἱστορεῖ Κλεάνθης ἐν
 α' περὶ Ὀρῶν. μέμνηται δὲ τούτων ἀκριβέστερον
 Σωσθένης ὁ Κνίδιος, παρ' οὗ τὴν ὑπόθεσιν εἴλη-
 φεν Ἐρμογένης.

XVIII. INAXΟΣ.

8

1. Ἰναχος ποταμός ἐστι τῆς Ἀργείας χώρας·
 ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Καρμάνωρ ** Ἀλιάκμων
 δέ, τῷ γένει Τιρύνθιος, ἐν τῷ Κοκκυρίῳ ποιμαί-
 νων ὕρει καὶ κατ' ἄγνοιαν τῇ Πέᾳ συγγινόμενον
 τὸν Δία θεασάμενος, ἐμμανὴς ἐγένετο καὶ μεθ' ὃρ- 10
 μῆς ἐνεχθεὶς ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν Καρμάνωρα,
 ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἀλιάκμων μετωνομάσθη· προσηγο-
 ρεύθη δ' Ἰναχος δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἰναχος, Ὡκεα-
 νοῦ παῖς, φθαρείσης τῆς θυματρὸς αὐτοῦ Ἰοῦς ὑπὸ
 Διός, τὸν θεὸν βλασφήμοις λοιδορίαις ἐπέπληττε 15
 κατόπιν ἀκολουθῶν· ὁ δ' ἀναξιοπαθήσας ἔπεμψεν
 αὐτῷ Τισιφόνην, μίαν τῶν Ἑρινύων, ὃφ' ἧς ἐξοι-
 στροηλατούμενος ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν Ἀλι-
 άκμουα, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἰναχος μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνῃ Κύνουρα καλου- 20
 μένη, πηγάνῳ προσόμοιος· ἦν αἱ γυναικες, ὅταν

7 locum redintegrandum H putat ita: Καρμάνωρ ἀπὸ
 Καρμάνωρος τοῦ — — παιδός, ὕστερον δὲ Ἀλιάκμων μετε-
 κλήθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀλιάκμων τῷ γένει κτλ. POSSIS
 brevius hunc in modum: Καρμάνωρ, Ἀλιάκμων δὲ [μετε-
 κλήθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀλιάκμων] τῷ γένει κτλ.
 9 Πέᾳ] Ἡρα Hemsterhusius ib. συγγινόμενος: corr. Ge-
 lenius 17 ὃφ' H: ἀφ' 20 ita Stobaeus Flor. 100, 10:
 κύνουρα

ἀκινδύνως ἐκτρῶσαι θελήσωσιν, ἐν οἴνῳ βεβρεγμένην τοῖς ὀμφαλοῖς ἐπιτιθέασιν.

3. Εὐρίσκεται δ' ἐν αὐτῷ καὶ λίθος βηρύλλῳ παρόμοιος· ὃν ἂν κρατήσωσιν οἱ ψευδομαρτυρεῖν ἐθέλοντες, μέλας γίνεται. κεῖνται δὲ πολλοὶ ἐν τῷ τεμένει τῆς Προσυμναίας Ἡρας, καθὼς ἱστορεῖ Τιμόθεος ἐν τοῖς Ἀργολικοῖς· μέμνηται δὲ τούτων καὶ Ἀγάθων ὁ Σάμιος ἐν β' περὶ Ποταμῶν. Ἀγαθοκλῆς δ' ὁ Μιλήσιος ἐν τοῖς περὶ Ποταμῶν φησι
10 τὸν Ἰναχον διὰ πανουργίαν ὑπὸ τοῦ Διὸς κεραινωθέντα ξηρὸν γενέσθαι.

4. Παράκεινται δ' αὐτῷ ὕψη Μυκῆναι τε καὶ Ἀπέσαντος καὶ Κοκκύγιον καὶ Ἀθηναῖον, τὰς προσηγροίας εἰληφότα διὰ τοιαύτην αἰτίαν. τὸ μὲν Ἀπέσαντον ἐκαλεῖτο πρότερον Σελήναϊον. Ἡρα γάρ,
15 παρ' Ἡρακλέους δίκας βουλομένη λαβεῖν, συνεργὸν παρέλαβε τὴν Σελήνην· ἥ δ' ἐπαυδαῖς χρησαμένη μάγοις ἄφροῦ κίστην ἐπλήρωσεν, ἐξ ἧς γεννηθέντα λέοντα μέγιστον Ἴρις ταῖς ἰδίαις ζώναις ἐπισφίγξασα
20 κατήνεγκεν εἰς ὕψος Ὀφέλιον· ὁ δὲ ποιμένα τινὰ τῶν ἐγχωρίων Ἀπέσαντον σπαράξας ἀνεῖλεν· κατὰ δὲ θεῶν πρόνοιαν ὁ τόπος Ἀπέσαντος ἀπ' αὐτοῦ μετωνομάσθη· καθὼς ἱστορεῖ Δημόδοκος ἐν α' Ἡρακλείας.

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη σελήνη καλουμένη· τὸν δὲ καταφερόμενον ἀπ' αὐτῆς ἄφρον περὶ

1 θελήσουσιν: corr. Gelenius; θέλωσιν Stobaeus 9 δ' ὁ Muellerus: δὲ 13 ἀπαίσαντος: corr. H hic et infra ib. κοκκύγιον: corr. Gelenius

τὴν ἀρχὴν τοῦ θέρους οἱ ποιμένες αἴρουντες ἀλείφουσι τοὺς πόδας καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῶν ἐρπετῶν ἀδικοῦνται.

6. Μυκῆναι δ' ἐκαλοῦντο τὸ πρότερον Ἄργιον ἀπ' Ἄργου τοῦ πανόπτου· μετωνομάσθη δὲ Μυκῆ- 5
ναι δι' αἰτίαν τοιαύτην. Περσέως Μίδουσαν ἀποκτείναντος, Σθενῶ καὶ Εὐρυάλη, ὡς τῆς προειρη-
μένης ἀδελφαὶ τῆς πεφονευμένης, τὸν ἐπίβουλον ἐπεδίωκον· γενόμεναι δὲ κατὰ τοῦτον τὸν λόφον
καὶ ἀπελπίσασαι τῆς συλλήψεως διὰ τὴν συμπάθειαν 10
μυκηθμὸν ἀνέδωκαν· οἱ δ' ἐγχώριοι τὴν ἀκρώρειαν ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος Μυκῆνας μετωνόμασαν· κα-
θὼς ἱστορεῖ Κτησίας Ἐφέσιος ἐν α' Περσηίδος.

7. Χρύσερμος δὲ ὁ Κορίνθιος ἐν α' Πελοποννη-
σιακῶν ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης. Περσέως φε- 15
ρομένου μετεώρου καὶ κατὰ τὸν λόφον γενομένου τοῦτον, ἐξέπεσεν αὐτοῦ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύ-
κης. Γοργοφόνος δέ, ὁ βασιλεὺς Ἐπιδαυρίων, ἐκ-
πεσὼν τῆς ἀρχῆς ἔλαβε χρησμὸν ἐκπεριελθεῖν τὰς
Ἀργολικὰς πόλεις καί, ὅπου ἂν εὕρῃ ξίφους μύ- 20
κητα, ἐκεῖ κτίσαι πόλιν. γενόμενος δὲ κατὰ τὸ
Ἄργιον ὕρος καὶ εὐρὼν τὴν ἐλεφαντίνην λαβὴν πό-
λιν ἔκτισεν, ἣν ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος προσηγόρευσε
Μυκῆνας.

8. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος κορύβας καλού- 25

7 *σθενῶ*: corr. Gelenius   17 τοῦ ξίφους ὁ μύκης] cf. Hecat. fr. 360   19 *ἐμπεριελθεῖν*: corr. Homsterhusius, *περιελθεῖν* Piccolos   20 *ἂν* H: *ἐάν*   ib. *μύκηνα*: corr. Gelenius

μενος, τῇ χροῖα κοραξός· ὃν ἐὰν εὗρης καὶ ἔχῃς ἐν τῷ σώματι περικείμενον, κατ' οὐδὲν φοβῇ τὰς τερατώδεις ὕψεις.

9. Τὸ δ' ὄρος ** Ἀπέσαντος τοῦ Ἀκρισίου· κυνηγετῶν γὰρ κατ' ἐκείνον τὸν τόπον καὶ πατήσας ἐρπετὸν δηλητήριον ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν υἱὸν θάψας τὸν λόφον Ἀπέσαντον μετωνόμασε, καλούμενον Σελινούντιον.

10. Ὅρος δὲ Κοκκύγιον ὠνομάσθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ζεὺς, Ἥρας τῆς ἀδελφῆς ἐρασθεὶς καὶ δυσωπούμενος τὴν ἀγαπωμένην, ** ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς ἄρρεν· τὸ γ' οὖν καλούμενον ὄρος Λυρκήγιον ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος Κοκκύγιον ὠνομάσθη· καθὼς ἱστορεῖ Ἀγαθώνυμος ἐν Περσίδι.

11. Φύεται δ' ἐν αὐτῷ δένδρον παλίνουρος καλούμενον· ἐφ' ᾧ ἂν τι καθίσῃ τῶν ἀλόγων ζώων, ὥς ὑπὸ ἔξοῦ κατέχεται, πάρεξ κόκκυγος· τούτου γὰρ φεῖδεται· καθὼς ἱστορεῖ Κτησιφῶν ἐν α' περὶ Δένδρων.

4 hanc § post quintam ponit cum aliis H et deinde supplet: — — δὲ ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης. Ἀπέσαντος ὁ Ἀκρισίον κυνηγετῶν κατ' ἐκείνον κτλ. Suppleverim: τὸ δ' ὄρος [Ἀπέσαντον μετωνομάσθη ἀπὸ] Ἀπέσαντος τοῦ Ἀκρισίον κτλ. 7 τὸν H 9 ὠνομάσθη H: διονομάσθη 11 lac., quam Duebnerus dedit, supplet H ita: εἰς κόκκυγα μετέβαλε τὴν μορφήν τοῦ σώματος· δεχθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς τοὺς κόλπους συνεγένετο τῇ προειρημένῃ καὶ ἐγέννησεν κτλ. Sed possis et brevius et rectius 12 ἄρρεν] Ἄρην vel fort. Ἀρην Muellerus ib. γ' οὖν] δὲ H ib. λυρκήγιον: em. idem 14 Περσίδι idem 15 παλίνουρος: corr. idem 18 ἱστορεῖ idem

12. Ἀθηναῖον δ' ὕρος ἔλαβε τὴν προσηγορίαν ἀπ' Ἀθηνᾶς· μετὰ γὰρ τὴν τοῦ Ἰλίου πόρθησιν Διομήδης, εἰς Ἄργος ὑποστρέψας, εἰς τὸν Κεραύνιον ἀνέβη λόφον καὶ τέμενος Ἀθηνᾶς κατασκευάσας τὸ ὕρος ἀπὸ τῆς θεᾶς Ἀθηναῖον μετωνόμασε. 5

13. Γεννᾶται δ' ἐν τῇ ἀκρωρεῖα ῥίζα παρόμοιος πηγάνῳ· ἦν ἐὰν γυνὴ φάγῃ τις κατ' ἄγνοιαν, ἐμμανὴς γίνεται· καλεῖται δ' Ἀδράστεια· καθὼς Ἰστορεῖ Πλησίμαχος ἐν β' Νόστων.

XIX. ΑΛΦΕΙΟΣ.

10

1. Ἀλφειὸς ποταμὸς ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας κατὰ Πῖσαν τῆς Ὀλυμπίας· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Στύμφηλος ἀπὸ Στυμφήλου τοῦ Ἄρεως καὶ Δορμοθέας παιδός. οὗτος γὰρ τὸν υἱὸν τὸν φίλιππον Ἀλκμαίωνα ἀποβαλὼν καὶ ἀδυμῖα συσχεθεὶς ἑαυτὸν ἐρ- 15
ριψεν εἰς ποταμὸν Νύκτιμον, ὃς καὶ ἀπ' αὐτοῦ Στύμφηλος μετωνομάσθη. Ἀλφειὸς δ' ἐκλήθη δι' αἰτίαν τοιαύτην. Ἀλφειὸς, εἷς τῶν τὸ γένος ἀφ' Ἡλίου καταγόντων, ἀμιλληθεὶς Κερκάφῳ τῷ ἀδελφῷ περὶ ἀρχῆς ἀνείλε τὸν προειρημένον καὶ 20
ὑπὸ Ποινῶν ἐλαννόμενος ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν Νύκτιμον, ὃς καὶ ἀπ' αὐτοῦ Ἀλφειὸς μετωνομάσθη.

9 *Λυσίμαχος* W; *Πανσίμαχος* vel *Τλησίμαχος* H 13 *Δω-
ροθέας* H 16. 22. καὶ] del. idem 18 τὸ γένος τῶν;
corr. Gelenius 19 καταγαγόντων; corr. H 20 ἀρχῆς W;
ἀρετῆς ib. τὸν εἰρημίζον; corr. H 21 Ποινῶν Hemster-
huisius; ποιμένων 22 Νύκτι μιν Στύμφηλον H

2. Γεννᾶται δ' ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ βοτάνη
 κεγχρῦτις προσαγορευομένη, μελικήρῳ παρόμοιος·
 ἣν οἱ ἱατροὶ καθέψοντες πιεῖν διδόασιν τοῖς ἀπηλ-
 λοτριωμένους ἔχουσι τὰς φρένας καὶ ἀπαλλάττουσιν
 5 αὐτοὺς τῆς μανίας, καθὼς ἱστορεῖ Κτησίας ἐν α'
 περὶ Ποταμῶν.

3. Παράκειται δ' ὕψος Κρόνιον καλούμενον ἀπ'
 αἰτίας τοιαύτης. μετὰ τὴν Γιγαντομαχίαν Κρόνος
 τὰς Διὸς ἀπειλὰς ἐκκλίνων εἰς ὕψος παρεγένετο
 10 Κτοῦρον, ὃ ἀπ' αὐτοῦ Κρόνιον μετωνόμασεν· λα-
 θὼν δὲ πρὸς ὀλίγον καιρὸν καὶ ἀφορμῆς δραξάμε-
 νος διῆρεν εἰς Κάυκασον τῆς Σκυθίας.

4. Γεννᾶται δ' ἐν τῷ ὕρει τούτῳ κύλινδρος κα-
 λούμενος λίθος ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος· ὁσάκις γὰρ
 15 ἂν ἀστράφη Ζεὺς ἢ βροντήσῃ, τοσαυτάκις ἀπὸ τῆς
 ἀκρωρείας διὰ φόβον κυλλέται· καθὼς ἱστορεῖ Δέρ-
 κυλλος ἐν α' περὶ Αἰθῶν.

XX. ΕΥΦΡΑΤΗΣ.

1. Εὐφράτης ποταμός ἐστι τῆς Παρθίας κατὰ
 20 Βαβυλῶνα πόλιν· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Μῆδος
 ἀπὸ Μήδου, τοῦ Ἀρταξέρξου παιδός. οὗτος γὰρ
 δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν τὴν Κορδύου θυγατέρα βια-
 σάμενος Ῥωξάνην διέφθειρε· τῇ δ' ἐπιούσῃ τῶν
 ἡμερῶν ζητούμενος ὑπὸ τοῦ βασιλέως πρὸς κόλασιν

10 Κτοῦρον] Ἀρκτοῦρον idem; Κότταρον Muellerus
 ib. δ H: ὅν 22 ἐρωτικὴν H 23 ἐφθειρε idem

καὶ φόβῳ συσχεθεὶς ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς ποταμὸν
 Ξαράνδαν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Μῆδος ὠνομάσθη. προσ-
 ηγορεύθη δ' Εὐφράτης δι' αἰτίαν τοιαύτην. Εὐ-
 φράτης, Ἀρανδάκου παῖς, τὸν υἱὸν Ἀξούρταν εὐρὼν
 μετὰ τῆς μητρὸς ἀναπαυόμενον καὶ ὑπολαβὼν ὑπάρ-
 χειν τῶν πολιτῶν τινα, διὰ ζήλου μισοπονηρίαν
 σπασάμενος τὸ ξίφος ἐλαιοτόμησεν αὐτόν· τῆς δ'
 ἀνελπίστου πράξεως γενόμενος ἀντόπτῃς διὰ λύπης
 ὑπερβολὴν ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς ποταμὸν Μῆδον, ὃς
 ἀπ' αὐτοῦ Εὐφράτης μετωνομάσθη. 10

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος ἀετίνης καλού-
 μενος· ὃν αἱ μαῖαι ταῖς δυστοκούσαις ἐπὶ τὰς γα-
 στέρας ἐπιτιθέασιν, καὶ παραχοῆμα τίκτουσιν ἄτερ
 ἀλγηδόνης.

3. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ καὶ βοτάνη Ἀξαλλὰ κα- 15
 λουμένη, μεθερμηνευομένη θερμόν· ταύτην οἱ τε-
 ταρταῖζοντες ὅταν ἐπὶ τοῦ στήθους θῶσιν, ἀπαλ-
 λάττονται παραχοῆμα τῆς ἐπισημασίας· καθὼς ἱστο-
 ρεῖ Χρύσερμος Κορίνθιος ἐν ιγ' περὶ Ποταμῶν.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Δριμύλον καλού- 20
 μενον· ἐν ᾧ γεννᾶται λίθος σαρδώνυχι παρόμοιος,
 ᾧ οἱ βασιλεῖς ἐν ταῖς βασιλείαις χρῶνται· ποιεῖ δ'
 ἄριστα πρὸς ἀμβλυωπίας εἰς ὕδωρ θερμόν βαλλό-

2 Ξαράνδαν Quatremère 4 Φαρανδάκου H 8 ἀντό-
 πτης W: αἷτιος 11 ἀετίνης Stobaeus Flor. 100, 11: ἀστι-
 γῆς 15 idem: ἔξαλλὰ 17 τιθῶσιν idem 20 δριμύλ-
 λον idem 21 ᾧ Maussacus: ὃν 22 ἐν ταῖς βασιλείαις]
 ἐν τοῖς βαλανείοις Bernardus 23 Stobaeus: ἀμβλυω-
 πίαν

μενος· καθὼς ἱστορεῖ Νικίας ὁ Μαλλώτης ἐν τοῖς περὶ Λίδων.

XXI. ΚΑΙΚΟΣ.

1. Κάικος ποταμός ἐστι τῆς Μυσίας· ἐκαλεῖτο
 5 δὲ τὸ πρότερον Ἀστραῖος ἀπ' Ἀστραίου τοῦ Πο-
 σειδῶνος. οὗτος γάρ, παννυχίδος Ἀθηνᾶ τελουμέ-
 νης, Ἀλκίππην τὴν ἀδελφὴν κατ' ἄγνοιαν βιασά-
 μενος ἔφθειρε καὶ ἀφείλετο τῆς προειρημένης τὸν
 δακτύλιον. τῇ δ' ἐπιούσῃ τῶν ἡμερῶν ἐπιγνούς
 10 τὴν σφραγίδα τῆς ὀμαίμου διὰ λύπης ὑπερβολὴν
 ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς ποταμὸν Ἀδουρον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ
 Ἀστραῖος μετωνομάσθη· προσηγορεύθη δὲ Κάικος
 δι' αἰτίαν τοιαύτην. Κάικος, Ἐρμού καὶ Ὀκυρρόης
 παῖς νύμφης, Τίμανδρον, ἓνα τῶν εὐγενῶν, φονεύ-
 15 σας καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτῷ φοβούμενος ἑαυτὸν
 ἔρριπεν εἰς τὸν Ἀστραῖον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Κάικος
 μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν τῷ ποταμῷ μήκων, ἔχων ἀντὶ
 καρποῦ λίθον· ἐκ τούτων μέλανά τινα τυγχάνει
 20 παρόμοια πυροῖς, ἅπερ οἱ Μυσοὶ ῥιπτοῦσιν εἰς
 ἡροτριωμένην χώραν· κἂν μὲν ἀφορία μέλλῃ γίνε-
 σθαι, ἐμμένει τῷ τόπῳ τὸ βληθέν· ἐὰν δ' εὐκαρ-
 πίαν σημαίνει, τὰ λιθάρια δίκην ἀκρίδων ἄλλεται.

1 μαλιώτης: corr. Maussacus   4 ἐστι accessit e Sto-
 baeo 100, 17   16 Ἀστραῖον Maussacus: πανραῖον   19 λί-
 θων: corr. Geleniana; πλήθος λιθαρῶν Muellerus   20 πυ-
 ροῖς H: λύροις   ib. οἱ Μυσοὶ Geleniana: ἡμῖς   22 μέ-
 νει: corr. H

3. Φύεται δ' ἐν αὐτῷ καὶ βοτάνη ἡλιφάρμακον καλουμένη, ἣν οἱ ἱατροὶ τοῖς αἱμορραγοῦσι ἐπιτιθέασιν καὶ τῶν φλεβῶν μεσολαβοῦσι τὴν ἔκρυσιν· καθὼς ἱστορεῖ Τιμαγόρας ἐν α' περὶ Ποταμῶν.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Τεύθρας καλούμε- 5
νον ἀπὸ Τεύθραντος, τοῦ Μυσῶν βασιλέως· ὃς κυ-
νηγεσίας χάριν εἰς Θράσυλλον ὕψος ἀναβὰς καὶ
θεασάμενος ὑπερμεγέθη κάπρον ἐδίωκεν αὐτὸν μετὰ
τῶν δορυφόρων· ὁ δὲ φθάσας κατέφυγεν ὡς ἱκέτης
εἰς τὸ τῆς Ὀρθωσίας Ἀρτέμιδος ἱερὸν· βιαζομένων 10
δὲ πάντων εἰς τὸν ναὸν εἰσελθεῖν, ὁ σὺς ἀνθρω-
πίνῃ φωνῇ χρησάμενος ἐξάκουστον ἀνέκραγεν· φεῖ-
σαι, βασιλεῦ, τοῦ θρέμματος τῆς θεᾶς· μετεωρι-
σθεῖς δὲ Τεύθρας ἀνείλε τὸ ζῷον. Ἀρτεμις δὲ
μισοπονήρως ἐνεγκοῦσα τὴν πρᾶξιν τὸν μὲν κάπρον 15
ἀνεξωπύρησε, τῷ δὲ παραιτίῳ τοῦ συγκυρήματος
ἄλφον μετὰ μανίας ἐπεμψε. δυσωπούμενος δὲ τὸ
πάθος ἐν ταῖς ἀκρωρείαις διέτριβεν. Ἀνσίπηρ δέ,
τοῦ προειρημένου μῆτηρ, κατηχηθεῖσα περὶ τῶν
συμβεβηκότων εἰς τὴν ὕλην ἔδραμε, συνεπισπωμένη 20
μάντιν τὸν Κοιράνου Πολύεδον· παρ' οὗ πᾶσαν
πολυπραγμονήσασα τὴν ἀλήθειαν βουθυσίαις τῆς
θεᾶς ἐξιλίσσατο τὴν μισοπονηρίαν, καὶ ἀπολαβοῦσα

1 ἐν αὐτῷ accessit ex Stobaeo ib. ἡλιφάρμακον Dueb-
nerus: φάρμακος codex; ἡλιφάρμακος Stobaeus; ἐλελίσφα-
κος H 2 ταῖς αἱμορροούσαις τιθέασιν: em. Stobaeus
3 idem: ἔκρυσιν 5 καλούμενον add. idem 12 φεῖσαι
ed. Lips. 1778: φεῖσε 15 τό: corr. Geleniana ib. κά-
προν] ταῦρον Aristot. Mirab. c. 175 17 δὲ] δὲ Τεύθρας
H 19 τοῦ] ἡ τοῦ H 21 κυράνου: corr. idem

τὸν υἱὸν σωφρονοῦντα βωμὸν ἰδρύσατο Ἀρτέμιδος Ὀρθωσίας· κατεσκεύασε δὲ καὶ κάπρον χρύσειον, εἰς προτομὴν ἀνθρώπου ἡσκημένον. οὗτος μέχρι νῦν διωκόμενος ὑπὸ κυνηγῶν, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν φωνὴν ἀναδίδωσι 'φείδεσθε'. Τεύθρας δὲ παρ' ἐλπίδα τὴν ἀρχέτυπον μορφὴν ἀναλαβὼν τὸ ὕρος μετωνόμασε Τεύθραντα.

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος ἀντιπαθῆς καλούμενος, ὃς κάλλιστα ποιεῖ πρὸς ἄλφουδς καὶ λέπρας δι' οἷνον τριβόμενος καὶ τοῖς πάσχουσιν ἐπιτιθέμενος· καθὼς ἱστορεῖ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν β' περὶ Ὀρῶν.

XXII. ΑΧΕΛΩΙΟΣ.

1. Ἀχελῷος ποταμός ἐστι τῆς Αἰτωλίας· ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Θέστιος δι' αἰτίαν τοιαύτην. Θέστιος, Ἄρεως καὶ Πεισιδίκης παῖς, διὰ τινὰ περίστασιν οἰκιακὴν ἀποδημήσας εἰς Σικυῶνα καὶ ἱκανὸν χρόνον διατρίψας ὑπέστρεψεν εἰς τὸ πατρῶον ἔδαφος· εὐρῶν δὲ τὸν υἱὸν Καλυδῶνα μετὰ τῆς μητρὸς ἀνα-
20 πανόμενον καὶ μοιχὸν εἶναι δόξας κατ' ἄγνοιαν ἐγονοκτόνησε· τῆς δ' ἀνελπίστου πράξεως αὐτόπτης γενόμενος ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς ποταμὸν Ἀξενον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Θέστιος μετωνομάσθη. προσηγορεύθη

2 εἰς W 3 fort. οὗτος μέχρι νῦν οἷον διωκόμενος ὑπὸ κυνηγῶν βιαζομένων εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν κτλ. 5 φείδεσθε W: ἰδεσθε 9 λεπρούς: corr. Geleniana 10 καὶ — ἐπιτιθέμενος accessit ex Stobaeo 11 ὁ * 17 οἰκιακὴν: corr. H

δ' Ἀχελϝος ἀπὸ τοιαύτης αἰτίας. Ἀχελϝος, Ὠκεανοῦ καὶ Ναΐδος νύμφης παῖς, τῇ θυγατρὶ Κλειτορία κατ' ἄγνοιαν συνερχόμενος καὶ ἀθυμία συσθεθεὶς ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς ποταμὸν Θέστιον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἀχελϝος μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν τῷ ποταμῷ τούτῳ βοτάνη ξάγκλον καλουμένη, παρόμοιος ἐρίῳ. ταύτην τρίψας ἂν εἰς οἶνον βάλλης, ὕδωρ γίνεται καὶ τὴν μὲν ὀσμὴν ἔχει τὴν δὲ δύναμιν οὐκ ἔχει.

3. Εὐρίσκεται δὲ ἐν αὐτῷ καὶ λίθος πελιδνός 10 τῷ χρώματι, λινουργός καλούμενος ἀπὸ τοῦ συγκυρήματος· ἐὰν γὰρ βάλλης αὐτὸν εἰς ὀθόνιον, δι' ἔρωτος ἔνωσιν τὸ σχῆμα λαμβάνει καὶ ἄργιον γίνεται· καθὼς ἱστορεῖ Ἀντισθένης ἐν γ' Μελεαργίδος. μέμνηται δὲ τούτων ἀκριβέστερον Διοκλῆς ὁ 15 Ῥόδιος ἐν τοῖς Αἰτωλικοῖς.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕρος Καλυδὼν καλούμενον, τὴν προσηγορίαν εἰληφὸς ἀπὸ Καλυδῶνος, τοῦ Ἄρεως καὶ Ἀστυνόμης παιδός. οὗτος γὰρ κατ' ἄγνοιαν λουομένην ἰδὼν Ἄρτεμιν, τὴν μορφὴν τοῦ 20 σώματος μετέβαλεν εἰς πέτραν· κατὰ δὲ πρόνοιαν θεῶν τὸ ὕρος καλούμενον Γυρὸν ἀπ' αὐτοῦ Καλυδὼν μετωνομάσθη.

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη μύωψ προσγορευομένη· ἦν ἐάν τις εἰς ὕδωρ βαλὼν νύσσηται τὸ 25

2 κληστορία: correxi   7 ξάγκλον: corr. Maussacius
ib. παρόμοιον: corr. idem   ib. ἐρίῳ] δρεπάνῳ H; malim
θερ(ε)ίῳ sc. δρεπάνῳ cf. θεριστήριον   10 ἐν αὐτῷ idem
18 ἄργιον] ἀράχνιον W, ὀθόνιον ἀραιὸν H. Fort. ἄρτιον
i. e. συνηρμοσμένον vid. Thesaurus   24 μύωψ H: ἡ μύωψ

πρόσωπον, ἀποβάλλει τὴν ὄρασιν, Ἄρτεμιν δ' ἐξίλα-
σάμενος ἀνακτᾷ τὸ φῶς· καθὼς ἱστορεῖ Δέρκυλ-
λος ἐν γ' Αἰτωλικῶν.

XXIII. ΑΡΑΞΗΣ.

5 1. Ἀράξης ποταμός ἐστι τῆς Ἀρμενίας, τὴν προσ-
ηγορίαν εἰληφώς ἀπ' Ἀράξου τοῦ Πύλου. οὗτος
γὰρ πρὸς Ἀρβηλον τὸν πάππον ὑπὲρ σκήπτρων
ἀμιλλώμενος αὐτὸν κατετόξευσε· ποινηλατούμενος
δὲ ὑπ' Ἑρινύων ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς ποταμὸν Βάκ-
10 τρον, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἀράξης μετωνομάσθη, καθὼς
ἱστορεῖ Κτησιφῶν ἐν α' Περσικῶν. Ἀράξης, Ἀρμε-
νίων βασιλεύς, πρὸς τοὺς πλησιοχώρους Πέρσας πό-
λεμον ἔχων καὶ τῆς παρατάξεως παρελκομένης χρη-
σμὸν ἔλαβεν αὐτὸν ἔσεσθαι τῆς νίκης ἐγκρατῆ, ἐὰν
15 θεοῖς ἀποτροπαίοις θύσῃ δύο τὰς εὐγενεστάτας παρ-
θένους. ὁ δὲ διὰ φιλότεκνον εὐνοίαν τῶν ἰδίων
θυγατέρων φεισάμενος ἐνὸς τῶν ὑποτεταγμένων
κόρας περιβλέπτους τοῖς βωμοῖς προσαγαγὼν ἀνεῖλε·
Μνησάκης δέ, ὁ τῶν φονευθεῖσων πατήρ, βαρέως
20 ἤνεγκε τὴν πρᾶξιν, πρὸς καιρὸν στέξας τὴν ὕβριν·
ἀφορμῆς δὲ δραξάμενος ἐξ ἐνέδρας τὰς τοῦ τυράν-
νου θυγατέρας ἀπέκτεινε καὶ καταλιπὼν τὸ πατρῷον
ἔδαφος εἰς Σκυθίαν ἔπλευσεν. Ἀράξης δὲ περὶ τῶν

8 ἀντῶ: corr. Geleniana 11 post Περσικῶν excidisse
nomen alterius auctoris cum hac formula: — — δὲ — —
ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης monet H cum W 18 τὰς κό-
ρας H ib. προσαγαγὼν R: προσάγων

συμβεβηκότων κατηχηθῆις καὶ ἀθυμία συσχεθεὶς
 ἑαυτὸν ἔρριψεν εἰς ποταμὸν Ἄλμον, ὅς ἀπ' αὐτοῦ
 Ἀράξης μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνῃ Ἀράξα καλου-
 μένη τῇ διαλέκτῳ τῶν ἐγχωρίων, ἥτις μεθερμηνευο- 5
 μένη λέγεται μισοπάρθενος· ἅμα γὰρ εὐρεθῆναι τὴν
 προειρημένην ὑπὸ παρθένων αἵματος ποιησαμένην
 καταφορὰν μαραίνεται.

3. Καὶ λίθος δὲ γεννᾶται σικύωνος καλούμενος,
 μελάγχρους. οὗτος, ὅταν τις χρησμός ἀνθρωποκτό- 10
 νος ἐκπέσῃ, τοῖς βωμοῖς τῶν ἀποτροπαίων θεῶν
 ὑπὸ δυεῖν ἐπιτίθεται παρθένων· τοῦ δὲ λεγέως αὐ-
 τοῦ τῇ μαχαίρᾳ θιγόντος, αἵματος ἔκρυσις γίνεται
 δαψιλῆς. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τὴν δεισιδαιμονίαν
 τελέσαντες μετ' ὀλολυγμῶν ἀναχωροῦσι, τὸν λίθον 15
 πρὸς τὸν ναὸν προσενέγκαντες· καθὼς ἱστορεῖ Δω-
 ρόθεος ὁ Χαλδαῖος ἐν β' περὶ Λίθων.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕρος Διόρφον καλούμε-
 νον ἀπὸ Διόρφου τοῦ γηγενοῦς, περὶ οὗ φέρεται
 ἱστορία τοιαύτη. Μίθρας υἱὸν ἔχειν βουλούμενος 20
 καὶ τὸ τῶν γυναικῶν γένος μισῶν πέτρας τινὲ προσ-
 ἐξέθορεν· ἔγκνος δὲ ὁ λίθος γενόμενος, μετὰ τοὺς
 ὠρισμένους χρόνους ἀνέδωκε νέον, τοῦνομα Διόρ-
 φον· ὃς ἀκμάσας καὶ εἰς ἄμιλλαν ἀρετῆς τὸν Ἀρη
 προκαλεσάμενος ἀνηρέθη· οὗτος κατὰ πρόνοιαν θεῶν 25
 εἰς δμώνυμον ὕρος μετεμορφώθη.

11 ἐκπέσῃ W: ἐμπέσῃ 13 ἔκλυσις: corr. Reinesius
 14 τρόπῳ W: χρόνῳ 18. 19 Διόρφον — Διμόρφον H
 21 προσεξέθερεν: corr. Dodwellus

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ δένδρον ροιᾶ παραπλήσιον, καρπὸν δ' ἄφθονον τρέφει μήλων, τὴν γεῦσιν ἔχοντα σταφυλῇ παρόμοιον. ἐκ ταύτης τῆς ὁπώρας πέπειρον ἔάν τις καθελὼν ὀνομάσῃ τὸν
 5 Ἄρη, γίνεται κρατούμενος χλωρός· καθὼς ἱστορεῖ Κτησιφῶν ἐν γ' περὶ Δένδρων.

XXIV. ΤΙΓΡΙΣ.

1. Τίγρις ποταμός ἐστι τῆς Ἀρμενίας, τὸν δοῦν καταφέρων εἰς τε τὸν Ἀράξην καὶ τὴν Ἀρσακίδα
 10 λίμνην· ἐκαλεῖτο δὲ τὸ πρότερον Σόλλαξ, ὕπερ μεθερμηνευόμενόν ἐστι κατωφερός· ὀνομάσθη δὲ Τίγρις δι' αἰτίαν τοιαύτην. Διόνυσος κατὰ πρόνοιαν Ἥρας ἐμμανῆς γενόμενος περιήρχετο γῆν τε καὶ θάλατταν, ἀπαλλαγῆναι τοῦ πάθους θέλων· γενό-
 15 μενος δ' ἐν τοῖς κατ' Ἀρμενίαν τόποις καὶ τὸν προειρημένον ποταμὸν διελθεῖν μὴ δυνάμενος ἐπεκαλέσατο τὸν Δία· γενόμενος δ' ἐπήκοος ὁ θεὸς ἐπεμψεν αὐτῷ τίγριν, ἐφ' ἧς ἀκινδύνως προσε-
 20 χθεὶς εἰς τιμὴν τῶν συμβεβηκότων τὸν ποταμὸν Τίγριν μετωνόμασε, καθὼς ἱστορεῖ Θεόφιλος ἐν α' περὶ Αἰθων. Ἑρμησιάνναξ δὲ ὁ Κύπριος ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης. Διόνυσος ἐρασθεὶς Ἀλφειβοίας νύμφης καὶ μήτε δώροις μήτε δεήσεσι πείσαι δυνά-

10 Σόλαξ Eustathius ad Dion. 976 18 πρόσω ἐνε-
 χθεὶς W, πέραν ἐνεχθεὶς H. προσενηχθεὶς? sed cf. p. 300, 23
 21 Αἰθων] Τίγρεων vel Θηρίων suspic. H

μενος τὴν προειρημένην, εἰς τίγριν μετέβαλε τὴν μορφὴν τοῦ σώματος· καὶ φόβῳ πείσας τὴν ἀγαπωμένην ἀνέλαβεν αὐτήν, καὶ διὰ τοῦ ποταμοῦ κομίσας ἐγέννησεν υἱὸν Μηδον· ὃς ἀκμάσας εἰς τιμὴν τοῦ συγκυρήματος τὸν ποταμὸν Τίγριν μετωνόμασε, 5 καθὼς ἱστορεῖ Ἀριστάννυμος ἐν γ' . . . .

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος Μυνδὰν καλούμενος, πάνυ λευκός· ὃν ἐὰν κατέχη τις, οὐδὲν ὑπὸ θηρίων ἀδικεῖται· καθὼς ἱστορεῖ Λέων ὁ Βυζάντιος ἐν γ' περὶ Ποταμῶν. 10

3. Παράκειται δ' αὐτῷ ὕψος Γαυρὰν καλούμενον ἀπὸ Γαυρὰν τοῦ Ῥωξάνου σατραπῆ, ὃς εὖσεβης ὢν πρὸς τοὺς θεοὺς τῆς ἀμοιβαίας ἔτυχε χάριτος· μόνος ἐκ πάντων τῶν Περσῶν τριακοσίοις ἔτεσι ζήσας καὶ ἄτερ νόσου τινὸς τελευτήσας ἐν ταῖς 15 ἀκρωρείαις τοῦ Γαυρανοῦ ταφῆς ἡξιώθη πολυτελοῦς· κατὰ δὲ πρόνοιαν θεῶν τὸ ὕψος ἀπ' αὐτοῦ Μανσωρὸν μετωνομάσθη.

4. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ βοτάνη, ἣ κριθῇ ἐστὶ παρόμοιος ἀγρίᾳ· ταύτην οἱ ἐγχώριοι θερμαίνοντες 20 ἐν ἐλαίῳ καὶ ἀλειφόμενοι οὐδέποτε νοσοῦσι μέχρι ἀνάγκης τοῦ θανάτου· καθὼς ἱστορεῖ Σώστρατος ἐν α' Μυθικῆς Ἱστοριῶν Συναγωγῆς.

1 εἰς τὴν προειρημένην τίγριν: corr. Piccolos 3 post ποταμοῦ excidisse antiquum Tigridis nomen monet H 6 'excidit nomen libri' idem 11. 12 Γαυρανός — — ἀπὸ Γαυρανοῦ Maussacus 13 τῆς] del. H 14 μόνος γὰρ idem 16 Γαυρανοῦ — — Μανσωρὸν] Μανσωροῦ — — Γαυρανός W 20 corr. Stobaeus 100, 19: θερμαίνοντες ἐλαίῳ καταλειφόμενοι 21 μέχρι τῆς Stobaeus 22 ἱστορίας ἀγωγῆς codex

XXV. ΙΝΔΟΣ.

1. Ἰνδὸς ποταμὸς ἐστὶ τῆς Ἰνδίας, ῥοιζῶ μεγάλῳ καταφερόμενος εἰς τὴν τῶν Ἰχθυοφάγων γῆν· ἐκα-
 λεῖτο δὲ πρότερον Μανσωλὸς ἀπὸ Μανσωλοῦ τοῦ
 5 Ἡλίου· μετωνομάσθη δὲ δι' αἰτίαν τοιαύτην. τῶν
 τοῦ Διονύσου μυστηρίων τελουμένων καὶ τῶν ἐγ-
 χωρίων τῇ δεισιδαιμονίᾳ προσευκαιρούντων, Ἰνδὸς,
 τῶν ἐπισήμων νέος, τὴν Ὀξυάλκου τοῦ βασιλέως
 θυγατέρα Δαμασαλκίδα κληρονομοῦσαν βιασάμενος
 10 ἔφθειρε· ζητούμενος δὲ ὑπὸ τοῦ τυράννου πρὸς κό-
 λασιν διὰ φόβον ἑαυτὸν ἔβαλεν εἰς ποταμὸν Μαν-
 σωλόν, ὃς ἀπ' αὐτοῦ Ἰνδὸς μετωνομάσθη.

2. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος ** προσαγορευό-
 μενος· ὃν ὅταν φορῶσιν αἱ παρθέναι, κατ' οὐδένα
 15 τρόπον τοὺς φθορέας φοβοῦνται.

3. Φύεται δ' ἐν αὐτῷ καὶ βοτάνη καρπύλη κα-
 λουμένη, βουγλώσσω παρόμοιος· ποιεῖ δ' ἄριστα
 πρὸς ἰκτερικοὺς διὰ ὕδατος χλιαροῦ διδομένη τοῖς
 πάσχουσι· καθὼς ἱστορεῖ Κλειτοφῶν ὁ Ῥόδιος ἐν
 20 α' Ἰνδικῶν.

4. Παράκειται δ' αὐτῷ ὄρος Αἰλαίον προσαγο-
 ρευόμενον ἀπὸ Αἰλαίου ποιμένος. οὗτος γὰρ δει-
 σιδάιμων ὑπάρχων καὶ μόνην σεβόμενος τὴν Σελή-

5 τῶν W 8 Σευάλκου H, Ὀξυδράκου Muellerus 9 Δα-
 μασάνδραν H ib. κληρονομοῦσαν codex 11 ἔβαλεν:
 corr. Geleniana 13 'excidit nomen lapidis' W 16 ἐν
 αὐτῷ] accessit ex Stobaeo 100, 20 ib. καρπύλη καλου-
 μένη] ex eodem 18 διὰ idem: μετὰ ib. τοῖς πάσχουσι]
 additum ex eodem 20 α' Stobaeus: ι' 23 μόνην H:
 μόνος

νην, νυκτὸς βαθείας ἐξετέλει τὰ μυστήρια τῆς προειρημένης. βαρέως δὲ οἱ λοιποὶ θεοὶ τὴν ἀτιμίαν φέροντες ἔπεμψαν αὐτῷ δύο λέοντας ὑπερμεγέθεις, ὑφ' ὧν διασπαραχθεὶς τὸν βίον ἐξέλειπεν. Σελήνη δὲ τὸν εὐεργέτην μετέβαλεν εἰς ὁμώνυμον ὕρος. 6

5. Γεννᾶται δ' ἐν αὐτῷ λίθος κλειτορὶς ὀνομαζόμενος· ἔστι δὲ λίαν μελάγχρους· ὃν κόσμου χάριν οἱ ἐγγώριοι φοροῦσιν ἐν τοῖς ὠταρίοις, καθὼς ἱστορεῖ Ἀριστοτέλης ἐν δ' περὶ Ποταμῶν.

1 ἐκτελεῖ: corr. W   2 τὴν idem   4 ἐξέλειπεν: corr.
Gr. Latina 1624   6 κλειτορὶς: corr. H   8 ὠταρίοις: corr.
Reinesius

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΟΜΗΡΟΥ.

Α.

1. Περιττόν ἂν ἴσως δόξειέ τισι πολυπραγμονεῖν
περὶ Ὀμήρου, ποίων τε ἦν γονέων καὶ πόθεν· ἐπεὶ
5 μὴδ' αὐτὸς ἠξίωσεν εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὕτως
ἐγκρατῶς ἔσχευ, ὥς μὴδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος
ἐπιμνησθῆναι. ἐπεὶ δὲ ὥς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀρ-
χομένων παιδεύεσθαι χρήσιμος ἢ πολυπειρία, πει-
ρασόμεθα εἰπεῖν ὅσα ἱστόρηται τοῖς παλαιοῖς περὶ
10 αὐτοῦ.

2. Ἐφορος μὲν οὖν ὁ Κυμαῖος, ἐν συντάγματι
τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχωρίῳ Κυμαῖον αὐτὸν ἀπο-
δεικνύει πειρώμενος, φησὶν ὅτι Ἀπελλῆς καὶ Μαίων
καὶ Δίος ἀδελφοὶ Κυμαῖοι τὸ γένος· ὧν Δίος μὲν
15 διὰ χρεά μετόκησεν εἰς Ἀσκρὴν κώμην τῆς Βοιω-
τίας κακεῖ γήμας Πυνκιμήδην ἐγέννησεν Ἡσίοδον·
Ἀπελλῆς δὲ τελευτήσας ἐν τῇ πατρίδι Κύμη κατέ-
λιπε θυγατέρα Κριθηίδα τοῦνομα, προστησάμενος
αὐτῇ τὸν ἀδελφὸν Μαίονα· ὃς διακορεύσας τὴν
20 προειρημένην καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γε-

11 Ἐφορος] vid. Mueller. Fragm. I p. 277.

γονότι δείσας κατάγνωσιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γά-
 μον Φημίῳ τῷ Σμυρναίῳ, διδασκάλῳ γραμμάτων.
 φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοὺς πλυνούς, οἳ ἦσαν παρὰ
 τῷ Μέλῃτι, ἀπεκύησε τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ,
 καὶ διὰ τοῦτο Μελησιγενῆς ἐκλήθη· μετωνομάσθη 5
 δὲ Ὅμηρος, ἐπειδὴ τὰς ὕψεις ἐπηρώθη· οὕτω δὲ
 ἐκάλουν οἳ τε Κυμαῖοι καὶ οἱ Ἴωνες τοὺς τὰς ὕψεις
 πεπηρωμένους παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὁμηρεούντων,
 ὃ ἔστι τῶν ἡγουμένων. καὶ ταῦτα μὲν Ἔφορος.

3. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ Ποιητικῆς 10
 ἐν Ἴῳ φησὶ τῇ νήσῳ, καθ' ὃν καιρὸν Νηλεὺς ὁ Κό-
 δρου τῆς Ἴωνικῆς ἀποικίας ἡγεῖτο, κόρην τινὰ τῶν
 ἐπιχωρίων γενομένην ὑπὸ τινος δαίμονος τῶν συγ-
 χορευτῶν ταῖς Μούσαις ἐγκύμονα, αἰδεσθεῖσαν τὸ
 συμβᾶν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστροῦς, ἐλθεῖν εἰς τι 15
 χωρίον τὸ καλούμενον Αἴγιναν· εἰς δὲ καταδραμόν-
 τας ληστὰς ἀνδραποδίσαι τὴν προειρημένην καὶ
 ἀγαγόντας εἰς Σμύρναν οὖσαν ὑπὸ Λυδοῖς τότε τῷ
 βασιλεῖ τῶν Λυδῶν ὄντι φίλῳ τοῦνομα Μαίονι
 χαρίσασθαι· τὸν δὲ ἀγαπήσαντα τὴν κόρην διὰ τὸ 20
 κάλλος γῆμαι· ἣν διατρίβουσιν παρὰ τῷ Μέλῃτι
 καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ᾠδῆνος ἔτυχεν ἀποκυῖσαι
 τὸν Ὅμηρον ἐπὶ τῷ ποταμῷ. ὃν ἀναλαβὼν ὁ Μαίων
 ὥς ἰδιον ἔτρεφε, τῆς Κριθηίδος μετὰ τὴν κύησιν
 εὐθέως τελευτησάσης. χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελ- 25
 θύοντος καὶ αὐτὸς ἐτελεύτησε. τῶν δὲ Λυδῶν κα-

5 Μελησιγενῆς hic et infra Westermannus 10 Ἀρι-
 στοτέλης] vid. Rose Fragm. 76 22 καὶ et ἔτυχεν cum
 uno codice del. Duebnerus

ταπονουμενων ὑπὸ τῶν Αἰολέων καὶ κρινάντων
καταλιπεῖν τὴν Σμύρναν, κηρυξάντων τῶν ἡγεμό-
νων τὸν βουλούμενον ἀκολουθεῖν ἐξιέναι τῆς πόλεως,
ἔτι νήπιος ὢν Ὅμηρος ἔφη καὶ αὐτὸς βούλεσθαι
5 δμῳρεῖν· ὅθεν ἀντὶ Μελησιγενοῦς Ὅμηρος προση-
γορεύθη.

4. Γενόμενος δὲ ἐν ἡλικίᾳ καὶ δόξαν ἐπὶ ποιη-
τικῇ κεκτημένος ἤδη ἐπηρώτα τὸν θεόν, τίνων τε
εἴη γονέων καὶ πόθεν· ὁ δὲ ἀνεῖλεν οὕτως·

10 ἔστιν Ἴος νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἣ σε θανόντα
δέξεται· ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἰνιγμα φύλαξαι·

φέρεται δὲ καὶ ἕτερος χρησμός τοιοῦτος·

ἔλβιε καὶ δύσδαιμον· ἔφυς γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι·
πατρίδα δίζηαι· μητρὸς δέ τοι, οὐ πατρὸς ἔστι
15 μητροπόλις ἐν νήσῳ ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,
Μίνως γαίης οὔτε σχεδὸν οὔτ' ἀποτηλοῦ.
ἐν τῇ σὴ μοῖρ' ἐστὶ τελευτῆσαι βιότοιο,
εὗτ' ἂν ἀπὸ γλώσσης παίδων μὴ γυνῶς ἐπακούσας
δυσξύνετον σκολιοῖσι λόγοις εἰρημένον ὕμνον.
20 δοιὰς γὰρ ζωῆς μοίρας λάχες, ἣν μὲν ἀμαυρὰν
ἡελίων δισσων, ἣν δ' ἀθανάτοις ἰσόμοιρον
ζῶντί τε καὶ φθιμένῳ· φθίμενος δ' ἔτι πολλὸν
[ἀγῆρας·]

μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον πλέων ἐς Θήβας ἐπὶ τὰ

11 ἀλλὰ νέων] ἀλλ' ἀλιέων Westermannus 19 ὕμνον]
αἶνον? 21 δισσων Eusebius Praep. Ev. 5, 33: δι' ὅσων
23 Θήβας] scr. vid. Ἀθήνας cum Rosio conferenti Ps.-Herod.
Vit. Hom. p. 18, 65 West.

Κρόνια (ἀγών δὲ οὗτος ἄγεται παρ' αὐτοῖς μουσικός) ἦλθεν εἰς Ἴον· ἐνθα ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος ἐθεάσατο ἄλιεῖς προσπλέοντας, ὧν ἐπύθετο εἴ τι ἔχοιεν. οἱ δὲ ἐπὶ τῷ θηρᾶσαι μὲν μηδὲν φθειρίζεσθαι δὲ διὰ τὴν ἀπορίαν τῆς θήρας οὕτως ἀπεκρίναντο·

‘ὅσσ’ ἔλομεν λιπούμεσθ’, ὅσσ’ οὐχ ἔλομεν φερόμεσθα’,

αἰνισσόμενοι ὡς ἄρα, οὓς μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, ἀποκτείναντες κατέλιπον· οὓς δ’ οὐκ ἔλαβον, ἐν τῇ ἐσθῇτι φέροιεν. ὅπερ οὐ δυνηθεὶς συμβαλεῖν Ὀμηρος διὰ τὴν ἀθυμίαν ἐτελεύτησε. θάψαντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰῆται μεγαλοπρεπῶς τοιόνδε ἐπέγραψαν αὐτοῦ τῷ τάφῳ·

‘ἐνθάδε τὴν λερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει, ἀνδρῶν ἡρώων κοσμητόρα θεῖον Ὀμηρον.’

εἰς μέντοι οἱ καὶ Κολοφώνιον αὐτὸν ἀποδεικνύναι πειρῶνται, μεγίστῳ τεκμηρίῳ χρώμενοι πρὸς ἀποδείξιν τῷ ἐπὶ τοῦ ἀνδριάντος ἐπιγεγραμμένῳ ἐλεγείῳ· ἔχει δὲ οὕτως·

‘ὕψι Μέλητος, Ὀμηρε, σὺ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ καὶ Κολοφῶνι πάτρῃ θῆκας ἐς αἰδίων· καὶ τάσδ’ ἀντιθέῳ ψυχῇ γεννήσας κούρας δισσὰς ἡμιθέων γραψάμενος σελίδας.

4 φθειρίσασθαι W 15 vid. Anthol. Pal. 7, 3 21 ibid. 16, 292 22 ἐς Heckerus: ἐν 24 ἡμιθέων] ἐκ στηθέων Anthologia

ὑμνεῖ δ' ἡ μὲν νόστον Ὀδυσσεύος πολύπλαγκτον,
ἡ δὲ τὸν Ἰλιακὸν Δαρδανιδῶν πόλεμον·

ἄξιον δὲ μηδὲ τὸ ὑπὸ Ἀντιπάτρου τοῦ ἐπιγραμμα-
τοποιοῦ γραφὲν ἐπίγραμμα παραλιπεῖν, ἔχον οὐκ
5 ἀσέμνως· ἔχει δὲ οὕτως·

οἱ μὲν σευ Κολοφῶνα τιθηνήτειραν, Ὀμηρε,
οἱ δὲ καλὰν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι Χίον·
οἱ δ' Ἴον, οἱ δ' ἐβόασαν ἐύκλαρον Σαλαμῖνα·
οἱ δὲ νῦ τὰν Λαπιθᾶν ματέρα Θεσσαλίαν·
10 ἄλλοι δ' ἄλλο μέλαθρον ἀνίαχον· εἰ δέ με Φοῖβον
χρὴ λέξαι πινυτὰν ἀμφιδὰ μαντοσύναν,
πάτρα τοι τελέθει μέγας Οὐρανός, ἐκ δὲ γυναικὸς
οὐ θνατᾶς, ματρὸς δ' ἔπλεο Καλλιόπας·

5. Γενέσθαι δὲ αὐτὸν τοῖς χρόνοις οἱ μὲν φασι
15 κατὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον, οὗ καὶ αὐτόπτην γενέ-
σθαι· οἱ δὲ μετὰ ἑκατὸν ἔτη τοῦ πολέμου· ἄλλοι
δὲ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. ἔγραψε δὲ ποιή-
ματα δύο, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν· ὥς δέ τινες, οὐκ
ἀληθῶς λέγοντες, γυμνασίας καὶ παιδιᾶς ἕνεκα καὶ
20 Βατραχομουμαχίαν προσθεῖς καὶ Μαργίτην.

6. Τοῦ δὲ Τρωικοῦ πολέμου καθ' Ὀμηρὸν τινές
φασιν ἀρχὴν εἶναι τὴν τῶν θεῶν κρίσιν, Ἥρας καὶ
Ἀθηνᾶς καὶ Ἀφροδίτης, περὶ κάλλους ἐπ' Ἀλεξάν-
δρου γενομένην· λέγειν γὰρ τὸν ποιητὴν

5 ἀσέμνως X: ἀσμένως 6 vid. Anthol. Pal. 16, 296
9 τῶν Λαπιθίων — — Θεσσαλίην Anthologia 10 ἄλλοι
δ' ἄλλην μαῖαν ἀνίαχον eadem 11 πινυτὰς — — μαν-
τοσύνας eadem

ᾧδς νείκεσσε θεάς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἴκοντο,
τὴν δ' ἤνεσθ', ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν'.

ἀλλ' οὐ πρόπον ὑπολαμβάνειν θεοὺς ὑπὸ ἀνθρώπων
κεκρίσθαι, οὔτε ὑπὸ Ὀμήρου δι' ἄλλων παρίστα-
ται τοῦτο· ὅθεν εὐλόγως ἡθεύηται οἱ προκείμενοι 5
στίχοι.

7. Ἀμεινον οὖν λέγειν ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ
Πριάμου παῖς, ἐπιθυμήσας Ἑλληνικοῦ βίου μαθεῖν
ἀγωγὴν, ἔπλευσεν εἰς Σπάρτην· καὶ ἐπιξενωθείς
Ἑλένῃ, Μενελάου κατὰ τὸν οἶκον οὐκ ὄντος, ἀνέ- 10
πεισεν αὐτὴν ἀκολουθεῖν· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κρα-
νάην καλουμένην νῆσον ἐμίγη πρῶτον τῇ γυναικί,
κἀκεῖθεν πλεύσας διὰ Σιδῶνος καὶ Φοινίκης ἦκεν
εἰς Ἴλιον· ἐπιγινόντες δὲ οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα καὶ
Μενέλαον τὸ πεπραγμένον στρατιὰν ἡθροισαν ἐν 15
Αὐλίδι πόλει τῆς Βοιωτίας. ἔνθα καὶ θυόντων
αὐτῶν, δράκων ἐπὶ τὸ πλησίον ἀνελθὼν δένδρον
στρουθοῦ νεοσσοὺς ὀκτὼ διέφθειρεν, οἷς ἡ μήτηρ
ἐνάτῃ συγκατείλετο. ἐμήνυε δὲ τὸ σημεῖον, ὅτι
ἐννέα ἔτη πολεμήσαντες τῷ δεκάτῳ αἰροῦσι τὴν 20
Ἴλιον. ἡνίκα δὲ πλεύσαντες ἐπέβησαν τῆς Τροίας,
μετὰ πρῶτην συμβολήν, καθ' ἣν ἀνηρέθη Πρωτε-
σίλαος, Μενελάον τε καὶ Ὀδυσσεά πρέσβεις ἀπέστει-
λαν τὴν Ἑλένην ἀπαιτοῦντες. Τρώων δὲ ἀντειπόν-
των, πάλιν συμβολὰς ἐποιοῦντο πολέμου· καὶ ἐπι- 25

1 Hom. Ω 29   2 ἤνεσ' Homerus   20 αἰροῦσι] αἰρή-
σουσι Ernestus, ἀροῦσι W male. Non opus correctione.

κρατήσαντες τοὺς μὲν Τρῶας ἐντὸς τειχῶν κατέ-
 κλεισαν, αὐτοὶ δ' εἰς δύο μερισθέντες τοὺς μὲν
 εἶασαν παρεδρεύειν τῇ πόλει, οἱ δέ, στρατηγοῦν-
 τος Ἀχιλλέως, τὰς περικειμένας πόλεις ἐπόρθουν,
 5 συμμαχίας ἀφαιρούμενοι τοὺς Τρῶας. ἐξ ὧν μίαν
 ἐλόντες Χρῦσαν γέρας ἔδοσαν Ἀγαμέμνονι Χρυ-
 σηίδα, Χρύσου ἱερέως Ἀπόλλωνος θυγατέρα. ὁ
 δ' ἐλθὼν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἵνα λυτρώσῃται
 τὴν παῖδα, καὶ ὑβρισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος
 10 ἠΰξατο τῷ Ἀπόλλωνι κολάσαι τοὺς Ἑλλήνας. ἐπα-
 κούσας δὲ τῆς εὐχῆς ὁ θεὸς λοιμὸν ἔπεμψεν αὐτοῖς.
 καὶ τότε Ἀχιλλέως παραινέσαντος ἀποδοῦναι τὴν
 Χρυσηίδα, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς ἠπειλήσεν ἀφαι-
 ρήσεσθαι τὸ Ἀχιλλέως γέρας Βρισηίδα· τὸν δὲ τὴν
 15 μητέρα Θέτιν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Διὸς ἤτταν
 Ἑλλήνων. οὗ γενομένου, Πάτροκλος προτραπείς
 ὑπὸ Νέστορος ἰκέτευσεν Ἀχιλλεῖα δοῦναι καὶ ἐπ'
 ὀλίγον τὴν πανοπλίαν αὐτῷ, ἵνα τοὺς Τρῶας τῶν
 νεῶν ἀπώσῃται. ἐξελθὼν δὲ Πάτροκλος καὶ γεν-
 20 ναίως ἀριστεύσας, μετ' οὐ πολὺ ἀνῆρέθη. χαλεπή-
 νας δ' ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπαύσατο μὲν τῆς πρὸς Ἀγα-
 μέμνονα ἔχθρας, λαβὼν δ' ἠφαιστότευκτον πανο-
 πλίαν ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τελευταῖον ἀνεῖλε τὸν
 Ἔκτορα.
 25 8. Ἡ μὲν οὖν τάξις τῶν πραγμάτων ἐστὶν αὕτη·
 ὁ δὲ ποιητῆς ἀπὸ τοῦ ἐνάτου ἔτους ἤρξατο, ἐπεὶ
 τὰ πρὸ τῆς Ἀχιλλέως μῆνιδος ἦν ἀτονώτερα καὶ
 πράξεις οὐκ ἔχοντα λαμπράς οὐδὲ ἐπαλλήλους. συμ-
 μαχοῦντος γὰρ Ἑλλήσιν Ἀχιλλέως

οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Λαρδανιδάων
οἴχνεσκον· κείνου γὰρ εἰδείδισαν ὕβριμον ἔγχος'.
ἀποστάντος δὲ τούτου θαρσήσαντες προῆλθον· καὶ
τῆς μάχης ἴσης γενομένης πολυπρόσωποί τε καὶ
συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστεῖαι κατέστησαν. 5

1 vid. Hom. E 789

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ ΟΜΗΡΟΥ.

B.

1. Ὅμηρον τὸν ποιητὴν χρόνῳ μὲν τῶν πλείστων, δυνάμει δὲ πάντων πρῶτον γενόμενον εἰκότως ἀναγινώσκομεν πρῶτον, ὠφελούμενοι τὰ μέγιστα εἰς τε τὴν φωνὴν καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων πολυπειρίαν. λέγωμεν δὲ περὶ τῆς τούτου ποιήσεως, πρότερον μνησθέντες διὰ βραχέων τοῦ γένους αὐτοῦ.

10 2. Ὅμηρον τοίνυν Πίνδαρος μὲν ἔφη Χῖόν τε καὶ Σμυρναῖον γενέσθαι, Σιμωνίδης δὲ Χῖον, Ἀντίμαχος δὲ καὶ Νίκανδρος Κολοφώνιον, Ἀριστοτέλης δ' ὁ φιλόσοφος Ἰήτην, Ἐφορος δ' ὁ ἱστορικὸς Κυμαῖον. οὐκ ὤκνησαν δὲ τινες Σαλαμίνιον αὐτὸν
15 εἰπεῖν ἀπὸ Κύπρου, τινὲς δ' Ἀργεῖον, Ἀρίσταρχος δὲ καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾷξ Ἀθηναῖον. υἱὸς δ' ὑπὲνίων λέγεται Μαίονος καὶ Κριθίδος, ὑπὸ δὲ τινων Μέλητος τοῦ ποταμοῦ.

3. Ὡσπερ δὲ τὰ τοῦ γένους αὐτοῦ διαπορεῖται,
20 οὕτω καὶ περὶ τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἐγένετο. καὶ οἱ μὲν περὶ Ἀρίσταρχόν φασιν αὐτὸν γενέσθαι κατὰ

τὴν τῶν Ἰώνων ἀποικίαν, ἥτις ὕστερεϊ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου ἔτεσιν ἐξήκοντα, τὰ δὲ περὶ τοὺς Ἡρακλείδας λείπεται τῶν Τρωικῶν ἔτεσιν ὀγδοήκοντα. οἱ δὲ περὶ Κράτητα καὶ πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου λέγουσιν αὐτὸν γενέσθαι, ὥς οὐδὲ ὅλα ἔτη ὀγδοήκοντα ἀπέχειν τῶν Τρωικῶν. ἀλλὰ παρὰ τοῖς πλείστοις πεπίστευται μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν Τρωικῶν γεγενῆσθαι, οὐ πολὺ πρὸ τῆς θείσεως τῶν Ὀλυμπίων, ἀφ' ἧς ὁ κατὰ Ὀλυμπιάδα χρόνος ἀριθμεῖται. 10

4. Εἰσὶ δ' αὐτοῦ ποιήσεις δύο, Ἰλιάς καὶ Ὀδύσεια, διηρημένη ἑκατέρα εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων, οὐχ ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ ἀλλ' ὑπὸ τῶν γραμματικῶν τῶν περὶ Ἀρίσταρχον. ὧν ἡ μὲν Ἰλιάς ἔχει τὰς ἐν Ἰλίῳ πράξεις Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων 15 διὰ τὴν Ἑλένης ἀρπαγὴν καὶ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέως ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ διαδειχθεῖσαν ἀλκήν, ἡ δ' Ὀδύσεια τὴν Ὀδυσσεὺς ἀνακομιδὴν ἐς τὴν πατρίδα ἀπὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου καὶ ὅσα πλανώμενος ἐν τῷ νόστῳ ὑπέμεινε καὶ ὅπως τοὺς 20 ἐπιβουλεύοντας τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐτιμωρήσατο. ἐξ ὧν δῆλός ἐστι παριστάς διὰ μὲν τῆς Ἰλιάδος ἀνδρείαν σώματος, διὰ δὲ τῆς Ὀδυσσεΐας ψυχῆς γενναιότητα.

5. Εἰ δὲ μὴ μόνον ἀρετὰς ἀλλὰ καὶ κακίας ψυχῆς ἐν ταῖς ποιήσεσι παρίστησι, λύπας τε καὶ χαρὰς 25 καὶ φόβους καὶ ἐπιθυμίας, οὐ χορὴ αἰτιασθαι τὸν ποιητὴν· ποιητὴν γὰρ ὄντα δεῖ μιμεῖσθαι οὐ μόνον

τὰ χρηστὰ ἦδη ἀλλὰ καὶ τὰ φαῦλα· ἄνευ γὰρ τού-
των παράδοξοι πράξεις οὐ συνίστανται, ὧν ἀκού-
οντα ἔνεστιν αἰρεῖσθαι τὰ βελτίω. πεποίηκε δὲ καὶ
τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦντας οὐ μόνον
5 ψυχαγωγίας καὶ ἐκπλήξεως χάριν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἐν
τούτῳ παραστήσῃ ὅτι κήδονται καὶ οὐκ ἀμελοῦσι
τῶν ἀνθρώπων οἱ θεοί.

6. Καὶ τὸ μὲν ὅλον παρ' αὐτῷ διήγησις τῶν
πραγμάτων παράδοξος καὶ μυθώδης κατεσκευάζεται
10 ὑπὲρ τοῦ πληροῦν ἀγωνίας καὶ θαύματος τοὺς ἐν-
τυγχάνοντας καὶ ἐκπληκτικὴν τὴν ἀκρόασιν καθι-
στάναι. ὅθεν δοκεῖ τινα παρὰ τὸ εἰκὸς εἰρηκέναι.
οὐ γὰρ αἰεὶ τὸ πιθανὸν ἔπεται, ἐν ᾧ τὸ παράδοξον
καὶ ἐπηρμένον πρόκειται. διὸ καὶ οὐ μόνον τὰ
15 πράγματα μετεωρίζει καὶ ἐκτρέπει τῆς συνηθείας
ἀλλὰ καὶ τοὺς λόγους. ὅτι δ' αἰεὶ τὰ καινὰ καὶ
ἔξω τοῦ προχείρου θαυμάζεται καὶ τὸν ἀκροατὴν
ἐπάγεται, παντὶ δῆλον. πλὴν καὶ ἐν τοῖς μυθώδεσι
τούτοις λόγοις, εἴ τις μὴ παρέργως ἀλλ' ἀκριβῶς
20 ἕκαστα τῶν εἰρημένων ἐπιλέγοιτο, φανεῖται πάσης
λογικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης ἐντὸς γενόμενος καὶ
πολλὰς ἀφορμὰς καὶ οἶονεὶ σπέρματα καὶ λόγων καὶ
πράξεων παντοδαπῶν τοῖς μεθ' αὐτὸν παρεσχημέ-
νος, καὶ οὐ τοῖς ποιηταῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πε-
25 ζῶν λόγων συνθέταις ἱστορικῶν τε καὶ θεωρημα-
τικῶν. ἰδωμεν γὰρ πρότερον τὴν τῆς λέξεως αὐτοῦ
πολυφωνίαν, ἔπειτα καὶ τὴν ἐν τῇ πραγματείᾳ πο-
λυμάθειαν. πᾶσα μὲν οὖνποίησις, τάξει τινὶ τῶν
λέξεων συντιθεμένων, ὁυθιμῷ καὶ μέτρῳ παραλαμ-

βάνεται· ἐπεὶ τὸ λεῖον καὶ εὐεπές, σεμνὸν ἄμα καὶ ἡδὺ γενόμενον, διὰ τοῦ τέρπειν εἰς τὸ προσέχειν ἀπάγεται. ὅθεν συμβαίνει κατὰ τὸ αὐτὸ μὴ μόνον τοῖς ἐκπλήττουσι καὶ θέलगρουσι τέρπεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς πρὸς ἀρετὴν ὠφελουῖσι πείθεσθαι ῥαδίως. 5

7. Τὰ δ' Ὅμηρον ἔπη τὸ τελειότατον ἔχει μέτρον, τουτέστι τὸ ἐξάμετρον, ὃ καὶ ἡρῶον καλεῖται· ἐξάμετρον μὲν, ὅτι εἰς ἕκαστος στίχος ἔχει πύδας ἕξ· ὧν ὁ μὲν ἐστὶν ἐκ δύο συλλαβῶν μακρῶν, σπονδεῖος καλούμενος· ὁ δ' ἐκ τριῶν, μιᾶς μὲν μακρᾶς 10 δύο δὲ βραχειῶν, ὅς λέγεται δάκτυλος· καὶ εἰσιν ἀλλήλοισι ἰσόχρονοι· αἱ γὰρ δύο βραχεῖαι μιᾶς μακρᾶς χρόνον ἐπέχουσιν· οὗτοι δὲ παρ' ἀλλήλοισι συντιθέμενοι πληροῦσι τὸ ἐξάμετρον ἔπος. ἡρῶον δὲ λέγεται, ὅτι διὰ τούτου τὰς τῶν ἡρώων πράξεις 15 διηγεῖται.

8. Λέξει δὲ ποικίλῃ κεχορημένος τοὺς ἀπὸ πάσης διαλέκτου τῶν Ἑλληνίδων χαρακτῆρας ἐγκατέμιξεν. ἕξ ὧν δηλὸς ἐστὶ πᾶσαν γῆν Ἑλλάδα ἐπελθῶν καὶ πᾶν ἔθνος. 20

9. Καὶ Δωριέων μὲν τῇ συνήθει τῆς βραχυλογίας ἐλλείπει κέχρηται, τὸ δῶμα λέγων δῶ αἶψα δέ οἱ δῶ ἀφνειὸν πέλεται· καὶ τὸ ὅτι ὁ αἰετὸς ἐκτανε χῆνας· καὶ τὸ ὀπίσω ἄψ, μεταβαλὼν τὸ μὲν ο εἰς τὸ α, τὸ δὲ π καὶ τὸ σ εἰς τὸ 25 συγγενὲς αὐτοῖς· καὶ τὸ ἄλλοτε ἄλλο ἥδη γάρ

με καὶ ἄλλο τε γὰρ ἐπίνυσσεν ἐφετμή· καὶ τὰ τοιαῦτα. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ μέσα συντεμῶν λέγει τοὺς ὁμότριχας καὶ ὁμοετεῖς ὄτριχας καὶ οἰετέας, καὶ τὸν ὁμοπάτριον ὄπατρον, καὶ τὸ τρέμειν
 5 τρεῖν, καὶ τὸ τιμῶ τίω. τῶν αὐτῶν δ' ἐστὶ καὶ τὸ ὑπερβιβάζειν τὰ στοιχεῖα, ὥς ἐν τῷ κάρτιστοι ἀντὶ τοῦ κράτιστοι.

10. Αἰολέων δὲ χοῆται ἐν τοῖς συνθέτοις τῇ συγκοπῇ, καθεδραθέτην λέγων ἀντὶ τοῦ κατέδρα-
 10 θον καὶ ὑββάλλειν ἀντὶ τοῦ ὑποβάλλειν. καὶ ἐπὶ τοῦ παρατατικοῦ χρόνου τὰ τρίτα πρόσωπα λήγοντα παρὰ τοῖς ἄλλοις εἰς τὸ εἰ διὰ τοῦ η παρὰ τοῖς Αἰολεῦσιν ἐκφέρεται, ὥς ἐν τῷ ἐφίλλῃ, ἐνόη· οὕτω καὶ Ὅμηρος ἐποίησεν 'δίδῃ μόςχοισι λύγολισιν'
 15 ἀντὶ τοῦ ἔδει, ὃ ἐστὶν ἐδέσμει· καὶ 'τοὺς μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάη μένος ὕγρον ἀέντων'. καὶ τὸ ἐναλλάσσειν ἐνίοτε τὸ σ εἰς τὸ δ, ὥς ἐν τῷ λέγειν ὁδμή καὶ ἰδμεν. καὶ τὸ πλεονάζειν ἐν τισιν, ὥς τὸ εὐκηλος ἀντὶ τοῦ ἔκηλος καὶ αὐτάρ ἀντὶ
 20 τοῦ ἀτάρ καὶ κεκληγόντες ἀντὶ τοῦ κεκληγότες. καὶ τὸ προστιθέναι τῷ δευτέρῳ προσώπῳ τῶν δημάτων τὸ θα, ὥς τὸ φῆσθα καὶ εἴπησθα. τὸν δὲ διπλασιασμόν τῶν συμφώνων οἱ μὲν Δωριεῦσιν οἱ δ' Αἰολεῦσι προσνέμουνσιν, οἷόν ἐστιν 'ἔλλαβε
 25 πορφύρεος θάνατος' καὶ 'ὀππότερος τάδε ἔργα'.

11. Ἰώνων δ' ἰδίον ἔχει τὸ ἀφαιρέσει χοῆσθαι

9 καθεδραθέτην libri editi rectius
 15 id. ε 478   24 id. E 83 et passim

14 Hom. A 105
 25 id. Γ 321

ἐν τοῖς παρωχηκόσι χρόνοις τῶν ῥημάτων, ὥς τὸ βῆ καὶ τὸ δῶκεν· ἔθος γὰρ ἔχουσι καὶ ἐπὶ τῶν παρωχημένων χρόνων ἀπὸ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἄρχεσθαι, ἀφ' ὧν ἐστὶ καὶ ὁ ἐνεστώς. καὶ τὸ ὑφαι-
 ρεῖν τὸ εἰν τῷ ἱρεὺς καὶ ἱρηξ. καὶ τὸ προστι-
 θέναι τοῖς τρίτοις προσώποις τῶν ὑποτακτικῶν τὸ
 σι, οἶόν ἐστι τὸ ἔλθῃσι καὶ τὸ λάβῃσι, καὶ ταῖς
 δοτικαῖς θύρῃσι, ὕλῃσι· καὶ τὸ λέγειν οὔνομα
 καὶ νοῦσον τὸ ὄνομα καὶ τὴν νόσον· καὶ κει-
 νόν καὶ μεῖλαν ἀντὶ τοῦ κενόν καὶ μέλαν. καὶ 10
 τὸ μεταβάλλειν τὸ α, ἐπειδὴν ἐκτείνηται, εἰς τὸ η,
 ὥς τὸ Ἥρη, Ἀθηναίη· ἐστὶ δ' ὅτε ἐκ τοῦ ἐναν-
 τίου τὸ η εἰς τὸ α, ὥς τὸ λελασμένος ἀντὶ τοῦ
 λελησμένος. καὶ τὸ διαιρεῖν τὰ περισπώμενα ῥή-
 ματα, φρονέων καὶ νοέων· καὶ τὰς γενικὰς τὰς 15
 εἰς οὐς ληγούσας, ὥς τὸ Διομήδεος· καὶ τῶν
 θηλυκῶν τὰς γενικὰς τὰς εἰς ων ληγούσας, ὥς τὸ
 πυλέων, νυμφέων· καὶ τῶν οὐδετέρων τὰς πλη-
 θυντικὰς εὐθείας τὰς εἰς τὸ η ληγούσας, ὥς τὸ
 στήθεα, βέλεα· καὶ τὰς γενικὰς αὐτῶν ὁμοίως. 20
 ἰδίως δὲ λέγουσι καὶ τὸ τετράφεται καὶ τὰ τοι-
 αῦτα.

12. Μάλιστα δὲ τῇ Ἀτθίδι διαλέκτῳ κέχρηται·
 καὶ γὰρ ἐπίμικτος ἦν. καὶ ἐπεὶ λέγεται παρὰ τοῖς
 Ἀττικοῖς λεῶς ὁ λαός, κατὰ ταύτην τὴν συνήθειαν 25
 ἐστὶ παρ' αὐτῷ ὁ Πηνέλεως καὶ τὸ χρεῶς. ἐστὶ
 δ' αὐτοῖς σύννηθες καὶ τὸ συναλείφειν ἐνίοτε καὶ

ἀντὶ δύο ποιεῖν μίαν συλλαβὴν· τὸ ἔπος τοῦτο, καὶ τὸ ἱμάτιον θοιμάτιον, οἷς ἐστὶν ὅμοιον
 'Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες' καὶ 'πεδία λωτεύοντα',
 ἀντὶ τοῦ λωτεύοντα. καὶ τὸ ὑφαιρεῖν τὸ η τῶν
 5 τοιούτων εὐκτικῶν, δοκοίης δοκοῖς, τιμῶης τι-
 μῶς, ἐστὶν Ἀττικόν· ᾧ ἀκολουθῶς εἴρηται ἄλλοι
 δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα'. ὁμοίως δὲ καὶ τοῦτο
 Ἀττικόν· οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς
 ἀρείους', ὃ λέγομεν κακίους καὶ ἀρείους. καὶ τὰς
 10 αἰτιατικὰς τῶν τοιούτων μὴ διαίρειν, τοὺς βοῦς,
 τοὺς ἰχθῦς, 'βοῦς περιτεμνομένους' καὶ 'ἰχθῦς ὄρ-
 νιθάς τε'. ἀκκείνο δ' εἴρηται Ἀττικῶς· οὐδέ τί μιν
 σθένει ῥηγνῦσι ῥέοντες' ὥς ξευγνῦσι, ὁμνῦσι.
 καὶ τὸ ἐξαιρεῖν τὰ βραχέα Ἀττικόν, λούεται λού-
 15 ται, οἶομαι οἶμαι. οὕτως οὖν καὶ τὸ λύτο ἀντὶ
 τοῦ ἐλύετο. τῶν αὐτῶν ἐστὶ καὶ τὸ ἑώρων καὶ
 ἑωνησάμην, ἐκ περισσοῦ προστιθέντων τὸ ε· ὅθεν
 ἐστὶ καὶ τὸ ἐφνοχόει. καὶ τὸ συναιρεῖν τὸ ι ἐπὶ
 τῶν τοιούτων, ἡόνες, Νηρῆδες· οὕτω καὶ τὸ 'σφῶ
 20 δὲ μάλ' ἡθέλετον'· καὶ ἐπὶ τῆς εἰς ι καθαρὸν λη-
 γούσης δοτικῆς παρατελευτῶντος τοῦ α, κέραϊ, γέ-
 ραϊ, σέλαϊ. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο Ἀττικόν, τὸ λέγειν
 ἔστων καὶ ἐπέσθων ἀντὶ τοῦ ἔστωσαν καὶ ἐπέ-
 σθωσαν. ἐστὶ δὲ καὶ ἡ τῶν δυϊκῶν χρῆσις τῆς

3 Hom. N 136 ib. προὔτυψαν Vind. solus, προὔκνυψαν
 ceteri omnes ib. Hom. M 283 6 id. Γ 102 7 διακριν-
 θεῖτε: corr. Homerus 8 id. β 277 11 id. ω 112 ib. id.
 μ 331 12 id. P 751 19 id. A 782 24 τῆς Ἀττικῆς
 συνηθείας supplet Duebnerus. Potius τῆς αὐτῆς συνηθείας

συνηθείας, καὶ Ὅμηρος χρῆται συνεχῶς. καὶ τὸ τοῖς
 θηλυκοῖς ἀρσενικὰ ἄρθρα ἢ μετοχὰς ἢ ἐπίθετα συν-
 τάσσειν, ὡς τὼ χεῖρε, τὼ γυναιῖκε· καὶ παρὰ
 Πλάτῳ δ' ἰδέα ἄγοντε καὶ φέροντε· καὶ ἡ σο-
 φὸς γυνὴ καὶ ἡ δίκαιος· οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος 5
 ἐπὶ Ἥρας καὶ Ἀθηνᾶς ἔφη 'οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων
 ὀχέων πληγέντε κεραυνῶ', καὶ 'ἦτοι Ἀθηναίη ἀκέων
 ἦν' καὶ 'κλυτὸς Ἴπποδάμεια'.

13. Καὶ περὶ τὴν σύνταξιν δὲ πολλὰ ἰδιώματα
 ἔχουσιν τῶν διαλέκτων, ὅταν εἴπῃ ὁ ποιητής 'ἀλλ' 10
 ἄγ' ὀρίστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο', Ἀττικὴν δελ-
 κυσι τὴν συνήθειαν. ὅταν δ' εἴπῃ 'δέξατό οἱ σκῆ-
 πτρον' καὶ 'Θέμιστι δὲ καλλιπαρήφ' δέκτο δέπας',
 ἐν τούτοις διορίζει.

14. Ὅπως μὲν οὖν τὰς πάντων Ἑλλήνων φωνὰς 15
 ἀθροίζων ποικίλον ἀπεργάζεται τὸν λόγον καὶ χρῆ-
 ται ποτὲ μὲν ταῖς ξέναις, ὥσπερ εἰσὶν αἱ προειρη-
 μέναι, ποτὲ δὲ ταῖς ἀρχαίαις, ὡς ὅταν λέγῃ ἄορ
 καὶ σάκος, ποτὲ δὲ ταῖς κοιναῖς καὶ συνήθεσιν,
 ὡς ὅταν λέγῃ ξίφος καὶ ἀσπίδα, δῆλον. καὶ 20
 θαυμάσειέ τις, ὅτι καὶ κοινὰ λέξεις παρ' αὐτῷ σώ-
 ζουσι τὸ σεμνὸν τοῦ λόγου.

15. Ἐπεὶ δ' ὁ ἐγκατάσκευος λόγος φιλεῖ τὴν τοῦ
 συνήθους ἐξαλλαγὴν, ὅφ' ἥς ἐναργέστερος ἢ σεμνό-
 τερος ἢ πάντως τεραυνότερος γίνεται, καὶ ἡ μὲν τῶν 25

6 Hom. Θ 455   7 id. Δ 22   8 id. B 742   10. id.
 Δ 100   12 id. B 186   13 id. O 87   14 διορίζει X: γνῶ-
 ρίζει   20 δῆλον] om. optimi, quo omissio corrigendum su-
 pra (lin. 15) οὕτως pro ὅπως   ib. καὶ] malim καὶ

λέξεων ἐκτροπή καλεῖται Τρόπος, ἡ δὲ τῆς συνθέ-
σεως Σχῆμα, καὶ ἔστι τὰ εἶδη τούτων ἐν τῇ Τεχνο-
λογίᾳ ἀναγεγραμμένα, θεασώμεθα τί τούτων Ὅμηρος
παραλέλειπται ἢ τί ἕτερον ὑπὸ τῶν μετ' αὐτὸν εὐ-
5 ρηται, ὃ ἐκεῖνος οὐκ εἶπε πρῶτος.

16. Τῶν τοίνυν τρόπων Ὀνοματοποιία καὶ πᾶν
συνήθης ἐστὶν αὐτῷ. οἶδε γὰρ καὶ τὴν παλαιὰν
ἀρχὴν τῶν ὀνομάτων, ὅτι οἱ πρῶτοι τὰ πράγματα
ὀνομάσαντες πολλὰ ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος προση-
10 γόρευσαν καὶ τὰς ἀνάρθρους φωνὰς τοῖς ἐγγραμ-
μάτοις ἐξετύπωσαν, ὥς τὸ φυσαῖν καὶ τὸ πρίζειν
καὶ τὸ μυκᾶσθαι καὶ τὸ βρονταῖν καὶ τὰ τούτοις
ὅμοια. ὅθεν καὶ αὐτοὺς ἐποίησέ τινα ὀνόματα οὐκ
ὄντα πρότερον, πρὸς τὰ σημαινόμενα τυπώσας, οἷον
15 τὸν δοῦπον καὶ τὸν ἄραβον καὶ τὸν βόμβον καὶ
τὸ ῥόχθει καὶ τὸ ἀνέβραχε καὶ τὸ σίλζε καὶ τὰ
τοιαῦτα, ὧν οὐκ ἂν εὗροι τις εὐσημότερα. καὶ πάλιν
ἄλλας κοινὰς λέξεις ἐπ' ἄλλων πραγμάτων κει-
μένας ἐπ' ἄλλα μετέθηκεν, οἷον ἔστι καὶ τοῦτο
20 'φλέγμα κακὸν φορέουσα', ὃ σημαίνει τὴν κατὰ τὸ
φλέγειν ἐνέργειαν· καὶ τὸν πυρετὸν ἀντὶ τοῦ πυ-
ρός. οἷς ὁμοίον ἔστι καὶ τὸ 'χαλκοτύπους ὠτειλάς'.
βούλεται γὰρ εἰπεῖν τὰς ὑπὸ τοῦ χαλκοῦ τετυπω-
μένας. καὶ ὅπως πολλῇ τῇ καινότητι τῶν λέξεων
25 κέχρηται, μετὰ πολλῆς τῆς ἐξουσίας τὰ μὲν ἐξαι-
λάσσων παρὰ τὴν συνήθειαν, τὰ δ' εὐσημότερα κα-

7 συνήθης Duebnerus: σύνηθες 10 scr. vid. ταῖς ἐγ-
γραμμάτοις ut audiaturs φωναῖς 20 Hom. Φ 337 22 id.
T 25

διστάς, ἔνεκα τοῦ κάλλος καὶ μέγεθος ἐμποιεῖν τοῖς λόγοις.

17. Πολλή δ' ἐστὶν αὐτῷ καὶ ἡ τῶν ἐπιθέτων εὐπορία, ἅπερ οἰκείως καὶ προσφύως τοῖς ὑποκει-
 μένοις ἡρμολογούμενα δύνανται ἴσῃν ἔχει τοῖς κυρίοις 5
 ὀνόμασιν· ὥσπερ τῶν θεῶν ἑκάστῳ ἰδίαν τινὰ προσ-
 ηγορίαν προστίθῃσι, τὸν Δία μητιέτην καὶ ὕψι-
 βρεμέτην καὶ τὸν Ἥλιον ὑπερίονα καὶ τὸν Ἀπόλ-
 λωνα Φοῖβον καλῶν. μετὰ δὲ τὴν ὀνοματοποιίαν
 ἰδωμεν καὶ τοὺς ἄλλους τρόπους. 10

18. Κατάχρησις μὲν δὴ, ἥπερ ἀπὸ τοῦ κυρίως
 δηλουμένου μεταφέρει τὴν χρῆσιν ἐφ' ἕτερον οὐκ
 ἔχον ὄνομα κύριον, ἔστι παρὰ τῷ ποιητῇ, ὅταν λέγῃ
 σειρὴν χρυσείην· σειρὰ γὰρ κυρίως ἐπὶ τοῦ σχοι-
 νίου τάσσεται. καὶ ὅταν εἴπῃ αἰγείην κυνέην· 15
 ἡ μὲν γὰρ περικεφαλαία κέκληται κυνέη παρ' αὐτῷ,
 ἐπεὶ ἐκ δέρματος κυνὸς γίνεσθαι αὐτὴν ἔθος ἦν·
 ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν ἐξ αἰγὸς δέρματος γινομένην
 κυνέην καλεῖ.

19. Μεταφορὰ δέ, ἥπερ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ κυρίως 20
 δηλουμένου πράγματος ἐφ' ἕτερον μετεννηνεγμένη
 κατὰ τὴν ἀμφοῖν ἀνάλογον ὁμοιότητα, καὶ πολλή
 ἐστὶ καὶ ποικίλη παρ' αὐτῷ· οἷόν ἐστιν ἥκεν ἀπορ-
 ρήξας κορυφὴν ὕψους μεγάλου καὶ νῆσον τὴν πέρι
 πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται. ὃν γὰρ λόγον ἔχει 25

6 ὥσπερ] οἷσπερ W ut praegressa ἅπερ ὀνόμασιν — —
 in 'parenthesi accipiantur 18 ἐνταῦθα — — καλεῖ] ἡ δὲ
 αἰγία δηλονότι ἐστὶ δέρμα αἰγὸς Vind. fort. rectius 28 Hom.
 ι 481 24 id. κ 195 ib. περὶ: corr. id.

κορυφή πρὸς ἄνθρωπον, τοῦτον καὶ ἡ ἀκρόρεια
πρὸς τὸ ὄρος· καὶ ὃν ὁ στέφανος πρὸς τοῦτον ᾧ
περίκειται, τὸν αὐτὸν θάλασσα πρὸς νῆσον. ἀλλὰ
τὸ χρήσασθαι τοῖς ὁμοίοις ἀντὶ τῶν κυρίων ὀνό-
μασιν εὐειδέστερον καὶ ἐναργέστερον ποιεῖ τὸν λόγον.

20. Εἰσὶ δὲ παρ' αὐτῷ μεταφοραὶ ποικίλαι· αἱ
μὲν ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἔμψυχα, οἷον 'φθιέγξατο δ'
ἡνίοχος νηὸς κυανοπρώροιο' ἀντὶ τοῦ ναύτης· καὶ
'βῆ δὲ μετ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα ποιμένα λαῶν'
10 ἀντὶ τοῦ βασιλέα. αἱ δ' ἀπὸ ἐμψύχων ἐπὶ ἄψυχα,
οἷον 'ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης', τὴν ὑπώρειαν· καὶ
'οὔθαρ ἀρούρης', τὸ γόνιμον. ἀπὸ δ' ἄψύχων ἐπὶ
ἐμψυχα, οἷον 'σιδήρειον νύ τοι ἦτορ' ἀντὶ τοῦ
σκληρόν. ἀπὸ δ' ἄψύχων ἐπὶ ἄψυχα, οἷον 'σπέρμα
15 πυρὸς σφῶζων' ἀντὶ τοῦ γόνιμον ἀρχήν. ὥσπερ δ'
ὀνομάτων, οὕτω καὶ ῥημάτων εἰσὶ παρ' αὐτῷ μετα-
φοραί, οἷον 'ἡιόνες βοόωσιν ἐρευρομένης ἄλδς ἕξω'
ἀντὶ τοῦ ἡχοῦσιν.

21. Ἑτέρος τρόπος ἐστὶν ἡ καλουμένη Μετάληψις,
20 κατὰ συνωνυμίαν σημαίνουσα πρᾶγμα διάφορον,
οἷον 'ἐνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκα θοῇσι'. βού-
λεται γὰρ σημῆναι τὰς κυρίως λεγομένας ὀξείας
νῆσους· ἐπεὶ συνωνυμεῖ τὸ θοόν τῷ ὀξεῖ· ὀξὺ δ'
οὐ μόνον τὸ κατὰ κίνησιν ταχύ ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τὸ

4 τὸ] malim τῷ   7 versum non inveni. Vid. Kinkel
Fr. Ep. p. 74   9 versum non inveni   11 Hom. B 824
12 id. I 141. 283   13 id. Ω 205. 521   14 id. ε 490   17 id.
P 265   21 id. ο 299: ἐπιπροέηκε θοῇσιν Homerus

κατὰ σχῆμα προηγούμενον εἰς λεπτότητα. τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ 'ἐγὼ δ' ἐθόωσα παραστάς'.

22. Ἄλλος τρόπος ἢ Συνεκδοχή λεγομένη ἀπὸ τοῦ κυρίως σημαινομένου ἑτερόν τι τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ὄντων παριστάσα. καὶ ἔστιν ὁμοίως ὁ 5 τρόπος οὗτος ποικίλος· ἐκδεχόμεθα γὰρ ἦτοι ἀπὸ τοῦ ὅλου τὸ μέρος, οἷον 'οἱ δ' ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐϋδμητον βόας αὔας'· ἀπὸ γὰρ τῶν βοῶν τὰς βύρσας, ἐξ' ὧν αἱ ἀσπίδες, δηλοῦν βούλεται. ἢ ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον, οἷον 'τοίηνδ' αὖ κεφαλὴν ποθήω'· ἀπὸ γὰρ τῆς 10 κεφαλῆς τὸν ἄνδρα σημαίνει· καὶ ὅταν λέγῃ λευκώλενον τὴν καλὴν καὶ ἐυκνήμιδας τοὺς εὐόπλους. ἢ ἀπὸ ἑνὸς τὰ πολλά, ὡς ὅταν εἴπῃ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσεως 'ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν'· οὐ γὰρ μόνος ἀλλὰ σὺν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι τὴν Τροίαν 15 ἐπόρθησεν. ἀπὸ δὲ τῶν πολλῶν τὸ ἓν, οἷον 'στήθεά θ' ἱμερόεντα', τουτέστι τὸ στήθος. ἀπὸ δὲ εἰδους γένος, 'μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν'· εἶδος γὰρ ἔστι λίθου ὁ μάρμαρος. ἀπὸ δὲ γένους τὸ εἶδος, οἷον 'ὄρνιθας γυνῶναι καὶ ἐναΐσιμα μυθήσασθαι'· 20 οὐ γὰρ πάντα ἀλλὰ τοὺς μαντικούς ὄρνιθας εἰπεῖν βούλεται. ἀπὸ δὲ τῶν παρεπομένων τὴν πρᾶξιν, οἷον 'Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν'· ἀπὸ γὰρ τοῦ τόξου τὴν περὶ τὸ τόξον ἐμπει-

1 προηγμένον Duebnerus. Poësis etiam προηγόμενον
cf. cap. 144 2 Hom. ι 327 7 οἷον * ib. Hom. M 137
10 id. α 343: τοίην γὰρ κεφαλὴν Homerus 14 id. α 2
16 id. Γ 397 18 id. M 380 20 id. β 159 23 id.
B 827

οίαν δηλοῖ. καὶ ἑξόμενοι λεύκαινον ὕδωρ, καὶ οἱ
 δὲ πανημέριοι σείδον ζυγόν. ἀπὸ γὰρ τοῦ συμβαί-
 νοντος ἐπὶ μὲν τοῦ προτέρου τὸ ἤλαυνον, ἐπὶ δὲ
 τοῦ δευτέρου τὸ ἔτρεχον δηλοῖ. ἀπὸ δὲ τοῦ προη-
 5 γουμένου τὸ ἀκόλουθον, ἑλῦσε δὲ παρθευικὴν ζώ-
 νην. ἀκολουθεῖ γὰρ τούτῳ τὸ διεκόρευσεν. ἀπὸ
 δὲ τοῦ ἀκολουθίου τὸ προηγούμενον, ὥς ὅταν ἐνα-
 ρίξῃεν λέγῃ τὸ φονεύειν ἀντὶ τοῦ σκυλεύειν.

23. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος ἡ Μετωννυμία,
 10 λέξις ἐπ' ἄλλου μὲν κυρίως κειμένη, ἄλλο δὲ κατὰ
 ἀναφορὰν σημαίνουσα. οἷόν ἐστι παρ' αὐτῷ ἥμος
 ὅτ' αἰζηοὶ Διμήτερα κωλοτομεῦσι. τὸν γὰρ πύρινον
 καρπὸν δηλοῖ, ἀπὸ τῆς εὐρύουσης Διμήτρος ὀνο-
 μάσας. καὶ ὅταν εἴπῃ σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπεύραντες
 15 ὑπέτρεχον Ἡφαίστοιο. ἐν γὰρ τῷ τοῦ Ἡφαίστου
 ὀνόματι τὸ πῦρ λέγει. ὅμοιον δ' ἐστὶ τοῖς εἰρη-
 μένοις καὶ τοῦτο. ὅς κεν ἐμῆς γε χοῖνικος ἄπτηται.
 λέγει γὰρ τὰ ἐμπεριεχόμενα ἐν τῇ χοῖνικι.

24. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος τρόπος ἡ Ἀντωνομασία,
 20 λέξις δι' ἐπιθέτων ἢ συσσήμων ὄνομα ἴδιον σημαί-
 νουσα. ὥς ἐν τούτῳ

Πηλείδης δ' ἑξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
 Ἀτρεΐδην προσέειπε.

δηλοῖ γὰρ διὰ τούτων τὸν τε Ἀχιλλέα καὶ τὸν Ἀγα-
 25 μέμνονα. καὶ πάλιν ἑθάρσει Τριτογένεια, φίλον

1 id. μ 172 id. γ 486. ο 184. 5 id. λ 245 11 vid.
 Kinkel p. 73 et p. 377 e 14 Hom. B 426 17 id. τ 28
 22 id. A 223 25 id. © 39. X 183

τέκος', καὶ ἐν ἄλλοις 'Φοῖβος ἀκερσεκόμης'. τὸ μὲν γὰρ τὴν Ἀθηνᾶν τὸ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα δηλοῖ.

25. "Ἔστι καὶ ἡ Ἀντίφρασις λέξις τὸ ἐναντίον ἢ τὸ παρακείμενον σημαίνουσα ὥς ἐν τούτῳ

'οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς'.

βούλεται γὰρ εἰπεῖν τὸ ἐναντίον, ὅτι ἰδὼν αὐτοὺς ἐλυπήθη.

26. "Ἔστι καὶ ἡ Ἐμφρασις, ἥπερ δι' ὑπονοίας ἐπι-
τασιν τοῦ λεγομένου παρίστησιν· οἶον

'αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειός'.
ἐν γὰρ τῷ κατεβαίνομεν τὸ μέγεθος τοῦ ἵππου
ἐμφαίνει. ὅμοιον δὲ κακεῖνο

'πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι'.

καὶ γὰρ ἐν τούτῳ παρέχει μείζονα ἔννοιαν, ὥς
βαπτισθέντος οὕτω τοῦ ξίφους, ὥστε θερμανθῆναι.
τοιοιοῖδε μὲν οἱ τῶν λέξεων τρόποι ὑπὸ Ὅμηρου
πρώτου πεποιημένοι.

27. "Ἰδωμεν δὲ καὶ τὰς τῆς Συντάξεως ἐκτροπὰς,
τὰ καλούμενα Σχήματα, εἰ καὶ ταῦτα πρῶτος Ὅμηρος
ὑπέδειξε. τὸ δὲ σχῆμά ἐστι λόγος ἐξηλλαγμένος τοῦ
ἐν ἔθει κατὰ τινα πλάσιν κόσμου ἢ χρείας χάριν.
κάλλος μὲν γὰρ τοῖς λόγοις περιτίθησι διὰ τῆς ποι-
κιλίας καὶ μεταβολῆς τοῦ λόγου καὶ σεμνοτέραν
ἀπεργάζεται τὴν φράσιν, χρεία δ' εἰς τὸ ἐξαρεῖν
καὶ ἐπιτεῖναι τὰς ἐμφύτους ποιότητας καὶ δυνάμεις
τῶν πραγμάτων.

28. Τῶν δὲ σχημάτων τὰ μὲν κατὰ πλεονασμὸν
 ποιεῖ, ἐνίοτε μὲν διὰ τὸ μέτρον, ὥς τοῦτο
 ἔχρουσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσσεὺς δέκα πάντα τάλαντα·
 τὸ γὰρ πάντα μηδὲν συντελοῦν ἔγκειται. ἔστι δ'
 5 ὅτε κόσμου χάριν, ὥς τὸ

ἢ μάλα δὴ τέθνηκε Μενoitίον ἄλκιμος υἱός·
 τὸ γὰρ μάλα μηδὲν συντελοῦν ἔγκειται, πλεονάζει
 δὲ κατὰ συνήθειαν Ἀττικήν.

29. Ἄλλοτε δὲ διὰ πλειόνων λέξεων τὸ σημαί-
 10 νόμενον ἀποδίδωσιν, ὃ καλεῖται Περιφρασις· ὥς
 ὅταν λέγῃ υἱᾶς Ἀχαιῶν τοὺς Ἀχαιοὺς, καὶ βίῃν
 Ἡρακληεῖην τὸν Ἡρακλέα.

30. Καὶ τὰ τοιαῦτα δὲ κατὰ Ἐναλλαγὴν σχημα-
 τίζει, τὴν εἰδισμένην τάξιν ἀναστρέφων· καὶ ἦτοι
 15 ἐν μέσῳ λέξιν ἐντιθεῖς, ὃ καλεῖται Ὑπερβατόν· ὥς
 ἐν τούτῳ

ἄλματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς·
 ἀντὶ τοῦ λέων ταῦρον κατεδηδώς. καὶ λέξιν μὲν
 οὕτως ὑπερβιβάζει· ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλον λόγον· ὥς
 20 ἐν τούτῳ

ἥς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἱαχον, ἀμφὶ δὲ νῆες
 σμερδαλέον κονάβησαν ἀνσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,
 μῦθον ἐπαινέσαντες Ὀδυσσῆος θελοιο·

τὸ δ' ἐξῆς ἐστὶν Ἐργεῖοι δὲ μέγ' ἱαχον μῦθον
 25 ἐπαινέσαντες Ὀδυσσῆος θελοιο·

3 id. T 247. Ω 232   6 id. Σ 12   12 ἡρακλεῖην:
 correxi   15 λέξιν] μηδὲν mei, unde corr. vid. καὶ ἦ τι ἐν
 μέσῳ ἢ μηδὲν ἐντιθεῖς   17 Hom. P 542   21 id. B 333

31. Τοῦ δ' αὐτοῦ εἶδους ἔχεται καὶ ἡ καλου-
μένη Παρεμβολή, ὅταν ἔξωθέν τινα μηδὲν προσή-
κοντα τοῖς προκειμένοις ἐμβάλληται, ἃ κὰν ἐξέλη
τις οὐδὲν τῆς συντάξεως ἀφαιρεῖ· οἷόν ἐστι

ἔναλ μὰ τόδε σκήπτρον, τὸ μὲν οὐποτε φύλλα καὶ 5

[ὕξους

φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὕρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναδηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλειψε'

καὶ τὰ ἑξῆς, ὅσα περὶ τοῦ σκήπτρου λέγει· εἴτα ἐπι-
φέρει τὸ ἀκόλουθον τῇ ἀρχῇ

ἥ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἴξεται υἱας Ἀχαιῶν'. 10

32. Ἔστι παρ' αὐτῶ καὶ ἡ Παλιλλογία, ἐπανά-
ληψις οὐσα μέρους τινὸς λόγου ἢ πλειόνων λέξεων
ἐπαναλαμβανομένων, ὃ καὶ Ἀναδίπλωσις καλεῖται·
οἷόν ἐστι

τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν· 15
εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἰθῶνι σιδήρῳ'.

ποτὲ δὲ παρεντιθεμένων ἄλλων τινῶν καὶ τῶν αὐ-
τῶν πάλιν ἀντιλαμβανομένων, ὥς ἐν τῷ

ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἔδοντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίεται, ἔσχατοι ἀνδρῶν'. 20

ἔστι δὲ τὸ σχῆμα κίνησιν ἐμφαῖνον τοῦ λέγοντος
καὶ ἅμα κινεῖν τὸν ἀκροατήν.

33. Τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ καὶ ἡ Ἐπαναφορά,
ὅταν ἐν ἀρχῇ πλειόνων κώλων ταὐτὸν μόριον ἐπα-

5 Hom. A 284
15 id. T 371

6 ἐπειδὴ: corr. id.
19 id. α 22

10 ibid. 240

ναλαμβάνηται· τούτου δὲ παράδειγμα παρὰ τῷ ποιητῇ

ἼΝιρεὺς αὖ δὲ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας εἰσας,

Νιρεὺς Ἀγλαΐης υἱὸς Χαροποῖό τ' ἀνακτος,

5 Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν'.

καὶ ἔστιν ὁμοίως τὸ σχῆμα οἰκειότατον κινήσεως καὶ εὐπελείας.

34. Ἔστι παρ' αὐτῷ καὶ ἡ Ἐπάνοδος, ἥπερ ἐστίν, ὅταν δύο πράγματα καὶ ὀνόματα προτιθεῖς τις, μήπω
10 τοῦ νοῦ πέρας ἔχοντος, ἐπανήλῃ ἐφ' ἐκάτερον τῶν ὀνομάτων, ἀποδιδόνς τὸ τῆς διανοίας ἑλλιπές· ὥς ἐν ἐκείνῳ

Ἄρης τε βροτολοιγὸς Ἔρις τ' ἄμοτον μεμανῖα,

ἡ μὲν ἔχουσα κυδοιμὸν ἀναιδέα δηιοτῆτος·

15 Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα'.

ἔργον δὲ τοῦ σχήματος ποικιλία καὶ σαφήνεια.

35. Ὑπάρχει δ' Ὁμοιοτέλευτον σχῆμα παρ' αὐτῷ, ἐν ᾧ τὰ κῶλα εἰς ὁμοίας τῷ ἤχῳ λέξεις τελευτᾷ, τὰς αὐτὰς συλλαβὰς ἐν τοῖς πέρασιν ἔχοντα, οἷον
20 ἔστι

ἤχη ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν·

καὶ πάλιν

Ὀὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ

ἔμμεναι· οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ' ὄμβρῳ

25 δέυεται οὔτε χιὼν ἐπιπίλνεται, ἀλλὰ μάλ' αἰθρη

πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἶγλη'.

3 id. B 671   13 id. E 518   14 id. ib. 593. Prior
versus fort. per lapsum   21 id. o 74   23 id. § 42

ὅταν δ' εἰς ὀνόματα ὁμοίως κλινόμενα λήγῳσιν αἱ
περίοδοι ἢ τὰ κῶλα, καὶ ταῦτα εἰς πτώσεις ὁμοίας,
Ὅμοιόπτωτον τοῦτο ἰδίως ὀνομάζεται· οἷόν ἐστιν

ἥνυτε ἔθνεα εἴσι μελισσάων ἀδινάων,
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων'. 5

τὰ δ' εἰρημένα καὶ τὰ τοιαῦτα μάλιστα προστίθῃσι
τῷ λόγῳ χάριν καὶ ἡδονήν.

36. Δείγμα δὲ τῆς περὶ τὴν σύνθεσιν φιλοτε-
χνίας, ὅτι πολλάκις καὶ δυεῖς σχήμασιν ἐν τοῖς αὐ-
τοῖς ἔπεσι κέχρηται, τῇ τε ἐπαναφορᾷ καὶ τῷ ὁμοιο- 10
τελεύτῳ, ὡς ἐν ἐκείνῳ

εὖ μὲν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισιν δαῖπνον δότω ὠκυπόδεσσι'.

37. Τούτων ἔχεται καὶ κείνο τὸ σχῆμα τὸ καλού-
μενον Πάρισον, δ γίνεται ἐκ δυεῖν ἢ πλείονων κώ- 15
λων, ἴσας ἀλλήλων τὰς λέξεις ἐχόντων. καὶ τοῦτο
δὲ πρῶτος Ὅμηρος ἐποίησεν, εἰπών

ἄλδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι·
καὶ πάλιν

ἄμηνιθμὸν μὲν ἀπορρῦσαι, φιλότητα δ' ἐλέσθαι'. 20
καὶ τοῦτο δ' ὅτι πολὺν ἔχει τῆς φράσεως κόσμον,
εὐδηλον.

38. Τῆς δ' ὁμοίας χάριτος ἔχεται καὶ ἡ Παρωνομα-
σία, ὅταν παρὰ τὸ προκείμενον ἕτερον ὄνομα ἐμφερῆς
τεθῇ εὐθὺς κατὰ σύμμετρον διάστημα· οἷόν ἐστιν 25

4 Hom. B 87 ib. ἥνυτ': correxi ex Homero 12 id.
ib. 382 18 id. H 93 20 id. II 282 23 παρωνομασία:
correxi

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱός, κρατερὸς Ἀνκόεργος,
δὴν ἦν·

καὶ ἐν ἄλλῳ

τῶν ἣ τοι Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευεν·

5 39. Καὶ τὰ μὲν προειρημένα ἦτοι κατὰ πλεονασμὸν ἢ κατὰ τινα ποιὰν πλάσιν σχηματίζεται· ἄλλα δὲ δι' ἐνδειαν λέξεως, ὧν ἐστὶν ἡ καλουμένη Ἑλλειψις, ὅταν καὶ ἄνευ τοῦ ῥηθῆναι τινα λέξιν ἐκ τῶν προειρημένων ἢ διάνοια φαίνεται· οἷόν ἐστι

10 ὁδώδεκα δὴ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων, πεξὸς δ' ἐνδεκα φημί·

λείπει γὰρ τὸ ἀλαπάξαι, νοεῖται γὰρ ἐκ τῶν προειρημένων. κακεῖνο δὲ λέγεται κατὰ ἑλλειψιν

εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης·

15 ἐνδεῖ γὰρ τὸ ἐστὶ. καὶ

ὦ πόποι, ἣ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο·

λείπει γὰρ τὸ πάρεστιν ἢ συμβέβηκεν ἢ τι τοιοῦτον. καὶ ἄλλα πολλὰ εἶδη τῆς ἐλλείψεως ἐστὶ παρ' αὐτῷ· ἔργον δὲ τοῦ σχήματος τάχος.

20 40. Τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ Ἀσύνδετον, ὁπότεν ἐξαιρῶνται οἱ σύνδεσμοι οἱ συνδέοντες τὴν φράσιν· ὅπερ οὐ μόνον τάχους ἀλλὰ καὶ ἐμφάσεως παθητικῆς χάριν γίνεται, οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο

1 Hom. Z 130   ib. Ἀνκόεργος Homerus   4 id.
B 758   ib. ἦτοι] μὲν Homerus.   ib. idem: προθός
10 id I 328   14 id. M 243   16 id. T 293

ἥομεν ὥς ἐκέλευες ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
εὕρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης·

ἐν τούτοις γὰρ ὁ καὶ σύνδεσμος ἐξήρηται, τὸν τά-
χιστον τρόπον τῆς ἀπαγγελίας ζητούντος τοῦ λέ-
γοντος.

41. Ἔστιν ἐν τοῖς σχήμασι καὶ τὸ καλούμενον
Ἀσύντακτον, ὃ καὶ Ἀλλοιώσις καλεῖται, ἐπειδὴν ἡ
συνήθης τάξις ἀλλοία γένηται· καὶ ἔστι ποικίλη
ἔνεκα τοῦ κόσμου ἢ χάριν ἐμποιεῖν τοῖς λόγοις, τῆς
μὲν συνήθους τάξεως οὐ δοκούσης ἀκολουθεῖν, 10
ἐπιτήδειον δὲ δι' ἀναφορᾶς ἐχούσης ἀκολουθεῖν.

42. Συμβαίνει δὲ πολλαχῶς περὶ τὰ γένη τῶν
ὀνομάτων ἐναλλασσομένων, οἷόν ἐστι τὸ κλυτὸς
Ἴπποδάμεια ἀντὶ τοῦ κλυτῆ καὶ θήλυς ἔερση
ἀντὶ τοῦ θήλεια. σύνηθες γὰρ ἦν τοῖς παλαιοῖς, 15
καὶ μάλιστα τοῖς Ἀττικοῖς, χρῆσθαι τοῖς ἀρρενικοῖς
καὶ ἀντὶ τῶν θηλυκῶν ὥς κρείττοσι καὶ δυνατω-
τέροις· οὐκ ἀμέτρως μέντοι οὐδ' ἀλόγως, ἀλλ' ὅταν
δέη χρῆσθαι ὀνόματι ἐπιθέτω ἐκτὸς ὄντι τοῦ σώ-
ματος, περὶ οὗ ἔστιν ὁ λόγος. ἐκεῖνο μὲν γάρ 20
ἐστι περὶ τὸ σῶμα, ὁ μέγας, ἡ μεγάλη, ὁ καλός,
ἡ καλή, καὶ τὰ τοιαῦτα· ἐκτὸς δέ, οἷον ἐνδοξος,
εὐτυχής. καὶ ἔτι ταῦτα διὰ τὸ σύνθετον ἐπαμ-
φοτερίζει· καὶ γὰρ καθολικῶς πάντα τὰ σύνθετα
κοινὰ ἔστιν ἑκατέρου τοῦ γένους. καὶ ὅταν κοινῶς 25

1 Hom. κ 251   2 δώματα καλὰ Homerus   11 ἐπεὶ τι
ἴδιον ἀναφορᾶς: corr. Duebnerus   13 ἐναλλασσόμενα
Duebnerus

ἀρρενικῷ καὶ θηλυκῷ ὀνόματι ἐπιφέρεται ῥῆμα ἢ
μετοχή, τὸ ἀρρενικὸν ἐπικρατεῖ, ὥς ἐν τούτῳ

᾿παρθενικαί τε καὶ ἡίθεοι ἀταλὰ φρονέοντες³.

43. Τινὰ δὲ καὶ παρὰ τὴν τῶν διαλέκτων ἰδιό-
5 τητα ἢ τὴν τότε συνήθειαν λέγεται διαφόρως· οἶόν
ἐστίν

ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
μακρός, αἰ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν⁴.

44. Πολλάκις δὲ καὶ μετὰ λόγου ἐναλλάσσει τὰ
10 γένη· ὥς ἐν τούτῳ

᾿δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι⁵.

τὸ μὲν γὰρ τέκνον οὐδέτερον ὕνομα, ἐπήνεγκε δὲ
ἀρρενικὸν τὸ φίλε, πρὸς τὸ πρόσωπον ἀποτείνας
τὸν λόγον. ὅμοιον ἐστὶ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς Διώνης
15 πρὸς τὴν Ἀφροδίτην εἰρημένον

᾿τέτλαθι, τέκνον ἐμόν, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ⁶.

τῆς δ' αὐτῆς ἀναλογίας κἀκεῖνο ἔχεται

᾿ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θηβαίου Τειρεσίαο

χρύσειον σκῆπτρον ἔχων⁷.

20 τὸ γὰρ ἔχων οὐ πρὸς τὴν ψυχὴν ἀλλὰ πρὸς τὸ
γένος τοῦ σώματος, τουτέστι πρὸς τὸν Τειρεσίαο,
ἤρμοσε. πολλάκις γὰρ οὐ πρὸς τὸν λόγον ἀλλὰ
πρὸς τὸ σημαινόμενον ποιεῖται τὴν ἀπάντησιν· ὥς
καὶ ἐν τούτῳ

3 Hom. Σ 567   ib. τε] δὲ Homerus   7 id. α 53
11 id. ο 125   16 id. Ε 382   18 id. λ 90   23 τὴν
ἀπότασιν?

ἑπᾶσιν ὀρνίθῃ θυμός, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφιν ἀμύμονα Πηλείωνα·

τὸ γὰρ ἐλπόμενοι οὐχ αἱ φάλαγγες ἀλλ' οἱ ἄν-
δρες, ἐξ ὧν αἱ φάλαγγες συνεστᾶσι.

45. Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον τὰ γένη ἐξαλ- 5
λάσσει· ὥς ὅταν εἴπη

νεφέλῃ δέ μιν ἀμφιβέβηκε
κυανέῃ· τὸ μὲν οὔ ποτ' ἐρωεῖ·

ἐπεὶ γὰρ συνωνύμως λέγεται νεφέλῃ καὶ νέφος,
προειπὼν τὴν νεφέλῃν, ἐπήνεγκε τὸ οὐδέτερον 10
νέφος. ὅμοια δ' ἐστὶ τοῦτῳ κακεῖνα τὰ ἔπη

ἑτῶν δ' ὧς τ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλά,
χηνῶν ἢ γεράνων ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
ἐνθα καὶ ἐνθα πέτονται ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι·

προθεῖς γὰρ γενικῶς τὰ τῶν ὀρνίθων γένη, ἄπερ 15
οὐδετέρως λέγεται, εἶτα θηλυκῶς εἰπὼν τὰ εἰδικὰ
ἐπήνεγκε πάλιν οὐδετέρως τὸ ἑκαγγηδὸν προκαθι-
ζόντων, ἀποδιδούς τὸ οἰκεῖον τῷ γενικῷ ὀνόματι
τῶν ἐθνῶν.

46. Ἄμα δὲ τῷ γένει καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἐναλ- 20
λάσσει πολλάκις ὁ ποιητὴς λέγων ἢ πληθὺς ἐπὶ
νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο· προθεῖς γὰρ τὸ ἐνικὸν
ἐπήγαγε τὸ πληθυντικόν, δηλονότι πρὸς τὸ σημα-
νόμενον ἀναφέρων, ἐπειδὴ περ ἢ πληθὺς τὴν μὲν

1 Hom. II 280 ib. ἐκίνηθεν: correxi ex Homero 2 ναῦφι
ποδάκεα Homerus 7 id. μ 75 8 οὔ ποτε φοθεῖ: correxi
ex Homero 12 id. B 459 14 ποτῶνται idem 17 id. ib. 468
21 id. O 305

προσηγορίαν ἐστὶν ἐνικόν, πολλοὺς δ' ἐν αὐτῷ
περιείληφεν.

47. Ἐκ τοῦ ἐναντίου δ' ἐστὶ τὸ ὅμοιον, ἐπει-
δὲν προτεθέντος τοῦ πληθυντικοῦ τὸ ἐνικὸν ἐπε-
5 νεχθῆ· ὥς ἐν τούτῳ

οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες,

πρόσσω πᾶς πέτεται·

τὸ γὰρ πᾶς τῷ λόγῳ ἐνικόν ἐστι, τέτακται δὲ ἐπὶ
πλήθους, ἴσον δυνάμενον τῷ πάντες. τῆς δ' αὖ-
10 τῆς ιδέας τοῦ σχήματός ἐστι κἀκεῖνο

οἱ δὲ Πύλον Νηληϊος ἐνκλίμενον πτολίεθρον

ἔξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἰερά ῥέξον·

νοοῦνται γὰρ οἱ Πύλιοι.

48. Περὶ δὲ τὰς πτώσεις γίνεται ἀλλοίωσις παρ'
15 αὐτῷ, εὐθείας μὲν καὶ κλητικῆς ἐναλλασσομένης ἐν
τοῖς τοιούτοις

αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λείπε φορῆναι·
καί

νεφεληγερέτα Ζεύς,

20 καί

δὸς φίλος· οὐ γὰρ μοι δοκέεις ὁ κἀκιστος Ἀχαιῶν·
γενικῆς δὲ καὶ δοτικῆς ἐν τῷ τοιούτῳ

Ἰρῶσιν μὲν προμάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδής

ἀντὶ τοῦ Ἰρῶν. καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου

25 ἥ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείλους γλαφυροῖο

ἀντὶ τοῦ περὶ σπέει. καὶ τούτων δ' ἐστὶν ἡ αἰτία

6 Hom. II 264   11 id. γ 4   17 id. B 107   19 id.
A 511 et passim   21 id. ρ 415   ib. γάρ] μὲν idem.
23 id. Γ 16   25 id. ε 68   ib. σπείλος: correxi ex Homero

αὐτῇ, ὅτι συγγένειαν τινὰ ἐδόκουν ἔχειν πρὸς ἀλλή-
 λους ἢ τε εὐθεΐα καὶ ἡ αἰτιατική καὶ ἡ κλητική.
 διὸ καὶ ἐν τοῖς οὐδετέροις εἰσὶν αἱ αὐταί, καὶ ἐν
 πολλοῖς τῶν ἄρρενικῶν καὶ θηλυκῶν ἢ τε εὐθεΐα
 καὶ ἡ κλητική ἐστὶν ἡ αὐτὴ καὶ ἡ αἰτιατική. ὁμοίως
 δὲ καὶ ἡ γενική πρὸς τὴν δοτικήν ἔχει τινὰ συγγέ-
 νειαν. ταῦτα δὲ καὶ ἐν τοῖς θυϊκοῖς ἀριθμοῖς ἐπὶ
 πάντων τῶν ὀνομάτων εὐρίσκεται. ὅθεν εἰκότως
 παρὰ τὴν συνήθειαν τὰς πτώσεις ἐναλλάσσει. ἐνίοτε
 δὲ καὶ λόγον ἐστὶν εὐρεῖν τῆς ἐξαλλαγῆς ὥς ἐν τῷ 10
 'ἐπιστάμενοι πεδίῳ' καὶ τὸ 'διέπρησσον πεδίῳ'
 ἴσον τῷ ἐπέρων διὰ τοῦ πεδίου.

49. Εὖ δ' ἔχει παρ' αὐτῷ ἡ τῶν πτώσεων με-
 ταβολὴ ἐν ἀρχῇ τῶν δύο ποιήσεων· ἐν οἷς προθεῖς
 τὴν αἰτιατικήν ἐπήνεγκε τὴν εὐθεΐαν, εἰπὼν 15

ῥῆμιν ἄειδε θεά,
 ἢ μυρὶ Ἀχαιοὺς ἄλγε' ἔθηκε',

καί

'ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
 πλάγχθη'.

20

50. "Ἔστι δ' ὅτε τῇ γενικῇ τὴν εὐθεΐαν ἐπιφέρει,
 ὥς ἐν τούτῳ 'τῶν οἷ νῦν βροτοὶ εἰσι'.

51. Πολλὰ δὲ καὶ ἑτέρως σχηματίζει, ὥς ἔχει
 καὶ τό

11 Hom. E 222. © 106

ib. id. B 785 et passim

14 scripsi τῶν δύο ποιήσεων (cf. capp. 4. 122. 128. 171. 172.
 182. 208) cum cod. Athoo: τῶν δύο ποιημάτων ἑκατέρων vel
 ἑκατέρων τῶν ποιήσεων

16 Hom. A 1

19 id. α 1

22 id. A 272 et passim

ῥημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
 ἥματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὤκνυόροισιν ἔβαινον
 Ἀργεῖοι Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
 ἀστράπτων δ' ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων'.
 5 τούτῳ δ' ὁμοῖόν ἐστι κάκεῖνο

ῥό δ' ἀγλαΐῃφι πεποιθώς,
 δίμφα ἔ γούνα φέρει'.

καὶ ταῦτα δ' ἐξήνεγκε κατὰ τινα ἀρχαϊκὴν συνή-
 θειαν, καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀλόγως· εἰ γὰρ τις τὰς με-
 10 τοχὰς ἀναλύσειεν εἰς ῥήματα, εὔροι ἂν τὸ ἀκόλου-
 θον· τὸ γὰρ ἀστράπτων ἴσον ἐστὶ τῷ ὅτε
 ἤστραπτε, καὶ τὸ πεποιθώς τῷ ἐπεὶ πέποιθε.
 τούτοις ἐστὶ κάκεῖνα παραπλήσια
 ὅς δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει'.

15 καὶ

τὼ δὲ διακρινθέντε ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
 ἦι', ὁ δ' ἐς Τρώων ὄμαδον κίε'.

καὶ τὰ τοιαῦτα. οὐκ ἄλογον γὰρ τὸν μέλλοντα περὶ
 δυεῖν τινων λέγειν τὸ κοινὸν αὐτῶν προτάξαι τὴν
 20 εὐθείαν πτώσιν ἐν ἑκατέρῳ φυλάξαντα· ὅτι δὲ τὸ
 κοινὸν τοῦ λόγου χάριν πολλὴν ἐπιφαίνει, πρό-
 δηλον.

52. Ἔστι δ' ὅπου τὴν κοινὴν πτώσιν προθεῖς
 τὸν περὶ ἐνὸς ἐπιφέρει λόγον· ὥς ἐν τούτῳ

25 ἄμφω δ' ἐξομένω γεραρῶτερος ἦεν Ὀδυσσεύς'.

1 id. B 350   6 id. Z 510   14 id. μ 73   16 id.
 H 306   ib. διακρινθέντες: correxi ex Homero   25 id.
 Γ 211

53. Καὶ τὰ εἶδη δὲ τῶν ὀνομάτων ἐξαλλάσσει
πολλάκις· ποτὲ μὲν τὸ ἀπλοῦν τιθεὶς ἀντὶ τοῦ ἐξ
ὑπερβολῆς, ὥς τό * *. ποτὲ δὲ τὸ ἐξ ὑπερβολῆς
ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ, ὥς τό 'σαώτερος ὥς κε νέηαι'.
ποτὲ δὲ καὶ τὸ ὑπερθετικὸν ὁμοίως ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ, 5
ὥς τό 'δικαιότατος Κενταύρων'. τοιαύτη μὲν ἡ ἐξ-
αλλαγή ἐν τοῖς ὀνόμασιν. ἐν δὲ τοῖς ῥήμασι γίνε-
ται ἐξαλλαγή τῶν μὲν ἐγκλίσεων, ὥς ὅταν τὸ ἀπα-
ρέμφατον ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ παραληφθῇ, οἶον
'θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι'
ἀντὶ τοῦ μάχου· ἢ τὸ ὀριστικὸν ἀντὶ τοῦ εὐκτικοῦ, 10
οἶον 'πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνο-
μήνω' ἀντὶ τοῦ μυθήσασθαι καὶ ὀνομήναιμι.
καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου εὐκτικὸν ἀντὶ ὀριστικοῦ, οἶον
'καὶ νῦ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης' ἀντὶ τοῦ ἀπώ-
λετο.

15

54. Τῶν δὲ χρόνων, ὅταν ὁ ἐνεστώς ἀντὶ τοῦ
μέλλοντος τεθῇ· ὥς ἐν τούτῳ

'τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω, πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν'
ἀντὶ τοῦ ἐπελεύσεται. ἢ ἀντὶ τοῦ παρῳχηκός
'ἔνθ' ἢ τοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ 20
καλὸν ὑπεκπρορρέει'

ἀντὶ τοῦ ἔρρεε. καὶ ὁ μέλλων ἀντὶ τοῦ ἐνεστώτος
'οἱ μὲν δυσομένου Ἰπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος'.

2 ἐξ ὑπερβολῆς — — ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ] ita correxi et sup-
plevi cum Duebnero: ἐξ ὑπερβολῆς ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ 8 ὥς
τό * *] exemplum excidisse vid. 4 Hom. A 32 6 id.
A 832 9 id. E 124 11 id. B 488 14 id. E 388
18 id. A 29 20 id. ζ 86 ib. ἦτοι: correxi ex Homero
21 ὑπεκπρορρέει: correxi ex eodem 23 id. α 24

ἢ ἀντὶ τοῦ παρρηγιότος

‘δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπῃ’

ἀντὶ τοῦ εἶπε.

55. Καὶ διαθέσεις δ’ ἐναλλάσσονται παρ’ αὐτῷ
 5 πολλάκις, καὶ τίθεται ἀντὶ ἐνεργητικῶν παθητικὰ
 ἢ μέσα, οἷον ‘ἔλκετο δ’ ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος’ ἀντὶ
 τοῦ εἶλκε· καὶ ‘καθορώμενος αἶαν’ ἀντὶ τοῦ ὄρων.
 καὶ τοῦναντίον τὸ ἐνεργητικὸν ἀντὶ τοῦ παθητικοῦ
 ‘δωρήσω τρίποδα χρυσούατον’ ἀντὶ τοῦ δωρή-
 10 σομαι.

56. Ἔστι δ’ ἰδεῖν ὅπως καὶ τοὺς ἀριθμοὺς ἐναλ-
 λάσσων τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ τίθησιν,
 ὡς πολλάκις ἐν τῇ συνηθείᾳ, εἴ τις περὶ ἑαυτοῦ
 λέγων ὡς ἐπὶ πολλῶν ἀναφέρει τὸν λόγον, ὡς ἐν
 15 τούτῳ

‘τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν’
 ἀντὶ τοῦ ἐμοί.

57. Γίνεται δὲ παρ’ αὐτῷ καὶ κατὰ πρόσωπα
 μεταβολή· καθ’ ἓνα μὲν τρόπον οὕτως

20 ‘ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοὶ εἰς’ ἐν Ὀλύμπῳ,
 σοί τ’ ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος’.

πολλῶν γὰρ ὄντων τῶν θεῶν, ἐν οἷς ἐστὶ τὸ λέγον
 πρόσωπον, ἐκάτερον καλῶς ἐξενήνοχε, τό τε πεί-
 θονται καὶ τὸ δεδμήμεσθα. καθ’ ἕτερον δὲ
 25 τρόπον, ὅταν τὸ νῦν ἑάσας ἄφ’ ἑτέρου ἐφ’ ἕτερον

2 εἶπῃ] εἶπεν Homerus ε 300. ‘De aetate huius gram-
 matici locus notabilis’ Duebnerus 6 Hom. A 194 7 id.
 N 4 9 non habet Homerus 16 id. α 10 20 id. E 877

πρόσωπον μεταβῆ· ὅπερ ἰδίως Ἀποστροφὴ καλεῖται,
τῷ δὲ παθητικῷ κινεῖ καὶ ἄγει τὸν ἀκροώμενον·
οἷόν ἐστι καὶ τοῦτο

Ἐκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέλετο, μακρὸν αὔσας,
νῆυσιν ἐπισσεύεσθαι, ἔαν δ' ἑναρα βροτόεντα· 5

ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐτέρωσε νοήσω·
ἀπὸ γὰρ τοῦ διηγηματικοῦ μετέβαλεν εἰς τὸ μιμη-
τικόν. καὶ ἐν αὐτῷ δὲ τῷ διηγηματικῷ πολλάκις
χρηῖται τῇ ἀποστροφῇ

ἄμφί σε, Πηλέος υἱέ, μάχης ἀκόρητοι Ἀχαιοί· 10
ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μιμητικῷ χρηῖται καὶ μεταβολῇ τῶν
προσώπων, ὡς ἐν τούτῳ

ὦ πόποι, ἣ δὴ παισὶν εἰκότες ἀγοράασθε
νῆπιάχοις, οἷς οὐ τι μέλει πολεμῆια ἔργα·

Ἄτρεϊδῃ, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλήν, 15
ἄρχεν' Ἀργείοισιν ἀνὰ κρατερὰς ὕσμινας·

καὶ ἕτερον δ' εἶδος ἀποστροφῆς ἐστι τὸ τοιοῦτον

Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης ποτέροισι μετείῃ·
ἐστι γὰρ ἀντὶ τοῦ οὐκ ἂν τις γνοίῃ. καὶ πάλιν

ὁδομῇ δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὁδῶδει 20
θεσπεσίῃ, τότε ἂν οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν·

58. Καὶ μετοχαῖς δὲ χρηῖται ἀντὶ ρημάτων, ὡς ἐν τῷ

ἦτ' ἐνὶ κήπῳ

καρπῷ βριθομένην·

4 Hom. O 346 6 ἐτέρωθεν id. 10 id. T 2 ib. μάχης
ἀκόρητον idem 13 id. B 837 15 id. ib. 844 ib. δὲ θ'·
corr. id. 16 Ἀργείοισι κατὰ idem 18 id. E 85 20 id.
ι 210. 23 id. © 306

ἀντὶ τοῦ βρίθεται. καί

ἔνθ' οἷ γ' εἰσέλασαν πρὶν εἰδότες'

ἀντὶ τοῦ πρὶν εἰδέναι.

59. Καὶ τὰ ἄρθρα δ' ἐναλλάσσει πολλάκις, ἀντὶ
5 τῶν ὑποτακτικῶν τοῖς προτακτικοῖς χρώμενος, οἷον

ἑτοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ ἄρπυια Ποδάργη'.

καὶ τοῦναντίον

ἑθώρηχ'. ὃ γὰρ ἦν οἷ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος'.

60. Οὕτω καὶ τὰς προθέσεις εἶωθε μεταλλάσ-
10 σειν ἑχθρὸς ἔβη μετὰ δαῖτα' ἀντὶ τοῦ ἐπὶ δαῖτα·
καὶ νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὥρσε κακὴν'.

61. Ὅμοίως καὶ προθέσει πῶσιν ὀνόματος οὐκ
οἰκείαν ἐπιφέρει, ὡς ἐν τούτῳ

ἥμῃ πως καὶ διὰ νύκτα μενοιμήσῃ μάχεσθαι'

15 ἀντὶ τοῦ διὰ νυκτός.

62. Ἐνίοτε δ' ἀφαιρεῖ τὰς προθέσεις, οἷον ἑτῆς
3 γε κεῖτ' ἀχέων' ἀντὶ τοῦ περὶ ἧς, καὶ ἑποτι-
δέγμενος εἴ τι μιν εἴποι' ἀντὶ τοῦ προσείποι.
καὶ ἄλλας προθέσεις ὁμοίως τὰς μὲν ὑπαλλάσσει
20 τὰς δ' ἀφαιρεῖ.

63. Καὶ ἐπιρρήματά τινα ἐναλλάσσει, τοῖς εἰς
τόπον καὶ τοῖς ἐν τόπῳ καὶ τοῖς ἐκ τόπου ἀδια-
φόρως χρώμενος· οἷον ἑοἶ δ' ἑτέρωσε κάθιζον' ἀντὶ

2 id. ν 113   6 id. II 150   8 id. Σ 460   10 id.
A 424   ib. μετὰ] κατὰ Aristarchus. Cf. Schol. A   11 Hom.
A 10   14 id. K 101   16 id. B 694   17 id. ψ 91
23 οἷον οἷ *: ὡς οἷον vid. Hom. T 151

τοῦ ἐτέρωθι. καὶ Ἀἶας δ' ἐγγύθεν ἦλθεν' ἀντὶ
τοῦ ἐγγύς.

64. Ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ καὶ τῶν συνδέσμων
ἐναλλαγή, οἷον

ἑὺνῃ δ' οὐποτ' ἔμικτο· χόλον δ' ἄλλεινε γυναικός',⁵
ἀντὶ τοῦ χόλον γὰρ ἄλλεινε γυναικός. ταῦτα
μὲν δὴ κατὰ λέξιν ἐστὶ Σχήματα, οἷς καὶ ἄλλοι
πάντες οὐ μόνον ποιηταὶ ἀλλὰ καὶ πεζῶν λόγων
συνδέεται κέχρηται.

65. Ἔστι δὲ καὶ ἡ διάνοια παρ' αὐτῷ πολλοῖς¹⁰
εἰδῶσιν ἐσχηματισμένη· ὧν ἐστὶ καὶ ἡ Προαναφώ-
νησις, ἣτις γίνεται, ὅταν τις διηγουμένος μεταξὺ
τὸ ἐν ἑτέροις τάξιν ἔχον τοῦ ῥηθῆναι προλέγῃ, ὥς
ἐν τούτῳ

ἥ τοι οἰστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν'.¹⁵
καὶ ἡ Ἐπιφώνησις, οἷόν ἐστι

ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνων'.

66. Ἔστι παρ' αὐτῷ πολὺ καὶ ποικίλον τὸ τῆς
Προσωποποιίας. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ διάφορα πρόσ-
ωπα εἰσάγει διαλεγόμενα, οἷς καὶ ἦθη παντοῖα περι-²⁰
τίθησιν· ἐνίοτε δὲ καὶ τὰ μὴ ὄντα πρόσωπα ἀνα-
πλάσσει, ὥς ὅταν εἴπῃ

ἥ κε μέγ' οἰμώξεις γέρον ἱππηλάτα Πηλεΐς'.

67. Ἔστι δὲ καὶ ἡ Διατύπωσις ἔξεργασία πραγ-
μάτων ἢ γενομένων ἢ ὄντων ἢπραχθησομένων²⁵

1 Hom. H 219   5 id. α 433   ib. οὐποτ' idem: οὐ
πόποτ'   15 id. φ 98   ib. γε Homerus: τε   17 id. P 82
23 id. H 125

εἰς τὸ παραστῆσαι ἐναργέστερον τὸ λεγόμενον· ὥς
ἐν τούτῳ

ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι βαθυζώνους τε γυναικας'.

ἢ ἢ πρὸς τὸ οἶκτον κινῆσαι

ἑδύσμορον, ὅν δα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῶ
νούσῳ ἐν ἀργαλήῃ φθίσει κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα·
υἱέας τ' ὀλλυμένους ἐλκυσθείσας τε θύγατρας,
καὶ θαλάμους κεραῖζομένους, καὶ νήπια τέκνα
10 βαλλόμενα προτὶ γαίῃ ἐν αἰνῇ δημοτῇτι'.

68. Ἔστι καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ λόγος διὰ
τοῦ ἐναντίου δηλῶν τὸ ἐναντίον μετὰ τινος ἡθικῆς
ὑποκρίσεως· οἷόν ἐστι τὸ τοῦ Ἀχιλλέως

ἑδ' δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἐλέσθω·

15 ὅστις οἷ τ' ἐπέοικε καὶ ὅς βασιλεύτερός ἐστιν'.

ἐμφαίνει γὰρ ὅτι οὐκ ἂν ἕτερον εὖροι βασιλικώ-
τερον. καὶ οὗτος μὲν ὁ τρόπος ἐστίν, ὅταν περὶ
αὐτοῦ λέγῃ τις εὐτελεῶς, ἵνα τὴν ἐναντίαν δόξαν
παράσχη· ἕτερος δέ, ὅταν τις ἄλλον ἐπαινεῖν προσ-
20 ποιῇται, τῇ ἀληθείᾳ ψέγων· καὶ τοιοῦτό ἐστι τὸ
παρ' Ὀμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχου

Ἀντίνο', ἣ μεν καλὰ πατὴρ ὧς κήδεαι υἱος·

τῷ γὰρ ἐχθρῷ λέγει, ὅτι ὥς πατὴρ υἱοῦ πεφρόντι-

3 id. I 598

6 id. X 60.

Cf. Stob. Flor. 104, 1

7 νούσῳ] αἴσῃ Homerus

14 id. I 391

15 τ' idem: γ'

20 τοιοῦτό ἐστι τὸ Duebnerus: τοῦτό ἐστι

22 Hom. p 397

κας. καὶ πάλιν, ὅταν χλευάζων τις ἐπαίρῃ τὸν πέλας, ὥς οἱ μνηστῆρες

ἢ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει,
ἢ τινας ἄξει ἀμύντορας ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος,
ἢ νῦ καὶ ἐκ Σπάρτηθεν, ἐπεὶ νύ περ ἴεται οὕτως. 5

69. Ἔστι δέ τι εἶδος εἰρωνείας καὶ ὁ Σαρκα-
σμός, ἐπειδὴν τις διὰ τῶν ἐναντίων ὀνειδίζει τινὰ
μετὰ προσποιήτου μειδιάματος· ὥς Ἀχιλλεύς
τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἑμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
εἴλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα, τῇ παριαύων 10
τερπέσθω.

70. Τούτοις παραπλησίως ἔχει καὶ ἡ Ἀλληγορία,
ἥπερ ἕτερον δι' ἑτέρου παρίστησιν, οἷόν ἐστι τοῦτο
ἔνν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις,
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς ἐπέοικε· 15
τὸν γὰρ ἐν δεσμοῖς ὄντα ἀνηρτημένον ἐν κοίτῃ μα-
λακῇ ὑπνώσσειν λέγει.

71. Κέχρηται πολλάκις καὶ τῇ Ὑπερβολῇ, ἣτις
ὑπεραίρουσα τὴν ἀλήθειαν πολλὴν ἐπίτασιν ἐμφα-
νει, οἷον 20

ἑλυνότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοιοί'.
τοιούτοις μὲν δὴ τρόποις καὶ σχήμασι χρησάμενος
Ὅμηρος καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν ὑποδείξας τῆς ἐπὶ τού-
τοις εὐδοξίας πρὸ πάντων δικαίως τυγχάνει.

3 Hom. β 325 4 ἐκ II. ἄξει ἀμύντορας Homerus 5 νῦ
καὶ ἐκ] ὃ γε καὶ idem 8 προσποιητοῦ: correxi 9 Hom.
I 385 14 id. γ 195 15 μαλακῇ Duebnerus: ἀπαλή
21 Hom. K 487

72. Ἐπεὶ δὲ καὶ χαρακτηρῆς εἰσὶ τῶν λόγων τὰ
καλούμενα Πλάσματα, ὧν τὸ μὲν ἄδρὸν τὸ δ' ἰσ-
χνὸν τὸ δὲ μέσον λέγεται, ἴδωμεν εἰ πάντα ἐστὶ
παρ' Ὀμήρῳ, τῶν μὲν μετ' αὐτὸν ποιητῶν ἢ λογο-
5 γράφων ἐπιτηδευσάντων ἔν τι τούτων ἐκάστου· ὧν
καὶ ἔστι παραδείγματα, Θουκυδίδου μὲν τὸ ἄδρὸν,
Δυσίου δὲ τὸ ἰσχνόν, Δημοσθένους δὲ τὸ μέσον.
τὸ μὲν οὖν ἄδρὸν πλάσμα ἐκεῖνό ἐστι τὸ καὶ τῇ
τῶν λέξεων καὶ τῇ τῶν νοημάτων κατασκευῇ μεγά-
10 λας ἔχον ἐμφράσεις· οἷόν ἐστιν

ᾧς εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,
χερσὶ τρίαιναν ἑλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε
γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ'.
15 ἰσχνὸν δὲ τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν
καὶ τῇ λέξει κατεξεσμένον· οἷόν ἐστι τοῦτο

ᾧς εἰπὼν οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἑκτωρ·
ἄψ δ' ὁ παῖς πρὸς κόλπον ἐξώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὕψιν ἀτυχθεὶς,
20 ταρβήσας χαλκὸν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην'.

μέσον δὲ τὸ ἐκατέρου τούτων μεταξύ, τοῦ μὲν ἰσ-
χνότερου τοῦ δ' ἁδρότερου, οἷον

αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων, πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιδὸν ἠδὲ φαρέτρην
25 ἰὼν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀιστοὺς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν'.

73. Ὅτι δὲ καὶ τὸ ἀνθηρόν εἶδος τῶν λόγων ἐστὶ πολὺ παρὰ τῷ ποιητῇ, κάλλος ἔχον καὶ χάριν εἰς τὸ τέρπειν καὶ ἡδύνειν ὥσπερ ἄνθος, τί ἂν τις καὶ λέγοι; μεστὴ γάρ ἐστιν ἡ ποιήσις τῆς τοιαύτης κατασκευῆς. ἡ μὲν δὴ τῆς φράσεως ἰδέα τοιαύτην ἔχει ποικιλίαν παρὰ τῷ Ὀμήρῳ, οἷαν διήλθομεν, ὀλίγα παραδείγματα θέμενοι, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ τὰ ἄλλα κατανοεῖν.

74. Ἐπεὶ δὲ παντὸς τοῦ ἀσκουμένου παρ' ἀνθρώποις λόγου, ὁ μὲν τίς ἐστὶν ἱστορικὸς ὁ δὲ θεωρητικὸς ὁ δὲ πολιτικός, φέρε θεασώμεθα εἰ καὶ τούτων εἰσὶν αἱ ἀρχαὶ παρ' αὐτῷ. ὁ μὲν δὴ ἱστορικὸς ἐστὶν ὁ τῶν γεγονότων πραγμάτων ἔχων διήγησιν· πάσης δὲ διηγῆσεως ἀφορμαὶ γίνονται πρόσωπον, αἰτία, τόπος, χρόνος, ὄργανον, πράξις, πάθος, τρόπος· καὶ οὐδὲν ἕξω τούτων ἐν ἱστορίᾳ περιέχει οὐδεμία διήγησις. οὕτως ἐστὶ παρὰ τῷ ποιητῇ πολλὰ πράγματα ὡς γεγονότα ἢ ὄντα διηγούμενῳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐκάστῳ τούτων διηγῆσεις εὐρεῖν ἐστὶ.

75. Πρόσωπον μὲν, ὡς τὸ τοιούδε

ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης ἀφνειός, ἀμύμων,
ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέε' ἦσθην,

Φηγεὺς Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης'.

καὶ ἐν οἷς εἶδη τινῶν διαγράφει, ὡς ἐπὶ τοῦ Θεο-
σίτου

3 ἡδύνειν W: ἡδεῖν
21 Hom. E 9

10 ὁ δὲ θεωρητικὸς add. idem

‘φολλὸς ἔην, χωλὸς δ’ ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτώ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὑπερθεν
φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ’ ἐπενήνοθε λάχνη’.

καὶ ἄλλα πολλὰ, ἐν οἷς ἡ γένος ἡ εἶδος ἡ τρόπον
5 ἡ πρᾶξιν ἡ τύχην προσώπου διέξεισι πολλάκις· ὥς
ἐν τούτοις

‘Δάρδανον αὖ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεὺς’
καὶ τὰ ἐξῆς.

76. Τόπου δ’ ἔστι παρ’ αὐτῷ διήγησις, ὅποια
10 περὶ τῆς νήσου τῆς γειτνιώσεως τῇ τῶν Κυκλώπων
λέγει, ἐν οἷς τὸ εἶδος τοῦ τόπου διαγράφει καὶ τὸ
πηλίκον καὶ τὸ ποιὸν αὐτοῦ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ
τὰ παρ’ αὐτῷ· καὶ περὶ τῶν παρακειμένων τῷ
ἄντρῳ τῆς Καλυψοῦς

15 ‘Ὑλὴ δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθόωσα,
κλήθρη τ’ αἰγαιρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος’
καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ μυρία ἄλλα τοιαῦτα.

77. Χρόνου δέ, οἷον

‘ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί·

20 καὶ

‘χθιζά τε καὶ πρωΐζ’ ὅτ’ ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἡγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι’.

78. Αἰτίας δ’ ἐν οἷς ἐμφαίνει δι’ ὃ γίνεταί τι
ἢ γέγονεν, οἷά ἐστι τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς Ἰλιάδος εἰρη-
25 μένα

1 id. B 217   7 id. T 215   12 ποιὸν Duebnerus, non
opus   15 Hom. s 63   19 id. B 134   21 id. ib. 303
ib. πρωΐζ’ Duebnerus: πρωΐζα

τίς τ' ἄρ σφῶε θεῶν ξριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
 Αἰτοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
 νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὥρσε κακὴν· ὀλέκοντο δὲ λαοί·
 οὐνεκα τὸν Χρῦσιν ἠτίμησ' ἀρητῆρα
 Ἀτρεΐδης

5

καὶ τὰ ἐξῆς. ἐν γὰρ τούτοις λέγει τὰς αἰτίας, τῆς
 μὲν Ἀχιλλέως καὶ Ἀγαμέμνονος διαφορᾶς τὸν λοι-
 μόν, τοῦ δὲ λοιμοῦ τὸν Ἀπόλλωνος χόλον, τοῦ δὲ
 χόλου τὴν ὕβριν τὴν εἰς τὸν ἱερέα τοῦ δαίμονος.

79. Ὀργάνου δὲ τὴν διήγησιν, ὁποῖαν διέξεισι 10
 τῆς ἀσπίδος, ἣν Ἰφαιστος Ἀχιλλεῖ κατεσκεύασε·
 καὶ ἄλλη σύντομος περὶ τοῦ Ἑκτορος δόρατος

ἔνθ' Ἑκτωρ εἰσῆλθε Διὶ φίλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ
 ἔγχος ἔχ' ἐνδεκάπην· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
 αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θῆε πόρκης.

15

80. Πράξεως δὲ διηγήσεις εἶεν ἂν ἄλλαι τε καὶ
 αἰ τοιαίδε

οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἴκοντο,
 σὺν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα καὶ μένε' ἀν-
 δρῶν

χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὁμφαλόεσσαι 20
 ἐπληντ' ἀλλήλησι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει'.

81. Πάθους δὲ διήγησις ἐστίν, ἐν ᾗ τὸ συμβατ-
 νον ἐξ αἰτίου ἢ ἐνεργείας τινὸς σαφηνίζεται· ὁποῖα

1 Hom. A 8   13 id. © 493   ἐνθ' Ἑκτωρ εἰσ-
 ῆλθε] τὸν ῥ' Ἑκτωρ ἀγόρευε Homerus. Cf. Schol. A
 15 πόρκης idem: πόρκις   16 ἂν Duebnerus   18 Hom.
 © 60

φησι περὶ τῶν ὑπὸ ὀργῆς ἢ φόβου ἢ λύπης κατε-
 σχημένων ἢ τιτρωσκομένων ἢ ἀποκτιννυμένων ἢ
 ἄλλο τι τοιοῦτο πασχόντων. οἷον ἐξ αἰτίου μὲν
 ἄχυνόμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 5 πίμπλαντ', ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην'.

ἐξ ἐνεργείας δέ

ἄϊματί οἱ δεύονται κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
 πλοχμοὶ θ', οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφῆκωντο'.

82. Ὁ δὲ τρόπος ἐστὶ ποιητικὸς πράξεως ἢ πα-
 10 θήματος ἢ σχέσεώς τινος, καθ' ἣν τὸ μὲν ὧδέ τι
 ἐνεργεῖ ἢ πάσχει, τὸ δὲ ὧδέ πως ἔχει καὶ πάσῃ
 ἀκολουθεῖ τῇ τοιαύτῃ διηγήσει· παράδειγμα δ' αὖ-
 τοῦ τὸ τοιόνδ' ἂν εἴῃ

ἑτὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ·
 15 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε· δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
 βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ρίνας παχὺς ἦλθεν
 αἵματος ἀνδρομέοιο'

καὶ τὰ ἐξῆς.

83. Ἔστι δὲ διήγησις παρ' αὐτῷ, ὥς μὲν ἐπὶ τὸ
 20 πλεῖστον πλατεῖαν φράσιν καὶ ἐξεργασίαν ἀρμόζου-
 σάν τοῖς ὑποκειμένοις ἔχουσα· ἐνίοτε δ' εὐτονος,
 ὥς ἢ τοιαύτη

ἑκίται Πάτροκλος, νέκυος δὲ δὴ ἀμφιμάχονται
 γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἔκτωρ'.
 25 τοῦτο δὲ τὸ εἶδος πολλάκις ἐστὶ χρήσιμον· τὸ γὰρ

τάχος τῶν λόγων εὐτονώτερον καθίστησι καὶ τὸν λέγοντα καὶ τὸν ἀκροώμενον καὶ ῥαδίως τυγχάνει τοῦ προκειμένου.

84. Διηγείται δὲ ποτὲ μὲν ψιλῶς, ποτὲ δὲ μετὰ εἰκόνοσ ἢ ὁμοιώσεως ἢ παραβολῆς. εἰκόνος μὲν, ὥς ὅταν εἴπῃ

ἥ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἄρτεμιδι ἱκέλη ἡδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.

ὁμοιώσεως δέ, οἷον

ἄντὸς δὲ κτίλος ὥς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν'. 10
παραβολῆς δέ, ὅταν παραπλησίων πραγμάτων παρά-
θεσιν ποιήσῃται, ἔχουσιν ἀνταπόδοσιν τὴν ἀπὸ τοῦ
προκειμένου διηγήματος. καὶ ἔστι παρ' αὐτῷ ποι-
κίλα τὰ εἶδη τῶν παραβολῶν· συνεχῶς γὰρ καὶ
πολυτρόπως παρατίθησι ταῖς τῶν ἀνθρώπων πρά- 15
ξεσι καὶ σχέσεσι ζῶν ἄλλων ἐνεργείας καὶ φύσεις.

85. Καὶ ἔστι μὲν ὅτε ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων ποιεῖ-
ται τὴν ὁμοίωσιν οὐ πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ σώματος
ἀλλὰ πρὸς τὴν φύσιν ἐκάστου ἀφορῶν· ὅθεν τὴν
μὲν ἰταμότητα ἀπεῖκασε μυῖα· καὶ οἱ μυῖης θάρσος 20
ἐνὶ στήθεσιν ἔθηκε', καὶ τὴν συνέχειαν τῷ αὐτῷ
ζῳῷ ἥνυτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ· τὸν δὲ
ἄθροισμὸν καὶ τὴν πολυπλήθειαν μετ' εὐταξίας με-
λίσσαις ἥνυτε ἔθνεα εἷσι μελίσσάων ἀδινάων'. οὕτω
δὲ καὶ τὴν ὀργὴν καὶ τὴν δῖωξιν ἔδειξεν εἰπὼν 25
ἑσθήκεσσιν ἐοικότες εἰνοδίοισι', καὶ ἔτι προσθεῖς

7 Hom. τ 53   10 id. Γ 196   20 id. P 570   21 ἔθηκε]
ἐνήκειν Homerus   22 id. B 469   24 id. ib. 87   26 id. Π 259

οὓς παῖδες ἐριδαίνουσιν ἔθοντες, ἵνα μᾶλλον τὸ
ἐκ φύσεως αὐτῶν θυμοειδὲς τῷ ἀπὸ τῶν παίδων
ἐρεθισμῷ ἐπιτείνῃ. ἐπὶ δὲ συνεχοῦς φωνῆς φησιν
ἑσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες· λαλίστατον γὰρ τὸ
5 ζῶον, καὶ ἄπαιστον ἐν τούτῳ.

86. Τῶν δ' ἄσυντάκτως φερομένων φωνὰς παμ-
μιγεῖς οὕτως εἰκασεν ἥντε περ κλαγγὴ γεράνων
πέλει οὐρανόθι πρό· τὰ δ' εἰς τάξιν καθιστάμενα
πλήθῃ τοῖς καθημένοις ὁρνέοις ὁμοιοῖ κλαγγῇδὸν
10 προκαθιζόντων· τὴν δ' ὀξύτητα τῆς τε ὕψεως καὶ
τῆς πράξεως ποτὲ μὲν ἰέρακι παραβάλλει ὠκέι,
φασσοφόνῳ, ὅς τ' ὠκιστος πετεηνῶν, ποτὲ δ' αἰετῷ
ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχύς οὐκ ἔλαθε
πτῶξ· παρίσθησι γὰρ τὴν ὀξυδέρκειαν ἐν τῷ πόρ-
15 ρῳθεν ἰδεῖν, τὸ δὲ τάχος ἐν τῷ ποδωκέστατον ζῶον
ἐλεῖν· τὸν δ' ἐκπλαγέντα πρὸς ὕψιν πολεμίου, δρά-
κοντος δράματι προσεΐκασεν, οὐκ ὀκνήσας οὐδ' ἀπὸ
τῶν ἐρπετῶν παραδείγματα λαβεῖν ὥς δ' ὅτε τίς
τε δράκοντα ἰδὼν παλίνροστος ἀπέστη· ἀπὸ δὲ
20 τῶν ἄλλων ζῴων, δειλίας μὲν ἀπὸ τοῦ λαγωοῦ λαμ-
βάνει, καὶ ἀπὸ τῶν ἐλάφων ὁμοίως τίφθ' οὕτως
ἔστητε τεθνηπότες ἥντε νεβροί; κυνῶν δ' ὅτε μὲν
ἀλκὴν ὥς δ' ὅτε καρχαρόδοντες δύω κύνε, οἷ τ'
ἐπὶ θήρης, ὅτε δὲ φιλοτεκνίαν ὥς δὲ κύων ἀμα-
25 λῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα, ὅτε δὲ προθυμίαν

1 id. ib. 260 ib. ἐριδμάνουσιν Hom. 4 id. Γ 151
7 id. ib. 3 9 id. B 463 11 id. O 238 13 id. P 676
18 id. Γ 33 21 id. Δ 243 22 Homerus: ἔστητε
22. 23. 25 ὅτε pro ὅτε correxi 23 Hom. K 360 ib. οἷ τ' ἐπὶ]
εἰδότε idem 24 id. v 14 ἀμαλῆσι Duebnerus: ἀμαλῆσι

πρὸς τὸ φυλάσσειν ὥς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσω-
ρήσονται ἐν αὐλῇ.

87. Ἀρπαγὴν δ' ἅμα θυμικῶς καὶ ἰταμῶς πρᾶσ-
σομένην λύκοις εἶκασεν ὥς δὲ λύκοι ἄρνεσιν
ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισι. τὸ δ' ἄλκιμον καὶ ἄτρεπτον
διὰ τε συῶν ἀγρίων καὶ παρδάλεων καὶ λεόντων
ἔδειξε, μερίζων ἐκάστω τὸ πρὸς τὴν φύσιν οἰκεῖον.
τῶν μὲν συῶν τὴν ὁρμὴν, ἣν ἔχει πρὸς μάχην,
ἀνυπόστατον ποιῶν "Ἰδομενεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ προμά-
χοις σὺν εἰκελὸς ἀλκήν". τῶν δὲ παρδάλεων τὸ ἅπαν- 10
στον τῆς τόλμης ἄλλὰ τε καὶ περὶ δουρὶ πεπαρ-
μένη οὐκ ἀπολήγει. λεόντων δὲ τὸ μέλλον μὲν εἰς
τέλος δὲ γενναῖον οὐρῇ δὲ πλευρὰς τε καὶ ἰσχία
ἀμφοτέρωθεν μαστίεται. πάλιν δὲ παραβάλλει δρό-
μον ἀνδρὸς γενναίου ἵππῳ τροφῆς κεκορεσμένῳ ὥς 15
δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ. καὶ
τοῦναντίον βραδὺν κατὰ πορείαν, ἀήττητον δ' ἐν
τῷ καρτερεῖν, οὕτως ἔδειξεν ὥς δ' ὅτ' ὕνος παρ'
ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας. σχῆμα δὲ βασίλειον
καὶ ὑπερέχον ἐτύπωσε διὰ τούτων ἥντε βοῦς ἀγέ- 20
ληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων.

88. Οὐ κατέλιπε δ' οὐδὲ τὰς τῶν θαλασσίων
ζώων ὁμοιότητας, πολύποδος μὲν τὸ παράμονον καὶ
δυσάπὸσπαστον τῶν πετρῶν ὥς δ' ὅτε πουλύποδος

1 Hom. K 183   3 θυμικῶς X: μυθικῶς   4 Hom.
II 352   8 ἔχει] ἔχουσι W   9 Hom. A 253   ib. δ'
ἄρ'] μὲν idem   11 id. Φ 577   ib. πεπαρμένω: correxi
ex Homero   13 id. T 171   15 id. Z 506   18 id. A 558
20 id B 480   24 id. ε 432

θαλάμης ἐξελκομένοιο', δελφῖνος δὲ τὸ ἡγεμονικὸν
καὶ κρατιστεῦον τῶν ἄλλων ὥς δ' ὑπὸ δελφῖνος
μεγακῆτεος ἰχθύες ἄλλοι'.

89. Πολλάκις δὲ τὰ ὑπὸ ἀνθρώπων πρᾶσσόμενα
ἄλλαις ὁμοίαις πράξεσι παραβάλλει, ὥσπερ ἐν τούτῳ

οἱ δ' ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισι',

τὴν ἐνστασιν καὶ καρτερίαν δεικνύων τῶν ἀνδρῶν.
τῷ δ' ἀγεννῶς δακρύοντι ὄνειδιζει μετ' ἐναργοῦς
ὁμοιώσεως

10 ἔτιπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις, ἥντε κούρη
νηπίη;

90. Ἐτόλμησε δὲ καὶ τοῖς στοιχείοις παραβαλεῖν
πράξεις ἀνθρωπίνας, ὥς ἐν τούτῳ

ὥς ἔφατ'. Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἱαχον, ὥς ὅτε κύμα

15 ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσῃ νότος ἔλθων

προβλήτι σκοπέλῳ· τὸν δ' οὐποτε κύματα λείπει
παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἐνθ' ἢ ἐνθα γένωνται·

ἐν οἷς δῆλός ἐστι καὶ ὑπερβολῇ καὶ αὐξήσῃ κεχρη-
μένος. οὐ γὰρ ἤρκεσε κύματος ἥχῳ τὴν κραυγὴν

20 ἀπεικάσαι, ἀλλὰ τῷ προφερομένῳ ἀκτῇ ἐφ' ὑψηλῇ,

ὅπου μετεωριζόμενον τὸ κύμα μέλζονα ἥχον ἀποτε-
λεῖ· καὶ οὐχ ἀπλῶς κύμα, ἀλλὰ τὸ κινήθην ἀπὸ

νότου, τοῦ μάλιστα τὰ ὑγρά κινουντος· καὶ ἐπὶ
σκοπέλῳ προβλήτι, τῷ ἀνατεταμένῳ εἰς τὸ πέλαγος

25 καὶ περικλυζομένῳ ὑπ' αὐτοῦ, ὃς καὶ ἀδιάλειπτον

2 id. Φ 22

6 id. Α 67

10 id. Π 7

14 id.

B 394

15 κινήσῃ Homerus: κινήσει

20 τῶν προφερο-

μένων: corr. W

22 ἀπὸ] malim ὑπὸ

ἔχει τὸν κλύδωνα, ὁπόθεν ἂν προσπίπτωσιν οἱ πνέοντες ἄνεμοι. τοιαῦτα μὲν ἐστὶ τὰ τῆς ἐν τῷ διηγεῖσθαι ἑξεργασίας παρ' αὐτῷ· ἅπερ ἔνεστι καὶ ἐπὶ τῶν πολλῶν κατανοεῖν ἐκ τῶν ὀλίγων παραδειγμάτων.

5

91. Σκεψώμεθα δὲ καὶ τὰ λοιπὰ εἶδη τῶν λόγων, εἰ ἔστι παρὰ τῷ Ὀμήρῳ πρῶτον καὶ τὰς ἐννοίας αὐτῶν λαβόντι καὶ ἐναργῶς κατασκευάσαντι. ὁμοίως ὀλίγα παραδείγματα παρατεθέντα καὶ τὰ ἄλλα νοεῖν παρασκευάσει.

10

92. Ὁ δὲ Θεωρητικὸς λόγος ἐστὶν ὁ περιέχων τὰ καλούμενα θεωρήματα, ἅπερ ἐστὶ γνῶσις τῆς ἀληθείας γινομένη μετὰ τέχνης· ἅφ' ὧν ἔστι τὴν φύσιν τῶν ὄντων, θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, κατανοεῖν, καὶ τὰς περὶ τὸ ἦθος ἀρετὰς καὶ κακίας διαιρεῖν, καὶ ἥτινι τέχνη λογικῇ μετέρχεσθαι τὴν ἀλήθειαν προσήκει, μανθάνειν. ταῦτα δὲ μετεχειρίσαντο οἱ ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίψαντες, ἧς ἐστὶ μέρη τὸ φυσικὸν καὶ ἠθικὸν καὶ διαλεκτικόν. ἐν δὴ πᾶσι τούτοις τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ σπέρματα ἐνδι-
20 δόντα Ὀμηρον εἰ καταμάθοιμεν, πῶς οὐκ ἂν εἴη πρὸ πάντων θαυμάζεσθαι ἄξιος; εἰ δὲ δι' αἰνιγμάτων καὶ μυθικῶν λόγων τινῶν ἐμφαίνεται τὰ νοήματα, οὐ χρὴ παράδοξον ἡγεῖσθαι· τούτου γὰρ αἷτιον ποιητικὴ καὶ τὸ τῶν ἀρχαίων ἦθος, ὅπως οἱ μὲν
25 φιλομαθοῦντες μετὰ τινος εὐμουσίας ψυχαγωγούμενοι ῥᾶον ζητῶσί τε καὶ εὐρίσκωσι τὴν ἀλήθειαν,

οἱ δ' ἀμαθεῖς μὴ καταφρονῶσι τούτων ὧν οὐ δύ-
 νανται συνιέναι· καὶ γὰρ ἐστὶ πῶς τὸ μὲν δι' ὑπο-
 νοίας σημαίνονμενον ἀγωγόν, τὸ δὲ φανερώς λεγό-
 μενον εὐτελές.

93. Ἀρξώμεθα τοίνυν ἀπὸ τῆς τοῦ παντός ἀρχῆς
 καὶ γενέσεως, ἣν Θαλῆς ὁ Μιλήσιος εἰς τὴν τοῦ
 ὕδατος οὐσίαν ἀναφέρει· καὶ θεασώμεθα εἰ πρῶτος
 Ὅμηρος τοῦθ' ὑπέλαβεν, εἰπών

᾿Ωκεανὸς θ' ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται'.

10 μετ' ἐκείνου δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος, ὑφιστά-
 μενος τὰς πρώτας ἀρχὰς εἶναι τὸ ὕδωρ καὶ τὴν γῆν,
 ἔοικε σπάσαι τὴν ἀφορμὴν ταύτην ἐκ τῶν Ὅμηρι-
 κῶν τούτων

ἄλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε'.

15 σημαίνει γὰρ τὴν ἀνάλυσιν εἰς τὰ γεννητικὰ στοι-
 χεῖα τοῦ παντός. ἡ δὲ μάλιστα ἀληθῆς δόξα τέσ-
 σαρα στοιχεῖα συνίστησι, πῦρ, ἀέρα, ὕδωρ, γῆν·
 ταῦτα δὲ καὶ Ὅμηρος εἰδὼς φαίνεται, μνημονεύων
 ἐν πολλοῖς αὐτῶν ἐκάστου.

20 94. Καὶ τὴν τάξιν δ' αὐτῶν ὅπως ἔχει κατέμα-
 θεν. ὅτι μὲν γὰρ ἡ γῆ κατωτάτῳ πάντων ἐστὶ,
 θεασόμεθα· σφαιροειδοῦς γὰρ ὅντος τοῦ κόσμου, ὁ
 μὲν περιέχων τὰ πάντα οὐρανὸς τὸν ἄνω τόπον
 ἐπέχειν εἰκότως λέγοιτ' ἄν, ἡ δὲ γῆ, ἐν μέσῳ οὖσα
 25 πανταχόθεν, κατωτέρῳ τοῦ περιέχοντος ἐστὶ. τοῦτο
 δὴ ὁ ποιητὴς ἐν τούτοις μάλιστα δηλοῖ, ἐν οἷς

9 Hom. Ξ 246   ib. ὠκεανοῦ ὅσπερ idem. cf. p. 938 d
 14 id. H 99. cf. p. 1105a

φησιν, εἰ δὲ Ζεὺς ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου σειρὰν ἀνάψαιτο,
τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ἀνασπάσειν, ὥς πάντα
μετέωρα γενέσθαι

‘ἀλλ’ ὅτε κεν καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμι’ αὐτῇ τε θαλάσσῃ· 5
σειρῇν μὲν κεν ἔπειτα περὶ δῖον Οὐλύμποιο
δησαίμην, τὰ δέ κ’ αὖθι μετήορα πάντα γένοιτο’.

95. Ὅτι δὲ τῆς γῆς ὄντος τοῦ αἵ-
θέρος ὑψηλότερον εἶναι φησιν οὕτως

‘εἰς ἐλάττην ἀναβὰς περιμήκετον, ἢ τότε ἐν Ἰδῇ 10
ἀκροτάτῃ πεφρυγῖα δι’ ἡέρος αἰθέρος’ ἴκανε·
τοῦ δ’ αἰθέρος ἀνωτέρω τὸν οὐρανὸν

‘ὥς οἱ μὲν μάρναντο· σιδήρειος δ’ ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἴκε δι’ αἰθέρος ἀτρυγέτοιο’· 15
καὶ ἔτι ἐν τούτῳ

‘ἡερίῃ δ’ ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλυμπόν τε’·
τὸ γὰρ καθαρώτερον τοῦ αἵρος, ἀνωτάτω ὄν, καὶ
τὸ μάλιστ’ ἀπέχον τῆς γῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀνα-
θυμιάσεων ὥς ‘ὅλον λαμπρὸν’ φασὶν Ὀλυμπόν προσ-
ηγορεῦσθαι. 20

96. Ἐν οἷς δὲ φησιν ὁ ποιητὴς συνοικεῖν τῷ
Διὶ τὴν Ἥραν οὖσαν ἀδελφὴν δοκεῖ ταῦτα ἀλλη-
γορεῖσθαι, ὅτι Ἥρα μὲν νοεῖται ὁ ἀήρ, ἡπερ ἐστὶν
ὑγρὰ οὐσία· διὸ καὶ λέγει

1 εἰ Duebnerus
idem 10 id. E 287
P 424 16 id. A 497

4 Hom. Θ 23

7 αὐθι] αὐτα
11 μακροτάτῃ idem 13 id.

ἥερα δ' Ἥρη

πίτνα πρόσθε βαθεΐαν·

Ζεὺς δ' ὁ αἰθήρ, τουτέστιν ἡ πυρώδης καὶ ἔνθερμος οὐσία

5 'Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέ-
λησιν·.

ἀδελφοὶ μὲν οὖν ἔδοξαν διὰ τὴν συνάφειαν καὶ τὴν
κατὰ τι ὁμοιότητα, ὅτι ἄμφω κοῦφοι καὶ κινού-
μενοι· σύνοικοι δὲ καὶ ὁμόλεκτροι, ὅτι ἐξ αὐτῶν
10 συνιόντων γεννᾶται τὰ πάντα· διὸ καὶ ἐν τῇ Ἰδῇ
συνέρχονται καὶ ἡ γῆ αὐτοῖς φύει τὰς πόας καὶ τὰ
ἄνθη.

97. Τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου ἔχεται κακεῖνα, ἐν οἷς
φησιν ὁ Ζεὺς κρεμᾶσθαι τὴν Ἥραν καὶ ἐξάπτεσθαι
15 τῶν ποδῶν αὐτῆς ἄκμονας δύο, τουτέστι τὴν γῆν
καὶ τὴν θάλασσαν. μάλιστα δ' ἐν ἐκείνοις ἐξεργά-
ζεται τὸν περὶ στοιχείων λόγον, δι' ὧν ὁ Ποσειδῶν
λέγει αὐτῷ

ἄρ' εἰς γὰρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφοί, οὓς τέκε
[Ῥεῖα,

20 Ζεὺς καὶ ἐγώ, τρίτατος δ' Αἰδῆς ἐνέροισιν ἀνάσσω·
καί

ἄρ' εἰς γὰρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφοί, οὓς τέκε

καὶ ὅτι ἐν τῇ τοῦ παντὸς νομῇ Ζεὺς μὲν ἔλαχε τὴν
τοῦ πυρὸς οὐσίαν, Ποσειδῶν δὲ τὴν τοῦ ὕδατος,

1 id. Φ 6   5 id. O 192   19 id. ib. 187   ib. τ' ἐκ
idem: τα.   ib. τέκετο Ῥεῖα idem   22 id. ib. 189

Ἄλδης δὲ τὴν τοῦ αἰέρος· τοῦτον γὰρ λέγει ξόφρον
 ἡερόεντα, ἐπειδὴ φῶς οἰκείου οὐκ ἔχει, ἀλλ' ὑπὸ
 ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων κατα-
 λάμπεται.

98. Τετάρτη δὲ κατελείφθη καὶ κοινὴ πάντων 5
 ἡ γῆ. ἡ μὲν γὰρ τῶν τριῶν στοιχείων οὐσία κινεῖ-
 ται αἰεὶ, μόνη δ' ἀκίνητος ἡ γῆ μένει, ἥ καὶ τὸν
 Ὀλυμπον προσέθηκεν· εἰ μὲν γὰρ ὕρος ἐστίν, ὥς
 μέρος τῆς γῆς· εἰ δὲ τοῦ οὐρανοῦ τὸ λαμπρότατον
 καὶ καθαρώτατον, ὥς καὶ ταύτης οὐσης ἐν τοῖς στοι- 10
 χείοις πέμπτης οὐσίας, ὅπερ ῥῆθῃσάν τινες τῶν
 ἐνδόξων φιλοσόφων. ὥστε κατὰ τὸ εἶδος κοινὰ
 ὑπέθετο εἶναι, τὴν τε γῆν κατωτάτῳ διὰ βαρύτητα,
 καὶ τὸν Ὀλυμπον ἀνωτάτῳ ὕντα διὰ κουφότητα, ὅτι
 εἰς ταῦτα αἰ μεταξὺ φύσεις πῇ μὲν καταφέρονται 15
 πῇ δ' ἀναφέρονται.

99. Τῆς δὲ τῶν στοιχείων φύσεως ἐξ ἐναντίων
 συνεστῶσης, ξηρότητος τε καὶ ὑγρότητος καὶ θερμό-
 τητος καὶ ψυχρότητος, ὑπὸ δὲ τῆς πρὸς ἄλληλα
 ἀναλογίας καὶ κράσεως ἐναπεργαζομένης τὸ πᾶν 20
 καὶ μεταβολὰς μὲν μερικὰς ὑπομενούσης τοῦ δὲ
 παντὸς λύσιν μὴ ἐπιδεχομένης, Ἐμπεδοκλῆς ἔφη τὰ
 ὅλα συνεστάναι οὕτως

ἄλλοτε μὲν φιλότῃτι συνερχόμεν' εἰς ἓν ἅπαντα,
 ἄλλοτε δ' αὖτις ἕκαστα φορεύμενα νεῖκος ἔχθει', 25
 τὴν μὲν συμφωνίαν καὶ ἔνωσιν τῶν στοιχείων φι-
 λίαν προσαγορεύσας, νεῖκος δὲ τὴν ἐναντίωσιν.

100. Πρὸ δὲ τούτου Ὅμηρος τὴν φιλίαν καὶ τὸ
νεῖκος αἰνίσσεται, ἐν οἷς φησιν ἡ Ἥρα παρ' αὐτῷ
'εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφύρβου πείρατα γαίης,
'Ωκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθύν·
5 τοὺς εἰμ' ὀψομένη, καὶ σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω'.

101. Τοιοῦτον δέ τι καὶ τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὸν
Ἄρην ὁ μῦθος αἰνίσσεται, τῆς μὲν ταῦτ' ὀψομένης
ὃ παρὰ τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ἡ φιλία, τοῦ δ' ὃ παρ'
ἐκείνῳ τὸ νεῖκος. ὅθεν ποτὲ μὲν σύνεισιν ἀλλή-
10 λοις, ποτὲ δὲ διαλύονται· ἐλέγχει δ' αὐτοὺς Ἡλῖος·
καὶ δεσμοῖ μὲν αὐτοὺς Ἡφαιστος, λύει δὲ Ποσει-
δῶν. ἐν οἷς δηλόν ἐστιν, ὅτι ἡ ἐνθερμος καὶ ἡ
ταύτῃ ἐναντία, ἡ ψυχρά τε καὶ ὑγρὰ, ποτὲ μὲν
συνάγουσι τὰ πάντα ποτὲ δὲ λύουσιν.

102. Ἀκολουθεῖ δὲ τούτοις καὶ τὸ παρὰ τοῖς
ἄλλοις ποιηταῖς εἰρημένον, ὅτι ἐκ τῆς Ἄρεος καὶ
Ἀφροδίτης συνουσίας Ἀρμονία συνέστηκεν, ἐξ ἐναν-
τίων, βαρέων τε καὶ ὀξέων, κιρναμένων ἀλλήλοις
ἀναλόγως. ὅπως δ' ἀντίκειται ἀλλήλοις τὰ τῆς
20 ἐναντίας φύσεως τετυχηκότα, αἰνίττεσθαι ἔοικεν ὁ
ποιητὴς καὶ ἐν τῇ παρατάξει τῶν θεῶν, ἐν ᾗ πε-
ποίηκε τοὺς μὲν τοῖς Ἑλλήσι τοὺς δὲ τοῖς Τρωσὶ
βοηθοῦντας, ἀλληγορικῶς ἐμφαίνων τὰς δυνάμεις
ἐκάστου· καὶ τὸν μὲν Φοῖβον τῷ Ποσειδῶνι ἀντι-
25 τάσσει, τὸ θερμὸν καὶ ξηρὸν τῷ ὑγρῷ καὶ ψυχρῷ·
τὴν δ' Ἀθηνᾶν τῷ Ἄρει, τὸ λογιστικὸν τῷ ἄλο-
γίστῳ, τουτέστι τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ· τὴν δ' Ἥραν

τῇ Ἀρτέμιδι, τὸν ἄερα τῇ σελήνῃ, καὶ ὅτι ὁ μὲν
 σταθερός, ἡ δὲ πολυκίνητος· τὸν δ' Ἑρμῆν τῇ Ἀητοῖ,
 ὅτι ὁ μὲν λόγος αἰεὶ ζητεῖ καὶ μέμνηται, ἡ δὲ λήθη
 τούτῳ ἐστὶν ἐναντίον· τὸν δ' Ἥφαιστον τῷ ποταμῷ
 κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καθ' ὃν τὸν ἥλιον τῇ θα- 5
 λάσσῃ· θεατὴν δὲ τῆς μάχης τὸν πρῶτον θεὸν καὶ
 ἐπὶ τούτῳ γεγηθότα.

103. Ἐκ δὲ τῶν προειρημένων ἅμα καὶ τοῦτο
 ὑποδεικνύς Ὅμηρος φαίνεται, καὶ ὅτι εἰς ἐστὶν ὁ
 κόσμος καὶ πεπερασμένος. εἰ γὰρ ἄπειρος ἦν, οὐκ 10
 ἂν εἰς ἀριθμὸν πέρας ἔχοντα διηγεῖτο. καὶ ἐν τῷ
 ὀνόματι σημαίνει τὸ σύμπαν, ὥς καὶ ἐν ἄλλοις
 πολλοῖς χρῆται ἀντὶ τοῦ ἐνικοῦ τῷ πληθυντικῷ.
 σαφέστερον δὲ τὸ αὐτὸ δηλοῖ ἐν τῷ εἰπεῖν 'πείρατα
 γαίης', καὶ πάλιν ἐν οἷς φησιν 'οὐδ' εἴ κε τὰ 15
 νεύατα πείραθ' ἴκηται γαίης καὶ πόντοιο' καὶ ἐν
 τῷ 'ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο'.
 ὅπου γὰρ ἐστὶν ἀκρότης, ἐκεῖ καὶ πέρας.

1 καὶ] del. Duebnerus, haud recte 9 καὶ ὅτι] malim
 ὅτι καὶ 11 verba καὶ ἐν τῷ ὀνόματι . . . πληθυντικῷ trans-
 ponit post ἐκεῖ καὶ πέρας (lin. 18) W ita corrigens; καὶ ἐν τῷ
 ὀνόματι (sc. τῷ πέρατι) σημαίνει τὸ σύμπαν, ἐν ᾧ ὥς καὶ ἐν
 ἄλλοις . . . πληθυντικῷ. Duebnerus autem pro καὶ ἐν τῷ
 ὀνόματι scripsit πάντων δὲ τῷ ὀνόματι, ubi etiam verborum
 collocatio inusitata est. Scripserim πέρας ἔχοντα [πάντα]
 διηγεῖτο. καὶ ἐν τῷ ὀνόματι (sc. vocabulo πάντα) σημαίνει
 τὸ σύμπαν κτλ. Ita verbis πάντα διηγεῖτο respiciuntur
 nota illa 'τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται' (Hom. O 189). Fort.
 tamen nil nisi hic versus post διηγεῖτο supplendus est. Cf.
 c. 97. 12 σύμπαν X: σιωπᾶν 14 Hom. E 200: 301
 15 id. C 478 16 ἴκηται Homerus 17 id. A 499

104. Ὅπως δὲ καὶ περὶ Ἥλιου γινώσκει, οὐκ ἄδηλον· ὅτι κυκλοφορικὴν ἔχων δύναμιν ποτὲ μὲν ὑπὲρ γαίης φαίνεται αὐθις δ' ὑπὸ γῆν ἔπεισι, καὶ τοῦτο δῆλον ποιεῖ λέγων

ᾧ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν ὅπη ζόφος οὐδ' ὅπη ἡώς, οὐδ' ὅπη ἥελιος φασσίμβροτος εἶς' ὑπὸ γαῖαν, οὐδ' ὅπη ἀνεῖται'.

καὶ ὅτι αἰὲς ὑπὲρ ἡμᾶς ἰών, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερίων προσαγορευόμενος ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ, τὴν τε ἀνατολὴν ἐκ τοῦ περιέχοντος τὴν γῆν ὕδατος, τουτέστι τοῦ ὠκεανοῦ, ποιεῖται καὶ εἰς αὐτὸν καταδύεται, δημοῖ σαφῶς, τὴν μὲν ἀνατολὴν καὶ τούτοις

ἥελιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην, οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φασίγη', τὴν δὲ δύσιν

ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἥελιοιο, ἔλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ξείδωρον ἔρουραν'.

105. Δείκνυσι δ' αὐτοῦ καὶ τὸ εἶδος

ἡ λαμπρὸς δ' ἦν ἥελιος ὥς',

καὶ μέγεθος

εὖτε γὰρ ἥελιος φασέων ὑπερέσχεθε γαῖαν' καὶ ἔτι μάλλον ἐν τούτῳ

ἥμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει',

5 id. κ 190   7 corr. vid. ἀνεῖται   14 id. γ 1
15 ἐς idem   17 id. © 486   20 id. τ 234   21 μέγεθος]
suspectum Xylandro   22 Hom. A 735, ubi γαίης Homerus
24 id. δ 400

καὶ τὴν δύναιμι

‘Ἡέλιος, ὃς πάντ’ ἐφορᾷ καὶ πάντ’ ἐπακούει’,
καὶ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἐπὶ τῇ κινήσει αὐτοπροαί-
ρετον, ἐν οἷς ἀπειλεῖ

‘δύσομαι εἰς Αἶδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φασίνω’, 5
καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ Ζεὺς αὐτὸν παρακαλεῖ

‘Ἡέλι’, ἣ τοι μὲν σὺ μετ’ ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ξείδωρον ἄρουραν.
ἐξ ὧν δηλοῖ ὅτι οὐ πῦρ ἐστὶν ὁ ἥλιος ἀλλ’ ἐτέρα
τις κρείσσων οὐσία· ὕπερ καὶ Ἀριστοτέλης ὑπέλαβεν, 10
εἰ γε τὸ μὲν πῦρ ἐστὶν ἀνωφερὲς καὶ ἄψυχον καὶ
εὐδιάλειπτον καὶ φθαρτόν, ὁ δ’ ἥλιος κυκλοφορη-
τικὸς καὶ ἔμψυχος καὶ αἰδῖος καὶ ἀφθαρτος.

106. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν
ἄστρον ὅτι οὐκ ἀπείρως Ὅμηρος εἶχεν, φανερόν 15
ἐστὶν ἐξ ὧν πεποίηκε

‘Πηλιάδας θ’ Ἰάδας τε τό τε σθένος Ὠρίωνος’
καὶ τὴν Ἄρκτον τὴν αἰὲν στρεφομένην περὶ τὸν
ἄειφανῆ πόλον τὸν βόρειον καὶ διὰ τὸ μετέωρον
μὴ ἀπτομένην τοῦ ὀρίζοντος, ὅτι ἐν ἴσῳ χρόνῳ 20
τε μικρότατος κύκλος, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ Ἄρκτος, καὶ ὁ
μέγιστος, ἐν ᾧ ὁ Ὠρίων, στρέφεται ἐν τῇ τοῦ κόσμου
περιφορᾷ καὶ τὸν βραδέως δυνόμενον Βοώτην, ὅτι
πολυχρόνιον ποιεῖται τὴν κατάδυσιν, οὕτω πεπτω-
κὼς θέσει, ὥστε ὀρθὸς καταφέρεσθαι καὶ συγκατα- 25

2 Hom. λ 109. cf. Γ 277   5 id. μ 388   7 id. ιη. 385
12 εὐδιάλειπτον W   17 Hom. Σ 486   18 καὶ τὴν Ἄρκτον
κτέ.] cf. Schol. ε 272   21 ἡ *   22 ὁ *   25 ὀρθὸς *: ὀρθὸν

δύεσθαι τέσσαρσι ζωδίοις, τῶν πάντων εἰς ὅλην
 νύκτα μεριζομένων ἐξ ζωδίων. εἰ δὲ μὴ πάντα τὰ
 περὶ τῶν ἄστρον θεωρούμενα διεξῆλθεν, ὥς Ἄρατος
 ἢ ἄλλος τις, οὐ χρὴ θαναμάζειν· οὐ γὰρ τοῦτο προέ-
 5 κειτο αὐτῷ.

107. Οὐκ ἄγνοεῖ δὲ τὰς αἰτίας τῶν περὶ τὰ
 στοιχεῖα συμπτωμάτων, οἷον σεισμῶν καὶ ἐκλείψεων.
 ἐπεὶ γὰρ ἡ γῆ σύμπασα μετέχει ἐν ἑαυτῇ ἄερος τε
 καὶ πυρὸς καὶ ὕδατος, ὅφ' ὧν καὶ περιέχεται, κατὰ
 10 τὸ εἶδος ἐν βάρει αὐτῆς συνίστανται αἶμοι πνευμα-
 τώδεις. τούτους φασὶν ἔξω μὲν φερομένους κινεῖν
 τὸν ἄερα, εἰρχθέντας δ' ἀνοιδαίνειν, εἰς τὸ ἔξω
 βιαζομένους. τοῦ δ' ἀνειλεῖσθαι τὸ πνεῦμα ἐντὸς
 τῆς γῆς τὴν θάλασσαν αἰτίαν εἶναι νομίζουσιν, ἐμ-
 15 φράσσουσιν ἐνίοτε τὰς εἰς τὸ ἔξω διόδους, ἔστι δ'
 ὅτε ὑποχωροῦσαν αὐτὴν κατερείπειν τῆς γῆς τινα
 μέρη. καὶ τοῦτο οὖν Ὅμηρος εἰδὼς τὴν αἰτίαν τῶν
 σεισμῶν τῷ Ποσειδῶνι ἀνατίθησι, Γαίηοχόν τε
 αὐτὸν καὶ Ἐνοσίχθονα προσαγορεύων.

20 108. Ἐπεὶ δέ, τῶν πνευμάτων ἐντὸς τῆς γῆς
 καθειργνυμένων, νηνεμῖαι συμβαλίνουσι καὶ ζόφοι
 καὶ ἀμαυρώσεις τοῦ ἡλίου, σκεψάμεθα εἰ καὶ τοῦτο
 συνείδε. πεποίηκε μὲν γὰρ τὸν Ποσειδῶνα σείοντα
 τὴν γῆν μετὰ τὴν Ἀχιλλέως ἔξοδον ἐπὶ τὴν μάχην.
 25 προειρήκει δ' ἐπὶ τῆς προτεράιας, ὅποια ἦν ἡ τοῦ
 ἄερος κατάστασις· ἐπὶ μὲν τοῦ Σαρπηδόνος
 Ἰεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὅλοην τανύσας κρατερῇ ὕσμίνῃ·
 καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ Πατρόκλου

οὐ δέ κε φαίης
οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι οὔτε σελήνην·
ἥερι γὰρ κατέχοντο·

καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Αἴας εὐχεται

Ἰεὺ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἡέρος νῆας Ἀχαιῶν, 5
ποίησον δ' αἶθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·

μετὰ δὲ τὸν σεισμόν, τοῦ πνεύματος ἔξω καταστάν-
τος, σφοδροὶ γίνονται ἄνεμοι, ὅθεν Ἥρα φησὶν

αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο Νότοιο
εἴσομαι ἐξ ἀλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν· 10

εἶτα τῇ ὑστεραίᾳ τοὺς ἀνέμους ἡ Ἴρις ἐπὶ τὴν πυρὰν
τοῦ Πατρόκλου παρακαλεῖ

οἱ δ' ὀρέοντο

πνοιῇ ὑπὸ λιγυρῇ νέφεα κλονέοντες ὑπισθιν·

οὕτως δὲ καὶ τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου φυσικῶς γι- 15
νομένην, ὅταν ἡ σελήνη ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν συνόδῳ
κατὰ κάθετον ὑπελθοῦσα ἐπισκοτήσῃ, εἰδὼς φαίνε-
ται. προειπὼν γὰρ ὅτι ἐλεύσεται ὁ Ὀδυσσεύς

τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο,
τουτέστιν ὅτε ἅμα παύεται καὶ ἄρχεται ὁ μῆν, συν- 20
ιούσης τῷ ἡλίῳ τῆς σελήνης, ἅμα τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν
φησὶν ὁ μάντις πρὸς τοὺς μνηστῆρας

ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
εἰλύεται κεφαλαί τε πρόσωπά τε νέρθε τε γούνα·

1 Hom. P 366   5 id. ib. 645   9 id. Φ 384   10 ita
Homerus: ὀρέουσα   13 id. Ψ 212, sed τοὶ δ' ὀρέοντο Ἥχῃ
θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν Homerus   19 id. ξ 162
23 id. υ 353   24 inter 24 et p. 389, 1 desunt duo versus

εἰδώλων δὲ πλεόν πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλὴ
ἐρχομένων ξεβρόσδε ὑπὸ ζόφον· ἡέλιος δὲ
οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς'.

109. Καὶ ἀνέμων δὲ φύσιν ἀκριβῶς κατενόησεν·
ὦν τὴν μὲν γένεσιν ἐκ τῶν ὑγρῶν εἶναι· τοῦ μὲν
γὰρ ὕδατος ἡ μεταβολὴ εἰς ἄερα γίνεται, ὁ δ' ἀνε-
μός ἐστιν ἀήρ ῥέων. τοῦτο δ' ἐν τε ἄλλοις πολλοῖς
ἐμφαίνει καὶ ἐν οἷς φησιν

ἄνεμων μένος ὑγρὸν ἀέντων'.

10 τὴν δὲ τάξιν αὐτῶν ὥς ἔχει διέθηκε

ἔσυν δ' Εὐρώς τε Νότος τ' ἔπεσε Ζέφυρός τε δυσαῆς,
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης μέγα κύμα κυλίνδων'.

τούτων γὰρ ὁ μὲν ἀπὸ ἀνατολῆς ὁρμάται ὁ δ' ἀπὸ
μεσημβρίας ὁ δ' ἀπὸ δύσεως· ὁ δ' ἀπὸ ἄρκτου· καὶ
15 ὁ μὲν Ἀπηλιώτης ὑγρὸς ὦν μεταβάλλει εἰς Νότον
θερμὸν ὄντα, ὁ δὲ Νότος λεπτυνόμενος εἰς Ζέφυ-
ρον, ὁ δὲ Ζέφυρος, ἔτι μᾶλλον λεπτυνόμενος, εἰς
Βορέαν ἀποκαθαίρεται· διό

ᾧσεν ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, τὰ δὲ κύματα ἄξεν.'

20 καὶ τὴν ἀντίθεσιν δ' αὐτῶν φυσικῶς ἐξηγήσατο

ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορέῃ προέηκε φέρεσθαι,
ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὐρώς Ζεφύρῳ εἴλασκε διώκειν'.

110. Ἠπίστατο δὲ κάκεινος ὅτι ὁ βόρειος πόλος
ὑπὲρ γῆν ἐστὶ μετέωρος, ὥς καθ' ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ

9 ε 478 11 id. ib. 295 19 id. ib. 385 ib. ὥρσε
δ' ἐπὶ Homerus ib. τὰ] πρὸ idem. cf. Schol. ε 295 etiam
de toto hoc loco 21 id. ib. 331, ubi προβάλεσκε Homerus
pro προέηκε

κλίματι τούτῳ κατοικοῦντας, ὁ δὲ νότιος ἐκ τοῦ
ἐναντίου βαθύς· ὅθεν ἐπὶ μὲν τοῦ βορείου φησὶ
‘καὶ Βορέης αἰθρογενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων’,
ἐπὶ δὲ τοῦ νοτίου

‘ἐνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥέον ὠθεῖ’·
καὶ τῷ μὲν κυλίνδων τὴν ἄνωθεν ἐμπέπτονσαν
φορὰν τοῦ ἀνέμου ἐμφαίνει, τῷ δὲ ὠθεῖ τὴν ἀπὸ
τοῦ κοιλοτέρου πρὸς τὸ ἄνωγες βίαν.

111. Ὅτι δὲ καὶ ἡ τῶν ὑετῶν γένεσις ἐστὶν ἐκ
τῆς τῶν ὑγρῶν ἀναθυμιάσεως, ἐπεδήλωσεν εἰπὼν

‘κατὰ δ’ ὑψόθεν ἦκεν ἑέρσας
αἶματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος’
καί

‘αἰματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραξ’·
προειρήκει γάρ

‘τῶν νῦν αἶμα κελαινὸν ἐύροον ἀμφὶ Σκάμανδρον
ἐσκέδασ’ ὀξὺς Ἀρης, ψυχὰ δ’ Αἰδούσδε κατῆλθον’.
ὅθεν δῆλόν ἐστιν ὅτι τὰ ἀναφερόμενα ἀπὸ τῶν περὶ
γῆν ὑδάτων ὑγρά, ἀναπεφυρμένα τῷ αἵματι, τοι-
αῦτα ἄνωθεν κατηνέχθη. τοῦ δ’ αὐτοῦ λόγου ἔχ-
ται καὶ κεῖνο

‘ἤματ’ ὀπωρινῷ ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ’·
τότε γάρ ὁ ἥλιος ἐκ βάθους ἀνασπῶν διὰ ξηρότητα
τῆς γῆς τὰ ὑγρά θολερὰ καὶ γεώδη ἀναφέρει, τὰ

3 Hom. ε 296 4 ἐπὶ δὲ νοτίου . . . κυλίνδων add. W
ib. τοῦ * 5 Hom. γ 295 5 et 7 ὠθεῖ scripsi: ὠθεῖ 10 ἐπε-
δήλωσεν] fort. ἐπεδήλωσεν 11 Hom. Α 54 14 id. II 459
16 id. H 329 19 αἶματι Hercherus: ὕδατι 22 Hom. II 386

δ' ὑπὸ βάρους λάβρα καταρρήγνυται. αἱ μὲν οὖν
 ὕγραὶ ἀναθυμιάσεις ὑετοὺς γεννῶσιν, αἱ δὲ ξηραὶ
 ἀνέμους. ὅταν δὲ νέφει ἐναποληφθῇ ἄνεμος, ἔπειτα
 βίᾳ ῥήξῃ τὸ νέφος, βροντὰς καὶ ἀστραπὰς ἀποτελεῖ.
 εἰ δ' ἐκπύπτοι ἡ ἀστραπή, κεραυνὸν ἀφίησιν. ὅπερ
 εἰδὼς ὁ ποιητὴς λέγει τὰ τοιαῦτα

‘ἀστράψας δὲ μάλα μεγάλ’ ἔκτυπε’,

καὶ ἐν ἄλλοις

‘Ζεὺς δ’ ἄμυδις βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν’.

112. Θεοὺς εἶναι πάντες οἳ γε ὁρθῶς φρονοῦν-
 10 τες νομίζουσι, καὶ πρῶτος Ὅμηρος. αἰ γὰρ μέμνη-
 ται τῶν θεῶν, λέγων

‘μάκαρες θεοί’ ‘ῥεῖα ζῶοντες’.

ἀθάνατοι γὰρ ὅντες ῥαδίαν καὶ ἄπανστον ἔχουσι
 15 τὴν τοῦ ζῆν φύσιν καὶ οὐ δέονται τροφῆς, ἧς δεῖ-
 ται τῶν θνητῶν ζώων τὰ σώματα·

‘οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ’, οὐ πίνουσ’ αἰθοπα οἶνον·
 τοῦνεκ’ ἀναίμονές εἰσὶ καὶ ἀθάνατοι καλέονται’.

113. Ἐπεὶ δ’ ἐδεῖτο ἡ ποίησις θεῶν ἐνεργούν-
 20 των, ἵνα τὴν γνώμην αὐτῶν τῇ αἰσθήσει τῶν ἐν-
 τυγχανόντων παραστήσῃ, περιέθηκεν αὐτοῖς σώματα·
 οὐδὲν δ’ ἄλλο σώματος εἶδος ἢ τὸ ἀνθρώπου δεκτι-
 κὸν ἐστὶν ἐπιστήμης καὶ λόγου· ᾧ προσεικάσας
 ἕκαστον τῶν θεῶν μετὰ τοῦ κοσμήσαι μεγέθει τε

7 id. P 595   9 id. μ 415   13 distinxi; vid. A 406
 et passim, Z 138 et pass.   17 id. E 341   20 γνώμην]
 γνώσιν W   ib. τῇ id.   22 τὸ Piccolos: τοῦ   23 cor-
 rigas ᾧ Duebnerus

καὶ κάλλει ἅμα καὶ τοῦτο ὑπέδειξε τὸ εἰκόνας καὶ ἀγάλματα θεῶν εἰς ἀνθρώπων εἶδος ἠκριβωμένα ἰδρῶσθαι, ὑπὲρ τοῦ παρέχειν ὑπόμνησιν καὶ τοῖς ἔλασσον φρονοῦσιν, ὅτι εἰσὶ θεοί.

114. Τούτων δὲ πάντων ἀρχηγὸν καὶ ἡγεμόνα τὸν πρῶτον θεὸν νομιζόντων τῶν ἀρίστων φιλοσόφων ἀσώματον ὄντα καὶ νοήσει μᾶλλον καταληπτόν, καὶ Ὅμηρος ταῦτα ὑπολαμβάνων φαίνεται, παρ' ᾧ λέγεται ὁ Ζεὺς

ἑπατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

10

ᾧ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων.
καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Ζεὺς φησιν
ἕσσον ἐγὼ περὶ τ' εἰμὶ θεῶν περὶ τ' εἰμὶ ἀνθρώ-
[πων].

ἡ δ' Ἀθηνᾶ πρὸς αὐτόν

ἔῤ νυ καὶ ἡμεῖς ἰδμεν ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπικτήτῳ. 15
εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦτο ζητῆσαι, εἰ νοητὸν ἡπίστατο τὸν θεόν, οὐκ ἀντικρὺς μὲν; ἅτε ἐν ποιήσει πολὺ τὸ μυθῶδες ἐχούσῃ, ὅμως δ' ἔστι καταμαθεῖν ἐν οἷς φησιν

ἔϋρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἡμενον ἄλλων 20
καὶ ἐν οἷς αὐτὸς λέγει

ἄλλ' ἡ τοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο
ἡμενος, ἐνθ' ὁρόων φρένα τέρφομαι.

2 εἰς W: μετὰ τοῦ εἰς 10 Hom. A 68 et passim
11 id. © 31 et pass. 13 id. ib. 27 ib. τόσσον id.
15 id. ib. 32 20 id. A 498 22 id. T 22

ἡ γὰρ μόνωσις αὕτη καὶ τὸ μὴ καταμιγνύειν τοῖς
 ἄλλοις θεοῖς ἑαυτὸν ἀλλὰ χαίρειν ἑαυτῷ συνόντα
 καὶ χρώμενον ἡσυχίαν ἄγουντι καὶ ἀεὶ διακοσμοῦντι
 τὰ πάντα τὴν τοῦ νοητοῦ θεοῦ φύσιν παρίστησιν.
 5 οἷδε δ' ὅτι νοῦς ἐστὶν ὁ θεὸς ὁ πάντα ἐπιστάμενος
 καὶ διέπων τὸ πᾶν· φησὶ γὰρ ὁ Ποσειδῶν

‘ἦ μὰν ἀμποτέροισιν ὁμὸν γένος ἦδ’ ἰα πάτρη,
 ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ἦδη’·

καὶ τοῦτο τὸ πολλάκις

10 ‘ἐνθ’ αὖτ’ ἄλλ’ ἐνόησε’

τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀεὶ διανοεῖται.

115. Τῆς δὲ τοῦ θεοῦ διανοίας ἔχεται καὶ ἡ
 Πρόνοια καὶ ἡ Εἰμαρμένη, περὶ ὧν εἴρηνται λόγοι
 πολλοὶ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις· τούτων δὲ πάντων
 15 τὰς ἀφορμὰς Ὅμηρος παρέσχε. τὰ μὲν γὰρ τῆς
 προνοίας τῶν θεῶν τί ἂν καὶ λέγοι τις, ὅπου διὰ
 πάσης τῆς ποιήσεως οὐ μόνον πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ
 τῶν ἀνθρώπων διαλέγονται, ἀλλὰ καὶ καταβάντες
 ἐπὶ τὴν γῆν τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦσιν; ὀλίγα δὲ
 20 παραδείγματος ἕνεκα θεασόμεθα, ἐν οἷς ἐστὶν ὁ
 Ζεὺς λέγων πρὸς τὸν ἀδελφόν

‘ἔγνωσ, Ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐνὶ στήθεσι βουλήν,
 ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι ὀλλύμενοί περ’·

καὶ ἐν ἄλλοις

25 ‘ὦ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
 ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι, ἐμὸν δ’ ὀλοφύρεται ἥτορ’.

7 id. N 354

8 ἦδη Homerus: ἦδει

10 id. Ψ 140.

193

22 id. T 20

25 id. X 168

116. Ἔτι δὲ τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα καὶ τὸ φιλάν-
θρωπον ἦθος ἐμφαίνει εἰπὼν

ἥπως ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
ὅς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἰρὰ θεοῖσιν
ἀθανάτοισι δέδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν; 5

ἐν οἷς ὁρᾶν ἐστὶν ὅτι ἐπήνεσε τὸν ἄνδρα πρῶτον
ἐπὶ τῷ νοῦν ἔχειν δεύτερον δ' ἐπὶ τῷ σέβειν θεούς.

117. Πῶς δ' αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώποις ὁμιλοῦντας
καὶ συμπονοῦντας ποιεῖ τοὺς θεούς, ἐν πολλοῖς ἐστὶ
καταμαθεῖν· ὥσπερ καὶ τὴν Ἀθηναῖαν ποτὲ μὲν τῷ 10
Ἀχιλλεῖ ἀεὶ δὲ τῷ Ὀδυσσεῖ, καὶ τὸν Ἑρμῆν τῷ
Πριάμῳ καὶ αὖ πάλιν τῷ Ὀδυσσεῖ, καθόλου δ' ἀεὶ
τοὺς θεούς τοῖς ἀνθρώποις παραστατεῖν οἴεται·
φησὶ γάρ

καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἑοικότες ἄλλοδαποῖσι, 15
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστροφῶσι πόληας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες'.

118. Τῆς δὲ προνοίας τῶν θεῶν ἰδίον ἐστὶ τὸ
βούλεσθαι δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βιοῦν· καὶ τοῦτο
φησιν ὁ ποιητὴς ἐναργέστατα 20

οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
ἀλλὰ δίκην τίουσιν καὶ αἵσιμα ἔργ' ἀνθρώπων·
καί

Ἐεὺς, ὅστ' ἀνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνη
οἷ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας'. 25

3 Hom. α 65 5 ἔδωκε idem 15 id. ρ 485 21 id.
ξ 83 ib. γὰρ] μὲν id. 24 id. II 386 ib. ὅστ'] ὅτε
δὴ Homerus

ὥσπερ γὰρ τοὺς θεοὺς προνοοιμένους τῶν ἀνθρώπων εἰσάγει, οὕτω καὶ τοὺς ἀνθρώπους μεμνημένους αὐτῶν ἐν πάσῃ τύχῃ· καὶ ὁ μὲν εὐήμερων στρατηγὸς φησιν

5 ἔλπομαι, εὐχόμενος Διὶ τ' ἄλλοισὶν τε θεοῖσιν,
ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους',

ὁ δὲ κινδυνεύων

Ἰεὺ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἡέρος νῆας Ἀχαιῶν·
καὶ πάλιν ὁ μὲν κτείνας

10 ἔπειδ' ἢ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν',

ὁ δὲ θνήσκων

ῥαῖζεο νῦν, μή τοί τι θεῶν μῆνιμα γένωμαι'.

119. Πόθεν οὖν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν εἰρημένων ἔστι τὸ δόγμα ἐκεῖνο τῶν Στωικῶν, τὸ δὴ ἓνα μὲν
15 εἶναι τὸν κόσμον συμπολιτεύεσθαι δ' ἐν αὐτῷ
θεοὺς καὶ ἀνθρώπους δικαιοσύνης μετέχοντας φύσει;
καὶ γὰρ ὅταν εἴπῃ

Ἰεὺς δὲ Θέμιστ' ἐκέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι·

τίπτ' αὖτ', Ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδ' ἐκάλεσσας;

20 ἢ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;',

τί ἄλλο ὑποδείκνυσιν ἢ ὅτι νόμῳ πόλεως ὁ κόσμος
διοικεῖται καὶ προβουλεύονται οἱ θεοί, ἐξάρχοντος
τοῦ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων πατρός;

5 id. @ 526, ubi notanda est Zenodoti lectio ἔλπομαι
εὐχόμενος 8 id. P 646 10 id. X 379 12 id. ib. 358
14 τὸ δὴ Duebnerus: τὸ δὲ 18 Hom. T 4 ib. Θέμιστα
κέλευσε Homerus 19 id. 16

120. Τὴν δὲ περὶ τῆς Εἰμαρμένης δόξαν δείκνυσιν ἐν ἐκείνοις σαφῶς

‘μοῖραν δ’ οὐ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀν-
[δρῶν,

οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
καὶ ἐν οἷς ἄλλοις κρατύνει τὴν δύναμιν τῆς εἰμαρ- 5
μένης. ἡγεῖται μέντοι καὶ αὐτός, ὥσπερ καὶ μετ’
αὐτὸν οἱ δοκιμώτατοι τῶν φιλοσόφων, Πλάτων καὶ
Ἀριστοτέλης καὶ Θεόφραστος, οὐ πάντα καθ’ εἰμαρ-
μένην παραγίνεσθαι, ἀλλὰ τι καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώ-
ποις εἶναι, ὃν ὑπάρχειν μὲν τὸ ἐκούσιον, τούτῳ δέ 10
πως συνάπτειν τὸ κατηναγκασμένον, ὅταν τις πρά-
ξας ὃ βούλεται εἰς ὃ μὴ βούλεται ἔμπέσῃ. καὶ
ταῦτα σαφῶς ἐν πολλοῖς δεδήλωκεν, ὥσπερ καὶ ἐν
ταῖς ἀρχαῖς ἑκατέρως τῆς ποιήσεως, ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι
λέγων τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀχιλλέως αἰτίαν τῆς ἀπωλείας 15
τῶν Ἑλλήνων γενέσθαι καὶ τότε τὴν Διὸς βούλησιν
ἐκτελεσθῆναι, ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσεΐα τοὺς ἐταίρους τοῦ
Ὀδυσσεὺς διὰ τὴν αὐτῶν ἀβουλίαν ὀλέθρῳ περι-
πεσεῖν· ἐξήμαρτον γὰρ ἀψάμενοι τῶν ἱερῶν τοῦ
Ἥλιου βοῶν, ἐξὸν ἀποσχέσθαι αὐτῶν· καὶ γὰρ ἦν 20
προειρημένον

‘τὰς εἰ μὲν κ’ ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδῃαι,
καὶ κεν ἔτ’ εἰς Ἰθάκην κακὰ περ πάσχοντες ἴκοισθε·
εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ’ ὕλεθρον’.

3 Hom. Z 488
ὥστε (ὡς Athous)
rus: ἑᾶς

5 ἐν οἷς καὶ ἄλλοις W
22 Hom. λ 110

13 ὥσπερ W:
ib. ἐάας Home-

οὕτως τὸ μὲν μὴ ἀδικῆσαι ἐπ' αὐτοῖς, τὸ δ' ἀδική-
σαντας ἀπολέσθαι ἐκ τῆς εἰμαρμένης ἀκόλουθον ἦν.

121. Ἐνεστί δὲ καὶ τὸ ἄλλως συμβαῖνον ἐκ
προνοίας διαφυγεῖν, ὅπερ ἐν τούτῳ παρίστησιν

5 ἔνθα δὲ καὶ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κῦμα παρῆλθεν·

ἐνταῦθα γὰρ ἐκ τοῦ ἐναντίου κινδυνεύων ὑπὸ τύχης
10 ἀπολέσθαι, ἐκ προνοίας ἐσώθη.

122. Καθάπερ δὲ περὶ τῶν θείων πολλοὶ καὶ
ποικίλοι λόγοι παρὰ τοῖς φιλοσόφοις τὰς πλείστας
ἀφορμὰς ἐξ Ὅμηρου λαβοῦσιν, οὕτω καὶ περὶ τῶν
ἀνθρωπείων πραγμάτων, ὧν πρῶτον περὶ τῆς Ψυχῆς
15 πειρασώμεθα. τὸ μὲν δὴ τῶν δογμάτων Πυθαγόρου
καὶ Πλάτωνος γενναιότατόν ἐστι, τὸ εἶναι τὴν ψυχὴν
ἀθάνατον, ἣ καὶ πτερὰ τῷ λόγῳ προστίθησιν ὁ
Πλάτων. τίς οὖν τοῦτο πρῶτον ἀνεφώνησεν; Ὅμη-
ρος εἰπὼν ἄλλα τε καὶ ταῦτα

20 ἥ ψυχὴ δ' ἐκ θεῶν παμμένη Ἀιδόσδε βεβήκει,
εἰς τὸν ἀειδῆ καὶ ἀόρατον εἴτε ἀέρα θείῃ τις εἴτε
ὑπόγειον τόπον. καὶ ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι ποιῶν τὴν
τοῦ Πατρόκλου ψυχὴν ἐφισταμένην κοιμωμένῳ τῷ
Ἀχιλλεῖ

25 ἥλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο·

καὶ λόγους αὐτῷ περιτίθησιν, ἐν οἷς καὶ τοῦτο λέγει
 'τῆλέ με εἰργουσι ψυχαί, εἶδωλα καμόντων'.

ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσεΐᾳ δι' ὅλης τῆς Νεκυίας τί ἄλλο ἢ
 τὰς ψυχὰς δείκνυσι μετὰ θάνατον διαμενούσας καὶ
 φθεγγομένας ἅμα τῷ πιεῖν τοῦ αἵματος; καὶ γὰρ
 τοῦτο ἡδεῖ, ὅτι τὸ αἷμα νομῇ καὶ τροφή ἐστι τοῦ
 πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμά ἐστιν αὐτὴ ἡ ψυχὴ ἢ
 ὄχημα τῆς ψυχῆς.

123. Ἐναργέστατα δὲ κἀκεῖνο ἀπέφηνεν, ὅτι τὸν
 ἄνθρωπον οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ψυχὴν νομίζει, ἐν οἷς 10
 λέγει

'ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαιο,
 χρύσειον σκήπτρον ἔχων'.

ἐπίτηδες γὰρ ἀπὸ τοῦ τῆς ψυχῆς ὀνόματος εἰς τὸ
 ἄρρενικὸν μετέβαλεν, ἵνα δείξῃ ὅτι ἡ ψυχὴ ἦν ὁ 15
 Τειρεσίας. καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς πάλιν

'τὸν δὲ μέτ' εἰσενόησα βίην Ἡρακλεΐην,
 εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι'.

καὶ γὰρ ἐν τούτοις πάλιν ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ μὲν
 εἶδωλον, ὅπερ ἦν ἀποπεπλασμένον τοῦ σώματος, 20
 οὐκέτι τῆς ἐκείνου ὕλης ἐφελκόμενον ἐφαιτάρετο,
 τὸ δὲ καθαρώτατον τῆς ψυχῆς ἀπελθὼν αὐτὸς ἦν ὁ
 Ἡρακλῆς.

2 Hom. Ψ 72   12 id. λ 90   17 id. ib. 601   20 ἀπο-
 πεπλασμένον *: ἀποπεπτασμένον. Locum W corr. ita: ἀπε-
 σπασμένον τοῦ σώματος εἶχέ τι τῆς ἐκείνου κτλ.

124. Ὅθεν κἀκεῖνο δοκεῖ τοῖς φιλοσόφοις τὸ εἶναι τὸ σῶμα τρόπον τινα τῆς ψυχῆς δεσμωτήριον. καὶ τοῦτο δ' Ὅμηρος πρῶτος ἐδήλωσε· τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων αἰὲν δέμας προσαγορεύει, ὡς ἐν τούτοις
 8 'οὐ δέμας οὐδὲ φυήν' καὶ 'δέμας δ' ἤικτο γυναικί'
 καὶ 'ἥ τοι ἐμὴν ἀρετήν, εἰδός τε δέμας τε'· τὸ δ' ἀποβεβληκὸς τὴν ψυχὴν οὐδὲν ἄλλο ἢ σῶμα καλεῖ, ὡς ἐν τούτοις 'σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν'
 καὶ 'σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος'
 10 καὶ 'σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς'. τὸ γὰρ αὐτό, ζῶντος μὲν τοῦ ἀνθρώπου, δεσμὸς ἦν τῆς ψυχῆς, τελευτήσαντος δέ, ὥσπερ εἰ σῆμα καταλείπεται.

125. Τούτῳ δ' ἔπεται καὶ ἕτερον δόγμα τοῦ
 15 Πυθαγόρου, τὸ μεταβαίνειν τὰς ψυχὰς τῶν τελευτησάντων εἰς ἕτερα σώμάτων εἶδη. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο τῆς Ὀμήρου διανοίας ἐκτός ἐστιν· ὁ γὰρ ποιήσας καὶ τὸν Ἑκτορα τοῖς ἵπποις διαλεγόμενον καὶ τὸν Ἀντίλοχον καὶ αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα, καὶ μὴ ὅτι δια-
 20 λεγόμενον ἀλλὰ καὶ ἀκούοντα, καὶ τὸν κύνα πρὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν οἰκείων ἐπιγινώσκοντα τὸν Ὀδυσσεά, τί ἄλλο ἢ τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου καὶ συγγένειαν τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἑλλων ζῴων παρίστησι; καὶ οἱ τὰς βοῦς τοῦ Ἥλλου
 25 καταφαρόντες καὶ ἐκ τούτων ὀλέθρῳ περιπεσόντες ἐλέγχουσιν, ὅτι οὐ μόνον βόες ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ

4 δέμας κτέ.] cf. p. 9, 25. Schol. A 5 Hom. A 115 et
 pass. ib. id. δ 796 6 id. σ 251 8 id. H 79 9 id.
 ω 187 10 id. λ 53

ἄλλα ζῶα, ὥς τῆς αὐτῆς φύσεως ζωτικῆς μετέχοντα, τιμᾶται ὑπὸ τῶν θεῶν.

126. Καὶ τὸ μεταβάλλειν δὲ τοὺς ἐταίρους τοῦ Ὀδυσσέως εἰς σύας καὶ τοιαῦτα ζῶα τοῦτο αἰνίττεται, ὅτι τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων αἱ ψυχαὶ μεταλλάττουσιν εἰς εἶδη σωμάτων θηριωδῶν, ἐμπεσοῦσαι εἰς τὴν τοῦ παντὸς ἐγκύκλιον περιφορὰν, ἣν Κίρκην προσαγορεύει καὶ κατὰ τὸ εἶδος Ἥλλου παῖδα ὑποτίθεται, οἰκοῦσαν ἐν τῇ Αἰαίῃ νήσῳ· ταύτην δ' ἀπὸ τοῦ αἰάξειν καὶ ὀδύρεσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τοῖς θανάτοις κέκληκεν. ὁ δ' ἔμφρων ἀνὴρ, αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεύς, οὐκ ἔπαθε τὴν τοιαύτην μεταβολήν, παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ, τουτέστι τοῦ λόγου, τὸ ἀπαθὲς λαβὼν· αὐτὸς δ' οὗτος καὶ εἰς Αἶδου κἀτεισιν, ὥσπερ εἶναι λέγων χωρίζειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ θεατῆς ψυχῶν τῶν τε ἀγαθῶν καὶ φαύλων γιγνόμενος.

127. Αὐτὴν δὲ τὴν ψυχὴν οἱ Στωικοὶ ὀρίζονται πνεῦμα συμφυὲς καὶ ἀναθυμιάσιν αἰσθητικῇν, ἀναπτομένην ἀπὸ τῶν ἐν σώματι ὑγρῶν, Ὀμήρῳ ἀκολουθήσαντες λέγουσι 'εἰς ὃ κ' ἀντμῇ ἐνὶ στήθεσσι μένη' καὶ πάλιν 'ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἥντε καπνός'· ἐν οἷς τὸ μὲν ζωτικὸν πνεῦμα ἄτε ἐνικμοῦν ὄν 'ἀντμῇ' δηλοῖ, τὸ δὲ κατασβεπνόμενον ἤδη 'καπνῷ' ἀπεικάζει.

15 ὥσπερ εἶναι λέγων χωρίζειν] ubi εἶναι idem valet atque ἐξεῖναι, quod moneo propter W qui male corr. locum sanum 16 καὶ] deileam 21 Hom. I 609 22 id. Ψ 100 23 ὅν * ib. ἀντμῇ δηλοῖ W: ἀντιδιδόι

καὶ αὐτῷ δὲ τῷ τοῦ πνεύματος ὀνόματι κέχρηται
ἐπ' αὐτῆς

‘ὥς εἰπὼν ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν’.

καί

5 ‘θυμὸν ἀποπνείων’.

καί

‘ἣ δ’ ἐπεὶ οὖν ἔμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη’,

τουτέστι τὸ πνεῦμα διεσπαρμένον συνελέξατο· καί

‘αὔθις δ’ ἔμπνυνθη· περὶ δὲ πνοιῇ Βορέας

10 ζῳγρεὶ ἐπιπνέουσα κακῶς κεκαφηῖτα θυμὸν’.

τοῦ γὰρ λιποθυμοῦντος τὸ πνεῦμα διπύσασα ἡ ἔξω-
θεν πνοὴ συμφυῆς οὔσα ζῶντα αὐτὸν κατέστησε.
συναίρεται δὲ τῷ λόγῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκτὸς πνεύ-
ματος τῷ τῆς ψυχῆς ὀνόματι κέχρηται, εἰπὼν

15 ‘ἦκα μάλα ψύξασα’.

βούλεται γὰρ εἰπεῖν ‘ἀντιπνεύσασα’.

128. Πλάτων δὲ καὶ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν
ἄσώματον εἶναι ἐνόμισαν, ἀεὶ μὲν περὶ σῶμα εἶναι
καὶ τούτου ὥσπερ ὀχήματος δεῖσθαι· διὸ καὶ ἀπαλ-
20 λασσομένην τοῦ σώματος τὸ πνευματικὸν ἐφέλκεσθαι
πολλάκις καθάπερ ἐκμαγεῖον ἦν ἔσχε τῷ σώματι

3 Hom. O 262 5 id. A 524 7 id. X 475 9 id.
E 697 cf. Schol. B 11 *: λειποθυμοῦντος 15 Hom.
T 440 18 μὲν] ‘ut aut excidisse aliquid videatur aut
praecedens εἶναι in οὔσαν mutandum’ Duebnerus. Pro εἶναι
priore μὲν et ἀεὶ δὲ pro ἀεὶ μὲν scr. Piccolos. Fort. pro
μὲν scrib. μὴν 21 τῷ σώματι] τὸ σῶμα Duebnerus. Possis
etiam περὶ τῷ σώματι

μορφὴν διαφυλάσσουσιν. οὕτως οὖν καὶ Ὅμηρος οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως εὐρεθῆσεται σῶμα τὴν ψυχὴν καλῶν, ἀλλὰ τὸ ἐστερημένον ψυχῆς ἀεὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι προσαγορεύει, ὥς καὶ τινων ἐν τοῖς πρό-
σθεν ἐμνημονεύσαμεν.

129. Τῆς δὲ ψυχῆς ἐχούσης, ὥς καὶ τοῖς φιλο-
σόφοις δοκεῖ, τὸ μὲν λογικὸν ἐνιδρυμένον τῇ κε-
φαλῇ τὸ δ' ἄλογον, καὶ τούτου τὸ μὲν θυμικὸν
ἐνοικοῦν τῇ καρδίᾳ τὸ δ' ἐπιθυμητικὸν ἐν τοῖς περὶ
τὴν γαστέρα· ἃρ' οὖν οὐ πρότερος Ὅμηρος εἶδε τὴν
τούτου διαφορὰν, ὃς ἐποίησεν ἐπὶ μὲν τοῦ Ἀχιλ-
λέως τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ μαχόμενον καὶ ἐν τῇ
αὐτῇ ῥοπῇ διανοούμενον ἢ ἀμύνασθαι τὸν λελυτη-
κῶτα ἢ παῦσαι τὸν χόλον;

ἕως δ' ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν',
τουτέστι τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἀντικειμένην αὐτῷ
θυμικὴν ὀργήν, ἥς τὴν φρόνησιν ἐπικρατοῦσαν πε-
ποίηκε· τοῦτο γὰρ αὐτῷ ἢ ἐπιφάνεια τῆς Ἀθηνᾶς
βούλεται. καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ τὸν λογισμὸν τῷ
θυμῷ παραινούντα καὶ ὥσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποτε-
ταγμένῳ κελεύοντα

ἑτέλαθι δὴ, κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης'.
καὶ πολλάκις μὲν τῷ λογισμῷ πείθεται τὸ θυμού-
μενον, ὥς ἐν τούτοις

ἕως ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
τῷ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληκυῖα'.

15 Hom. A 193   22 id. v 18   25 id. ib. 22   26 τε-
τληκυῖα id.

ὁμοίως δὲ καὶ τὸ λυπούμενον

ἄλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκη'.

ἐνίοτε δὲ περιγινόμενον τὸν θυμὸν τοῦ λογισμοῦ
5 παρίστησιν· ὅπερ οὐκ ἐπαινῶν ἀλλὰ ψέγων φανε-
ρός ἐστιν· ὥς δ' Νέστωρ τῷ Ἀγαμέμνονι τὴν εἰς
τὸν Ἀχιλλέα ὕβριν ὀνειδίζων φησὶν

οὐ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῶ μεγαλήτορι θυμῷ
10 εἰξας ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἠτίμησας'.

ὅμοια δὲ τούτοις καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν Αἴαντα
λέγει

ἅπαντα τί μοι κατὰ θυμὸν εἴσαο μυθήσασθαι·
15 ἀλλὰ μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὅππότε' ἐκείνου
μνήσομαι, ὅς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν'.

οὕτω δὲ καὶ ὑπὸ φόβου ἔστιν ὅτε ὁ λογισμὸς ἐξι-
σταται· ὅπου Ἐκτωρ μὲν διανοεῖται ὑποστῆναι τὴν
πρὸς τὸν Ἀχιλλέα μάχην

20 ἄβλετον αὐτ' ἐριδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα
εἶδομεν ὀπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ'.

εἴτ' ἀναχωρεῖ πλησίον γενομένου τοῦ Ἀχιλλέως

Ἐκτορα δ', ὥς ἐνόησεν, ἔλε τρόμος· οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
αὐθι μένειν· ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθεὶς'.

2 id. Σ 112   8 id. I 108   14 id. ib. 645   15 ἐκεί-
νων Homerus   16 ἔς] ὡς id. cf. Schol. B   18 ὅπου] οἶον
ἔπου?   20 Hom. X 129   23 id. ib. 136

130. Ἔστι δὲ κάκεινο δῆλον, ὅτι τὰ πάθη περὶ
τὴν καρδίαν συνίστησιν· ὀργὴν μὲν οὕτως
ἡ καρδίη δὲ οἱ ἔνδον ὑλάσκει·

λύπην δὲ

ἑτέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
σὴν ἔδεται καρδίην;

τὸν δὲ φόβον

ἡ καρδίη δὲ μοι ἔξω

στηθέων ἐκθρόσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα·

κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον, ὥσπερ τὸν φόβον, οὕτω καὶ
καὶ θάρσος περὶ καρδίαν ἀποφάνει

ἔν δὲ σθένος ὥρσεν ἐκάστου

καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἢ δὲ μάχεσθαι·

ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων ἔδοξε τοῖς Στωικοῖς τὸ ἡγε-
μονικὸν εἶναι περὶ καρδίαν. τὸ δ' ἐπιθυμητικὸν
ὅπως περὶ γαστέρα, ἐν τε πολλοῖς διασφει καὶ ἐν
τούτοις

ἄλλὰ με γαστήρ

ὀτρύνει κακοεργός·

καὶ

ἡ γαστέρα δ' οὐ πῶς ἔστιν ἀποκρύψαι μεμανῦαν·

131. Καὶ τὰς αἰτίας δὲ τῶν περὶ τὸ θυμικὸν
μέρος τῆς ψυχῆς φύσει συμβαινούσας κατεῖδε, τὴν

3 Hom. v 13 5 id. Ω 128 8 id. K 95 12 id. A 11.
Ξ 151, ubi Ἀχαιοῖσιν δὲ μέγα σθένος ἔμβαι' ἐκάστω Homerus
16 ἐν τε πολλοῖς *: ἐν πολλοῖς cf. cap. 148 et 202, unde fort.
etiam ἐν τε πολλοῖς ἄλλοις αὐτ ἐν τε ἄλλοις 16 ὅπως] so.
ἔστι, sed malim ὅτι ut ὅπως ex ὅτι et ὡς coaluisse videatur
18 Hom. σ 54 21 id. ρ 286

μὲν ὀργὴν ὑπὸ λύπης ἐγγινομένην, ξέσιν δέ τινα
τοῦ αἵματος καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ πνεύματος οὖσαν ἐμφαί-
νων, ὥς ἐν τούτοις

ἄχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
5 πῖμπλαντ'· ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην·

μένος γὰρ τὸ πνεῦμα προσαγορεύειν ἔοικε, τοῦτο δ'
ἐκτείνεσθαι καὶ φλέγεσθαι ἐπὶ τῶν θυμουμένων
οἴεται. πάλιν δ' αὖ τὸ τῶν φοβουμένων πνεῦμα
συγχεόμενον καὶ καταψυχόμενον τὰς φρίκας καὶ
10 τοὺς τρόμους ποιεῖ καὶ τὰς ὠχριάσεις ἐν τοῖς σώ-
μασι. πάντα γὰρ ταῦτα συμβαίνει ὑπὸ ψύξεως· ἡ
μὲν ὠχρότης ὅτι, τοῦ θερμοῦ συντρέχοντος εἰς τὰ
μέσα, τὸ ἔρευθος ἀπολείπει τὴν ἐπιφάνειαν· ὁ δὲ
τρόμος, ὅτι ἐντὸς συνειλούμενον τὸ πνεῦμα ἀράσσει
15 τὸ σῶμα· ἡ δὲ φρίκη, ὅτι πηγνυμένου τοῦ ὑγροῦ
αἱ τρίχες πιεζόμεναι ἀνίστανται. πάντα οὖν ταῦτα
σαφῶς σημαίνει Ὅμηρος· φησὶ γὰρ τό 'χλωροὶ ὑπαὶ
δείους' καὶ 'χλωρὸν δέος ἦρει' καὶ 'τρομέει δ'
ὑπὸ φαίδιμα γυῖα' καὶ

20 ὥς φάτο· σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δειδίε δ' αἰνῶς·
ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμptoῖσι μέλεσσι·

κατὰ ταῦτα οὖν καὶ τὸ ἐφοβήθη ῥίγησε λέγει καὶ
τὸν φόβον κρυόεντα προσαγορεύει, ἐκ δὲ τοῦ
ἐναντίου θαλπωρὴν τὸ θάρος καὶ τὴν ἀγαθὴν

4 id. A 108   7 ἐκτείνεσθαι W: ἐγγίνεσθαι   14 τα-
ράσσει?   17 Hom. O 4   18 id. H 479 pass.   ib. id.
K 95   ib. δ' Duebnerus   20 Hom. Ω 358

ἐλπίδα. τὰ μὲν οὖν φαῦλα πάθη τοῦτον διαιρεῖται τὸν τρόπον.

132. Πάλιν δὲ τῶν περὶ Ἀριστοτέλην ἀστεῖα πάθη ἡγουμένων τὴν νέμεσιν καὶ τὸν ἔλεον (τοὺς γὰρ ἀγαθοὺς δάκνυσθαι ἐπὶ τοῖς πλησίον, εἰ παρ' ἄξιαν εὐτυχοῦσιν, ὅπερ νέμεσις καλεῖται, ἢ παρ' ἄξιαν δυστυχοῦσιν, ὃ δὴ λέγεται ἔλεειν), ταῦτα καὶ Ὅμηρος προσήκειν τοῖς ἀγαθοῖς νομίζει, ὅπου καὶ τῷ Διὶ ἀνατίθησιν αὐτά· ποιεῖ γὰρ ἄλλα τε καὶ ταῦτα

Ἄλιαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο· 10

Ζεὺς γὰρ οἱ νεμεσάδ' ὅτ' ἀμείνουσι φωτὶ μάχοιτο· καὶ ἐν ἄλλοις πάλιν οἰκταίρει τὸν αὐτὸν τρόπον διωκόμενον περὶ τεῖχος.

133. Περὶ δ' ἀρετῆς καὶ κακίας ψυχῆς ἣν ἔχει δόξαν ὁ ποιητής, ἐν πολλοῖς παρίστησιν. ἐπεὶ γὰρ τὸ μὲν τι τῆς ψυχῆς νοερὸν καὶ λογικόν ἐστι τὸ δ' ἄλογον καὶ ἐμπαθές, καὶ διὰ τοῦτο μέσος θεοῦ καὶ θηρίου γέγονεν ἄνθρωπος, τὴν μὲν ἄκραν ἀρετὴν θείαν ἡγεῖται τὴν δ' ἄκραν κακίαν θηριωδίαν, ὥς ὕστερον Ἀριστοτέλης ἐνόμισε. καὶ ταῦτα ἐμφανίζει ἐν ταῖς ὁμοιώσεσιν· ἀεὶ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ὀνομάζει θεοειδεῖς καὶ Ἄλι μῆτιν ἀτάλαντον· τῶν δὲ φαύλων τοὺς μὲν δειλοὺς 'φυζακινοῖς ἐλάφοισιν' εἴκασε καὶ προβάτοις ἀσημάντοις καὶ λαγωοῖς διωκομένοις· ἐπὶ δὲ τῶν προπετῶς καὶ ἀνοήτως ὑπὸ ὀργῆς φερομένων φησί

10 Hom. A 542   22 id. B 169 pass.   24 εἴκασε *: εἰκόκασε cod. Vindobonensis, εἰκόκασαν ceteri ut Homerus N 102 qui φυζακινῆς

‘οὐτ’ οὖν πορδάλιος τόσσον μένος οὔτε λέοντος,
οὔτε σὺς κάπρου τ’ ὀλοόφρονος (οὗ τε μάλιστα
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένει βλεμαίνει),
ὅσσον Πάνθου νῆες ἐνμμελῖαι φρονέουσι’.

ε τοὺς δὲ λυπουμένων ἐμπαθέστερον ὀδυρμοὺς ἀηδό-
νων φωναῖς ἀπεικάζει

‘οἷσί τε τέκνα

ἀγρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι’.

134. Οἱ μὲν οὖν Στωικοὶ τὴν ἀρετὴν τίθενται
10 ἐν τῇ ἀπαθείᾳ, ἐκείνοις ἐπόμενοι, ἐν οἷς πᾶν πᾶ-
θημα ἀναιρεῖ, λέγων περὶ μὲν λύπης

‘ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνησι,
νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ’ ἡματι δακρυσάντας’

καὶ

15 ‘τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις, ἥντε κούρη;
περὶ δ’ ὀργῆς

‘ὥς ἔρις ἐκ τε θεῶν ἐκ τ’ ἀνθρώπων ἀπόλοιτο’.

περὶ δὲ τοῦ φόβου

‘μὴ τι φόβονδ’ ἀγόρευ’, ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἶω’

20 καὶ

‘ὅς δέ κεν ὑμέων

βλήμενος ἢ τυπεῖς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
τεθνάτω’.

οὕτως καὶ προκαλούμενοι εἰς μονομαχίαν ἀφόβως

1 Hom. P 20   2 τ’ om. idem et μέγιστος pro μάλιστα
exhibet   7 Hom. π 218   12 id. T 228   15 id. II 7
17 id. Σ 107   19 id. E 252   21 id. o 494

ὑπακούουσι καὶ πλείους ἀνθ' ἐνὸς ἀνίστανται· καὶ
ὁ τετραμένος οὐδὲν ἥσσον ἔχει τὸ θάρσος παρ-
μένον, ὥς ποῦ φησι

‘νῦν δέ μ’ ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς εὐχεαι αὐτως’.
καὶ πᾶς ὁ γενναῖος ἀπεικάζεται λέοντι ἢ κῆρρῳ ἢ ἑ
χειμάρρῳ ἢ λαίλαπι.

135. Οἱ δ’ ἐκ τοῦ Περιπάτου τὴν ἀπάθειαν ἀνέ-
φικτον ἀνθρώπων νομίζουσι, τὴν δὲ μετριοπάθειαν
εἰσάγοντες, τῷ τὴν ὑπερβολὴν τῶν παθῶν ἀναιρεῖν,
μεσότητι τὴν ἀρετὴν ὀρίζονται. καὶ Ὅμηρος ἀεὶ 10
παράγει τοὺς ἀρίστους οὔτε ἀγενεῖς οὔτε μὴν
ἀφόβους ἢ ἀλύπους παντελῶς, ἐν τῷ μὴ ἄγαν δὲ
τοῖς πάθεσι κρατεῖσθαι τῶν φάυλων διαφέροντας·
φησὶ γάρ

‘τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρός ἄλλυδις ἄλλη, 15
οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἦσθαι ἐρητύετ’ ἐν φρεσὶ θυμός·
ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει
Κῆρας διομένῳ· πάταγος δέ τε γίγνεται’ ὀδόντων·
τοῦ δ’ ἀγαθοῦ οὔτ’ ἄρ’ τρέπεται χρός οὔτε τι λίην
ταρβεῖ’.

20

εὐδηλον γάρ ὅτι τοῦ ἀγαθοῦ τὸ λίαν φοβεῖσθαι
ὑφελὼν τὸ μέτριον κατέλιπε. τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ὁμοίων, λύπης τε καὶ ὀργῆς, χρὴ νοεῖν. τοιοῦτόν
ἐστὶ κακεῖνο

‘Τρῶας μὲν τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυνῖα ἕκαστον, 25
Ἔκτορί τ’ αὐτῷ θυμός ἐνὶ στήθεσσι πατάσσει’.

4 Hom. A 388   15 id. N 279   18 γίγνεται idem:
γίγνεται   25 id. H 215, ubi δὲ pro μὲν

οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι καὶ ὄρῳντες ἔτρεμον, ὁ δ' ἐν τῷ
 κινδύνῳ καθεστὼς ἀνδρείος ὦν μόνον ἡγωνία. ὕθεν
 ἄλλως μὲν ποιεῖ τὸν Δόλωνα καὶ τὸν Λυκάονα φο-
 βουμένους, ἄλλως δὲ τὸν Αἴαντα καὶ τὸν Μενέλαον,
 5 ἐντροπαλιζομένους καὶ βάδην ὑποχωροῦντας, ὥσπερ
 ἀπωσμένους σταθμοῦ λέοντας. ὡσαύτως δὲ καὶ
 λυπουμένων διαφορὰς ἐπιδείκνυσιν καὶ ἡδομένων
 ὁμοίως· ὥσπερ ὁ μὲν Ὀδυσσεύς, διηγούμενος ὃν
 τρόπον τοὺς Κύκλωπας ἐξηπάτησεν, ἔφη

10 ἔμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ·

οἱ δὲ μνηστήρες, πεσόντα τὸν πτωχὸν ἰδόντες

ἑξείρας ἀνασχόμενοι γέλω ἐκιδανον·.

φαίνεται δ' ἐν ἑκατέροις ἡ τοῦ μετρίου διαφορὰ·
 καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐρῶν καὶ
 15 κλαίουσαν ἐπ' αὐτῷ ὄρῳ φέρει,

ὄφθαλμοι δ' ὥς εἰ κέρα ἔστασαν ἡὲ σίδηρος·.

τῶν δὲ μνηστήρων τῆς αὐτῆς ἐρῶντων, θεασαμένων
 αὐτήν

ἄλυτο γούνατ', ἔρῳ δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν,

20 πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι·.

τοιαῦτα μὲν ἐστὶ τὰ παρὰ τῷ ποιητῇ περὶ ψυχῆς
 δυνάμεων καὶ παθῶν.

136. Περὶ δ' ἀγαθῶν καὶ εὐδαιμονίας πολλῶν
 εἰρημένων παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ μὲν τὴν ἀρε-

6 ἀπωσμένους: corr. W 10 Hom. ι 413 12 id.
 σ 100 16 id. τ 211 17 τῶν θεασαμένων: corr. W
 19 Hom. σ 212

τὴν τῆς ψυχῆς μέγιστον εἶναι τῶν ἀγαθῶν κατὰ
 πάντας συνέστηκεν· ἀλλ' οἱ μὲν Στωικοὶ τὴν ἀρετὴν
 αὐτάρκη ἡγοῦνται πρὸς εὐδαιμονίαν, λαβόντες τὸ
 ἐνδόσιμον ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν τούτων, ἐν οἷς τὸν
 σοφώτατον καὶ φρονιμώτατον πεποίηκεν ὑπὲρ εὐ- 5
 κλείας πόνου καταφρονοῦντα καὶ ἡδονῆς ὑπερ-
 ορῶντα· τὸ μὲν πρότερον οὕτως

‘ἀλλ’ οἶον τόδ’ ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ·
 αὐτόν μιν πληγῇσιν ἀεικελίησι δαμάσσας,
 σπείρα κάκ’ ἀμφ’ ὤμοισι βαλὼν, οἰκῇ ἐοικώς, 10
 ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυν πόλιν’.

τὸ δεύτερον δ’ οὕτως

‘ἢ μὲν μ’ αὐτόθ’ ἔρυνε Καλυψώ, δῖα θεάων.
 ὣς δ’ αὐτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
 Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι· 15
 ἀλλ’ ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν’.

μάλιστα δ’ ἐν τούτοις τὴν τῆς ἀρετῆς δόξαν συν-
 ἴστησιν, ἐν οἷς τὸν μὲν Ἀχιλλεῖα ποιεῖ οὐ μόνον
 ἀνδρεῖον ἀλλὰ καὶ κάλλιστον τὸ εἶδος καὶ ποδω-
 κέστατον καὶ εὐγενέστατον καὶ πατρίδος ἐπιφανοῦς 20
 καὶ ὑπὸ τοῦ μέγιστου τῶν θεῶν βοηθούμενον· τὸν
 δ’ Ὀδυσσεῖα συνετὸν μὲν καὶ καρτερόν τῇ ψυχῇ τὰ
 δ’ ἄλλα οὐχ ὁμοίᾳ τύχῃ κεχρημένον, ἡλικίας τε καὶ
 ὕψεως οὐκ ἴσης καὶ γυνέων οὐ πάντῃ ὀνομαστῶν
 καὶ πατρίδος ἀδόξου καὶ ἀπεχθόμενον ἑτέρῳ θεῷ, 25

2 πάντας W: πάντα 8 Hom. δ 242 9 μιν W: μὲν
 Hom. δ 244 13 id. ι 29 25 τῷ δευτέρῳ θεῷ cī. W

ὦν οὐδὲν ἐκώλυνεν αὐτὸν εἶναι εὐκλεᾶ, τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετὴν κεκτημένον.

137. Οἱ δ' ἐκ τοῦ Περιπάτου πρωτεύειν μὲν τὰ τῆς ψυχῆς ἀγαθὰ νομίζουσιν, οἷον φρόνησιν ἀνδρείαν σωφροσύνην δικαιοσύνην· δεύτερα δ' εἶναι τὰ τοῦ σώματος, οἷον ὑγίειαν ἰσχὺν κάλλος τάχος· τρίτα δὲ τὰ ἐκτός, οἷον εὐδοξίαν εὐγένειαν πλοῦτον. ἐπαινετὸν μὲν γὰρ εἶναι καὶ θαυμαστὸν τὸ ἐν ἀλγηδόσι καὶ νόσῳ καὶ ἀπορίᾳ καὶ συμφοραῖς ἄβου-
 10 λήτοις χρῆσθαι τῇ ἀρετῇ τῆς ψυχῆς ἀντεχοῦσης τοῖς κακοῖς, οὐ μέντοι αἰρετὸν οὐδὲ μακάριον· τὸ δ' ἐν ἀγαθοῖς νοῦν ἔχειν τῷ ὄντι εὐδαιμον· οὐδὲ γὰρ τὴν κτῆσιν μόνην τῆς ἀρετῆς ἀλλὰ καὶ τὴν χρῆσιν καὶ τὴν ἐνέργειαν εἶναι καλόν. ταῦτα δὴ καὶ Ὅμη-
 15 ρος δείκνυσιν ἄντικρυς· τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς αἰ ποιεῖ ὄωτῆρας ἑάων· τουτέστι τῶν ἀγαθῶν, ἃ καὶ εὐχονται οἱ ἄνθρωποι παρέχειν αὐτοῖς τοὺς θεοὺς, οὐκ ἀνωφελῆ δηλονότι ὄντα αὐτοῖς οὐδ' ἀδιάφορα ἀλλὰ πρὸς εὐδαιμονίαν χρήσιμα.

20 138. Τίνα οὖν ἐστὶ τὰ ἀγαθὰ ὧν ἐφίενται οἱ ἄνθρωποι καὶ δι' ἃ μακαρίζονται, ἐν πολλοῖς διασαφεί, ἅμα μὲν πάντα ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ

οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγῆτος, πέπνυσαι δὲ νόφ, μακάρων δ' ἔξ ἐσσι τοκήων·

25 μαρτυρεῖ γὰρ αὐτῷ κάλλος σώματος καὶ φρόνησιν καὶ εὐγένειαν. τὰ δὲ κατὰ μέρος

‘τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἡνορέην ἐρατεινὴν
ᾤπασαν’

καὶ ‘θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων’.

δῶρον γάρ ἐστι καὶ τοῦτο τοῦ θεοῦ

‘Ζεὺς δ’ αὐτὸς νέμει ὕλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισι’. 5

139. Ποτὲ δὲ καὶ τὴν τιμὴν ἡγεῖται καλὸν

‘τιοίμην δ’ ὥς τίετ’ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπόλλων’.

ποτὲ δὲ τὴν εὐπαιδίαν

‘ὥς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι’.

ποτὲ δὲ τὴν τῶν οἰκείων ἀπόλαυσιν ^{ρίη} 10

‘πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ’ αὐτοί’.

ἤδη γὰρ τετέλεσται ἅ μοι φίλος ἦθελε θυμὸς,

πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ οὐρανίωνες

ὕλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ’ οἴκοι ἔκοιτιν

ροστήσας εὐροίμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν. 15

ὑμεῖς δ’ αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναικας

κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ’ ἀρετὴν ὑπάσειαν

παντοίην, καὶ μὴ τι κακὸν μεταδήμιον εἶη’.

140. Ὅτι δ’ ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν συγκρίσει τοῦ
πλούτου κρεῖσσόν ἐστιν αὐτὸ τὸ δύνασθαι, δηλοῖ 20
διὰ τούτων

‘ὅς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ’ ἔεν ἡύτε κούρη,

νῆπιος, οὐδέ τί οἱ τόδ’ ἐπήρκεσε λυγρὸν ὕλεθρον’

καί

‘ὥς οὐ τοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω’. 25

1 Hom. Z 156   2 ᾤπασαν Homerus; ᾤπασσαν   3 καί]
Plutarchi est   5 Hom. ζ 188   7 id. Θ 540   9 id.
γ 196   11 id. ν 39   22 id. B 872   25 id. δ 98

καὶ ὅτι ἀεὶ τὸ δύνασθαι τοῦ φρονεῖν ἄμεινον
 ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
 ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει'.

141. Ἀῖῃλον μὲν οὖν ὅτι καὶ τὰ περὶ σῶμα καὶ
 5 τὰ ἐκτὸς εὐτυχοῦμενα ἀγαθὸν νομίζει· ὅτι δ' ἄνευ
 τούτων οὐκ ἔστιν αὐτάρκης ἢ ἀρετῇ μόνη πρὸς
 εὐδαιμονίαν, ἐν ἐκείνοις παρίστησι· δύο γὰρ ἄνδρας
 εἰς τέλος ἀρετῆς ἦκοντας ὑποθέμενος, τὸν Νέστορα
 καὶ τὸν Ὀδυσσεά, καὶ τῶν μὲν ἄλλων διαφέροντας
 10 ἀλλήλοις δ' ὁμοίους φρονήσει καὶ ἀνδρεία καὶ λόγων
 δυνάμει, οὐκέτι ὁμοίους ἐν ταῖς τύχαις πεποίηκεν,
 ἀλλὰ τῷ μὲν Νέστορι τοὺς θεοὺς

ἔλβον ἐπικλῶσαι γαμέοντί τε γεινομένῳ τε·
 αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
 15 υἱέας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους·
 τὸν δ' Ὀδυσσεά, καίπερ ἐπητήν ὄντα καὶ ἀγχίνοον
 καὶ ἐχέφρονα, ἀποκαλεῖ δύστηνον πολλάκις. καὶ γὰρ
 τὸν μὲν ἐς τὴν ἀνακομιδὴν πλεῦσαι ταχέως καὶ
 ἀσφαλῶς, τὸν δὲ πλανηθῆναι χρόνῳ πολλῷ καὶ
 20 πόνους καὶ κινδύνους ὑπομένειν ἀεὶ μυρίους. οὕτως
 αἰρετὸν καὶ μακάριόν ἐστιν, ὅταν τῇ ἀρετῇ συναι-
 ρομένη καὶ μὴ ἀντιπράττουσα ἢ τύχῃ παρῇ.

142. Πῶς δ' ἡ κτήσις τῆς ἀρετῆς οὐδὲν ἔστ' ὄφρα-

1 ἀεὶ . . . ἄμεινον] in his genuinam lectionem latere indicavit Duebnerus. τὸ φρονεῖν τοῦ καλοῦ εἶδους ἄμεινον editi. Fort. tamen supplendum: καὶ ὅτι αὖ τὸ δύν. τοῦ [φρονεῖν χεῖρον ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε — — Ζεὺς ἐσθλόν' (IV 734) ὡς τοῦ καλοῦ εἶδους τὸ] φρονεῖν ἄμεινον 2 Hom. θ 169 13 id. δ 208 14 id. ib. 210

λος, ἄν μὴ καὶ ἐνεργῇ, φανερόν ἐκ τούτων, ὅπου ὁ
μὲν Πάτροκλος ἐπιπλήσσω τῷ Ἀχιλλεῦ λέγει

‘αἰναρέτη, τί σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
αἶ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνης;’

οὕτω γὰρ προσεῖπε τὸν τῇ ἀπραξίᾳ ἀνωφελεῖ ποι- 5
οῦντα τὴν ἀρετὴν. ὁ δ’ Ἀχιλλεὺς τὴν ἀπραξίαν
ταύτην ὀδυρόμενός φησιν

‘ἀλλ’ ἦμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
τοῖος ἐὼν οἷος οὐ τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων’.

ἄχθεται γὰρ ὅτι τὴν ἀρετὴν κεκτημένος οὐ κέχρηται 10
αὐτῇ, ἀλλὰ μνηῖων τοῖς Ἀχαιοῖς

‘οὔτε ποτ’ εἰς ἀγορὴν πωλέσκειτο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ’ ἐς πόλεμόν γ’, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αὔθι μένων, ποθέεσκε δ’ αὐτὴν τε πτόλεμόν τε’.

καὶ γὰρ οὕτως ὁ Φοῖνιξ ἐπαίδευε

15

‘μύθων τε ῥητῆρ’ ἔμεναι προκητῆρά τε ἔργων’.

ὅθεν καὶ τεθνεὺς ἄχθεται τῇ ἀπραξίᾳ λέγων

‘βουλοίμην κ’ ἐπάρουρος ἐὼν θητενέμεν ἄλλω
ἀνδρὶ παρ’ ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίотος πολλὸς εἴη,
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνᾶσσειν’.

20

καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν

‘οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ’ αὐγὰς ἡελίοιο
τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ’ ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ’.

3 Hom. II 31 ib. τίς mei 8 Hom. Σ 104 12 id.
A 490 16 id. I 448 18 id. 2 489 22 id. ib. 498

143. Ἔτι τοίνυν οἱ Στωικοὶ φίλους θεῶν τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἀποφαίνοντες παρ' Ὀμήρου καὶ τοῦτο ἔλαβον, λέγοντος ἐπὶ τοῦ Ἀμφιαράου

ἔδν πέρι κῆρι φίλει Ζεὺς αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων·
5 καὶ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως

ἡαῖρε δ' Ἀθηναίῃ πεπνυμένῳ ἄνδρὶ δικαίῳ·.

144. Ἔστι δὲ τῶν αὐτῶν φιλοσόφων δόγμα καὶ τὸ διδακτὴν εἶναι τὴν ἀρετὴν, ἔχουσαν μὲν ἀρχὴν τὴν εὐγένειαν· ὃ καὶ Ὀμηρὸς φησι

10 ἵ τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάξεις·.

ὑπὸ δὲ παιδείας εἰς τὸ τέλειον προαγομένην. ἔστι γὰρ ἀρετὴ ἐπιστήμη τοῦ ὀρθῶς βιοῦν, τουτέστιν ὧν τοὺς εὖ βιωσομένους πράσσειν προσήκει. καὶ ταῦτα οὖν ἔστι παρ' Ὀμήρῳ· λέγει γάρ

15 ἡήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοίου πολέμοιο
οὐδ' ἀγορέων·.

καὶ ἐν ἄλλοις

οὐδέ με θυμὸς ἔνωγεν, ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλός·
καὶ ὁ Φοῖνιξ φησὶν ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως

20 ἵ τούνεκά με προέηκε διδασκόμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ρητῆρ' ἔμμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων·.

ἐπεὶ γὰρ ὁ βίος ἐκ πράξεων καὶ λόγων συνέστηκε, τούτων φησὶ διδάσκαλον ἑαυτὸν τοῦ νεανίσκου γε-
γονέναι. ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων δηλὸν ὅτι πᾶσαν

4 id. ο 245, ubi Ζεὺς τ' Homerus

6 id. γ 52

10 id. δ 206

12 ἀρετῆς ἐπιστήμη τὸ: corr. W cum aliis

15 Hom. I 440

18 id. Z 444

20 id. I 442

ἀρετὴν ἀποφαίνει διδακτὴν. οὕτω μὲν οὖν πρῶτος Ὅμηρος ἐν τε ἡθικοῖς καὶ φυσικοῖς φιλοσοφεῖ.

145. Ἔχεται δὲ τῆς αὐτῆς θεωρίας καὶ Ἀριθμητικὴ καὶ Μουσικὴ, ἃς καὶ Πυθαγόρας διαφερόντως ἐτίμησεν. ἴδωμεν οὖν εἰ καὶ τούτων ἔστι παρὰ τῷ ποιητῇ λόγος. ἀλλὰ μὴν πλεῖστος· ὀλίγα δ' ἐκ πολλῶν παρατεθέντα ἐξαρκέσει. ὁ γὰρ Πυθαγόρας τοὺς ἀριθμοὺς μεγίστην δύναμιν ἔχειν ἡγούμενος καὶ πάντα εἰς ἀριθμοὺς ἀναφέρειν, τῶν τε ἄστρον τὰς περιόδους καὶ τῶν ζώων τὰς γενέσεις, δύο τὰς ἀνω- 10 τάτω ἀρχὰς ἐλάμβανε, τὴν μὲν ὠρισμένην μονάδα τὴν δ' ἀόριστον δυάδα καλῶν· τὴν μὲν ἀγαθῶν τὴν δὲ κακῶν οὖσαν ἀρχήν. ἡ μὲν γὰρ τῆς μονάδος φύσις ἐγγενομένη τῷ μὲν περιέχοντι εὐκρασίαν, ψυχᾷς δ' ἀρετὴν, σώμασι δ' ὑγίειαν, πόλεσι δὲ 15 καὶ οἰκοῖς εἰρήνην καὶ δμόνοιαν παρέσχε· πᾶν γὰρ ἀγαθὸν συμφωνίας οἰκεῖόν ἐστιν. ἡ δὲ τῆς δυάδος πᾶν τοῦναντίον, ἀέρι χειμῶνα, ψυχᾷς κακίαν, σώμασι νόσους, πόλεσι δὲ καὶ οἰκίαις στάσεις καὶ ἐχθρας ἐγέννησε· πᾶν γὰρ κακὸν ἐκ διαστάσεως καὶ 20 διαφορᾶς γίνεται. ὅθεν καὶ τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν τὸν μὲν ἄρτιον ἐνδεᾶ καὶ ἀτελεῖ, τὸν δὲ περισσὸν πλήρη τε καὶ τέλειον ἀπέφηνεν, ὅτι μιγνύμενός τε πρὸς τὸν ἄρτιον ἀεὶ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν διασφάζει, τοῦ περισσοῦ καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατοῦντος· ἑαυτῷ 25 τε συντιθέμενος γεννᾷ τὸν ἄρτιον· γόνιμος γὰρ ἐστὶ καὶ ἔχει δύναμιν ἀρχῆς καὶ διαίρεσιν οὐκ ἐπιδέχεται, ἀεὶ τῆς μονάδος ἐν αὐτῷ περιούσης. ὁ δ' ἄρτιος οὔτε γεννᾷ ποτε τὸν περισσὸν συντιθέμενος ἑαυτῷ,

οὔτε ἐστὶν ἀδιαίρετος. καὶ Ὅμηρος τοίνυν τὴν τε τοῦ ἐνὸς φύσιν ἐν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ μοίρᾳ καὶ τὴν τῆς δυνάδου ἐν τῇ ἐναντίᾳ τιθεὶς φαίνεται πολλάκις, ἐν ἡμέα τὸν ἀγαθὸν λέγων πολλάκις καὶ ἐν ἡεῖν
 5 τὴν τοιαύτην διάθεσιν, δ' ὅν τὴν κἀκώσιν· καὶ οὔτι

‘οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ· εἰς κοίρανος ἔστω’.

καί

‘μήτ’ ἐν πολέμοις δίχα βάζειν μήτ’ ἐνὶ βουλῇ,
 ἀλλ’ ἓνα θυμὸν ἔχοντε νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ’.

10 αἰεὶ δὲ τῷ περισσῷ ἀριθμῷ χρῆται ὡς κρείσσονι· καὶ γὰρ τὸν σύμπαντα κόσμον πέντε μοίρας ἔχοντα ποιεῖν τὰς τρεῖς τούτων οὔσας μέσας διαιρεῖ

‘τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ’ ἔμμορε τιμῆς’.

διὸ καὶ Ἀριστοτέλης πέντε εἶναι τὰ στοιχεῖα ἐνό-
 15 μισεν, ὡς τοῦ περισσοῦ καὶ τελείου ἐν παντὶ τὸ κράτος ἔχοντος. καὶ τοῖς μὲν οὐρανίοις θαίμοσι τὰ περισσὰ ἀπονέμει· ὁ τε γὰρ Νέστωρ τῷ Ποσειδῶνι θύει ἐννεάκις ἐννέα ταύρους, καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα θύειν κελεύει ὁ Τειρεσίης ‘ἄρνεϊὸν ταῦρόν τε συῶν τ’
 20 ἐπιβήτορα κᾶπρον’· ὁ δ’ Ἀχιλλεὺς τῷ Πατρόκλῳ ἐναγίζει πάντα ἄρτια, ἵππους μὲν τέσσαρας ‘δῶδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς’· καὶ ἐννέα κυνῶν ὄντων, τοὺς δύο ἐμβάλλει τῇ πυρρᾷ, ἵνα τοὺς ἑπτὰ ἑαυτῷ ἀπολίπῃται. καὶ ἐν πολλοῖς τῷ τῶν

6 Hom. B 204 8 id. γ 127 ib. μήτ’ *: μηδ’ 13 id. O 189 19 id. λ 131 21 id. Ψ 175

τριῶν καὶ πέντε καὶ ἑπτὰ ἀριθμῷ χρῆται, μάλιστα
δὲ τῷ τῶν ἑννέα

‘ὥς νείκεσσ’ ὁ γέρον· τοὶ δ’ ἑννέα πάντες ἀνέσταν’.
καί

‘ἑννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἑννεαπήχεες ἦσαν 5
εὖρος· ἀτὰρ μῆκος γ’ ἐγενέσθην ἑννεόργυιοι’.

καί

‘ἑννημαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὥχετο κῆλα θεοῖο’.

καί

‘ἑννημαρ ξείνισσε καὶ ἑννέα βοῦς ἰέρευσε’. 10

τί δῆποτ’ οὖν ἐστὶν ὁ τῶν ἑννέα ἀριθμὸς τελειό-
τατος; ὅτι ἐστὶν ἀπὸ τοῦ πρώτου περισσοῦ τετρά-
γωνος καὶ περισσάκῃς περισσός, εἰς τρεῖς διαιρού-
μενος τριάδας, ὧν ἑκάστη πάλιν εἰς τρεῖς μονάδας
διαίρεται. 15

146. Οὐ μόνον δὲ τὴν δύναμιν τῶν ἀριθμῶν,
ἀλλὰ καὶ τὴν λογιστικὴν μέθοδον ὑπέδειξεν, ἐν μὲν
τῷ καταλόγῳ ποιήσας

‘τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστη
κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον’.

20

καὶ πάλιν ‘πεντήκοντ’ ἔσαν ἄνδρες’. ἐξ ὧν λογί-
ζεσθαι πάρεστιν, ὅτι τῶν νεῶν πασῶν οὐσῶν ἐγγὺς
χιλίων διακοσίων καὶ ἐχουσῶν ἑκάστης ἑκατὸν ἄν-
δρας, ὁ σύμπας ἀριθμὸς δώδεκά πον μυριάδων
γίνεται. πάλιν δ’ ἐπὶ τῶν Τρώων φήσας 25

3 Hom. H 161   5 id. 2 311   6 γ’ *: τ’   8 Hom.
A 58   10 id. Z 174   19 id. B 509   21 id. II 170
23 ἑκάστης W: ἐξ   ib. ἄνδρας *: ἀνδρῶν

‘χίλι’ ἄρ’ ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
εἶατο πεντήκοντα’

παρέχει λογίζεσθαι, ὅτι ἦσαν πεντάκις μύριοι ἄνευ
τῶν συμμάχων.

147. Τὴν δὲ Μουσικὴν, οἰκειοτάτην οὖσαν τῇ
ψυχῇ, καθότι ἐστὶν ἁρμονία κεκραμένη ἐκ διαφόρων
ἁρμονῶν, καὶ τοῖς μέλεσι καὶ ῥυθμοῖς τό τε ἐκλελυ-
μένον αὐτῆς ἐπιτείνουσιν καὶ τὸ σφοδρὸν ἀνιῶσαν,
οἳ τε Πυθαγορικοὶ διὰ σπουδῆς εἶχον καὶ πρὸ
αὐτῶν Ὅμηρος. καὶ ἐγκώμιον μὲν αὐτῆς ἐπὶ τῶν
Σειρήνων διεξέρχεται, ὃ καὶ ἐπιλέγει

‘ἀλλ’ ὅ γε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείονα εἰδώς’.

ἄλλοτε δ’ ἐν ταῖς εὐωχίαις τὴν κιθάραν παραλαμβά-
νει, ὥς καὶ παρὰ τοῖς μνηστῆρσι

15 ‘φόρμιγξ, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην’.

καὶ παρ’ Ἀλκινόῳ ὁ κιθαρῳδὸς ἀνεβάλλετο καλὸν
ᾄδειν· καὶ ἐν γάμοις ἀύλοὶ φόρμιγγές τε βοῇ
ἔχον· καὶ ἐν ἔργοις, ὅπου τρυγωμένης ὀπώρας

‘πάσις φόρμιγγι λιγείῃ

20 ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ’ ὑπὸ καλὸν ᾄδειεν
λεπταλέῃ φωνῇ’.

καὶ ἐν πολέμῳ ‘αὐλῶν συρίγγων τ’ ἐνοπλήν’ ἀκού-
εσθαι λέγει. οὐδὲν δ’ ἦσσαν καὶ εἰς πένθη παρα-
λαμβάνει τὴν μουσικὴν ‘θρήνων ἐξάρχους ἀοιδούς’

1 Hom. © 563 8*: αὐτῆς 12 Hom. μ 188 14 scr. vid.
παρὰ τοῖς μνηστῆρσι τὴν φόρμιγγα, ἣν ἄρα cett. 15 Hom.
ρ 271 16 id. θ 266 17 id. Σ 495 19 id. ib. 569
22 id. K 18 24 id. Ω 721

ποιῶν, ὥς τῇ λειότητι τῶν μελῶν τὴν τραχύτητα
τῆς ψυχῆς καταστέλλοντας.

148. Οὐκ ἄδηλον δ' ὅτι διττὴ ἐστὶν ἡ μελωδία,
ἡ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἡ δ' ἐν ὀργάνοις, τοῖς τε ἐμπνευ-
στοῖς τοῖς τε ἐντατοῖς· τῶν δ' ἐν αὐτῇ φθόγγων
ὁ μὲν ἐστὶ βαρὺς ὁ δ' ὀξύς. καὶ τούτων δὲ τὰς
διαφορὰς Ὅμηρος ἔγνω, ὅς γυναικας μὲν καὶ παῖδας
καὶ γέροντας ὀξυφώνους ποιεῖ διὰ τὸ λεπτὸν τοῦ
πνεύματος, τοὺς δ' ἄνδρας βαρυφώνους ἐν τε ἄλ-
λοις καὶ ἐν τούτοις

10

‘τῷ δὲ βαρὺ στενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ·
ὀξὺν δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο’.

καὶ πάλιν

‘ὥς ὁ βαρὺ στενάχων ἔπε’ Ἀργείοισι μετηύδα’.

οἱ δὲ γέροντες ‘τέττιξιν ἑοικότες’ ζῳοῖς ὀξυφώνοις
ἰσάζονται. καὶ ἐν τοῖς ὀργάνοις δ' αἱ χορδαί, ὅσαι
λεπταί εἰσι καὶ συντόνως κινούμεναι, ῥαδίως τέ-
μνουσι τὸν ἀέρα, ὅθεν τὸν ὀξὺν φθόγγον ἀποτελοῦ-
σιν· αἱ δὲ παχεῖαι, βραδεῖαν ἔχουσιν τὴν κίνησιν,
ἡχοῦσι βαρύν· καθ' ὃν λόγον καὶ Ὅμηρος τὴν μά-
στιγα λιγυρὴν προσηγόρευσεν, ἐπεὶ λεπτὴ οὖσα
ὀξὺν ἦχον ἀποδίδωσι. ταῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς
παρ' Ὀμήρῳ μουσικῆς.

149. Ἐπεὶ δ' ἐν τούτοις καὶ Πυθαγόρου ἐμνη-
μονεύσαμεν, ᾧ μάλιστα ἠρεσκεν ἡ ἐχεμυθία καὶ τὸ
σιγᾶν ἢ μὴ χρὴ λέγειν, θεασώμεθα εἰ καὶ Ὅμηρος

11 Hom. Σ 70   14 id. I 16

15 id. Γ 151, ubi

τέττιγεςσιν Homerus; cf. cap. 85

ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην. ἐπὶ τε γὰρ τῶν παροι-
νούντων ἔφη

‘καὶ τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ’ ἄρρητον ἄμεινον’·
καὶ τῷ Θεοσίτῃ ἐπιπλήττει

5 Ἴσχεο,

Θερσῖτ’ ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής’.

καὶ τοῦ Ἰδομενέως καθαπτόμενος ὁ Αἴας λέγει

‘ἀλλ’ αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι· οὐδέ τί σε χρὴ
λαβραγόρην ἔμεναι’.

10 καὶ τῶν στρατευμάτων εἰς μάχην συνιόντων

‘Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ’ ἐνοπῇ τ’ ἴσαν ὕρμιδες ὥς·

οἱ δ’ ἄρ’ ἴσαν σιγῇ μένεα πνεύοντες Ἀχαιοί’.

βαρβαρικὸν γὰρ ἢ κραυγὴ Ἑλληνικὸν δ’ ἢ σιωπὴ·

διὸ καὶ τοὺς φρονιμωτάτους ἐγκρατεστάτους γλώσ-

15 σης πεποίηκε· καὶ τὸν Ὀδυσσεά τῷ υἱῷ διακελευό-
μενον

‘εἰ ἔτεόν γ’ ἐμός ἐσσι, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ,

μήτε τι Λαέρτης ἴστω τόδε μήτε συβώτης

μήτε τις οἰκίῳν μήτ’ αὐτῇ Πηνελόπεια’.

20 καὶ πάλιν αὐτῷ παραινεῖ

‘σίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ’ ἐρέεινε’.

τοιαῦτα μὲν δὴ τῶν ἐνδόξων φιλοσόφων ἂν ἐξ Ὀμή-
ρου τὴν ἀρχὴν ἔχει δόγματα.

3 id. § 466 5 id. B 246, ubi ἴσχεο insequitur 8 id.
Ψ 478 11 id. Γ 2. 8 17 id. π 300, ubi vid. lectionis
varietatem 19 οἰκείων: correxi ex Homero 21 Hom. τ 42
22 sq. & — — ἔχει *: τὰ — — ἔχει libri. τὰ — — ἔχοντα W

150. Εἰ δὲ δεῖ καὶ τῶν ἰδίας τινὰς αἰρέσεις
 ἐλομένων μνημονεῦσαι, εὐροιμεν ἂν ἀκείνους παρ'
 Ὀμήρου τὰς ἀφορμὰς λαβόντας· Δημόκριτον μὲν τὰ
 εἰδωλα ποιήσαντα ἕξ ἐκείνων

ἄντ' αὖ δ' εἰδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων'· 5

ἄλλους δὲ πλανηθέντας οἷς ἐκεῖνος οὐχ ἐπόμενος
 ἀλλὰ πρὸς τὸν παραπίπτοντα καιρὸν ἀρροξόμενος
 περιέσθηνεν. ἐπεὶ γὰρ ὁ Ὀδυσσεὺς παρ' Ἀλκινόωφ
 κατεχόμενος, ἡδυπαθείᾳ καὶ τρυφῇ κεχορημένω, πρὸς
 χάριν αὐτῷ διαλεγόμενος ἔφη 10

οὐ γὰρ ἔργω γέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι
 ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκονάξωνται ἀοιδοῦ,
 ἥμενοι ἐξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 σίτον καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω 15
 οἶνοχόος φορέῃσι καὶ ἐργαίῃ δεπάεσσι.

τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι·

τούτοις παραχθείς καὶ Ἐπίκουρος τὴν ἡδονὴν τέλος
 εὐδαιμονίας ἐνόμισε. καὶ ἐπεὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Ὀδυσ-
 σεὺς ποτὲ μὲν οὔλῃ καὶ ἀπαλῇ χλανίδι ἡμπίσχεται 20
 ποτὲ δὲ ῥακίοις καὶ πήραις, καὶ νῦν μὲν τῇ Καλυψοῖ
 συνανεπαύετο νῦν δ' ὑπὸ Ἴρου καὶ Μελανθίου
 περιυβρίζετο, ταύτην εἰκόνα τοῦ βίου παραλαβὼν
 Ἀρίστιππος καὶ πενίᾳ καὶ πόνοις συνηνέχθη ἐρρω-
 μένως καὶ ἡδονῇ ἀφειδῶς ἐχρήσατο. 25

5 Hom. E 449 6 ἐπόμενος] ἐλόμενος Duebner et paulo ante ἐν οἷς 8 περιέσθηνεν] τισὶ περιέσθηνεν idem cum W. Malim παρέσθηνεν 11 Hom. ι 5

151. Τῆς δ' Ὀμήρου σοφίας ἀκρεῖνα καταμαθεῖν
ἔστι δείγματα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ σοφῶν ἀνδρῶν
ἀποφθέγματα πρόανεφώνησεν· οἷον τὸ ἔπου θεῶ
ᾧς κε θεοῖς ἐπιπεύθεται, μάλα δ' ἔκλυον αὐτοῦ·

5 καὶ μηδὲν ἄγαν

καὶ δ' ἄλλω νεμεσῶ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέησιν,
ἔξοχα δ' ἐχθαίρησιν· ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα·
καὶ ἐγγύα, πάρα δ' ἄτα

ᾗδεται τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγύα ἐγγυάσθαι·

10 καὶ τὸ τοῦ Πυθαγόρου πρὸς τὸν πνυθόμενον τίς
ἔστι φίλος ρηθὲν Ἄλλος ἐγὼ

ἴσον ἐμῇ κεφαλῇ·

152. Ἔστι δὲ τῆς αὐτῆς ιδέας τῶν ἀποφθεγμά-
των καὶ ἡ καλουμένη Γνώμη, ἥπερ ἐστὶν ἀπόφασις
15 καθολικὴ περὶ τῶν κατὰ τὸν βίον λόγῳ συντόμῳ.
καὶ τούτῳ δὴ χρησαμένων πάντων ποιητῶν καὶ
φιλοσόφων καὶ λογογράφων καὶ γνωμικῶς τινα
ἀποφαίνεσθαι ἐπιτηδευσάντων πρῶτος Ὀμηρὸς πολ-
λὰς καὶ ἀγαθὰς γνώμας ἐξήνεγκε δι' ὅλης τῆς ποιη-
20 σεως· τοῦτο μὲν ἀποφαινόμενος, οἷον ἐστὶν ὃ βού-
λεται παρὰστῆσαι, ὥς ὅταν εἴπη

ᾗκρίσσω γὰρ βασιλεύς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρῃ·
τοῦτο δ' ὥς δέον πράσσειν τι, οἷον

οὐ χρὴ παννύχιον εὐδεῖν βουλευφόρον ἄνδρα·

4 id. A 218   6 id. o 70, ubi discrepat   9 id. φ 351
12 id. Σ 82   22 id. A 80 cf. Schol.   24 id. B 24

153. Πολλὰς δὲ γνώμας καὶ παραινέσεις ἀγαθὰς
 Ὅμηρου ἐξενεγκόντος, παρέφρασαν οὐκ ὀλίγοι τῶν
 μετ' αὐτόν· ὧν τινα παραδείγματα οὐκ ἄκαιρόν ἐστι
 παραθέσθαι, οἷόν ἐστι τὸ Ὅμηρου

ῥήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες·
 ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν ἄσσον ἰόντες
 ἢ ἔπει ἢ ἐβίη· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει
 οὐδ' ὕθεται· φησὶν γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
 κάρτεϊ τε σθένει τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
 τῷ ἔχεθ' ὅττι κεν ὕμμι κακὸν πέμπησιν ἐκάστω·⁵ 10

παρὰ τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ Πυθαγορικόν

ῥέσσα τε δαιμονίαισι τύχαις βροτοὶ ἄλγε' ἔχουσιν,
 ἣν ἂν μοῖραν ἔχῃς, ταύτην φέρε μῆδ' ἀγανάκτει·

καὶ ἐπὶ τούτοις τὸ Εὐριπίδου

τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών·
 μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν· ἀλλ' οὐντυγχάνων,
 τὰ πράγματ' ὁρθῶς ἂν τιθῇ, πράσσει καλῶς·¹⁵

154. Πάλιν Ὅμηρος μὲν φησι

τέκνον ἐμόν, τέο μέχρ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
 σὴν ἔδεται κραδίην;²⁰

ὁ δὲ Πυθαγόρας

φείδεο τῆς ζωῆς, μὴ μιν καταθυμοβορήσῃς·

155. Ἐτι Ὅμηρου εἰπόντος

5 Hom. O 104 12 cf. p. 116 f. 14 Εὐριπίδου]
 v. Nauck, p. 446 16 οὐντυγχάνων Valckenarius: ὁ τυγχά-
 νων 19 Hom. Ω 128

τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγρησι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε',
Ἀρχίλοχος τὰ τε ἄλλα αὐτοῦ μιμούμενος καὶ τοῦτο
μὲν παρέφρασεν, εἰπὼν

5 τοῖος ἀνθρώποισι θυμός, Γλαῦκε, Λεπτίνεω παί,
γίνεται θυητοῖς, ὁκοίην Ζεὺς ἐπ' ἡμέρην ἄγρη'.

156. Καὶ ἐν ἄλλοις Ὀμήρου εἰπόντος

ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμῆια ἔργα,
ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον εὐρύοπα Ζεὺς
10 ἔσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἀνθρωποι,
καὶ τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω',
Εὐριπίδης παρὰ τοῦτο ἐποίησε

γνώμαις γὰρ ἀνδρὸς εὖ μὲν οἰκοῦνται πόλεις
εὖ δ' οἶκος, εἷς τ' αὖ πόλεμον ἰσχύει μέγα·
15 σοφὸν γὰρ ἐν βούλευμα τὰς πολλὰς χέρας
νικᾷ, σὺν ὕλῳ δ' ἀμαθία πλεῖστον κακόν'.

157. Ἄ δὲ παρακελευόμενον τῷ ἐταίρῳ τὸν Ἴδο-
μενέα πεποίηκεν

ὦ πέπον, εἰ μὲν δὴ πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντες
20 αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγῆρω τ' ἀθανάτῳ τε
ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρῶτοισι μαχοίμην
οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
νῦν δ' (ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφρεστᾶσιν θανάτοιο

1 id. σ 136 3. 4 deileam et τε et μὲν 5 vid. Bergk. 2
p. 402 ib. παῖ Duebnerus: παῖ 6 γίνεται θν. ὁποῖον Z.
ἐφ' ἡμέρην ἄγει: correxi ex Bergkio 8 Hom. N 730 9 τιθεῖ
idem: τίθει 12 Εὐριπίδης] v. Nauck. p. 419 14 εἷς τ'
Stobaeus Flor. 54, 5: εἷς δ' 15 χέρας Duebnerus: χεῖρας
19 Hom. M 322, ubi varietas

μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι)
 ἴομεν, ἥε τῷ εὖχος ὀρέξομεν ἥε τις ἡμῖν'.

Αἰσχύλος μὲν δεύτερος λέγων οὕτως ἔφη

ἄλλ' οὔτε πολλὰ τραύματ' ἐν στέροισι λαβὼν
 θνήσκει τις, εἰ μὴ τέρμα συντρέχοι βίου.
 οὔτ' ἐν στέγῃ τις ἤμενος παρ' ἐστία
 φεύγει τι μᾶλλον τὸν πεπρωμένον μῦρον'.

ἐν δὲ πεξῇ λέξει Δημοσθένους οὕτως· ἑπεί μὲν
 γὰρ ἐστὶν ἅπασιν ἀνθρώποις τοῦ βίου θάνατος, καὶ
 ἐν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν καθείρξας τηρῇ· δεῖ δὲ τοὺς
 ἀγαθοὺς ἀνδρας ἐργχεῖν μὲν ἅπασιν ἀεὶ τοῖς κα-
 λοῖς, φέρειν δ' ὅ τι ἂν ὁ θεὸς διδῶ γενναίως'.

158. Πάλιν δὲ τὸ Ὀμήρου

οὐ τοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα'

Σοφοκλῆς παρέφρασεν εἰπὼν

θεοῦ τὸ δῶρον τοῦτο· χρὴ δ' ὅς' ἂν θεοὶ
 διδῶσι, φεύγειν μηδέν', ὧ τέκνον, ποτέ'.

159. Παρ' ἐκεῖνο δέ

τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδῇ'

Θεόκριτος εἶπεν

οὔνεκά οἱ γλυκὺ Μοῖσα κατὰ στόματος χέει νέκταρ'.

160. Πῶς δὲ καὶ Ἄρατος παρέφρασε τὸ μὲν

οἷη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο

3 Αἰσχύλος] v. Nauck. p. 108 ib. δεύτερος] ἐμμέτρως W,
 non opus 8 λέξει idem: λέγει ib. Δημοσθένους] or. 18, 97
 14 Hom. Γ 65 15 Σοφοκλῆς] v. Nauck. p. 335 18 ἐκεῖνο
 W: ἐκείνου 19 Hom. A 249 20 Θεόκριτος] v. Id. VII, 82
 21 Μοῖσα: correxi ex Theocrito 23 Hom. Σ 489

εἰπών

ἄρκοι κυανέου πεφυλαγμένοι ὠκεανοῖο,

τὸ δέ

ἑνὶ θυτθὸν γὰρ ὑπὲρ θανάτοιο φέρονται

εἰπών

ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον Ἰδ' ἐρύκει'.

καὶ περὶ μὲν τούτων ἄλλης.

161. Ὁ δὲ Πολιτικὸς λόγος ἔστιν ἐν τῇ ρητορικῇ τέχνῃ, ἧς ἐντὸς Ὅμηρος πρῶτος γέγονεν, ὡς φαίνεται. εἰ γὰρ ἔστιν ἡ Ῥητορικὴ δύναμις τοῦ πιθανῶς λέγειν, τίς μᾶλλον Ὀμήρου ἐν τῇ δυνάμει ταύτῃ καθέστηκεν, ὅς τῇ τε μεγαλοφυνίᾳ πάντας ὑπεραίρει ἐν τε τοῖς διανοήμασι τὴν ἴσῃν τοῖς λόγοις ἰσχὺν ἐπιδείκνυνται;

162. Καὶ πρῶτόν ἐστι τῆς τέχνης ἡ Οἰκονομία, ἣν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως παρίστησι, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῶν πραγμάτων. οὐ γὰρ πόρρωθεν ἐμβαλὼν τὴν ἀρχὴν τῆς Ἰλιάδος ἐποίησατο, ἀλλὰ καὶ καθ' ὃν χρόνον αἱ πράξεις ἐνεργότεραι καὶ ἀκμαιότεραι κατέστησαν· τὰ δὲ τούτων ἀργότερα, ὅσα ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐγένοντο, συντόμως ἐν ἄλλοις τόποις παραδιηγήσατο. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ πεποίηκεν, ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ τῶν τελευταίων τῆς πλάνης τοῦ Ὀδυσσεύος χρόνων, ἐν οἷς καιρὸς ἦν ἤδη καὶ τὸν Τηλέμαχον εἰσάγειν καὶ τὴν τῶν μνηστήρων ὕβριν ἐμφανίζειν· τὰ δὲ πρὸ

2 γ. Phaen. vs. 48 4 τυτθὸν W: θυμὸν vid. Hom. O 628
6 Phaen. γ. 299 21 malim ἐγένετο 22 *: παραδιηγήσατο

τούτων, ὅσα τῷ Ὀδυσσεὶ ἄλωμένῳ συνέπεσεν, αὐτὸν παράγει διηγούμενον, ἃ καὶ δεινότερα καὶ πιθανώτερα ἔμελλε φαίνεσθαι, ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ παθόντος λεγόμενα.

163. Ἀεὶ τοίνυν χρωμένων τῶν ῥητόρων πάντων τοῖς προοιμίοις ὑπὲρ τοῦ προσεκτικώτερον ἢ εὐνοούστερον ποιεῖν τὸν ἀκροατὴν, αὐτὸς μὲν ὁ ποιητῆς κέχρηται προοιμίοις τοῖς μάλιστα κινῆσαι καὶ παραράγεσθαι πρὸς τὴν ἀκρόασιν δυναμένοις, ἔν τε τῇ Ἰλιάδι προαναφωνῶν ὅτι μέλλει λέγειν ὅσα 10 διὰ τὴν Ἀχιλλέως ὀργὴν καὶ τὴν Ἀγαμέμνονος ὕβριν κακὰ τοῖς Ἑλλησι συνέβη, καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐ ὅσοις πόνοις καὶ κινδύνοις περιπεσὼν ὁ Ὀδυσσεὺς πάντων τῇ τῆς ψυχῆς συνέσει καὶ καρτερίᾳ περιεγένετο. καὶ ἐν ἑκατέροις τῶν προοιμίων τὴν 15 Μοῦσαν παρακαλεῖ, ἵνα θειοτέραν καὶ μείζονα τὴν δόξαν τῶν λεγομένων παραστήσῃ.

164. Πολλὰ δὲ τῶν εἰσαγομένων ὑπ' αὐτοῦ προσώπων λέγοντα ποιῶν ἢ πρὸς οἰκείους ἢ φίλους ἢ ἐχθρούς ἢ δήμους ἐκάστῳ τὸ πρέπον εἶδος τῶν 20 λόγων ἀποδίδωσιν· ὥσπερ ἐν ἀρχῇ πεποιήται αὐτῷ ὁ Χρύσης ἐν τοῖς πρὸς τοὺς Ἑλληνας λόγοις χρησιμωτάτῳ προοιμίῳ κεχρημένος· συνεύχεται γὰρ αὐτοῖς πρότερον κρατῆσαι τῶν πολεμίων καὶ οἰκαδε ἀναστρέφαι, ἵνα τὴν παρ' αὐτῶν εὐνοίαν ἐπισπάσῃ 25 ται· ἔπειτα οὕτως ὑπὲρ τῆς παιδὸς παρακαλεῖ. ὁ δ' Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος θυμού-

μενος μιννύει τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων
 λόγον, ἵνα κἀκείνους ἀκούσαντας εὐνουστέροους κα-
 ταστήσῃ· πάντας γὰρ ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐστάλθαι οὐκ
 ἰδίᾳς τινὸς ἀπεχθείας ἔνεκα, ἀλλὰ εἰς χάριν αὐτοῦ
 5 τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ
 πολλὰ μὲν πεποιηκέναι ἑαυτόν, τὸ δὲ γέρας οὐ παρὰ
 τούτων ἀλλὰ παρὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων εἶλη-
 φέναι. οἷς ἀντιλέγων ὁ Ἀγαμέμνων οὐκ ἀπορεῖ
 ὅπως καὶ αὐτὸς θεραπεύσῃ τὸ πλῆθος· φήσαντος
 10 γὰρ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπελεύσεσθαι εἰς τὴν πατρίδα
 δι' ἣν ἔπαθεν ὕβριν, οὐκ εἶπεν ἄπιθι ἀλλὰ
 φεῦγε, τὸ ἀπλῶς ῥηθὲν εἰς τὸ ἀδοξότερον μετα-
 βαλὼν· καὶ ὅτι οὐ παρακαλῶ σε μένειν· πάρεισι
 γὰρ καὶ ἄλλοι, οἳ τιμῆς ἀξιώσουσί με· ἦν δὲ καὶ
 15 τοῦτο τοῖς ἀκούουσι κεχαρισμένον.

165. Καὶ ἐπὶ τούτοις εἰσάγεται ῥήτωρ ὁ Νέστωρ,
 ὃν ἡδυεπῆ καὶ λιγὺν ἀγορητὴν προσεῖπε
 'τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέειν αὐδὴ'·
 οὗ μείζον ἐγκώμιον οὐκ ἂν γένοιτο ῥήτορος. τί δ'
 20 οὗτος διαπράσσεται τῷ λόγῳ; ἄρχεται μὲν ἀπὸ
 προοιμίου, δι' οὗ μετὰγνῶσιν ἐμποιεῖν πειρᾶται τοῖς
 διαφερομένοις ἀριστεῦσιν, ἐννοεῖν αὐτοὺς παρα-
 σκευάζων, ὅτι μαχόμενοι παρέξουσιν ἀφορμὴν χαρᾶς
 τοῖς πολεμίοις· πρόεισι δὲ νοουθετῶν ἑκάτερον καὶ
 25 πείθεσθαι ἑαυτῷ ὥς πρεσβυτέρῳ παλαιῶν· καὶ ἐν
 τῷ σωφρονίζειν τὸν ἕτερον κεχαρισμένα τῷ ἑτέρῳ

6 μὲν] del. idem. ib. ἑαυτόν] malim αὐτός aut qui-
 dem αὐτόν 18 Hom. A 249

λέγει· τῷ μὲν γὰρ Ἀγαμέμνονι παραινεῖ μὴ ἀφαι-
ρεῖσθαι τὸ δοθὲν τῷ πολλὰ κεκημηκότι γέρας, τῷ
δ' Ἀχιλλεῖ μὴ ἐρίζειν τῷ βασιλεύειν προκρινομένῳ·
καὶ πρέποντα ἑκατέρῳ ἐπαινὸν διδούς, τῷ μὲν ὥς
πλεόνων βασιλεύοντι τῷ δ' ὥς πλέον ἰσχύοντι, 5
τοῦτον τὸν τρόπον παρῴνειν αὐτοὺς ἐπιχειρεῖ.

166. Τί δέ; οὐχὶ καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς, ὅποτε εἶδε
τὸν ὄνειρον ὁ Ἀγαμέμνων ἐλπίδας ἀγαθὰς αὐτῷ
φέροντα παρὰ τοῦ Διὸς καὶ ὀπλίζειν τοὺς Ἕλληνας
παρακελεύομενον, βητορικῇ χρῆται τέχνῃ, τοῦναν- 10
τίον οἷς βούλεται πρὸς τοὺς πολλοὺς λέγων, ἵνα
πεῖραν τῆς ὁρμῆς αὐτῶν λάβῃ καὶ μὴ ἐπαχθῆς ἢ
πολεμεῖν ἀναγκάξων ὑπὲρ ἑαυτοῦ; ἀλλ' αὐτὸς μὲν
πρὸς χάριν λέγει, ἄλλος δέ τις τῶν πείθειν αὐτοὺς
δυναμένων ἐπιστρέψει μένειν, ὥς τοῦτο τῇ ἀληθείᾳ 15
τοῦ βασιλέως θέλοντος. καὶ γὰρ ἐν οἷς δημηγορεῖ
ἐμφαίνει ὅτι τοῦναντίον βούλεται· ὁ δὲ δεχόμενος
τοὺς λόγους τούτους ἐστὶν Ὀδυσσεύς, παρρησίᾳ τῇ
προπούσῃ χρώμενος καὶ τοὺς μὲν ἀρίστους λόγοις
προσηνέσι πείθων τοὺς δ' ὑποδεεστέρους κατα- 20
πληκτικῶς ὑπακούειν τοῖς κρείττοσιν ἀναγκάξων·
καὶ τὸ ἄτακτον καὶ θορυβῶδες τῶν πολλῶν κατα-
παύσας ἅμα πάντας πείθει λόγοις ἔμφοροι, μετρίως
μὲν ὀνειδίσας, διότι οὐκέτι τελοῦσιν ἂν ὑπέσχοντο,
καὶ ἅμα συγγνώμης ἀξιόσας, ὅτι πολλὸν χρόνον 25
ἔπρακτοι μένοντες τῶν φιλτάτων ἐστέρηνται, παρα-
κλήσει δὲ καὶ ἐλπίδι τῇ ἐκ τῶν μαντείων συμπελ-
θῶν μένειν.

4 διδούς W, sed potius aliud verbum excidit

167. Ὅμοίως δὲ καὶ ὁ Νέστωρ λόγους ἐξη-
 λαγμένους μὲν εἰς ταὐτὸ δὲ τείνοντας ποιούμενος
 καὶ πλείονι παρρησίᾳ πρὸς τοὺς ἤδη μεμαλαγμένους
 χρώμενος πείθει τὸ πλῆθος· καὶ τὴν αἰτίαν τῆς
 5 ὀλιγορίας εἰς ὀλίγους τοῦ μηδεὸς ἀξιόους ἀναφέ-
 ρων τοὺς πολλοὺς ἐντρέπει· προστίθῃσι δὲ καὶ
 ἀπειλὴν τοῖς ἀπειθοῦσι καὶ εὐθέως συμβουλεύει τῷ
 βασιλεῖ, ὅπως χρὴ καταλέγειν τὰ στρατιωτικὰ τά-
 γματα.
168. Πάλιν δ' ἐν ταῖς κατὰ τὸν πόλεμον πρά-
 ξεσι τῶν Ἑλλήνων τὰ μὲν εὐτυχησάντων τὰ δὲ
 πταισάντων καὶ ἐν φόβῳ καταστάντων, ὁ μὲν Διο-
 μήδης, ἅτε τὸ ἐκ τῆς νεότητος θρόσος καὶ τὴν ἐκ
 τῆς ἀριστείας παρρησίαν ἔχων, πρὸ τοῦ ἐπιδείξασθαι
 15 τὴν ἀνδραγαθίαν σιωπῆς ἀξιώσας τὸ παρὰ τοῦ βα-
 σιλέως ὕνειδος, τότε ἐπιπλήσσει τῷ Ἀγαμέμνονι ὥς
 ὑπὸ ἀνανδρίας συμβουλεύοντι φεύγειν· φησὶ γάρ
 "Ἀτρεΐδῃ, σοὶ πρῶτα μαχέσσομαι ἀφραδέοντι,
 ἧ θέμις ἐστίν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μὴ τι χολωθῆς".
 20 ἐν οἷς ἅμα μὲν νουθετεῖν αὐτὸν ἐπιχειρεῖ, ἅμα δὲ
 τὴν παρ' αὐτοῦ ὀργὴν παραιτεῖται. καὶ τὰ μὲν φθά-
 νοντα διαπεπραχθαι ἑαυτῷ ἀνεπαχθῶς ὑπομιμνήσκει,
 λέγων
- ἑταῦτα δὲ πάντα
 25 ἴσασ' Ἀργείων ἡμὲν νέοι ἡδὲ γέροντες·
 εἰς δὲ τὰ ἐξῆς προτρέπει τοὺς Ἕλληνας, τεχνικῶς
 ἐγκωμιάζων αὐτούς

‘δαιμόνι’, οὕτω που μάλα ἔλπεαι νῆας Ἀχαιῶν
 ἀπτολέμους τ’ ἔμεναι καὶ ἀνάγκιδας, ὥς ἀγορεύεις;⁷
 καὶ αὐτὸν τὸν Ἀγαμέμνονα δυσωπεῖ, συγχωρῶν
 αὐτῷ εἰ βούλεται ἀπιέναι· τοὺς γὰρ ἄλλους ἐξαρκέ-
 σειν ἤ, κἂν πάντες φύγωσιν, αὐτόν γε σὺν τῷ 5
 ἑταίρῳ μενεῖν καὶ μαχέσεσθαι, εἰπὼν

‘νῶϊ δ’, ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθα’.

ὁ δὲ Νέστωρ τούτῳ μὲν γνώμης τε καὶ πράξεως
 ἀρετὴν μαρτυρεῖ, ὕσα δ’ εἰς τέλος τῆς συμβουλῆς
 διαφέρει, ἑαυτὸν ὥς πρεσβύτερον δεῖν παραινεῖν 10
 ἄξιον· καὶ ἐπέξεισι τῷ λόγῳ, τὴν πρὸς Ἀχιλλεῖα
 πρεσβείαν παρασκευάζειν ἐπιχειρῶν.

169. Καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πρεσβείᾳ ποικίλαις τέ-
 χναις ποιεῖ χρωμένους τοὺς δῆτορας. ὁ μὲν γὰρ
 Ὀδυσσεὺς ἀρχόμενος τοῦ λόγου οὐκ εὐθέως ἔφη, 15
 ὅτι Ἀγαμέμνων μετεγνωκὼς ἐπὶ τῇ τῆς Βρισηίδος
 ἀφαιρέσει τὴν τε κύρην ἀποδίδωσι καὶ δῶρα τὰ
 μὲν παραντίκα πέμπει τὰ δ’ ὕστερον ἐπαγγέλλεται·
 οὐ γὰρ ἦν χρήσιμον, οἰδοῦντος ἔτι τοῦ θυμοῦ, ταῦτα
 ὑπομιμνήσκειν· ἀλλὰ πρῶτον ἠθέλησεν ἐμβαλεῖν 20
 τὸν Ἀχιλλεῖα εἰς οἶκτον τῶν Ἑλληνικῶν ἀτυχημά-
 των· εἶτα εἰπὼν ὥς ὕστερον βουληθεὶς ἐπανορθώ-
 σασθαι τὰς συμφορὰς οὐκέτι δυνήσεται, μετὰ ταῦτα
 τῶν Πηλέως παραινήσεων ἀνέμνησεν, ἑαυτοῦ μὲν
 ἀφαιρῶν τὸ ἐπαχθὲς τῷ δὲ μᾶλλον ἐντρέπειν δυνά- 25

1 Hom. I 40   6 μενεῖν καὶ μαχέσεσθαι W: μένειν
 καὶ μάχεσθαι. Malim μενεῖν καὶ μαχεῖσθαι   7 Hom. I 48
 10 ἰδίᾳ φέρει?   25 μᾶλλον οἶον ῥέπειν δυνάμενος: corr. W

μένῳ προσώπῳ τῷ τοῦ πατρὸς περιθίεις τὸν λόγον·
 καὶ ὅτε ἐδόκει πραότερον αὐτὸν εἶναι, τότε καὶ τῶν
 Ἀγαμέμνονος δώρων ἐμνημόνευσε· καὶ πάλιν εἰς
 τὰς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δεήσεις μετέβαλε τὸν λόγον,
 5 ὅτι, εἰ καὶ δικαίως Ἀγαμέμνονι μέμφεται, καλὸν
 γοῦν σῶσαι τοὺς μηδὲν εἰς αὐτὸν ἐξημαρτηκότας·
 ἐχρῆν γὰρ καὶ τὸν ἐπίλογον μηδὲν τῶν λυπούντων
 ἔχειν τὸν ἀκούοντα, ἐπεὶ καὶ μάλιστα μνημονεύεται
 τὰ τέλη τῶν λόγων. ἡ δὲ τελευταία παρακλήσις ἔχει
 10 τι καὶ διεγερτικὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ὥς καὶ αὐτοῦ
 καταφρονοῦντας· νῦν γὰρ ἄν, φησὶν, ἔλοις τὸν
 Ἕκτορα, εἴ σου κατεναντίον σταίῃ, ἐπεὶ οὐδένα τῶν
 Ἑλλήνων ἑαυτῷ φησιν εἶναι ὅμοιον. ὁ δὲ Φοῖνιξ,
 δεδοικῶς μὴ ἐνδεέστερον ἢ προσῆκε χρῆται τῇ δεήσει,
 15 δάκρυα προῖεται· καὶ πρῶτον μὲν τῇ ὁρμῇ αὐτοῦ
 συντίθεται, φήσας μὴ ἀπολειφθῆσεσθαι αὐτοῦ, εἰ
 ἀποπλέοι· τοῦτο γὰρ ἦν αὐτῷ κεχαρισμένον· καὶ
 τὴν αἰτίαν λέγει, ὅπως τρέφειν αὐτὸν ἐπιστεύθη
 παρὰ τοῦ Πηλέως νήπιον παραλαβών, καὶ διδά-
 20 σκαλος ἔργων καὶ λόγων εἶναι ἡξιώθη. παραδιη-
 γεῖται δὲ καὶ τὰς ἐπὶ τῆς νεότητος ἁμαρτίας αὐτοῦ,
 ἐμφαίνων ὥς καὶ ἔβουλον ἢ τοιαύτη ἡλικία· καὶ
 προῖων οὐδὲν τῶν εἰς προτροπὴν παραλείπει, πᾶσι
 τοῖς κεφαλαίοις ῥητορικῶς χρῶμενος, ὅτι διηλλάχθαι
 25 καλὸν τῷ ἱκετεύοντι καὶ δῶρα πέμποντι καὶ πρέσβεις
 τοὺς ἀρίστους κἀκείνῳ τιμιωτάτους ἀπεσταλκότι· καὶ
 ὅτι καὶ αὐτὸς δίκαιός ἐστιν ὢν ἀξιοῖ τυγχάνειν,
 τροφεύς γε ὢν καὶ διδάσκαλος· καὶ ὅτι μεταγνώ-

14 χρῆται] malim χρήσεται

σεται προέμενος τὸν παρόντα καιρὸν· καὶ παρα-
δείγματι χοῖται τῷ κατὰ Μελέαγρον διηγήματι, ὅτι
κάκεινος παρακαλούμενος ὑπὸ τῶν οἰκείων βοηθεῖν
τῇ πατρίδι οὐ συγκατέθετο, ἕως ὑπὸ τῆς ἀνάγκης
τῶν καταλαβουσῶν τὴν πόλιν συμφορῶν ἐπὶ τὸ
ἀμύνειν ἐτράπετο. Αἶας δ' οἴκτου μὲν καὶ ἱκεσίας
οὐδὲν ἐδεήθη, παρρησίᾳ δὲ χρησάμενος καθελεῖν τὸ
φρόνημα τοῦ Ἀχιλλέως διέγνω, τὰ μὲν εὐκαιρῶς
ἐπιπλήττων τὰ δ' εὐμενῶς παρακαλῶν, ἵνα μὴ τε-
λέως παροξύνῃ· οὕτω γὰρ ἤρμοξε τῷ τῆς αὐτῆς
ἀρετῆς μετεिल्φοῦτι. πρὸς δὲ τούτων ἕκαστον ὁ
Ἀχιλλεύς ἀποκρινόμενος ἥθος γενναῖον ἅμα καὶ
ἀπλοῦν ἐμφαίνει. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις ἐλεγκτικῶς
ἅμα καὶ μεγαλοφρόνως ἀντιλέγει, αἰτίας εὐλόγους
τῆς ὀργῆς παριστάς, Ἀλάντι δ' ἀπολογεῖται. καὶ
Ὀδυσσεὺς μὲν ἔφη ἀποπλεύσεσθαι τῇ ὑστεραίᾳ, καμ-
πτόμενος δὲ πῶς ταῖς Φοίνικος δεήσεσι βουλευσε-
σθαί φησι περὶ τοῦ ἀπόπλου· ἐκνικηθεῖς δ' ὑπὸ
τῆς Αἴαντος παρρησίας ἐξομολογεῖται πᾶν ὃ μέλλει
ποιήσῃν, ὅτι οὐ πρότερον ἔξεισιν ἐπὶ τὸν πόλεμον,
πρὶν ἂν ὁ Ἔκτωρ ἐπὶ τὰς σκηνὰς αὐτοῦ καὶ τὰς
ναῦς ἀφίκηται, τοὺς πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀπεκτο-
νῶς· ἐνθα φησὶν, ὅτι καίπερ ἐκθύμως μαχόμενοι
τὸν Ἔκτορα παύσεσθαι νομίζω· καὶ γὰρ καὶ τοῦτο
πρὸς τὸ εἰρημένον πρόσθεν ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεὺς περὶ
τοῦ ἐνστήναι τῇ ὀρμῇ τοῦ Ἔκτορος ἀντέθηκεν.

170. Ἐν δὲ τοῖς τοῦ Φοίνικος λόγοις κάκεινο

7 οὐδὲν Duebnerus: οὐδὲ 9 εὐμενῶς W: εὐγενῶς
10 αὐτῆς W 25 πρὸς τὸ εἰρημένον *: προεισημένον

παρίστησιν, ὅτι τέχνη ἐστὶν ἡ ῥητορικὴ· φησὶ γὰρ τῷ Ἀχιλλεῖ, διότι παρέλαβόν σε

ῥήτιον, οὐπω εἰδόθ' ὁμοίου πολέμοιο

οὐδ' ἀγορεύων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι·

5 τοῦνεκά με προέηκε διδασκόμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι προηκτῆρά τε ἔργων·

ἐν οἷς καὶ τοῦτο δείκνυσιν, ὅτι ἡ τῶν λόγων δύναμις μάλιστα τοὺς ἄνδρας εὐκλεεῖς ἀπεργάζεται.

171. Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τῆς ποιή-
10 σεως τόποις εὑρεῖν λόγους τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἔχομένους· καὶ κατηγορίας καὶ ἀπολογίας ὑποδείκνυσι τρόπον ἐν τε ἄλλοις καὶ ἐν οἷς ὁ Ἑκτωρ καθάπτεται τοῦ ἀδελφοῦ, ὀνειδίζων αὐτῷ δειλίαν καὶ ἀκολασίαν· καὶ ὅτι τοιοῦτος ὢν ἡδίκηει πύρρῳ ἀπρ-
15 κισμένους, ὅθεν αἴτιος κακῶν τοῖς οἰκείοις ἐγένετο.
καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐκλύει τὸν θυμὸν τοῦ ἀδελφοῦ, δικαίως ἐπιπλήσσεσθαι συγκατατιθέμενος καὶ τῷ ὑποσχέσθαι τὴν πρὸς τὸν Μενέλαον μάχην ἀπολύ-
σεσθαι τὸ ἔγκλημα τῆς δειλίας. καὶ ὅτι μὲν τεχνί-
20 τῆς λόγων Ὅμηρος, οὐκ ἂν ἄλλως τις εἰποι εὖ φρονῶν· δῆλα γὰρ καὶ τὰ ἄλλα ἐξ αὐτῆς τῆς ἀναγνώσεως.

172. Οὐκ ἡμέλησε δ' οὐδὲ χαρακτηρίσαι τοὺς ῥήτορας. τὸν μὲν γὰρ Νέστορα ἡδὺν καὶ προσηνῆ
25 τοῖς ἀκούουσιν εἰσάγει, τὸν δὲ Μενέλαον βραχυλόγον καὶ εὖχαριν καὶ τοῦ προκειμένου τυγχάνοντα,

3 Hom. I 440   18 malim τῇ πρὸς τὸν Μ. μάχῃ
ib. ἀπολύσασθαι vel ἀπολύεσθαι: correxi

τὸν δ' Ὀδυσσεά πολλῇ καὶ πυκνῇ τῇ δεινότητι τῶν λόγων κεχρημένον· ταῦτα γὰρ τοῖς δυσὶ τούτοις ἤρωσιν ὁ Ἀντήνωρ μαρτυρεῖ, ἀκούσας αὐτῶν, ὁπότε πρεσβεύοντες ἀφίκοντο εἰς τὴν Ἴλιον. καὶ ταύτας τὰς ιδέας τῶν λόγων Ὅμηρος παρίστησιν αὐτός, ἐν 5 τῇ ποιήσει δείξας ἀπάσῃ.

173. Οἶδε δὲ καὶ τὴν Ἀντίθεσιν τῶν λόγων, ἀεὶ τῶν ἐναντίων ἐπὶ παντός πράγματός τιθεμένων καὶ τὸ αὐτὸ κατασκευαζόντων καὶ ἀναιρούντων διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς λογικῆς ἔξεως· φησὶ γάρ 10

ἄστροπτή δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἐνὶ μῦθοι παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα. ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσας'.

174. Ἐπίσταται δὲ ταῦτά καὶ διὰ πολλῶν λέγειν καὶ δι' ὀλίγων ἐπαναλαμβάνειν, ὅπερ καλεῖται Ἀνα- 15 κεφαλαίωσις, καὶ ἔστιν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ῥήτορσιν, ὁπότεν δέη πολλὰ πράγματα εἰρημένα ἀναμνήσαι συντόμως· ἃ γὰρ διηγήσατο ὁ Ὀδυσσεὺς παρὰ τοῖς Φαίαξιν ἐν τέτταρσι ῥαψωδίαις, ταῦτα πάλιν βραχέως διεξιςιν ἐν τούτοις 20

ἤρξατο δ' ὥς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα' καὶ τὰ ἑξῆς.

175. Τοῦ δὲ πολιτικοῦ λόγου ἔχεται καὶ ἡ τῶν Νόμων ἐπιστήμη· καὶ οὐδὲ ταύτης ἔκτος τὸν Ὅμηρον εὗρομεν ἄν. εἰ μὲν οὖν καὶ τοῦνομα τοῦ 25

11 Hom. T 248
correxī ex Homero

ib. ἐνὶ idem: ἐνὶ
21 Hom. ψ 310

13 ἐπακούσης:

νόμου ἦν κατ' αὐτὸν ἐν χρήσει, οὐκ ἔστι σαφῶς
διορίσασθαι. οἱ μὲν γάρ φασι δῆλον αὐτὸν εἶναι
εἰδότα τοῦνομα τοῦ νόμου ἐν τῷ εἰπεῖν

ἄνθρωπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες·

5 Ἀρίσταρχος δ' ᾤηθη τὴν εὐνομίαν εἰρησθαι παρὰ
τὸ εὖ νέμεσθαι. καίτοι καὶ ὁ νόμος λέγεσθαι ἔοι-
κεν ἀπὸ τοῦ νέμειν τὰ ἴσα πᾶσιν ἢ τὸ κατ' ἀξίαν
ἐκάστω. ὅτι δὲ δύναμιν τῶν νόμων οἶδεν, εἰ μὴ
καὶ ἐν γραφαῖς ἀλλ' ἐν ταῖς γνώμασι τῶν ἀνθρώ-
10 πων φυλασσομένην, ἐν πολλοῖς παρίστησι· τὸν γὰρ
Ἀχιλλεῖα ποιεῖ ὑπὲρ τοῦ σκῆπτρου λέγοντα

ἔνυν αὐτέ μιν νῆες Ἀχαιῶν

ἐν παλάμαις φορέουσι δικασπόλοι, οἳ τε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται·

15 θέμιστες γὰρ καὶ θεσμοὶ οἱ νόμοι, ὧν τὸν Δία
εἰσηγητὴν παραδίδωσιν, ᾧ καὶ τὸν Μίνωα τὸν τῶν
Κρητῶν βασιλέα φησὶν ὀμιλεῖν· ἢ δ' ὀμιλία νόμων
μάθησις ἦν, ὡς καὶ Πλάτων μαρτυρεῖ. σαφῶς δὲ
καὶ ἐν ἐκείνοις δηλοῖ, ὅτι χρὴ νόμοις ἔπεσθαι καὶ
20 μὴ ἀδικεῖν

ἔτῳ μὴ τίς ποτε πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιος εἴη,
ἀλλ' ὅ γε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅττι διδοῖεν·

176. Πρῶτος τοίνυν Ὅμηρος τὰ τῆς πολιτείας
διείλεν· ἐν γὰρ τῇ ἀσπίδι, ἣν τοῦ κόσμου παντὸς
25 μίμημα κατεσκεύασεν Ἥφαιστος, ἐμπεριεχομένως

4 id. q 437 vid. Schol. 12 id. A 237 18 respicitur
ut vid. Plat. Min. p. 319c sq. 21 Hom. σ 141 25 Ἥφαι-
στος W: Ἥφαιστος τουτέστιν ἡ πνευματικὴ δύναμις

ἐποίησε δύο πόλεις, τὴν μὲν ἐν εἰρήνῃ καὶ εὐφρο-
σύνῃ διάγουσαν τὴν δ' ἐν πολέμῳ σχολάζουσαν·
καὶ παραθεῖς τὰ ἑκατέρω πρόσφορα, παρίστησιν ὅτι
ὁ μὲν πολιτικός ἐστὶ βίος ὁ δὲ στρατιωτικός. οὐ
παρεῖδε δ' οὐδὲ τὸν γεωργικόν· ἀλλὰ καὶ τοῦτον 5
ἔδειξεν, ἐν ἀργεῖαν ἅμα καὶ κάλλος περιθεῖς τοῖς
λόγοις.

177. Ὁ δ' ἐν πάσῃ πόλει νενομοθέτηται, τὸ εἶναι
συνέδριον βουλῆς καὶ τοῦτο προβουλευέσθαι πρὸ
τοῦ τὸν δῆμον συνιέναι, πρόδηλον ὅτι ἐστὶν ἐκ 10
τῶν Ὀμηρικῶν τούτων

ἡ βουλὴν δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἴξε γερόντων·
συνάγει γὰρ Ἀγαμέμνων τοὺς γέροντας καὶ σκέπτε-
ται μετ' αὐτῶν, ὅπως ὀπλίσῃ τὸ πλῆθος πρὸς τὴν
μάχην. 15

178. Καὶ ὅτι δεῖ τὸν ἄρχοντα πρὸ τῶν ἄλλων
πεφροντικέναι τῆς πάντων σωτηρίας, ἐν τῷ αὐτῷ
προσώπῳ διδάσκει, ᾧ καὶ παραινεῖ

οὐ γὰρ παννύχιον εὖδειν βουλευφόρον ἄνδρα·
καὶ ὅτι δεῖ τῷ ἡγουμένῳ πείθεσθαι τοὺς ὑποτεταγ- 20
μένους, καὶ ὅπως ἑκάστῳ προσφέρεσθαι τὸν προ-
τεταγμένον, ὁ Ὀδυσσεὺς ὑποδείκνυσιν, τοὺς μὲν
ἐντίμους λόγοις προσηγέσι πείθων, τοῖς δὲ ἐκ τοῦ
ὕχλου πικρότερον ἐπιπλήσσω.

2 διάγουσαν . . . . σχολάζουσιν] σχολάζουσιν . . . . διά-
γουςαν W 12 Hom. B 53 ib. δὲ] μὲν idem 19 id.
B 24 21 προσφέρεσθαι] excidit ut vid. γὰρ aut δεῖ

179. Ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπανίστασθαι τοῖς ἀμείνοσι
παρὰ πᾶσι νενόμισται· ὃ καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ ποιοῦσιν
ἐπὶ τοῦ Διός

οὐδέ τις ἔτλη

5 μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες'.

180. Νόμος παρὰ τοῖς πλείστοις τὸν πρεσβύτα-
τον λέγειν· ὃ δὲ Διομήδης ὑπὸ ἀνάγκης τοῦ πολέ-
μου πρῶτος θαρσύνσας λέγειν συγγνωστὸς εἶναι ἀξιοῖ

καὶ μὴ τι κότεν ἀγάσῃσθε ἕκαστος,

10 οὐνεκα δὴ γεγεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν'.

181. Κἀκεῖνο δὲ παρὰ πᾶσι νενόμισται, τὸ κο-
λάζεσθαι τὰ ἐκούσια ἁμαρτήματα, τὰ δ' ἀκούσια
συγγνώμης τυγχάνειν. τοῦτο πάλιν δείκνυσιν ὁ
ποιητής, ἐν οἷς φησιν ὁ ἀοιδὸς παρ' αὐτῶ

15 'καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱός,
ὥς ἐγὼ οὐ τι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον οὐδὲ χατίζων
πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαΐτας,
ἀλλὰ πολὺν πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη'.

182. Τριῶν δ' οὐσῶν πολιτειῶν πρὸς δικαιοσύ-
20 νην καὶ εὐνομίαν, βασιλείας τε καὶ ἀριστοκρατίας
καὶ δημοκρατίας, καὶ ταύταις πάλιν ἀντικειμένων
τριῶν πρὸς ἀδικίαν καὶ παρανομίαν, τυραννίδος
ὀλιγαρχίας ὀχλοκρατίας, οὐδὲ ταύτας Ὅμηρος ἀγνο-
εῖν ἔοικε, τὴν μὲν βασιλείαν δι' ὅλης τῆς ποιήσεως
25 ὀνομάζων καὶ ἐγκωμιάζων, ὥς ἐν τούτοις

4 Hom. A 535   9 id. E 111   1b. ἕκαστος] om.
optimi   15 Hom. χ 350

ἄνυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ διοτρεφέων βασιλῆων·
 τιμὴ δ' ἐκ Διὸς ἐστι, φιλεῖ δέ ἐ μητιέτα Ζεὺς'.
 καὶ ὁποῖον δεῖ εἶναι τὸν βασιλέα, σαφῶς δηλοῖ
 ἑλῶν δ' οἷσιν ἄνασσε, πατήρ δ' ὧς ἥπιος ἦεν'.
 καί

οὔτε τινὰ ῥέξας ἐξάλισιον οὔτε τι εἰπὼν
 ἐν δήμῳ, ἢ τ' ἐστὶ δίκη θείων βασιλῆων'.
 τὴν δ' ἀριστοκρατίαν, ἐν οἷς Βοιωτῶν βασιλέας πάντες
 καταριθμεῖ, καὶ παρὰ τοῖς Φαίλαξι

ἑωδέκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες 10
 ἀρχοὶ κρίνουσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός'.
 δημοκρατίας δ' εἰκόνα ἐναργῶς ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς
 ἀσπίδος δεικνύει, ἐν ἣ δύο ποιήσας πόλεις τὴν ἐτέ-
 ραν δημοκρατεῖσθαι φησι, μηδενὸς ἡγουμένου, πάν-
 των δὲ πρὸς τὴν ἑαυτῶν βούλησιν κατὰ νόμους 15
 βιούντων· ἐνθα καὶ δικαστήριον εἰσάγει· καὶ ἐν
 ἐκείνῃ γε τὴν δημοκρατίαν παρίστησιν, ἐν οἷς φησι
 ἑδημον ὑποδδείσας· δὴ γὰρ κεχολώσατο λίην,
 οὔνεκα ληιστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
 ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμοι ἦσαν'. 20

183. Τὸν δὲ βιαίως καὶ παρανόμως ἀρχοντα
 τύραννον μὲν οὐ καλεῖ· νεώτερον γὰρ τὸ ὄνομα·
 οἷος δὲ τοῖς ἔργοις γίνεται, δείκνυσιν ἐν τούτοις
 εἰς Ἐχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 ὅς κ' ἀπὸ ῥίνα τάμησι καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ'. 25

1 Hom. B 196 ib. idem: μητιέτα 4 id. β 284 6 id.
 δ 690 cf. Schol. A 10 id. θ 390 13 malim δεικνύουσιν 18 Hom.
 π 425 ib. κεχολώατο Homerus 24 id. σ 85

καὶ τὸν Αἰγισθον δὲ τυραννικὸν ἀποφαίνει, ὃς ἀπο-
κτείνας τὸν Ἀγαμέμνονα ἐκράτει τῶν Μυκηναίων·
καὶ ὁπότε ἀνῆρέθη, φησὶν, ὅτι οὐκ ἂν ἔτυχε ταφῆς,
εἶπερ Μενέλαος παρῆν· τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν τυράν-
5 νων νενόμισται·

‘τῷ κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,
ἀλλ’ ἄρα τὸν γε κύνες τε καὶ οἴωνοι κατέδαψαν
κείμενον ἐν πεδίῳ· μάλα γὰρ μέγα μῆσατο ἔργον’.

ὀλιγαρχίαν δὲ δηλοῦν δοκεῖ διὰ τῆς τῶν μνηστή-
10 ρων πλεονεξίας, περὶ ᾧ φησιν

‘ἦδ’ ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κἄτα κοιρανέουσι’.

τὴν δ’ ὀχλοκρατίαν ἐν τῇ τῶν Τρώων πολιτείᾳ παρα-
δίδωσιν, ἐν ᾗ καὶ συναράμενοι πάντες Ἀλεξάνδρῳ
κακοῖς περιέπεσον καὶ ὁ Πρίαμος λοιδορεῖται τοῖς
15 παισὶν ὥς τούτων αἰτίοις

‘σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες’.

καὶ ἄλλος δέ τις τῶν Τρώων, ὁ Ἀντίμαχος,

‘χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
οὐκ εἶλαχ’ Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ’.

20 184. Ἐπεὶ δὲ τὸ παρὰ ἀνθρώποις δίκαιον τοῦτο
νομίζεται, τὸ ἀπονεμητικὸν ἐκάστῳ τοῦ κατ’ ἀξίαν,
ἐν ᾧ μάλιστα ἐστὶ τὸ θεοὺς σέβειν, γονέας καὶ
οἰκείους τιμᾶν, τὴν μὲν εἰς θεοὺς εὐσέβειαν ἐν
πολλοῖς διδάσκει, εἰσάγων τοὺς ἥρωας θύοντας καὶ
25 εὐχομένους καὶ δῶρα ἀνατιθέντας τοῖς θεοῖς καὶ

6 id. γ 258   11 id. α 247 et pass.   ib. idem: κατα-
κοιρανέουσι   16 id. Ω 253   18 id. Α 124

ὑμνοῖς γεραίροντας αὐτούς, καὶ τῆς εὐσεβείας ἀμοιβὴν ἀπολαμβάνοντας τὴν παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαν.

185. Τὴν δὲ πρὸς τοὺς γειναμένους τιμὴν ἐν τῷ Τηλεμάχου προσώπῳ μάλιστα δείκνυσι καὶ ἐν οἷς ἐπαινεῖ τὸν Ὀρέστην

‘οὐκ ἄλεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
πάντας ἐπ’ ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα;’

καὶ ὅτι τὸ γηροτροφεῖσθαι τοὺς γονέας ὑπὸ τῶν παίδων φύσει δίκαιον καὶ ἐξ ἀμοιβῆς ὀφειλόμενον, διὰ μιᾶς λέξεως ἐδήλωσεν εἰπὼν

‘οὐδὲ τοκεῦσι

θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκεν’.

ἀδελφῶν δ’ εὐνοίαν καὶ πίστιν πρὸς ἀλλήλους ἐν τῷ Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ, φίλων δ’ ἐν Ἀχιλλεῖ καὶ Πατρόκλῳ δείκνυσι, γυναικὸς δὲ σωφροσύνην καὶ φιλανδρίαν ἐν τῇ Πηνελόπῃ, ἀνδρὸς δὲ πόθον τῆς αὐτοῦ γυναικὸς ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ παρίστησιν.

186. Ὅπως δὲ καὶ ὑπὲρ πατρίδος χρὴ πράσσειν, ἐν τούτῳ μάλιστα ἐδήλωσεν

‘εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης’.

καὶ πάλιν ὅπως τοὺς τῆς πολιτείας κοινωνοῦντας φιλίας ἔχειν δεῖ

‘ἄφρονητωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος’.

3 γειναμένους *: γεναμένους 6 Hom. α 298 ib. suppl. vid. ἢ οὐκ ἄλεις 11 Hom. P 302 20 id. M 248 22 φιλίας et δεῖ om. optimi et omitti possunt 23 Hom. I 68

ὅπως δὲ τὸ ἀληθεύειν τίμιον τὸ δ' ἐναντίον φευκτόν

ἔχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς Ἀίδαο πύλησιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπῃ·

καὶ

5 'οἷ τ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὕπιθεν φρονέουσι'.

187. Τῶν δ' οἴκων μάλιστα σφζομένων, ὁπότεν
γυνὴ μήτε τὰς ἀπορρήτους διανοίας τοῦ ἀνδρὸς
πολυπραγμονῇ μήτε ἄνευ τῆς γνώμης αὐτοῦ πράσ-
σειν τι ἐπιχειρῇ, ἐκότερον ἐκ τῆς Ἥρας ὑπέδειξε,
10 τὸ μὲν πρότερον τῷ Αἰλὶ λέγοντι περιθεῖς

Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἑμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν',

τὸ δ' ἕτερον τῇ Ἥρᾳ

15 'μή πῶς μοι μετέπειτα χολώσεται, αἶ' κε σιωπῇ
οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυρρόου Ὠκεανοῖο'.

188. Τὸ δὲ καὶ τοὺς ἐξιόντας ἐπὶ πόλεμον ἢ ἐν
κινδύνῳ καθεστῶτας ἐντέλλεσθαι τι τοῖς οἰκέλοις
εἰθισμένον παρὰ πᾶσιν οὐκ ἡγνόησεν ὁ ποιητής. ἡ
μὲν γὰρ Ἀνδρομάχῃ, στένουσα τὸν Ἑκτορα, φησὶν

20 'οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χειρὸς ὕρεξας,
οὐδέ τί μοι εἰπας πυκινὸν ἔπος, οὔ τέ κεν αἰεὶ
μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἡμέατα δάκρυ χέουσα'.

ἡ δὲ Πηνελόπη τῶν τοῦ Ὀδυσσεως ἐντολῶν μνημο-
νεύει, φήσαντος ὁπότε ἐξῆλει

2 id. ib. 812

5 id. σ 168

11 id. A 545

14 id.

Ξ 810

20 id. Ω 743

21 εἴπας idem

'τῷ οὐκ οἶδ' ἢ κέν μ' ἀνέσει θεός, ἢ κεν ἁλώω
 αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων,
 μεμνησθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
 ὥς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος·
 αὐτὰρ ἐπειδὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδῃαι, 5
 γήμασθ' ὥ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα'.
 οἶδε δὲ καὶ ἐπιτρόπους

'καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 πείθεσθαι τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν'.

189. Τὰ δ' ἐπὶ τοῖς θανάτοις τῶν οἰκείων πένθη 10
 οὗτ' ἄμετρα εἶναι ἀξιοῖ· ἀγεννὲς γὰρ τοῦτο· οὔτε
 παντελῶς ἐκκεκρόφθαι ἐᾷ· ἀδύνατον γὰρ τὸ ἀπαθὲς
 ἐπὶ ἀνθρώπων. ὅθεν λέγει τὰ τοιαῦτα

'ἀλλ' ἢ τοι κλαύσας καὶ ὀδυρόμενος μεθέηκεν·
 τλητὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν'. 15
 ἐν ἄλλοις δέ φησιν

'ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν ὅς κε θάνῃσι,
 νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἡματι δακρύσαντας'.

190. Ἔγνων δὲ κἄκεῖνα, ἃ καὶ νῦν ἐν ταῖς τα- 20
 φαῖς νομίζεται, ἐν τε ἄλλοις καὶ ἐν τούτοις
 'ἐνθα ἔταρχύσουσι κασίγνητοί τε ἔται τε
 τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων'.
 καὶ οἷα ἢ Ἀνδρομάχῃ φησὶν εἰς τὸν Ἑκτορος νέκυν
 γυμνὸν κεῖμενον

1 Hom. σ 265   5 ἐπὶν δὴ Homerus   8 id. β 226
 14 id. Ω 48   ib. ἢ τοι idem: ἦτοι   17 id. Τ 228   21 id.
 II 456

αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεὶ κε κύνες κορέσονται,
 γυμνὸν· ἀτὰρ μοι εἴματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
 ἀλλ' ἣ τοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
 οὐδὲν σοί γ' ὕφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείμεαι αὐτοῖς,
 ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωιάδων κλέος εἶναι'.

οὕτω καὶ ἡ Πηνελόπη τὴν ἐσθῆτα κατασκευάζει
 'Λαέρτῃ ἥρῳι ταφήιον'. καὶ ταῦτα μὲν μέτρια· τὰ
 δὲ πέρα τούτων, καὶ ξῶα ἄλλα τε καὶ ἀνθρώπους
 ἐπικαίειν τὸν Ἀχιλλεῖα τῇ τοῦ Πατρόκλου πυρῇ, οὐκ
 ἐπαινῶν λέγει· διὸ καὶ ἐπιφωνεῖ

κακὰ δὲ φρεσὶ μῆδετο ἔργα'.

191. Καὶ τὰ πολυάνδρια δὲ πρῶτος ἡγείρε

τύμβον δ' ἐκ πεδίου ἵνα χεύομεν ἑξαγαγόντες'.

καὶ τοὺς ἐπιταφίους ἄγῶνας ἔδειξε πρῶτος. ταῦτα
 μὲν κοινὰ τῶν τε ἐν εἰρήνῃ καὶ τῶν ἐν πολέμῳ
 καθεστῶτων.

192. Τὴν δὲ περὶ τοὺς πολέμους ἐμπειρίαν, ἣν
 καὶ τακτικὴν τινες καλοῦσιν, ἡ πόλις πεποικιλμέ-
 νην μὲν πεξομαχίαις, τειχομαχίαις, ἔτι ναυμαχίαις,
 παρὰ ποταμῷ παρατάξεσι, μονομαχίαις, πολλὰ δὲ
 καὶ στρατηγικὰ περιέχουσιν, ὧν ὀλίγα παραθέσθαι
 ἐστὶν ἄξιον. ἐν γὰρ ταῖς παρατάξεσιν ἀεὶ χρὴ προ-

1 id. X 509   2 μοι] τοι idem   4 ἣ τοι idem: ἥτοι
 8 id. β 99   12 id. Φ 19   14 id. H 336, ubi vid.
 lect. discrepantiam   19 corr. vid. ἡ ποίησις παραδίδωσιν
 (vel simile hic aut alio loco) πεποικιλμένην cett.   20 ἔτι
 ναυμαχίαις *: ἐπινανυμαχίαις   22 περιέχουσα: correxi

τετάχθαι τὸ ἱππικὸν καὶ ἔπεσθαι τὸ πεζόν· καὶ
τοῦτο δὲ δείκνυσιν οὕτως

ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισιν καὶ ὕχεσφι,
πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στήσας πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς'.

193. Καὶ τὸ εἶναι ἐν τοῖς στρατιώταις ἡγεμόνας 5
κατὰ τάξεις

ἔπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστω
κοῦροι ἅμ' ἔστειχον δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες'.

καὶ τῶν ἡγεμόνων τοὺς μὲν προαγωνίζεσθαι ἐν
πρώτοις τεταγμένους, τοὺς δὲ κατόπιν γενομένους 10
ἐπείγειν τοὺς λειπομένους πρὸς τὴν μάχην

οἱ δ' ἄμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσουντο·

Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις σὺν εἰκελος Ἀλκίην,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας'.

194. Καὶ ὅτι τοὺς δυνάμει διαφέροντας ἐν 15
τοῖς ἔξω στρατοπεδεύειν, ὥσπερ τεῖχος τῶν λοιπῶν
περιβεβλημένους, τὸν δὲ βασιλέα ἐν τῷ ἀσφαλε-
στάτῳ, τουτέστι τῷ μεσαιτάτῳ, κατασκηνοῦν, δεί-
κνυσιν ἐν τῷ τοὺς μὲν γενναιοτάτους, τὸν Ἀχιλλέα
καὶ τὸν Αἴαντα, ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῶν νεῶν 20
κατεσκηνωκέναι, τὸν δ' Ἀγαμέμνονα καὶ τοὺς ἄλ-
λους ἀρίστους ἐν τῷ μέσῳ.

195. Καὶ τὸ ἐν τῷ στρατοπεδεύεσθαι χάρακας τε
περιβάλλεσθαι καὶ τάφρους ἀποσκάπτειν εἰς εὖρος
καὶ βάθος καὶ σκόλοψι κύκλῳ διαλαμβάνειν, ὥς 25

3 Hom. Δ 297 4 στήσεν idem 7 id. Γ 86 12 id.
Δ 252 17 malim προβεβλημένους, aut πρὸ τῶν λοιπῶν

μήτε ὑπερπηδᾶν τινα διὰ πλάτος μήτε διὰ βάθος
κατιέναι δύνασθαι, γίνεται ἐν τοῖς πολεμίοις καὶ
παρ' Ὀμήρῳ

ἄπο γὰρ δειδίσσεται τάφρος

6 εὐρεῖ, οὗτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν οὔτε περῆσαι
ῥηιδίῃ· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὑπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
ὀξέειν ἠρήρειστ', οὕς ἕστασαν υἷες Ἀχαιῶν
πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρῆν'.

10 196. Καὶ μαχόμενοι θνήσκουσι γενναίως οἱ
τούτοις ἐπόμενοι

ἢ μὴ μὲν ἀσπυδαί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·

καὶ πάλιν

15 ὅς δέ κεν ὑμέων
βλήμενος ἢ τυπείς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
τεθνᾶτω· οὐ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
τεθνᾶμεν'.

197. Καὶ τοῖς μὲν ἀριστεῦσι γέρα νέμεται

20 ἄλλα δ' ἀριστῆεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι·

τοῖς δὲ λιποτάκταις ἀπειλεῖ

ὅν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε νεῶν ἐθέλοντα νοήσω,
αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσσομαι'.

2 ἐν W: τς ἐν 4 Hom. M 52 8 ἠρήρει, τοὺς idem
12 id. X 304 15 id. O 494 20 id. I 334 21 *: λει-
ποτάκταις 22 Hom. O 348 ib. ἐθέλοντα] ἐτέρωθι idem

198. Ἐν δὲ ταῖς μάχαις ὃν μὲν τρόπον καὶ ὅπως
 διαφόρως καὶ ποικίλως τοὺς ἥρωας ποιεῖ τιτρώ-
 σκοντας καὶ τιτρωσκομένους, τί δεῖ λέγειν; ἐκεῖνο
 δ' ὑπομνησάμεθα ἄξιον, ὅτι τοὺς μὲν πρόσθεν τετρω-
 μένους ἐνδοξότερους ἡγοῦμεθα, ἅτε τὴν ἐκ τοῦ
 συνεστάναι καὶ παραμένειν προθυμίαν δεικνύοντας,
 τοὺς δὲ τὸ νῶτον ἢ τὸ μετὰ φρενον πεπληγότας ἀτι-
 μοτέρους, ὡς ἐν τῷ φεύγειν τοῦτο πεπονθότας.
 καὶ ταῦτα οὖν ἑκάτερά ἐστι παρ' Ὀμήρῳ

ἔειπε γάρ κε βλεῖο πονεύμενος ἢ τετυπείης, 10
 οὐκ ἂν ἐπ' αὐχέν' ὕπισθε πέσοι βέλος οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
 ἀλλὰ κεν ἢ στέρνων ἢ νηδύος ἀντιάσεις
 πρόσσω λεμένοιο μετὰ προμάχων ὀαριστύν'.
 καὶ πάλιν

οὐ μὲν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξις, 15
 ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον'.

χρησίμως δὲ καὶ ἐν τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων παραι-
 νεῖ μὴ περὶ τὰ σκῦλα γίνεσθαι μῆδ' ἐνδιδόναι
 καιρὸν φυγῆς, ἀλλ' ἐγκεῖσθαι καὶ διώκειν

μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθεν 20
 μιμνέτω, ὥς κεν πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται.
 ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν, ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἔκρηλοι
 νεκροὺς ἅμ πεδίον συλήσετε τεθνειῶτας'.

199. Ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ πάσης ἡλικίας κατορ-
 θώματα, ὅφ' ὧν πᾶς ὅστισοῦν ἐπαρθείη· ὁ μὲν 25
 ἀκμάζων ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ Αἴαντος καὶ Διο-

μήδους, ὁ δὲ νεώτερος ὑπὸ τοῦ Ἀντιλόχου καὶ τοῦ
Μηριόνου, ὁ δὲ μεσαιπόλιος ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως
καὶ τοῦ Ὀδυσσεως, ὁ δὲ γέρον ὑπὸ τοῦ Νέστορος,
καὶ πᾶς βασιλεὺς ὑπὸ τούτων ἀπάντων καὶ τοῦ
5 Ἀγαμέμνονος. τοιαῦτα μὲν τῶν πολιτικῶν λόγων
καὶ πράξεων ἐστὶ παρ' Ὀμήρῳ τὰ λήμματα.

200. Θεασώμεθα δὲ καὶ περὶ τῶν ἱατρικῶν, εἰ
καὶ τούτων μὴ εἶχεν ἀπείρως Ὅμηρος. καὶ ὅτι μὲν
πολλοῦ ἀξίαν τὴν τέχνην ὑπελάμβανε, δῆλον ἐκ
10 τούτου

Ἰητροὺς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιός ἄλλων'.

δοκεῖ δ' ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη εἶναι νοσερῶν καὶ ὑγι-
εινῶν· ἅπερ ἐκ τούτων ἂν τις μάθοι, ὅτι μὲν ἐπι-
στήμη

15 Ἰητροὺς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων'.

ὅτι δ' ὑγιεινῶν καὶ νοσερῶν

φάρμακα πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ
[λυγρά]

σημαίνει τούτων ἑκάτερον.

20 201. Ἔστι δὲ τῆς ἱατρικῆς θεωρητικὸν μὲν τὸ
διὰ τῶν καθολικῶν λόγων καὶ διὰ μεθόδου ἐπάγον
ἐπὶ τὴν τῶν κατὰ μέρος γνῶσιν, τούτου δ' αὖ μέρη
τὸ μὲν σημειωτικὸν τὸ δ' αἰτιολογικόν· πρακτικὸν
δὲ τὸ διὰ τῆς ἐνεργείας αὐτῆς βαδίζον, τούτου δὲ
25 μέρη τὸ μὲν διαιτητικὸν τὸ δὲ χειρουργικὸν τὸ δὲ

11 id. A 514

13 μὲν] μὲν γὰρ?

15 id. δ 281

17 id. ib. 230

20 δὲ W: μὲν. Malim μέντοι

φαρμακευτικόν. πῶς οὖν ἐκάστω τούτων Ὅμηρος ἐπιβέβληκεν; ὅτι μὲν γὰρ θεωρητικόν τι εἶναι ἐπίσταιται, ἐν τούτῳ αἰνίσσεται

‘τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα’.

μητιόεντα γὰρ λέγει δηλονότι κατὰ τέχνην θεωρητικὴν ἐσκευασμένα.

202. Τὸ δὲ σημειωτικὸν ἄντικρυς ἱστορεῖ διὰ τοῦ Ἀχιλλέως. μαθητῆς γὰρ ὢν Χείρωνος πρῶτος τὴν αἰτίαν τῆς κατασχούσης τοὺς Ἕλληνας νόσου κατενόησε, συνιδὼν ὅτι τὰ ἐπιδήμια νοσήματα ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐστίν, ὅς γε δοκεῖ εἶναι ὁ αὐτὸς τῷ Ἡλίῳ· οὗτος γὰρ τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ἐπάγει, αἶπερ, ὅταν ὥσι δυσκράτως διακαίμεναι, νοσήματος αἰτίαι καθίστανται. καὶ γὰρ τὸ ὄλον τὴν τε σωτηρίαν καὶ τὸν ὄλεθρον τῶν μὲν ἀνδρῶν τῷ Ἀπόλ-
15 λωνι τῶν δὲ γυναικῶν τῇ Ἀρτέμιδι, τουτέστι τῷ Ἡλίῳ καὶ τῇ Σελήνῃ, ἀνατίθησι, τοξότας μὲν αὐτοὺς ποιῶν διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων βολήν, οὕτω δὲ διορίζων τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ, ἐπεὶ καὶ θερμότερον φύσει τὸ ἄρρεν γένος. διὰ ταῦτα γοῦν φησι τὸν
20 μὲν Τηλέμαχον τηλικούτον εἶναι Ἀπόλλωνός γε ἔκκητι, τὰς δὲ Τυνδάρεω κόρας ὑπὸ Ἀρτέμιδος ἠϋξῆσθαι. τοὺς δὲ θανάτους ἐν τε ἄλλοις πολλοῖς καὶ ἐν τούτοις διορίζει

‘τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ’ ἀργυρέοιο βιοῖο, 25
χωόμενος Νιόβη, τὰς δ’ Ἀρτεμις ἰοχέαιρα’.

ὅπου δὲ καὶ τὴν τοῦ Κυνὸς ἐπιτολὴν διηγείται,
σημεῖον καὶ αἷτιον τοῦτο ἐκκαύσεως καὶ νόσων

‘λαμπρότατος μὲν ὃ γ’ ἐστὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
καὶ τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν’.

5 203. Αἰτιολογεῖ δ’ ἐν οἷς λέγει περὶ τῶν θεῶν
‘οὐ γὰρ σίτον ἐδουσ’, οὐ πίνουσ’ αἰθοπα οἶνον·
τοῦνεκ’ ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται’.

ἡ γὰρ τροφή ἢ τε ξηρὰ καὶ ὑγρὰ αἵματός ἐστι
γεννητική· τοῦτο δὲ τρέφει μὲν τὸ σῶμα, πλεονάσαν
10 δ’ ἡ διαφθορὰ νόσων αἷτιον γίνεται.

204. Τὸ δὲ πρακτικὸν μέρος τῆς ἱατρικῆς οὕτως
ἀκριβοῦς, ἐν ᾧ ἐστὶ καὶ διαιτητικόν. πρῶτον μὲν
γὰρ οἶδε τὰ χρόνια τῶν νοσημάτων καὶ τὰ ὀξέα,
ὡς ὅταν λέγῃ

15 ‘τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο,
ἢ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
οἷς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνε;’

205. Φανερός δ’ ἐστὶ καὶ τὴν λιτὴν δίαιταν ὑγιει-
νὴν ὑπολαμβάνων· πεποίηκε γὰρ τοὺς ἥρωας ὅπτοις
20 κρέασι χρωμένους, περιελὼν τὴν περὶ τὰ βρώματα
περιεργίαν. καὶ ἐπεὶ ἡ γαστήρ ἀεὶ δεῖται πληρώ-
σεως, ὅταν τὰ πρότερα σιτία καταπεφθέντα τὸ μὲν
οἰκτεῖον τῷ σώματι εἰς καρδίαν καὶ τὰς φλέβας ἀνα-
πέμψῃ τὸ δὲ περισσὸν ἐκβάλλῃ, τοιαῦτά φησιν

1 διηγείται] add. ποιεῖται Duebnerus 8 Hom. X 80
6 id. E 841 11. 12 ἐν ᾧ ἐστὶ καὶ τὸ διαιτητικόν, οὕτως
ἀκριβοῦς W 15 Hom. λ 171

ἄλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενον περ.
οὐ γάρ τι στυγερῇ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
ἔπλετο, ἢ τ' ἐκέλευσεν ἔο μνήσασθαι ἀνάγκη·

καὶ πάλιν

ἢ δὲ μάλ' αἰεὶ 5
ἔσθήμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
ληθάνει ὅσος ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει·

206. Οἶδε δὲ καὶ οἶνον χρήσεως διαφορὰς, ὅτι
ὁ μὲν πολὺς ποθεὶς βλαβερός, ὁ δὲ μέτριος ὠφέλι-
μος. τὸ μὲν οὕτως 10

οἶνός σε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους
βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ μηδ' αἴσιμα πίνῃ·
τὸ δ' ἐκείνως

ἄνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει·
καὶ ὅτι δυνάμεως ποιητικός 15

ὅς δέ κ' ἀνὴρ οἶνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσίν, οὐδέ τι γυῖα
πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο·

καὶ τὸν μὲν ἡδὺν εἰς τὰς φιλοφροσύνας παραλαμ- 20
βάνει

ὥς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίονα,
τὸν δὲ σφοδρὸν καὶ καρωτικὸν τῷ Κύνκλωπι ὁ
Ὀδυσσεὺς παρατίθησι, τὸν δὲ στύφοντα πρὸς ἱάσιν·

1 Hom. η 215 5 id. ib. 219 11 id. φ 294 14 id.
Z 261 16 id. T 167 18 οἱ idem: τοι 22 Hom. η 182
24 παρατίθησι W: τίθησι

οὗτος γάρ ἐστιν ὁ Πράμνειος, ὃν τῷ Μαχάονι
τέτρωμένῳ δίδωσιν.

207. Ὅπως δὲ καὶ γυμνασίοις χρῆσθαι παραγ-
γέλλει, φανερὸν ἐκ πολλῶν. αἰεὶ γὰρ πονουῦντας
ποιεῖ τοὺς μὲν ἐν τοῖς προσήκουσιν ἔργοις, τοὺς
δὲ δι' ἐπιτηδευμάτων· ὁπότε καὶ τοὺς μάλιστα τῇ
ἡδυπαθείᾳ κεχρημένους Φαίακας καὶ τοὺς ἀσώτους
μνηστῆρας γυμναζομένους εἰσάγει. καὶ πόρους μὲν
τοὺς αὐτάρκεις αἰτίους ὑγείας ὄντας νομίζει, τῶν
10 δὲ καταβαρύντων τὸ σῶμα καμάτων ἱαμα τὸν
ὑπνον εἶναι· φησὶ γὰρ τῷ Ὀδυσσεὶ κεκμηκότι ἀπὸ
τῆς θαλάσσης ὑπνον ἐπελθεῖν,

ἵνα μιν παύσειε τάχιστα

δυσπονέος καμάτοιο·

15 ἥ γὰρ φύσις ἀπαιτεῖ τὸ κεκμηκὸς σῶμα ἀναπαύεσθαι,
καὶ ἐν ᾧ ὀλίγον τὸ θερμὸν ὑπάρχει, τοῦτο ἐπεὶ οὐ
δύναται πάντῃ ἐξικνεῖσθαι, ἐν τῷ βάθει μένειν.
πῶς δὲ καὶ ἀναπαύεται τὸ σῶμα; ὅτι ἡ σύντασις
τῆς ψυχῆς ἀνίσταται καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος λύεται,
20 καὶ τοῦτο ἐναργῶς εἶπεν

ἑὺδε δ' ἀνακλινθεῖσα, λύθην δέ οἱ ἄψα πάντα·

τὸ δ' ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄμετρον οὐκ ὃν ὠφέλι-
μον καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπνου ἀποφαίνεται, ποτὲ μὲν εἰπὼν

ἁνίγῃ καὶ πολὺς ὑπνος,

25 ποτὲ δέ

9 ὑγείας: correxi ib. ὄντας W: οὔτως 13 Hom. s 493
20 καὶ] ὥς? 21 id. δ 794 24 id. ο 394

ἄνιη καὶ τὸ φυλάσσειν
πάννυχον ἐγρήσσοντα'.

208. Ἐπίσταται δὲ καὶ ἄερον εὐκρασίαν ὑγίειας
οὔσαν παρασκευαστικήν, ἐν οἷς φησιν

ἄλλὰ σ' ἐς Ἡλύσιον πεδῖον καὶ πείρατα γαίης 5
ἄθάνατοι πέμπουσιν, ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθυς,
τῇ περ ρηίστη βιοτῇ πέλει ἀνθρώποισιν·
οὐ νικετὸς οὔτ' ἄρ' χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὕμβρος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγὺ πνείοντας ἀήτας
Ῥαεανὸς ἀνίησιν ἀναψύχειν ἀνθρώπους· 10

ἐν οἷς δύο ταῦτα μάλιστα ὁρθῶς διεγνωκῶς φαίνε-
ται, ὅτι τε ἡ ἀρχὴ τῶν ἀνέμων ἀπὸ τῶν ὑγρῶν
γίνεται καὶ ὅτι τὸ ξυμφυτον τοῦ ζῆου θερμὸν δεῖται
ἀναψύξεως.

209. Καὶ ἰάματα δὲ παθημάτων οἶδε, λιποθυ- 15
μίας μὲν ἀναψύξιν, ὅπερ ἐπὶ τοῦ Σαρπηδόνοιο ποιεῖ

ἄντις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιῇ Βορέας
ζῶγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαρφηότα θυμόν·

ψύξεως δὲ θέρμην, ὥς ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως κεχειμα-
σμένου, ὃς ἐν τῷ θάμνῳ κρύπτεται, ἐνθα καὶ ἀνέ- 20
μων καὶ ὕμβρων ἦν ἐν σκέπῃ καὶ τῇ παρούσῃ ὕλῃ
καλύπτεται· κόπου δὲ λουτρά καὶ χρίσματα, ὥς ἐπὶ
τοῦ Διομήδους καὶ τοῦ Ὀδυσσέως ἐκ τῆς νυκτεγερ-
σίας ἀνακομισθέντων· καὶ γὰρ οἶαν ὠφέλειαν ἔχει
τὰ λουτρά, διὰ τούτων μάλιστα δηλοῖ 25

1 Hom. v 52   5 id. δ 568   15 λιποθυμίας *: correxi
17 Hom. E 697   1b. ἀντις idem: ἀντις   21 ἐν σκέπῃ
W: ἡ σκέπη   22 κόπου H: καὶ ὅπου

‘θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων’.

φανερὸν οὖν, ὅτι ἐντεῦθεν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὰ νεῦρα εἰκότως ἀπ’ αὐτῶν καὶ τὴν ἱασιν τοῦ κόπου λαμβάνει· αὕτη δ’ ἐστὶν ἢ διὰ τοῦ θερμανθῆναι καὶ ὕγρανθῆναι· ξηραίνουσι γὰρ οἱ κόποι.

210. Λοιπὸν ἐστὶ σκοπεῖν, ὅπως καὶ τὰ τῆς χειρουργίας κατενόησε. τὸν μὲν δὴ Μενέλαον ὁ Μαχάων ἰᾶται, πρῶτον ἐκκομισάμενος τὸ βέλος, ἔπειτα σκεψάμενος τὸ ἔλκος καὶ ἐκπιέσας τὸ αἷμα καὶ ξηρὰ φάρμακα ἐπιπάσας· καὶ τοῦτο πρόδηλον, ὅτι τεχνικῶς αὐτῷ πράσσεται. τὸν δ’ Εὐρύπυλον κατὰ τοῦ μηροῦ τετρωμένον Πάτροκλος πρῶτα μὲν τῷ εὐπορηθέντι μαχαιρίῳ διαχειρίζει, ἔπειτα ἀπονίψας ὕδατι λιαρῷ, ὡς ἀνωδυνώτερον γένοιτο, ρίξαν ἐπιβάλλει·
 15 πολλὰ γὰρ πανταχῇ πρὸς ἱασιν ἐλκῶν πεφυκάσιν. ἔγνω δὲ καὶ τοῦτο, ὡς τὰ πικρὰ φάρμακα πρὸς τὸ ξηραίνειν ἐστὶν ἐπιτήδεια· ξηραίνεσθαι δὲ χρήζει τὰ ἔλκη. καὶ οὐκ εὐθέως ἱασάμενος ὁ Πάτροκλος ἀπῆλθεν, ἀλλ’ ἤστό τε καὶ τὸν ἕτερεπε λόγοις· ἔδει
 20 γὰρ τῷ ὀδυνωμένῳ παραμυθίας. τὸν δὲ Μαχάονα τρωθέντα οὐ μέγαλην οὐδὲ καίριον πληγὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου εἰκότως ἀφυλακτοτέρῳ διαίτη ποιεῖ χρώμενον· ἴσως καὶ τὴν τέχνην αὐτοῦ δείκνυσιν· ὁ γὰρ τὰ ἄλλα ὡς ἔτυχε δαισιώμενος ἑαυτὸν ἰᾶσθαι ἐδύνατο.
 211. Κἄκεῖνο δ’ ἐστὶ κατανοῆσαι παρ’ αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἄγνοεῖ τῶν ἱατρικῶν φαρμάκων τὰ μὲν ἐπιπλαστὰ καὶ ἐπίπαστα, ὡς ὅταν εἴπη

1 Hom. κ 362   19 id. O 393
 in εἶδος transponit post τὰ ἄλλα W

23 [ἴσως] mutatum

ἔπι δ' ἥπια φάρμακα πάσσε',

τὰ δὲ ποτὰ, ὅπου ἢ Ἑλένη τῷ κρατῆρι μίσγει
φάρμακον

ἕνπευθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθες ἀπάντων'.

τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῶν δηλητηρίων φαρμά- 5
κων τὰ μὲν ἐπύχιστα οἶδεν, ὥς ἐν τούτοις

ἑφάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὕφρα οἱ εἶη
λοὺς χρίεσθαι χαλκήρεας',

τὰ δὲ ποτὰ ἐν ἐκείνοις

ἕν δὲ βάλλη κρητῆρι καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσει'. 10

ταῦτα μὲν καὶ περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ ἱατρικῶν.

212. Ὡφελοῦνται δ' οἱ ἄνθρωποι, ὥσπερ ἀπὸ
τῆς ἱατρικῆς, οὕτως ἔστιν ὅτε καὶ ἀπὸ τῆς Μαντι-
κῆς. ταύτης μέντοι τὸ μὲν τεχνικόν φασι εἶναι
οἱ Στωικοί, οἷον ἱεροσκοπίαν καὶ οἰωνοὺς καὶ τὸ 15
περὶ φήμας καὶ κληδόνας καὶ σύμβολα, ἅπερ συλ-
λήβδην ὕψταν καλοῦμεν, τὸ δ' ἄτεχνον καὶ ἀδί-
δακτον, τουτέστιν ἐνύπνια καὶ ἐνθουσιασμούς. οὐδὲ
ταῦτα οὖν Ὀμηρος ἠγνόησεν· ἀλλ' οἶδε μὲν μάντις
καὶ ἱερεῖς καὶ ὄνειροπόλους, ἔτι δὲ καὶ οἰωνιστὰς 20
καὶ τινα ἐν Ἰθάκῃ σοφὸν

ἔρριθας γινῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι'.

καὶ Ὀδυσσεύς φησιν εὐχόμενος

1 Hom. Δ 218, ubi ἐπ' ἄρ' pro ἐπὶ δ' Homerus 4 id.
δ 221 ib. τ' addidi ex eodem 7 id. α 261 10 id.
β 330 22 id. ib. 159

ῥήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἐνδοθεν, ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω'.

καὶ παρμὸς δὲ παρ' αὐτῷ σύμβολον ἀγαθὸν γίνεται.
τοῖς δὲ μνηστῆρσιν ἐφίσταται ἐνθεὸς μάντις, ἔκ
5 τινος ἐπιπνοίας σημαίνων τὰ μέλλοντα· ἐπεὶ δὲ καὶ
ὁ Ἑλένος αὐτήκοός φησι θείας φωνῆς γεγονέναι
, ὥς γὰρ ἐγὼν ὕπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετῶν',
παρέχει πιστεύειν ὅτι καὶ Σωκράτης ἀπὸ τῆς τοῦ
δαιμονίου φωνῆς ἐμάντευετο.

10 213. Τίς ἐτι καταλείπεται λογικὴ τέχνη ἢ ἐπι-
στήμη; ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ Τραγωδία τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν
ἐξ Ὀμήρου, εἰς ὄγκον πραγμάτων καὶ λόγων ἐπαρ-
θεῖσα. ἔστι γὰρ παρ' αὐτῷ πᾶν εἶδος τραγωδίας,
ἔργα μεγάλα καὶ παράδοξα καὶ θεῶν ἐπιφάνειαι
15 καὶ λόγοι φρονήματος μεστοὶ καὶ ἡθῶν παντοίων
μιμητικοί. συνελόντι δ' εἰπεῖν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ
δράματα αὐτοῦ ἐστι τὰ ποιήματα, σεμνὰ μὲν καὶ
ἐπηρεμένα τῇ λέξει καὶ τῇ διανοίᾳ καὶ τοῖς πράγμα-
σιν, οὐκ ἔχοντα δ' ἀνοσίων ἔργων ἐπιδειξεις, γάμους
20 ἀθεμίτους ἢ παίδων ἢ γονέων σφαγὰς ἢ ὅσα ἄλλα
ἢ νεωτέρα τραγωδία τερατεύεται· ἀλλὰ καὶ ὅταν
τοιούτου τινὸς ἐπιμνησθῇ, ἐπικρύπτειν μᾶλλον ἢ
ὀνειδίξειν πειράται τὸ ἀμάρτημα, ὥς ἐπὶ τῆς Κλυ-
ταιμνήστρας πεποίηκε. φησὶ γὰρ ὅτι 'φρεσὶ κέχρητ'
25 ἀγαθῆσιν' τὸ πρότερον, ἕως παρόντα εἶχε τὸν ἀοι-
δὸν ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐπισταθέντα, ὅπως αὐτῇ

1 id. v 100 7 id. H 53 vid. Schol. A. 16 δτι] deleam
24 Hom. γ 266 25 ἀοιδὸν Duebnerus: ἀοιδὸν τουτέστι
διδάσκαλόν τινα

τὰ ἄριστα παραινῇ· τοῦτον δ' ἐκποδὼν ὁ Αἰγισθος
 θέμενος παρέπεισεν αὐτὴν ἑξαμαρτάνειν. καὶ ὅτι
 ὁ Ὀρέστης δικαίως ἐτιμωρήσατο τῷ πατρὶ τὸν
 Αἰγισθον ἀποκτείνας, τὴν δὲ τῆς μητρὸς ἀναίρεσιν
 ἀπεσίγησε. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἰδεῖν ἐστι παρὰ
 τῷ ποιητῇ, τραγωδίαν σεμνὴν καὶ οὐκ ἀπάνθρωπον
 γράφοντι.

214. Οὐδὲν δ' ἔλασσον καὶ ἡ Κωμωδία ἐνθύνδε
 ποθὲν ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν· εὗρε γὰρ ὅτι καὶ παρ'
 αὐτῷ τὰ σεμνότατα καὶ ὑψηλότατα διηγουμένῳ ἐπεισ- 10
 ὀδιά τινα ἐστι γέλωτα κινοῦντα, ὥσπερ ἐν τῇ Ἰλιάδι
 ὁ μὲν Ἥφαιστος χωλεύων εἰσάγεται οἰνοχοῶν τοῖς
 θεοῖς,

ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλωτος μακάρεσσι θεοῖσιν'.

ὁ δὲ Θερσίτης, τῷ τε σώματι αἰσχιστος καὶ τὴν 15
 ψυχὴν κάκιστος, ἐκ τοῦ θορυβεῖν καὶ κακολογεῖν
 καὶ αὐχεῖν, ἐφ' οἷς οὐδεὶς τῶν ἐν δυνάμει καθε-
 στηκότων, καὶ ἐπὶ τούτοις κολάζεσθαι γέλῳ ἐπ'
 αὐτῷ παρασκευάζων·

οἱ δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἐπ' αὐτῷ ἡδὺν γέλασσαν'. 20

ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσεΐᾳ ὁ παρὰ τοῖς ἡδοναθοῦσι Φαίλαξι
 μελῳδὸς ἄδει τὴν Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης μοιχείαν,
 καὶ ὅπως ἐμπεσόντες εἰς τὰ τοῦ Ἥφαιστου δεσμὰ
 κατάφωροί τε ἐγένοντο καὶ γέλωτα παρέσχον τοῖς
 ἄλλοις θεοῖς, οἳ καὶ ἔσκωψαν χαριέντως πρὸς ἀλλή- 25
 λους. καὶ παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστήρσιν εἰσάγεται

9 ποθὲν] πον Duebnerus ib. παρ' αὐτῷ idem: παρὰ
 τῷ 14 Hom. A 599 20 id. B 270

ὁ πτωχὸς Ἴριος, τῷ γενναιοτάτῳ Ὀδυσσεὶ ἐρίζων εἰς
 πάλην καὶ ἐν τῷ ἔργῳ φαινόμενος καταγέλαστος.
 καθύλου γὰρ οἰκεῖόν ἐστι τῇ τοῦ ἀνθρώπου φύσει
 μὴ μόνον ἐπιτείνεσθαι ἀλλὰ καὶ ἀνίσθαι, ἵνα καὶ
 5 διαρκῇ πρὸς τοὺς ἐν τῷ ζῆν πόρους. τοιαύτη μὲν
 καὶ ἡ θυμηδία παρὰ τῷ ποιητῇ εὐρίσκεται. εἰ δ'
 οἱ μετ' αὐτὸν εἰσαγαγόντες τὴν κωμωδίαν λόγοις
 αἰσχροῖς καὶ ἀποκεκαλυμμένοις εἰς παρασκευὴν γέ-
 λωτος ἐχρήσαντο, οὐκ ἂν εἴποιεν ἄμεινόν τι εὐρη-
 10 κέναι. καὶ γὰρ τῶν ἐρωτικῶν διαθέσεων καὶ λόγων
 Ὅμηρος μὲν ἐγκρατῶς ἐπεμνήσθη· ὥσπερ ὁ Ζεὺς
 φησιν

οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὥδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε
 καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ ἐπὶ τῆς Ἑλένης

15 οὐ νέμεσις Τρῳάς τε καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 τοιγδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
 καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα· οἱ δ' ἄλλοι ποιηταὶ ἀκρατῶς
 καὶ ἀμέτρως ἀλισκομένους τῷ πάθει τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἐποίησαν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσοῦτον.

20 215. Ἔστι δέ τι χάριεν εἶδος λόγων καὶ τὸ τῶν
 Ἐπιγραμμάτων, ὅπερ εὐρέθη ἐπὶ τῶν ἀγαλμάτων
 καὶ αὐτὸ πάλιν ἐπὶ τῶν μνημάτων, σημαῖνον συντό-
 μως τὸν τούτων τινὲς τετιμημένον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο
 Ὅμηρου, ὅπου φησὶν

25 ἄνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
 ὃν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἴκτωρ·

καὶ πάλιν

Ἐκτορος ἥδε γυνή, δς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο'.

216. Εἰ δὲ καὶ ξωγραφίας διδάσκαλον Ὅμηρον
φαιή τις, οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι. καὶ γὰρ εἶπέ τις τῶν 5
σοφῶν, ὅτι ἐστὶν ἡ ποιητικὴ ξωγραφία λαλοῦσα, ἡ
δὲ ξωγραφία ποιητικὴ σιωπῶσα. τίς οὖν πρῶτος
ἢ τίς μᾶλλον Ὅμηρον τῇ φαντασίᾳ τῶν νοημάτων
ἔδειξεν ἢ τῇ εὐφωνίᾳ τῶν ἐπῶν ἐκόσμησε θεοὺς
ἀνθρώπους τόπους πράξεις ποικίλας; ἀνέπλασε δὲ 10
τῇ ὕλῃ τῶν λόγων καὶ ξῶα παντοῖα, καὶ μάλιστα
τὰ ἀλκιμώτατα, λέοντας σύας παρδάλεις· ὧν τὰς
μορφὰς καὶ διαθέσεις ὑπογράψας καὶ ἀνθρωπίοις
πράγμασι παραβαλὼν ἔδειξεν ἑκατέρας τὰς οἰκισ-
τητας. ἐτόλμησε δὲ καὶ θεοῖς μορφὰς ἀνθρώπων 15
εἰκᾶσαι· ὁ δὲ τὴν ἀσπίδα τῷ Ἀχιλλεῖ κατασκευάσας
Ἥφαιστος καὶ ἐντορεύσας τῷ χρυσῷ γῆν οὐρανὸν
θάλασσαν, ἔτι δὲ μέγεθος Ἥλιου καὶ κάλλος Σελή-
νης καὶ πλῆθος ἄστρον στεφανούντων τὸ πᾶν καὶ
πόλεις ἐν διαφόροις τρόποις καὶ τύχαις καθεστῶσας 20
καὶ ξῶα κινούμενα καὶ φθεγγόμενα, τίνας οὐ φαί-
νεται τέχνης τοιαύτης δημιουργοῦ τεχνικώτερος;

217. Ἴδωμεν δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλου ἐνὸς ἐκ πολλῶν
παραδείγματος, ὅτι ὁρωμένοις μᾶλλον ἢ ἀκονομένοις
ἔοικε τὰ ποιήματα, ὥσπερ οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν 25

2 Hom. Z 460 18 μορφὰς W: ἀφορμὰς 14 οἰκισ-
τητας] εἰκόνας codices 16 εἰκᾶσαι] post hoc verbum
aliqua excidisse putat Duebnerus

οἷς τὴν οὐλὴν τοῦ Ὀδυσσέως φράσας ἐπιφέρει τὰ
τῆς Εὐρυκλείας

τὴν γρηῤῥα χεῖρεςσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα
γυνὼ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι.
5 ἄψ δ' ἑτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυνθ' ὕδωρ.
τὴν δ' ἅμα χάσμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὕσσε
δακρυόφιν πλησθέν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
ἀψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
ἦ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
10 πρὶν ἔργων, πρὶν πάντα ἔνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάσθαι.
ἦ καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
πεφραδέειν ἐθέλουσα·

καὶ τὰ ἐξῆς· ἐνταῦθα γάρ, ὥς ἐν πέντακι γραπτῷ
δεδειγμένων τῶν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν πεσεῖν δυνα-
15 μένων, ἐμφαίνεται πλείω τὰ μὴδὲ τῇ ὕψει ἔτι κατα-
ληπτὰ ἀλλὰ τῇ νοήσει μύνη, ἥ τε διὰ τὴν ἐκπληξιν
ἄφρασις τοῦ ποδὸς καὶ ὁ ψόφος τοῦ χαλκοῦ καὶ τὸ
ἐκχεόμενον ὕδωρ καὶ ἡ τῆς γραδὸς λύπη τε ἅμα καὶ
χαρὰ καὶ τὰ ῥηθέντα πρὸς τὸν Ὀδυσσεά καὶ ἂ πρὸς
20 τὴν Πηνελόπην ἀποβλέψασα εἰπεῖν ἐμέλλησε. πολλὰ
δὲ καὶ ἄλλα γραφικῶς παρὰ τῷ ποιητῇ δείκνυνται,
ἅπερ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει θεάσασθαι ἔνεστιν.

218. Ἐνταῦθα καιρὸς καταπαύειν τὸν λόγον, ὃν,
ὥσπερ εἰ στέφανον ἐκ λειμῶνος πολυανθοῦς καὶ
25 ποικίλου πλέξαντες, ταῖς Μούσαις ἀνατίθεμεν. καὶ
οὐκ ἂν φροντίσαιμεν, εἴ τις ἐπιτιμήσειεν, ὅτι, πονη-
ρῶν πραγμάτων ὑπόθεσιν ἔχουσιν τῶν τοῦ Ὀμήρου

ποιήσεων, προσάπτομεν αὐτῷ λόγους φυσικοὺς πολιτικοὺς καὶ ἡθικοὺς καὶ ἐπιστήμας ποικίλας. ἀνάγκη μὲν γὰρ ἦν τῷ ποιητῇ πράξεις παραδόξους καὶ πάθη καὶ ἡθη διάφορα ὑποθέσθαι, ἐπεὶ τὰ μὲν ἄγαθὰ καθ' ἑαυτὰ ἀπλᾶ ἐστὶ καὶ μονοειδῆ καὶ ἀκα- 5
 τασκεύαστα, τὰ δὲ τοῖς κακοῖς ἀναμειγμένα πολλοὺς ἔχει τρόπους καὶ παντοίας διαθέσεις, ἐξ ὧν ἡ ὕλη τῶν πραγμάτων συνίσταται, ἐν ᾗ παρατιθεμένων τῶν χειρόνων ἢ τῶν ἀμεινόνων γνῶσις καὶ αἴρεσις ῥᾶων καθίσταται. καὶ τὸ ὅλον, ἡ τοιαύτη 10
 ὑπόθεσις παρέσχευ ἀφορμὰς τῷ ποιητῇ παντοδαποὺς κινῆσαι λόγους, τοὺς μὲν ἀπ' αὐτοῦ τοὺς δ' ἀπὸ τῶν εἰσαγομένων προσώπων, ὥστε τὴν ἀπὸ τούτων ὠφέλειαν τοῖς ἐντυγχάνουσι παρασχεῖν. πῶς δ' οὐκ ἂν πᾶσαν ἀρετὴν ἀναδείημεν Ὅμηρον, ὅπου καὶ ὅσα 15
 αὐτὸς μὴ ἐπετήδευσε, ταῦτα οἱ ἐπιγενόμενοι ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ κατενόησαν· καὶ χρῶνται μὲν τινες πρὸς μαντείαν τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ, καθάπερ τοῖς χρησμοῖς τοῦ θεοῦ· ἄλλοι δ' ἑτέρας ὑποθέσεις προ-
 θέμενοι ἀρμόζουσιν ἐπ' αὐτὰς τὰ ἔπη μετατιθέντες 20
 καὶ συνείροντες;

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΕΚΛΟΓΗ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΔΥΝΑΤΩΝ.

1. Κατὰ πετρῶν σπείρεις.
2. Πλίνθον πλύνεις.
3. Δικτύῳ ἄνεμον θηρᾷς.
4. Εἰς τετραμένον πίδακον ἀντλεῖς.
5. Εἰς ὕδωρ γράφεις.
6. Εἰς οὐρανὸν τοξεύεις.
7. Αἰθίοπα σμήχεις.
8. Κοσκίνῳ ὕδωρ ἀντλεῖς.
9. Νεκρὸν μαστιλίζεις.
10. Εἰς ψάμμον οἰκοδομεῖς.
11. Εἰς ὕδωρ σπείρεις.
12. Ἀκίνητα κινεῖς.
13. Ἀκίχνητα διώκεις.
14. Σίδηρον πλεῖν διδάσκεις.
15. Δελφῖνα νήχεσθαι διδάσκεις.
16. Ἡλίῳ φῶς δανείζεις.
17. Κύματα μετρεῖς.
18. Ἐλαίῳ πῦρ κατασβεννύεις.
19. Αἰγιαλῷ λαλεῖς.

Vid. Leutsch. Vol. I p. 343 sq.   4 τετραμένον: corr.
Boissonadius   19 αἰγιαλὸν: corr. idem

20. Αἶθρ διαλέγη.
21. Ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶς.
22. Λύκου πτερὰ ζητεῖς.
23. Τράγον ἀμέλγεις.
24. Ἄνεμον θαλάσσης κοφίνῳ ζητεῖς μετρεῖν.
25. Ἄνευ πτερῶν ζητεῖς ὑπασθαι.
26. Φαλακρῷ κτένας δανείζεις.
27. Τυφλῷ κάτοπτρον χαρίζῃ.
28. Ἐπειρώτῃ δίκτυα δίδως.
29. Ἀλιεῖ ἔντρον παρέχεις.
30. Παρὰ κωφοῖς ἀποπέρδεις.
31. Ἄνεμον διώκεις.
32. Παρὰ δικτύοις ὕδωρ κομίζεις.

26 φαλακρῶν codices: corr. Boissonadius   27 τυφλῶν
 codices: corr. Boissonadius   29 proverbium hic tantum
 occurrit   32 παρὰ δικτύοις] δικτύῳ Boissonadius. Fort.
 ἄνεμον διώκεις δικτύοις (aut δικτύῳ) et δικτύοις ὕδωρ κομίζεις

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ

I. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΡΩΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ.

Τὰ τοῦ Ὀμήρου ἔπη τελειότατον ἔχει τὸ μέτρον, τούτεστι τὸ ἑξάμετρον, ὃ καὶ ἡρώϊον καλεῖται. ἑξά-
 5 μέτρον μὲν ὅτι εἰς ἕκαστος στίχος ἑξ πόδας ἔχει, ὧν ὁ μὲν ἐστὶν ἐκ δύο συλλαβῶν μακρῶν, σπονδαῖος καλούμενος, ὁ δ' ἐκ τριῶν, μιᾶς μακρᾶς καὶ δύο βραχυῶν, ὅς λέγεται δάκτυλος. καὶ εἰσὶν ἀλλήλοις ἰσόχρονοι· αἱ γὰρ δύο βραχεῖαι μιᾶς μακρᾶς χρόνον
 10 ἐπέχουσιν. οὗτοι δὲ παρ' ἀλλήλων συντιθέμενοι πληροῦσι τὸ ἑξάμετρον ἔπος.

Ἄλλως τοῦ αὐτοῦ. Τὸ ἡρωικὸν μέτρον ἦτοι ὁ στίχος ἑξ χώρας ἔχει καὶ δέχεται πόδας πέντε, δύο δισυνλλάβους καὶ τρεῖς τρισυνλλάβους· καὶ ἐστὶν ἑξά-
 15 μέτρον, ἑξ γὰρ χώρας ἔχει· τὰς μὲν γὰρ πέντε συντεθειμένας ἔχει ἐκ τε δακτύλου καὶ σπονδαίου, ἐνίοτε δὲ καὶ παλιμβάκχειον καὶ ἀμφίμακρον ἐπι-
 δέχονται. ἡ δ' ἕκτη χώρα ἐπιδέχεται σπονδαῖον ἢ τροχαῖον· ἐπὶ παντὸς γὰρ μέτρον ἀδιάφορός ἐστιν

ὁ στίχος *
 τρισυνλλάβους *
 18 ἕκτη *: ε'

10 potius παρ' ἀλλήλων
 16 συντεθειμένας ἔχει *: συγκεχυμένας

14 καὶ τρεῖς

ἡ τελευταία συλλαβή. αἱ δὲ πέντε χῶραι ἐνίοτε καὶ παλιμβάκχειον ὥς εἴρηται καὶ ἀμφίμακρον ἐπιδέχονται, καθαρὸς μέντοι καὶ ἐν τάξει δακτύλου κειμένους. καθαρὸς δ' εἰσὶν ὅταν ἀπαρτίζωσιν εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν ἐπιφερομένην συλλαβὴν ἀρχο-
μένην ἔχωσιν ἀπὸ φωνήεντος, ὥς ἔστιν ὁ πα-
λιμβάκχειος ἐν τῷ

‘πλάγχθη ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν’.

ἀπήρτισε γὰρ εἰς μέρος λόγου τὸ πλάγχθη καὶ ἄρχεται ἡ ἐπιφερομένη συλλαβὴ ἀπὸ φωνήεντος 10 τοῦ ε. ἀμφίμακρος δὲ ὥς τό

‘οὐ τί μοι αἰτλή ἐσσί, θεοὶ νύ μοι αἰτιοὶ εἰσιν’.

εἰς γὰρ μέρος λόγου ἀπήρτισται ἡ μοι συλλαβὴ καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς αἰ διφθόγγου. ἡ βραχεῖα οὕσα καταπεραιοῦ εἰς μέρος λόγου καὶ τὴν 15 ἐξῆς ἔχει ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην καὶ ἐκτείνει τὸ βραχύ, οἶον

‘ἡ δὲ μέγ’ ἴαχεν ἀπὸ ** κάμβαλεν υἷόν’.

ἰδοὺ ἐνταῦθα τὸ πο μακρόν ἐστιν, ὅτι περαιοῦ εἰς μέρος λόγου· πρόθεσις γὰρ ἐστὶ καὶ τὴν ἐξῆς ἔχει 20 ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένην.

4 κειμένους codex   8 Hom. α 2   10 ἡ ἐπιφερο-
μένη συλλαβὴ *   12 Hom. Γ 164   ib. αἰτιοὶ ἐσσί codex
13 *: ἀπήρτῃται   15 noli corrigere καταπερατοῦ   18 lac.
3—4 litt. cf. Homerus E 343

II. ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΤΟΥ ΗΡΩΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ.

Τοῦ ἡρωικοῦ μέτρον διαφοραὶ εἰσιν ἑπτὰ· κατ' ἐνόπλιον, περιοδικόν, Σαπφικόν, βουκολικόν, ὑπόρρουθμον, τέλειον, πολιτικόν.

5 Κατ' ἐνόπλιόν ἐστι δύο δάκτυλοι καὶ σπονδεῖος ὥς τό

ᾧς φάτο δάκρυ χέων· τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ'.
περιοδικόν ἐστι δάκτυλος καὶ σπονδεῖος, οἶον

ᾠλομένην, ἢ μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν'.

10 Σαπφικόν ἐστι τὸ ἄρχον ἀπὸ σπονδείου καὶ λήγον εἰς σπονδεῖον, οἶον

ἄλλοι μὲν ἦα θεοὶ τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταί'.
βουκολικόν ἐστι τὸ μετὰ τρεῖς πόδας ἀπαρτίζον εἰς μέρος λόγου, οἶον

15 ἔξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμάσι δέδεντο'.

ὑπόρρουθμόν ἐστι τὸ καθ' ἕκαστον πόδα ἀπαρτίζον εἰς μέρος λόγου, οἶον

ὑβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν'.

τέλειον δ' ἐστὶ τὸ ἔχον ὅλα τὰ ὀκτὼ μέρη τοῦ
20 λόγου·

ᾠρὸς δ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέαιρε'.
πολιτικὸν δὲ ἐστὶ τὸ ἄνευ πάθους ἢ τρόπου γινόμενον, οἶον

ἔππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα'.

7 Hom. A 357   9 id. ib. 2   12 id. B 1   15 id. K 475
18 id. A 214   21 id. X 59   24 id. A 680

Στίχος ἐστὶ τάξεως διαλεκτικῆς σύμμετρον μέγεθος. εἶδη στίχων τεσσαρακαίδεκα· ἰσόχρονος, ἀπηρτισμένος, ἀκέφαλος, λαγαρός, μείουρος, τραχύς, μαλακοειδής, κακόφωνος, λογοειδής, προκέφαλος, σφηκίας, δολιχόουρος, προκοίλιος, μακροσκελής. 5

Ἰσόχρονός ἐστιν ὁ τὰ μεγέθη τῶν συλλαβῶν καὶ τοὺς πόδας ἀπὸ πρώτου μέχρι τοῦ ἐσχάτου τοὺς αὐτοὺς ἔχων, ὥς τό

‘τὼ δ’ ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλουιν’.

ἀπηρτισμένος ἐστὶν ὁ τὴν δόξαν καὶ τὴν διάνοιαν 10 πᾶσαν ἔχων ἐν ἑαυτῷ, οἷον.

‘ὥς εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἐκτωρ’.

ἀκέφαλος δ’ ἐστὶν ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος

‘ἐπεὶ δὴ νῆας τε καὶ Ἑλλησποντον ἔκοντο’, καὶ τό 15

‘ὅς ἦδη τὰ τ’ ἐόντα τὰ τ’ ἐσσόμενα πρό τ’ ἐόντα’.

λαγαρός ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν μέσσην συμφωνίαν τὴν σύνθεσιν μὴ σφάζων, οἷον

‘Νέστορα δ’ οὐκ ἔλαθεν λαχὴ πίνοντά περ ἔμπης’.

μείουρος δὲ ὁ κατὰ τὴν θέσιν τὸ τέλος μὴ σφάζων 20 καὶ τὴν παρατέλευτον βραχείαν ἔχων, οἷον

‘Τρῶες δ’ ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν’.

ὁ γὰρ ἐν τέλει ὢν ποὺς ἀπὸ βραχείας ἤρξατο, ὅπερ μειοὶ τὸν πόδα τὸν ἐν τῇ οὐρᾷ.

2 τεσσαρακαίδεκα *: ἰδὲ 5 σφηκίας] qui σφηκώδης vel σφηκός dici solet. Vox deest in Thesaurο 7 τοῦ πρώτου? 9 Hom. φ 15 12 id. H 1 14 id. Ψ 2 16 id. A 70 19 id. E 1 22 id. M 208 ib. αἰόλον idem: αἰόλον

τραχύς ἐστὶν ὁ τὸν ῥυθμὸν τῶν φθόγγων φθογγὴν
συνιστάς, οἶον

ῥοιχθά τε καὶ τετραχθά διατρυνφὲν ἔκπεσε χειρός·
μαλακοειδής ἐστὶν ὁ ὁμαλῶς καὶ οὐ βιαίως ἀλλὰ
5 λείως ἐμπίπτων ταῖς ἀκοαῖς, οἶον

ᾠματί οἱ δεύοντο κόμαι Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι·
κακόφωνός ἐστὶν ὃ πολλὰ φωνήεντα ἔστιν, οἶον

ᾠήη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ·

λογοειδής ἐστὶν ὁ πεξότερος τῇ συνθέσει, οἶον

10 ἔππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα·

προκέφαλός ἐστὶν ὁ ἔχων πλεον τῆς τετραχρονίας,
οἶον

ἦ οὐχ ἄλλης ὅτι γυναικας ἀνάκλιδας ἠπεροπεύεις·

ἦ ἢ συλλαβὴ πλεονάζει ἐν τῷ μέτρῳ καὶ διὰ τοῦτο
15 λέγεται προκέφαλος.

σφηκίας δὲ ὥς τό

ἦ λάθεται ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ·

δολιχόουρος δ' ἐστὶν ὁ δολιχὴν ἡγουν μακρὰν τὴν
οὐρὰν τουτέστι τὴν ἔκτην χώραν ἔχων, οἶον

20 ᾠάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκαα·

1 ὁ τὸν ῥυθμὸν — συνιστάς] ὁ τῷ δοίῳ τὸν φθόγγον
συνιστάς Studemundius (vid. Jahrb. f. Phil. 1867 p. 809—
828). unde corr. vid. ὁ τῷ δοίῳ τῶν φθόγγων τὴν φθογγὴν
συν. 8 Hom. Γ 363 6 id. P 51 8 id. λ 128 ib. φῆη
idem: φῆ vel φῆν 10 Hom. Α 680 13 id. E 349 17 id.
I 537 ib. λάθεται ἢ idem: λάθω τὴν 20 Hom. Γ 287

προκοίλιος, οἶον

‘Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτήτά τε καὶ μένος ἦϋ’.

ἡ ὁρο συλλαβὴ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στίχου πλεονάζει καὶ ἐντίθησιν ὕγκον ὥσπερ ἐπὶ τῶν προγραφύρων, ὅθεν καὶ προκοίλιος εἴρηται. 5

μακροσκελὴς δέ, οἶον

‘Κύκλωψ, τῇ πῖε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα’.

III. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΣΤΙΧΟΙΣ ΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΘΩΝ.

ΠΕΡΙ ΤΟΜΩΝ.

10

Τομαὶ τῶν στίχων εἰσὶ τέσσαρες· πενθημιμερῆς, ἐφθημιμερῆς, τρίτη τροχαϊκὴ, καὶ τετάρτη βουκολικὴ.

Πενθημιμερῆς μὲν οὖν ἐστίν, ὅταν μετὰ τοὺς πρώτους δύο πόδας τοῦ στίχου συλλαβὴ ἀπαρτίξηται εἰς μέρος λόγου, ὥς ἐν τῷ 15

‘μῆνιν ἄειδε, θεά —’.

ἐφθημιμερῆς δ’ ἐστίν, ὅταν μετὰ τοὺς πρώτους τρεῖς πόδας τοῦ στίχου συλλαβὴν ἀπαρτίξη εἰς μέρος λόγου, ὥς ἐν τῷ 20

‘πολλὰς δ’ ἰφθίμους ψυχὰς —’.

τρίτη δὲ τροχαϊκὴ ἐστίν, ὅταν ὁ τρίτος ποὺς τροχαϊκὸς ὢν ἀπαρτίξη εἰς μέρος λόγου, ὥς ἐν τῷ

‘ἡρώων, αὐτοὺς δὲ —’.

2 Hom. Ω 6 ib. idem: ἀνδρότα καὶ μένος 7 Hom.
 347 17 id. A 1 21 id. ib. 8 24 id. ib. 4

τετάρτη δὲ βουκολικὴ ἐστίν, ὅταν ὁ τέταρτος πούς
 δάκτυλος ὦν ἀπαρτίξῃ εἰς μέρος λόγου, ὥς ἐν τῷ
 ‘οὔνεκα τὸν Χρῦσῃν ἡτίμασε —’.

βουκολικὴ δὲ κέκληται παρ’ ὅσον οἱ τὰ βουκολικά
 5 ποιήματα γράψαντες ταύτῃ κέχρηται τῇ φωνῇ.

ΠΕΡΙ ΣΧΗΜΑΤΩΝ.

Σχήματα στίχων εἰσὶ τρία· μονόσχημον, πεν-
 τάσχημον, δεκάσχημον.

Μονόσχημοι μὲν εἰσιν ὅσοι ἀπὸ δακτύλων μόνων
 10 ἢ ἀπὸ σπονδείων μόνων σύγκεινται· συμβαίνει γὰρ
 τὸ ὅλον σχῆμα τοῦ στίχου ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι,
 τοῦ αὐτοῦ ποδὸς διοδεύοντος τὸν ὅλον στίχον· καὶ
 ἔστι μονόσχημος οὗτος

‘λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ’ ἀπερείσι’ ἄποινα’.

15 πεντάσχημοι δ’ εἰσὶν ὅσοι ἔχουσιν ἓνα μὲν σπον-
 δεῖον τοὺς δὲ λοιποὺς δακτύλους, ἢ τὸ ἀνάπαλιν
 ἓνα μὲν δάκτυλον τοὺς δὲ λοιποὺς σπονδείους.
 διοδεύων γὰρ ὁ εἷς πούς ὁ διάφορος τὰς πέντε
 χώρας, πέντε ἀποτελεῖ σχήματα, ὥς οὗτος

20 ‘Ἀτρεΐδης· ὃ γὰρ ἦλθε θεὸς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν’.

δεκάσχημοι δ’ εἰσὶν ὅσοι ἔχουσι δύο μὲν σπον-
 δεῖους τοὺς δὲ λοιποὺς δακτύλους, ἢ τὸ ἀνάπαλιν
 δύο μὲν δακτύλους τοὺς δὲ λοιποὺς σπονδείους.

οἱ γὰρ δύο πόδες διοδεύοντες τὰς πέντε χώρας,
 * δέκα ἀποτελοῦσι σχήματα, ὥς οὗτος

ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοί'.

ΠΕΡΙ ΠΑΘΩΝ.

Πάθη τῶν στίχων εἰσὶ τρία· ἀκέφαλον, μεσό- 3
 κλαστον, μέλουρον.

Ἀκέφαλοι μὲν οὖν εἰσιν ὅσοι ἀπὸ βραχείας
 ἄρχουσι συλλαβῆς, ὥς οὗτος

ἔπει δὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο·
 καὶ

ἔπει δὴ Αἰὼς νῆον ἀφίκετο·

τὸ γὰρ ἥρωικὸν μέτρον ἀεὶ ἀπὸ μακρᾶς βούλεται
 ἄρχεσθαι.

Μεσόκλαστοι δ' εἰσὶν ὅσοι κατὰ τὸ μέσον πάθος 15
 τι ἔχουσιν, ὥς οὗτος

ῥῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα·

ἐνταῦθα γὰρ ὁ δεύτερος ποὺς τροχαῖός ἐστιν.

Μείουροι δ' εἰσὶν οἱ τὴν οὐράν, τοῦτ' ἐστι τὸ
 τέλος, μεμειωμένον, ὅπερ ἐστὶν ἑλλεῖπον, ἔχοντες,
 ὥς οὗτος

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὕφιν·

ὁ γὰρ τελευταῖος πυρρίχιός ἐστιν.

Οἱ δὲ μηδὲν τούτων τῶν παθῶν ἔχοντες στίχοι,
 ἀπαθεῖς καλοῦνται.

Περὶ μὲν οὖν Τομῶν καὶ Σχημάτων καὶ Παθῶν 25
 ἀρκεῖ ταῦτα.

3 Hom. A 22   9 id. Ψ 2   11 id. φ 25   ib. ἐπει
 δὴ — νῆον idem: ἐπειδὴ — νῆος   16 Hom. κ 60   21 id.
 M 208   ib. αἰόλον idem: αἰολον

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΡΑΦΗΣ ΤΩΝ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ ΒΙΒΛΙΩΝ.

Οὐδ' ἄλλοτε ποτε τῆς γενομένης ἡμῖν ἐπὶ τῆς Ἀσίας πρὸς ἀλλήλους συνουσίας ἐκλαθόμενος οὐδὲ τῆς σῆς περὶ παιδείαν καὶ περὶ τοὺς φίλους σπουδῆς καὶ προθυμίας καὶ νῦν εὐθέως δεξάμενός σου τὴν ἐπιστολὴν ἐγνώρισα τοῦνομα καὶ ἡδιατάτα διετέθη ἐρρωμένον ἐπιγινούς σε καὶ ἡμῶν μεμνημένον, καὶ ἡδέως ἐν μέρει πάλιν ἀσπάξομαι σε καὶ τὴν γραφὴν (ἀναγραφὴν?) ὣν ἠθέλησας τῶν τοῦ πατρὸς βιβλίων ἐπεμψά σοι. ἐρρῶσθαι εὐχομαι. Forum loco qui codicem Ven. n. 248 scripsit Ioannes Rhosus exhibet haec: Παρὰ πάντα δὲ ταῦτα (vitarum indicem praemissum intellegit) πρὸ μὲν τῶν χρόνων, ὥς ἐν τινὶ βίβλῳ ἀρχαία ἐνεγέγραπτο, καὶ τῶν ὑπογεγραμμένων λόγων συνόψεις ἠύρισκοντο, εἰς ἡμᾶς δὲ οὐκ ἵφθασαν ἢ μόνον αἱ αὐτῶν ἐπιγραφαί· οὐδαμῇ γὰρ πω αὐτοῖς ἐνετύχμεν. τῶν φιλολόγων δὲ χάριν καὶ ὥς ἂν εἰδείεν ὅσα ὁ Χαιρωνεύς οὗτος σοφὸς συνεγράψατο, τὰς αὐτῶν ἐπιγραφὰς ἐνταῦθ' ἐξεθέμεθα.

Πλουτάρχου βιβλίων πῖναξ

1 Θησεὺς καὶ Ῥωμύλος.	16 Πύρρος καὶ Μάριος.
2 Λυκοῦργος καὶ Νομάς.	17 Φιλοποίμην καὶ Τίτος.
3 Θεμιστοκλῆς καὶ Κάμилλος.	18 Νικίας καὶ Κράσσος.
4 Σόλων καὶ Ποπλικύλας.	19 Κίμων καὶ Λούκιονλλος.
5 Περικλῆς καὶ Φάβιος Μάξιμος.	20 Δίων καὶ Βροῦτος.
6 Ἀλκιβιάδης καὶ Μάρκιος Κοριολάνος.	21 Ἀγησίλαος καὶ Πουμπήσιος.
7 Ἑπαμεινώνδας καὶ Σκίππων.	22 Ἀλέξανδρος καὶ Καῖσαρ.
8 Φωκίων καὶ Κάτων.	23 Δημοσθένης καὶ Κινέρων.
9 Ἄγις καὶ Κλεομένης.	24 Ἀράτος καὶ Ἀρτοξέρξης.
10 Τιβέριος καὶ Γάιος Γράκχοι.	25 Δημήτριος καὶ Ἀντώνιος.
11 Τιμολέων καὶ Παῦλος Ἀμίλιος.	26 Αὐγούστου βίος.
12 Εὐμένης καὶ Σεργάριος.	27 Τιβέριος.
13 Ἀριστείδης καὶ Κάτων.	28 Σκίππων Ἀφρικανός.
14 Πελοπίδας καὶ Μάρκελλος.	29 Κλαύδιος.
15 Λύσανδρος καὶ Σύλλας.	30 Νέρωνος βίος.
	31 Γάιος Καῖσαρ.
	32 Γάββας καὶ Ὄθων.
	33 Βιτέλλιος.
	34 Ἡρακλέους βίος.
	35 Ἡσιόδου βίος.
	36 Πινδάρου βίος.

- 37 Κράτητος βίος.
 38 Δαΐφρατος.
 39 Ἀριστομένους.
 40 Ἄρατος.
 41 Βίοι τῶν δέκα ζητόρων.
 42 Ὀμηρικῶν μελετῶν βιβλία δ'.
 43 Εἰς Ἐμπεδοκλέα βιβλία ι'.
 44 Περὶ τῆς πέμπτης οὐσίας βιβλία ε'.
 45 Περὶ τῆς εἰς ἑκάτερον ἐπιχειρήσεως βιβλία ε'.
 46 Μύθων βιβλία γ'.
 47 Περὶ ζητορικῆς βιβλία γ'.
 48 Περὶ ψυχῆς εἰσαγωγῆς βιβλία γ'.
 49 Περὶ αἰσθήσεων βιβλία γ'.
 50 Ἐκλογή φιλοσόφων βιβλία β'.
 51 Πόλεων εὐεργεσίαι βιβλία γ'.
 52 Πολιτικῶν βιβλία β'.
 53 Περὶ Θεοφράστου πρὸς τοὺς καιροὺς.
 54 Περὶ παρεμμένης ἱστορίας βιβλία δ'.
 55 Παροιμιῶν βιβλία β'.
 56 Τῶν Ἀριστοτέλους Τοπικῶν βιβλία η'.
 57 Σωσικλῆς βιβλία β'.
 58 Περὶ εἰμαρμένης βιβλία β'.
 59 Περὶ δικαιοσύνης πρὸς Χρύσιππον βιβλία γ'.
 60 Περὶ ποιητικῆς.
 61 Περὶ τῶν ἀρεσκόντων φιλοσόφοις φρικτῆς ἐπιτομῆς βιβλία ε'.
 62 Στρωματεῖς ἱστορικοί, ποιητικοί ξβ'. ἔνιοι δὲ ξς'.
 63 Περὶ τοῦ μίαν εἶναι τὴν ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος Ἀκαδημίαν.
 64 Περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν Πυρρωνείων καὶ Ἀκαδημαϊκῶν.
 65 Περὶ τῆς ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας.
 66 Περὶ τοῦ γεγονέναι κατὰ Ἰλλάτωνα τὸν κόσμον.
 67 Ποῦ εἰσιν αἱ ἰδέαι.
 68 Πῶς ἡ ὕλη τῶν ἰδεῶν μετελλήφειν, ὅτι τὰ πρῶτα σώματα ποιεῖ.
 69 Περὶ Σιοκράτους δαιμονίου πρὸς Ἀλκιδάρμαντα.
 70 Ἵππερ τοῦ Ἰλλάτωνος Θεάγους.
 71 Περὶ μαντικῆς ὅτι σφίζεται κατὰ τοὺς Ἀκαδημαϊκοὺς.
 72 Περὶ τῆς ἡθικῆς ἀρετῆς.
 73 Περὶ τοῦ ἐν τῇ σιλήνῃ φαινόμενον προσώπου.
 74 Πότερον ὁ περισσὸς ἀριθμὸς ἢ ὁ ἄρτιος ἀλείνων.
 75 Εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτεύεον.
 76 Περὶ Στωικῶν ἐναντιωμάτων.
 77 Περὶ ἐννοιῶν πρὸς τοὺς Στωικοὺς.
 78 Περὶ συνηθείας πρὸς τοὺς Στωικοὺς.
 79 Ὅτι παραδοξότερα οἱ Στωικοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσι.
 80 Πρὸς τὴν τοῦ Ἐπικούρου ἀκρόασιν περὶ Θεῶν.
 81 Πρὸς Καλίστην ὑπὲρ τῶν ἄλλων φιλοσόφων.
 82 Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν ἡδέως κατ' Ἐπικούρου.
 83 Πρὸς Βιθυνὸν περὶ φιλίας.
 84 Ἀμμόνιος ἢ περὶ τοῦ μὴ ἡδέως τῇ κακίᾳ συνεῖναι.
 85 Πῶς ἂν τις ἑαυτὸν ἐπαινεῖσειεν ἀνεπιφθόνως.

- 86 Εἰ ἀρετὴ ἡ ῥητορικὴ.
 87 Πῶς ἂν τις αἰσθόιτο
 ἑαυτοῦ προκόποντος
 πρὸς ἀρετὴν.
 88 Περί τῶν ἐκλειοιπότητων
 χρηστηρίων.
 89 Πῶς διακρίνεται τοῦ φί-
 λου τὸν κόλακα.
 90 Περί τοῦ πρώτου ψυχροῦ.
 91 Περί βραδείας κολαζομέ-
 νων ὑπὸ τοῦ θείου.
 92 Περί ἀδολεσχίας.
 93 Περί ὀργῆς.
 94 Ὑγιεινὰ παραγγέλματα.
 95 Περί εὐθυμίας.
 96 Περί δυσωπίας.
 97 Περί πολυπραγμοσύνης.
 98 Περί φιλαδελφίας.
 99 Περί κομητῶν.
 100 Περί τῶν τριῶν ὀνομά-
 των τί κύριον.
 101 Περί φυγῆς.
 102 Περί τοῦ ἀκούειν τῶν
 φιλοσόφων.
 103 Πῶς δεῖ ποιημάτων ἀκού-
 ειν.
 104 Πολιτικὰ παραγγέλματα.
 105 Περί βίων, ἐν ἄλλῳ δὲ
 Περί τοῦ τὸν βίον ἐοι-
 κέναι κυβεῖα.
 106 Πῶς δεῖ τοῖς σχολαστι-
 κοῖς γυμνάσμασι χρῆ-
 σθαι.
 107 Ἐρωτικός.
 108 Ἀποφθέγματα ἡγεμονι-
 κά, στρατηγικά, τυραν-
 νικά.
 109 Περί τοῦ ἰδίου σώματος.
 110 Συμπόσιον τῶν ἐπτά
 σοφῶν.
 111 Παραμυθητικὸς πρὸς
 Ἀσκληπιάδην.
 112 Παραμυθητικὸς πρὸς τὴν
 γυναῖκα.
 113 Περί φιλοκοσμίας.
 114 Τιτθευτικός.
 115 Γαμικὰ παραγγέλματα.
 116 Περί τοῦ μὴ χρᾶν νῦν
 ἔμμετρα τὴν Πυθίαν.
 117 Περί τοῦ Ε τοῦ ἐν Δελ-
 φοῖς.
 118 Περί τοῦ κατ' Ἴσιν λόγον
 καὶ Σάραπιν.
 119 Αἰτίαι τῶν Ἀράτου Διο-
 σημίδων.
 120 Εἰς τὰ Νικάνδρου Θη-
 ριακά.
 121 Ἀριστοφάνους καὶ Με-
 νάνδρου σύγκρισις.
 122 Περί τῆς Ἡροδότου κα-
 κοηθείας.
 123 Περί τοῦ χρόνου τῆς
 Ἰλιάδος.
 124 Πῶς κρινόμεν τὴν ἀλη-
 θῆ ἱστορίαν.
 125 Ἀπομνημονεύματα.
 126 Γυναικῶν ἀρεταί, ἐν
 ἄλλῳ δὲ Περί τοῦ πῶς δεῖ
 ζῆν γυναῖκα πρὸς ἄνδρα.
 127 Περί ζώων ἀλόγων ποιη-
 τικός.
 128 Διηγήσεις παράλληλοι
 Ἑλληνικαὶ καὶ Ῥωμαϊκαί.
 129 Περί Ἐπικουρείων ἐναν-
 τιωμάτων.
 130 Πῶς ἂν τις ἀπ' ἐχθρῶν
 ὠφελοῖτο.
 131 Περί τοῦ μὴ μάχεσθαι
 τῇ μαντικῇ τὸν Ἀκαδη-
 μαϊκὸν λόγον.

119 ita unus cod. Vatic. n. 1347: διοσημεῖων

130 ἀπ' *: ὅπ'

- 132 Ἐπιστολὴ πρὸς Φαββαῖον περὶ φιλίας, ἐν ἄλλῳ δὲ Περὶ φίλων χρήσεως.
- 133 Περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν πρὸς Ἐπίκουρον.
- 134 Σχολαὶ Ἀκαδημαϊκαί.
- 135 Εἰ λόγον ἔχει τὰ ζῷα.
- 136 Πλατωνικὰ ζητήματα.
- 137 Πῶς ἂν τις ἐν πράγμασι φιλοπραγμῶνων δόξαν διαφύγοι.
- 138 Αἰτίαι Ῥωμαϊκαί.
- 139 Αἰτίαι βαρβαρικαί.
- 140 Περὶ τοῦ κέστου τῆς μητρὸς τῶν θεῶν.
- 141 Πρωταγόρου περὶ τῶν πρώτων.
- 142 Περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροιμιῶν.
- 143 Ὅτι παραδοξότερα οἱ Ἐπικούρειοι τῶν ποιητῶν λέγουσι.
- 144 Τί τὸ συνιέναι.
- 145 Περὶ τοῦ οὐδὲν καὶ μηδέν.
- 146 Ὅτι οὐδὲν ἔστι συνιέναι.
- 147 Πότερα τῶν ζώων τὰ χειρσαῖα φρονιμώτερα ἢ τὰ ἐνυδρα.
- 148 Στωικῶν καὶ Ἐπικουρείων ἐκλογαὶ καὶ ἔλεγχοι.
- 149 Αἰτίαι τῶν περιφερομένων Στωικῶν.
- 150 Περὶ ἡμερῶν.
- 151 Περὶ περιεργίας.
- 152 Περὶ τοῦ πρώτου ἐπομῆτος πρὸς Ὁράτιον.
- 153 Ἰκνέτης καὶ ἐπιτομή.
- 154 Περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῖν πρὸς τοὺς Στωικούς.
- 155 Περὶ δεισιδαιμονίας πρὸς Ἐπίκουρον.
- 156 Εἰ πᾶσι συνηγορητέον.
- 157 Πρὸς Φηστιαν παραμυθητικός.
- 158 Περὶ τῶν Πύρρωνος δέκα τόπων.
- 159 Περὶ βίων πρὸς Ἐπίκουρον.
- 160 Αἰτίαι καὶ τύποι.
- 161 Αἰτίαι ἀλλαγῶν.
- 162 Περὶ ταυτολογίας.
- 163 Περὶ μονάδων.
- 164 Εἰ δώσει γνώμην ὁ πολίτης προειδώς ὅτι οὐ πονήσει, οὐ πείσει.
- 165 Περὶ δοξῶν τῶν καθ' ἑαυτόν.
- 166 Αἰτίαι Ἑλλήνων.
- 167 Αἰτίαι γυναικῶν.
- 168 Περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν.
- 169 Ἀποφθέγματα Λακωνικά.
- 170 Ἀποριῶν λύσεις.
- 171 Χρησμάτων συναγωγή.
- 172 Περὶ ἀλμπίας.
- 173 Περὶ γυμνασμάτων.
- 174 Περὶ ἐπιθυμίας.
- 175 Περὶ τῆς Ῥωμαίων τύχης.
- 176 Περὶ τῆς Ἀλεξανδρῶν τύχης.
- 177 Περὶ τοῦ γινῶθαι σαντὸν καὶ εἰ ἀθάνατος ἢ ψυχὴ.
- 178 Περὶ τοῦ λάττειν βιώσας.
- 179 Περὶ ἀταραξίας.
- 180 Περὶ ἀρετῆς εἰ διδασκτὸν ἢ ἀρετῇ.
- 181 Περὶ τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως.
- 182 Ἰκνέτης.
- 183 Φυσικὴ ἐπιτομή.

180 διδασκτὸν*: διδασκτέον

- 184 Περὶ τῶν πρῶτον φιλοσοφησάντων καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν.
 185 Περὶ ὕλης.
 186 Περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου ἀρετῆς.
 187 Ἀχιλλέως παιδεία.
 188 Περὶ Κυρηναίων.
 189 Ἀπολογία ὑπὲρ Σωκράτους.
 190 Περὶ τῆς Σωκράτους κατὰ ψήφισεως.
 191 Περὶ γεωφάγων.
 192 Διάλεξις περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν.
 193 Περὶ προβλημάτων.
 194 Περὶ χαρμηκῆρων.
 195 Πόλεων κτίσεις.
 196 Φυσικῶν ἀρισκόντων.
 197 Κατὰ τί ἐνδοξοὶ Ἀθηναῖοι.
 198 Περὶ τῶν συνηγορούντων.
 199 Τίς ἄριστος βίος.
 200 Περὶ ἡμερῶν μελετῶν φυσικῶν καὶ πανηγυρικῶν.
 201 Περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς δαιδάλων.
 202 Περὶ φιλολόγων παρασκευῶν.
 203 Περὶ εὐγενείας.
 204 Ὁ πρὸς Δίωνα ῥηθεὶς ἐν Ὀλυμπίᾳ.
 205 Περὶ τοῦ τί ἐδοξεν Ἡρακλείτῳ.
 206 Πότερον χρησιμώτερον πῦρ ἢ ὕδωρ.
 207 Προτρεπτικὸς πρὸς νέον πλούσιον.
 208 Πότερον τὰ ψυχῆς ἢ σώματος πάθη χείρονα.
 209 Περὶ ψυχῆς.
 210 Εἰ ἄπρακτος ὁ περὶ πάντων ἐπέχων.
 211 Περὶ φιλοπλουτίας.
 212 Περὶ σεισμῶν.
 213 Πῶς δεῖ Λάκωνα μάχεσθαι.
 214 Προτρεπτικὸς εἰς Ἀσκληπιδὲν Περγαμηνόν.
 215 Περὶ τοῦ μὴ δεῖν δανεῖζεσθαι.
 216 Περὶ κυνηγετικῆς.
 217 Πρὸς τοὺς ἐξαπατᾶν πειρωμένους.
 218 Αἰτίαι φυσικαί.
 219 Πρὸς τοὺς διὰ τὸ ῥητορεύειν μὴ φιλοσοφοῦντας.
 220 Περὶ ποιημάτων τίς ἢ αὐτῶν ἐπιμέλεια.
 221 Τί κατὰ Πλάτωνα τέλος.
 222 Ἑρωτικά διηγήσεις, ἐν ἄλλῳ πρὸς τοὺς ἐρῶντας.
 223 Περὶ φιλοσόφων παρασκευῶν.
 224 Περὶ Εὐριπίδου.
 225 Πῶς κρινοῦμεν τὴν ἀλήθειαν.
 226 Ὅτι ἄφθαρτος ἡ ψυχὴ.
 227 Διάλεξις πρὸς Δίωνα.

188 malim περὶ Κυρηναίων

INDEX NOMINUM

(Eiusdem nominis personas et locos non distinxi)

- Ἀβαι V 246, 13
 Ἀβαρις I 33, 1
 Ἀβδαλώνυμος II 443, 7
 Ἀβδηρα II 120, 24
 Ἀβδηρίτης II 479, 8. IV 272, 5.
 VII 40, 5
 Ἀβησκύμαι II 399, 21 vid. Ἀ-
 σκύλαι
 Ἀβρότονον IV 409, 8
 Ἀβρων IV 465, 10 sq. V 175,
 16 sq.
 Ἀβρώτη II 329, 13
 Ἀβυδος II 491, 10
 Ἀγαθαρχίδης II 355, 24. IV
 348, 18 (-δας). VII 299, 23.
 301, 14
 Ἀγάθαρχος VII 32, 2
 Ἀγαθίππη VII 293, 19
 Ἀγαθόβουλος VI 372, 18
 Ἀγαθόκλεια IV 409, 13
 Ἀγαθοκλῆς II 13, 20. III 193,
 18. 407, 6 sq. 440, 4. V 123,
 17. VII 238, 12. 298, 15 sq.
 313, 8
 Ἀγάθων III 365, 5. IV 5, 12.
 96, 17 sq. 216, 10. 276, 20.
 58, 11. 65, 1. 285, 16. VII
 307, 21. 313, 8.
 Ἀγαθώνυμος VII 315, 14
 Ἀγαμέμνων I 38, 18 sq. II 337,
 17. 421, 4. 449, 17. III 183,
 17. 198, 12. 213, 8. 402, 11.
 IV 163, 11. 276, 8. 295, 13.
 VII 57, 7. 428, 11 sq.
 Ἀγαμήδης I 266, 1. VII 126, 11
 Ἀγανίππη VII 308, 14
 Ἀγαπήτωρ IV 27, 7
 Ἀγασικλῆς II 100, 1
 Ἀγάη I 410, 7. III 299, 24
 Ἄγγελος V 222, 8
 Ἀγέμαχος IV 150, 11 sq.
 Ἀγεσίμαχος VII 272, 2
 Ἀγνηρορίδης IV 100, 9
 Ἀγήνωρ II 349, 1. 356, 21.
 VII 299, 12
 Ἀγησιάνης V 403, 24 sq.
 Ἀγησίας I 158, 9
 Ἀγησίλαος I 189, 17. 195, 17.
 205, 13. II 52, 16. 63, 26. 64,
 14. 100, 8. 103, 22. 104, 19 sq.
 126, 8. 355, 12. 362, 10.
 374, 12. 449, 4. III 40, 1.
 253, 7. 381, 5. 383, 6 sq.
 409, 13. 493, 16 sq. IV 92, 2.
 V 25, 16 sq. 40, 7. 79, 21.
 80, 4 sq. VI 398, 10. VII
 148, 24
 Ἀγησιπολις II 119, 1
 Ἀγησιστρατος V 185, 21
 Ἀγητορίδας III 496, 6
 Ἀγίας IV 89, 12 sq.
 Ἄγις I 145, 16. II 51, 1. 54, 17.

- 119, 18. 122, 12. 131, 2.
152, 10. 216, 10. III 216, 10.
V 57, 26 sq.
- Ἄγρος Μάριος* II 389, 18
- Ἀγλαΐα* V 8, 7. 39, 7
- Ἀγλαονίκη* I 355, 25. III 87, 13
- Ἀγλαοφῶν* III 136, 10
- Ἄγνω* I 158, 9. VI 36, 25
- Ἀγραί* V 228, 22
- Ἀγριᾶνες* VI 387, 22
- Ἀγριππίνος* VII 116, 1
- Ἀγριῶνια* II 319, 3. 341, 9.
IV 303, 7
- Ἀγροίληθεν* V 150, 20
- Ἀγρόριος* V 67, 22
- Ἀγχίσης* I 245, 4. II 396, 3. V
400, 1 sq.
- Ἀγχουρος* II 358, 15
- Ἄδα* I 311, 5. II 22, 17. VI
398, 18
- Ἀδείμαντος* II 36, 13. III 258,
22. V 243, 20. 251, 12 sq.
- Ἀδμητος* III 89, 18. IV 432, 22
- Ἄδουρος* VII 319, 11
- Ἀδράστεια* III 458, 9 sq. IV
131, 22. VII, 112, 6. 316, 8
- Ἀδραστος* I 73, 6. 86, 19. 215, 2.
VI 351, 24
- Ἀδώνιος* IV 417, 1
- Ἄδωνις* III 447, 20. IV 17, 16
- Ἀείμνηστος* V 261, 7
- Ἀερόπη* II 467, 1
- Ἀέροπος* II 411, 15
- Ἀθάμας* I 397, 10. 410, 7
- Ἀθηναῖ* II 457, 8. 478, 26 sq.
III 51, 2 sq. 269, 14. 404, 2.
IV 123, 6. 367, 8 sq. 382, 7.
470, 22. V 69, 11. 175, 2.
407, 18. 451, 16. VI 281, 10.
500, 26. 519, 24 sq. VII 57, 10.
387, 26 sq.
- Ἀθήναξ* I 197, 13. III 337, 7
- Ἀθῆναι* I 189, 13 sq. II 411, 13
456, 2 sq. 555, 13. III 220,
17. V 154, 9 sq. VI 12, 23.
- Ἀθηναῖος* I 151, 12. 161, 26.
172, 16. 203, 11. 290, 18 sq.
II 403, 1. 455, 1 sq. 543, 5.
III 4, 26. 46, 4 sq. 99, 15 sq.
196, 11 sq. 337, 2. 404, 26 sq.
V 154, 16 sq. VII 49, 6. 96,
2. 116, 18 sq. 313, 13 sq.
- Ἀθηναῖς* II 486, 17
- Ἀθήνηθεν* II 457, 19. III 33, 1.
503, 15.
- Ἀθήνησαι* I 127, 11. 141, 27.
164, 6. 387, 7 sq. II 394,
23. 414, 10. 442, 15. 542,
26. III 382, 12. 419, 15.
503, 25. V 154, 13 sq.
- Ἀθηνόδωρος* II 428, 27. III
256, 15 sq. IV 65, 17. 343, 4
- Ἀθροῖλατος* IV 111, 5
- Ἀθύρ* II 484, 13
- Ἀθως* II 430, 24. III 185, 6
- Αἰαίη* VII 409, 7
- Αἰάκειον* VI 86, 4
- Αἰανίδαι* II 428, 22. VI 28, 7
- Αἰανός* I 297, 9. II 372, 17.
371, 16. 499, 20. VI 413, 10.
- Αἰαντίδης* IV 47, 4 sq.
- Αἰαντίς* IV 45, 5 sq.
- Αἴας* II 372, 22. 739 sq. III
169, 12. 440, 24. 562, 13
IV 267, 20. 368, 16 sq. V
91, 3. 214, 4. VII 57, 9.
- Αἰγαῖον* VI 339, 24
- Αἰγείρα* II 353, 2
- Αἰγέσθιος* VII 305, 7 sq.
- Αἰγέστα* II 381, 3
- Αἰγής* V 153, 23
- Αἰγιεύς* IV 205, 20. V 422, 13
- Αἰγίνα* II 345, 18. III 226,
3. IV 372, 4. V 186, 4. VII
330, 16
- Αἰγινάιος* II 151, 17

- Αἰωνήτης* II 345, 19. III 51, 16sq. V 255, 7sq. 259, 19sq.
Αἶγιον VI 48, 1
Αἰγίπαιον II 370, 6
Αἰγισθος VII 441, 6
Αἰγλάτωρ II 229, 24
Αἰγός ποταμοί V 155, 12
Αἰγυπτιανός VII 43, 10. 309, 23
Αἰγύπτιος I 147, 17. 276, 7. 347, 27. 362, 14. 364, 15. 389, 12. II 475, 14 sq. III 42, 16. 93, 11 sq. 312, 14. 337, 25. 493, 16 sq. IV 168, 5sq. 211, 17 sq. 307, 3. 337, 12 sq. V 215, 5 sq. VII 7, 1. 32, 1. 98, 9. 202, 15 sq.
Αἰγυπτιοί II 535, 25
Αἰγυπτος I 305, 19. 359, 9. II 387, 11. 410, 6. 415, 2. 479, 19. 488, 17. 491, 23 sq. III 493, 20 sq. IV 305, 8. V 199, 14. 215, 19 sq. 331, 18 sq. VII 308, 5 sq.
Αἶγων II 442, 21 sq. III 32, 14
Αἶδης I 38, 13 sq. 39, 8 sq. 51, 16. 258, 11. 259, 18 sq. 499, 9 sq. III 26, 8. 336, 14
Αἰδηφός III 266, 6. IV 160, 5 sq.
Αἰδωνεύς III 25, 15
Αἰδώς III 77, 13
Αἰθαια II 335, 1 (l. *Αἰθια*)
Αἶθρ IV 449, 12. VI 88, 25
Αἶθρες II 326, 22
Αἰθιόπες II 432, 25. 389, 10. III 454, 11. V 233, 14. 372, 11 sq. 411, 14. VI 298, 23
Αἰθιοπία II 483, 23 sq. III 443, 27. IV 407, 16. V 331 12 sq.
Αἶκλος II 333, 8
Αἶλιος II 72, 20
Αἶμιλλα II 301, 21
Αἰμιλιανός III 91, 15
Αἶμιλιος II 71, 10. 359, 16 369, 8. 381, 4. 13. III 233, 24. V 4, 11
Αἶμιλιος Σκαῦρος II 388, 13. 389, 10.
Αἶμος VII 302, 12
Αἰνᾶνες II 326, 19. 334, 27. III 350, 3
Αἰνίας II 256, 19. 257, 20. 280, 2. IV 367, 5. VI 417, 8
Αἶνιος III 403, 19
Αἶντος II 379, 10
Αἶνος II 334, 24
Αἶξ II 325, 16
Αἰξωνεύς V 176, 1
Αἰολεύς I 52, 28. 364, 10. II 333, 9. IV 238, 16. VI 79, 16. VII 330, 27. 341, 8 sq.
Αἰόλιος VI 491, 2
Αἰολίς III 74, 18. VII 81, 9
Αἰολος II 373, 6. III 562, 12
Αἰονόλαια II 399, 21
Αἰσχίνης I 26, 3. 95, 21. 163, 11. 291, 16. II 468, 3 sq. III 203, 6 sq. 262, 26. V 42, 5. 91, 14. 167, 11 sq. 183, 4sq. 222, 5. VI 214, 5
Αἰσχύλειος V 133, 12
Αἰσχύλος I 39, 9. 72, 3. 88, 7. 191, 2. 192, 10. V 133, 12. 196, 19. 259, 12. 324, 17. II 428, 20. 463, 13. 466, 25. 490, 15. III 13, 1. 89, 16. 130, 16. 572, 14. IV 9, 9. 22, 1. 30, 4. 38, 3. 47, 7. 60, 15. 172, 19. 299, 21. 403, 1. 486, 16. VI 27, 6. 60, 14. 281, 6. 366, 18. 373, 6. 505, 5. VII 125, 9. 170, 21. 426, 3
Αἰσώπειος I 33, 10. III 270, 28. 297, 18. IV 8, 16. V 40, 17
Αἰσωπτικός VII 280, 1

- Αἰώωπος* I 366, 28 sq. III 44, 22. 439, 6. 579, 17. IV 95, 13 sq. VI 308, 14. VII 278, 16 sq.
Αἰτναῖος V 419, 23
Αἰτνη V 392, 1
Αἰτωλία VII 296, 17.
Αἰτωλικός VII 322, 16
Αἰτωλῆς VI 47, 14
Αἰτωλός III 41, 3. 338, 22. VII 66, 23
Ἀκαδημαῖκός I 250, 1. IV 27, 17. 374, 1. V 42, 5. VI 278, 20. 285, 8. 336, 10. 458, 28. 462, 24
Ἀκαδημία I 80, 17. 127, 23. 168, 26. 311, 2. II 412, 26. III 9, 20. 58, 14. 122, 12. 215, 22. 363, 25. 421, 13. 561, 15. IV 2, 2. 215, 6. 305, 13. 439, 13. V 409, 24. VI 223, 2. 284, 15 sq. 422, 14. 475, 3
Ἀκαδημαῖκός VI 216, 2
Ἀκάνθιος III 46, 4
Ἀκανθος II 336, 25
Ἀκαρνᾶνες VII 66, 23
Ἀκαστος II 381, 15. IV 183, 20
Ἀέσανδρος IV 183, 23
Ἀέστωρ II 340, 5
Ἀκώ VI 238, 5
Ἀκραγαντῖνος V 119, 8. VI 502, 17. VII 41, 6
Ἀκρίσιος V 216, 17. VII 315, 4
Ἀκροκόρινθος IV 452, 2
Ἀκρων II 555, 12
Ἀκταίων IV 465, 26
Ἀλαλά III 255, 15
Ἀλαλκομεναί II 345, 8
Ἀλαλκομένης VII 46, 21
Ἀλαλκομένιον II 345, 14
Ἀλβανός II 395, 17. 402, 14 sq.
Ἀλεξάνδρεια II 415, 2. 499, 6 sq. IV 193, 9. V 101, 12. VI 47, 7. VII 308, 6
Ἀλεξανδρεῖς II 96, 20. V 101, 14. VI 488, 1
Ἀλεξανδρίδας cf. II 324, 11
Ἀλέξανδρος I 24, 19. 122, 5. 129, 8. 142, 10. 145, 16. 159, 5. 189, 19. 206, 3. 236, 12. 304, 10. 311, 5. II 23, 2. 45, 8. 60, 3. 62, 16. 206, 16. 239, 22. 314, 2. 382, 5. 387, 11. 407, 22. 408, 2. 409, 2 sq. 494, 10. III 45, 6. 169, 15. 182, 18 sq. 192, 5. 213, 2. 226, 4 sq. 351, 20. 373, 4. 375, 12 sq. 391, 23 sq. 403, 3 sq. 409, 6. 439, 25. 567, 23. IV 32, 22 sq. 68, 16 sq. 104, 10 sq. 305, 3. 351, 11. 359, 18. 374, 23 sq. 428, 24. 454, 18. V 15, 12. 17, 19 sq. 75, 23 sq. 80, 26. 101, 17 sq. 131, 5. 166, 12. 168, 16 sq. 182, 8 sq. 208, 2. VI 41, 22. 242, 10 sq. 389, 14 sq. 475, 12 sq. 491, 18. VII 94, 15. 283, 21. 300, 17
Ἀλέξαρχος II 360, 13
Ἀλεξιβία V 254, 4
Ἀλεξίδημος I 364, 3 sq.
Ἀλεξικράτης IV 336, 16
Ἀλεξίνος III 386, 20 sq. VI 295, 4
Ἀλεξισμένη VII 303, 8
Ἀλεξιστορία VII 295, 13
Ἀλέξιος I 50, 23. III 96, 17. V 26, 23. VII 202, 6
Ἀλεξίων IV 261, 6 sq.
Ἀλεος III 494, 8 sq.
Ἀλέως III 276, 1 sq.
Ἀλήθεια IV 132, 1
Ἀλητιάδαι V 189, 13

- Ἀλιάρμων VII 301, 21
 Ἀλιάρτιος III 64, 8. 492, 20 sq.
 463, 6 sq.
 Ἀλιάρτος III 494, 6. IV 463, 3 sq.
 Ἀλιζών III 335, 5
 Ἀλικαρνασσεύς III 566, 2. V
 245, 22
 Ἀλικαρνασσός II 439, 9
 Ἀλικαθόη II 341, 2
 Ἀλικαῖος III 70, 20. 359, 18.
 IV 102, 14. 250, 10 sq. 439,
 10. V 218, 1. VI 500, 9.
 VII 79, 8. 200, 15
 Ἀλικαμένης II 216, 14. V 70, 7
 Ἀλικανδρος II 152, 22
 Ἀλικηστις II 200, 5. V 432
 21 sq.
 Ἀλικιβιάδης I 127, 11. 194, 8.
 203, 24. II 40, 3 sq. 279, 19.
 413, 20. 466, 16. 470, 13.
 III 216, 7. 329, 12 sq. 427,
 14. 503, 16. IV 26, 10. 58, 10.
 285, 15. 434, 21. V 24, 17.
 64, 1 sq. 75, 9 sq. 123, 24.
 146, 5. VII 32, 7. 132, 4
 Ἀλικιδάμας V 179, 19
 Ἀλικμήδης VII 272, 1
 Ἀλκίνοος III 562, 13. IV 15, 3.
 54, 3. 78, 21. VI 312, 6.
 VII 419, 16
 Ἀλκίοπος II 352, 22
 Ἀλκίππη II 381, 16. VII 319, 7
 Ἀλκιππος IV 471, 24 sq.
 Ἀλκμάν II 387, 21. III 551, 18.
 136, 9. V 217, 1. 392, 13.
 456, 18. VI 492, 14. 500, 25.
 502, 21 sq.
 Ἀλκμανικός VI 498, 23
 Ἀλκμέων V 78, 21. 306, 8.
 343, 10 sq.
 Ἀλκμεωνίδαι V 218, 6 sq.
 Ἀλκμήνη III 493, 3 sq.
 Ἀλκνονεύς I 291, 26 sq.
 Ἀλλίας II 265, 8. 404, 4
 Ἀλλόβρογες VII 292, 9
 Ἀλνάττης I 376, 5. III 46, 21.
 V 223, 1
 Ἀλφειός III 128, 16. VII 316
 11 sq.
 Ἀλφεισίβοια VII 325, 22
 Ἀλφεινός V 190, 24. 192, 22
 Ἀλφριτώ VI 233, 5
 Ἀλωάδαι V 445, 2
 Ἀλωπεκῆθεν V 149, 23
 Ἀλώπεκος III 64, 4
 Ἀμαζόνες II 210, 27. 350, 17.
 V 255, 3. VII 305, 18
 Ἀμαζόνιος VII 305, 18
 Ἀμάθεια VI 282, 19
 Ἀμασις I 93, 9. 369, 25 sq. II
 243, 23. 433, 16. V 221,
 23 sq. VII 88, 4. 204, 6 sq.
 Ἀμεινοκλῆς V 225, 14 sq.
 Ἀμένδης II 500, 23
 Ἀμερία II 371, 22
 Ἀμισώδαρος II 210, 18
 Ἀμμων II 419, 23. 441, 6.
 446, 12. 479, 6 sq.
 Ἀμμώνιος I 170, 15. III 3, 3 sq.
 72, 3 sq. 115, 9. IV 96, 10 sq.
 313, 9 sq. 358, 6 sq. 457, 11
 Ἀμοιβεύς III 153, 11
 Ἀμοργός VII 30, 19
 Ἀμούλιος II 379, 9
 Ἀμοῦν II 479, 5 sq.
 Ἀμπρακία V 222, 3
 Ἀμυμόνη II 220, 15
 Ἀμύντας II 411, 15
 Ἀμφιάραος I 270, 22. III 74,
 14 sq. VII 110, 17
 Ἀμφίας IV 64, 13
 Ἀμφιδάμας I 376, 14. IV 143,
 13. VII 82, 3 sq.
 Ἀμφιδέα III 373, 7
 Ἀμφιδεός III 492, 32 sq.
 Ἀμφικτυονία V 50, 4

- Ἀμφικτυονικός* III 66, 17
Ἀμφικτύων II 328, 18. IV 323, 23. -ονες III 46, 6. 324, 16. V 27, 13. 168, 6
Ἀμφίλοχος III 132, 4. 455, 11
Ἀμφιον III 491, 17
Ἀμφίπολις II 466, 8
Ἀμφιπολίτης IV 191, 18. 179,
Ἀμφισσα II 215, 5 [18
Ἀμφισσεύς II 215, 8. V 168, 6
Ἀμφιτρίτη I 399, 11. 402, 25. VI 79, 18
Ἀμφιτρώων VII 496, 17
Ἀμφίων V 9, 22. VI 489, 11. VII 284, 22
Ἀνάβους VI 233, 6
Ἀναγνωστάσιος V 180, 7. 190, 18. 195, 5. VI 150, 22
Ἀνακρέων II 199, 11. IV 402, 6
Ἀνακτύριον III 428, 24
Ἀνακίω V 162, 21
Ἀναξαγόρας I 204, 27. 240, 7. 289, 18. II 522, 12. III 17, 27. 205, 19. 233, 3. 243, 12. 573, 24. IV 317, 23 sq. V 3, 23. 145, 6. 268, 13. 282, 15. 290, 13 sq. 373, 6. 435, 15. VI 178, 3
Ἀναξαγόρειος IV 194, 19. V 427, 12
Ἀναξανδρίδης II 324, 11
Ἀνάξανδρος II 125, 1. V 242, 23
Ἀνάχαρχος II 421, 17. III 161, 10 sq. 213, 3. 369, 17. IV 272, 5. 359, 18. V 15, 11. VI 449, 11
Ἀναξιβία VII 289, 13 sq.
Ἀναξικράτης V 196, 5. 200, 8
Ἀναξίλλας V 189, 10
Ἀναξίμανδρος IV 342, 4 sq. V 267, 16. 306, 11 sq. VII 37, 5 sq.
Ἀναξιμένης II 412, 3. V 73, 12. 186, 9. 268, 3. 306, 13 sq. 478, 10. VII 38, 6
Ἀναφλύστιος V 97, 11
Ἀνάχαρσις I 190, 13. 363, 3 sq. 150 b sq. III 309, 4. VII 234, 20.
Ἀνδανία VII 147, 18
Ἀνδοκίδης III 500, 21. V 151, 13 sq.
Ἀνδρέας VI 505, 16 sq.
Ἀνδροκλείδας II 125, 8
Ἀνδροκλείδης III 542, 3
Ἀνδροκλος II 466, 18
Ἀνδρόκοττος III 403, 4
Ἀνδρονύδης IV 154, 14 sq.
Ἀνδρομάχη VII 443, 19
Ἀνδρόνικος V 181, 19
Ἀνδροτίων III 567, 12
Ἀνδρων V 150, 2
Ἀνθεμίων IV 398, 23 sq.
Ἀνθεστηριών IV 355, 9
Ἀνθηδονία II 331, 7
Ἀνθηδών II 331, 10
Ἀνθης II 331, 7. VI 489, 17
Ἀνθος II 331, 15
Ἀνίππα II 380, 12
Ἀννίβας II 64, 22 sq. 207, 2. 212, 13. 418, 24. III 41, 2. 569, 21. V 4, 13
Ἀννίων II 382, 2
Ἀννων V 64, 4
Ἀνουβις II 485, 18 sq.
Ἀνταγόρας II 30, 3. 352, 17. IV 163, 5
Ἀνταῖος II 446, 17
Ἀνταίων πόλις VI 56, 13
Ἀνταλκίδας I 49, 9. 56, 11. 118, 15. 125, 13. IV 294, 6. V 92, 17
Ἀντήνωρ V 224, 9. VII 436, 3
Ἀντίας II 401, 2
Ἀντιγένης II 25, 7. 439, 23 sq.

- Ἀντιγενίδειος VI 506, 2
 Ἀντιγενίδης II 60, 26. 429, 17
 Ἀντιγόνα II 440, 23 sq.
 Ἀντιγόνη II 464, 18
 Ἀντίγονος I 24, 26. 289, 20.
 291, 26. II 27, 19 sq. 31,
 11 sq. 217, 27. 419, 12. 494,
 22. III 190, 21. 193, 21. 261,
 17. 382, 15. 409, 23. 454, 1.
 IV 62, 10. 188, 1. 411, 1.
 V 43, 22. 141, 18. 196, 4
 Ἀντίδωρος VI 473, 25
 Ἀντίλεια II 345, 9
 Ἀντικλείδης II 509, 13
 Ἀντικλῆς V 178, 15. VI 500, 15
 Ἀντίκυρα III 202, 8. VI 69, 17
 Ἀντίλεων IV 428, 18
 Ἀντίλοχος IV 16, 23
 Ἀντιμάχεια II 352, 5
 Ἀντίμαχος I 73, 7. 259, 1. III
 329, 10. IV 208, 7. 355, 2.
 VII 337, 9
 Ἀντιόπη VI 489, 11
 Ἀντιοχίς V 200, 8
 Ἀντίλοχος I 118, 1. II 33, 4 sq.
 85, 8. 402, 11 sq. III 256, 6.
 261, 19. 269, 4. 569, 22. VI
 46, 16. 53, 24. VII 167, 23 sq.
 Ἀντιπατρίδης II 24, 15. IV
 429, 1 sq.
 Ἀντίπατρος I 155, 26. 189, 19.
 347, 21. II 32, 12. 46, 27.
 176, 25. 444, 24. III 220, 14.
 332, 20. 372, 25. 379, 4.
 446, 4. 566, 21. V 184, 10 sq.
 400, 23. VI 215, 19. 216,
 15 sq. VII 154, 19. 333, 3.
 Ἀντιοθένης III 387, 1
 Ἀντιοθένης I 82, 20. 215, 20.
 II 432, 3. III 572, 4. IV 5, 14.
 59, 19. 60, 2. 285, 7. V 7,
 22. VI 232, 1 sq. VII 132, 3.
 322, 14
 Ἀντισσαῖος VI 514, 21
 Ἀντιφάνης I 190, 17. V 181, 24
 Ἀντιφάτης II 37, 3
 Ἀντιφέρα II 259, 26
 Ἀντιφῶν I 164, 4. II 468, 18.
 III 503, 15. V 146, 1 sq.
 313, 9. 329, 3. VI 263, 16
 Ἀντῶν II 251, 28
 Ἀνυλλος VII 18, 2
 Ἀντων IV 431, 5
 Ἀντόνιος I 137, 8. 147, 17. II
 95, 25. 391, 5 sq. 392, 9 sq.
 V 25, 1
 Ἀνυτος III 236, 2. 296, 1. IV
 434, 20. V 229, 10. VII
 114, 13.
 Ἀξενος VII 321, 22
 Ἀορνος II 26, 4
 Ἀπαμειεύς VII 298, 17
 Ἀπατούρια V 220, 14
 Ἀπελλῆς I 14, 18. 141, 19.
 153, 16. II 429, 23. 495, 1.
 III 226, 12. VI 385, 12. VII
 329, 13 sq.
 Ἀπέσαντος VII 313, 13 sq.
 Ἀπία II 349, 10
 Ἀπῆς II 475, 11 sq. IV 307, 3
 Ἀπολλινάριος VII 107, 23
 Ἀπολλόδωρος II 456, 21. III
 438, 10. IV 186, 4. V 9, 1.
 VI 384, 7
 Ἀπολλοκράτης III 446, 4
 Ἀπολλοφάνης IV 211, 9
 Ἀπόλλων I 137, 15. II 479, 6 sq.
 III 2, 2 sq. 36, 26 sq. 75, 21 sq.
 324, 15. 359, 12. 440, 12.
 462, 8 sq. IV 132, 1 sq. 285,
 18. 305, 13 sq. 324, 14 sq.
 372, 3 sq. 379, 19. 424, 4 sq.
 432, 24. V 136, 2. 178, 17.
 486, 26. VI 30, 12 sq. 95, 23.
 255, 13. 408, 5. 484, 16.
 500, 26 sq. VII 45, 22 sq.

- 49, 4. 110, 13 sq. 120, 5.
 126, 12. 293, 19
 Ἀπολλωνιάτης III 47, 13. VII
 42, 14
 Ἀπολλωνίδης IV 110, 26. V
 404, 12 sq.
 Ἀπολλώνιος III 99, 15. V 376, 9.
 VI 363, 14. VII 166, 24
 Ἀπολλωνίς III 247, 20
 Ἀποπις II 508, 16
 Ἀππιος II 78, 20. V 90, 22
 Ἀραβες I 328, 20. II 432, 26.
 478, 11. III 389, 10
 Ἀραβία II 402, 14
 Ἀραβικός V 455, 22. VI 94, 13.
 107, 19
 Ἀραῖνον ἀκτὴ II 336, 22
 Ἀράνδακος VII 318, 4
 Ἀράξης VII 323, 5 sq.
 Ἀραξος VII 323, 6
 Ἀραρ VII 292, 6 sq.
 Ἀράσπης I 204, 25. III 351, 14
 Ἀρατος IV 208, 9. V 77, 12.
 307, 17. VI 35, 9. VII 387, 3.
 426, 22
 Ἀραχώσιοι II 413, 24. 443, 17
 Ἀρβηλα II 410, 5. 439, 6. VI
 399, 16
 Ἀρβηλος VII 323, 7
 Ἀργεάδης II 422, 2
 Ἀργεῖοι II 271, 5 sq. 334, 5.
 349, 2 sq. 356, 16 sq. II 506,
 19. III 32, 15. V 16, 20. 92,
 14. 100, 19. 216, 4 sq. VI
 495, 17. VII 312, 6
 Ἀργιλεωνίς II 132, 2. 191, 1
 Ἀργολικός IV 467, 23. VII
 313, 7. 314, 20
 Ἀργοναύτης V 113, 24
 Ἀργος τό III 564, 20 sq. V
 58, 3. 100, 18. VI 77, 6
 Ἀργος ὁ I 225, 17. V 216, 18.
 VII 314, 5 sq.
 Ἀργυννος VI 95, 16
 Ἀργώ II 493, 6. V 10, 8
 Ἀρέθουσα V 2, 24. VII 80, 18
 Ἀρεθούσιος II 470, 11
 Ἀρειμάνιος II 519, 15 sq. VI
 178, 5
 Ἀρειος II 96, 22 sq. V 101, 12
 Ἀρειος πάγος V 40, 8. 50, 3.
 96, 16. 185, 3. 194, 18. 281,
 12. VII 188, 23
 Ἀρεοπαγίτης II 462, 24
 Ἀρεοπαγιτικός V 162, 13
 177, 3
 Ἀρεταφίλα II 229, 21 sq.
 Ἀρεως II 126, 22
 Ἀρης I 46, 6 sq. II 293, 7
 308, 26. 378, 23. 24. 379,
 12. 393, 24. 394, 4. 419,
 21 sq. 446, 28. 501, 26 sq.
 V 37, 24. 69, 10. VI 514,
 8 sq. VII 45, 22 sq. 305,
 22 sq. 321, 16. 322, 19.
 325, 5. 383, 7 sq.
 Ἀρητάδης II 363, 4. 372, 23
 VII 303, 20
 Ἀριαμένης II 4, 6. III 267,
 19 sq.
 Ἀριδαῖος II 435, 24. 433, 15
 III 457, 16. V 43, 21
 Ἀριδίνης IV 64, 11
 Ἀριούσιος VI 397, 20
 Ἀρισταγόρα V 193, 15
 Ἀρισταγόρας II 191, 9. 475, 8
 Ἀρισταῖος IV 420, 12
 Ἀρίσταρχος III 50, 3. 242, 12
 (corr. Ἀρίστανδρος). V 311,
 17. 410, 7 sq. VI 383, 1 sq.
 VII 337, 13 sq.
 Ἀριστείδης I 35, 18 sq. 183,
 17. 204, 26. 236, 4. II 355,
 6 sq. 449, 4. 468, 6. III
 192, 20. IV 59, 13. V 41, 24
 53, 9. 57, 13 sq. 79, 20. 80,

- 1 sq. 146, 15. 152, 13. 259, 12. VII 117, 10. 232, 7.
- Ἀριστεύς* V 254, 4
- Ἀριστῖνος* II 253, 9 sq.
- Ἀριστιππος* I 9, 22. 193, 24. II 418, 16. III 203, 6 sq. 219, 23. 337, 1. 356, 26. IV 401, 2. VII 41, 1. 60, 21
- Ἀριστίων* IV 233, 13 sq. 246, 6 sq. 397, 14. V 89, 17
- Ἀριστοβούλη* V 249, 14
- Ἀριστόβουλος* II 376, 4. 412, 1 sq. 445, 3 sq. VI 382, 10. 408, 16. 481, 20. VII 266, 22. 306, 19 sq.
- Ἀριστογέλτων* I 164, 7. II 44, 22. III 310, 25. IV 428, 18. 458, 22. V 148, 18. 177, 13. 196, 17. 225, 11. VI 108, 7
- Ἀριστογένης* V 222, 6
- Ἀριστόδημος* II 29, 6. 244, 15. IV 97, 11. 319, 23. V 16, 20. 167, 19. 170, 14. VI 363, 20 sq. 422, 13 sq.
- Ἀριστόκλεια* IV 463, 4
- Ἀριστοκλῆς* II 371, 25. 382, 22
- Ἀριστοκράτης* III 419, 5
- Ἀριστοκρέων* VI 215, 23
- Ἀριστομάχη* IV 184, 6
- Ἀριστομένης* I 172, 5. IV 141, 10. 432, 10. V 214, 7. VII 147, 18
- Ἀριστομήδης* V 222, 7
- Ἀριστονίκα*. III 58, 19. IV 409, 12
- Ἀριστόνικος* II 429, 10. V 184, 1. 190, 18
- Ἀριστόξενος* V 212, 27. 382, 3. 388, 11. 497, 3 sq. 517, 1
- Ἀριστοτέλης* I 62, 25. 79, 21. 129, 8. 189, 19. 281, 11. 327, 8. II 227, 16. 254, 6. 284, 1. 322, 20. 328, 13. 331, 12. 373, 23. 412, 13. 415, 21. 421, 16. 522, 12. 553, 6. 555, 15. III 15, 4. 30, 21. 37, 2. 105, 18. 120, 7. 131, 7. 151, 3. 165, 11. 194, 2. 197, 16. 228, 15. 304, 11. 364, 18. 409, 6. 561, 21. 564, 24. 566, 16. IV 1, 22. 13, 10. 42, 19 sq. 66, 19. 114, 5. 127, 8 sq. 137, 3. 227, 19. 229, 8. 270, 10. 313, 15. 349, 5. 352, 6 sq. V 73, 24. 195, 13. 205, 18. 264, 15. 266, 6. 284, 20. 286, 15 sq. 374, 17. 383, 4. 390, 19. 404, 8 sq. 478, 21. 482, 18. 485, 5. VI 3, 14. 48, 21. 58, 14. 62, 23. VI 64, 12. 66, 2. 69, 22. 71, 19. 138, 16. 140, 2. 234, 17 sq. 242, 11. 311, 15. 313, 20. 363, 13. 382, 3. 386, 15. 388, 11 sq. 433, 21. 443, 16 sq. 508, 22 sq. VII 81, 25. 100, 16. 214, 7. 220, 15 sq. 328, 9. 337, 10. 396, 9. 401, 17. 406, 3 sq. 417, 14
- Ἀριστοτελικός* IV 240, 6
- Ἀριστότιμος* II 217, 26. VI 14, 4 sq.
- Ἀριστοφάνειος* IV 291, 7
- Ἀριστοφάνης* I 172, 13. III 144, 23. IV 64, 25. 285, 11. V 158, 12. 207, 4. 236, 1 sq. VI 516, 13. VII 105, 25
- Ἀριστοφῶν* I 42, 22. III 568, 8. V 69, 23. 180, 5
- Ἀριστυλλὰ* I 354, 26
- Ἀριστυλλος* III 50, 4
- Ἀρίστων* I 102, 17. 326, 6. II 509, 4. III 147, 20. 288, 5. 338, 14. 442, 25. 554, 12. 566,

18. IV 3, 10. 130, 5 sq. 305,
 23. 448, 23. V 2, 1. 77, 1.
 274, 9. VI 9, 20. 28, 6. 218, 5
 Ἀριστόννημος V 176, 7. VI
 475, 8. VII 326, 6
 Ἀρίων I 394, 10. VI 79, 8
 Ἀρκάδες V 34, 1. 170, 2. 185, 8.
 VI 475, 8. VII 84, 8
 Ἀρκαδία III 398, 9. V 57, 27.
 495, 21. VII 180, 25
 Ἀρκαδικός III 244, 24
 Ἀρκαδίων III 190, 25
 Ἀρκεσίλαος I 134, 3. 153, 15.
 268, 16. 308, 15. II 413, 3.
 III 200, 16. 221, 11. IV 63, 9.
 162, 1. 272, 20. VI 224, 20.
 285, 9. 339, 9. 458, 17. 462,
 10 sq. VII 124, 3. 165, 8
 Ἀρκεσος III 507, 18 sq.
 Ἀρμενία II 402, 13. VII 323,
 5 sq.
 Ἀρμόδιος III 310, 25. IV 47, 4.
 458, 22. V 148, 18. 157, 19.
 VI 108, 6. VII 272, 16
 Ἀρμονίδης VII 97, 6. 196, 8
 Ἀρνη III 125, 14
 Ἀροῦρης II 482, 17 sq. 488, 8
 (ubi corrigendum)
 Ἀροῦντιος II 381, 6
 Ἀρπάλειος V 85, 13. 100, 21
 Ἀρπαλος III 374, 13. IV 104,
 11 sq. V 184, 13 sq. 191, 19.
 195, 22
 Ἀρποκράτης II 542, 2 sq.
 Ἀρπυιαί I 324, 28. V 145, 16
 Ἀρρηφόροι V 165, 17
 Ἀρσακίς VII 325, 9
 Ἀρσαλος III 99, 3
 Ἀρσαφής II 509, 7
 Ἀρσηλῆς II 346, 17
 Ἀρσινόη I 24, 11. 273, 15
 Ἀρτάβανος III 268, 12 sq.
 Ἀρταξέρξης vid. Ἀρτοξέρξης
- Ἀρταφέρνης V 137, 23. 226, 24
 Ἀρτεμις II 467, 9. 479, 6 sq.
 III 109, 20. IV 135, 10. 382,
 7. V 53, 24. 223, 3. 245, 9.
 249, 15. 407, 18. 453, 12.
 472, 10. VI 30, 14 sq. 489,
 20. VII 289, 18 sq. 320, 14.
 384, 1
 Ἀρτεμισία V 162, 11. 250, 18 sq.
 Ἀρτεμισιον II 467, 20. III 427,
 16. V 243, 15 sq. 253, 17 sq.
 Ἀρτοξέρξης II 1, 1. 4, 24. 6, 1.
 410, 10. III 248, 1. IV 238, 1.
 VII 317, 21
 Ἀρχέδημος III 566, 21. VI
 349, 5
 Ἀρχεδίκη III 276, 13
 Ἀρχέλαος II 427, 22. III 1, 8.
 319, 11. 375, 21. IV 454, 17.
 V 268, 18. 498, 2. VI 387,
 19. 451, 6. VII 117, 14.
 283, 19. 297, 3 sq. 298, 9
 Ἀρχέμαχος II 498, 11
 Ἀρχέμορος I 270, 23
 Ἀρχεπτόλεμος V 147, 25. 150,
 6 sq.
 Ἀρχέστρατος II 426, 7
 Ἀρχίας III 488, 5 sq. IV 21, 20.
 465, 17 sq. VI 86, 8. 192, 12.
 224, 13. 397, 20
 Ἀρχίδαμος III 384, 12 sq. 485,
 17 sq. IV 397, 11. V 71, 6
 73, 9. VII 116, 16
 Ἀρχίλοχος I 80, 7. 109, 9. III
 6, 7. 304, 10. 346, 20. 448,
 IV 133, 9. V 72, 25. 216, 23.
 22. 564, 8. 434, 11. 486, 21.
 VI 58, 9. 80, 22. 314, 15.
 491, 14. 494, 13 sq. VII 59,
 23. 278, 12. 425, 3
 Ἀρχιμήδης V 29, 15. VI 383,
 1 sq.

- Ἀρχῖνος II 455, 17. 468, 8. III 487, 20. V 147, 6. 156, 5 sq.
 Ἀρχιππος IV 62, 5
 Ἀρχόντας III 424, 25. IV 308, 25. V 118, 9. 580, 8. VII 126, 6.
 Ἀσανδρος IV 448, 2
 Ἀσδρούβας II 414, 2
 Ἀσία II 402, 11. 414, 6 sq. III 261, 23. 301, 14. 309, 14. V 43, 23. 168, 17. 184, 6. 195, 11. 201, 17. VI 441, 11. 475, 3. 481, 13. 493, 7
 Ἀσιὰς VI 493, 5
 Ἀσιατικός VII 110, 5
 Ἀσκάνιος II 297, 23
 Ἀσκληπιάδης III 236, 22. IV 343, 5. V 160, 8. 348, 6. 365, 11 sq.
 Ἀσκληπιόδαρος II 456, 24
 Ἀσκληπιός III 182, 20. 332, 23. 430, 17. IV 33, 19. VI 409, 5
 Ἀσκη VII 81, 13 sq. 329, 15
 Ἀσκραῖος III 301, 10. IV 384, 10. V 182, 2. VI 40, 1
 Ἀσπασία V 211, 16.
 Ἀσπάσιοι II 410, 20
 Ἀσσάκανοι II 444, 17
 Ἀσσος III 566, 20
 Ἀσσόριος II 387, 10. 494, 5. IV 26, 11. V 216, 13
 Ἀστάρτη II 486, 16
 Ἀστέριον III 42, 7. VII 285, 7
 Ἀστραῖος VII 319, 5
 Ἀστυάγης II 206, 1
 Ἀστυδάμας II 467, 2
 Ἀστυνορατίδας II 131, 1
 Ἀστυνόμη VII 322, 19
 Ἀσώ II 483, 24
 Ἀσώπιχος IV 432, 11
 Ἀταρνεύς V 221, 5
 Ἀτέας II 8, 9. 427, 23. V 45, 18. VI 388, 14
 Ἀτεπόμαρος II 374, 15. VII 293, 6
 Ἀτήιος II 282, 5
 Ἀτθίς VII 342, 23 sq.
 Ἀτίσων II 84, 17
 Ἀτλαντικός V 330, 6 sq. VI 340, 2
 Ἀτλας III 8, 22
 Ἀτοσσαῖ II 442, 10. III 267, 20 sq.
 Ἀτρεύς I 81, 21. II 376, 7 cett.
 Ἀτρώμητος V 184, 13
 Ἀτροπος III 468, 8 sq.
 Ἀτταγῖνος V 236, 1 sq.
 Ἄτται IV 416, 21
 Ἀτταλος II 38, 13. III 247, 22. 270, 16 sq. IV 305, 5. V 44, 25. VI 387, 18
 Ἀττική I 103, 5 sq. III 130, 16. V 85, 7. 230, 18
 Ἀττικός I 103, 9. 192, 2. IV 323, 16. VII 169, 2. 342, 25 sq.
 Αὐγέας III 454, 2
 Αὐγουστος vid. Καῖσαρ
 Αὐγουστος Καῖσαρ VII 184, 24 sq.
 Αὔλις V 135, 6
 Αὔλις V 222, 6
 Αὐτόβουλος IV 157, 21. 310, 14 sq. 354, 15 sq. 396, 2 sq. V 11, 3 sq.
 Αὐτόλυκος III 430, 3. V 7, 23. 177, 2. VII 100, 18
 Αὐτοφραδάτης II 440, 25
 Αὐφίδιος Μόδεστος IV 58, 4
 Ἀφαρνεύς V 161, 21 sq.
 Ἀφιδναῖος IV 47, 4
 Ἀφόβητος V 169, 18
 Ἀφοβος V 179, 22
 Ἀφράνιος V 80, 15
 Ἀφροδίσια II 346, 6. VI 386, 9

- Ἀφροδίτη* I 322, 27. 337, 15 sq.
 II 187, 7. 251, 16. 262, 18.
 263, 21. 279, 24 sq. 319, 3.
 349, 22. 380, 3. 387, 7.
 389, 1. 400, 2. 482, 22 sq.
 III 160, 5. 435, 4. IV 121,
 19 sq. 214, 2. 405, 11 sq.
 V 5, 22. 28, 26. 207, 4.
 254, 14. VI 77, 1. 95, 6.
 490, 3. VII 305, 23. 383,
 6 sq.
Ἀγαία II 543, 1
Ἀγαίος III 45, 12. 56, 1. 291, 9.
 V 197, 20. 214, 8
Ἀγαρνεύς V 176, 3
Ἀχέρων I 260, 16. VI 413, 11
Ἀχιλλεύς I 73, 8. 143, 2. 161,
 9 sq. 178, 19 sq. II 421, 10.
 449, 10. III 183, 15. 226, 7.
 IV 16, 22. 59, 13. 78, 7. 183,
 18. 191, 2 sq. 358, 12. 369,
 10. 376, 11 sq. 432, 10. V
 451, 17. VI 95, 24. 526, 15.
 VII 9, 12. 388, 17 sq.
Βαβυλόν I 189, 16. II 3, 21.
 411, 23. 432, 24. 452, 2 sq.
 III 293, 24. 564, 16. 566, 22.
 IV 107, 20. VI 387, 18. VII
 317, 20
Βαβυλώνιος II 3, 19. 4, 14.
 439, 11. III 566, 20. IV
 108, 6. 325, 9
Βαγώας I 158, 9. II 436, 8
Βαθεία II 67, 8
Βαθυκλῆς I 380, 27
Βαθόλλειος IV 289, 9
Βαθόλλιος II 202, 3
Βαῖτις II 75, 17
Βάκις II 199, 12. III 39, 23
Βάκτρα II 414, 11. 446, 7. V
 119, 2
Βαντριανοί III 294, 26
Βάνχαι II 464, 18. IV 391, 6
Βανχιάδαι IV 466, 6
Βανχίς III 331, 7
Βάνχος IV 172, 22 sq.
Βανχυλίδης I 88, 20. III 567, 3
Βάνχων IV 397, 25 sq.
Βαλλαχράδαι II 349, 5
Βάνων II 213, 12
Βάρκας II 212, 17
Βάρρων II 250, 17. 252, 14.
 15. 21. 258, 24. 268, 8. 305,
 14. 314, 7
Βαρσίνη III 373, 5
Βασιλοκλῆς III 27, 7 sq.
Βάταλος V 188, 23
Βατήθεν V 170, 15. 175, 17
Βάττος II 242, 13. 18. 243, 17.
 III 56, 14. 63, 23. V 118, 9
Βάτων I 134, 2. V 4, 6
Βέβρονκες II 228, 7 sq.
Βέβων II 523, 25 sq.
Βελεσιτήχη IV 410, 3
Βελλεροφόντης II 210, 26. 211,
 7. 16. 24. 212, 5. III 345, 18.
 371, 10
Βερεκύνδιον VII 301, 8
Βερέκυνθος VII 301, 9
Βερέκυντα χωρον III 560, 21.
 V 7, 19
Βερονίκη II 323, 25. VI 426, 23
Βέρρης II 91, 20
Βέσβιον III 463, 3
Βάσσος III 431, 2 sq.
Βήιοι II 404, 9
Βηπολιτανός II 238, 16 sq.
Βήρωσος V 314, 1
Βίλας I 87, 13. 93, 9. 137, 24.
 148, 9. 199, 16. 359, 10.
 13. 19. 367, 16. 369, 16 sq.
 370, 14 sq. 378, 9. 380, 3.
 393, 6. II 131, 7. 332, 1.
 III 4, 6. 376, 6 sq. 419, 1.
 IV 12, 21. V 131, 12

Βιθυνός II 348, 11. 433, 18.

III 222, 9

Βιέννα IV 187, 1

Βίλιππος II 323, 25

Βισαλτία II 370, 20

Βίτων I 141, 27. 265, 18. VII 126, 14 sq.

Βίων I 15, 26. 51, 24. 142, 19.

III 33, 16. 386, 18. 450, 5 sq.

IV 458, 21. VI 27, 17. 473, 25. VII 31, 17.

Βλετονήσιοι II 300, 23

Βλέψος II 228, 2

Βοηδρομιών II 467, 2. III 269, 12 sq. IV 228, 9 sq. 372, 10. VII 142, 8

Βόηθος III 33, 7 sq. IV 179, 10 sq. 314, 11 sq. V 318, 17

Βοιωτία I 338, 11. II 110, 13.

17. 153, 23. 269, 21. 314, 3.

329, 13. 331, 3. 340, 17.

342, 1. 344, 17. 345, 14.

365, 3. III 74, 9 sq. IV 267,

16. 463, 3 sq. VII 47, 3 sq.

81, 10 sq. 166, 9. 284, 13 sq.

329, 15 sq.

Βοιωτιακός II 363, 19

Βοιώτιος VI 491, 2

Βοιωτοί I 266, 9. II 38, 14.

60, 10. 11. 159, 17. 318, 2.

323, 10. 340, 27. 360, 2.

455, 12. 543, 5. III 442,

6 sq. IV 267, 14. 337, 16 sq.

463, 14 sq. V 208, 9 sq. VII

56, 15 sq. 73, 6 sq.

Βόκχορις III 371, 12

Βόρβορος III 561, 25

Βόσπορος VI 241, 26 sq. VII

66, 26

Βοττιαῖος II 338, 25

Βότων V 159, 6

Βουβολκοί II 278, 1

Βούβρωστις IV 238, 17

Βουζύγιον I 352, 16

Βουκάτιος VII 76, 18 sq.

Βουκεφαλία II 415, 4

Βουκέφαλοι V 48, 25

Βουκολίδαι II 328, 16

Βουκόλος II 343, 11

Βούλις V 104, 15

Βούσιρις V 214, 17

Βουσιριῖται I 369, 2. II 501, 18

Βούσιρος II 491, 24 sq.

Βουτάδης V 170, 16. 200, 5 sq.

Βουτέτιος II 301, 24

Βούτος II 488, 8

Βραγχίδαι III 440, 1

Βρασιδάς I 183, 18. 192, 14.

II 50, 7 sq. 99, 5. 131, 11.

132, 8. 6. 191, 1. 449, 6 sq.

459, 20 sq. III 44, 17 sq.

417, 11

Βραύρων II 210, 4. 332, 9

Βραυρωνόθεν II 208, 18

Βράχυλλος V 154, 20 sq.

Βρέννος II 365, 5

Βρεντέσιον II 390, 23

Βρεττανία III 69, 20. V 459, 12.

VII 54, 3

Βρεττανοί III 94, 18. V 404,

6 sq.

Βρέττιοι II 408, 3

Βριάρεως I 225, 17. 231, 25.

III 95, 3. 223, 4

Βρισηίς I 64, 6. 80, 1. III

198, 11. VII 432, 16

Βροῦτος II 95, 20. 199, 21.

272, 1 sq. III 372, 1. IV

229, 7 sq.

Βύβλιος II 487, 2

Βύβλοι II 485, 22 sq.

Βυζάντιον II 468, 10. V 64,

14. 191, 10. 197, 7.

Βυζάντιος I 214, 22. II 44, 28.

348, 18. 379, 7. 437, 4 sq.

III 360, 18. 402, 6. IV 62, 1.

- V 75, 16 sq. 191, 11. 197,
21. VII 66, 25
Βῶνχος V 81, 18
- Γάβριοι II 394, 15
Γάγγης VII 288, 18 sq.
Γάζα II 410, 16. 444, 12
Γαῖα II 269, 26
Γαῖα Καικιλία II 270, 5
Γάιος I 419, 1. II 98, 11. 269,
26. 313, 11. IV 205, 18.
VII 149, 17 sq.
Γάιος Ἀτίλιος II 398, 9
Γάιος Γράκχος II 82, 2. III
186, 2. V 62, 6
Γάιος Ἰούλιος II 364, 21
Γάιος Καίσαρ II 390, 21
Γάιος Καπράριος II 388, 10
Γάιος Κουρίων II 299, 27
Γάιος Λαίλιος II 78, 8. V 58, 22
Γάιος Λικίνιος II 79, 12
Γάιος Μάριος II 83, 3. 386, 15
Γάιος Πόντιος II 404, 19
Γάιος Σήμιος II 270, 3
Γάιος Σουλπίκιος II 315, 9
Γάιος Φαβρίκιος II 63, 15
Γαλαξίδωρος III 491, 12 sq.
Γαλάξιον III 66, 25
Γαλάτης I 276, 5. 405, 11.
420, 5. II 33, 6. 235, 1.
236, 5. 287, 10. 22. 238,
7. 11. 301, 4. 302, 5. 365, 5.
III 222, 9. 318, 5. 351, 12.
452, 25 sq. VI 257, 27
Γαλατία I 320, 11. 234, 17.
236, 12. II 398, 14. IV 187, 1.
459, 12 sq. V 81, 18
Γαλατικός II 365, 13. 390, 13.
IV 452, 22. VI 257, 22. VII
293, 2
Γάλλας IV 329, 7. 427, 18 sq.
VII 186, 17
- Γάλλος II 259, 5. 367, 16.
374, 15. 375, 5. VI 478, 4
Γαμηλιών V 195, 6 sq. VII
76, 23
Γανδρίδαι II 410, 21
Γανύκτωρ VI 39, 22
Γαννυμήδης VII 304, 3
Γαρατίτιος II 370, 18
Γάργαρον VII 305, 5
Γαρμαθώνη VII 309, 10
Γεγανία II 401, 3
Γεδρωσία V 455, 6
Γεδρωσίοι II 414, 7
Γέλα III 565, 24. V 203, 20
Γέλλιος II 88, 4
Γέλων II 9, 3 sq. III 51, 7.
403, 5. 426, 17 sq. V 154, 12
Γενεῖτα II 283, 15 sq.
Γεραδάτας II 156, 1 sq.
Γερμανία II 368, 20
Γερμανικός III 389, 6
Γερμανός II 398, 14
Γέστιος II 371, 8
Γέται I 310, 7. III 436, 6
Γεφυραῖος V 225, 13 sq.
Γῆ III 49, 6. V 177, 18
Γηροδότης II 260, 11. V 113, 17
Γίγαντες I 420, 26. V 420, 16
Γιγαντικός II 495, 18
Γιδίνα II 377, 21
Γλαύκη III 34, 7. VI 48, 2
Γλανκία II 344, 8 sq.
Γλανκίας IV 47, 5 sq. 66, 10 sq.
295, 10 sq. 377, 8 sq.
Γλαύκιππος V 190, 21 sq.
Γλαῦκος I 299, 1. 300, 22 sq.
304, 17. III 438, 11. V 149,
12. 176, 10. VI 491, 14 sq.
Γλαύκων III 258, 22. V 151, 18
Γλίσας IV 470, 7
Γλόκων III 566, 18
Γναθαῖνιον IV 427, 7
Γνάθων IV 278, 14. VI 479, 9

- Γναθώνιος* IV 278, 14
Γναῖος II 237, 3. 313, 14
Γναῖος Δομῆτιος II 70, 18
Γναῖος Πομπήιος II 87, 9
Γοργίας I 12, 11. 35, 13. 155, 12. 295, 6 sq. 352, 25. 353, 4. II 198, 7. 463, 2. III 96, 16. IV 299, 22. 333, 23. V 147, 16. 153, 18. 161, 17. 188, 10. VII 94, 9. 167, 10.
Γοργίδας III 494, 18 sq. 536, 26
Γοργόνες V 142, 10
Γόργος I 392, 22. 393, 13 sq. 394, 7. 396, 12 sq. 397, 2
Γοργοφόνος VII 314, 18
Γοργώ II 147, 8. 154, 15. 191, 9. IV 447, 22 sq. VI 463, 2
Γορτύνιος VI 495, 15
Γραικός II 76, 16
Γράνικος II 21, 25. 362, 23. 410, 14 sq.
Γρόλλος I 290, 20. VI 84, 2 sq.
Γύαρος III 558, 23
Γύγης II 346, 16 sq.
Γύλιππος I 22, 19
Γύλων V 178, 22
Γυρτιάς II 192, 17
Γωβρότης I 123, 2. V 51, 9 (Γωβρύας)
Δαίδαλοι VII 43, 1 sq.
Δαΐφραντος III 61, 27. 201, 21. 202, 3 sq. VI 399, 20. VII 147, 16.
Δαμασάλκιδα VII 327, 9
Δαμασῆνωρ II 337, 21
Δαμασκός II 440, 24
Δαρινδης II 132, 15
Δάμις II 132, 12
Δαμουλείδας VII 543, 1
Δαμοκρίτα IV 471. 25
Δάμων I 226, 23. VI 502, 7
Δαμωνίδας I 43, 5. II 55, 9. 132, 8
Δανάη I 258, 9. V 216, 16
Δαναΐδες I 392, 5
Δαναοί I 58, 22
Δαναός III 288, 22. V 215, 18
Δαρδανεύς I 256, 9
Δαρεικός V 184, 9
Δαρειδης I 123, 4. II 3, 6 sq. 4, 5. 26, 28. 94, 8. 410, 1 sq. III 267, 18 sq. 351, 20 sq. V 40, 8. 45, 16. 137, 22
Δάτις II 354, 8. V 137, 23. 248, 18
Δαυλία III 140, 16
Δαυλῆς IV 333, 22
Δαφναῖος IV 397, 11 sq.
Δάφνος I 397, 24
Δεῖναρχος V 175, 20. 195, 8
Δεινίας V 171, 19
Δεινοκράτης VI 76, 3
Δεινομένης II 439, 23. III 51, 3 sq.
Δένων II 502, 23
Δεκέβριος II 272, 2 sq. 308, 25
Δεκέλιος V 150, 6
Δέκιμος II 313, 10
Δέλιος II 367, 16. III 294, 8
Δελφικός I 284, 14
Δελφίνιος VI 77, 12
Δελφοί I 266, 3. 367, 2. 401, 16. II 53, 12. 102, 15. 138, 19. 215, 1. 253, 10. 323, 15 sq. 325, 5. 339, 10. 348, 2. 353, 1. 382, 7. 433, 6. 506, 7 sq. III 2, 18 sq. 31, 13 sq. 69, 20 sq. 216, 5. 270, 9. 276, 5. 430, 16. 439, 8 sq. 462, 8. 564, 21. IV 184, 2. 323, 2 sq. 339, 19. 382, 19. 385, 7. 410, 8. 455, 3 sq. V 127, 18 sq. 136, 3. 260, 23.

- 471, 23. VI 28, 7. 88, 25.
 448, 16. 453, 3. 489, 20 sq.
 500, 20 sq. VII 126, 11.
 153, 11
Δελφός II 209, 20. 332, 15 sq.
Δελίδεος V 182, 21
Δεξικρέων II 349, 21 sq.
Δερκυλλίδας II 132, 20. 154, 24
Δερκυλλος II 366, 24. 380, 20.
 VII 284, 11. 301, 6. 323, 2
Δευκαλίων II 323, 20. VI 37,
 24. 473, 1. VII 202, 15
Δηϊάνειρα II 287, 25. 284, 4
Δημάχος II 344, 13
Δημόκης V 219, 19. VII 206,
 19 sq.
Δημόταρος II 236, 13 sq. VI
 258, 1. 426, 23
Δηλιακός V 31, 5. 169, 13.
 194, 19
Δήλιοι I 386, 13. II 162, 15.
 317, 6. III 75, 19. 497, 1
Δήλιον II 227, 22. III 503,
 14 sq. VI 451, 5. 484, 17
Δήλιος III 3, 5. 25, 16. VI
 475, 16
Δηλος III 6, 24. 497, 3. IV
 323, 17 sq. V 169, 15. 401,
 6. 500, 10 sq. VII 49, 4
Δημάδης I 309, 25. II 27, 10.
 32, 16. 46, 23. 54, 17. 122, 12.
 III 360, 3 sq. V 72, 24. 74, 4.
 91, 15. 92, 21. 177, 4. VI
 151, 15. VII 202, 1.
Δημάρατος I 169, 13 sq. II
 20, 20 sq. 133, 6 sq. 134, 2.
 145, 22. 205, 10. 366, 8.
 416, 16. V 236, 20. VII
 28, 14. 299, 8
Δημέας V 175, 4. 180, 1
Δημήτηρ I 337, 1. 388, 7.
 390, 26. 415, 2. II 246, 24.
 372, 10. 495, 21 sq. III 507,
 13. IV 164, 8. 382, 6. 384, 7.
 V 151, 22. 215, 18. 280, 6.
 463, 18. 465, 15. VI 103, 22.
 456, 12. VII 107, 18
Δημήτριος V 465, 17
Δημήτριος I 12, 6. 158, 10.
 167, 13. 253, 17. 330, 23.
 II 29, 26. 30, 11 sq. 31,
 9 sq. 48, 14. 172, 19 sq.
 193, 7. 204, 5. 436, 24.
 465, 5. III 69, 20 sq. 235, 6.
 373, 1. 454, 2. 557, 12. IV
 359, 13. V 111, 12. 116,
 21 sq. 133, 13. 186, 18.
 195, 13. 196, 4. 291, 3 sq.
 VII 30, 19. 110, 15
Δημοδίκη II 366, 4
Δημόδικος II 366, 6
Δημόδοκος VI 490, 1 sq. VII
 313, 23
Δημοκλῆς V 174, 22
Δημοκράτης V 74, 12
Δημοκράτειος IV 349, 16. VI
 425, 20
Δημόκριτος I 21, 26. 195, 22.
 315, 20. 331, 15. II 385, 1.
 III 92, 22. 165, 11. 227, 24.
 285, 4. 298, 10. IV 8, 10.
 46, 7. 91, 18. 155, 19. 205,
 19. 318, 7 sq. 353, 14 sq.
 V 117, 10. 249, 1 sq. 273, 6.
 284, 7. 286, 15 sq. 373, 6.
 428, 4. 479, 20. VI 51, 1.
 343, 2 sq. 400, 10 sq. VII
 2, 15. 40, 5. 422, 3
Δημομελής V 133, 23
Δημονίκη II 365, 7
Δημόνικος V 149, 23
Δημοσθένης I 13, 19. 168, 1.
 194, 8. 213, 14. 243, 6.
 289, 19. 291, 14. II 44, 19.
 455, 10 sq. 466, 12. 468,
 3 sq. III 262, 26. 322, 9.

- 361, 24. 374, 11. 376, 19 sq.
 401, 3 sq. IV 162, 3. 173, 10.
 V 27, 9. 53, 13. 68, 6. 72, 6.
 74, 2 sq. 91, 14 sq. 149, 17.
 156, 25. 160, 17 sq. 167,
 1 sq. 178, 21 sq. 424, 4 sq.
 469, 17. 474, 7. VI 369, 7.
 426, 8
Δημόστρατος II 373, 20. VII
 298, 17
Δημοτέλης II 351, 1
Δημόφιλος V 164, 23
Δημοφών V 180, 1
Δημοφωντίδαι IV 89, 22
Δημοχάρης V 169, 10. 188,
 12 sq. 196, 21 sq.
Δημόλος VI 263, 15. 475, 18
Δήμων V 185, 17
Δηώ VII 166, 7
Διαγόρας VI 329, 22
Διαδοόμενος VI 284, 3 sq.
Διάκριτοι V 79, 11
Διάλεις II 315, 29
Διάσια III 240, 18
Δικαίταρχος III 1, 2. IV 138, 9.
 309, 19. V 56, 9. 332, 21 sq.
 351, 1 sq. VI 386, 16. 389,
 4. 443, 24
Δίδυμος III 77, 8 sq.
Δικαίταρχεια III 463, 4
Δίκη I 396, 3. III 458, 19 sq.
Δίκτυοννα VI 28, 19. 77, 12
Δίκτυος I 258, 10. II 477, 15
Δίνων II 344, 26
Διογένειον IV 358, 7
Διογένης I 2, 22. 10, 24. 51,
 8 sq. 100, 21. 169, 22. 179,
 13. 187, 19. 188, 4. 189, 13.
 192, 17. 198, 6. 199, 1.
 210, 11. 212, 27. 263, 7. II
 170, 21. 421, 21 sq. III 144,
 18. 176, 21. 198, 17. 212,
 12. 215, 4. 240, 4. 294,
 1 sq. 362, 20. 557, 19. 564,
 24 sq. IV 60, 2. 305, 4.
 462, 8. V 17, 20 sq. 22, 7.
 188, 26. 284, 8. 297, 11.
 301, 14 sq. VI 3, 1. 107, 25.
 215, 19. 408, 8. VII 42, 14.
 154, 8
Διογενιανός III 29, 23 sq. 376,
 12. IV 284, 17 sq. 304, 10 sq.
Διόγνητος II 226, 13. 227, 7 sq.
Διόδοτος II 91, 3. V 184, 3.
 VI 387, 20. VII 5, 22
Διόδαρος VI 275, 1. VII
 166, 16
Διοκλῆς I 366, 1 sq. V 176,
 14 sq. 199, 8. 355, 5 sq.
 VII 322, 15
Διομεινός V 200, 9
Διομήδης I 69, 26. 70, 17 sq.
 130, 10. 256, 20. 402, 13.
 II 370, 9 sq. 449, 15. III
 56, 4. IV 366, 13. V 86, 9.
 113, 6. VII 316, 3. 439, 7
Διδμνηστος V 153, 10
Διονυσία I 195, 4
Διονύσια III 561, 20. 564, 19.
 IV 173, 1. VII 166, 3.
 288, 12
Διονυσιακός II 466, 2. 201, 12.
 VI 387, 9
Διονύσιος I 100, 29. 127, 2 sq.
 129, 27. 137, 2. 162, 15.
 19 sq. 283, 11. II 10,
 11 sq. 13, 1. 14, 18. 51, 21.
 129, 11. 158, 8. 297, 23.
 355, 8. 419, 15. 427, 3 sq.
 437, 10. III 99, 15. 215, 23.
 225, 24. 319, 8 sq. 324, 5.
 354, 5. 379, 26. 403, 5.
 428, 21. 446, 3. IV 30, 21.
 384, 1. 431, 6. V 1, 13. 9,
 2 sq. 18, 18. 22, 4 sq. 45, 20.
 118, 24. 148, 15 sq. 163,

- 17sq. 190, 22. 210, 4. 224, 9.
 VI 28, 7. 77, 22. 263, 16.
 375, 1. 392, 6. 501, 17. 517,
 6. VII 238, 13. 336, 20.
 337, 14.
- Διόνυσος* I 137, 15. 145, 24.
 212, 9. 324, 14. 367, 20.
 381, 7. 382, 18sq. II 215, 3.
 268, 26. 269, 1. 292, 14.
 313, 26sq. 339, 13sq. 341,
 10. 350, 44. 361, 9. 367, 19.
 408, 6. 422, 13. 462, 4sq.
 483, 18sq. III 12, 2sq. 98,
 9sq. 301, 11. 461, 9. 509, 9.
 572, 9sq. 584, 2. IV 4, 5.
 5, 16sq. 71, 11. V 206, 18.
 215, 15sq. 280, 19. VI 110,
 13. VII 43, 16sq. 69, 24.
 107, 17. 125, 15. 166, 7.
 187, 24. 300, 9. 325, 12sq.
 327, 6
- Διοπείδης* V 178, 18. 181, 8
Διόσκορος III 242, 1. 255, 10.
 V 280, 19. VI 409, 4
- Διότιμος* V 178, 18. 181, 8
- Διόφαντος* I 2, 4
- Διοχίτης* II 49, 9
- Δίνλος* II 456, 8
- Δίνλλος* V 229, 11
- Δίφιλος* V 177, 6
- Δίφορος* V 164, 24
- Διωμής* III 554, 20
- Δίων* I 17, 17. 127, 24. 129, 27.
 168, 17. 233, 11. 289, 19.
 291, 6. II 14, 13. 270, 4.
 III 372, 23. 430, 23. IV 2, 1.
 V 3, 24. VI 392, 5. 474, 25.
 VII 53, 23
- Διώνδας* V 190, 19sq.
- Διοξέππη* VII 299, 12
- Διόξικπος* IV 254, 14sq. VI
 253, 8
- Δολοβέλλας* II 95, 25
- Δόλων* I 71, 19. 183, 19. III
 169, 11
- Δομετιανός* II 282, 16. III
 353, 12
- Δομέτιος* I 215, 5. 221, 9sq.
 II 70, 18. 87, 7. V 92, 23.
 VI 56, 4 (*Δομέτιος*)
- Δορμοθέα* VII 316, 13
- Δοσίθεος* II 368, 1. 376, 20.
 377, 4. 27. 381, 20
- Δοῦρις* II 412, 7
- Δράκων* II 337, 13. VI 502, 17
- Δρομικαίτης* II 32, 4
- Δρομικελίδης* V 62, 2
- Δροῦθος* II 282, 22. III 34, 24
- Δρύας* I 35, 24
- Δρύοπαες* I 53, 1
- Δρύος* III 99, 3
- Δυρράχιον* IV 239, 8
- Δωδωναῖος* I 76, 14
- Δωδώνη* II 102, 12
- Δώριος* I 202, 14
- Δωριεύς* II 153, 3. III 101, 17.
 IV 1, 9. V 384, 15. VII 340,
 21sq.
- Δώριος* VI 495, 4. 497, 14sq.
- Δωριστί* VI 495, 7. 501, 22sq.
- Δωριώνειος* VI 506, 2sq.
- Δωρόθεος* II 308, 22. 371, 19.
 IV 153, 3sq. VII 324, 16
- Δώτιον* II 326, 21. IV 394, 1
- Έβρος* VII 286, 18sq.
- Έγερία* II 377, 20. 395, 26
- Ελλελθνία* IV 135, 11. 421, 21.
 V 472, 10. VII 45, 19sq.
- Ελλιδνεια* II 283, 20
- Ελεήνη* II 331, 4sq.
- Ενάβη* I 67, 10. 418, 2. II
 427, 15. VII 272, 26
- Εκαταῖος* II 128, 5. 476, 2sq.
- Εκατερός* II 17, 4sq.
- Εκάνη* I 406, 10. II 60, 22.

- 291, 23. 517, 10. III 87, 1.
IV 281, 16. V 228, 23.
469, 3
Ἐκατήσιον II 60, 22
Ἐκατομόφονια IV 141, 9
Ἐκπρέπης II 134, 11
Ἐκτωρ I 39, 5 sq. 45, 9. 72,
1. 20. 78, 8. 75, 5. 177,
27. 178, 26. 278, 4. 288,
12. II 467, 2. IV 252, 10.
376, 15
Ἐκφαντος V 326, 3
Ἐλαιούς II 382, 13
Ἐλάτεια V 183, 11
Ἐλαφηβόλια II 202, 22. IV
140, 7
Ἐλβία II 301, 11
Ἐλεάτης VII 39, 15 sq.
Ἐλένη I 67, 9. 344, 12. II 7,
12. 378, 3. III 182, 13. IV 7,
7. 876, 20. V 162, 18. 214,
22 sq. VII 131, 17. 388, 16 sq.
Ἐλευθεραΐ II 314, 3. 341, 21 sq.
Ἐλευθερεύς II 314, 3. IV 301, 7
Ἐλευθέρια II 374, 13
Ἐλευθήρ II 341, 26
Ἐλευσινάδε V 173, 6
Ἐλευσίνια VII 166, 4
Ἐλευσίνιον III 571, 21. VII
71, 24
Ἐλευσίς III 564, 19. IV 433, 14.
V 160, 12. 163, 11 sq. 193,
16. 199, 17. VI 77, 5
Ἐλεφαντίνη I 370, 3
Ἐλεφήνωρ II 340, 24
Ἐλεών II 344, 5 sq.
Ἐλιεύς II 343, 13
Ἐλικών III 38, 3. IV 275, 2.
286, 5 sq. 396, 2 sq. VII
81, 15 sq.
Ἐλικων III 379, 25. 497, 18
Ἐλλάνιος II 220, 11. 221,
27 sq. V 151, 16. 248, 12
Ἑλλάς I 161, 17. 172, 25. II
38, 2. 110, 2. 115, 4. 121, 16.
148, 13. 16. 271, 14. 415,
4 sq. 467, 23 sq. III 79,
18 sq.
Ἑλλη VII 307, 1
Ἑλληνες I 24, 20. 63, 15. 72, 7.
169, 17. 28. 175, 12. 276, 3.
325, 4. 328, 19. 344, 15.
350, 15. 351, 25. 359, 14.
369, 26. 406, 13. II 2, 2.
4, 21. 15, 25. 20, 11. 22. 23.
25, 9. 29, 27. 36, 10 sq. 37,
13. 39, 8 sq. 61, 17. 22 cett.
Ἑλληνικός I 7, 18. 71, 25.
73, 10. 292, 11. II 78, 1.
102, 21. 106, 17. 108, 4.
157, 23. 253, 5. 280, 20.
416, 10 sq. 537, 15 sq.
Ἑλληνικός II 546, 8
Ἑλληνίς I 6, 24. III 38, 19.
101, 15. VII 340, 17
Ἑλληνιστί I 288, 21. II 536, 2
Ἑλλησπόντιος I 270, 3. II
417, 7. III 223, 8
Ἑλλήσποντος II 36, 23. 108, 26.
455, 14. IV 164, 13. 340, 26.
V 197, 5
Ἑλπίς I 257, 18
Ἑμπεδόκλειος III 91, 3
Ἑμπεδοκλής I 37, 23. 153, 18.
225, 2. 230, 9. 239, 2. 420, 13.
497, 18. III 42, 25. 49, 23 sq.
92, 2 sq. 207, 5. 227, 23.
232, 4. 334, 11. 500, 1. IV
18, 5. 107, 6 sq. 147, 9.
207, 11. 208, 22. 214, 10.
314, 3. 336, 10. 335, 15.
417, 17. V 117, 5. 142, 21.
273, 21 sq. 276, 17. 289, 2 sq.
375, 16. 389, 16. 390, 14.
391, 15. 401, 14. 403, 8.
416, 18. 420, 21. 421, 9.

- 428, 11 sq. 441, 22. 480, 3.
 484, 7. 490, 25. VI 110, 9.
 114, 6. 13. 115, 4. 139, 8.
 177, 27. 411, 13. 424, 4.
 435, 4. 7. 437, 16. 438, 12.
 20. 439, 12 sq. VII 41, 6.
 174, 17
 *Εμπεδος V 179, 7
 *Εμπονή IV 459, 21
 *Εμπουσά VI 404, 7
 *Εναλος I 399, 21. 400, 2. 11. 12.
 VI 79, 16
 *Ενδυμίων V 471, 17
 *Εννάλιος II 174, 2. 205, 15.
 304, 27
 *Επαίνετος II 134, 14
 *Επάκριοι IV 438, 22
 *Επαρμενώνδας I 17, 17. 51, 20.
 95, 11. 127, 18. 205, 12.
 226, 24. 333, 12. II 56, 20.
 59, 7 sq. 117, 2. 457, 10 sq.
 III 216, 2. 228, 4. 365, 5.
 398, 5 sq. 409, 15 sq. 490,
 3 sq. IV 18, 18. V 30, 8.
 33, 26 sq. 57, 15 sq. 78,
 22 sq. VI 394, 18. 398, 11 sq.
 481, 9 sq. VII 148, 22
 *Επαφος II 509, 12
 *Επειός III 406, 11
 *Επιγένης V 318, 15
 *Επιδάμνιος II 334, 14 sq.
 *Επιδάμνιος II 307, 21. VII
 314, 18.
 *Επίδανρος II 307, 21. 321, 1.
 III 51, 11
 *Επιθέσης III 93, 17 sq.
 *Επικύστη III 386, 16
 *Επικλής V 190, 7
 *Επικούρειος I 35, 18. III 96,
 10. 132, 23. 377, 9. IV
 179, 10. 181, 6. VI 217, 14.
 VII 29, 15. 59, 26
 *Επίκουρος I 88, 4. 111, 2.
 330, 23. 24. 518, 2. III 33,
 8 sq. 96, 15 sq. 211, 3. 265,
 7 sq. 417, 1 sq. IV 1, 22.
 114, 7. 118, 6 sq. 314, 15.
 353, 23. 457, 21. V 272,
 17 sq. 288, 19 sq. 406, 14.
 VI 25, 15. 162, 13. 215, 4.
 250, 26. 264, 1 sq. 362, 5 sq.
 385, 22 sq. 422, 2 sq. 481,
 13 sq. VII 40, 20. 422, 18
 *Επικύδης II 36, 5. III 438, 11.
 V 8, 2. 285, 18 sq.
 *Επιμενίδης I 385, 8. 13. 24.
 387, 2. 7. III 69, 10. V 23, 18.
 116, 5. 455, 15. VII 51, 17
 *Επιμηθεύς I 56, 16. 24. 242, 23
 *Επιτάκτης II 363, 21
 *Επιφί II 326, 5
 *Επιχάρμειος III 444, 21
 *Επίχαρμος I 163, 27. 268, 22.
 II 10, 8. 432, 14. VI 352, 21
 *Επτάγαλκον III 309, 17
 *Ερασίστρατος III 342, 22. IV
 148, 8. 226, 21. 251, 4 sq.
 V 149, 15. 334, 15 sq.
 *Ερατοσθένης II 417, 19. IV
 253, 14. V 26, 25. 187, 5.
 315, 11. VI 70, 25. VII
 126, 6
 *Εράτων IV 96, 7 sq. 358, 22.
 379, 20
 *Εργάνη 240, 19. 21. V 70, 16
 *Εργάτιος II 347, 22
 *Ερέσιος III 101, 20
 *Ερεσος I 385, 16. III 566, 17
 *Ερέτρια III 147, 16. 322, 11.
 V 229, 24
 *Ερετριεύς II 87, 26. 324, 19 sq.
 430, 3 sq. III 47, 14. V 225,
 14 sq.
 *Ερέχθειον V 178, 2
 *Ερεχθεύς II 368, 12 sq. V 176,
 12 sq.

- Ἐρινός III 458, 22 sq. IV 469,
 2. VII 312, 17. 323, 9
 Ἐριφύλη III 431, 5
 Ἐρμᾶιος II 205, 18. 509, 9.
 III 99, 15. VII 76, 22
 Ἐρμᾶν V 155, 21
 Ἐρμάνουβις II 535, 10 sq.
 Ἐρμείας IV 361, 21 sq. 364,
 6 sq. V 88, 16 sq.
 Ἐρμῆς I 108, 7. 334, 8 sq.
 338, 2. 380, 18. 473, 1 sq.
 III 94, 8. 303, 23. IV 296,
 10 sq. V 4, 15 sq. 59, 18.
 151, 17 sq. 465, 19. VII
 126, 6. 176, 9. 384, 2
 Ἐρμησιάνᾱξ VII 304, 12. 325,
 21 sq.
 Ἐρμιονεύς III 374, 8. VI 514, 12
 Ἐρμιόνη I 351, 16
 Ἐρμῖππος V 192, 20. VII 51, 14
 Ἐρμούνης IV 5, 14. VI 409, 7.
 VII 312, 4
 Ἐρμόδοτος II 28, 17. 494, 23
 Ἐρμόδαρος VII 220, 1
 Ἐρμόλιας I 418, 27
 Ἐρμων V 121, 20
 Ἐρυνθρά II 432, 25. III 70, 3.
 V 469, 1
 Ἐρυνθραί III 51, 1
 Ἐρυνθραῖοι II 203, 15. 16. 26.
 226, 10. 13. 337, 6 sq. III
 45, 10. IV 184, 7
 Ἐρυξίμαχος IV 5, 13
 Ἐρυξίς IV 163, 7. VI 479, 8
 Ἐρυξώ II 242, 20. 243, 8 sq.
 Ἐρυσίχθων VII 49, 4
 Ἐρως II 460, 8
 Ἐρως II 93, 6. 97, 1. 532, 2 sq.
 III 179, 11 sq. 208, 5 sq.
 IV 396, 2 sq.
 Ἐστία II 226, 6. 364, 20 sq.
 367, 2. V 158, 21. 497, 24
 Ἐστιάδες V 53, 21
 Ἐστιαῖτις IV 467, 26
 Ἐστιαεύς IV 244, 23 sq.
 Ἐτεοβουτάδης V 170, 17
 Ἐτεοκλῆς I 43, 19. II 176, 25
 Ἐθανδρος II 271, 14. 277, 15.
 287, 23. 296, 11. 305, 17
 Ἐθρίωτος VI 23, 5
 Ἐθροια II 333, 8. 469, 23. IV
 160, 5. 430, 24. V 197, 4.
 225, 14. VII 44, 14
 Ἐθροεύς II 19, 1. 360, 1. III
 398, 5. IV 186, 25. V 181, 9.
 197, 20. VI 28, 13
 Ἐθροῖδας II 134, 16
 Ἐθρουλίδης V 182, 5
 Ἐθρουλεύς IV 296, 16
 Ἐθρουλος V 97, 11. 168, 11
 Ἐυδαίμων II 242, 1. 244, 7
 Ἐυδαμίδας II 56, 1. 134, 19.
 135, 10
 Ἐύδημος I 281, 14. VI 163, 7
 Ἐύδοξος II 479, 18 sq. III 49,
 3 sq. IV 308, 25. V 307, 17.
 332, 5 sq. VI 382, 2 sq.
 475, 10
 Ἐύδαρος VI 191, 8
 Ἐυήμεριδας VII 300, 19
 Ἐυήμερος II 493, 19 sq. V
 281, 3
 Ἐύηνος I 121, 2. IV 248, 9. VI
 149, 7. 406, 18. VII 296, 18 sq.
 Ἐυθύδημος III 200, 22 sq. IV
 132, 23. 258, 11 sq. V 154,
 20. 200, 9. VI 28, 8
 Ἐύθυκράτης I 236, 9. III 322, 7
 Ἐύθυμνης V 331, 9 sq.
 Ἐύθύνοος I 266, 17. 267, 12
 Ἐύθύφρων III 501, 4
 Ἐύιος II 24, 21. 22. IV 173,
 5 sq.
 Ἐύκλειδης III 202, 23. 270, 1.
 V 156, 4. 173, 23
 Ἐύκλῆς II 460, 9

Εὐκναμος IV 432, 15
 Εὐκτος I 168, 26
 Εὐλαϊος I 168, 27
 Εὐμαιος II 328, 14 sq. IV
 268, 2
 Εὐμένης II 33, 12. 34, 1. III
 247, 21. 270, 6 sq. V 44, 5
 Εὐμητις I 367, 13. 380, 22.
 III 45, 8
 Εὐμολπίδαι V 176, 9
 Εὐμολπος II 368, 12. 374, 25
 Εὐνομία II 387, 20
 Εὐνομος V 181, 13
 Εὐνόστα II 343, 3
 Εὐνοστος II 342, 26
 Εὐξεινος II 466, 22. VI 70, 15.
 VII 306, 23
 Εὐξίθεος V 73 24
 Εὐξίππη IV 466, 24
 Εὐξύνθετος IV 447, 20
 Εὐπολις I 131, 5. IV 145, 26.
 253, 10. 289, 22. V 9, 1.
 VI 253, 10.
 Εὐριπίδης I 205, 3. III 234,
 22. 312, 19. V 70, 2. VII
 144, 2. 272, 26.
 Εὐριπίδης I 12, 22. 22, 8. 26, 8.
 49, 2. 60, 27. 73, 18. 83, 6.
 88, 21. 109, 11. 111, 22.
 113, 16. 120, 26. 166, 2.
 171, 15. 177, 1. 232, 3. 11.
 249, 6. 253, 18. 268, 25.
 269, 14. 274, 22. 285, 17.
 293, 9. 322, 26. 350, 22.
 II 14, 26. 199, 1. 304, 6.
 368, 15. 414, 8. 463, 12 sq.
 518, 8. 545, 12. III 1, 2.
 26, 1. 58, 1. 62, 19. 86, 17 sq.
 206, 19. 231, 19. 288, 6.
 289, 7. 302, 8. 305, 8. 371, 8.
 375, 24. 394, 5. 419, 17.
 565, 10. IV 52, 16. 93, 19.
 154, 3. 157, 7. 253, 16. 294,

2. 301, 10. 304, 18. 391, 19.
 434, 8. 439, 16. 459, 2. V
 29, 1. 30, 3. 53, 17. 94, 6.
 97, 2. 101, 22. 161, 8. 172,
 19. 278, 25. 281, 10. VI
 11, 14. 29, 11. 53, 20. 149, 2.
 178, 5. 244, 2. 276, 20. 281,
 1. 374, 3. 386, 7 sq. 415, 12.
 VII 75, 6. 126, 2. 134, 18.
 248, 21. 254, 17. 278, 2.
 424, 14
 Εὐριπος II 333, 22
 Εὐρύαλη VII 314, 7.
 Εὐρυβιάδης II 36, 15. 18. V
 250, 9
 Εὐρυδίκη I 32, 4. 9. 354, 25.
 356, 12. IV 433, 7
 Εὐρυκλῆς II 98, 27. III 81, 15
 Εὐρυκράτης II 125, 1
 Εὐρυκρατίδας II 136, 15. 146,
 18
 Εὐρυμέδων II 466, 11. III
 288, 3. 427, 15. V 100, 24
 Εὐρύπυλος III 193, 4
 Εὐρώπη I 297, 9. II 417, 8.
 III 572, 9. VI 441, 11
 Εὐρώτας II 126, 2. 171, 23.
 181, 12. 182, 10. 387, 6
 Εὐστορφος III 9, 3 sq. IV 266,
 21 sq.
 Εὐτελίδας IV 203, 25
 Εὐτέρπη IV 389, 7
 Εὐφάνης V 21, 2
 Εὐφορβος III 322, 11
 Εὐφορίων III 228, 1. 565, 23
 Εὐφράνωρ II 456, 24 sq.
 Εὐφράτης II 88, 14. 439, 10.
 VII 317, 19 sq.
 Εὐφροσύνη V 8, 8
 Εφέσιος II 382, 6. IV 275, 10.
 VI 475, 17. VII 75, 22. 314, 13
 Εφεσος II 103, 5. 365, 6 sq.
 V 136, 12. 168, 23. 226, 24

- Ἐφηβος IV 349, 2
 Ἐφιάλτης V 71, 5. 79, 7. 96, 16. 189, 5
 Ἐφιππος II 340, 4 sq.
 Ἐφορος V 160, 7. 164, 21. 248, 13. 332, 1. VI 242, 11. VII 329, 11 sq. 336, 17. 337, 11
 Ἐχέλαος I 399, 13
 Ἐχεμος II 343, 10
 Ἐχινάδες III 93, 5 sq.
 Ζαγρενός III 12, 19
 Ζακύνθιος II 69, 23. VI 81, 5
 Ζάκυνθος II 328, 6
 Ζάλευκος III 404, 2
 Ζαράτας VI 155, 24
 Ζεῖποιτος II 348, 12 sq.
 Ζέλεια II 210, 19
 Ζευξίδαμος II 128, 9. 136, 19
 Ζεύξιππος I 299, 1. 300, 1. 22. 301, 1. IV 413, 17 sq. VI 363, 2 sq.
 Ζεύξις I 229, 16. II 199, 5. VII 131, 17
 Ζεύς I 39, 3. 11. 15. 47, 5. 55, 8. 19. 23. 25. 56, 1. 4. 19. 20. 21. 57, 11. 14. 16. 23. 58, 5. 7. 59, 5. 77, 13. 273, 19. 284, 23. 295, 17 sq. II 276, 4. 420, 1 sq. 439, 1. 442, 7. 471, 15 sq. III 109, 18 sq. IV 265, 22 sq. Ζεύ I 9, 6. νῆ Δία I 13, 3. 41, 11. 48, 17. 66, 5. 72, 12. 89, 13. 84, 22. μὰ Δία I 6, 15. 19, 11. 23, 6. 79, 23. 81, 23. 157, 12. 431, 3. καὶ μὰ Δία I 84, 10. 374, 3. II 28, 21. 43, 12. 416, 22. οὐ μὰ Δία V 414, 12. VI 93, 17. 339, 21. 502, 13
 Ζήθος V 179, 18
 Ζήνων I 81, 4. 189, 22. 200, 3. II 32, 1. 415, 13 sq. III 148, 12 sq. 203, 26. 215, 5. 306, 20 sq. 381, 17. 562, 14. 566, 19. IV 119, 16. 165, 21. V 287, 11. 289, 20 sq. 347, 7 sq. VI 205, 8. 214, 13 sq. 313, 23. 475, 17. VII 40, 3. 60, 16. 151, 5. 171, 13
 Ζωῖλος II 341, 12 sq. IV 191, 18
 Ζωπυρίων IV 365, 20 sq.
 Ζωπυρος II 3, 15. 16. 17. 22. IV 113, 15 sq.
 Ζωροάστρης II 519, 12. III 82, 10. IV 169, 7. VI 178, 3. 443, 22
 Ζωστήρ VI 215, 22
 Ἠγησιάνης VI 403, 14
 Ἠγησίας III 290, 5. V 179, 5
 Ἠγήσιππος II 43, 10
 Ἠγησίστρατος II 382, 6
 Ἠγήτωρ I 355, 26. III 87, 13
 Ἠετιόνηια V 147, 24
 Ἠλεία III 567, 11
 Ἠλείδος I 348, 11. II 51, 6. 120, 23. 130, 12. 13. 217, 26. 219, 25. 239, 13 sq. 342, 21. 347, 9 sq. 349, 12. 421, 18. 470, 14. 506, 17. III 44, 9 sq. V 79, 8. 156, 1. 195, 2. VI 120, 24 sq. 475, 9
 Ἠλέκτρα II 386, 21. 464, 19. III 182, 15
 Ἠλιόδαρος V 187, 23. 193, 7 sq.
 Ἠλιοπολίτης II 479, 23 sq.
 Ἠλιος I 46, 7. 8. 388, 5. II 28, 17. 482, 1 sq.
 Ἠλίον πόλις II 475, 21 sq.
 Ἠλις I 26, 17. II 138, 3. 220, 17. 349, 16. 550, 21
 Ἠλόσιον V 469, 9

- Ἠλύσιος I 266, 18. 20
 Ἠμαθίων II 396, 4
 Ἠμωδά II 431, 13
 Ἠπειρος III 567, 11
 Ἠπειρώτης II 63, 17. 359, 15
 Ἠπειρωτικά II 359, 26
 Ἡρα I 45, 18. 46, 10. 26. 265, 20. 346, 17. 351, 4. 417, 15. II 251, 15. 297, 2 sq. 303, 21. 27. 304 sq. 306, 11. 319, 2. 378, 10. 405, 24. 440, 18. 501, 27 sq. IV 286, 11. 403, 16. V 6, 5. 401, 5. VII 43, 16 sq. 49, 7 sq. 126, 15. 166, 11. 313, 6 sq. 325, 13 sq. 381, 14 sq.
 Ἡραεῖς II 329, 26
 Ἡραιεύς III 140, 19
 Ἡραῖον III 509, 12
 Ἡράκλεια II 437, 9. III 435, 15. 548, 17. VII 313, 23
 Ἡρακλείδαι II 442, 18. III 442, 10. IV 465, 18
 Ἡρακλείδης I 33, 11. II 460, 8. 495, 12. IV 34, 15. V 31, 8. 94, 9. VI 363, 5. 386, 16 sq. 443, 22. 475, 1. 489, 8. VII 5, 5. 338, 2 sq.
 Ἡράκλειον IV 105, 24
 Ἡράκλειος I 218, 25. II 360, 5
 Ἡρακλείτειον III 445, 12
 Ἡράκλειτος I 99, 19. 105, 18. 260, 4. 332, 17. 407, 7. 499, 8. 518, 8. 521, 18. 552, 10. III 11, 18. 21, 2. 14. 54, 14. 84, 6. 21. 127, 18 sq. 144, 14. 190, 14. 324, 25. 563, 20. V 32, 14. 272, 5. 289, 5 sq. 374, 23. VI 26, 7. 108, 20. 119, 18. 159, 7. 297, 22. 372, 20. 453, 1. 462, 19. VII 27, 7. 32, 1. 125, 3. 142, 3.
 Ἡρακλέων III 76, 20 sq. VI 28, 12. VII 18, 3
 Ἡρακλεώτης IV 20, 18
 Ἡρακλῆς I 9, 26. 137, 16. 145, 23. 174, 24. 268, 26. 402, 21. II 26, 15. 18. 52, 1. 55, 16. 56, 19. 126, 7. 150, 15. 161, 1. 2. 260, 9 sq. 268, 21 sq. 272, 27. 287, 12 sq. 305, 12. 306, 21 sq. 340, 22. 344, 11. 346, 10. 352, 4 sq. 360, 2. 364, 3. 380, 15 sq. 393, 9. 408, 6. 446, 14. 498, 6 sq. 503, 20 sq. III 8, 20. 44, 12. 52, 17. 77, 17. 88, 24 sq. 223, 4 sq. 403, 3. 440, 14 sq. 572, 7. IV 161, 23. 188, 19. 189, 12. 246, 8. 403, 19. V 2, 22. 113, 24. 131, 8. 215, 22 sq. 233, 3. 280, 18. 460, 10 sq. VI 95, 20. 178, 1. 15. 256, 19. VI 301, 22. 437, 1 sq. VII 51, 16. 129, 12. 146, 3 sq. 313, 16.
 Ἡριγόνη II 361, 10
 Ἡριδανός III 441, 1
 Ἡρικπίδας III 549, 8
 Ἡρικλανος III 394, 2
 Ἡρόδικος III 432, 25
 Ἡρόδοτος I 91, 9. 340, 14. II 205, 22. III 52, 6. 61, 21. 136, 2. 146, 2. 244, 25. 566, 2. 572, 16. V 131, 28. 208, 2 sq. 331, 21. VI 155, 3. 381, 23. 420, 8. VII 127, 5. 147, 24. 206, 5 sq.
 Ἡρόδορος II 306, 22. VII 51, 15
 Ἡροφίλειος V 376, 10
 Ἡροφίλη III 45, 9
 Ἡρόφιλος III 332, 22. V 348, 20 sq.

- Ἡρώδης IV 321, 4 sq. 381,
 4 sq. V 141, 14
 Ἡρώς II 325, 18
 Ἡρώνας II 137, 5
 Ἡσιόναξ II 370, 23
 Ἡσιόδειος I 21, 15. IV 131, 11
 VI 233, 13
 Ἡσιόδος I 56, 16. 59, 15.
 187, 4. 257, 12. 312, 2. 367,
 24. 383, 10. 385, 23. 386,
 2. 9. 17. 22. 387, 1. 2. 398,
 1. 13. II 141, 25. 278, 10.
 531, 18. III 82, 20 sq. 77, 13.
 82, 17 sq. 243, 22. 273, 22 sq.
 451, 22. 535, 8. IV 183, 14.
 194, 16. 233, 16. 259, 19.
 261, 6 sq. 266, 14 sq. 327, 23.
 342, 11. 363, 1. 407, 20.
 418, 6. 439, 12. V 15, 23.
 216, 23. 280, 12. 421, 10.
 457, 13. 48, 11. VI 25, 1.
 39, 21 sq. 79, 8. VII 27, 2.
 48, 6. 52, 22 sq. 142, 4.
 329, 16
 Ἡφαιστίων II 23, 24. 26, 23. 24.
 424, 11. 441, 16 sq.
 Ἡφαιστος I 54, 24. 55, 5.
 86, 1. II 281, 3 sq. 400, 25.
 503, 8 sq. IV 381, 12. 403,
 15. 408, 5. 486, 19. VI 9, 18.
 490, 3. VII 308, 8. 372,
 11 sq.
 Ἡχώ IV 289, 10
 Ἡώς I 39, 12
 Θαῖς I 44, 10
 Θάλεια IV 123, 5. 388, 19 sq.
 V 8, 8
 Θάλης I 358, 8. 359, 9. 17.
 360, 17. 362, 25. 363, 5. 16.
 364, 6. 365, 6. 25. 366, 4. 8.
 11. 21. 367, 14. 372, 3. 374,
 20. 378, 11. 380, 10. 387, 17.
 393, 7. 400, 18. II 479, 18 sq.
 III 4, 6. 49, 23 sq. V 9, 24.
 217, 6. 266, 7 sq. VI 43,
 15 sq. VII 37, 2 sq.
 Θαλήτας VI 495, 15 sq.
 Θαμοῦς III 93, 10 sq.
 Θάμυρις III 184, 27
 Θαργῆλια IV 305, 14
 Θαργελίων IV 304, 7
 Θάσιος II 105, 23. 106, 8. III
 136, 10. 222, 8. IV 111, 5
 Θάσος V 183, 8. 222, 5
 Θάυμας V 320, 23
 Θεαγένης I 256, 23. II 239, 10.
 241, 13. 330, 16
 Θεάγης III 482, 14. V 94, 6
 Θεανώ I 348, 4. 256, 21. VII
 182, 1
 Θεάνωρ III 510, 8 sq.
 Θεαρίδας II 137, 8
 Θεταμένης II 138, 23
 Θέμις II 286, 15. III 98, 17.
 V 15, 19 sq.
 Θεμιστέας II 137, 10
 Θεμιστογένης II 456, 5
 Θεμιστοχάρης I 2. 7 sq. 203, 12.
 37, 4. 39, 4. 92, 8. 266, 20.
 355, 12. 394, 22 sq. 414, 23.
 449, 5. III 288, 2. 383, 7 sq.
 563, 2 sq. IV 41, 21 sq. V
 9, 26. 53, 10 sq. 65, 13 sq.
 78, 21. 82, 16 sq. 95, 21.
 146, 15. 176, 17 sq. 211, 5.
 243, 18. 249, 16 sq. VI
 392, 17. 399, 18. 482, 13.
 VII 67, 11 sq.
 Θεογενίδης V 153, 20
 Θεογυῖς I 37, 25. 51, 24. 234,
 25. III 30, 7. VI 232, 7 sq.
 313, 6. VII 252, 3. 262, 7
 Θεοδέκτης III 242, 13. V 160,
 9. VII 218, 2 sq.

- Θεόδωρος I 42, 20. II 97, 6 sq.
 369, 21. 464, 4. 541, 19.
 III 112, 15 sq. 214, 17. 294,
 24. 569, 6. IV 26, 10. V
 107, 10. 158, 6. 162, 24 sq.
 181, 12 sq. 281, 3. VI
 329, 21
 Θεοκλύμενος V 340, 14. VII
 296, 6
 Θεόκριτος I 25, 10. III 489,
 25 sq. 561, 22. IV 57, 9.
 61, 22. V 399, 24. VII 426, 20
 Θεόπομπος II 50, 1. 137, 17.
 520, 26. 543, 6. III 52, 8.
 V 73, 11. 106, 23. 148, 8 sq.
 149, 20. 160, 7. 167, 9.
 209, 4. VI 382, 10
 Θεότιμος II 361, 7
 Θεοφάνης IV 463, 5 sq.
 Θεόφιλος II 377, 20. VII
 325, 20
 Θεόφραστος I 92, 17. 189, 23.
 254, 26. 330, 23. 331, 18.
 II 15, 13. 96, 5. 345, 3. III
 252, 8. 272, 24. 365, 2.
 411, 14. 566, 17. IV 31, 3 sq.
 33, 13. 57, 4. 61, 12. 104, 9.
 186, 14. 194, 25. 207, 18.
 257, 18. 300, 21. V 75, 10.
 174, 22. 176, 17. 195, 12 sq.
 264, 15. 380, 6. 383, 22.
 386, 23. 490, 14. 494, 2.
 VI 138, 7. 313, 21. 363, 14.
 389, 4. 392, 9. 430, 13.
 443, 21. 469, 17. 476, 14.
 VII 3, 4. 106, 13. 396, 9
 Θερμοπύλαι II 137, 11. 147,
 9 sq. 357, 20. IV 352, 7.
 V 235, 11. 244, 9. 258, 10.
 148, 12.
 Θερωάδων VII 302, 23
 Θέρσανδρος II 356, 20
 Θέρσιππος II 460, 8
 Θερσίτης I 41, 22. 42, 25.
 69, 17. 24. 72, 17. III 390, 15
 Θεσμοφόρια II 542, 27. VII
 166, 4
 Θεσπέσιος III 457, 14 sq.
 Θεσπιαί IV 398, 3
 Θεσπιδίς VII 81, 21
 Θεσπιδίς II 467, 18
 Θεσσαλία II 109, 21. VII 99, 2
 Θεστιος VII 321, 15 sq.
 Θέτις I 39, 11. 79, 25. 161, 24.
 V 254, 16
 Θεταλός I 5, 2. 3. 35, 12.
 216, 6. 225, 1. 345, 6. 355,
 26. II 25, 12. 59, 5. 109, 15.
 201, 22. 202, 5. 368, 23.
 428, 27 sq. 543, 19. III 24, 1.
 46, 5. 87, 11. 125, 13. 276,
 1 sq.
 Θέων I 42, 4. II 270, 4. III
 6, 7 sq. 29, 11 sq. 580, 24.
 IV 23, 8 sq. 41, 20 sq. 325, 1.
 329, 1 sq. V 412, 19 sq. VI
 364, 5 sq.
 Θέωριος III 25, 19
 Θήβαι I 167, 14. II 18, 9.
 59, 6. 108, 12. 342, 7. 411,
 12. 447, 25. 480, 15 sq. III
 266, 18. 486, 21 sq. 572, 12.
 VII 331, 22
 Θηβαῖος I 17, 18. 307, 10. II
 18, 8. 25, 13. 49, 10. 56, 20.
 58, 4. 59, 17. 21. 60, 1. 4. 19.
 61, 17. 62, 19. 110, 18. 115,
 13. 15. 17. 116, 24. 136, 9.
 10. 153, 24. 157, 5. 168, 8.
 171, 22. 215, 2. 239, 10. 22.
 363, 11. 457, 12 sq. V 92,
 14 sq.
 Θήβη II 62, 21. 230, 23. V
 214, 1. VI 382, 10
 Θήβησι I 26, 17
 Θήρα III 40, 17

- Θηραμένης VI 115, 16
 Θηρασία III 40, 17
 Θηρίνλειος II 81, 8
 Θηριππίδης V 179, 22
 Θησεῖον III 571, 22
 Θησεύς I 67, 7. 226, 22. 238, 19. 274, 22. 377, 13. 457, 2. 571, 23. IV 323, 17. V 167, 10
 Θιβεῖς IV 199, 17
 Θισβεύς IV 471, 13
 Θίσβη IV 471, 3
 Θόας II 337, 21
 Θορεός V 151, 16
 Θούδιππος II 47, 9
 Θούρις II 489, 18
 Θουκυδίδης I 136, 5. 172, 20. 175, 26. 192, 23. 233, 22. II 198, 2. 425, 14. 455, 13. 459, 13 sq. III 379, 10. 385, 22. 392, 22. 418, 18. 444, 2. 567, 18. IV 348, 14. V 58, 5. 71, 2 sq. 73, 8. 147, 9. 179, 4. 209, 26. 211, 10. VI 149, 2. VII 369, 6
 Θούριοι III 344, 47. V 96, 18. 154, 17. 245, 21
 Θράκες II 50, 19. 96, 14. 132, 4. 164, 4. 367, 6. III 440, 25. VI 37, 27. 489, 23. VII 116, 8. 287, 23. 337, 14 (Θράξ)
 Θράκη I 127, 14. II 32, 4. 50, 16. 108, 27. 132, 1. 324, 26. 336, 23 sq. 370, 24. III 567, 10. 572, 2. V 489, 21. VII 286, 18. 301, 16
 Θρακικός II 367, 11. VII 288, 16. 302, 11 sq.
 Θράκιος II 239, 25. 430, 24. III 111, 8. 173, 23
 Θρασεάς VI 115, 16
 Θρασίβουλος I 361, 1. 364, 11. 12. 365, 8. 11. II 47, 26. 48, 3. 176, 3. 6. 223, 9. 455, 16 sq. III 51, 9. 487, 19 sq. IV 390, 17. V 153, 9. 156, 3
 Θρασυδαῖος V 156, 1
 Θρασυκλῆς V 174, 18
 Θρασυλέων VI 387, 23
 Θράσυλλος II 29, 22. 455, 15. IV 320, 1. VI 505, 17. VII 302, 21. 309, 23.
 Θρασύμαχος IV 13, 11
 Θρασυμήδης III 140, 19
 Θρασωνίδης VI 387, 23
 Θράττα II 352, 20. III 336, 21
 Θυέστης II 376, 7 sq.
 Θυιάδες II 215, 4. 11. 325, 19 sq.
 Θύμβρις II 202, 19. 252, 10. 355, 27. 360, 22. 371, 11. 379, 15. 387, 14
 Θυμοτέλης II 246, 16
 Θυρεάι V 234, 12
 Θυρεάτις 356, 16
 Θωρηκίων II 138, 19
 Ίάδμων III 439, 20
 Ίανός II 361, 13 sq. 398, 2
 Ίανονάριος II 260, 21 sq. 281, 6. 362, 2. 390, 24
 Ίαπωνία II 225, 8. 339, 4
 Ίάς VI 502, 7 sq.
 Ίασεύς VI 79, 21 sq.
 Ίασος V 216, 18
 Ίαστί V 120, 17
 Ίάσων I 331, 24. II 59, 5 sq. III 509, 14. V 109, 25. 254, 15. VII 302, 11
 Ίβηρία II 88, 4. 207, 4. 212, 14. 212, 14. 402, 18. V 77, 23
 Ίβυκος III 321, 10 sq. IV 394, 18. VII 200, 15
 Ίδαῖος I 205, 17. II 358, 19.

- III 314, 23. V 469, 22. VI 491, 20. VII 305, 10
 Ἰδάνθυρος II 8, 4. VI 241, 20 sq. 291, 16 sq.
 Ἰδας II 381, 17. VII 296, 18
 Ἰδη VII 305, 4 sq.
 Ἰδηθεν I 55, 23
 Ἰδομενεύς VI 450, 24. VII 449, 2
 Ἰδριεύς II 53, 16. 104, 15
 Ἰέραξ II 33, 4
 Ἰεραπολιητις I 32, 9
 Ἰεροσόλυμα II 35, 13
 Ἰεροσόλυμος II 502, 26
 Ἰέρων I 218, 1. II 9, 18. III 36, 5 sq. 426, 20. VI 387, 18
 Ἰερώνυμος I 116, 14. III 183, 9. IV 2, 1. 39, 18. VI 215, 5. 389, 5
 Ἰήμιος III 23, 24
 Ἰήτης VII 332, 12. 337, 11
 Ἰθάκη I 66, 6. II 328, 6. 345, 16. VI 86, 3 sq. VII 124, 4
 Ἰθακήσιος I 35, 16. II 328, 1 sq. 338, 12 sq. 345, 8. 477, 2. III 440, 8. VI 282, 24. 490, 4
 Ἰκάριος II 361, 9
 Ἰκέτης V 324, 5
 Ἰκέννος V 70, 8
 Ἰλιάς I 344, 15. II 40, 12. 412, 16 sq. III 324, 15. IV 192, 4. 366, 1. VI 331, 3. VII 333, 18 sq. 338, 11 sq.
 Ἰλιον II 200, 16. 366, 20. 370, 9. 379, 22. III 136, 11. 291, 11. VI 490, 2. VII 334, 14 sq. 338, 15 sq.
 Ἰλισσός IV 396, 18
 Ἰλλυρικὸς II 427, 20
 Ἰλλυριός II 336, 15. 410, 13 sq.
 Ἰλλυρίς I 32, 4
 Ἰλος II 366, 21
 Ἰμβρος II 208, 17. 332, 10
 Ἰμέρα II 9, 4
 Ἰμεραῖος I 142, 9. III 101, 17. VI 494, 12
 Ἰναχιεύς II 327, 1 sq.
 Ἰναχος II 326, 26. 344, 19. 349, 7. VI 213, 12. VII 312, 6
 Ἰνδία II 422, 15. VII 283, 22
 Ἰνδικός V 451, 22. VI 42, 24. VII 266, 21
 Ἰνδός I 325, 18. II 25, 16 sq. 26, 5. 410, 20 sq. 499, 22. III 101, 17. 294, 11. VII 187, 24. 282, 7
 Ἰνώ I 397, 9. II 259, 23. IV 185, 15
 Ἰξίων I 43, 20. 45, 24. IV 446, 14. V 6, 5. 450, 7
 Ἰόβας II 252, 14. 264, 5. 287, 14. 298, 5. 305, 7. 370, 15
 Ἰοβάτης II 211, 1
 Ἰονάστη I 42, 23. IV 181, 2
 Ἰολαΐδας II 61, 23
 Ἰόλαος III 277, 3. IV 432, 18. VI 281, 1
 Ἰόλας V 194, 8
 Ἰόλη II 364, 3 sq.
 Ἰόρτιος VII 16, 8. 12
 Ἰος VII 330, 11 sq.
 Ἰουδαϊκός II 503, 1
 Ἰουδαῖος I 415, 13. II 35, 12 sq. 502, 26. IV 166, 5 sq. VI 264, 7
 Ἰουλία II 98, 6. 265, 6. 373, 13. 379, 11
 Ἰούλιος Κἄνος VII 167, 19 sq.
 Ἰούνιος II 304, 4 sq.
 Ἰοῦνο (Ἰουνῶνεμ) II 297, 8
 Ἰππάδες V 193, 6
 Ἰππαλκμος II 340, 22
 Ἰππαρχος II 19, 1. III 435, 2. IV 347, 26. V 341, 1 sq.

- Ἰππασος II 341, 4. V 272, 5
 Ἰππειος II 281, 17
 Ἰππίας V 161, 22. 165, 8.
 225, 25. VII 127, 14
 Ἰπποδάμεια VII 344, 8
 Ἰπποδάμος V 150, 20
 Ἰπποκλείδης V 243, 11
 Ἰπποκλῆς I 254, 12
 Ἰπποκλος II 203, 2 sq.
 Ἰπποκοωντίδαι II 305, 22
 Ἰπποκράτειος IV 254, 14. VI
 253, 9
 Ἰπποκράτης I 199, 9. 218, 24.
 312, 6. III 185, 17. 426, 21.
 IV 254, 14. V 149, 18. 161, 5.
 361, 15. VI 253, 8. 373, 22
 Ἰπποκρατίδας II 189, 12
 Ἰππόλοχος IV 452, 1
 Ἰππολύτη II 346, 10. 377, 7
 Ἰππόλυτος I 67, 9. II 377, 7 sq.
 V 6, 19
 Ἰππόνικος V 232, 9 sq.
 Ἰπποσθενείδας III 515, 23 sq.
 Ἰππόται IV 471, 2 sq.
 Ἰππυς III 101, 19
 Ἰππώ IV 466, 23
 Ἰππων V 352, 24 sq. VI 329, 22
 Ἰππῶναξ III 355, 19. V 354,
 1 sq. VI 309, 18. 493, 13 sq.
 VII 59, 24
 Ἰρις VII 313, 19
 Ἰρος I 53, 24. VII 422, 22
 Ἰριτιος II 392, 3 sq.
 Ἰσαγόρας V 225, 3
 Ἰσαῖος II 469, 19. V 160, 16.
 166, 15 sq.
 Ἰσάρα II 210, 18
 Ἰσεῖον II 472, 23
 Ἰσθμία II 69, 15. III 44, 10 sq.
 564, 22. IV 184, 8 sq.
 Ἰσθμία IV 188, 2
 Ἰσθμιάς IV 189, 15
 Ἰσθμικός IV 17, 20
 Ἰσθμοὶ I 72, 3. 192, 10. IV
 187, 22
 Ἰσθμός II 138, 20. V 255, 18 sq.
 Ἰσιανός II 473, 15 sq.
 Ἰσίς II 472, 10 sq. III 371, 14.
 VII 166, 7
 Ἰσμηνίας II 8, 13. 427, 23.
 IV 59, 1 sq. V 123, 26. VI
 388, 14
 Ἰσμήνιος III 3, 6
 Ἰσμηνοδώρα IV 398, 18 sq.
 Ἰσμηνός II 462, 1. III 571, 12.
 VII 284, 13
 Ἰσοδαίτης III 12, 19
 Ἰσοκράτης II 469, 18 sq. IV
 3, 21. V 157, 4 sq.
 Ἰσός II 410, 16
 Ἰστρος II 8, 5. 315, 15. 345,
 11. 447, 21. III 111, 9. V
 483, 19. VI 500, 15
 Ἰσχύμαχος III 387, 1
 Ἰταλία I 394, 18. II 67, 24.
 80, 12. 82, 7. 206, 20. 252,
 5. 254, 9. 263, 14 sq. 277,
 14. 328, 10. 364, 17. 369, 7.
 373, 3. 397, 15. 403, 9.
 408, 1 sq. 418, 24. V 30, 12.
 51, 20. 118, 25 cett.
 Ἰταλικός I 305, 18. II 360, 13.
 362, 20. 364, 17. 365, 2 sq.
 368, 11 sq. III 36, 24. 344, 9.
 449, 1. VI 186, 26. V 272, 1
 Ἰταλιώτης V 3, 25
 Ἰταλός I 266, 16
 Ἰτύκη V 16, 13
 Ἰωνία IV 470, 21
 Ἰφιγένεια II 365, 3
 Ἰφικλῆς II 305, 24. III 277, 4
 Ἰφικλος IV 392, 18
 Ἰφικράτης II 41, 8 sq. 43, 1 sq.
 60, 7. 181, 7. 469, 24. III
 146, 6. V 35, 13. 69, 23. 97,
 15. 167, 18 sq. VII 272, 18 sq.

Ἰφιτος III 430, 14
Ἰώ V 213, 12. 216, 18. VII
 312, 14

Ἰων I 192, 12. 284, 21. 360,
 10. II 8, 5. 140, 25. 191, 11.
 203, 16. 225, 1. 226, 10.
 383, 14. III 212, 21. IV
 133, 19. 215, 8. V 220, 2.
 426, 24. VI 472, 24. VII
 77, 1. 330, 7 sq. 338, 1.
 341, 26 sq.

Ἰωνία II 108, 19. 418, 25. 424,
 19. 466, 19. V 226, 20 sq.

Ἰωνικός II 194, 26. IV 238,
 15. V 267, 1. 269, 22. VII
 380, 12

Κάβειροι IV 60, 15

Καβίριος III 545, 10

Καβὴν II 328, 19

Καδμεία I 22, 7. III 266, 18.
 488, 7 sq. V 85, 3. 257, 5

Καδμείος IV 208, 8. VI 83, 22

Κάδμος II 462, 2. III 34, 17.
 IV 362, 25. 365, 11. VII
 284, 15 sq.

Κάθητος II 381, 23 sq.

Καικίλια II 270, 5

Καικίλιος V 147, 8 sq.

Καικίλιος Μέτελλος II 82, 14.
 888, 7

Κάικος VII 319, 4 sq.

Καιμάρων VII 289, 24

Καινεύς I 182, 24. VI 280,
 4 sq.

Καιτίων II 85, 21. III 264,
 25 sq.

Καίσαρ I 164, 14. II 89, 8. 16.
 92, 5. 21. 27. 93, 2. 8. 94, 4.
 95, 5. 96, 3 sq. 293, 19.
 390, 17 sq. III 4, 25. 256, 20.
 316, 18 sq. V 25, 1. 91, 6.

101, 12. 111, 14. 212, 5.
 483, 19. VI 286, 3. VII 268, 4

Καισέριος IV 264, 18 sq.

Καλαύρεια II 331, 3

Καλαυρία V 186, 5 sq. 198, 11

Καλβία II 231, 1 sq.

Κάλβος VI 39, 2

Κάλλαισχος V 148, 6

Καλλίας II 114, 27. III 45, 19.
 146, 6. IV 5, 13. 49, 10.
 216, 10. V 8, 19. 155, 5 sq.
 175, 17. 179, 17. 232, 7.
 387, 22

Καλλυγένεια II 337, 16

Καλλίθνια VII 50, 2

Καλλικλῆς I 295, 11. 297, 12.
 III 379, 8. IV 121, 16

Καλλικράτης VI 354, 14

Καλλικρατίδας II 140, 1. V
 113, 15. VI 400, 19

Καλλιμαχος II 354, 13. 460, 19.
 III 560, 10. IV 47, 9. 189, 11.
 V 182, 22. 281, 5 sq. VII
 49, 8

Καλλίξενος III 296, 1

Καλλιόπη IV 380, 1. 388, 11 sq.
 V 5, 19. 69, 11

Καλλιπιδῆς II 112, 17. 25.
 464, 4

Κάλλιππος II 14, 14. III 372,
 24. 430, 22

Καλλιρρόη II 370, 11

Καλλισθένης I 158, 8. II 324,
 10. 358, 23. 360, 20. 375, 4.
 III 182, 18. 192, 6. IV 33,
 15. 463, 6 sq. V 45, 11.
 VI 242, 9. VII 289, 10 sq.

Καλλιστομάχη V 176, 1

Καλλιστρατος II 59, 22. III
 69, 17. 545, 21. IV 160,
 16 sq. 167, 7 sq. 269, 6 sq.
 V 92, 13. 179, 7

Καλλιστώ V 175, 16 sq.

Καλλώνης III 448, 17
Καλπουρνία II 368, 18
Καλπουρνιος II 372, 25 sq.
Καλπουρνιος Κράστος II 370, 16
Καλυδών VII 321, 19 sq.
Καλυνώ I 65, 3. V 144, 11. VII 371, 14
Κάλχας I 70, 22
Καμαῖνοι (corr. *Καμερτῖνοι*) II 84, 4
Καμβύσης II 517, 5. III 271, 6
Κάμιλλος II 386, 13. 405, 11. 407, 12. III 192, 19
Κάμμα II 234, 20 sq. IV 453, 23 sq.
Καμπανός II 371, 6 sq.
Κανδαύλη II 346, 14 sq.
Κανδαύλης IV 30, 14
Κανθαρίων II 342, 20
Κανος V 29, 18
Κανουλία II 373, 16
Κάνταβρος II 398, 13
Κάνωβος II 493, 4
Καπετώλια II 284, 6
Καπετάλιον II 305, 26. 309, 25. 399, 11. 403, 25. 404, 8 sq. III 398, 25. VII 187, 9
Κάππαρος VI 40, 3
Καπρέαι III 559, 19
Κάρ II 22, 17. 53, 16. 104, 16. 207, 13 sq. V 225, 10. 254, 12. VI 92, 23
Κάρβων V 68, 3
Καρβίλιος Σπόριος II 259, 4. 284, 22. 287, 17
Κάρδαξ VI 387, 21
Καρία II 102, 25. 139, 12. 207, 11. 346, 8 sq. 466, 18. 496, 24
Καρίνη II 207, 18. VI 89, 9
Κάριος V 223, 8
Καρκίνος II 467, 1

Καρμάνωρ VII 312, 7
Καρμέντα II 286, 5 sq. 287, 22
Καρνεάδης I 142, 11. II 413, 3. III 233, 17. 329, 25. 332, 21. IV 305, 11. V 42, 6 sq. VI 285, 6 sq. 371, 3 sq. VII 172, 14
Κάρνεια IV 305, 15. V 261, 17. VI 493, 9
Καρύστιος V 179, 19
Κάρυστος III 130, 20
Καρχηδόσιος I 212, 23. II 9, 3. 34, 13. 67, 21. 29. 68, 8. 27. 77, 17. 207, 3. 4. 5. 398, 8. III 41, 1. 427, 2 sq. 567, 22. IV 187, 16. V 4, 13. 44, 15. 63, 20 sq. 214, 10. VI 354, 12
Καρχηδών I 236, 6. II 67, 4. 14. 77, 2. 11. 16. 79, 7. 8. 11. 82, 12. V 77, 24 sq.
Κασάνδρα II 379, 23. V 214, 5
Κάσανδρος II 24, 22. 24. III 261, 17. 372, 5. 445, 24 sq. IV 61, 11. V 100, 17. 195, 17 sq. VII 286, 20
Κάσπιον II 403, 20. 431, 14. V 460, 4
Κάσπιος V 468, 24
Κασσιοναία II 334, 24 sq.
Κάσσιος II 95, 29
Κάσσιος Λογγίνος IV 360, 20
Κάσσιος Σιγνίφερ II 362, 20
Καστόρειος VI 511, 23
Κάστος II 91, 14
Κάστωρ II 257, 13. 296, 7. 333, 25. 502, 14. III 262, 10. VII 270, 12
Κατίλνας III 398, 22. V 89, 17. 111, 15
Κάτλος II 90, 8. 93, 21. III 382, 24 sq. V 87, 6
Κάτλος Λοντάτιος II 84, 16
Κάτουλος V 81, 23

- Κάτων* I 33, 4. 67, 18. 71, 17.
 221, 14. 321, 24. 341, 7. II
 73, 5. 74, 6. 76, 10. 21.
 77, 10. 89, 15. 90, 8. 95,
 22. 23. 200, 3. 275, 7. 281,
 23. III 206, 5. 264, 24 sq.
 369, 4. 382, 23 sq. 407, 15.
 IV 162, 20. V 1, 14. 3, 25.
 16, 13. 23, 8 sq. 37, 13.
 44, 6 sq. 57, 14. 73, 23 sq.
 115, 9. 140, 6. 212, 4. VI
 111, 6. 286, 3. VII 67, 3 sq.
 188, 18
Καννάσιον VII 291, 4
Κανκάσος II 402, 14. 415, 4.
 414, 12. 431, 13. VII 291,
 16 sq.
Καφεισία II 34, 6. III 485,
 17 sq. (corr. *Καφισ*.)
Καφένη II 207, 20. 208, 11
Καφισόδωρος IV 432, 12
Κάφισος IV 324, 25
Κέβης I 26, 3. III 525, 25.
 VII 32, 21
Κεῖσι II 214, 14. V 158, 17
Κεκοπίδαι VII 202, 2
Κέκορ III 426, 14
Κελαιναί II 358, 10. VII 300, 3
Κελσός IV 160, 22
Κελτίβηρος II 75, 19. 79, 1.
 III 323, 24
Κελτίβηρος VII 292, 12
Κελτικός II 309, 24. 390, 7.
 V 330, 6
Κελτός I 276, 5. II 206, 19.
 207, 3. 6. 403, 24. 407, 8
Κένταυροι V 142, 9
Κεραμεικός III 309, 23. 376,
 14. V 176, 23. 200, 16.
 VI 40, 27
Κέρβερος VI 419, 24
Κέρκαφος II 335, 14. VII 298,
 3. 316, 19.
- Κέρκυρα* II 324, 18. V 224, 8
Κερκυραῖος III 440, 5. V 151,
 19. 174, 13. 181, 10. 222,
 24 sq.
Κέρκυρ I 145, 23
Κεφαλλήνες VI 85, 11
Κεφαλληνία II 328, 6
Κέφαλος V 155, 6 sq. VI 233, 1
Κέως III 566, 18
Κηπίων VI 493, 5 sq.
Κήνξ IV 342, 11
Κηφισόδοτος V 178, 5
Κηφισόδωρος III 546, 5 sq.
Κηφισοκράτης I 153, 28. 154, 5
Κηφισός II 56, 15. 125, 21.
 343, 2. III 556, 18. IV 80,
 22. V 92, 21
Κηφισοφῶν II 188, 12
Κιθαιρών III 489, 17. 537, 25.
 IV 47, 19. VII 44, 16 sq.
 285, 6 sq.
Κικέρων I 220, 4. II 90, 8 sq.
 III 398, 21 sq. 568, 7. IV
 56, 16. V 58, 25. 78, 23
Κικιννάτος II 366, 14
Κιλικία II 410, 5 sq. 439, 6.
 III 131, 24 sq. 220, 16. 322,
 1. IV 349, 4. 399, 20. VI
 33, 7. VII 154, 27
Κιμβρινός II 34, 4. 16. 388,
 18. 389, 10
Κίμβρος II 85, 20. 368, 16.
 403, 9
Κίμων II 463, 11 sq. III 288,
 4. 427, 11. IV 160, 21. 432,
 10. V 41, 24. 53, 9. 97, 6.
 111, 13
Κινάδων III 61, 21
Κίναρος III 558, 23
Κινησίας I 51, 22. 417, 7. II
 462, 13. IV 289, 22
Κίννας II 375, 6
Κινυράδαι II 442, 24

- Κινύρας* II 369, 13
Κίρκη I 127, 8. 339, 16. VI 82, 4 sq. 111, 8. VII 173, 21 sq. 399, 8 sq.
Κίρρα II 326, 25. VI 77, 19 sq.
Κιρραῖος I 185, 5. II 335, 4
Κισσόεσσα IV 464, 8
Κιτιεύς III 148, 12 sq. 215, 5. 566, 19. V 274, 19
Κλαζομένιος I 289, 18. III 532, 3. V 95, 9. 268, 18
Κλανδία I 346, 23
Κλανδίδιος Ἀππίος II 78, 20. V 51, 8
Κλανδίδιος Μάρκελλος II 65, 15. 386, 14
Κλέα II 198, 1. 471, 1 sq.
Κλεάδας V 259, 18 sq.
Κλεάνδρος I 34, 11 sq. II 140, 5. 141, 18. III 51, 16
Κλεάνθης I 76, 9. 80, 19 sq. 115, 12. 134, 3 sq. II 540, 13. III 566, 19. V 141, 18 sq. 284, 8 sq. 410, 7. VI 34, 18. 215, 13 sq. 330, 3 sq. VII 291, 24. 312, 1
Κλέαρχος I 166, 17. II 437, 9. IV 24, 14. V 16, 18. 155, 3. 404, 8 sq.
Κλείδαμος II 343, 26 sq.
Κλεισθένης III 429, 22. V 41, 23. 80, 1. 224, 21. VI 216, 12
Κλειτόδημος II 456, 8
Κλειτόμαχος II 79, 17. 414, 2. IV 286, 4
Κλειτορία VII 322, 2
Κλειτόριοι II 167, 6
Κλείτος I 172, 3. II 436, 22. III 169, 15. 192, 6. V 15, 11
Κλειτοφάν II 365, 12. 413, 20. VII 293, 14. 296, 14. 327, 19
Κλειτόννυμος II 362, 21. 369, 11. VII 288, 16
Κλειώ III 48, 23. IV 380, 5. 388, 11 sq. V 5, 19
Κλέοβις I 141, 27. 265, 18. VII 126, 14 sq.
Κλεοβούλη V 178, 21
Κλεοβουλίνη I 346, 21. 363, 12. III 45, 8
Κλεόβουλος I 370, 9. 372, 6. 380, 11. 384, 5. 385, 1. III 4, 7
Κλεόδαρος I 373, 10. 376, 2 sq.
Κλεόκριτος V 155, 10
Κλεόμαχος IV 429, 21 sq.
Κλεόμβροτος II 119, 1. 141, 20. 145, 1. 162, 15. III 69, 21 sq. V 176, 1
Κλεομένης II 55, 1. 127, 12. 141, 24. 143, 22 sq. 204, 18. 205, 8. V 225, 3 sq. VI 16, 19
Κλεονίκη III 435, 8
Κλεοπάτρα II 392, 10
Κλεότιμος III 51, 18
Κλεοφάν V 79, 3
Κλέων I 172, 13. 111, 17. II 455, 10 sq. III 338, 21. V 63, 25. 79, 3. 82, 16 sq. 96, 28. 111, 4. 131, 13. 209, 26. VI 301, 20
Κλεωναί II 202, 18. III 44, 12. VI 93, 2
Κλεωναῖος III 429, 19 sq.
Κλεώννυμος II 133, 2
Κληδών II 390, 10
Κλοιλία II 216, 20 sq.
Κλονᾶς VI 490, 15 sq.
Κλούβιος Ῥοῦφος II 315, 8
Κλουσία II 364, 10 sq.
Κλυμένη III 576, 19. IV 154, 3
Κλυταιμνήστρα III 434, 13. VII 457, 23

- Κλώδιος* II 94, 1. III 325, 17.
 568, 7. V 78, 22
Κλωθώ II 241, 1. III 468, 7
Κνίδιος II 363, 4. 372, 23. III
 36, 22. 76, 11. 497, 18. V
 224, 2 sq. VI 52, 26. 475,
 10. VII 300, 19. 312, 3
Κνίδος II 322, 8
Κνώσσιος II 349, 18
Κόδρος III 561, 11. 572, 3
Κόθος II 333, 8 sq.
Κοθωνίδης V 167, 14
Κοϊντιλιανός (Quintilianus)
 VII 183, 15
Κοϊντιος II 69, 5. 11
Κόιντος II 68, 25
Κόιντος Βαλεαρινός II 388, 9
Κόιντος Μέτελλος II 274, 17
Κοιράνειον VI 80, 21
Κοιρανός VI 80, 11 sq.
Κοκκύγιον VII 312, 8 sq.
Κόκλης V 16, 18
Κολιάδαι II 328, 15
Κολλυνεύς V 190, 22
Κολλυτός III 555, 17
Κολοφώνιος II 10, 5. 403, 2.
 544, 12. III 329, 10. IV 490,
 17 sq. VII 38, 18. 332, 16.
 337, 10
Κόλχοι VII 307, 8
Κολωνός II 343, 6 sq. V 240,
 6 sq. VII 117, 22
Κομπίον II 289, 23
Κομψίνιος II 377, 19 sq.
Κονέτος II 359, 19
Κόντρονσκος II 373, 4
Κόνων II 113, 10. 456, 1 sq.
 III 487, 19. V 160, 3. 163,
 12. VI 400, 20
Κοπεεύς III 430, 2
Κοπίτης II 501, 11
Κοπτώ II 485, 1 sq.
Κόραξ III 448, 10 sq.
Κοράτιος Ἄντρον II 251, 28
Κορδύας VII 317, 22
Κόρη I 391, 1. V 392, 5. 463,
 18 sq. VI 78, 10
Κορήτας III 129, 7. 134, 20
Κορίνθιος I 12, 15. 172, 20.
 394, 20. II 20, 20. 52, 9.
 109, 26. 110, 18. 120, 12.
 128, 24. 138, 21. 159, 24.
 330, 2. 416, 16. III 4, 8.
 29, 6 sq. IV 187, 15 sq. 464,
 23 sq. V 222, 18 sq.
Κορίνθος I 189, 13. 14. 396,
 14. 397, 2. 407, 16. II 53, 6.
 60, 18. 109, 25. 110, 16.
 324, 20. 421, 23. 455, 9 sq.
 III 29, 13 sq. IV 465, 2 sq.
 V 2, 27 sq. 149, 7 sq. VII
 30, 18
Κοριννα II 462, 5 sq. VI 500, 25
Κορνηλία I 356, 24. II 200, 5
Κορνήλιος 208, 1. II 252, 8 sq.
Κορνήλιος Σύλλας II 388, 24
Κορινκιανός II 400, 8
Κοροπαίος VII 110, 13
Κορώνεια II 110, 17
Κορωνεῖς II 203, 14
Κορώνη III 76, 4
Κορύβαντες V 469, 23
Κορυθαλία IV 132, 2
Κορωνεῖς IV 471, 13
Κορωνήθεν IV 75, 5
Κότυς II 7, 17. III 403, 19.
 V 106, 20. VI 475, 1. VII
 116, 8
Κουριάτιος II 366, 11 sq.
Κούριος II 63, 4
Κουρίων II 299, 27
Κούριος II 359, 4
Κράνειον III 555, 18
Κράντωρ I 250, 2. 254, 11. 279,
 10. 281, 8. VI 155, 12 sq.
Κράσσης I 215, 5. 216, 27. II

- 293, 19. V 92, 23. VI 56,
 3 sq.
Κραταΐδας II 209, 20
Κρατέας IV 454, 17
Κρατερός II 26, 22. 23. 130,
 22. 222, 25. 434, 17 sq. III
 261, 16. 313, 8
Κράτης I 167, 16. 17. 210, 11.
 307, 21. 346, 12. II 19, 29.
 III 44, 26 sq. 213, 6. 294, 22.
 411, 21. IV 59, 20. V 127,
 14 sq. 141, 15. 145, 1. 452,
 21. VI 494, 2 sq. VII 151,
 3 sq. 338, 4 sq.
Κρατίδης II 161, 7
Κρατίνος II 470, 3. IV 65, 1.
 IV 289, 23. V 148, 10
Κράτιππος II 456, 2
Κρατύλος III 18, 2
Κράτων IV 4, 4 sq. 81, 8 sq.
 165, 21
Κρέξος VI 499, 2 sq.
Κρεσφόντης I 268, 25
Κρέων I 233, 13. 303, 23
Κρής II 332, 7 sq. III 271, 17.
 448, 24. IV 296, 3. 324, 20.
 432, 9. V 46, 17. VI 77, 15.
 496, 10 sq. 511, 28. VII
 437, 17
Κρήσσα IV 447, 23. 449, 14
Κρήτη I 26, 18. 208, 5. II 209,
 23. 332, 15 sq. 550, 17. III
 89, 6. 560, 5. V 184, 19.
 469, 22. VI 93, 6
Κρητικός IV 17, 21. V 224, 9.
 VI 33, 6. 52, 9. 98, 17. 340,
 1. 496, 15 sq. VII 110, 5
Κρητίας V 88, 15 sq.
Κρήτινος III 63, 20
Κριθεύς VI 81, 6
Κριθής VII 329, 18 sq. 337,
 15 sq.
Κρίσων I 142, 9. III 226, 4
Κριτίας I 420, 10. II 413, 20.
 V 147, 5
Κριτόβουλος IV 58, 7
Κριτόλα II 244, 5
Κριτόλαος II 362, 6. 366, 1 sq.
 III 566, 18. V 93, 25
Κριτόλας II 359, 25
Κροίσειος V 122, 5
Κροΐσος I 141, 25. 168, 13.
 270, 2. 367, 1. 379, 17. III
 46, 18 sq. 439, 7. V 219, 4.
 VII 294, 1
Κρομμυών VI 40, 16
Κρομμωνία VI 88, 17
Κρόνια II 272, 15. III 240,
 18 sq. VI 395, 8. 437, 10.
 VII 331, 23
Κρονίδης I 76, 19
Κρόνιον II 278, 20. 459, 18.
 VII 317, 7 sq.
Κρόνος I 295, 19. 420, 13. II
 9, 6. 257, 18 sq. 277, 13.
 278, 3 sq. 361, 11 sq. 481,
 26 sq. III 95, 3 sq. 294, 10.
 427, 5. V 459, 15 sq. VII
 268, 19 sq. 291, 13 sq.
Κροτονίκη VII 286, 21
Κροτωνιάτης III 506, 15
Κρονασσεῖς II 207, 23
Κρόνασσος II 207, 13. 208, 11
Κρωβύλος II 43, 10
Κρωμνος III 384, 11
Κτησίας VI 52, 26. VII 314,
 13. 317, 5 sq. 321, 11
Κτησίβιος V 179, 16
Κτησικλής V 178, 19
Κτήσιος V 135, 14
Κτησιππος VII 291, 2
Κτησιφών II 363, 18. III 189,
 3. IV 162, 6. V 168, 17 sq.
 184, 2 sq. VII 306, 18. 315,
 18. 323, 11. 325, 9
Κναμίτις V 160, 11

- Κυάνη* II 367, 21
Κυάνιππος II 368, 26 sq.
Κυαξάρης I 168, 17
Κυδαθήναιος V 151, 15
Κυδίας V 434, 10
Κυδίππη II 335, 14 sq. VII 126, 14
Κύδνος III 128, 10 sq.
Κυζικηνός III 247, 21. 261, 20. 379, 25. 497, 18. IV 45, 21. VI 64, 14. 395, 2
Κόζικος VI 45, 24
Κυητός IV 58, 2. cf. III 242, 6. 417, 1
Κυθήρεια I 352, 19
Κύθηρα II 455, 8
Κόθνιος V 234, 4
Κυκλάδες III 561, 10
Κύκλωπ I 25, 5. II 27, 12. III 133, 19. 312, 9. 561, 4. IV 29, 9. 253, 3. VI 85, 23. 151, 9. VII 129, 14. 371, 10
Κυλλήνη VII 180, 27
Κύλων II 221, 25. 223, 7
Κυλώνειος III 507, 10 sq. VI 263, 15
Κυμαίος II 244, 14. 246, 7 sq. 321, 8. V 160, 8. 164, 21. 220, 18. VII 329, 11 sq. 337, 11
Κύμη III 38, 22. VII 81, 9 sq. 329, 17 sq.
Κυνέγειρος II 354, 18. 460, 18. VII 232, 15
Κυνικός IV 426, 5
Κυνίαινα II 110, 27
Κυνοπολίται II 547, 5 sq.
Κυνόσαργες IV 401, 21
Κυνοσουγείς II 380, 1
Κύντος III 242, 6. 417, 1 sq.
Κύπριος I 138, 2. II 429, 1. V 153, 1. 162, 2. 226, 22
Κύπρις I 309, 12 sq. IV 123, 13. V 390, 2
Κυπρογενής I 381, 7
Κύπρος I 122, 1. II 349, 26 sq. 426, 10. 466, 20. IV 447, 21. V 153, 2. VII 337, 13
Κυρηναϊκός IV 181, 7. VI 370, 3
Κυρηναϊός II 229, 21. 230, 4. 243, 20 sq. IV 305, 15. V 281, 3. VII 41, 1
Κυρήνη II 244, 13
Κυριεύων I 325, 20
Κυρινάλια II 305, 20
Κυρῖνος II 304, 26
Κυρῖτις II 304, 25
Κύρος I 75, 19. 168, 17. 350, 15. II 2, 19 sq. 5, 15 sq. 140, 8. 141, 1. 206, 2 sq. 275, 15. 439, 2 sq. 494, 10. III 193, 17. 267, 21. 271, 9. 331, 25. 409, 22. IV 23, 21. 51, 9. 63, 23. V 119, 12. 219, 7 sq. VII 204, 5. 234, 14.
Κύψελος I 401, 12 sq. III 43, 25. IV 324, 3. V 226, 3
Κύων II 421, 21. 493, 8
Κωνυτός I 260, 16. VI 420, 1
Κωλωτάρας VI 422, 2
Κωλωτάριον VI 422, 2
Κωλώτης VI 362, 5 sq. 422, 2 sq.
Κωνσάλλια II 281, 15
Κῶος II 352, 4 sq.
Κωπαῖς VI 95, 19
Κωρῖναιον VII 284, 18
Κῶς II 352, 9 sq. III 409, 25
Λάαρχος II 242, 6 sq.
Λαβρών II 280, 11 sq.
Λαβρανδεύς II 346, 8 sq.
Λάβρωτος II 145, 6

- Λαγίσκη* V 165, 6
Λάγος II 27, 13. III 192, 1.
 VII 266, 16
Λάδας V 77, 6
Λαέρτης V 34, 13
Λαιβίνος II 63, 16
Λαίλιος II 78, 12. V 80, 12 sq.
Λαίμαργος II 357, 13
Λάιος II 376, 9 sq. IV 399, 18
Λαίης I 306, 1. IV 401, 3. VII
 244, 16
Λαισποδίας IV 229, 21
Λαῖτος V 374, 12 sq.
Λάκαινα I 342, 29. II 55,
 14 sq.
Λακεδαιμόνιος I 2, 10. 5, 9.
 12. 14. 20. 22, 19. 154, 27.
 155, 25. 256, 2. 371, 24.
 414, 1. II 41, 3. 51, 1. 52,
 4. 8. 54, 19. 56, 12. 58, 19.
 107, 5. 113, 14. 23. 114, 27.
 115, 19. 25 sq. 208, 26. 209,
 18. 269, 11. 322, 15 sq.
 356, 16 sq. 459, 23 sq. III
 70, 1 sq.
Λακεδαιμών I 26, 19. 127, 13.
 II 50, 17. 22. 111, 5. 115, 3.
 458, 5 sq. III 240, 5. V
 147, 23
Λακητήρ II 352, 10
Λακράτης V 247, 26
Λάκριτος V 160, 15
Λακύνδης I 153, 27. 154, 3. 8
Λάκων I 134, 22. 314, 5. 364,
 19. II 107, 17 sq. 259, 12.
 402, 25. III 177, 3 sq. IV
 286, 19. VII 73, 25. 148, 23
Λακωνική II 61, 9. 18. 107, 1.
 113, 12 sq. 324, 9
Λακωνικός I 112, 19. 269, 6.
 II 54, 18 sq. 457, 21 sq. III
 323, 27
Λάμαχος II 41, 5. V 113, 17.
 121, 13 sq. 182, 8
Λάμια III 38, 5. V 185, 19
 (Λάμεια)
Λαμούσιον II 364, 25
Λάμπις II 175, 20. 223, 9. V
 31, 12. VII 71, 8 sq.
Λαμπρίας III 5, 2 sq. 78, 27 sq.
 IV 17, 3 sq. 269, 24 sq. V
 459, 4 sq.
Λαμπροκλήης III 525, 21. VI
 502, 1
Λάμπρος VI 517, 6
Λάμπρων IV 289, 23. V 37, 10.
 96, 18
Λαμπράκη II 298, 24 sq.
Λαμπρακηρός II 228, 4. V 221,
 6. 227, 9. VI 481, 14
Λάμφακος II 229, 18. III 566,
 17. VI 375, 7
Λαπίδης II 326, 2. 334, 27.
 VI 280, 7. VII 236, 4
Λαρεντία II 272, 22 sq.
Λάρητες II 282, 26 sq.
Λάρισσα II 109, 16. 20
Λασθένης I 236, 9. II 17, 25
Λᾶσος III 374, 3. VI 514, 11
Λατίνος II 201, 15. 262, 21.
 286, 16 sq. 303, 29. 309, 8.
 311, 13. 362, 15. 395, 18
Λατταμύας V 242, 14
Λαχάρης II 543, 2. III 442, 25
 VI 374, 25
Λάχσεις III 467, 20. 529, 8
 V 472, 15
Λάχης III 503, 6. V 188, 12.
 197, 21 sq.
Λέαγρος II 347, 24 sq.
Λεάινα III 310, 24
Λεάνδρος II 232, 8 sq.
Λεβάδεια III 74, 12. 123, 19
Λεβαδεύς II 342, 2

- Λεβεάδος* II 341, 26
Λέλεγες II 346, 26 sq.
Λέντλος II 88, 4
Λεοννᾶτος II 452, 24
Λεοντεύς VI 425, 16
Λεοντιάδης V 242, 22. VI 399, 17
Λεοντίδης VII 488, 5 sq.
Λεοντίωνος V 158, 18 sq. VII 167, 10
Λεοντίς II 198, 11. IV 47, 23
Λέπιδος II 392, 3 sq.
Λεπτίνης II 470, 17
Λέπτis I 349, 19. VI 77, 3
Λέσβιοι I 376, 5. V 91, 17. VI 79, 17. 493, 6 sq.
Λέσβος I 399, 9. II 455, 15 sq. VI 79, 21
Λεσχηνόριος III 3, 7
Λευίτης IV 173, 3
Λευκάδιος III 428, 24. 440, 18
Λευκανός II 65, 21. 397, 11 408, 3
Λευκάς (adiect.) I 40, 6. II 228, 3
Λευκάτας II 180, 16
Λεύκιος II 70, 19. 88, 17. 218. 8. IV 265, 1 sq. 268, 1 sq. 332, 16 sq. V 407, 5 sq.
Λεύκιος Γλαύκων II 355, 4
Λευκίππη II 341, 1 sq. VII 308, 8
Λευκιπίδης II 347, 20 sq.
Λεύκιππος II 340, 16. V 300, 21 sq.
Λευκοθέα II 157, 7. 259, 19 sq. III 277, 7
Λευκόμαντις IV 447, 21
Λευκονοεύς V 188, 1 sq. 196, 21 sq.
Λεύκο(ν)λλος II 85, 17. 88, 17. 26. 258, 10. V 28, 12 sq. 45, 6. 79, 21 sq.
Λεῦκτρα II 53, 22. 58, 19. 116, 12. 298, 3. 457, 13. III 36, 13. IV 80, 2. 467, 7 sq. VI 394, 20 sq.
Λευκτριός I 333, 13. II 167, 1. V 85, 24
Λεῦκτρος (?) V 214, 3
Λεύκων VI 241, 21 sq. 291, 15 sq.
Λευκωνία II 202, 24. 203, 13. 17
Λέχαιον I 358, 16. II 469, 24
Λεωγόρας V 151, 13 sq.
Λεωδάμας V 167, 25
Λεωδάμος V 160, 14
Λεωκράτης V 177, 14
Λέων I 214, 22. II 124, 1. 146, 18. 343, 11. IV 61, 25. 271, 17. VII 286, 2. 326, 9
Λεωνίδας I 356, 22. II 137, 10. 13. 147, 4. 148, 5. 154, 15. 165, 4. 192, 13. 357, 19 sq. V 236, 16 sq. VII 148, 3 sq.
Λεωσθένης II 45, 25. III 262, 27. 411, 16. V 73, 4. 194, 9
Λεωτυχίδας II 145, 9. V 222, 8
Λεωφάνης V 354, 7
Λεωχάρης V 163, 16
Λήδα III 45, 12
Λήδη I 270, 4. II 272, 4. III 25, 18. 461, 11. IV 271, 18
Λήλαντον I 376, 15. VII 82, 7
Λήμνος II 208, 17. 210, 4. 5. IV 413, 25. V 445, 7
Ληναία VII 76, 23
Ληναϊκός V 166, 7
Ληναίων VII 76, 17 sq.
Λητώ I 417, 17. II 510, 6. V 253, 11. VI 74, 13. 489, 20. VII 44, 21 sq. 384, 2
Λιβία III 4, 25

- Αίβιος* II 265, 5. 407, 19
Αίβιος Δροῦσος II 282, 22
Αιβιτίνη II 263, 21 sq.
Αιβόη I 349, 19. II 87, 7. 95, 21. 370, 10. 402, 17. III 56, 15. 64, 1. IV 56, 17. 183, 24. V 81, 13 sq. 215, 4. 332, 4. 455, 4. 489, 20. VI 32, 22
Αιβυκός II 232, 25. 370, 15 sq.
Αίβυς II 91, 11. 233, 8 sq. III 430, 10. V 44, 5. VI 52, 26
Αικινία II 301, 22
Αικένιος II 71, 3
Αικνίτης II 507, 8
Αικύριος II 305, 21
Αίλαιον VII 327, 21
Αίλαιος VII 327, 22
Αιμναῖος II 411, 3. 452, 24
Αίνδιος III 4, 7
Αίνος VI 489, 16
Αιόβιος Δροῦσος V 66, 23
Αιπαράτος II 298, 17
Αίχας V 123, 27. VI 292, 21
Αοκριός I 397, 21
Αοκροί I 397, 16. II 110, 18. 202, 1. 328, 17 sq. III 440, 13. IV 254, 12. V 197, 21. VI 495, 16 sq.
Αοξίας III 324, 21
Αούγδουνον VII 293, 4
Αουκάνιος IV 185, 9 sq.
Αούκαρ II 305, 1
Αουκίνα II 296, 11
Αούκιος Θύμβρις II 371, 6
Αούκιος Κορνήλιος Σύλλας II 388, 24
Αούκιος Τίτιος II 270, 4
Αούκιος Τρώστιος II 372, 24
Αουκηγία II 215, 20
Αουπερκάλια II 291, 14 sq. 318, 5
Αούπερκοι II 291, 13 sq.
Αούσιος II 83, 15
Αουτάτιος Κάτλος II 361, 24
Αοχαγός II 149, 13
Αυαῖος I 165, 9. IV 4, 19. 198, 12
Αύδαμις V 222, 4 sq.
Αυγκεύς I 211, 1. VI 354, 10
Αύδη I 259, 2. 4
Αυδία I 270, 1. II 103, 19. VII 293, 16. 295, 17
Αυδιακός II 374, 14
Αύδιος I 157, 13. 202, 14. V 120, 17. VI 495, 5 sq.
Αυδός I 276, 8. 324, 21. II 284, 13. 346, 13 sq. III 75, 11. 257, 13. V 28, 7. 99, 11. VII 294, 20. 330, 26
Αύκαια II 291, 27 sq. 318, 5
Αύκαιον II 341, 19
Αύκαστος II 379, 6
Αυκάων I 73, 7. II 341, 25 sq.
Αύκειον II 412, 25. III 363, 25. IV 66, 19. V 41, 5. 201, 14
Αυκία II 210, 16. VI 56, 22
Αύκιοι I 275, 21. II 210, 18 sq. III 99, 1 sq.
Αυκίσκος III 419, 10
Αυκομήδης V 177, 18. 200, 13
Αυκόοργος I 35, 24
Αυκοπολίτης II 501, 13 sq.
Αυκόορμας II 381, 19. III 442, 9. VII 296, 17 sq.
Αύκος II 370, 10
Αυκούργιος III 173, 23. V 132, 21
Αυκούργος I 5, 8. 371, 23. 380, 17. II 1, 10. 48, 19. 49, 13. 105, 8. 115, 20. 149, 17. 156, 4. 15. 157, 17. 168, 8. 186, 12 sq. 304, 16. 387, 9. III 52, 4. 279, 21. 323, 22. 390, 11. 401, 11. IV 309, 18. V 38, 22. 54, 8.

- 91, 17. 170, 12 sq. VI 216,
 12. 301, 22. 408, 19. 448,
 22. 472, 23. 477, 13. 481,
 10. VII 64, 6. 70, 20. 72, 19
Λυκούρεια (l. *Λυκώρεια*) III
 28, 1
Λυκόφρων V 170, 12. 175,
 21 sq. 425, 17. VII 53, 22.
 260, 5
Λύκτος II 210, 12
Λύκων I 33, 11. II 429, 8
Λυσάνδρα IV 397, 12 sq.
Λύσανδρος I 172, 23. 346, 4.
 6. 8. II 51, 21. 111, 12. 18.
 22. 158, 8 sq. 189, 17. III
 36, 15 sq. 64, 3. 381, 5 sq.
 IV 92, 19. 397, 12. V 54, 11.
 80, 3. 124, 1 sq. 176, 8
Λυσάνιας V 154, 6. 227, 4
Λυσανογίδας III 488, 14 sq.
Λυσιακός I 103, 10
Λυσίας I 99, 1. 109, 5. II 468,
 7. III 307, 18 sq. V 153, 20.
 154, 6 sq. VI 488, 2 sq. VII
 369, 7
Λυσιδανίδης V 148, 9
Λυσιδαίδης III 487, 19
Λυσικλής V 176, 4. 171, 18 sq.
Λυσιμάχη III 382, 12
Λυσίμαχος I 310, 7. II 32, 4.
 171, 17. III 317, 16. 436, 4.
 V 117, 15. 123, 15. 158, 13.
 165, 21. 199, 11
Λύσιος I 367, 21. IV 4, 18.
 123, 4. 173, 4
Λυσίππη VII 320, 18
Λύσιππος II 429, 28 sq.
Λύσις III 487, 10 sq. VI 502,
 1 sq.
Λυσιστρατος V 166, 4
Λυσιτάνεια II 272, 3
Μάγας III 169, 22 sq.
Μάγνης III 47, 15. IV 100, 9
 V 88, 16. 186, 18
Μάγνος II 87, 14
Μαία II 304, 2
Μαϊανδρος II 144, 21. VII
 297, 19 sq.
Μαιήνης II 97, 11. IV 427,
 19 sq. VII 168, 9 sq.
Μαιονίς VI 89, 9
Μάιος II 271, 2. 303, 19 sq
 357, 12
Μαίων VII 329, 19 sq. 337, 15
Μαιῶτις V 460, 4. VII 290, 25
Μακαραεύς II 373, 11
Μακεδονία I 169, 13. II 17,
 14. 387, 10. 411, 14 sq. III
 191, 2 sq.
Μακεδονικός II 190, 9. 360,
 21. 388, 8. VII 181, 4
Μακεδών I 24, 26. 52, 27
 256, 6. II 8, 10. 16, 10. 25
 17, 28. 18, 2. 22, 1. 27, 12
 43, 15. 46, 6. 13. 71, 11
 109, 10. 130, 24. 131, 4
 135, 17. 189, 26. 240, 22
 323, 24
Μάνελλος II 285, 2
Μαλακός II 244, 16. 18
Μαλέα VI 78, 1
Μαλιείς III 38, 4
Μάλκανδρος II 486, 15
Μάλλιος II 306, 2. 363, 21 sq
 407, 3
Μαλλοί II 445, 1
Μαλλώτης II 364, 7. V 227, 4
Μάμερκος II 372, 8
Μαμερτίνος II 86, 23. 87, 3
Μάνδρων II 228, 7 sq.
Μανέθων II 499, 2
Μανέθως II 479, 6 sq.
Μανέρως II 485, 20 sq.
Μάνη II 283, 13

Μάνιος Κούριος II 63, 4
Μαντίας V 67, 25
Μαντίνεια II 51, 3. 116, 28.
 120, 6. 457, 10 sq. IV 482,
 12. V 183, 1
Μαντινειακός II 467, 12
Μαντινεύς II 458, 3 sq. VI
 505, 16.
Μαντινική II 458, 13
Μαντινικός V 77, 14
Μάξιμος II 64, 22. IV 80, 3.
 366, 11
Μάξιμος Φάβιος II 386, 14. V
 41, 25
Μαραθών I 223, 6. II 35, 23.
 354, 9. 460, 7 sq. 427, 15.
 IV 47, 2 sq. V 100, 24. 228,
 5 sq. 257, 6. VI 394, 15 sq.
Μαρακανδα II 446, 7
Μαρακανδάνοι II 410, 18.
Μαροδόιος III 75, 9. V 256,
 6 sq.
Μάριος II 83, 20. 84, 12. 87, 2.
 368, 16. 388, 18. 403, 12.
 III 201, 8. 309, 15. 429, 16.
 81, 12 sq.
Μαρκελλος II 389, 7
Μαρτία II 301, 22
Μάρκιος Ἄγκος II 389, 18
Μάρκιος Κοριοιλάνος II 389, 23
Μαρκίων IV 141, 21 sq.
Μάρκος II 306, 3. IV 45, 20.
 370, 24. V 45, 14
Μάρκος Ἀντώνιος II 392, 3
Μάρκος Καυδίνιος II 390, 12
Μάρκος Κράσσος II 293, 15
Μάρκος Λίβιος II 66, 11
Μάρκος Μέτελλος II 388, 10
Μάρκος Σήδατος I 33, 2
Μάρκος Ὀράτιος II 386, 18
Μάρπησσα VII 296, 19
Μαρσικός II 403, 18
Μαρσοί II 397, 10

Μαρσύας II 28, 23. III 187, 2.
 VI 491, 22 sq. VII 300, 2 sq.
Μαρτιάλιον IV 460, 8 sq.
Μάρτιος II 260, 22 sq.
Μάρων VI 496, 14. VII 191,
 19 (Maro i. e. Vergilius)
Μασαισύλιοι II 213, 3. 6
Μασανάσσης V 44, 5 sq.
Μασσαλιώτης V 329, 20. 381, 9
Μάσσυλοι II 370, 17 (-ύλιοι?)
Μαύσωλος V 162, 9
Μαυσαλός VII 327, 4 sq.
Μαχαίτας II 19, 19. 22. 25
Μαχάων VII 455, 7
Μεγαβάτης II 103, 27. V
 248, 17
Μεγάβρυχος I 141, 19. III
 226, 11
Μεγακλείδης V 165, 20
Μεγακλής V 218, 10
Μεγάλη πόλις II 181, 3
Μεγαλοπολις III 427, 5
Μέγαρα I 172, 24. II 35, 26 sq.
 455, 9 sq. IV 185, 13. V
 155, 17 sq.
Μεγάρα IV 412, 8
Μεγαρεύς I 12, 5. 201, 10. 16.
 II 112, 13. 119, 15. 17. 159,
 21. 329, 11 sq. 330, 16.
 342, 7. 351, 2 sq. III 47, 17.
 76, 19 sq. 235, 6. 362, 21.
 V 96, 17. 197, 20. 258, 2 sq.
 VII 252, 3
Μεγαρική II 330, 4. 352, 1
Μεγαρικός VI 224, 2 sq.
 505, 22
Μεγαρίς II 329, 22 sq.
Μεγαρόθεν VI 28, 12
Μεγαροί VI 275, 14
Μεγασθένης V 451, 22
Μεγιστώ II 220, 27 sq.
Μεδουλλίνα II 368, 6
Μεζέντιος II 279, 25. 297, 24

- Μεθύες* II 531, 10
Μέθων II 325, 1
Μεθώνη II 325, 2. 450, 13.
     V 197, 9
Μειδίας I 13, 23. V 27, 12.
     180, 7. 195, 5. VI 150, 20
Μεῖνυς II 478, 8 sq.
Μελάγχλαινοι VI 115, 3
Μελάμπους V 215, 16
Μελάνθεια II 331, 5
Μελάνθιος I 47, 14. 100, 20.
     122, 5. III 180, 18. 124, 18.
     IV 56, 19. 62, 6 sq. V 249,
     15. VII 422, 22
Μέλανθος III 572, 3
Μελανίπη IV 416, 11 sq.
Μελανιπίδης IV 428, 1. VI
     387, 20. 514, 17 sq.
Μελάνιππος II 229, 6. IV
     428, 19
Μέλας VII 308, 6 sq.
Μελέαγρος I 64, 23. 434, 11 sq.
     IV 432, 9. VII 434, 1
Μέλης VI 492, 9 sq. VII 330,
     4 sq. 337, 16
Μελησιγενής VII 330, 5 sq.
Μέλητος I 183, 19. III 236, 2.
     296, 1. 499, 23 sq. VI 301,
     19. VII 114, 14
Μελικέρτης IV 185, 12
Μέλισσα I 358, 20. 367, 12.
     380, 22
Μέλισσος IV 465, 13 sq. V 293,
     6 sq. VI 424, 5 sq. 474, 21
Μελιταῖος III 227, 21
Μελιτεός IV 384, 1
Μελίτη III 555, 20. V 249, 15
Μέλων III 488, 9
Μελλίερη V 53, 25
Μέμμιος II 81, 7
Μέμνων II 7, 1
Μέμφις II 491, 13
Μεμφίτης II 479, 21
Μενάνδρειος III 274, 10. VI
     406, 12
Μενανδρος I 44, 10. 50, 8. 60,
     1. 83, 17. 143, 15. 225, 18.
     292, 21. 325, 7. 389, 2.
     461, 12 sq. 544, 2 sq. III
     171, 13. 231, 26. 234, 13
     238, 9. 245, 8. 374, 29. 415,
     2 sq. IV 122, 4. 158, 16.
     173, 10. 177, 25. 274, 7 sq.
     291, 10. V 68, 17. 119, 1
     203, 4 sq. VI 108, 18. 119,
     18. VII 130, 2
Μένδης II 515, 25
Μενδήσιος VI 91, 10. VII 303, 1
Μενέδημος I 133, 27. 197, 12.
     III 147, 16. 228, 13. 386, 25.
     VI 224, 11. 242, 12
Μενεκλείδης V 78, 22
Μενεκράτης II 53, 1 sq. 113,
     7 sq. IV 78, 1. V 58, 6
Μενέλαος I 230, 1. II 445, 10.
     III 366, 12. IV 16, 23 sq.
     276, 7. V 215, 6. VII 324,
     10 sq. 334, 10 sq.
Μενέμαχος V 60, 3. 87, 22
Μενέσαιχμος V 174, 17 sq.
Μενέφυλλος IV 371, 19 sq.
Μένιππος V 96, 15
Μενοιτιάδης I 45, 10
Μένυλλος II 46, 16
Μένων I 295, 6
Μενώνειος IV 349, 7
Μέροπες II 352, 21
Μερόπη I 152, 11
Μέροψ III 208, 17
Μεσόγειον I 399, 10
Μεσοποταμία II 415, 2
Μεσορή II 542, 8
Μεσσήνη II 61, 20. V 109, 12
Μεσσηνιακός VII 147, 21
Μεσσήνιος I 391, 4. 413, 27.
     II 123, 17. 126, 18. 322, 18

- III 419, 4. V 138, 13. 197,
 20. 221, 16
Μέστριος Φλώρος IV 41, 21.
 198, 22 sq.
Μεταγείννια III 555, 22
Μεταγειννίων III 555, 21
Μεταλλία II 364, 23
Μετάνειρα V 157, 1
Μεταποντῖνος IV 428, 19. V
 272, 5
Μεταπόντιον III 36, 25
Μεταπόντιος II 170, 25
Μετέλλα III 309, 25
Μέτελλος II 90, 21. 25. 27.
 91, 1. 94, 22. 25. 355, 2.
 364, 19. 388, 8. III 193, 19.
 260, 12. 313, 4. 401, 16. V
 81, 23. VII 150, 16
Μέτιος Φουφέτιος II 360, 9
Μέτων V 273, 21
Μήδεια I 42, 3. II 464, 19.
 V 254, 14. VII 292, 2
Μήδειος V 176, 11 sq.
Μηδία I 189, 16. II 418, 25.
 III 293, 25
Μηδικός II 395, 4. 417, 13 sq.
 446, 2. III 74, 15 sq. IV
 350, 9. V 136, 18. 252, 16.
 257, 25. VII 208, 3 sq.
Μήδιος I 157, 27. 304, 11. II
 438, 3. III 228, 2
Μηδος II 113, 23. IV 304, 20.
 V 137, 3. 219, 19. VII 206,
 19 sq. 317, 20
Μήλιος II 208, 2. V 261, 10.
 281, 3
Μήλος II 209, 21
Μηνίσκος II 464, 4
Μηριόνης III 89, 9. VII 449, 2
Μητροδάρος III 96, 16 sq. IV
 238, 15. V 277, 8. 291, 6 sq.
 424, 18. VI 363, 6 sq. 385,
 16 sq. 425, 22. 475, 5 sq.
 481, 19. VII 42, 1. 59, 25
Μητροκλής III 216, 13. 293, 22
Μίδα I 281, 12. 282, 4. 358,
 12 sq. 413, 24. 414, 7. II
 358, 12. VII 232, 7. 300, 4 sq.
Μίθρας II 6, 8. VII 324, 20
Μίθρης II 519, 18 sq. VI 39, 2.
 476, 9
Μιθριδάτης I 140, 8. II 30, 11.
 13. 15. 237, 22 sq. 403, 17.
 410, 7. III 309, 14. IV 33, 21
Μιθριδατικός II 229, 22. V
 88, 19
Μίκια II 218, 7 sq.
Μιλήσιος I 364, 3. II 191, 10.
 213, 20 sq. 225, 4 sq. 226,
 20 sq. 337, 20. 355, 7. 356,
 14 sq. 418, 17. IV 409, 9.
 V 182, 6. 220, 12. 267, 16 sq.
 VII 20, 5 sq.
Μιλητία IV 466, 24
Μιλητος II 22, 13. 225, 1 sq.
 III 329, 13. 440, 3. V 100,
 16. 222, 6. 227, 15. 267, 4
Μιλιάδης I 203, 12. 14. 223, 6.
 II 35, 22. 26. 354, 14. 449,
 22. 463, 10 sq. III 288, 3.
 427, 10. IV 47, 12. V 65, 17.
 VI 392, 17 sq.
Μίλων IV 46, 5
Μίμνερος V 434, 10. VI
 494, 20
Μίν II 531, 8
Μινούκιος II 65, 4
Μινύας II 341, 1. 346, 26 sq.
Μίνως I 297, 4. 9. 324, 15.
 II 339, 6. III 422, 10. 561,
 10. V 3, 3. VI 413, 5. VII
 437, 16
Μινώταυρος VI 96, 12
Μισθόνιος II 357, 5
Μίτος III 430, 25 sq.

Μναμίας V 236, 15
Μνασέας II 509, 11. V 274, 19
Μνασιγείτων II 331, 12
Μνεύς II 505, 8
Μνημοσύνη I 21, 7. III 25, 18. VII 29, 21. 36, 1
Μνήμων II 6, 1
Μνησάλκης VII 323, 19
Μνησαρέτη III 45, 3
Μνήσαρχος V 269, 24
Μνησίθεος V 394, 7
Μνησινόη III 45, 12
Μνησίφιλος I 377, 22. 378, 3. 381, 4. 25. 26. 383 15. V 53, 9. 249, 20 sq.
Μοδαράτος IV 332, 15
Μόδεστος IV 19, 17
Μοῖρα I 53, 6. III 3, 16. IV 93, 18. 385, 12. V 472, 11
Μοιραγένης IV 172, 4 sq.
Μολιονίδαι III 44, 11. 242, 21. IV 353, 17
Μόλος III 89, 9
Μολοσσία II 326, 22
Μολοττός II 403, 2
Μολοπαγόρας I 360, 10
Μολόρυεια I 398, 3
Μόμμιος IV 360, 1 sq. V 105, 24
Μοσχίων I 299, 4. 300, 4
Μούθ II 531, 10
Μούκιος II 386, 13. III 191, 14
Μούκιος Σκευόλας II 386, 16
Μουντρία IV 411, 2. V 196, 4
Μουντιχών II 467, 9
Μουρήνας I 221, 16
Μουρκία II 262, 19
Μούσαι I 21, 7. 32, 8 sq. 36, 5. 257, 12. 325, 1. 337, 16. 357, 8. 366, 27. 381, 8. 382, 13. 402, 25. II 136, 13. 198, 21. 204, 22. 463, 24 sq. III 25, 17. 38, 4 sq. 193, 13. 215, 21. 248, 23. 525, 4.

IV 5, 16. 96, 8. 275, 1. 303, 9 sq. 364, 17. 379, 18 sq. V 5, 12. VI 383, 20. VII 29, 21 sq. 36, 1. 82, 12 sq. 120, 4. 461, 25
Μουσεῖον IV 273, 6. 361, 14. 383, 24. VII 81, 15
Μουσκάωσα II 399, 20
Μουσώνιος III 180, 3. V 140, 24
Μουτλος II 397, 13
Μύγδων VII 303, 8
Μύηνος VII 297, 6
Μυκάλη II 350, 13. 467, 21
Μυκήναι VII 313, 12 sq.
Μυκηναῖος VII 441, 2
Μυλασεῖς II 346, 17 sq.
Μυοῦς II 225, 3 sq.
Μύρα VI 56, 23
Μυριναῖος III 47, 13
Μυρμηκίδης VI 354, 14
Μυρρίνη V 193, 14
Μυρσίλος VI 79, 16
Μυρτάλη III 45, 6
Μυρτία II 262, 19
Μυρτίλος I 360, 18
Μυρτίς II 343, 19
Μύρων III 429, 22. V 14, 15. VII 30, 4
Μυρωνίδης II 38, 13. 455, 12
Μῶς III 74, 17
Μυσία VII 319, 4
Μυσοί IV 96, 19. VI 494, 17 sq. VII 319, 20
Μύσων II 302, 13
Μυτιληναῖοι V 217, 17 sq.
Μυτιλήνη V 221, 11 sq.
Μῶλυ II 519, 21
Μάμορος VII 293, 5

Νάβης V 89, 17. 109, 12
Ναῖς III 83, 10
Ναμέρτης II 16, 18
Νάναρος VI 387, 17

- Νάξιος* II 226, 1 sq. V 248, 14 sq.
Νάξος II 226, 6. 467, 5 sq. III 559, 10. V 222, 3. VI 80, 17. VII 142, 7
Νασικᾶς I 212, 21. VII 149, 9
Νανικρατίτης I 359, 7. 367, 16. 370, 10
Νανπάκτιος VI 39, 23
Νανπλία III 439, 24
Ναύπλιος II 338, 2 sq.
Ναυσίδροος III 561, 3
Ναυσικᾶς I 65, 2. IV 42, 15 sq.
Ναυσικλῆς V 181, 8
Ναυσωίκη V 254, 3
Νέαιρα II 226, 2 sq. V 156, 25 sq.
Νεάλλης I 240, 22
Νεάνθης IV 45, 21 sq.
Νεάλλεος II 466, 17
Νεάλλεος II 225, 2. III 561, 11
Νεαλόξενος I 359, 8 sq.
Νεῖλος II 476, 17 sq. IV 168, 7 sq. 328, 5. 338, 5. V 331, 4 sq. VI 73, 4 sq. 104, 12. 476, 16. VII 308, 5 sq.
Νεκτάναβις II 118, 13
Νέμεα III 564, 20
Νεμέα IV 188, 18
Νεμεακός IV 189, 21
Νέμειον I 397, 21. 398, 13. VI 79, 13
Νέμεσις III 77, 13
Νεοβούλη III 6, 9
Νεοκλῆς II 355, 13. III 288, 2. V 272, 17. VI 372, 18. 394, 1. 400, 15 sq. VII 40, 20
Νεοπτόλεμος II 328, 4. III 193, 8. 313, 9. 540, 19. V 180, 23
Νεόχωρος III 64, 8
Νέπας II 90, 21
Νέρων I 137, 12. 146, 19. 233, 12. III 2, 24. 201, 16 sq. 310, 4 sq. 465, 26. V 90, 10. 103, 27. VII 183, 23
Νέσσος II 329, 2
Νέστωρ I 70, 25. 178, 4. 200, 3. III 307, 11. 330, 11. 366, 9. 408, 8 sq. 454, 3. IV 53, 9. V 34, 12. 39, 10. 52, 19. 91, 2. 147, 7. 423, 2. VII 112, 9. 196, 2 sq. 429, 16 sq.
Νεφέλαι I 23, 2
Νεφθους II 482, 21 sq.
Νηλεύς III 454, 3
Νηληϊς II 225, 10
Νηρηΐς I 399, 12
Νησιώτης V 70, 7
Νιγίδιος II 263, 6
Νιγρῖνος III 242, 6 sq.
Νίγρος I 320, 10. IV 233, 8 sq.
Νικαεύς IV 126, 19
Νικανδᾶς VII 18, 10 sq.
Νικανδρος I 37, 24. 91, 2. II 161, 22. 162, 5. III 5, 21 sq. 141, 17. V 242, 24. VI 28, 8. VII 337, 14
Νικάνωρ II 16, 7. 10. 12. 16
Νίκαρχος I 358, 1. 374, 16. 402, 27
Νικήρατος IV 190, 12. V 123, 27. VI 115, 15
Νικίας I 414, 6. II 53, 16. 104, 16. 455, 9 sq. III 320, 7. IV 250, 9 sq. 324, 2. V 71, 13. 85, 10 sq. 113, 17. 155, 2 sq. 209, 16. VI 115, 16. 383, 8
Νικίας Μαλλώτης II 364, 7. VII 319, 1
Νικοκλῆς V 77, 13. 162, 1
Νικοκράτης II 230, 3 sq.
Νικοκρέων III 169, 22. V 164, 14
Νικόλαος IV 322, 12

- Νικόμαχος* I 151, 18. 199, 5.
 V 274, 15. VII 131, 16
Νικομήδης II 433, 18 sq.
Νικόπολις II 388, 16. IV 161, 12
Νικοπολίτης IV 250, 9
Νικοστράτη II 286, 15. IV
 471, 22. V 176, 16
Νικόστρατος II 55, 13. 464, 3.
 IV 295, 7. 297, 1 sq. 428,
 2 sq.
Νικοφάνης V 190, 18
Νίνος IV 409, 15
Νιόβη I 284, 5. 417, 17, IV
 231, 14. VII 285, 1
Νιοβίδα IV 429, 18
Νίσαια II 329, 12
Νίσυβις III 454, 12
Νίσος II 329, 12 sq.
Νομάδες II 402, 16
Νομαντία II 82, 1. VII 149, 14
Νομαντινός II 80, 7. 81, 23.
 26. 389, 7
Νομάς II 261, 15 sq. 263, 22.
 285, 9. 389, 19. 395, 24.
 396, 5. 397, 15. 398, 4 sq.
 V 40, 7. VI 472, 24. VII
 64, 5
Νομίτωρ II 394, 16
Νυντέλια II 319, 4. 506, 24
Νυντέλιος III 12, 19
Νύμφαι IV 5, 16. 47, 18
Νυμφαῖος II 207, 19 sq.
Νύμφις II 212, 2
Νυσαῖος III 446, 4
Νώνιος II 92, 23
Νώρικον VII 301, 1

Ξάνθιος II 212, 5. 6. 11
Ξανθίππη I 219. 10. III 200, 22
Ξανθίππος I 290, 4. V 154, 10
Ξάνθος VII 304, 15 sq.
Ξαράνδας VII 318, 2

Ξενίας V 195, 5
Ξενόδαμος VI 495, 16 sq.
Ξενοκλής II 109, 17. IV 66,
 11 sq.
Ξενοκράτης I 93, 1. 115, 12.
 173, 2. 330, 22. 346, 24.
 II 26, 25. 27. 56, 1. 134, 20.
 135, 9. 421, 19. 424, 23 sq.
 495, 8. 496, 19. III 92, 21.
 162, 13. 176, 24. 349, 4.
 380, 3 sq. 561, 17. IV 190, 2.
 274, 22. 348, 5. 456, 18.
 V 173, 13. 467, 21 sq. VI
 109, 21. 142, 9. 155, 10 sq.
 242, 12. 301, 1. 311, 16.
 313, 22. 433, 21. 443, 16.
 475, 12 sq. VII 70, 20. 83,
 18. 94, 14
Ξενοκρίτος VI 495, 23
Ξενοφάνης I 41, 7. 421, 4.
 II 10, 5. 544, 12. III 49, 22.
 IV 385, 19. 438, 14. V 298,
 22 sq. VI 357, 16. VII 38,
 18 sq. 60, 3
Ξενοφών I 26, 2. 97, 27. 134,
 16. 166, 17. 191, 26. 208,
 13. 209, 14. 290, 18. 355,
 22. II 110, 21. 456, 3 sq.
 III 56, 23. 209, 10. 335, 9.
 395, 11. 561, 14. IV 51,
 8 sq. 118, 12. 285, 7. V 25,
 12. 30, 17. 88, 5. 109, 8.
 146, 8. 182, 26. VI 381, 24.
 382, 9. 389, 21. VII 135, 16.
 234, 15. 252, 4
Ξένων III 256, 17
Ξέρξης I 420, 28. II 3, 6. 4, 5.
 8. 10. 12. 24. 148, 18. 178,
 21. 24. 248, 9. 14. 355, 17 sq.
 362, 9. 417, 6. 442, 10. III
 185, 4. 223, 8. 267, 24 sq.
 V 45, 17. 234, 25 sq. VI

- 339, 15. 482, 14. VII 232, 14 sq.
 Ξόλις II 515, 25
- Ῥάρσης II 433, 17. 436, 8 sq.
 Ῥαγηστός II 329, 13
 Ῥοδύσης VII 166, 5
 Ῥοδύσεια II 412, 19 sq. VII 333, 18 sq. 338, 11 sq.
 Ῥοδυσσεύς I 42, 5. 65, 2. 15. 66, 15. 70, 12. 74, 17. 75, 23. 83, 23. 85, 25. 161, 10. 175, 10. 178, 19. 230, 1. 339, 18. 344, 13. 402, 13. II 200, 2. 328, 2 sq. 345, 10 sq. 347, 21 sq. 447, 9. III 56, 2. 101, 8. 234, 3. VI 82, 4 sq. VII 26, 18. 118, 2. 129, 13. 194, 13 sq. 338, 18 sq.
 Ῥοῖλαι II 329, 1
 Ῥορυάδης II 356, 19 sq.
 Οἰδίπους I 174, 22. II 59, 23. 338, 21. 464, 18. III 352, 10. IV 54, 6. V 92, 14. VII 117, 21
 Οἰνοκλος II 335, 4 sq.
 Οινόμαχος II 349, 14
 Οἰνοπίδης V 284, 8. 303, 17
 Οἰνουφίς II 479, 22
 Οινόφρυτα II 455, 12
 Οἰόλυκος IV 183, 12
 Οἰταῖος VII 147, 8
 Οἰχαλία III 88, 24
 Ὀκρησία II 409, 9 sq.
 Ὀκριδίων II 335, 12 sq.
 Ὀκταούριος IV 56, 16
 Ὀλεῖαι II 341, 1 sq.
 Ὀλυμπία II 53, 10. 136, 8. 146, 23. 177, 7. 180, 25. 222, 26. 347, 12. III 128, 14. IV 184, 8
 Ὀλύμπια I 256, 8. II 20, 5. 21, 10. 22, 14. 51, 7. 120, 29. 162, 23. 196, 22. 420, 8. IV 184, 13. V 261, 17. VI 120, 25
 Ὀλυμπιακός V 41, 20. 158, 3. 182, 7. VII 146, 18
 Ὀλυμπιάς I 256, 11. 345, 8 sq. II 20, 19. 200, 5. III 45, 7. V 64, 9. VII 338, 9
 Ὀλυμπίασιν II 36, 2. 110, 27. III 337, 1. IV 76, 14. VI 401, 15
 Ὀλυμπιεῖον V 165, 11
 Ὀλύμπιος I 56, 19. 335, 22. II 334, 1. VII 338, 9
 Ὀλύμπιχος III 420, 4 sq. IV 121, 1 sq.
 Ὀλυμπος II 420, 2. III 102, 8. VI 491, 19 sq. VII 181, 4
 Ὀλύνθιος II 17, 25. 360, 16. V 173, 23. 182, 10 sq.
 Ὀλυνθος I 99, 5. 236, 10. II 119, 2. 360, 14. V 197, 9. VI 242, 41
 Ὀμηρικός I 13, 48. 193, 6. III 111, 7. 281, 16 sq. VII 99, 7 sq.
 Ὀμηρικῶς III 370, 25
 Ὀμηρεῖς III 287, 7
 Ὀμηρος I 24, 24. 38, 25 sq. 44, 15 sq. 59, 17 sq. 60, 21. 84, 12 sq. VII 337, 1 sq.
 Ὀμοφάλη II 346, 12 sq. V 28, 6
 Ὀνησικυράτης IV 193, 12. VI 489, 1 sq.
 Ὀνομάδημος I 222, 5. V 97, 27
 Ὀνομακλής V 150, 6
 Ὀνομάκριτος III 61, 20
 Ὀνωρ II 258, 3 sq. 389, 9
 Ὄξυάδρης II 424, 3
 Ὄξύαλκος VII 327, 8

- Ὄξυρυγχίτης II 476, 13
 Ὀπλίτης III 64, 5
 Ὀπούντιος II 322, 23. III 47, 8 sq. 256, 7
 Ὀπούς II 328, 19
 Ὀπίκτος VI 28, 16 sq.
 Ὀπιλλέτις II 153, 1
 Ὀράτιος Κάτλος II 360, 25
 Ὀρέστης I 42, 4. 226, 23. II 59, 23. III 45, 12. IV 89, 22 sq. V 92, 15. 340, 6. VII 442, 5
 Ὀρθαγόρας III 429, 20
 Ὀρνέατης III 46, 5
 Ὀρόντης II 6, 16. 133, 6. 8
 Ὀρσλλας V 127, 15 sq.
 Ὄρτα II 280, 9 sq.
 Ὀρτήσιος II 91, 19
 Ὀρτιάγων II 236, 13
 Ὀρτυγία IV 466, 16
 Ὀρφεύς I 389, 25. III 49, 22. 82, 11 sq. 440, 26. VI 491, 23 sq. VII 166, 5. 288, 6
 Ὀρφικός III 19, 2. IV 68, 14. 71, 1 sq. VII 43, 9
 Ὀρχαλίδης III 64, 3
 Ὀρχομένιος I 398, 15. II 341, 15 sq. 419, 8. VII 81, 22 sq.
 Ὀρχομενός III 181, 20
 Ὀσίρειος II 491, 7
 Ὄσιρις II 476, 24 sq. VII 166, 7
 Ὀδαλέρια II 216, 15 sq. 369, 23
 Ὀδαλέριος II 298, 20. 369, 24 sq.
 Ὀδαλέριος Γέστιος II 371, 8
 Ὀδαλέριος Κονάτος II 359, 19
 Ὀδαλέριος Ποπλικόλας II 278, 21
 Ὀδατίνιος II 91, 7
 Ὄδονεράλια II 279, 23
 Ὄδερρης II 90, 16
 Ὄδεσπασιανός IV 459, 11 sq. VI 50, 26
 Ὄδηιος II 284, 10 sq.
 Ὄδύρτους II 389, 9
 Ὄδοκόνιος II 91, 24
 Ὄδολοῦσχοι II 389, 23
 Ὄφελτιάδαι III 442, 6
 Ὄχιμος II 335, 13 sq.
 Ὄχνη II 343, 6 sq.
 Πάγγαιον V 380, 6. VII 287, 14
 Παγκράτης VI 505, 8
 Πάγκων II 493, 25
 Παγχῶς II 494, 2
 Πάδος IV 186, 26
 Παιανιεύς V 178, 22. 185, 17
 Παιδάρετος II 55, 1. 164, 18. 195, 8. 11
 Παίων III 431, 2
 Πάνκιος III 208, 1 sq.
 Πακτύης V 220, 17 sq.
 Πακτωλός VII 293, 16 sq.
 Παλαιστινός II 437, 21
 Παλαιστίνος VII 301, 18
 Παλαμήδης IV 365, 11
 Παλάτιον II 387, 14. 398, 17
 Παλλάδιον III 36, 21. 566, 14
 Παλληνηεύς V 150, 1
 Παλῶδες III 93, 15 sq.
 Παμμένης IV 18, 24. 431, 10. V 79, 20. 80, 3
 Παμόλη II 482, 10 sq.
 Παμόλιος II 482, 15 sq.
 Παμφυλιακόν II 205, 11
 Πάμφυλος IV 369, 22
 Πάμφως VII 72, 24
 Πάν II 292, 3. 4. 484, 19. III 93, 16 sq. IV 391, 6. V 216, 9. 409, 3. VII 120, 4
 Παναθήναια II 177, 19. III 240, 19. VII 166, 3

- Παναθηναϊκός V 161, 15
 Πάναιμα II 350, 16 sq.
 Παναίτιος II 79, 26. 80, 4.
     V 101, 9. VII 84, 5
 Πάνδαρος I 45, 19. 77, 26.
     174, 18. III 56, 3. 185, 3
 Πανδιονίδαι V 197, 10
 Πανδοσία II 408, 3
 Πανδώρα I 257, 13
 Πανέλληνες II 177, 13
 Πάνθεια I 204, 24. III 351,
     13. VI 382, 9
 Πανθολίδας II 162, 7
 Πανταλέων V 219, 12 sq.
 Παντιάπαιον VI 242, 14
 Παξοί III 93, 7 sq.
 Παπίριος II 407, 3
 Παραϊτόνιον III 191, 19
 Παράλιοι V 79, 13
 Πάραλος I 290, 4. 571, 21.
     V 27, 10. 93, 27
 Παροῦσαι II 326, 24
 Παρδάλας V 99, 23 sq.
 Παρθένιος II 369, 6
 Παρθία VII 317, 19
 Πάρθοι II 34, 23. 88, 13. III
     566, 22
 Παριέρη V 53, 26
 Πάριον II 228, 6
 Πάριος II 337, 7 sq. VI 80, 12
 Πάρις I 44, 2. 344, 12. II 421,
     8 sq. IV 123, 17. 375, 21 sq.
 Παρμενίδης I 37, 24. 109, 10.
     II 296, 21. III 49, 22. V
     293, 7 sq. 421, 10 sq. 424,
     5 sq. VII 39, 15
 Παρμενίων I 158, 8. 233, 10.
     256, 9. II 15, 20. 20, 12.
     22, 26. 23, 2. 3. 32, 12. 440,
     22. III 169, 20
 Παρμένων I 42, 19. IV 181,
     18 sq.
- Παρνασός III 334, 9. 556, 20.
     V 246, 15. 494, 5
 Πάρνης III 503, 15
 Πάρος VI 80, 17
 Παρράσιος I 42, 5. II 457, 3 sq.
 Παρύσατις II 6, 13
 Πασιφάη I 339, 24
 Πάσσας II 392, 3
 Παταικίων I 51, 19
 Πάτραι IV 51, 17
 Πατρεύς V 143, 2
 Πατροκλέας III 417, 7 sq. IV
     87, 9 sq. 202, 7 sq. 258, 11.
     V 185, 2. VII 21, 3 sq.
 Πάτροκλος I 143, 2. 161, 21.
     226, 22. III 399, 21. 408, 9.
     IV 78, 4. 183, 16. V 117, 16.
     VII 455, 12
 Παῦλος Διμήλιος II 71, 10.
     388, 4. V 4, 11
 Παῦνι II 501, 18
 Πανσανίας I 217, 9. 256, 1.
     418, 27. II 119, 13. 141, 20.
     163, 21. 165, 19. III 435, 8.
     448, 26. IV 5, 13. V 211, 6.
     260, 16 sq. VII 99, 5
 Πάυσαν III 38, 9 sq.
 Παφλαγόνες II 543, 12
 Πάφος II 442, 22
 Πεδιεῖς V 79, 12
 Πειθώ I 337, 4. II 251, 16.
     387, 20
 Πειραιεύς II 39, 22. III 319,
     15. V 73, 3. 173, 2. 185, 16
 Πείρας VII 50, 1
 Πειρίδους I 226, 22. 233, 20
 Πείσανδρος V 149, 3
 Πεισίας IV 397, 25 sq.
 Παισιδίκη VII 221, 16
 Παισιστρατος II 47, 14. 48, 6.
     III 191, 13. 248, 9. 426, 20.
     435, 2. IV 6, 1. V 51, 21.
     218, 9. VII 300, 23

- Πείσων* II 92, 12. 99, 8. III 467, 3
Πελαργοί II 209, 19
Πελλίας IV 183, 19
Πέλλα VI 389, 14
Πελληναῖος II 439, 23
Πελληνεὺς VI 518, 16
Πελοπίδας I 226, 24. II 57, 28. 62, 4 sq. 199, 22. 239, 10. III 193, 18. 398, 4. 488, 10 sq. V 87, 2 sq. VI 108, 6. 394, 13
Πελοποννησιακός II 130, 14. 357, 3
Πελοποννήσιοι I 169, 20. II 20, 5
Πελοπόννησος I 395, 10. II 59, 12. 69, 26. 132, 15. 144, 19. 349, 9. 411, 18. 455, 11 sq. III 75, 18
Πεμπτίδης IV 414, 2 sq.
Πενθεύς VI 354, 24
Πενθιλίδαι VI 79, 19
Περγαμηνός II 238, 26. IV 284, 17. 304, 11. V 103, 26
Πέργαμος II 33, 13. 237, 23. III 270, 15
Περδίκκας II 434, 11 sq.
Περικλῆδης I 358, 7 sq. 407, 16. II 129, 24. III 4, 7. 428, 25. V 222, 25 sq. VI 413, 9
Περικλῆς I 13, 16. 17, 16. 290, 1. II 39, 17 sq. 40, 15. 92, 8. 455, 7 sq. III 288, 4. 375, 10. 397, 17 sq. 430, 4. 444, 1. IV 24, 1 sq. VI 14, 3 sq. 131, 12. 135, 16. 146, 16. 154, 9 sq. 211, 16. VII 40, 23
Περικλῆος III 261, 8
Περικλῆος II 22, 4
Περικλῆος II 121, 20
Περικλῆος II 121, 18. 440, 6
Περιπατητικός IV 325, 3. 385, 6. V 93, 25. 264, 16. 443, 17 sq. VII 29, 7
Περίπατος V 404, 11. VI 24, 7
Πέρσαι I 178, 21 sq. 342, 11. 413, 10. II 1, 1. 2, 8 sq. 52, 18. 59, 13. 102, 10. 107, 25. 108, 5. 114, 4 sq. 117, 19. 133, 24 sq. 144, 13. 163, 19. 178, 21 sq. 206, 1 sq. 354, 8. 362, 23. 387, 9. 410, 2 sq. III 268, 2 sq. IV 51, 10
Περσέες I 168, 27. II 33, 12. 71, 11 sq. 388, 5. 422, 13. III 270, 7 sq. V 216, 13 sq.
Περσέφασσα II 498, 11
Περσεφόνεια VII 82, 2
Περσεφόνη II 543, 8
Πέρσης VII 81, 7 sq.
Περσίδης II 206, 1 sq. 416, 27. III 251, 6
Περσικός II 108, 9. 163, 17. 354, 18. 355, 15 sq. 411, 17. III 47, 19. 163, 19. 178, 21. 23. 179, 9. 206, 1 sq. 268, 3 sq. 354, 8. 362, 23. 387, 9. 410, 2 sq. IV 51, 10
Περσίς VII 315, 14
Πεσσινούντιοι VII 298, 16 sq.
Πήγασος II 210, 26. III 371, 8. V 84, 25
Πηλείδης I 45, 5
Πηλεὺς I 161, 23. II 396, 3. III 191, 24. V 34, 13. VII 266, 14. 432, 24 sq.
Πηλιάς I 143, 4
Πηλούσιος II 487, 21
Πηλουσιώτης VII 98, 10
Πηνέλεως II 340, 22
Πηνελόπη I 15, 27. 65, 13. 344, 13. II 348, 7. III 94,

8. VI 91, 15 sq. VII 442, 16 sq.
Πίγρης V 261, 23
Πιερία I 357, 5. II 225, 9 sq.
Πικάριοι II 287, 24
Πίκος II 262, 23
Πινδαρικός III 466, 3. IV 91, 7. 347, 14
Πίνδαρος I 40, 1. 49, 7. 165, 10. 213, 10. 222, 1. 253, 17. 254, 4. 266, 2. 8. 14. 294, 7. 409, 24. 411, 9. II 169, 20. 387, 19. 398, 19. 401, 19 sq. 557, 13. III 25, 23. 34, 16. 50, 8. 56, 7. 58, 8. 59, 15. 83, 22. 189, 20. 324, 16. 422, 4. 441, 24. 451, 21. 487, 4. IV 15, 18. 17, 25. 31, 19. 384, 10. 387, 17. 391, 21. 403, 15. V 5, 12. 13, 11. 21, 2. 76, 18. 84, 2. 217, 1 sq. 243, 22. 387, 5. 400, 6. 411, 11. 434, 12. 481, 22. VI 1, 6. 54, 19. 63, 5. 78, 12. 108, 19. 140, 6. 205, 20. 280, 13. 303, 7. 408, 7. 409, 2. 492, 13. 502, 21 sq. VII 337, 8
Πιραεῖς II 329, 26. VII 270, 18. 272, 11
Πίσα III 44, 6. 564, 20. IV 184, 19. VII 146, 11. 316, 12
Πιστίας V 175, 20
Πιτόνα II 176, 6
Πιτόνη III 555, 18
Πιυθεῖς VII 72, 27
Πιυτάνειον V 217, 24
Πιυτάνος I 360, 17. 372, 7. 376, 5. 378, 17. 380, 13. 381, 4. 9. 12. 19. 385, 19. 399, 5. 7. 401, 19. 402, 6. III 4, 6. 257, 12. 312, 14.
IV 329, 21. 439, 10. V 91, 17. 217, 13 sq. VII 88, 3
Πιυνόεσσα II 228, 13
Πιυνοεσσηνοί II 228, 8 sq.
Πλαγκταί I 383, 23
Πλαθάνη V 161, 22 sq.
Πλανητιάδης III 77, 8 sq.
Πλαταιαί II 163, 15. 467, 8 sq. IV 47, 16. V 73, 11. 100, 25. 256, 11 sq. 394, 14. VII 43, 1 sq.
Πλαταιαῖσι II 468, 7. V 256, 4
Πλαταιεύς III 79, 20. V 227, 16 sq.
Πλαταιίδες VII 47, 21
Πλαταινός II 468, 6
Πλάτων I 3, 18. 7, 7. 17, 18. 18, 11. 23, 9. 12. 26, 2. 12. 36, 1. 41, 11. 62, 24. 71, 15. 87, 11 sq. 88, 16. 98, 14. 99, 1 cett.
Πλαυτός I 233, 12
Πλειάδες II 543, 4. III 287, 23. VII 71, 18
Πλεισταίνετος II 456, 25
Πλεισταρχος II 165, 4
Πλειστώνηξ II 163, 21. 165, 19
Πλευρών VII 296, 20
Πλούταρχος I 337, 1. 416, 25. 26. II 1, 1 (titul.). V 46, 24. VI 150, 23. VII 52, 2 sq. 99, 7 sq. 102, 13 sq. 110, 5 sq. 147, 24 sq. 167, 8 sq.
Πλουτίς II 337, 23
Πλούτων I 295, 17. 296, 3. II 498, 10 sq. V 392, 6. VI 78, 9
Πόδαργος IV 449, 12
Ποδῆς IV 377, 1
Ποιμανδρία II 340, 9
Ποιμανδρος II 340, 8 sq.
Ποινοί II 358, 4 sq. 364, 18

Πολέμαρχος VI 115, 17. VII
80, 17

Πολέμων I 173, 2. III 202,
27. 561, 17. IV 184, 1. V
13, 21. VI 249, 3 sq.

Πολύαγρος I 65, 19

Πολιάς III 382, 13. VII 49, 5

Πολλιανός I 337, 1. 354, 27

Πόλλης II 209, 20 sq. 382,
15 sq.

Πόλυς II 7, 9

Πολυνιδής II 149, 13

Πολύαινος VI 395, 1. 408, 16.
428, 15

Πολύαρχος II 243, 8 sq.

Πολύβιος II 77, 5. 19. 237, 20.
407, 7. V 41, 26. 44, 11.
101, 9

Πόλυβος V 361, 10

Πολυδευκής II 333, 26. III
255, 11. IV 138, 4. VII
270, 12

Πολύδωρος II 165, 23. 370, 24

Πολύευκτος V 172, 8. 185, 7 sq.

Πολύζηλος II 354, 13 sq. 460, 19

Πολύιδος VII 320, 21

Πολύκλειτος I 207, 20. V 14, 15

Πολυκράτης I 407, 15. II 143,
1. III 67, 13. IV 161, 16 sq.
373, 15. V 221, 14. 272, 3

Πολυκρατίδας II 166, 22

Πολύκριτος II 340, 15

Πολυκρίτης II 226, 18 sq.

Πολυμήτωρ II 370, 25

Πολύμνηστος VI 490, 18 sq.

Πολύμνια IV 389, 4

Πολύμνις III 498, 1 sq.

Πολυνείκης II 359, 9. III
551, 14. 570, 20. VII 274, 5

Πολυξένη II 427, 15. III 45, 6

Πολύξενος II 13, 4

Πολυσπέρχων II 34, 7. III 373,
5 sq.

Πολυτίων IV 26, 1

Πολύχαρμος IV 264, 8. 329, 12

Πομπαιδίου II 84, 11

Πομπείον V 165, 24

Πομπήιος I 216, 25. 220, 3. 4.

II 78, 9. 10. 86, 9 sq. 391,
20 sq. III 430, 5. V 9, 27.
28, 10 sq.

Πομπίλιος II 259, 13

Πομπίλιος Νομάς II 388, 2

Πονηρόπολις III 347, 1

Ποντικός II 95, 18. 460, 8.
498, 12. V 6, 18. 16, 18.
818, 9. 326, 3

Πόντος I 272, 6. II 30, 16.

466, 22. III 305, 11. 557,
20 sq. IV 199, 16. V 322,
20. 489, 21. VI 66, 7 sq.

Ποπίλλιος II 85, 3. 11. 16.
91, 13

Ποπικίδα II 216, 15 sq.

Πόπλιος Δέκιος II 362, 15.
367, 12 (ubi corr. Πόπλιος)

Πόπλιος Λικίνιος II 71, 3

Πόπλιος Νυγίδιος V 59, 2

Πόπλιος Σεμπρόνιος II 259, 6

Πορηδούρις II 238, 1 sq.

Πορκία II 199, 21

Πόρκιος II 278, 1

Πορσίνας II 216, 2 sq. 355,
26 sq. 360, 22. 397, 8. III
191, 14

Ποσειδών I 38, 12. 53, 16.

77, 8. 201, 9. 12. 15. 295, 17.
388, 8. 392, 24. 402, 25.
II 210, 3. 212, 7. 10. 281,
17 sq. 331, 5. 346, 3. 436,

23. 480, 7 sq. III 38, 5. 109,
21. 269, 13. IV 15, 10 sq.
161, 13 sq. 185, 17 sq. 214,

6. 371, 23. V 173, 2. 486,
19. VI 74, 5 sq. 456, 13
VII 308, 7. 381, 17 sq.

- Ποσειδώνιος V 295, 11 sq.
 428, 15. 489, 26. VI 169, 26
 207, 18. VII 5, 13. 260, 20
 Ποστονμία I 217, 4
 Ποστόμιος II 76, 19. 407, 3
 Πούλχερ I 208, 2
 Πραινεστός V 105, 2
 Πραξιδάμας VII 272, 1
 Πραξιθέα II 368, 14
 Πραξιτέλης III 46, 7. IV 185,
 10. 323, 11 sq.
 Πρατήνας VI 494, 3 sq.
 Πρίαμος I 74, 25. 236, 14.
 278, 1. II 107, 26. 370, 24.
 IV 267, 23. 377, 18. VI
 92, 24
 Πριηνεύς II 331, 21
 Πριήνη I 359, 18. II 331, 20 sq.
 Πριμυγένεια II 314, 22. 399, 11
 Πρίσκος II 274, 2. 388, 2
 Προβαλλούσιος V 168, 11
 Πρόδικος I 309, 16. V 43, 26.
 158, 17
 Πρόδοος VII 143, 22
 Προκλής III 51, 10 sq. IV 190, 2
 Πρόκιλος VII 71, 14 sq.
 Προμέδων II 226, 3 sq.
 Προμήθεια II 387, 20
 Προμηθεύς I 56, 16. 209, 25.
 216, 6. 238, 23. 241, 12.
 242, 23. II 473, 1. VI 2, 19.
 27, 6. VII 291, 21
 Προναία V 127, 22
 Πρόποιτος V 5, 16
 Προσέληνος II 296, 12
 Προστατήριος IV 125, 20
 Προυσιεύς IV 285, 1
 Προφθασία II 415, 3
 Πρότανις IV 2, 2
 Πρωταγόρας I 290, 5. IV 114,
 17. VI 363, 14
 Πρωτέας IV 428, 24
 Πρωτεσίλαος VII 334, 22
 Πρωτεύς I 235, 6
 Πρωτογένης II 30, 18. III 454,
 26 sq. IV 252, 5. 323, 10.
 361, 21. 374, 4. 397, 15 sq.
 Πτολεμαῖος I 130, 1. 137, 4. 11.
 145, 5. 172, 6. II 31, 16.
 48, 14. 85, 6. 391, 20. 411, 2.
 444, 2 sq. 498, 14. III 191,
 23 sq. 557, 14. IV 359, 8. V
 199, 13. VI 46, 15. 77, 21.
 422, 6. VII 266, 15
 Πτώιον III 74, 17 sq.
 Πτώιος VI 95, 23
 Πυανεψιδών II 543, 4. V 192, 19
 Πύδνα I 169, 3. V 197, 8
 Πυθαγόρας I 3, 17. 87, 11.
 107, 4. 171, 1. 3. 220, 27.
 II 413, 2. 419, 24. 479, 18 sq.
 III 77, 23 sq. 386, 26. IV 309,
 19 sq. 332, 22. V 269, 24
 VI 26, 22. 114, 12 sq. 147,
 25 sq. 155, 24. 263, 14 sq.
 363, 13. 384, 6 sq. 530, 8.
 VII 125, 12. 174, 2 sq. 397,
 15. 399, 13. 416, 4. 420,
 24 sq.
 Πυθαγόρειος I 285, 10. III
 10, 23. V 270, 21. 304, 21 sq.
 VII 84, 16 sq.
 Πυθαγορικός I 233, 16. II
 257, 14. 293, 24. 308, 1.
 312, 17. 318, 15. 501, 22.
 504, 11 sq. IV 68, 14. 121, 2.
 153, 12. 335, 23 sq. 337, 2.
 V 289, 15 sq. VI 13, 15. 187,
 14 sq. VII 100, 18. 152, 11 sq.
 419, 9
 Πυθαράτος V 188, 13. 198, 18
 Πύθεας II 43, 16. V 24, 17.
 72, 6 sq. 185, 1. 329, 20
 Πύθης II 247, 1 sq.
 Πύθια II 22, 14. III 69, 17 sq.

- 240, 23. 429, 19. 564, 21.
IV 75, 5. 182, 10. 18. 184,
11 sq.
- Πυθία* II 269, 11. 326, 6. III
19, 6. 34, 2 sq. 75, 24 sq.
276, 6 sq. 328, 7 sq. 448,
8 sq. IV 425, 9. V 23, 24.
131, 17. 224, 22. VI 408, 19
- Πυθιάς* II 331, 1. V 46, 24
- Πυθικός* I 395, 4. III 1, 18.
78, 19 sq. IV 182, 18. V
41, 21
- Πύθιος* I 119, 4. II 360, 22.
365, 23. III 3, 4 sq. V 38,
22. 46, 23. 186, 2. 255, 16
- Πυθοί* II 429, 13. III 69, 8.
IV 324, 21
- Πυθοκλείδης* VI 501, 25
- Πυθοκλής* II 365, 1. VI 385, 9.
469, 9
- Πυθόλαος* IV 454, 19
- Πυθοπολίτης* II 248, 22
- Πυθώδε* IV 467, 1
- Πύθων* II 24, 21. 325, 9 sq.
III 81, 15 sq. 454, 12 V
106, 20. VI 501, 12
- Πυκμήδη* VII 329, 16
- Πυλαγέτος* IV 289, 6
- Πυλάδης* I 226, 23
- Πύλαι* III 90, 4
- Πυλαία* II 188, 11. III 66, 21
- Πύλιος* II 138, 13
- Πύλος* II 455, 10 sq.
- Πυραΐχης* 360, 1 sq.
- Πυριλάμπης* III 508, 13
- Πυρραΐδος* VI 475, 10
- Πυρρίας* II 338, 15 sq.
- Πύρρος* II 34, 3. 4. 63, 15.
16 sq. 132, 20. 359, 15 sq.
V 51, 9 sq. VI 39, 16. 41,
16 sq.
- Πύργων* I 199, 16. II 298, 16.
421, 18. IV 114, 17
- Πυρρόφιον* II 338, 1
- Πύρρων* VI 403, 15
- Πυτίνη* V 148, 10
- Πῶλος* II 464, 5. V 107, 10.
189, 25. VII 117, 21 sq.
- Πῶρος* II 26, 29. 423, 23. III
192, 7. VI 41, 21. VII 284,
1 sq.
- Ῥαδάμανθους* I 297, 4
- Ῥαμνούσιος* V 146, 2 sq.
- Ῥαρία* I 352, 15
- Ῥαχία* II 459, 18
- Ῥέα* II 481, 26 sq. III 119, 17.
VII 305, 11
- Ῥεκτός* VII 168, 2
- Ῥηγία* II 309, 1
- Ῥηγίνος* III 101, 20. V 149, 18
- Ῥήγλος* I 304, 13
- Ῥηγοῦλος* II 370, 17. V 214, 10
- Ῥηξίμαχος* II 365, 23
- Ῥήσος* II 371, 21 sq.
- Ῥία* I 398, 4
- Ῥιανός* VII 147, 24
- Ῥίον* I 398, 3. VI 79, 15
- Ῥοδιανός* V 169, 6
- Ῥόδιος* II 30, 17. 20. 23. 335,
12 sq. III 45, 8. 554, 22.
V 103, 27. 169, 4
- Ῥοδόπη* VII 302, 12
- Ῥόδος* V 98, 28. 168, 24. VII
150, 21
- Ῥοδόπις* III 44, 19 sq.
- Ῥοιμητάλης* II 96, 14
- Ῥουβίων* II 94, 13
- Ῥομιῖνα* II 286, 24 sq.
- Ῥομινᾶλις* II 286, 26
- Ῥόνστιος* II 371, 7
- Ῥοντίλιος* V 140, 24 sq.
- Ῥότινος* II 345, 4
- Ῥωμαϊνός* I 292, 12. II 257,
13. 288, 6. 354, 4
- Ῥωμαῖος* I 137, 6. 169, 2. 349,

15. II 2, 2. 63, 7. 15. 17 sq.
 253, 21. 257. 24. 260, 12.
 261, 2. 266, 24. 270, 19.
 271, 27 sq. 355, 2 sq. 383,
 3 sq. III 40, 18 sq. IV 20,
 16 sq.
 'Ράμη II 69, 20. 77, 14. 82,
 12. 13. 87, 26. 88, 10. 28.
 89, 4. 93, 21. 94, 15. 22.
 201, 4. 252, 6. 260, 11. 278,
 23 sq. 368, 3 sq. 383, 11 sq.
 III 178, 16 sq.
 'Ρῶμος II 263, 1
 'Ρωμύλος II 261, 13. 263, 1.
 268, 9. 272, 24. 281, 4.
 284, 9. 287, 8. 291, 5. 306,
 16. 388, 4. 393, 3 sq. VII
 204, 2
 'Ρωξάνη II 424, 3. VII 317, 23
 'Ρωξάνης VII 326, 12

 Σαβῖνος II 251, 28. 252, 17.
 303, 24. 313, 22. 314, 18.
 365, 15 sq. 388, 2. IV 459,
 14 sq.
 Σάγαρις VII 303, 4 sq.
 Σάιος II 188, 1
 Σάις II 478, 26 sq.
 Σαίτης II 479, 22
 Σανάδας VI 495, 17 sq.
 Σαλαμινία V 93, 26. 251, 18
 Σαλαμίνιος VII 337, 12
 Σαλαμῆς II 372, 22. 466, 9 sq.
 III 268, 22. IV 304, 20
 Σαλία II 381, 23
 Σάλιος II 382, 3
 Σαλματίδες II 212, 12
 Σαλματινός II 212, 14
 Σαμβάλας IV 58, 1
 Σάμβικος II 347, 10
 Σαμίδας III 546, 8 sq.
 Σάμιος I 130, 1. 305, 18 II
 144, 18. 169, 1. 331, 21 sq.
 337, 7 sq. 355, 25. III 439,
 20. V 19, 7. 221, 21 sq. VI
 VI 388, 3. VII 49, 7
 Σαμνίτης II 357, 12. 363, 20 sq.
 Σαμοθράκη II 125, 13
 Σάμος I 407, 15. II 42, 16.
 142, 29. 144, 12. 171, 28.
 172, 3. 350, 26 sq. 466, 21.
 III 439, 22. V 222, 22 sq.
 Σάνη II 386, 24
 Σαπφικός I 196, 28. III 34,
 12. IV 29, 8
 Σαπφώ I 366, 27. II 199, 11.
 III 58, 18. 188, 11. IV 99,
 22. 403, 17. 436, 8. VII
 212, 15
 Σαραπειδών III 62, 2
 Σάραπις II 498, 10 sq. VI 77, 20
 Σαραπίων III 1, 2 sq. 33, 1 sq.
 IV 45, 1
 Σαρδανάπαλος II 419, 17. 438,
 8. VI 301, 22. 387, 17. VII
 232, 14
 Σαρδάνιος VI 394, 4
 Σάρδεις II 237, 20. 284, 15.
 III 439, 11. 555, 16. V 99,
 11. 128, 10. 226, 12 sq.
 293, 18
 Σαρδιανοί II 284, 7. 374, 3
 Σαρδόνιος I 415, 25
 Σαρδών II 89, 8
 Σαρματινός II 403, 19
 Σατιβαρζάνης II 5, 8. 12
 Σατιλαῖος III 442, 9
 Σατορνίνος VI 422, 3
 Σάτυρος II 484, 19. III 194, 2.
 IV 132, 17. 289, 10. V 187, 3.
 VII 274, 21
 Σαννίται II 63, 9. 11
 Σεβαστός II 96, 3. 391, 24.
 V 104, 2
 Σεβεννότης II 479, 6

- Σειληνός* I 145, 24. 281, 11.
 2*2, 5. V 154, 3
Σειράμνης II 2, 8
Σειρήνες IV 286, 3. 386, 1 sq.
 VII 419, 11
Σείρων II 149, 13
Σελεύκεια II 415, 2
Σελευκός VII 167, 23
Σέλευκος II 31, 12. 13. 33, 5. 6.
 434, 11. III 261, 19. 269, 1.
 318, 5 sq. V 123, 15. 297,
 10 sq. VI 138, 5 sq.
Σελήμη 388, 6
Σελινούντιος III 42, 4
Σεμέλη II 325, 20. III 461, 10.
 569, 9
Σεμίραμις II 3, 23. 199, 19.
 432, 22. 494, 5. IV 409, 14
Σενέκας III 201, 22 sq. VII
 183, 23
Σεξτίλιος II 274, 19. 310, 27
Σέξτιος I 187, 14
Σέξτος II 313, 10 sq.
Σεπτίμιος II 372, 8 sq. 494, 5
Σεπτομόντιον II 292, 6
Σέρβιος II 273, 28 sq.
Σέρβιος Τύλλιος II 398, 19
Σερίφιος II 36, 26. 37, 1
Σέριφος III 557, 23
Σερουίλιος II 87, 20
Σερούλιος II 199, 21. 252, 7 sq.
 311, 3. 400, 4 sq.
Σερούλιος Τούλλιος II 294, 25 sq.
Σερώριος II 88, 7. 10. 402, 18
Σέσωστρις II 199, 20. 494, 5
Σευήρος (Κάσσιος) I 146, 9
Σήθ II 514, 9 sq.
Σηανός I 233, 12
Σηλυμβριανός III 432, 26
Σθένεια VI 512, 1
Σθεναλίδας V 73, 9
Σθένελος I 70, 2. 11. III
 398, 13
Σθέννιος II 86, 24. 87, 6
Σθέννων V 104, 17 sq.
Σίβυλλα II 199, 11. III 34,
 13 sq. 462, 25 sq. IV 183,
 20. V 251, 4
Σιβύλλειος II 301, 10 sq. III
 37, 25 sq.
Σίγειον V 217, 17. 225, 25
Σιγνίφες II 362, 20
Σικελία I 162, 20. II 13, 21.
 40, 20. 67, 13. 78, 2. 86,
 17. 89, 3. 97, 6. 130, 19.
 158, 8. 181, 7. 252, 22. 381,
 3. 466, 26. III 50, 24. 101,
 17. 319, 14. 407, 12. 428,
 22 sq. 482, 16. 500, 15 sq.
 IV 72, 15. V 71, 17. VII
 75, 12
Σικελικός II 368, 2. 459, 24.
 III 36, 19. V 145, 9
Σικελιώτης I 137, 1. III 51, 3.
 426, 20. VI 479, 9. VII
 166, 16
Σικινήτης V 100, 1.
Σίκυνθος VI 80, 20
Σικυών V 222, 5. VI 489, 13.
 VII 321, 17
Σικυνώνιοι III 46, 6. 291, 8.
 429, 20. IV 183, 6. VI 88, 26
Σιλανίων I 42, 23
Σιλουάνος II 370, 6
Σιλουία II 372, 3. 379, 11
Σίλων II 84, 11. 397, 13
Σιμλίος II 371, 21
Σιμμάς III 488, 25 sq. V 78,
 21. VI 34, 24
Σίμων IV 397, 12. V 1, 13
Σιμωνίδειος III 333, 21. IV
 393, 4
Σιμωνίδης I 35, 10. 119, 16.
 157, 14. 191, 18. 256, 1.
 261, 10. 272, 4. 306, 28.
 II 37, 8. 459, 4 sq. 494, 11.

- III 48, 19 sq. 158, 24. 346, 9.
 436, 21. 566, 1. IV 94, 4.
 318, 18. 365, 11. V 22, 18.
 24, 6. 26, 3. 41, 23. 88, 8.
 249, 4. VI 387, 19. 502, 21.
 VII 85, 17. 152, 14. 200, 14.
 262, 4. 337, 9
 Σινάτος II 234, 23 sq. IV 452,
 24 sq.
 Σινόριξ II 234, 19 sq. IV 452,
 24 sq.
 Σινωπεύς I 187, 19. III 557, 20
 Σινώπη II 498, 20. VI 77, 20
 Σίπυλον VII 299, 11
 Σίπυλος VI 285, 23
 Σίσυφος I 42, 26. II 345, 9.
 V 281, 13
 Σιτάκης II 7, 14
 Σίφνιος V 234, 4
 Σιάμανδρος I 55, 15. II 344,
 5 sq. VII 304, 14 sq.
 Σκαρφεύς II 429, 8
 Σκαῦρος I 221, 9. II 90, 9
 Σκέδασος IV 466, 21
 Σκίλλουντία III 560, 14
 Σκίλλους III 567, 11
 Σκίλλουρος II 8, 17. III 352, 2
 Σκίπριον I 236, 6. 356, 24. II
 66, 25. 67, 26. 68, 17. 70,
 18. 76, 11. 78, 17 sq. 95,
 21. 389, 7 sq. III 260, 13 sq.
 309, 5. 398, 22 sq. V 4,
 12. 6, 8. 58, 22 sq. VII 149,
 7 sq.
 Σκυραφίδας II 188, 6
 Σκίρος I 352, 14
 Σκυρροφοριών II 467, 11
 Σκόπας III 365, 17
 Σκόθης I 325, 1. 328, 20. 363,
 26. 368, 18 sq. 401, 9. 420,
 6. II 8, 4. 109, 17. 419, 25.
 427, 23. III 294, 25. 325, 8.
 434, 23. V 45, 18. 189, 4.
 255, 13. VI 115, 2. 241, 21 sq.
 403, 1. VII 234, 21 sq.
 Σκυθία II 447, 21. V 489, 21.
 VII 290, 1 sq. 305, 17. 307,
 24 sq. 323, 23
 Σκυθικός VII 291, 8 sq.
 Σκυθίνος VII 47, 22
 Σκύλλα IV 154, 16
 Σκυμβράτης II 372, 13
 Σκύριος I 175, 10
 Σκύρος I 83, 22. III 573, 17
 Σμίκυθος II 16, 7 sq.
 Σμινθεύς I 399, 16
 Σμό II 536, 12
 Σμόρνα II 369, 13. VII 330,
 18 sq.
 Σμυρναῖος I 154, 27. II 374,
 8 sq. IV 238, 16. VII 330,
 2 sq.
 Σογδιανή II 415, 3
 Σογδιανός II 413, 24 sq. VI
 115, 3
 Σόγχης II 479, 22
 Σολεύς III 113, 15. 566, 20.
 VI 155, 12. 199, 6
 Σόλυμοι III 99, 1
 Σόλων I 141, 25. 189, 8. 223,
 26. 338, 7. 359, 9. 371, 10 sq.
 372, 20 sq. II 255, 8. 450,
 5. 479, 18 sq. III 4, 6.
 228, 8. 279, 22. 402, 15 sq.
 422, 24. 439, 13. 455, 6.
 V 10, 10. 40, 8. 51, 20 sq.
 79, 10 sq. 137, 11. 217, 8 sq.
 VI 28, 24. 216, 13. 477,
 13 sq.
 Σόος II 167, 6
 Σόσσιος Σευερίων I 181, 1.
 IV 1, 7 sq.
 Σουητώνιος VII 186, 20
 Σουλπίκιος Γάλλος II 259, 5
 Σουρμιεύς IV 132, 11

- Σούνιον* III 554, 23. V 230, 5 sq.
Σούπερ II 377, 19
Σούπερβος II 215, 18. 245, 1
Σούσα I 189, 15. II 416, 18 sq. 451, 16 sq. III 564, 17. V 251, 8. VI 52, 18
Σόφιλος V 146, 1 sq.
Σοφοκλειος III 254, 26
Σοφοκλής I 36, 25. 49, 13 sq. 51, 11. 54, 2. 55, 9. 67, 2. 109, 12. 116, 9. 129, 2. 178, 19. 191, 2. 203, 4. 237, 20. 261, 21. 347, 8. 352, 18. II 89, 27. 293, 12. 388, 21. 415, 8. 463, 12. III 26, 9. 81, 10 sq. 198, 8. 205, 13. 217, 5. 307, 11. 326, 9. 350, 2. 359, 14. 372, 4. IV 20, 3. 32, 9. 38, 6. 59, 14. 80, 7. 100, 24. 346, 21. 371, 23. 386, 22. 417, 18. 424, 7. 426, 18. 429, 17. V 26, 8 sq. 44, 20. 70, 17. 91, 2. 164, 18 sq. 172, 19. 208, 17. 412, 22. VI 81, 18. 382, 17. 386, 1. 401, 17. 409, 5. 488, 3. VII 125, 9. 154, 13. 177, 5. 426, 15
Σπάρτη I 22, 21. II 1, 11. 105, 8. 107, 4. 108, 4. 117, 14 sq. 122, 2. 126, 13 sq. 457, 14 sq. III 40, 12 sq. V 11, 13 sq. 85, 23
Σπαρτιάτης II 51, 13. 107, 22. 108, 15. 109, 25. 111, 9. 122, 17. 124, 18. 127, 20 sq. 204, 26. 209, 14. 387, 5. 466, 14. III 36, 12 sq. V 11, 12. VII 84, 7. 148, 3 sq.
Σπαρτιάτης II 132, 20
Σπαρτοί III 27, 12
Σπέρχης II 178, 20. V 104, 16
Σπείσιππος I 23, 14. 168, 22. 173, 1. III 275, 19 sq. IV 1, 2. VI 140, 3 sq. 301, 2. 423, 14
Σπιδριδάτης II 103, 27
Σπίνδαρος I 95, 11. II 58, 27. 59, 29. III 533, 12
Σπόριος II 313, 9 sq.
Σπόριος Καρβίλιος II 259, 4
Στάγειρα III 566, 16. VI 242, 11
Σταγειρίτης V 274, 15. VI 475, 11
Στασιγράτης II 430, 14
Στάτειρα II 438, 6
Στεπτήριον II 325, 7 sq.
Στερόπη II 381, 15
Στέφων II 340, 7
Στησίμβροτος II 363, 14
Στησίχορσιος VI 499, 1 sq.
Στησίχορος III 26, 5. 434, 14. V 62, 2. 64, 17 sq. 171, 1. VI 81, 5. 490, 8 sq. VII 200, 15
Σύλλων I 12, 4 sq. 201, 8. III 216, 11. 235, 7 sq. 386, 22. VI 14, 14. 24, 7. 224, 11. 282, 10. 285, 25 sq. 424, 4. 463, 1
Στοά III 332, 22. 566, 14. IV 284, 19. V 235, 7 sq. 276, 15. 386, 22. VI 14, 14. 24, 7. 224, 11. 282, 10. 285, 25 sq. 424, 4. 463, 1. VII 28, 8 sq.
Στόλων II 315, 10
Στράβων III 430, 6
Στρατία V 69, 11
Στρατίος IV 420, 6
Στρατοκλής V 62, 2. 64, 17 sq. 171, 1. 200, 9
Στρατονίκη II 236, 14 sq. III 45, 7. 270, 20
Στρατόνικος III 359, 23. 557, 23

- Στρατίς* V 158, 12
Στρατών IV 179, 8. 463, 5 sq.
 V 350, 7 sq. 480, 1 sq. VI
 16, 19. 249, 4. VII 3, 22 sq.
 31, 23.
Στρονθίας I 137, 24
Στρόφιος VII 196, 9 sq.
Στρομφών VII 301, 17 sq.
Στύμφηλος VII 316, 17
Στύξ I 409, 1. III 49, 3. 528,
 19 sq. V 496, 17
Στωϊκοί I 60, 22. 142, 3. II
 423, 10. 415, 13. 513, 18 sq.
 III 43, 6 sq. 95, 10 sq. 226,
 17. 377, 9. 566, 19. IV
 213, 3. 337, 26. V 48, 9.
 141, 2. 276, 12 sq. 474, 17.
 480, 1. VI 118, 4. 140, 4 sq.
 224, 11 sq. 280, 7 sq. 284,
 13 sq. VII 60, 16. 167, 20.
 189, 20. 236, 4. 246, 17.
 258, 19. 400, 16 sq.
Σύβαρις V 154, 17
Συβαρίτης I 361, 16. 440,
 16 sq. VII 293, 2
Συβαριτικός II 369, 12
Συβούρη II 309, 4
Συέλλιος II 278, 1
Συήνη III 72, 13
Συηνίτης II 476, 16
Σύλλας II 84, 23. 86, 11 sq.
 87, 13 sq. 92, 1. 93, 8. 397,
 13. III 178, 1 sq. 309, 12 sq.
 403, 24. IV 69, 10 sq. 108,
 21 sq. 332, 12 sq. V 30,
 11 sq. 77, 17 sq. 402, 2 sq.
Σύμμαχος IV 161, 14 sq. V
 222, 5
Συρακόσιος I 17, 17. 289, 20.
 291, 6. II 9, 7. 11, 9 sq.
 367, 18. III 354, 5 sq. 446,
 1 sq. V 158, 18. 179, 17.
 VI 375, 1
Συράκουσα IV 466, 17
Συρακοῦσαι I 127, 1 sq. III
 36, 10. 403, 16. IV 466, 15.
 V 127, 26. 154, 12 sq.
Συρία I 122, 11. 418, 7. II 387,
 12. 402, 14. IV 322, 1. VI
 36, 24
Συριανός VI 107, 19
Σύρος I 276, 8. II 70, 11. IV
 341, 14 sq. 409, 14. VI 264,
 8. 476, 9. VII 293, 3
Σύρις V 115, 17
Σφακτηρία II 466, 12
Σφίγξ VI 88, 19 sq. VII 133,
 16 sq.
Σφοδρίας V 85, 5 sq.
Σφραγίτις IV 47, 17
Σωγένης VII 272, 11
Σωθιν II 492, 11. VI 53, 3
Σώκληρος I 34, 11. IV 81,
 6 sq. 121, 15 sq. 240, 15 sq.
 329, 20 sq. 397, 14. 414,
 7 sq. VI 12, 18 sq.
Σωκλής V 226, 2
Σωκλίδης VII 272, 2
Σωκράτης I 3, 17. 9, 9. 10, 10.
 22, 21. 23, 5. 26, 2. 37, 16.
 41, 11. 51, 3. 111, 8. 163, 4.
 168, 14. 170, 23 sq. 173, 18.
 204, 27. 219, 10. 225, 5 sq.
 258, 22. 262, 10. 265, 2.
 295, 13. 304, 21. 305, 6.
 319, 27. 345, 24. II 127, 17.
 205, 10. 268, 4. 283, 20.
 367, 10. 416, 9. 419, 24.
 III 45, 19 sq. 169, 14 sq.
 183, 20 sq. 213, 15 sq. 336,
 26 sq. 424, 12 sq. 499, 24 sq.
 IV 5, 12. 58, 3 sq. 285, 15 sq.
 V 1, 15 sq. 146, 6 sq. 212,
 27. 274, 8 sq. VI 19, 15 sq.
 119, 3 sq. 249, 4 sq. 424,
 1 sq. VII 32, 23. 33, 11 sq.

56, 6. 74, 18. 114, 12. 117,
10. 132, 5 sq. 183, 16. 232,
12 sq.
Σωκρατικός I 218, 25. 267,
18. 290, 19. 419, 16. III
269, 29. IV 51, 8. 216, 5.
V 184, 26. 190, 14. VII 60,
21. 234, 15
Σωσθένης VII 312, 3
Σωσίβιος II 498, 20
Σωσιγένης V 166, 5 sq.
Σωσίδεος VI 403, 15
Σωσικλής IV 19, 17. 75, 5 sq.
190, 18 sq.
Σάσις IV 322, 12 sq. 368,
7 sq.
Σόστρατος II 373, 11. V 195, 8.
VII 285, 4. 326, 22
Σωτάδης I 24, 12
Σωτέλης VI 77, 22
Σωτήρ II 498, 14
Σωτήριχος VI 488, 1 sq.
Σωτίων III 265, 15
Σωφάνης V 261, 7
Σωφρονίσκος V 274, 8
Σάφρων III 6, 11

Ταίναρον I 392, 23. II 208, 21.
III 554, 23. V 184, 19. 191,
6. 496, 17
Ταίναρος III 448, 23.
Ταλάσιος II 270, 11 sq.
Ταμόναι V 169, 19
Τάναγρα III 575, 3
Ταναγραῖος II 339, 26
Ταναγραϊκή II 340, 6
Τάναϊς II 431, 14 sq. VII 305,
17 sq.
Τανακυλλίς II 199, 20. 274,
2. 400, 11 sq.
Ταντικόν II 484, 10
Ταντάλειος III 291, 7
Τάνταλος I 419, 6. II 376, 6.

III 574, 4. V 137, 20. VI
285, 24
Ταξιάρχης II 25, 25
Ταπροβηνοί V 411, 14
Ταραντίνος I 17, 16. 23, 8. II
66, 5. 9. 344, 26. III 533, 12
Ταρκύνιος II 215, 18 sq. 245,
1. 270, 6. 274, 1. 311, 12.
363, 6. 400, 11
Ταρπήιον II 361, 26. 381, 11.
cf. VII 187, 7
Ταρρίας II 439, 22 sq.
Ταρρούτιος II 273, 20
Ταρσεύς II 97, 9. III 220, 14.
566, 21. VI 264, 12
Τάρσιος Ζεὺς II 359, 1
Ταρσός III 69, 21. 128, 11
Τάρταρος I 253, 15. V 481, 10
Τάτιος II 281, 9. 365, 16
Ταῦγετον II 156, 7. 209, 13.
VII 556, 19
Τανρουμνίτης III 567, 12
Ταῦρος V 460, 17. VI 33, 11
Ταφόσιρις II 492, 2
Τεγέα II 163, 25. V 256, 16 sq.
Τεγεάτης II 284, 4. 322, 16 sq.
365, 20. V 257, 1 sq. 281, 4
Τεγύρα(ι) III 75, 13 sq.
Τειρεσίας I 410, 5. III 131, 22.
IV 371, 8. VII 398, 16
Τελαμών II 372, 17 sq.
Τελαμωνιάδης I 58, 4 sq.
Τελαμώνιος IV 48, 2
Τελεσίλας VI 517, 3
Τελέσιλλα II 204, 19 sq.
Τελεσίνορ II 397, 14
Τελεσίππα II 25, 3. 5. 7
Τελέσιππος V 158, 10
Τελέστωρ VII 297, 6
Τελεσφόρος III 569, 10
Τελευτία II 195, 9
Τελητίας III 429, 18

- Τέλλης II 60, 27. 28
 Τέλλος I 141, 26
 Τέμπη III 90, 5. V 236, 15
 Τερμικός VI 500, 20
 Τέμων II 327, 4 sq.
 Τενέδιος II 335, 23 sq.
 Τένεδος II 336, 1 sq. V 135, 6
 Τένης II 335, 23 sq.
 Τερειναῖος V 182, 8
 Τερέντιος II 68, 4
 Τερέντιος Πρίσκοις III 69, 6
 Τερριναῖος I 266, 18
 Τερμινάλια II 259, 8
 Τέρμιнос II 259, 8 sq.
 Τερπάνδροις VI 498, 19 sq.
 Τέρπανδρος II 185, 12. VI 490, 10 sq.
 Τερτία II 71, 16
 Τερψιχόρη IV 123, 5. 389, 22
 Τερψίων III 502, 7
 Τέτιξ III 448, 24
 Τεύθρας VII 320, 5 sq.
 Τεύκρος III 262, 10
 Τευμησία VII 88, 23
 Τεύτων II 83, 23. 403, 10
 Τέχνακτις II 478, 10
 Τηθύς II 505, 22
 Τήλεκλος II 49, 21. 123, 24. 167, 15
 Τηλέμαχος I 75, 24. VI 81, 7. VII 194, 13 sq. 367, 21 sq.
 Τηλεφάνης VI 505, 22
 Τήλεφος I 113, 17
 Τήμενος II 347, 22 sq.
 Τηρέυς IV 333, 20
 Τήρης II 7, 14
 Τιβέριος I 145, 25. 146, 2. 233, 12. 333, 24. II 98, 17. III 94, 5 sq. IV 34, 24. V 50, 10. VII 30, 6. 149, 14 sq.
 Τίβερις II 358, 25
 Τιβοῦρι II 285, 15 sq.
 Τιγράνης II 85, 18. 433, 17. IV 63, 23
 Τιθόρα IV 397, 14
 Τιθωνός V 46, 12
 Τιμαγένης I 164, 13. IV 65, 14. VII 298, 3
 Τιμαγόρας VII 320, 4
 Τιμαία III 216, 7
 Τίμαιος III 208, 4. 467, 18 sq. 567, 11. IV 187, 15. 304, 22. VI 187, 22. 154, 12 sq.
 Τιμανδρος VII 319, 14
 Τιμαρχος II 468, 9. III 528, 15 sq. V 169, 11. 178, 5. VI 449, 15
 Τιμησίας V 95, 9 sq.
 Τιμοθέα II 358, 17. V 176, 10
 Τιμόθεος I 51, 20. 78, 20. 311, 1. 417, 5. II 15, 4. 42, 9. 12. 20. 185, 19. 401, 24. 427, 19. 469, 23. III 395, 3. 487, 19. 568, 8. IV 135, 12. 215, 4 sq. V 35, 13 sq. 53, 17. 157, 19 sq. 160, 3 sq. 491, 7 sq. VII 176, 22. 312, 6
 Τιμόκλεια I 356, 22. II 199, 22. 239, 23 sq. VI 382, 10
 Τιμοκλής V 181, 24
 Τιμοκράτης V 179, 21. 183, 3. VI 395, 23 sq. 472, 20 sq. VII 59, 25
 Τιμόλαος VII 298, 14
 Τιμολέων III 408, 16. 429, 3. IV 187, 21. V 85, 15. 106, 18
 Τιρόμαχος I 42, 3
 Τιρόξενα I 354, 26
 Τίμων III 161, 10. 265, 18. 438, 19 sq. IV 10, 15 sq. 78, 4. 349, 4. VII 21, 2 sq.
 Τιριβαζος I 413, 10. II 113, 15
 Τιρόνδιος VII 312, 8

- Τίρυνς* VII 50, 3
Τισίας V 158, 18
Τισιφόνη VII 285, 16. 312, 17
Τισσαφέρνης I 127, 15. II 102, 19. 25. 103, 19
Τιτᾶνες V 420, 15. VI 110, 14. 489, 26
Τιτανικός II 495, 18. 506, 24. III 98, 19
Τίτος I 302, 17. 304, 15. V 209, 1
Τίτος Κοῖντιος II 69, 5
Τίτος Πιερώνιος I 146, 19
Τιτυός V 471, 22
Τλησίμαχος II 375, 16
Τμῶλος VII 295, 11
Τολμειξ II 376, 21
Τολμίδας II 455, 11
Τόλουκερ II 373, 13
Τόρηβος VI 501, 16
Τορκουᾶτος II 364, 9
Τοσιωποί II 238, 2
Τουβέρων II 72, 18. VII 260, 21
Τούξιον II 380, 2
Τουσκῖνος II 372, 8
Τουσκλαναρία II 369, 23
Τούσκος II 355, 26. 360, 22. 363, 7. 364, 8. 381, 22
Τραϊανός II 1, 2. VII 183, 1 sq.
Τραλλιανός II 346, 24. IV 83, 14
Τρεβόνιος II 83, 17. 21
Τρήρες (I. Τρήρωνες) II 419, 25
Τριβαλλικός II 447, 20
Τριβαλλός II 420, 12
Τριποδίσκιος II 330, 1
Τριπτόλεμος V 138, 3
Τρίτων II 550, 26
Τριτωνίδες VII 47, 2
Τριφυλλοί II 494, 3
Τρόα I 178, 21. II 169, 17. 309, 5. 345, 19. 421, 6. III 111, 8. V 34, 12. VI 490, 4
Τροιζήν II 377, 10
Τροιζήνιος I 366, 26. 28
Τρόφιμος I 251, 26. 252, 15.
Τροφωνιάδαι V 469, 24
Τροφώνιος I 266, 12. III 526, 1. 532, 23. IV 463, 15. VII 126, 11
Τρύφων IV 97, 22 sq. 206, 22 sq.
Τρωαδεῖς (Τράλλεις?) II 109, 3
Τρωάδες I 67, 10. II 200, 16. 254, 8
Τρωάς VII 304, 14
Τρωγλοδύτης VI 24, 15
Τρωγλοδυτική III 70, 2
Τρωγλοδύτης V 455, 6
Τρώες I 71, 10. 72, 1. 73, 4. II 7, 10. 201, 12. VI 144, 24
Τρωικός II 7, 9. V 213, 25. VI 257, 24. VII 338, 3 sq.
Τρωῖλος I 278, 1. 397, 22. 24
Τρώσκιος II 372, 24
Τρωσοβίδς III 99, 4
Τυδεύς I 175, 9
Τύλλιος VII 272, 15
Τυνδάρειος IV 72, 10
Τυνδάρης IV 308, 2 sq. 336, 20 sq.
Τυνδαρίδαι III 262, 9
Τύννηχος II 176, 3. 10
Τύριος II 288, 10. IV 100, 8
Τύρος II 489, 7
Τυρρηνία II 373, 6. III 197, 16. IV 332, 20
Τυρρηνός I 66, 14. II 216, 2 sq. 245, 1. 260, 12. 279, 25 sq. 284, 10 sq. 311, 14. 332, 8 sq. 395, 18. IV 332, 19. 337, 11. V 123, 9
Τυρταῖος II 163, 3. 178, 14. VI 11, 3. VII 200, 12
Τυρώ III 336, 16

- Τυφών I 369, 6. 420, 25 II
 445, 24. 472, 11 sq. III 98,
 21. V 471, 22. VI 455, 5 sq.
 Τυφώνειος II 547, 24
 Τυφωνικός II 495, 22. III
 98, 18
 Τύχη I 53, 6. II 273, 27 sq.
 294, 25 sq.
 Τάγνις VI 491, 21 sq.
 Τάμπεια III 439, 14
 Τάμπολις II 201, 19 sq. VI
 399, 20. VII 147, 14
 Τάντεια II 328, 26
 Τδάσπης II 451, 24. VII 282,
 5 sq.
 Τλας IV 368, 7 sq.
 Τμέναιος II 271, 2
 Τμνος II 361, 13
 Τπατόδωρος III 517, 17
 Τπερβόλος V 131, 13. 210, 2
 Τπερβόροι VI 500, 21
 Τπέρεια II 331, 8. III 561, 3
 Τπερείδης I 111, 9. 161, 26.
 II 468, 6. III 262, 27. V 91,
 16. 160, 16. 169, 16. 184,
 1 sq. 190, 21 sq.
 Τπέρη II 331, 7 sq.
 Τπεροχος II 327, 16 sq.
 Τρηανικός II 446, 22
 Τρηανός II 413, 23. III 294,
 26. VI 403, 1
 Τρικρέων II 226, 2 sq.
 Τριπύλη IV 143, 23
 Φαβία II 380, 4 sq.
 Φάβιος II 64, 22. 65, 20. 66,
 13. 20
 Φάβιος Μάξιμος II 358, 5
 Φάβιος Φαβρικιανός II 380,
 1 sq.
 Φαβόλα II 272, 25
 Φαβρίκιος II 63, 21. 64, 2. 9.
 16. 298, 20. III 216, 3
 Φαβωρίνος II 269, 4 sq. IV
 353, 11. V 499, 11
 Φαέθων III 213, 16. 441, 2 sq.
 574, 4. VI 384, 6
 Φαίλακες I 65, 26. 66, 8. 18.
 VII 436, 19 sq.
 Φαιανίς IV 321, 19
 Φαίαξ V 153, 16
 Φαίδιμος II 229, 24 sq. VI
 28, 13 sq.
 Φαίδρα I 67, 7. 126, 13. II
 377, 8. IV 11, 14
 Φαίδρος II 487, 7. IV 5, 12.
 V 157, 4
 Φάλνιππος V 231, 24 sq.
 Φαίστιος III 69, 10
 Φάλανθος III 63, 20
 Φάλαρις I 137, 2. 183, 18. II
 380, 22. III 429, 15. V 9, 2.
 VI 301, 23. VII 238, 12
 Φαλερίνος I 307, 3
 Φαλερίοι II 378, 8
 Φάληρα V 230, 22
 Φαληρεύς I 167, 13. 253, 17.
 II 43, 14. V 116, 22. 195, 14
 Φαληρικόν V 180, 20
 Φάλις V 127, 15
 Φαμενώθ II 516, 7
 Φαναίος III 3, 5
 Φανίλας III 101, 20. 211, 19.
 VI 392, 9
 Φανοκλής IV 171, 15
 Φαρνάβαζος II 113, 10
 Φαρνάκης II 95, 18. V 407,
 8 sq.
 Φάρος II 513, 12
 Φαρσαλία III 36, 22
 Φαρσάλιος IV 429, 21
 Φάρσαλος II 89, 23. 92, 22.
 95, 13. V 186, 1
 Φασηλίτης III 566, 19. V 16, 9

Φᾶσις VII 290, 1 sq.
 Φάυλλος IV 428, 3 sq.
 Φαῦνος II 262, 9. 380, 18
 Φαῦστος II 92, 1. 361, 13.
 379, 18
 Φαωφί II 501, 18 sq.
 Φεβρουάριος II 261, 6. 291, 17
 Φειδίας I 348, 11. II 456, 25.
 550, 20. V 14, 14. 211, 17
 Φειδιππίδης V 229, 4
 Φειδόλαος III 493, 6 sq.
 Φερεάτης II 365, 20 sq. 440, 12
 Φενεστέλλα II 399, 10
 Φεραί II 331, 15
 Φεραῖος I 122, 6. II 60, 3.
 230, 24. 427, 9
 Φερεκράτης VI 515, 6
 Φερεκύδης V 451, 20. VI 297,
 22. 372, 19
 Φερένικος III 489, 14
 Φερσεφόνη II 540, 12. III 528,
 18. V 463, 22. 465, 18 sq.
 469, 10
 Φήλιξ II 361, 13. 388, 23
 Φήμιος II 327, 17 sq. VII 32,
 1. 330, 2 sq.
 Φίδων IV 464, 20 sq.
 Φίκιον VI 88, 20
 Φίλα V 193, 16
 Φίλαργος III 322, 11
 Φιλάδελφος I 24, 11
 Φιλάμμων VI 489, 19 sq.
 Φίλαρχος II 374, 9
 Φιλέταιρος III 247, 22
 Φιλήμων III 169, 22 sq. V 26,
 23. VII 200, 19
 Φιλήτας V 44, 1
 Φίλινος III 27, 8 sq. IV 33,
 2 sq. 76, 14 sq. 140, 11 sq.
 213, 11 sq. 332, 17 sq. VI
 56, 11
 Φιλλίπη V 176, 8 sq.

Φιλιππίδης II 32, 9. III 317,
 15. 339, 9. V 176, 16
 Φιλιππικός II 470, 16. V 73, 8.
 91, 19
 Φίλιπποι IV 160, 12
 Φίλιππος I 99, 5. 130, 1.
 163, 24. 236, 8. 12. 256, 6.
 303, 5. 9. 345, 6. 351, 24.
 354, 6. 419, 1. II 8, 9. 12.
 13. 15, 13. 16, 8. 26. 17, 27.
 18, 16. 17. 21. 20, 13. 21, 3.
 43, 11. 56, 9. 69, 8. 9. 14.
 119, 2. 121, 23. 130, 3. 138,
 20. 146, 7. 176, 16. 189, 26.
 204, 5. 15. 360, 14 sq. 403,
 16. 420, 12. 428, 11 sq. III
 41, 2. 91, 19 sq. 324, 7.
 329, 4. 347, 1. 538, 16. IV
 48, 10. 64, 17 sq. 285, 9.
 299, 3. 359, 15. V 39, 24.
 161, 20 sq. 166, 23 sq. 176,
 1 sq. VI 476, 14. VII 200,
 24 sq.
 Φιλίσκος V 157, 6
 Φιλιστίων VI 253, 8
 Φίλιστος III 567, 11. V 210, 4
 Φιλοκλής V 154, 13 sq.
 Φιλοκράτης I 236, 8. III 322,
 9. IV 162, 3
 Φιλοκτήτης V 36, 24. VI 366, 18
 Φιλόλαος III 507, 11 sq. V 299,
 9 sq.
 Φιλομήλα IV 333, 25
 Φιλόμηλος III 36, 23
 Φιλόνικος V 90, 25
 Φιλόξενος I 33, 1. II 424, 18.
 428, 7. III 225, 26. 374, 14.
 IV 29, 10. 163, 5. V 145, 8.
 VI 398, 21. 479, 9. 514,
 19 sq. VII 132, 2
 Φιλόπαππος 160, 5. IV 46, 6
 Φιλοπάτωρ VI 46, 15
 Φιλοπείδης V 192, 23

- Φιλοποίμην II 70, 12. 15. 16.
 V 41, 25. 45, 2 sq. 109, 11 sq.
 Φιλόστρατος V 150, 1. VI 28,
 12. VII 53, 23
 Φιλότιμος I 104, 15. 176, 13
 Φιλοφάνης II 100, 3
 Φιλοχάρης V 169, 18
 Φιλόχορος II 456, 8. III 52, 6.
 V 27, 1. 184, 16. 187, 2
 Φίλων II 18, 8. IV 81, 14 sq.
 140, 9 sq. 218, 22 sq. 308,
 21. 342, 20 sq. VII 260, 3
 Φιλότας I 158, 9. 233, 10. II
 441, 6. III 169, 20
 Φινεύς V 145, 16
 Φιντίας I 226, 23
 Φίρμος IV 69, 15 sq.
 Φιτιαλείς II 288, 21
 Φλάκιος VII 67, 3
 Φλάμιον Διάλης II 315, 28
 Φλαμίνιος II 290, 24 sq.
 Φλαουιανός IV 396, 2 sq.
 Φλεγύας III 430, 3
 Φλιάσιος II 342, 6. V 258, 2.
 VI 505, 17
 Φλοιόν II 350, 23
 Φλωρεντία II 372, 24
 Φλώρος IV 108, 15 sq. 203,
 8 sq. 211, 6 sq. 259, 1 sq.
 263, 20 sq.
 Φόβος II 228, 2 sq.
 Φοιβίδας III 488, 12 sq. V 85, 3
 Φοῖβος I 39, 8. II 91, 27. III
 23, 24 sq. 98, 16 sq.
 Φοῖδος IV 471, 7 sq.
 Φοινίκειος IV 365, 9
 Φοινίκη II 524, 16. VI 5, 14
 Φοῖνιξ I 8, 7. 64, 12. 20. IV
 191, 20. V 213, 18 sq. VII
 433, 13 sq.
 Φοῖνισσαι II 464, 18 sq.
 Φορμίων II 455, 8 sq. V 79, 8.
 VI 409, 4. 475, 9
 Φούβιος III 316, 18 sq. VII
 149, 17.
 Φουλοῖος Στέλλος II 373, 24
 Φουνδάνος III 178, 1 sq. 208, 6
 Φούριος Κάμιλλος II 390, 7 sq.
 Φουρινάκια II 306, 9
 Φραάτης II 88, 13
 Φράγγοι VII 53, 4
 Φραόρτης VII 206, 24 sq.
 Φρασικλής V 154, 14
 Φρύξος VII 306, 23 sq.
 Φρύγες I 399, 15. II 543, 9.
 VI 92, 23. VII 232, 9. 300,
 5 sq.
 Φρυγία II 102, 26. 358, 10.
 V 469, 23. VI 493, 19. VII
 300, 2 sq.
 Φρυγιάκος VII 301, 15
 Φρύγιος I 368, 23. II 225,
 13 sq. III 82, 11. 572, 5.
 IV 425, 8. VI 495, 5 sq.
 VII 43, 10
 Φρύνη I 305, 27. 306, 4. II
 433, 5. III 45, 1 sq. IV 427,
 6. V 193, 19
 Φρύνης VI 492, 19 sq.
 Φρύνιχος II 467, 18. IV 9, 9.
 347, 20. VI 505, 6
 Φύλαρχος II 448, 2. 456, 9.
 500, 2
 Φυλεύς II 269, 10 sq.
 Φυλή II 47, 15. 455, 17 sq.
 V 155, 18
 Φυλλίδας III 491, 20 sq.
 Φυλονόμη II 378, 22
 Φυσκαίς II 328, 26
 Φωκαεύς II 228, 13 sq.
 Φώκαια II 228, 1 sq.
 Φωκαίς II 201, 19 sq. 215, 1 sq.
 276, 14. III 36, 23. 47, 8.
 430, 15. V 168, 4. 235, 4.
 246, 2 sq. VII 147, 14

Φωκίδες II 201, 16 sq. 215, 1
VII 147, 11

Φωκικός II 201, 24

Φωκίς IV 267, 16. V 168, 10.
VI 399, 21

Φωκίων I 155, 17. 204, 27.
380, 22. 347, 21. II 43, 21.
44, 1. 7. 24. 45, 15. 22. 46,
17. 22. 26. 47, 2. 3. 9. III
360, 4. 379, 4. V 37, 12.
41, 24 sq. 73, 4 sq. 195, 5.
197, 6. VI 398, 11. 475, 2.
487, 4 sq.

Φωκος II 371, 16. IV 470, 6 sq.
Φωκυλίδης I 109, 11

Χαβρίας II 42, 22. 60, 18.
61, 7. 469, 23. V 41, 24.
80, 2. VI 475, 1. VII 142, 8

Χαιρέας I 419, 1

Χαιρέδημος VI 481, 20

Χαιρεφάνης I 42, 6

Χαιρημονιανός IV 83, 14 sq.

Χαιρήμων III 58, 21

Χαίρων III 384, 10. 578, 24

Χαιρώνδας V 161, 4 sq. 173, 18

Χαιρώνεια II 17, 23. 129, 18.

189, 26. 239, 13 sq. 259, 27.

III 75, 25. IV 157, 22. 206,

16. 284, 16. 299, 3. V 161, 4.

168, 14 sq. 183, 12. 190,

14 sq. VII 166, 8. 200, 24

Χαιρωνεύς III 525, 12. VII

150, 21 sq. 166, 10 sq.

Χαλδαίος II 521, 10. III 5, 5.

VI 202, 14. VII 202, 15

Χαλκηδόνιος II 348, 8

Χαλκιδεύς II 333, 7. 336, 23 sq.

IV 480, 2 sq. 469, 12. V

166, 15. 178, 3. 224, 10.

247, 16

Χαλκιδικός II 337, 1

Χαλκιοίκος II 101, 25. 129, 5.
17. 153, 1. 362, 11. III
320, 21

Χαλκίς II 70, 4. 340, 24. VII
80, 17. 82, 3

Χαλκίδων IV 469, 13

Χαλκιδώνιος II 446, 22

Χάρης II 45, 1. III 262, 26.

V 35, 14. 191, 7. 197, 6.

VII 202, 5 sq.

Χαρικλείδης V 183, 2

Χαρικλῆς III 256, 6. V 179, 19

Χάριλος V 85, 12

Χαρικράτης II 324, 19

Χάριλα II 325, 21 sq.

Χαρίλας II 128, 1

Χάριλλος I 134, 23. II 49, 12.

III 390, 11 sq. 501, 6 sq.

Χαρῖνος V 96, 17

Χάριτες I 108, 7. 338, 4. 346,

26. II 198, 21. IV 235, 17.

V 8, 7

Χαρμίδης III 327, 4. IV 5, 13.

V 176, 8

Χάρυβδις III 237, 3. VII 26, 21

Χάρων V 227, 10. VII 489,

15 sq.

Χείλεως V 256, 16

Χειρομάχα II 337, 23

Χείρων IV 100, 9. 141, 5. 191,

23. 305, 22. VI 526, 17 sq.

VII 450, 8

Χέμμις II 484, 18

Χερρόνησος II 209, 26. 466, 7

Χερσίλας I 383, 16. 21. 384, 1.

12. 21. 26. 401, 11. 20, 25.

27. 402, 9. 19

Χημία II 505, 12

Χίλων I 87, 12. 208, 9. 232,

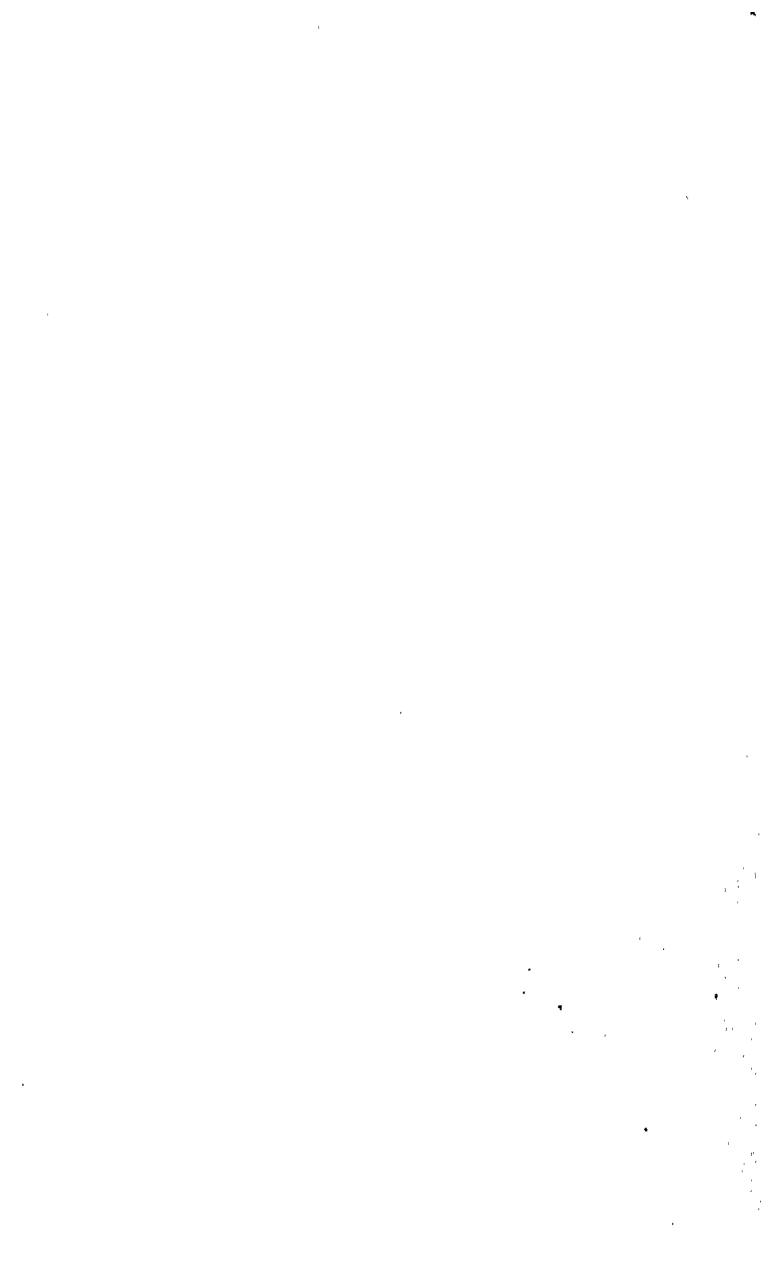
22. 362, 9. 367, 10. 370, 22.

371, 10. 19. 373, 12. 378,

19. 380, 15. 23. 24. 381, 23.

- 383, 17. II 302, 13. III 4, 5.
 VII 19, 4
 Χιόνη VII 291, 6
 Χῖος I 153, 16. 192, 12. 222,
 5. II 170, 11. 15. 16. 195, 7.
 202, 24 sq. III 63, 19. 146,
 20. VII 42, 1. 337, 8 sq.
 Χίος II 202, 25. V 159, 19
 Χίλων III 539, 5 sq. V 37, 9
 Χλωρίς III 336, 16
 Χλωρός VII 110, 15
 Χόσπης III 556, 16
 Χόνουφης III 496, 7 sq.
 Χρόμιος II 356, 21
 Χρῶσα VII 335, 6 sq.
 Χρυσάντας II 275, 16
 Χρύσερμος II 362, 14. VII
 283, 18. 295, 10 sq. 318, 19
 Χρυσή I 64, 4. VII 335, 13 sq.
 Χρύσης VII 335, 7 sq. 428, 22
 Χρυσίπη VII 282, 8 sq.
 Χρυσίππος I 76, 17. 82, 26.
 II 373, 18. 376, 8 sq. 495, 9.
 III 92, 21. 110, 8. 148, 17.
 165, 11. 168, 24. 171, 17.
 566, 20. IV 41, 22 sq. 419,
 7. V 339, 10 sq. 491, 11 sq.
 VI 67, 5. 214, 13 sq. 285,
 6 sq. VII 100, 1. 171, 23.
 236, 1. 242, 1. 254, 17.
 258, 12
 Χρυσορρόας VII 293, 18
 Χύτροι V 172, 15
 Ψαμάθη II 371, 16
 Ψευδηρακλής I 143, 15
 Ψολόεις II 340, 27
 Ψυχροστασία I 39, 10
 Ψυγγία V 459, 21
 Ψικανός I 40, 6. II 505, 22. V
 381, 9. VII 53, 21 sq. 290, 6.
 Ψυρρόνη VII 290, 6
 Ψρατία II 366, 16
 Ψράτιος II 366, 12
 Ψρείτης V 189, 10
 Ψρεός IV 467, 26 sq.
 Ψρίων II 396, 4. 492, 11 sq.
 III 559, 13
 Ψρομάξης II 520, 6 sq.
 Ψρος II 488, 22 sq. VII 7, 3
 Ψτος III 559, 12
 Ψχος II 433, 17. 481, 10.
 502, 21

CATALOGUED

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.